Sermones breues: ſed perutiles (Amici dicte) Diuerſis ex doctoribus: eorumque dictis: ſparſim hincinde collecte. In parteſque de tempore et ſanctis ſummiſ quoque feſtiuitatibus per anni circulum concurrentibus diuiſe. Incipiunt feliciter.

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

¶ Ad maiorem ſe in hoc libello exercitāti intelligentiā. Studio vigilanti ordo pñs ꝯſiderand⁹ eſt. Primo em̄ Diſtinctiones: deinde Sermones ponunt. Heecꝫ in ptes de tempe ⁊ ſanctis: ſūmiſqꝫ feſtiuitatibus diuidunt. Diſtinctiones igit primo ponunt. Et q̄uis hee vere ſermones ſint: tamen hoc vocabul' ſortiunt: eo ꝙ ꝑ alphabeticū ordinē diuiſe ſeu diſtincte ſint. Incipientes Amicus. ſcilꝫ a lr̄a. A. Quapter libell⁹ pñs a pleriſqꝫ h̄ nomine appellari ſolet. Dehinc ſermonū thēta locant: vnacū titulorꝫ dierꝫ. ſ. atqꝫ feſtorꝫ annotatione. Lector igitur cupiens ſermonem aliquē hr̄e: primo titulū eiuſde querat: q̄ habito: thema qd̄ placuerit vnacū ſuis diuiſionib⁹ eligat (nam ſub q̄libet paragrapho aliud ꝟ de eodē feſto continet) Dehinc incōtinēti ad supranomiatas diſtinctiones te remittit: vt ꝟmōem cōpletuꝫ inuenias. Nō vt ⁊ manifeſti⁹ declaretur: accipiam⁹ exēplum de prima dominica aduentus: q̄ ſic incipit. Domie inclina celos tuos ⁊ deſcēde. Ubi poſt diuiſiones: thematiſqꝫ declaratione ſermonē incipiens dicit. Circa primū nō̄ ꝙ triplex eſt circa nos xp̄i deſcenſus. Et hoc relinquēdo annectit Ibi. Deſcēdere. ſ. id eſt. Quere in diſtinctōibus illū terminū Deſcendere. ſ. id eſt in prima diſtinctione eiuſdem ⁊ ſic de aliȷ̄s. ⁊c̄. Demū ſermones de ſūmis feſtiuitatibus ponunt: que totalit cōplete in ordineqꝫ pulchrit redacte ſūt: vt intuenti ſatis patet.

Incipiũt Diſtinctiones Sermonũ Amici. Diſtinctio .I.

AMicus. Nota ꝙ tri
plicem habz homo
amicũ. vicz. Mundũ ꝓximum Et deum. Primus eſt decli/
nandꝰ propter ſui falſitatẽ. Secundꝰ cõparãdus ꝓpter magnã
vtilitatẽ. Tertius ſeruandꝰ ꝓpter amicitie ſtabilitatẽ De pri/
mo amico ſcz mũdo: qui declinandꝰ eſt ꝓpter ſui falſitatem . dr
Jaco. iiij. Quicũ ꝗ voluerit eſſe amicus huius ſeculi: inimicus
dei conſtituet. et hoc ꝓpter volũtatum cõtrarietatẽ. Dñs enim
ſuadet hũilitatẽ: mundꝰ ſupbiã. Ille cõtinentiã: iſte luxuriã. Il
le largitatẽ ⁊ miſericordiã: iſte autẽ auaritiã. Vñ dr. j. Jo. ij. No/
lite diligere mundũ: ⁊ oia q̃ in eo ſũt. De h̉ cõtemptu dic̃ beatus
Aug. Contẽpnere mundũ virtus eſt: cõtempni a mũdo ſecuritaſ
eſt. Quare? Quia ſcḋm qḋ dicit. j. Jo. ij. Oẽ qḋ eſt in mũdo: aut
eſt cõcupiſcẽtia carnis: aut cõcupiſcẽtia oculoꝝ: aut ſupbia vite
Glõ. Oẽs dilectores mũdi nil hñt niſi hec tria: quibꝰ oia genera
vitioꝝ cõprehendunt. Vñ dicit Apoc. viij. Audiui vocẽ vniꝰ
aquile volãtis ꝑ mediũ celũ: dicentis voce mag̃. Ve. ve. ve. ha
bitantibꝰ in terra. Ve interitũ ſignat. ſ. Luxurioſis: cupidis: et
ſupbis. Primo de luxurioſis dr Jer. xxiij. Appuit ignominia
tua: ⁊ zelꝰ fornicationis tue. Et ſequit Ve ierlm nõ mũdaberis
Ecce vbũ deſpatiõis. Vñ Oſee. v. Nõ dabũt cogitatões ſuas
vt reuertant ad dñm: q2 ſp̃s fornicatõis in medio eoꝝ eſt. Iſtõ
peccatũ capit nobiles ⁊ ignobiles: diuites ⁊ paupes Vñ Jero.
In ſerico ⁊ i pãnis eadẽ dñatur libido Nec regũ purpuras nec
pauꝑum ſpernit ſqualorem. Idẽ dic̃ Jer. Vide ne in p̃terita ca
ſtitate cõfidas: q2 nec Dauit es ſanctior: nec Salomone ſapien/
tior: nec Samſone fortior eſſe poteris. Ferreas mẽtes libido do
mat. Itez de cupidis ſiue auaris dr Abac. ij. Ve ei qui multipli
cat non ſua: vſqueq̊ agg̃uat cõtra ſe denſum lutũ. Bene dicunt
tpalia lutũ: q2 aiam coinquinãt. Vñ. Ber. Beatus qui poſt illa
non abijt q̃ poſſeſſa onerant: amata inquinãt: amiſſa cruciãt Im

mo non ſolū coinquinant: ſꝫ requie hoiem ꝑuant. vñ Aug. Di/
uitias inueniſti: requiē perdidiſti: dū vigilas: augmētū cogitas
dū dormis fures ſomniaris: in die ſollicitꝰ: nocte pauidꝰ: nunq̄
ſecurꝰ. Vñ dr Luc. vj. Ve vobis diuitibꝰ qui habetis hic ꝯſola
tionē vr̄am. Tertio de ſuperbia dr Eſa. xxviij. Ve corone ſup/
bie: ebrijs effraim: ꝛ flori decidenti. Bene dr corone nā in coroā
ꝛ ornamētis capitis ſpecialiter ſupbia oſtendi ſolet. Unde etiā
dicitur ebrijs: ſupbi em̄ tanq̄ ebrij: nec caput tenere: nec pedibꝰ
recte incedere: nec alia mēbra regere ſciūt. Bene etiā dr flori de/
cidenti: nam flos ſue iuuētutis vł pulchritudis cito decidet. vñ
Eſa. xl. dr. Omnis caro fenū: ꝛ oīs glīa eius q̄ſi flos agri. Exica
tū eſt fenū ꝛ cecidit flos. Sic cecidit ille pulcher ꝛ floridꝰ lucifer
Vñ dicit̄ Eſa. xiiij. Quō cecidiſti d̄ celo lucifer: qui mane orieba
ris. vnde Ber. Trabes grandis in oculo: ꝛ groſſa ſupbia i mē/
te. Iſta ē q̄ luciferꝫ oībꝰ angelis clariorē: ꝑpetua caligine obtene
brauit. ꝛ non ſolū de angelo: imo de ſūmo angelo diabolū teter/
rimū fecit. De falſitate aūt huiꝰ amici (qui ē mundꝰ) dr Ecc. vj.
Eſt amicꝰ ſcḋm tempus ſuū. i. q̄dīu dat̄ tempꝰ cōmodi tempal.
Et non pmanebit. ſ. tecū vt amicꝰ in tpe tribulatōis. ſ. paupta/
tis: hoc eſt in morte: qñ homo eſt in maxima pauptate Iſte aicꝰ
nihil relinq̄t hōi in morte. vñ Ber. Mundꝰ inexorabilē ſibi cō/
ſtituit ianitorē. ſ. mortē: qui de oībꝰ q̄ mūdi ſunt non ſinit aſpor/
tare: imo nec mitiſſimi. ſ. pentes De ſecundo amico. ſ. ꝓximo
qui ꝯꝑandꝰ eſt ꝓpter magnā vtilitatē. dr Luc. xvj. Facite vob
amicos de mām̄ōa iniquitatis (ſequi͛t vtilitas huiꝰ amici) vt cū
defeceritis recipiāt vos in eterna tabernacl'a. Nā dicitur Prouꝫ
xix. Diuitie addunt amicos plurimos. Si hoc hic faciunt: mul/
to plures ꝛ meliores in patria. ſ. deum: angelos: ꝛ oēs ſanctos.
O ſi diues ille euangelicus: vnū amicū compaſſet de ſuis: vtiq̄
ſibi a penis infernalibꝰ precauiſſet. Bene ergo villicꝰ iſte inſtru/
ctus ait. Scio quid faciam: vt cum ammotus fuero a villicati
ne recipiant me in domos ſuas. Et talia facientes: non ſolun
cipiuntur: imo qḋ plus eſt beati dicuntur: ꝛ dominus illor
miſeretur. vñ. Aug. Beati illi qui in miſericordia ſubueni[illegible]
ſeris: quoniam ita rependetur eis: vt p miſericordē [illegible]
miſeria liberentur. Unde dr Ecc. xiiij. Ante mortē [illegible]

co tuo non poſt mortez: ſicut quidã cõmittunt filijs ſi diſcedant hec reſtituant vel hec dent pro aĩa ſua qua cõtra Zacheus pſonaliter dedit ⁊ ẜm vires ſuas quadrupliciter reſtituit. Vñ dr Luc. xix. Ecce inquit dimiũ bonorũ meoruz do pauperibꝰ ⁊ ſi quit aliquẽ defraudaui reddo quadruplum: talis reſtitutio ſiue elemoſyna liberat hoĩem a morte. Unde Augꝰ. Elemoſyna eſt reſſctã: auget pñĩa: donat ꝑterita: multiplicat ãnos: nobilitat mentẽ dilatat termios : mũdat oĩa: lĩbat a morte ⁊ pena: murꝰ inexpugnabilis: deũ ⁊ angelos in adiutoriũ cõuocat. De tertio amico ſcꝫ deo qui ſeruandus eſt ꝓpter amicicie ſtabilitatem. Dicit Prouerb. xxij. Qui diligit cordis mundiciã ꝓpter gratiã labiorũ habebit amicũ regem. i. chriſtũ qui aĩt Joh. xv. Uos amici mei eſtis ſi feceritis que ꝑcipio vob. q̃rũ ꝑceptorũ vnũ eſt cordis mundicia. Unde Matth. v. Beati mundo corde qm̃ ipſi deũ videbũt. vñ Augꝰ. dicit. Quãto purior ẜ fueris tanto ꝑſpicaciꝰ deũ videbis: ecce mundicia cordis ordiat tibi poſt hãc vitã dei miſcdiam ⁊ ſui viſionẽ ⁊ ẜ eiꝰ amicitiã: o q̃ta dignatio ꝙ rex vult eſſe amicus paupis ſerui: potius voluit eſſe ſociꝰ q̃ dominꝰ: hoĩs q̃ angeli. Unde ad Heb. ij. Nuſq̃ angelos apprehendit ſed ſemen Abrae. vnde Tullius. Maximum in amicitia eſt ſupiorẽ pacẽ eſſe inferiori: naz amicitia aũt pares inuenit aut pares facit. De ſtabilitate huius amici dicit Ecc. v. Amico fideli nulla compatio: ⁊ non eſt digna ponderatio auri ⁊ argenti ꝯtra bonitatẽ illiꝰ. i. felicitatẽ: plus eñ dedit in ſignuz amoris q̃ aurũ ⁊ argentũ. vnde. j Pet. j. Nõ corruptibilibꝰ auro vel argento redempti eſtis de vana veſtra conuerſatione paterne traditionis. i. a de: ẜ precioſo ſanguine agni incontaminati ⁊ imaculati ſanguine. Attende quantũ valeas quid ꝓcere datũ ſit cogita: noli teipm̃ vilipendere: ecce qualis dilectio huiꝰ amici fuit. vnde Joh. xv. Maiorem hac dilectionẽ nemo habet vt animã ſuam ponat quis pro amicis ſuis. vnde Bernar. Tu maiorez dilectionẽ habuiſti bone ieſu ponens animã pro inimicis.

Diſtinctio II

AMicus. Nota ꝙ verus amicus a quattuor cognoſcit. videlꝫ ab euentuum cõmunicatione. a ſecretorũ reuelatione. a voluntatũ

vnione ſiue confortatiõe. ⁊ a rerum omniũ participatione: hec
eñ quadruplex cõmunitas eſt inter vos amicos. Primo de
cõmunicatiõe euentuũ dicit dñs Mat. x. Qui vos recipit me re
cipit: ⁊ qui me recipit recipit eũ qui me miſit: imo patrẽ ⁊ filiũ ⁊
ſpm̃ſanctũ. vnde Joh. xiiij. Ad eum veniem⁹ ⁊ manſionẽ apud
eum faciem⁹. vnde Ber. Nobilẽ hoſpitẽ habes o caro: nobilez
valde ⁊ tota tua ſalus in eius pendet ſalute: da honorez hoſpiti
tanto: tu quidẽ habitas in regione tua: aĩa vero peregrina ⁊ ex
ul apud te eſt hoſpita: noli o caro noli p̃ripere tempora. De hac
etiã cõicatiõe dicit Mat. xxv. p dñm. Qd vni ex minimis meiſ
feciſtis mihi feciſtis. Exẽplũ de beato martino: de quo dixit do
min⁹ Martin⁹ adhuc cathecumin⁹ hac me veſte ꝯtexit. ⁊ Act.
ix. dr. Saule ſaule quid me perſequeris. Glo. nõ ait mẽbra ſ; me
q2 ipſe in mẽbris adhuc inimicos patit: ⁊ bñficia mẽbris collata
ſibi facta denũciat: vt dr Mat. xxv. Eſuriui ⁊ dediſtiſ mihi mã
ducare. Bñ xp̃s in mẽbris patit qñ amiciſſimi ſui patiunt. vñ
Eſa. lix. Qui receſſit a malo prede patuit: a malo. i. a mũdo ma
ligno. vñ. j. Joh. v. Quia mund⁹ in maligno poſit⁹ eſt. Ecce ꝗ
modo xp̃us euẽt⁹ nr̃os ſiue bonos ſiue malos ſuos reputat. vñ
bñ dixit Mat. xxv. Qd vni ex minimis meis feciſ. mihi feci. ꝑpt
ꝙ dicit beat⁹ Greg⁹. Ad retribuendũ cur pigri eſtis cum hec ꝙ
iacẽti in terra ſedẽti ⁊ in celo porrigetis. Scdo cognoſcit ami
cus a ſecretoꝝ reuelatione. vnde Joh. xv. Uos autez dixi ami
cos: q2 oĩa quecunq; audiui a patre meo nota feci vobis: ſ; heu
pauci ſapiunt ea que ſciũt de deo: ⁊ noſcunt ꝙ cõquerit dñs in
Deut. xxxij. Utinã ſaperẽt ⁊ intelligerẽt ac nouiſſima ꝓuiderẽt
vñ Ber. Utinã ſaperẽt hoĩes etna: ⁊ intelligerẽt p̃ſentia: ac q̃tu
or nouiſſima ꝓuiderent: mortem qua nihil miſerabilius: iudiciũ
quo nihil terribili⁹: infernũ q̃ nihil itollerabili⁹: terrores quib⁹
nihil crudelius: vnde Matth. xj. dicit. Cõfiteor tibi dñe pater
ce. ⁊c. quia abſcõdiſti hec a ſapientib⁹ ⁊ prudentib⁹: ⁊ reuelaſti
ea puulis. i. humilib⁹ ſpiritu. Cõfiteor tibi. i. gratias ago: q2 ab
ſcondiſti hec. i. ſacramentũ mei aduẽt⁹ a ſapientibus qui ſibi ſa
pere videntur: Sic domin⁹ iohãni in Apocalyp. multa reuela
uit: ⁊ etiam paulo in raptu. vnde Ambro. Nihil occultat ami
cus ſi verus eſt: effundit animã ſuam in amicum ſuum. ſic domi

nus amiciſſimis ſuis ſcꝫ petro iohanni iacobo in tranſmigratio/
ne vbi gloriã future reſurrectionis oſtendit ꝙ erat magnũ ſecre
tum amicis. Tertio cognoſcit amicus a voluntatuꝫ vnione
ſiue ꝯformatione. vnde dicit Luc. xxij. Nõ mea inquit dñs vo/
luntas fiat ſed tua: ⁊ infra Spũs quidẽ prompt⁹ eſt caro autem
infirma. vnde conformãs ſe voluntati diuine ſanguinẽ ſudauit:
⁊ hoc totũ ad ſalutẽ noſtrã. vnde Tullius. Idem velle: idẽ nol
le in rebus honeſtis ac demũ amicitia eſt: ideo dicit amicus q̃ſi
animi cuſtos. vnde Ambro. Amic⁹ cuſtos animi amoris cõſors
vnde Act. iiij. Erat illis cor vnũ ⁊ anima vna: ⁊ hec ĩ deo. Glo.
Unus ſenſus: vna anima: vna voluntas erat omniũ. Multũ
ergo apoſtoli voluntatẽ ſuam voluntati diuine cõformauerũt.
qñ ſe ſuos ⁊ ſua reliquerunt. vnde Matth. xix. Ecce nos reliq̃
mus oĩa ⁊ ſecuti ſumus te. vnde Sap. iij. Fideles ſcꝫ amici ĩ di/
lectione acquieſcent illi. vñ vnus amicoꝝ ait ad Phil. v. Pro/
pter qḋ oĩa arbitrat⁹ ſũ vt ſtercora: hoc enim exemplũ dedit no
bis dñs. vnde Hiere. xij. Reliqui domum meam: dimiſi here/
ditatem meam: dilectã animã meam dedi ꝓpter te: ⁊ hoc ꝓpter
patris obedientiã. vnde ad Phil. ij. Factus eſt patri obediẽs
vſqꝫ ad mortem. vnde Ber. O homo pro te obediens fuit patri
vſqꝫ ad mortẽ: mortẽ aũt crucis: ꝓ te ligat⁹ vt te a vinculis ſolue
ret pctõꝝ. Uide ergo o homo quo amore dilexerit te xp̃s vt ſeq̃
ris veſtigia eius: ꝓ te iudicatus eſt vt a iudicio eterne damnatio
nis te liberaret. ꝓ te flagellatus eſt vt a flagellis eterne ire te eri/
peret: ꝓ te coronat⁹ eſt ſpinis vt te coronaret in celis: ꝓ te vul/
neratus eſt medicus vt ſanaret infirm⁹. ꝓ te fudit ſanguinẽ ſuũ
in circũciſione ⁊ or̃one quãdo fact⁹ eſt ſudor eius ſicut gutte ſan
guinis decurrẽtis in terrã. in colũna ligat⁹ ⁊ ceſus pẽdẽs in cru/
cis patibulo. poſtremo de latere dormientis exiuit ſanguis ⁊ aq̃
pro te mortuus eſt vt te a mortuis ſuſcitaret. pro te crucifix⁹ eſt
vt tuas concupiſcentias crucifigeret. pro te ſepultus eſt vt in te
vitia ſepeliret: q̇d ergo retribues ei ꝓ oĩb⁹ q̃ retribuit tibi: nõne
teneris ei ſuire ⁊ obedire. Quarto cognoſcit aĩc⁹ ĩ reꝝ ꝑticipa
tõe. vñ Io. xvij. Pr̃ volo vt vbi ego ſũ illi ſint mecũ. qḋ cũ latro
ne añ oẽs diſcipl'os ꝑticipauit. hodie inq̇t Luc. xxiij. dñs mecuꝫ
eris in ꝑadiſo. Origenes audito ꝙ q̇dã pauꝑ eſſet amic⁹ cuiuſ/
dã diuitis ait. Eſt ne aĩc⁹ diuitis ſic: cur ergo ille pauꝑ iſte diues.

vñ.ij.ad Corinth.viij. Propꝫ nos egenꝰ factꝰ eſt cũ eſſet diues vt illiꝰ inopia diuites eſſemꝰ: o ꝙ paupꝫ factus eſt in cruce. vnde dicitꝫ Mat.viij. Uulpes foueas habent ⁊ volucres celi nidos: filiꝰ aũt hoīs nõ hꝫ vbi caput ſuũ reclinet: ⁊ iõ bñ dicꝫ Ber. Uidi pauperẽ chriſtũ natũ ſine hoſpitio: inter bouẽ ⁊ aſinũ iacentẽ in ꝑſepio: fugientẽ in egyptũ: ſedentẽ in aſino: nudũ pendentez in patibulo.

Diſtinctio I

Aſcẽdere. Nota ꝙ quadruplicíter eſt chriſti aſcenſus ſꝫm quadruplicem aſcẽſionis gradũ: vicꝫ humilime incarnatiõis amariſſime paſſionis. iocũdiſſime reſurrectionis. eminentiſſime aſcẽſionis: prima eſt beniuolẽtie: ſcõa obedientie: tertia iuſticie. quarta glorie. Primo de aſcẽſu humilime incarnatiõis qui eſt ad beniuolẽtiã dicitꝫ Eſa.xix. Ecce aſcendet dñs ſup nubẽ leuẽ. Glo. carnẽ a pondere peccati imunẽ. i. corpꝰ beate virginis. O ꝙ humilis fuit iſte primꝰ gradus ⁊ ꝙ benignꝰ. vnde ammiratiue dicit ꝑpheta. Ecce aſcẽdet ⁊c̃. Et nota ꝙ tria erant xp̃m mouentia ad aſcenſuz huiꝰ nubis ſcꝫ Marie. Primũ fuit imobilꝫ ꝑpoſiti caſtitas. vnde Luc̃.j. Quomõ fiet iſtud qm̃ virũ nõ cognoſco. i. nõ me cogniturã ꝑpono. vnde de Maria dꝛ illud Cãtico.iiij. Tota pulchra es amica mea: tota pulchra es ⁊ macula nõ eſt in te: tota inquã pulchra ab origiali: tota pulchra ab actuali: ⁊ macula nõ eſt in te venialis. vñ Bernar. Puto ꝙ copioſior gratie benedictio in ipam deſcẽderit que non ſolũ ipſius ſanctificaret ortũ, ſed ⁊ eam deinceps ab omni peccato ſcilꝫ cordis oris ⁊ operis cuſtodiret imunẽ. Scõm fuit excellens ipſiꝰ humilitas. vnde Luc̃.j. Ecce ancilla dñi fiat mihi ſꝫm verbũ tuũ: ancilla ꝑfecte humilitatis nota eſt. vnde Ber. Non eſt magnuz eſſe humilẽ in abiectione: magna prorſus ⁊ rara virtus humilitas honorata: virginitatis oblita: gloriatꝫ de humilitate dicens ecce ancilla dñi ⁊c̃. Tertiũ fuit fidei firmitas. vnde Luc̃.j. Fiat mihi ſꝫm verbũ tuũ: ecce cõſenſus ⁊ firmitas fidei. vnde Luc̃.j. Beata q̃ credidiſti qm̃ ꝑficientꝫ ea q̃ dicta ſũt ei a dño. vnde Augu. in libro de virginitate. Beatior fuit Maria ꝑcipiendo fidez xp̃i ꝙ cõcipiẽdo carnẽ xp̃i: materna eñ ꝑpinquitas nihil Ma

rie ꝑfuiſſet niſi felici⁹ xp̄m corde q̄ȝ carne geſtaſſet. ꝓpt̄ iſta oīa
hū dixit Eſa. xix. Aſcēdet dn̄s ⁊c. Scd̄o de cōſenſu amariſſi/
me paſſionis dicit̄. Mat. xx. Ecce aſcēdim⁹ hieroſolymā ⁊ fili⁹
hoīs tradet̄ p̄ncipib⁹ ſacerdotū ⁊ ſcribꝯ dēpnabunt eū morte.
hac inquā morte de q̄ dͬ Sap̄. iiij. Morte turpiſſima cōdēpne/
mus eum. vnde Aug⁹. dixit. Extremū gen⁹ moriendi elegit de/
us vt nullā mortez martyres formidarent. hanc ciuitatē hierl'm
aſcēdit dn̄s per paſſionē ⁊ hoc in die palmaꝛuȝ. vnde Luc̄. xix.
Uidens ieſus ciuitatē fleuit ſup illā ⁊ dixit: qꝛ ſi cognouiſſes ſcȝ
ruinaȝ que tibi iminet ⁊ tu. ſupple fleres. De hoc fletu xp̄i dicit
Ber. Fleuit xp̄us qꝛ cū paſſio ſua ſuffeciſſet redemptioni oīm ꝓ
fuit redemptioni paucorū. hic xp̄i aſcenſus quodāmō dicit̄ ex/
altatio: de qua exaltatione cōquerit̄ dn̄s per pſalmiſtā. Paup
ſum ego ⁊ in laborib⁹ a iuuētute mea: exaltat⁹ aūt humiliat⁹ ſum
⁊ cōturbatus: humiliat⁹ vtiq̄ȝ qꝛ exinaniuit ſemetip̄m formā ſer
ui accipiens: vt dicit̄ Phil̄. ij. ⁊ infra. Factus eſt obediēs vſq̄ȝ
ad mortē: vere quoq̄ȝ cōturbatus. vnde Joh. xij. Nunc anima
mea turbata ē. ⁊ Mat. xxvj. Triſtiſ eſt aīa mea vſq̄ȝ ad mortē
ꝓpter hāc triſticiaȝ dedit dn̄s ſanguinē nō ſudorem: ⁊ hoc ideo
vt nos redimeret: vnde ve illis qui aīas redēptas ꝑdūt. vn̄ dic̄
Ber. Si xp̄s dedit ꝓpriū ſanguinē in p̄ciū redēptiōis aīaꝝ nō
tibi videt̄ grauiorē ab eo ſuſtinere ꝑſecutionez qui ſuggeſtione
maligna: exēplo ꝑnicioſo: ſcandali occaſione auertit ab eo aīas
q̄s redemit q̄ȝ a iudeo qui ſanguinez fudit. agnoſcite dilect⁹ſſimi
expaueſcite ꝯſortia eoꝝ qui ſalutē īpediūt aīaꝝ: horrendū peni
tus ſacrilegiū q̄ ipſorū videt̄ excedere facin⁹ q̄ dn̄o maieſtatis
man⁹ ſacrilegas iniecerūt. In iſto etiā aſcēſu dn̄s multū largus
fuit vt dic̄ btūs Ber. O bone ieſu audeo dicere nimis larg⁹ fu/
iſti dādo diſcipulo matrē: p̄ri ſp̄m tuū: glorioſuȝ corp⁹ ad tā ig/
nomioſū ſuppliciū os qđ docebat angelos in cruce felle potat⁹
man⁹ q̄ celos plaſmauerūt in cruce extēdūt̄: oculi nitidiores ſo/
le ī morte obtenebrant̄: pedes quoꝝ ſcabellū adorādū erat cru/
ci affigunt̄: q̄d plura? Solam linguā liberā dimiſerūt adorādū
⁊ matrē diſcipulo cōmēdādā. Tertio de aſcēſu iocūdiſſime re
ſurrectiōis dͬ Mat. xvij. Aſſūpſit ieſus petrū iacobū ⁊ iohem
⁊ duxit eos in mōtē excelſū ſeorſū. ſ. aſcēdēdo: ⁊ trāſfigurat⁹ eſt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

añ eos ⁊ reſplẽduit facies ei⁹ ſicut ſol. Glo. nõ ſbam amiſit carnis
ſue ꝫ glĩaꝫ future reſurrectiõis oñdit ieſus: nec mirũ cũ iuſti ful
gebunt ſicut ſol ĩ regno celoꝝ vt dr̃ Mat. xiij. imo ſeptẽplicit̃ pul
chrioꝛ ſole. vñ Eſa. xxx. Erit lux lune ſicut lux ſolis: ⁊ lux ſolis ſep
tẽplicit̃ ſicut lux ſeptẽ dieꝝ. Glo. Dia em̃ ꝓpt̃ hoieꝫ facta in ei⁹ la
pſu peioꝛata ſũt: ⁊ ſol ⁊ luna ſuo lumie mioꝛata. vñ ad Phil. iij.
dr̃ Saluatoꝛẽ expectam⁹ dñm ieſũ xp̃m: qui refoꝛmabit coꝛpus
hũilitatis nr̃e ꝯfiguratũ coꝛpi claritatis ſue. i. aſſilatã coꝛpi illi⁹
in claritate quã habuit in trãſfiguratiõe vel in reſurrectiõe. dicit
gl. Ꝓpt̃ iſtã claritatẽ petrus exhilarat⁹ ait: Dñe bonũ ẽ n
h eẽ: ſi vis faciam⁹ h tria tabernacl'a: tibi vnũ: moy. v. ⁊ he. vnũ
vñ dicit Aug⁹. Facies dei tã dulcis eſt frẽs mei: vt illa ſemel viſa
nihil aliud poſſit delectari O ſi illa cõpellebat euꝫ ſic dicere: quid
putas erit in plenitudine diuine cõtẽplatiõis: qñ videbimus eũ
facie ad faciẽ: tũc em̃ ſicut Chryſoſt. ait. Tm̃ adappuit ſplẽdoꝛis
quantũ ferre potuerũt. Quarto de aſcẽſu eminẽtiſſime aſcẽſi
onis dicit̃ ad Ephe. iiij. Aſcẽdẽs xp̃s in altũ. Glo. loco ⁊ digni
tate captiuã duxit captiuitatẽ: ⁊ Mar. vlt. dicit̃. Dñs quidẽ
ieſus poſtq̃ꝫ locut⁹ eſt eis aſcẽdit in celũ ⁊ ſedet a dextris dei. vñ
receſſur⁹ a diſcipul' tria fecit ad ipoꝝ cõſolationẽ: qꝛ multũ erãt
turbati de ſuo receſſu: que tria mos eſt hoib⁹ facere qñ vadunt
in pegrinatiõe ad loca remota. ꝑmũ fuit ꝯuiuiũ diſcipul' faciẽdo.
vñ Act. j. Cõueſcẽs ꝑcepit eis ab hieroſolymis ne diſcederẽt ꝫ
expectarẽt repꝛomiſ. pr̃is ꝙ etiã fec̃ añ paſſionẽ qñ cenauit cũ eiſ
ibi em̃ ꝑcioſiſſima fercula miſtrauit. ſ. carnẽ ſuã ⁊ ſanguinẽ ſuũ.
vñ. j. Coꝛin. x. dr̃. Dñs noſter ieſ⁹ xp̃s in q̃ nocte tradebat̃ acce
pit panẽ ⁊ grãs agẽs fregit ⁊ dixit: Accipite ⁊ mãducate h ẽ coꝛ
pus meũ qđ ꝓ vobis tradet̃. Silit̃ ⁊ calicẽ poſtq̃ꝫ cenauit dicẽs
hic eſt calix me⁹ noui teſtamẽti ⁊c̃. In iſta cena magna dilectio
eſt attẽdẽda. vñ dicit Aug⁹. Ut panẽ angeloꝝ mãducaret homo
creatoꝛ angeloꝝ fact⁹ eſt homo. Scdm fuit diſcipulos de ſuo re
ditu cõſolãdo. vñ Joh. xiiij. dixit. Nõ vos relinquã oꝛphanos
veniã ad vos: expedit vobis vt ego vadã: rogabo pr̃em ⁊ aliũ
paclitũ dabit vobis. Ecce q̃ꝫ dulcit̃ ⁊ in quãtis eos cõſolat̃. vñ
bñ dicit̃ illud. Cõſolatoꝛ optime dul. hoſ. a. dul. re. De cõſolati
one hui⁹ hoſpitis dicit Ber. Nobilẽ hoſpitẽ habes o caro: ⁊ nol

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

bilis eſt valde tota ſalus tua pendet in eius ſalute: da honorem
hoſpiti tuo: quia ſi quid ſenſus: ſi quid decoris eſt vite huius
hoſpitis beneficio conueniſſe tibi recognoſcas: diſceſſus eius ꝓ
bat quid preſentia conferebat. Tertium fuit ipſis diſcipulis do/
na largiendo ſcȝ ſpm̃ſanctũ. vnde dixit Joh. xx. Accipite ſpiri/
tumſanctũ: ⁊ ſubiunxit: quorũ remiſeritis peccata remittũt̃ eis.

Beatus Diſtinctio I

Beatus. Nota ꝙ triplex eſt beatitudo. vicȝ
tpalis opilẽtie. in tribulatiõe patiẽ
tie. ⁊ celeſtis glorie. Prima btĩtudo eſt mũdanorũ:
ſcd̃a honoꝝ. tertia glorificatorum. p̃ma vocalis. ſe/
cũda realis. tertia vocalis ⁊ realis. p̃mo de beatitudine ipſa dic̃
pſ̃. Beatum dixerunt populum cui hec ſunt ſcilicet tẽporalia:
ſed heu hec btĩtudo raro dat eternũ premiũ vt dicit btũs Greg.
Cõtinuus ſucceſſus rerũ tẽporaliũ ꝑpetue dãnationis eſt indi/
ciũ: hãc beatitudinẽ deteſtat̃ dñs Eſa. iij. Popule meꝰ qui bea
tum te dicũt ipſi te seducũt: ⁊ viã greſſuũ tuorũ diſſipãt. ⁊ Luc̃.
vj. dicit̃. Ve vobis diuitibꝰ qui habetis hic conſolationem ve
ſtram: immo ipſe diabolus Job. ij. dixit. Operibus manuum
eius benedixiſti: ⁊ ſubſtãtia eius creuit in terra. vnde dr̃ Ja. v.
Agite nunc diuites ⁊ plorate in miſerijs que adueniunt vobis.
Hãc miſeriã bene expertus eſt: diues ille epulo qui ad tantã mi
ſeriam deuenit ⁊ inopiam ꝙ guttã aque habere non potuit: vt
dicit̃ Luc̃. xvj. Hec ergo beatitudo ſepe hoiem ſeparat a cele/
ſti beatitudine. vnde Luc̃. xij. Anima mea multa bona habes
poſita in annos plurimos: comede ⁊ bibe ⁊ epulare: ⁊ infra.
ſtulte hac nocte demões repetent aiam tuã a te: ⁊ q̃ congrega/
ſti cuius erunt? vnde Bernar. Qui longa tempora diuitiarũ
promittebas: hac nocte prereptꝰ alijs congregata relinquis
vnde pſ̃. Reliquerunt alienis diuitias ſuas. ⁊ h̊ iõ vt dic̃ Ber.
Mũdus inexorabilẽ ſibi cõſtituit ianitorẽ. ſ. mortẽ: qui de oĩbꝰ
que mundi ſũt nõ ſinit aſportare. Vñ bene dic̃ Amb. nõ ſũt ho/
minis bona q̃ ſecũ ferre non põt: ſed ſola miſericordia comes eſt
defunctoꝝ. Secũdo de btĩtudie tribulatõis cũ patiẽtia dr̃ Ja. j.
Beatꝰ vir qui ſuffert tẽtationẽ: qm̃ cum ꝓbatꝰ fuerit accipiet co

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ronã vite. Uitã ꝓ premio: ⁊ coronã quã re ꝑmiſit deꝰ diligẽtibꝰ ſe. Certũ eſt ꝙ quantũ diligit hõ deũ: tantũ amore ſui patiente aduerſa ſuſtinet: etiã in mortẽ. Uñ Ro. viij. dr̃ Quis ne bit a caritate dei?. q. d. nũquid ſepabũt nos aduerſa hec. i. tribulatio. id eſt. corporis afflictio. An anguſtia? id ẽ. mẽtis anxietas An perſecutõ? id ẽ. de loco ad locũ An fames: an nuditas: an piculũ? id eſt. appatus mortis An gladiꝰ. i. ipſa mors. Sed in his oibꝰ ſuperamus ꝓpter eũ qui dilexit nos: qm̃ ſcȝ talia paſſus eſt amore noſtri: ſic ⁊ nos mlta pati debemꝰ dũmodo nobiſcum ſit. Uñ Ber. Quãtumcũq; ſeuiat tribulatio: non reputes te eẽ derelictuȝ: ſed memento eſſe ſcriptũ Ps̃. xc. Cuȝ ipſo ſum in tribulatione. Beati ergo qui tribulationẽ patiunt propter iuſticiam: qm̃ ipſorum eſt regnum celorum. Ideo ſignanter ait ꝓpt iuſticiam. multi eniȝ propter peccata ſua perſecutionẽ patiunt: ⁊ nõ ſũt beati. Uñ. j. Pet. vl. Nemo veſtꝝ patiatur vt fur: aut tanq̃ȝ homicida: ſicut latro in cruce. Sed ſiquid patimi ꝓpter iuſtitiam beati. Uñ. j. Pet. iiij. Non patitur quis a ſeipſo. ſ. carnẽ affligẽdo. Unde dic̃ aplꝰ. j. Coꝝ. ix. Caſtigo corpꝰ meũ ⁊ in ſeruitutẽ redigo. De hac caſtigatõe dicit Jeroꝰ. Semp orandũ et flexo corpe mens erigenda eſt ad deũ Tertio de beatitudine celeſtis glorie dicit ps̃. Beata gens cuius eſt dominꝰ deꝰ eiꝰ populus quẽ elegit in hereditatẽ ſibi. Ergo maledicti oẽs quoruȝ deus venter eſt. Ut dr̃ Phil. iij. Glõ. Hoc em̃ ab homie colitur qđ pre ceteris diligitur Unde. ps̃. Beatꝰ quẽ elegiſti per gratiã de maſſa peccatorum: ⁊ aſſũpſiſti in ſortem tuam. i. in eternã requiem. Hec ergo eſt vera beatitudo ſcȝ. vocalis ⁊ realis. Beatitudo em̃ eſt ſtatus oim bonoꝝ cõgregatõe perfectꝰ. Uñ. ps̃. Qm̃ mille anni añ oculos tuos tanq̃ȝ dies heſterna q̃ p̃terijt. ſ. i pñia. Econuerſo vna dies in penis ꝓ multis annis cõputatur. Uñ Aug. Una gutta aque tm̃ facit h̃ p emendã: ſicut decẽ anni in purgatorio. Ideo dic̃ ps̃. Beati qui habitãt in domo tua domine: in ſecula ſecloꝝ laudabũt te. Laudabũt inq̃ȝ ꝓpter ſui creationẽ: recreationẽ mũdi ⁊ penaꝝ euaſionẽ: dei ⁊ hois vnionẽ: ⁊ hec beatitudo magnum iportat gaudiuȝ vt dicit Bern̄. Plenũ ꝓfus oi ſuauitatis dulcedine videre hoiem hois ꝯditorẽ.

Confortat Diſtinctio I

Confortat. Nota ꝙ dominus in aduer
ſis tripliciter nos confortat.
vicꝫ: Exemplo amariſſime paſſionis. Preſidio ſubuentionis. ⁊
ſpe certiſſime remunerationis Primo dico confortat nos do/
minꝰ exẽplo amariſſime paſſiõis. Vñ .j. Pet. iiij. Chriſto in car
ne paſſo: ⁊ vos eadẽ cogitatione armami. Glo. Vnice paſſionis
exemplo. Vñ Heb. xij. Recogitate eum qui talẽ ſuſtinuit a pec
catoribus aduerſus ſemetipm cõtradictõez: vt non fatigemini a
nimis veſtris. nondũ em̃ vſqꝫ ad ſanguinem reſtitiſtis aduerſus
peccatum. vnde ait Luc. vlt. Videte manꝰ meas ⁊ pedes me/
os qꝛ ego ipſe ſũ qui paſſꝰ ſũ ꝓ vobis. vñ Aug. Extremum genꝰ
moriendi elegit deus: vt nullam mortẽ martyres formidarent:
Unde dixit Treñ. j. O vos oẽs qui tranſitis per viam: attẽdite
⁊ videte ſi eſt dolor ſimilis ſicut dolor meus. vnde Aug. Teſti/
moniuꝫ bone nature eſt dolor: ſed nulla natura melior chriſti qꝛ
immunis a peccato: ⁊ in nullo corpe maiꝰ dolor. vñ Cañ. j. dicit
Faſciculꝰ mirrhe dilectꝰ meus mihi inter vbera mea cõmorabi
tur. Glo. Tota congeries paſſionis ſemp in memoria mea erit.
vnde Ber. Quaꝫdiu vixero memor ero laboris quẽ pertulit in
predicando: fatigationũ in diſcurrendo: vigiliarũ in orando: la/
chrimarũ in cõpatiendo: conuitiorꝫ: ſputorum: colaphorũ: ho/
rũqꝫ ſimilium Secundo cõfortat nos dñs ꝑſidio ſubuentõis.
vñ Ps. Factus eſt dñs regio pauper in oportunitatibus in tri
tribulatione. Glo. In his in quibꝰ opus eſt: ſiue oportunũ. Vñ
Ps. Clãmauit ad me ⁊ ego exaudiui eum: cũ ipſo ſum in tribu/
latione. Et Eſa. xliij. Cuꝫ ambulaueris in igne tribulatõis non
cõbureris: qꝛ ego dñs ſaluator tuus ⁊c̃. Et infra. Noli timere qꝛ
ego tecũ ſum. vñ poptimũ ꝯſiliũ dat btũs Aug. dicens. Proice
tei dño: nõ em̃ ita crudelis ẽ vt ſe ſubtrahat ⁊ te cadere ꝑmittat
Propter qđ dixit Jeremi. xx. Dominus mecum eſt tanqꝫ bel/
lator fortiſſimus: idcirco qui perſequuntur me cadent ⁊ infirmi
erunt. Et Mat. vlt. Ecce ego vobiſcum ſum vſqꝫ ad conſuma
eꝫ ſeculi. vñ Stephanꝰ in aduerſis poſitꝰ ait. Act. vij. Ecce
ideo celos ap. ⁊ fi. hois ſtãtẽ. ſ. ad ſubuẽiendũ. Vñ cũ qdã vi
ce a demõibꝰ laceratꝰ fuiſſꝫ anthoniꝰ xp̃mqꝫ ꝑſẽtẽ itelligẽs dixit

Ubi eras bone ieſu: vbi eras? at ille. Anthoni hic erã ⁊ expecta bam certamẽ tuũ. Et ſtati lux de cel' veniens cellã illumiauit: et ſpũs maligni euanuerũt. Vñ bñ dic̃ Berñ. Bonũ eſt mihi dñe tribulari dũmodo ſis mecum: q̄ꝫ regnare ſine te: epulari ſine te. Malo tecũ eſſe in camino ardenti: q̄ꝫ ſine te in paradiſo florenti

Tertio confortat deus nos ſpe certiſſime remuneratõis. Vñ Ro. viij. Non ſũt ꝯdigne paſſiones huiꝰ mũdi ad futurã glĩam Vñ Ber. Non ſũt ꝯdigne paſſiones huiꝰ tp̄is ad p̄teritã culpã q̄ dimittit̃ ad p̄ſentẽ grãm: quo imittit̃ ad futurã q̄ ꝓmittit̃. Vñ q: paſſiones preſentis tp̄is tãte ſunt virtutis. Vñ dixit Job. vj. Hec mihi cõſolatio ſit: vt affligens me dolore non parcat. Quã tum autem afflictio temꝑalis valeat beatꝰ Greg. oſtẽdit dicens Sancti penã temporalem lucrũ reputant: quia ꝑ hanc eternam euadere non dubitãt. Unde dicũt ſancti illud Ecc̃. vlt̃. Modi cũ laboraui ⁊ inueni mihi requiẽ multã. Vñ Jſido. Qui vite fu ture diligẽt̃ p̄mia excogitat: mala oia vite p̄ſẽtis eq̄nimit̃ portat

Conuerti. Di. I.

Conuerti. Nota ꝙ diabolus hominẽ ne conuertat̃ quatuor modis deti net in peccatis. vicꝫ. Per erubeſcentiã confitendi. ꝑ inſufficientiã ſatiſfaciendi. per confidentiam cõuertendi. per diffidentiam remittendi Primo modo dico diabolus detinet hominem in peccatis ne conuertatur: ⁊ hoc per erubeſcentiam cõfitendi. Et contra hãc verecundiam confeſſionis tria remedia ſunt notanda. Primum eſt q̄ꝫ vtilis ſit hec verecundia. Vñ pſ̃. Dixit dñs. ex Baſan conuertam: ꝯuertã i ꝓfundum maris. Jn profundo maris ſũt: qui in imo ſunt peccatoꝶ. Vere p̄iculoſius mergitur anima in vitijs q̄ꝫ corpus in aquis. Baſan interpretat̃ confuſio. Per cõfuſionẽ eñi ⁊ verecundiam ꝯfeſſionis: anima eruitur de profundo ſubmerſionis. Vñ Augꝰ. Nã verecundia magna eſt pena: qui erubeſcit pro peccatis dignus fit miſericordia. Exemplũ de maria magdalena: ⁊ publicano. Maria acceſſit retro: publicanus nolebat oculos ad celuꝫ leuare. Secundũ qd̃ notab ẽ: q̄ꝫ tollerabil' ſit ꝟecũdia i cõfeſſiõe vñ pſ̃. Erubeſcãt ⁊ confũdant̃ valde velocit̃ Velocit̃ ei trãſit ille pudor: breuis ei hora: ⁊ cõfuſio ſiue ꝟecũdia ꝯfeſſiõis q̄ tollit̃ lõga ꝟecũdia diu

turne transgreſſionis: q̄ iā viginti annis vel ampliꝰ coram deo et
angelis cōfuſꝰ fuiſti in peccatis Unde cogitare debes quare eru
beſcas corā vno ſolo: ⁊ vna hora dicere qđ ꝑ plures annos ⁊ co
rā mltis hoibꝰ facere nō erubuiſti. Uñ Aug. Peccare nō erubu
iſti: non erubeſcas ⁊ cōfiteri. ſ. in hac vita vt requiem habeas in
alia. Immo ex ꝯpatione intollerabil' erubeſcētie in iuditio. Uñ
Nau. iij. Reuelabo pudēda tua in facie tua: ⁊ oſtendā gentibꝰ
nuditatē tuā. Uñ Iero. dic̄: Uidebit ⁊ iudicabit mihi pctōris
ꝯſcia: ⁊ ď apto corde lr̄e peccatoꝝ ſuoꝝ: atq₃ vniuerſa mltitudo
aſtātiū leget ī pectore ſigtas imagīes pctōꝝ. Et iō .j. Coꝝ. iiij.
Ueniet dn̄s ⁊ illumīabit abſcōdita tenebraꝝ ⁊ mala cōſilia cor
diū. Unde hic reuela pctā: ſtati dn̄s mutabit ſniam. Et h̄ ꝓbat
btūs Iero di. Utinā ſic pati eſſemꝰ ad penitentiā agendā: ſicut
dn̄s ꝓmtꝰ eſt prefinitā mutare ſniam. Uñ idē Iero. Nouit dn̄s
mutare ſniam: ſi tu noueris mutare delictū Tertio diabolus
detinet hoīem in verecundia ne cōuertatur. Et tūc hō debet co
gitare q̄₃ irrōabilis ſit ille pudor: hoc patet ex ꝯpatione Sicut ei
irrōabile ⁊ ſtultū eſſet: q₃ cadēs quis ī ſentinā potiꝰ vellet ibi pi
re q̄₃ clamare. Uñ Oſee. xiiij. dr. Cōuertere iſrael ad dn̄m deū
tuū: qm̄ corruiſti in iniquitate tua Ualde etiā irrationabile eſſet
ſi ꝓpter verecundiā potius velles eſſe leproſus: q̄₃ oſtendere te
medico. Uñ Greg. Si medicū expectas oportet vt vulnus de
tegas: qr vulnera clauſa plus cruciant: ⁊ dū putredo que intꝰ la
tet eijcit: dolor ad ſalutē aꝑit. De hac curatōe dr Luc. xvj. Fa
ctū eſt dū irēt mūdati ſūt. Uñ Iſid. Peccatū tuum ꝓditū cito
curat: crimē aūt tacendo ampliat. Et itē btūs Greg. dic̄. Pec
catum qđ ꝑ penitentiā non diluitur: mox ſuo pondere ad aliud
trahit. Secundo diabolus detinet hoīem ne ꝯuertat: ⁊ hoc
per inſufficientiā ſatiſfaciendi. Circa quā inſufficientiā tria ſunt
notanda. Primū eſt auxiliū grē q̊ omnia erūt tibi leuia ad por
tandū: ſi vere ꝯuerteris ad deū. Uñ Prou. j. Conuertimi ad
ad correptōem meā: en ꝓfero vobis ſpūm meum. Correctio dei
penitentia q̄ corrigit anima. Uñ. Iero. Nihil amātibꝰ durū: nul
lus labor difficilis. amemus ⁊ nos xp̄m ⁊ facile videbit omē diſ
ficile. Secundū eſt p̄mium glīe. Uñ. E a. xxxv. Conuertētur ⁊
venient in ſyon cū laude ⁊ letitia ſempiterna ſuꝑ capita eorum.
Uere em̄ leuiſſimū eſt cōuerſis ad deū quicquid hic tollerāt: ſi

magnitudinē ſempiterne leticie penſent. Vñ Greg. Quicquid intollerabile puſillanimitas aſſerit: hoc leue ⁊ facile ſpes remuneratōis oſtēdit. Itē ꝯſideratō p̄mij vim minuit flagelli. Tertiū eſt iuditiū iehēne. vñ Pſ. Niſi cōuerſi fueritis: gladiū ſuū vibrabit: arcū ſuū tetendit ⁊ parauit illū. Per gladiū ⁊ arcū damnatio corꝑis ⁊ aīe ſignat. Vere leuis reputanda ē oīs pena trāſitoria q̄ euadit eterna. Leuius eñ eſt pati pungi ſpina: q̄ȝ cedi gladio vñ btūs Aug. dic̄. Dñe hic vre: hic ſeca: vt in eternum parcas. Propter qd̄ dicit Pſ. Cōuerſ⁹ ſum in erūna mea dū ꝯfigit ſpina. Exemplū de dauid: qui vnico verbo pnie. ſ. dicēdo peccaui non inſufficiēs fuit ad ſatiſfaciendū: ꝓ adulterio: traditōe: ⁊ homicidio. vñ Aug⁹. O breue verbū peccaui: qd̄ portas apit paradiſi. Dauid ait: peccaui: ⁊ ꝓpheta miſſ⁹ ſtatim intulit: dimiſſuȝ eſt peccatū tuum. Tertio diabol⁹ detinet hoīem ne cōuertat: ⁊ hoc ꝑ ꝯfidentiā cōuertendi. Contra quā ꝯfidentiā tria ſūt notanda. Primuȝ eſt dieꝝ ſiue tp̄is incertitudo. vt dr̄ Ecc̄. v. Ne tardes cōuerti ad dñm ⁊ ne differas de die in diē: ſubito eñ veniet ira illi⁹: ⁊ in tp̄e vindicte diſperdet te. De die in diē differt q̄ nec vnū dieȝ certū habet. Et hoc ꝓbat btūs Greg. dicēs. Qui penitēti veniā ſpopōdit: diē craſtinū nō ꝓmiſit. Unde bñ de diuite qui voluit ampliare horreā ſuā dr̄ Luc̄. xij. Hac nocte repetent a te demōes aīam tuā. vñ Ber. Certū eſt ꝙ moriaris: ſed incertū quō: aut quando: aut vbi moriaris. Ubiq̄ȝ eñ te mors expectat: tu q̄ȝ ſi ſapies es eam expectabis. Secundū ꝙ notandū eſt ꝑiculoꝝ multitudo. Periculoſū eñ eſt languēti differre medicinā. ſ. penitētie. valde eñ ſanatiua ē penitētia. Unde Jer. iij. Cōuertimini filij reuertētes: ⁊ ego ſanabo ꝯuerſiones vr̄as. De hac reuerſione ⁊ ſanatōe dic̄ Ber. O dulcis dei hūilitas: o mira caritas ⁊ bonitas: fugientes nos inſequeris: tenes ⁊ abijceris: dorſū aduertim⁹ in faciē occurris: ⁊ ſupplicas ⁊ deſpiceris. Sȝ nulla te deſpectio: nulla ꝑſ⁹ ꝯfuſio auertere pōt: quin indefeſſe ſꝑ agas vt ad illud gaudiū nos ꝑtrahas: qd̄ oculus non vidit nec auris audiuit. Ecce q̄ȝ mirabilit̄ nos deus inſequit̄ vt peniteam⁹: q̄ꝛ penitētia ſanat aīam: vt dic̄ Aug. Penitētia ſanat languores: vt in idropico ⁊ paralitico. Curat leproſos: vt de deceȝ leproſis dr̄. Suſcitat mortuos. ſ. in pctīs. Sanitatē auget: quaȝ

ꝯſeruat in peccatorib⁹ ꝯuerſis. Si em̄ medicina penitētie differ
tur morbus aīe augeẗ: inſup inueterat⁹ difficulẗ ſanaẗ. vñ Ecc.
x. Languor ꝓlixior grauat medicū: inſup in extrema egritudīe
morb⁹ corpis ſepe impedit cōualeſcētiā aīe. anima em̄ quādoqꝫ
morbis corpis opprimiẗ: ⁊ quādoqꝫ loquela priuaẗ. vñ Aug⁹.
hac aīaduerſione ꝑcutiẗ peccator vt moriēs obliuiſcaẗ ſui: qui
dū viueret oblit⁹ eſt dei. Tertiū eſt p̄miorū diſſimilitudo. vnde
ps̄. Cōuertere dn̄e captiuitatē noſtrā ſicut torrēs in auſtro: per
culpā em̄ homo ē captiu⁹ diaboli: bn̄ ergo dicit ſicut torrens in
auſtro: flāte em̄ auſtro calido. i. ſpū ſancto ſoluiẗ glacies pctōꝝ.
currūt torrētes lachrymaꝝ. vnde Aug⁹. Quāto quiſqꝫ ſanctior
ac ſancti deſiderij plenior tanto fit in ei⁹ oratione fletus vberior.
vñ ſequiẗ. Qui ſeminā̄t in lachrymis: in exultatiōe metēt. Glo.
fructū eterne beatitudinis. vnd̄ Ber. Quietē amas ⁊ gloriā: nō
ſic impij nō ſic: nō metes qd̄ nō ſeminaſti. qui em̄ ſeminauerit la/
borē ⁊ vtilitatē: metet gloriā pariẗ ⁊ quietē: qui ergo parce ſemi
nat parce ⁊ metet: vt dr̄. ij. Corint. x. Sic qui tarde cōuertiẗ pa/
rum ſeminat ⁊ parū metet de p̄mio: q2 tēpus ſuū inutiliẗ cōſum
pſit. de talib⁹ loquiẗ Anſel. horribile verbū. O lignū aridū eter
nis incēdijs dignū quid reſpōdebis qn̄ exigeẗ a te vſqꝫ ad ictuꝫ
oculi: omne tp̄us viuēdi tibi impenſuꝫ quomodo fuerit expēſū.

Quarto diabol⁹ detinet hoīem in peccatis ne cōuertaẗ: ⁊ hꝫ
ꝑ diffidētiā remittēdi: ꝯ quā diffidētiā tria ſūt notāda. Primum
ē qd̄ cōſiderare debem⁹ dei poteſtatē. vnde ps̄. Excita potētiā
tuā ⁊ ve. vt ſal. fa. nos. ecce dauid dei potētiā inuocat vt nos ſal
uos faciat ⁊ cōuertat: infinitā em̄ habet dn̄s potētiam dimittēdi
peccata. vñ Ambro. Nouit dn̄s mutare ſniāꝫ: ſi tu noueris mu
tare delictū. etiā dico potētior eſt ad dimittendū qꝫ hō ad cōmit
tendū. vñ Aug. Qui de deo nō p̄ſumit veniā nō aduertit plus
pctō ſuo poſſe dei clementiā. Exēplū de latrone deſperāte. Se/
cūdū eſt qd̄ cōſiderare debes dei veritatē. vñ Exech. xxxiij. dr̄
Impietas impij nō nocebit ei q̄cunqꝫ die cōuerſus fuerit. O qꝫ
magna ꝓmiſſio veritatis q̄ veritas mēdaciū deteſtaẗ: ⁊ pcōrem
benigne cōſolaẗ. vñ Greg⁹. Nullū peccatorē reuerſū deſpicit q̄
pctōres redimere venit. Tertiū eſt qd̄ ꝯſiderare debes dei boni
tatē. vñ Johe. ij. Cōuertimi ad dn̄m deū vr̄m qm̄ benign⁹ ⁊ mi

ſericoꝛs eſt. Attēde o peccatoꝛ benignitatē dei: ⁊ miſericoꝛdiā in
filio dei ꝑ te tradito. vnde Ber. Si ſupꝛa modū peccaui nō deſ/
pero: qꝛ ſupꝛa modū doluit in quo reſpiro ſi exacerbabit̄ pr̄ im
m anitatē ſceleris mei mitigabit̄ in doloꝛe filij ſui. Et btūs Aug.
dicit. Nullus de miſericoꝛdia deſperet. maioꝛ eſt em̄ dei miſeri/
coꝛdia ꝙ̄ n̄ra miſeria: tardiꝰ ſiquidem videt̄ ei miſcdiā dare ꝙ̄
pctōꝛi accipe. Sic em̄ fēſtinat a toꝛmēto cōſcie reū abſoluere q̄ſi
eū plus cruciet ꝯpaſſio miſeri ꝙ̄ ipm miſeꝝ cōpaſſio ſui.

Claues Diſtinctio I

Claues Nō ꝙ quicꝫ ſūt claues q̄ mltū abi
les ſunt ad reſerandā poꝛtā regni
celeſtis. Prima clauis eſt crux dn̄ica. ſcd̄a eſt ptās ec
cl'iaſtica. tertia eſt vera pn̄ia. q̄rta eſt humilitas excel
lētiſſima. quīta eſt vera doctrina. Prima dico clauis eſt crux
dn̄ica: cū q̄ nullus apire valuit niſi ſolus xp̄s. vn̄ dr̄ Eſa. xxij.
Poſtꝙ̄ celū poſt lapſū angeloꝝ: ⁊ ꝑadiſus poſt expulſionē ꝓ/
thoplaſti claudit̄ ros miſcdie nequaꝙ̄ deſcēdere poterat. vnde
pr̄es ſancti clamabā. Utinā diſrūpes celos ⁊ deſcēderes: ⁊ alter
dixit. Emitte manū tuā ab alto. Ad hūc clamoꝛē qn̄ dn̄s huma
no generi miſ'eri voluit īn̄dit dabo cl auem domus dauid. i. re
gni celeſtis ſup humeꝝ eiꝰ. i. ieſu xp̄i filij mei vnigeniti ⁊ dilecti.
vnde Mat. iij. Hic eſt filius meꝰ dilectus qui. ſ. per paſſionem
aperiet vicꝫ bonis: ⁊ nō erit qui claudat: ⁊ claudet malis ⁊ non
erit qui aperiat: qꝛ dānati nō intrabūt in regnū celoꝝ. Ut oſten
dit̄ in libꝛo Job qui dicit: In inferno nulla ē redēptio. Si q̄s
aūt modo apire ꝓponit poꝛtā celeſtē: aſſumat crucē xp̄i ⁊ memo
riaꝫ paſſionis ſue ⁊ ſequat̄ xp̄m ſicut ipſe dn̄s iubet Luc. ix. Si
quis vult venire poſt me abneget ſemetipm̄: ⁊ tollat crucē ſuam
⁊ ſequat̄ me. De v̄tute huius crucis dicit Greg. Si crux criſti
ad mēoꝛiā reducit̄: nil adeo graue eſt q̄n libent̄ ſuſtineat̄ Se
cunda clauis eſt poteſtas eccleſiaſtica: ſiue ſacerdotal' dignitas
Cū hac claue nulli appiūt niſi ſoli ſacerdotes. vn̄ Mat. xix. di
xit dn̄s petro. Tibi dabo claues regni celoꝝ. Infra. Qd̄cūqꝫ li
gaueris ſup terrā erit ligatū ⁊ in cel'. vn̄ Jo. xx. Accipite. ſſ. q̄ruꝫ
remiſeritis pctā. remitunt̄ eis ⁊c̄. Magna dignitas ſacerdotuꝫ
eſt: qꝛ cū hac claue regnū celoꝝ multis appiūt Immo dignitatē

hn̄t maiorē: q2 ieſ9 xp̄s in manib9 eoꝝ incarnat᷑. vn̄ Beda. O veneranda ſacerdotū dignitas: intra quorū manib9 fili9 dei tan q̄ in vtero virgis incarnatur Tertia clauis eſt vera penitētia que cōmūis eſt: cū qua apprint oēs ꝓ pctis ſuis penitētes. vn̄ ps. Introite portas ei9 in cōfeſſiōe ei9. i. portas miſcdie dic̄ glō In portis initiū eſt: ⁊ cōfeſſio eſt via ad miſcdiam Hec clauis. ſ. pnia cogit miſericordiā appire Hec clauis appruit latroni ⁊ marie magdalene: qn̄ habuit cogentē dolorē ⁊ docentē amorem: ⁊ appruit ipi petro poſt trinā negationē ꝓpter pniam. ſ. lachrymarū. O q̄ȝ excellēs ſūmumq̄ȝ bonū eſt pnia: nā ſup pniam gaudȝ tota trinitas. Gaudet pater ne pdat ipm quē creauit. Gaudet fili9 ne perdat ipm quē ꝓprio ſanguie redemit. Gaudet. ſſ. ne perdat illū quē in baptiſmate templū ſuū eſſe fecit: ⁊ quē ſanctificauit. vn̄ Aug. O pnia q̄ rutilior es ſole: ſplēdidior luna: precioſior auro: que oīa ligata reſoluis: oīa tenebroſa illūinas: oīa adūſa mitigas: oīa deſperata in pctis ad vitā reſtituis ⁊ de interitu reuocas. vn̄ bene dr̄ Mat. iiij. Penitentiā agite ap ꝓpiquabit regnū celoꝝ Quarta clauis eſt hūilitas excellētiſſima: ſine q̄ nullus pōt appire. De hac hūilitate dr̄ Apoc. iij. Ecce dedi tibi hoſtiū apertum in celo: q2 modicā habes virtutē. i. hūilitatē. vn̄ hūilib9 de9 dat grāȝ. ſ. apiēdi: vt dic̄ btūs iacob9 i canonica ſua. Cū hac claue p9 xp̄m optie btā ꝟgo apuit: q2 ei9 hūilitas itrauit celū: ⁊ coegit dei filiū vt hūanā naturā aſſumēt. vn̄ Aug. Hūilitas incliat᷑ ad ima tm̄: ꝑfic̄ i excelſū: ⁊ dic̄. idē q̄ȝ hūilitas nob deum genuit: ꝺ q̄ hūilitate mr̄ dei glīat᷑ lȝ eēt regina celoꝝ ⁊ hoiuȝ Lu. j. Reſpexit hūilitatē āćille ſue ⁊c̄. vn̄ Ber. O felix hūilitas q̄ deū hoib9 pepit: vitā mortalib9 dedit: celū aperuit ⁊ pctōres reddidit padiſo. Qui ergo hāc clauē ad portā celeſtē habere voluerit: aſſumat humilitatē vt cōſulit btūs Greg. dicēs. Qui ceteras ꝟtutes ſine hūilitate ꝯgregat. q. q̄ puluerē in ventū portat.
Quinta clauis eſt vera doctrina q̄ deo multuȝ placet: de hac claue cātat᷑. Lingue eoꝝ claues celi facte ſunt. Cū iſta claue optie apire ſciuit. b. petr9 qn̄ vna die p̄dicatōe ſua tria milia ꝯūtit ⁊ p9ea. v. milia: ⁊ tales doctores lucebūt. q. ſtelle: vt dic̄ Dan̄. ⁊ qui ad iuſticiā erudiūt mltos. q. ſtelle i ꝑpetuas eternitates.

Clāmare

Clamat. Nota q̄ q̄ttuoꝛ ſunt q̄ faciūt hoīes clamare. vicʒ aqua ignis gladius ⁊ beſtia. Sic nos clamare debem⁹ ꝑpter aq̄ ſpūalis tēpeſtatē. ꝑpter ignē eternalē: ꝑpter gladiū iudicialeʒ ꝑpter beſtiā infernalē. ſ. diabolū. Primo igiẗ clamare debemus ꝑpter aq̄ ſpūalis tēpeſtatē. vn̄ Jone. ij. Mare ibat ⁊ intumeſcebat ſup eos clamauerūt ad dn̄m ⁊ ſaluati ſunt: quid eſt fluxus pn̄tis miſerie niſi mare vel aqua vbi tēpeſtatib⁹ tēptationū ⁊ tribulationū aīa piclitaẗ: imo peccādo ſubmergiẗ hō: in oronibus ſic clamādū eſt. q. hō ſubmergi iā timeret: ſicut dꝛ de petro Mat. xiiij. Cū cepiſſet mergi clamauit dicēs: dn̄e ſaluū me fac. vn̄ Aug⁹. dic. Ut liberemur clamem⁹ ne forte in p̄ſſuris cōſentiam⁹ iniquitati: ⁊ vere recupabiliẗ abſoꝛbeamur. Scd̄o clamare debem⁹ ꝑpẗ ignē eternalē. vn̄ Joheẗ j. Ad te dn̄e clamabo: qꝛ ignis comedit ſpecioſa deſerti. i. mūdi q̄ ſunt nobilitas potētia ⁊c̄. O q̄s nobiles ⁊ potētes ⁊ glioſos ⁊ iuuenes: ⁊ pulchꝛas mulieres ⁊ viros iā comedit ignis inferni ꝑ mille annos. vn̄ Deuẗ. xxij. Ignis ſuccēſus ē in furoꝛe meo: ⁊ ardebit ad ifer ni nouiſſima. De hͦ igne quidā verſificatoꝛ dicit. Nā tua res agitur: paries dū ꝓxim⁹ ardet. Jā eīn ꝓxim⁹ paries tu⁹. ſ. maritus vel vxoꝛ: frater vel ſoꝛoꝛ: pr̄ vel mater vel alius ꝓxim⁹ tu⁹ forte ꝑ annū arſit in inferno. Ut ergo hunc ignē extinguam⁹: devote oꝛem⁹ ſm Iſido. qui dicit. Dei ſeruus quotiens tāgiẗ vitio: totiēs ad oꝛationē ſe ſubdit: qꝛ frequēs orō impugnationē vitioꝝ extinguit. Tertio clamare debem⁹ ꝑpter gladiū iudicialē. vn̄ Ezech. xxi. Iſte exacuat⁹ gladi⁹ eſt vt ſit i manu pcutiēs. i. xp̄s clama ⁊ vlula fili hoīs: iſte gladi⁹ eſt ſentētia dānationis nō ſolū acut⁹ ſed exacut⁹ eſt vt ꝑ ip̄m nō ſolū coꝛp⁹ ẜ etiā aīa feriaẗ. Limatus ⁊ ſplēdēs eſt vt ab oībus videaẗ. In manu eſt vt ad interficiendos in pꝛomptu habeaẗ. vn̄ Deuẗ. xxxij. Si acuero vt fulgur gladiū meū: ⁊ arripuero: vide man⁹ meas Reddā vltionē hoſtib⁹ meis. Pꝛōpt⁹ eſt iſte gladius nō ſolū in iudicio ſed etiaʒ in moꝛte peccatoꝛis ⁊ abſq3 omni conſolatione. vnde Ber. Nō eſt dignus in moꝛte accipere ſolatiū qui non cognouit ſe moꝛiturum. Quarto clamare debemus ꝑpter beſtiam infernalem. vnde ps̄. Clamabo ad dominū vſq3 ad animā meam de ma. ⁊c̄.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

O ſi iam te lupus vrſus leo vel ſerpēs inuaderet quomodo cla/
mares. O quāto magis clamandū eſt contra diabolū leonē for/
tiſſimū. ita .j. Pet. v. Tanq̄ leo rugiens circuit querens quem
deuoret. vnde Chryſoſt. Jugis oratio infirmitas eſt hoſtis: ipſe
cōtra ſe tela miniſtrat qui hoſtē precū inſtantia nō fatigat.

Diligere Diſtinctio .I.

Diligere. Nota q̄ triplex eſt dilectio: filia/
lis: cōiugalis ⁊ ſpiritualis. Prima
magna: ſcda maior: tertia maxima. Prima ſcz dile
ctio filialis magna eſt que eſt inter matrē ⁊ filiū. vnd
ait dauid de Jonatha interfecto .ij. Reg. j. Sicut mater vnicū
amat filiū ita te diligebā. vnde v. Quis ſit amor prolis ſoli no/
uere parētes. Quo bene expta eſt mulier illa cui⁹ filius diuidend⁹
erat coram Salomone vt dicit .iij. Reg. iij. ſed dilectio xpi circa
nos maior eſt. vnde Eſa. xlix. Nunquid obliuiſci pōt mulier in/
fantē ſuū vt non miſereat filio vteri ſui: ⁊ ſi illa oblita fuerit ego
nō obliuiſcar tui. Ecce in manib⁹ meis deſcripſi te ſcz per paſſio
nem ⁊ ſanguinē meū: tūc eni xps plus dilexit nos q̄ mr filiū ſuū
cui⁹ dolorē diſſimulauit: ⁊ hoc ideo vt nos ipm econuerſo diligere/
mus. De hac dilectiōe dicit btūs Aug⁹. Charitas vt nos facili⁹
vinceret deū ſupauit: vt ampli⁹ hoīez ei reſiſtere pudeat cū eū
videat in dnm triūphaſſe. Vulnerauit impaſſibilē: ligauit inſu/
perabilē: traxit imutabilē: eternū fecit mortalē. Scda dilectio
eſt maior ſcz cōiugalis q̄ eſt int virū ⁊ mulierē. vn̄ .ij. Reg. j. Do
leo ſuper Jonatha decore nimis: ⁊ amabilis ſup amorē mulierū
o quāta eſt iſta dilectio. vnde ait dn̄s Gen. ij. Propter hoc reli/
quet homo prēz ⁊ matrē ⁊ adherebit vxori ſue: ſed dilectio xpi
circa nos eſt maior. vn̄ Jer. iij. Si dimiſerit vir vxorē ſuā ⁊ re/
ceſſerit ab ea: duxerit alterā nūquid reuertet ad eā vltra: nūqd
nō polluta ⁊ cōtaminata erit mulier illa: tu aūt fornicata es cum
amatorib⁹ multis tñ reuertere ad me dicit dn̄s. vn̄ Greg. Debe
mus pietatē vocātis erubeſcere: ſi iuſticiā ei⁹ volum⁹ formida/
re: q̄z tāto grauiori iprobitate cōtēpnit: quāto cōtēpt⁹ adhuc vo
care nō dedignat. Et Eſa. xliiij. dr. Reuertere ad me: qm̄ rede
mi te. ſ. ſanguie meo. De benignitate quā dn̄s oñdit circa reuer
tētē dicit Dionyſi⁹. Benign⁹ ieſus veniētib⁹ ad ſe: totus ꝓoccu

pat ꝛ ꝓcurrit ꝛ tot⁹ totos deoſculat̃. Ex benign⁹ ſit ieſ⁹ ptꝫ i filio ꝓdigo quē pr̃ benigne ſuſcepit: vt dꝛ Luc̃. xv. Cū adhuc longe eēt vidit illū pr̃ ei⁹ ꝛ miſcdia mot⁹ ē ꝛ occurrēs cecidit ſup collū ei⁹ ꝛ deoſculat⁹ eſt eū: inſup ꝯuiuiū iſtaurauit. vñ Ber. Si pctō rez q̄ſpiā nouit dānet vitia: delicta horreat: peccare deſiſtat: pl⁹ eñ de⁹ vni⁹ pctōris pnia mouet̃ q̄ꝫ multoꝝ iuſtoꝝ merito dele/ ctet̃. Tertia dilectio eſt maxia. ſ. ſpūal'q̄ ē int̃ ſpm̄ ꝛ carnē. vñ agag rex amalech q̄ int̃ficiēd⁹ erat a ſamuele. ij. Reg. xv. dixit. Siccine ſepat̃ amara mors. ſ. aiaꝫ ꝛ corp⁹: o quāta ē dilectio int̃ aiaꝫ ꝛ corp⁹: qm̄ iuitiſſime ab iuicē ſepant̃: hñ dicit amara morſ qꝛ dꝛ Ecc̃. xlj. O mors q̄ꝫ amara eſt memoria tua hoi hñti pacē i ſubſtātijs: h̄ eſt dilectio int̃ ſpm̄ ꝛ carnē ꝛ tñ ſepant̃: ſ; dilectio xp̄i circa nos maxia eſt. vñ Jo. xv. Maiorē hac dilectōꝫ nemo hꝫ vt aiaꝫ ſuā ponat q̄s ꝓ amicis ſuis. vñ Ber. Tu maiorez ha/ buiſti bone ieſu ponēs aiaꝫ ꝓ inimicis. vñ. ij. Reg. xviij. Quis mihi det vt ego moriar ꝓ te fili mi. De hac dilectiōe in ꝑſona dñi dicit Anſel. Nempe q̄d miſericordius intelligi valet q̄ꝫ cū pctōri eternis tormētis dānato: ꝛ nō habēti vñ ſe redimat de⁹ pr̃ dicat Accipe vnigēitū meū ꝛ da ꝓ te: imo ip̄e fili⁹: tolle me ꝛ redime te

Diligere Diſtinctio II

Diligere. Nō q̄ dilectio hoīs ad deū q̄nq̄ ſignis ꝓbat̃: vicꝫ ex deteſtatiōe pctōꝝ: ex opatiōe mādatorū: ex cōmiſſiōe ſubditorū ex renūciatiōe terrenoꝝ: ꝛ ex ꝑpeſſiōe aduerſorum.

Primo dico q̄ hō diligat deū ꝓbat̃ ex deteſtatiōe pctōruꝫ. vñ pš. Qui diligitis dñm odite malū. i. pctm̄ ſiue mundū: qꝛ in maligno poſit⁹ ē dic̃ btūs Johēs i canōica ſua. vñ Amos. j. O/ dite malū ꝛ diligite bonū. i. xp̄m a quo cūcta bona ꝓcedūt: ñ di cit q̄ fac̃ pctm̄ ſ; qui diligit: nemo eñ ſine peccato viuit: qui vo diligit iniquitatē ex deſiderio peccat: ꝛ affectu q̄ ꝛ ſi ſp viuet: ſp peccare vellet odit aiaꝫ ſuā. vñ Aug. O aia mirabilis creatura q̄ te deijcis: terrā amas ꝛ melior es: ſolē miraris ꝛ pulchrior es: celū ꝯtēplaris ꝛ altior es: ſolo tuo creatore inferior es: certū er/ go ē quātū hō deū diligit tm̄ pctm̄ odit: ꝛ tūc ſibi mltū dimittit̃ qñ mltū diligit. vñ Lu. vij. Remittūt̃ ei pctā multa. q. d. mltū: ꝛ btūs Greg. Qui adhuc ꝑ illicita deſideria defluit ꝑfecto non amat deū q̄ ei i ſua volūtate ꝯdicit. Scdo q̄ hō diligit deū ꝓbat̃

ex opatiõe mãdatoꝝ. vñ Jo. xiiij. Qui hꝫ mãdata mea ⁊ ſuat
ea ille ẽ q̃ diligit me. Itẽ. Qui diligit me ſ. me. ſua. ſuare ẽ ope
adiplere. q̃ꝫtũ eñi hõ deũ diligit tñ bene opãdo oñdit. vñ Gre.
Nũq̃ꝫ amor dei ẽ ocioſ⁹: opat̃ eñi magna ſi ẽ: ſi aũt opari rẽnuit
amor ñ ẽ. Diligẽ eñi maxim ⁊ p̃mũ mãdatũ ẽ. vñ Deut. vj. Di/
liges dñm deũ tu. ex to. cor. tuo q̃ꝫtũ ad itellectũ. ſ. p fidẽ. Corde
eñi credit̃ ad iuſticiã: vt dr̃ ad Ro. x. ſ heu mlti xp̃iani ꝯfitẽt̃ ſe
noſſe deũ: factis ãt negãt: vt dr̃ ad Thitũ. j. ⁊ iſti deũ ex toto cor
de nõ diligũt. Itẽ ex tota aĩa tua q̃ꝫtũ ad affectũ: vt. ſ. ip̃m p̄ſõis
reb⁹ oib⁹ p̃ferant⁹. Ip̃e eñi dic̃ Mat. x. Si q̃s diligit p̄rẽ vl' ma
trẽ aut vxorẽ pl⁹ q̃ꝫ me nõ ẽ me dign⁹. Itẽ ex tota mẽte tua q̃ꝫtũ
ad ꝯtinuã ſui memoriã: vt. ſ. i mẽoria iugit̃ hẽam⁹ bñficia creati
onis redẽptiõis ⁊ ꝓmiſſiõis: ſic expõit btũs Aug. Tertio q̃ hõ
diligat deũ ſic ꝓbat̃ ex cõmiſſiõe ſbditoꝝ. vñ Joh. xxj. Simon
iohis diligis me pl⁹ hĩs: ſeq̃t̃: paſce o. me. certũ eſt eñi q̃ paſtor
eccl'iaſtic⁹ tñ paſcit q̃ꝫtũ ꝓ ouib⁹ ſuis zelũ hꝫ. zelũ in q̃ꝫ gtiſſimũ
apd deũ. vñ Greg. Ille apd deũ magis i amore ei⁹ exardeſcit q̃
ad ei⁹ amorẽ p̄limos trahit: ter dixit dñs diligis me. vñ Augu.
Reddit̃ negatõi trine trina ꝯfeſſio ne min⁹ amori ſuiat ligua q̃ꝫ
timori paſce o. m. vñ Aug. Sit amoris officiũ paſcẽ gregẽ dñicũ
ſic fuit timoris iudiciũ negare paſtorẽ. Ter dixit paſce. ſ. vbo cõ
ſolatiõis: exẽplo ꝯuſatiõis: p̄ſidio ſbuẽtiõis: ſic oli fecerũt paſto
res ſctẽ eccl'ie. De talib⁹ paſtorib⁹ dic̃ Chryſo. Vis apparẽ ſctũs
circa tuã vitã eſto auſter⁹: circa alios benign⁹: audiãt te hoies p
ua mãdãtẽ ⁊ gũia faciẽtẽ. Quarto q̃ hõ diligat deũ ꝓbat̃ ex re
nũciatiõe terrenoꝝ. vñ Ecc. viij. dr̃. Si dederit hõ oẽꝫ ſbaꝫ do/
mus ſue ꝓ dilectiõe q̃ſi nihil deſpiciet eã. Gl'. vbicũq̃ꝫ abũdaue/
rit amor et̃nor i xp̃o vileſcit poſſeſſio labẽtiũ. nã ꝓ dilectõe dei
tot⁹ mũd⁹ ſepe ꝯtẽpnit̃: qr amaritudie plen⁹ ẽ. vñ Aug. Quocũ
q̃ꝫ ſe ꝯũtit hõ i reb⁹ t̃renis amaritudies iuẽit: vñ dulceſcat ñ hꝫ
niſi leuet ſe ad deũ: certũ ẽ q̃ꝫtũ hõ deũ diligit tñ tp̃alia deſpicit
vñ ad Phil'. iij. Oia ar bitror vt ſtercora vt xp̃m lucrifaciã: oẽꝫ
ſbaꝫ dedit q̃ dixit. Mat. xix. Ecce nos reliq̃m⁹ o. ⁊c. ⁊ h iõ: qr ſp
cogitabãt ſe eſſe morituros. vñ dic̃ Hiero. Facile cõtẽpnit oĩa q̃
ſe ſemper cogitat moriturũ: ſic ille negociator euangelicus con/
tempſit ⁊ dedit omnia ſua ꝓ dilectiõe p̃cioſe margarite. ſ. xp̃o ⁊

cõparauit eã. Si aũt nõ potes dare oẽm ſubſtantiã: des partez
ſaltẽ ⁊ in elemoſynis cũ zacheo qui dixit Luc. xix. Ecce dimidi-
um bonoꝝ meoꝝ dñe do paupib⁹ ⁊c. ⁊ diligent̄ reuolue in coꝛ
de tuo illud verbũ horribile qḋ dicit Greg. Cõtinuus ſucceſſus
rerũ tpaliũ ꝑpetue dãnationis certũ eſt indiciũ. Quinto ꝙ ho
mo diligat dñm ꝓbat̄ ex ꝑpeſſione aduerſoꝝ. vnde Joh. xvj.
Maiorẽ hac dilectionẽ nemo habet vt aĩam ſuã ponat quis ꝓ
amicis ſuis. vñ Ber. Tu maiorẽ habuiſti dñe ieſu ponẽs aĩam
tuã ꝓ inimicis: certũ eſt quãtũ hõ deũ diligit tm̃ amore ſui ⁊ ſue
paſſionis aduerſa ſuſtinet. vñ Greg⁹. Si crux xp̃i ad memoriaz
ducit̄ nihil adeo: graue eſt ꝙ nõ equo aĩo toleret̄.

Diligere Diſtinctio III

Diligere. Nota ꝙ ad dilectiõz ꝓximi tene-
mur ꝑpter tria: vicz ꝑpter mãdã-
tis auctoritatẽ: ꝑpter naturalẽ cõformitatẽ: ⁊ ꝑpter
exẽplarẽ xp̃i benignitatẽ. De hijs trib⁹ Jo. xv. Hoc
eſt p̃ceptũ meũ: ecce primũ: vt diligatis iuicẽ: ecce ſcḋm. ſicut di
lexi vos: ecce tertiũ: vñ Greg. Quicquid p̃cipit̄ in ſola charita
te ſolidat̄: ⁊ btũs Aug. dicit. Ubi charitaſ eſt quid eſt qḋ poſſit
deeſſe. vbi aũt nõ eſt quid ẽ qḋ poſſit ꝓdeſſe. Et nota ꝙ dñs añ
paſſionẽ ſuã in cena hoc mãdatũ diſcipulis pluries iculcauit. ſ.
tribus vicib⁹ ⁊ ſub p̃cepto. vñ Joh. xiij. dixit. Mãdatũ nouuz
do vobis vt diligatis inuicẽ. Uel Joh. xv. Hoc eſt p̃ceptũ meũ
⁊c. ⁊ ibidẽ hec mãdo vobis vt diligatis inuicẽ: ⁊ hoc quãtũ ad
tria: vicz quãtũ ad dilectiõis materiã formã ⁊ finẽ. Primo dico
materia dilectiõis eſt de⁹ ⁊ ꝓxim⁹ vt dicit pš. Qui diligitis deũ
odite malũ. Et Amos. v. dꝛ. Odite malũ ⁊ diligite bonũ. i. xp̃m
⁊ qꝛ hãc dilectionẽ habet pctõꝛ ⁊ erga deũ nõ ſuat ideo q̃rulat̄
btũs Aug⁹. ⁊ dicit. O aĩa mirabilis creatura quo te deijcis ter-
ram amas ⁊ melioꝛ es: ſolẽ miraris ⁊ pulchrioꝛ es: celũ cõtẽpla-
ris ⁊ altioꝛ es: ſolo tuo creatoꝛe inferioꝛ es. Scḋo forma dilecti-
onis eſt diligere vſqꝫ ad moꝛtẽ: qꝛ vitã debem⁹ ꝓ deo ⁊ ꝓxio ex
ponere: ſicut ⁊ fecit xp̃s. vñ Joh. xvj. Maiorẽ charitatẽ nemo
hꝫ ⁊c. vñ Ber. Tu maiorẽ habuiſti bone ieſu ponẽs aĩaz tuã ꝓ
inimicis: ⁊ nõ ſolũ ꝓ inimicis aĩaz poſuiſti: ſꝫ qḋ plus eſt ꝓ ipis in
imicis ſpãlit̄ oraſti. vñ Ber. Uide opa miſcḋie dñi q̃ poſuit ꝓdi-

gia ſup terrā flagellis ceſus:ſpinis coronatꝰ:clauis ꝯfoſſus: affi
xus patibl'o:obprobrijs ſaturatꝰ:oīm tn̄ imēoꝛ doloꝝ ait. Pr̄
ignoſce illis. Tertio finis dilectiōis eſt ſūmū bonū:nō em̄ q̄s ve
ra dilectiōe dꝫ aliū diligere ꝓpt' carnalia vel ꝓpter ſpūalia:ſed
eternalia ad q̄ ſeipm̄ diligit. vn̄ dꝛ Marc̄.xij. Diliges ꝓximum
tuū ſicut teipm̄.i.ꝙ teipm̄ debes diligere ꝓpt' ſūmū bonū:⁊ ex
hac dilectiōe diſcipuli dn̄i erimꝰ vt dꝛ in euāgelio iohis. In hoc
cognoſcēt oēs hoies ꝙ mei eſtis diſcipuli ſi dilectionē inuicē ha
bueritis. De effectu iſtiꝰ dilectiōis dic̄ btūs Gregꝰ. Cū ſit ꝓp̄uꝫ
charitatis nutrire ꝯcordiā:ſeruare cōpoſita:diſſociata ꝯiunge-
re:praua dirigere:⁊ ꝟtutes ceťas munimie ſue ꝑfectiōis ſolidaŕ
q̄ſq̄s radicē eiꝰ ſe igerit nec a viriditate deficit:nec a fructu mar/
ceſcit. Scđo ad dilectionē ꝓxi tenemur ꝓpt' nālē ꝯformitateꝫ.
vn̄ Ioh.xv. Ut diligatis iuicē. Ad h' em̄ āmonet nos nā vt dꝛ
Ecc̄.xiiij. Oē aīal diligit ſile ſibi:ſic ⁊ oīs hō ꝓximū ſibi. vn̄ Au
gu. in lib ſoliloq̄oꝝ. Hoies amo nō ex eo ꝙ aīalia ſūt:ſ3 qꝛ hoies
ſūt.i.qꝛ ratiōales aīas hn̄t q̄s amo:qđ eſt ꝯ plures q̄ ſe mutuo
ꝑſequunť. vn̄ ad Ro.xiij. Nemini quicq̄ debeatis niſi vt iuicē
diligatis:⁊ h' ꝓpter tria:ꝓpter nc̄citatē:vtilitatē:⁊ facilitatem.
Primo dico diligere debemꝰ nos iuicē ꝓpt' nc̄citatē. vn̄.j. Co/
rinth.xiij. Ex nec bonū cordis:nec bonū oris:nec bonū opis ali/
quid ꝓdeſt ſine charitate. Bonū cordis.ſ.fides meritoriū nō ē ſi
ne dilectiōe. vn̄ ait Apl's ibidē. Si habuero oēm ſciaꝫ ita vt mō
tes trāſferā:ad lr̄aꝫ:vel demones a patiētibꝰ:charitatē aūt non
habeā nihil ſū:nihil mihi ꝓdeſt ad vitā. Bonū oris qđ eſt laus.
vn̄ ibidē inquit. Si linguis hoim loq̄r ⁊ angeloꝝ. Glō.ꝙ aliqn̄
alicui daŕ ad gloriā dī nō ad meritū. vn̄ ſequiť:charitatē aūt nō
habeā factꝰ ſū velut es ſonās:aut tīpanū tingēs. Bonū opis.
vn̄ ibidē ait. Si diſtribuero oēs facultates meas i cibos paupe/
rum:⁊ corpus meū tradidero ita vt ardeam. Glō.ſine charitate
q̇ppe h' pōt eſſe ſ3 nō ꝓdeſſe. vn̄ ſequiť. Charitatē aūt nō hēam:
nihil mihi ꝓdeſt. vn̄ Augꝰ. Sicut corpꝰ mortuū eſt ſine aīa:ita
aīa ſine charitate. Scđo debemus nos diligere iuicē ꝓpt' vtili/
tatē:nā dilectio oē malū expellit. vn̄ Prou.x. Uniuerſa delicta
opit charitas:ſic ignis nigredinē carbonis oē etiā bonū iducit.
vn̄.j.Coꝛ.xj. Charitas patiēs ē:benigna ē:nō emulať.i.nō iui

det: nõ agit pperã .i. puerſe nõ inflat: nõ eſt ãbicioſa: non q̃rit q̃
ſua ſũt: ad ſũmũ bonũ .ſ. glie pducit. vñ Joh. j. Nos ſcimus qm̃
trãſlati ſum⁹ de morte ad vitã qm̃ diligim⁹ frẽs: imo etiã iimicoſ
Magnificẽtiſſime bonitatis eſt vt tuũ iimicũ diligas: ⁊ ei q̃ tibi
malũ vult tu ſp ei velis bonũ atq; facias cũ poſſis. Tertio debe
mus nos diligere iuicẽ ppt dilectiõis facilitatẽ. Cõſiſtit eñ h̃ p̃
ceptũ in hois volũtate q̃ nihil in hoie liberi⁹ eſt. vñ Deu. t. xxx.
Mãdatũ qđ ego p̃cipio tibi hodie nõ eſt ſupra te: neq; pcul po
ſitũ nec i celo: ſ; ṽmo dei iuxta te ẽ i ore tuo ⁊ i corde tuo: q; ergo
in corde eſt hois nõ põt ſe excuſare hõ de hmõi p̃cepti adipleti/
one. vñ Aug⁹. Docebo te ſine veneficio amatoriũ: ſi vis amari
ama ⁊ hẽbis nõ extra ſ; intra qđ cupis. Tertio ad dilectionẽ p
ximi tenemur ppt xp̃i exẽplarẽ benignitatẽ. vñ d; Joh. xiij. Sic
dilexi vos exẽplũ dedi vob vt queẽadmodũ ego feci vobis vt ⁊
vos ita faciatis. O q̃; dulcit nos dilexit: q; chari⁹ qđ habuit p
nob tradidit .ſ. ſuũ vnigẽitũ. vñ Greg. O mira circa nos tue pi/
etatis dignatio: o ieſtimabil dilectio charitatis vt ſeruũ redime
res filiũ tradidiſti. Sz nõ q̃ dñs triplicẽ amorẽ vehemẽtẽ oſten
dit nob in paſſiõẽ. Prim⁹ amor ẽ: q; dilexit nos pl⁹ q̃; mr̃ez cui⁹
dolorẽ i paſſiõe diſſilauit: Tuã ingt ſymeõ aiaz ptrãſibit gladi⁹
Luc. j. id ẽ dolor dñice paſſ õis. vñ. ij. Reg. j. Sicut mr̃ vnicum
amat filiũ: ita te diligebã: intm̃ aũt hũc mr̃is dolorẽ diſſilauit vt
nec vnũ quidẽ ṽbũ ꝯſolatoriũ diceret. vt d; Luc. ij. ⁊ iõ dolorẽ
matris diſſilauit vt eo citi⁹ p paſſionẽ ſuã ſalus aiaꝝ nr̃aꝝ nob
p̃ueniret. vnde Ber. Grauis eſt caſus aie qui nõ niſi morte xp̃i
poterat reparari. Secũdus amor eſt q̃ nos plus q̃; ppriuz ſan/
guinẽ dilexit. vnde Apoc. j. Qui dilexit nos ⁊ lauit nos a pctis
nr̃is in ſanguine ſuo tq; ſine ipſi⁹ effuſione ſaluari nõ potuimus
Quã vehemẽs aũt iſte amor fuerit demõſtrat btũs Ber. dicẽs.
O q̃; vehemẽti amplexu ãplexat⁹ es me dñe in cruce in qua exi
uit aq̃ de latere: ſanguis de corde: aĩa de corpe. Terti⁹ amor ve
hemẽs eſt q̃ nos plus q̃; res corp⁹ ⁊ aiam dilexit. vñ Eſa. j. Cor
pus meũ dedi pcutiẽtib⁹ genas meas vellẽtib⁹: faciez meã non
auerti ab increpãtib⁹ ⁊ ꝯſpuentib⁹ i me. Et Hiere. xij. Reliq do
mũ meã: dimiſi hereditatẽ meã: dilectã aiaz meã dedi i man⁹ ini
micoꝝ meoꝝ: ppter qđ dicit btũs Ber. Reſpice in faciẽ xp̃i tui
⁊ videb eũ dorſo flagellato: latere ſauciato: capite ſepib⁹ p̃ũcto

pedib⁹ ꝛ manib⁹ pforatis: volue reuolue a capite vſq₃ ad pedes a
latere i lat⁹ ꝛ nō inuenies niſi dolorē ꝛ vbiq₃ cruorē: vt impleat
illud Eſa. j. A plāta pedis vſq₃ ad verticē nō eſt in eo ſanitas.

Dilgere Diſtinctio IIII

Diligere. Nō q₃ dilectō dei ad nos triplicit̄ cōmēdat: vi₃ ab imēſitate: a ſtabilitate: ꝛ a generalitate. Primo dico dilectio dei ad nos cōmēdat ab imenſitate dilectiōis ꝛ h̄ duplici ter. ſ. a tpali puiſione: ꝛ ſpūali collatiōe ſiue inhabitatiōe. Primo cōmēdat dilectio dei ad nos imēſa tpali puiſiōe. vñ Deut. vij. Si iudicia mea cuſtodieris: ꝛ feceris ea diliget te de⁹ ꝛ multiplicabit: bñdicit fructui vētris tui: ꝛ fructui terre tue: fermēto tuo ꝛ vindemie tuo: ſequit̄ bñdict⁹ eris inter oēs pplos qs oīa tpalia ꝛ inumera dilectiōis bñficia enarrare valet q̄ nobis de celo: de terra d̄ aere ꝛ de aq̄s exhibēt. vñ ps. Oīa ſubieciſti ſb pedib⁹ ei⁹ ꝛc. Iſta pmiſſio q̄uis bōa ē tñ mltū ꝯſolatoria: q₂ nō ſolū bōis ſ₃ etiā malꝭ h̄ mō puidet: q₂ ſolē ſuū oriri fac̄ ſup bonos ꝛ malos: ꝛ pluit ſup iuſtos ꝛ iniuſtos: vt d₂ i Mat. vñ Aug. Qui tāta largit̄ inimicis q̄d putas reſuat amicis: De hac puiſiōe pl⁹ mali q̄ꝫ boni recipiūt: ex q̄ p₃ q₃ ſi i hñs tpalib⁹ eēt btitudo ꝟa ñ auferret illa amicis ꝛ daret inimicis. vñ ps. Ecce ipi pctōres habundātes i ſeclo obtinuerūt diuitias. De piculoſitate iſtaꝝ diuitiaꝝ dic̄ btūs Greg. Cōtinu⁹ ſucceſſus reꝝ tpaliū ppetue dānatiōis ē indiciū. Scdo ꝯmēdat dilectio dei imēſa ad nos i ſpūali collatiōe ſiue inh̄itatōe. vñ Joh. xiiij. Si qs diligit me ſmōe ſ me. ſua. ꝛ pr̄ me⁹ diliget eū: ꝛ ad eū ve. ꝛ mā. apd̄ eū faciem⁹. O q̄ta exhib₃ nob de⁹ ſpūalia bñficia i ſacroꝝ pceptiōe: in pctōꝝ remiſſiōe: i ꝟtutū ꝛ donoꝝ collatiōe: i toti⁹ trinitatis cōmāſiōe. vñ d₂ Sap. vij. Uenerūt mihi oīa bōa parit̄ cū illa. ſ. māſiōe. Si ergo btūs ē vent̄ i q̄ māſit dei fili⁹ corpalr̄: tūc certe btā ē mēs cuſtodiētis ꝟbū di i q̄ manet pr̄ ꝛ fili⁹ ꝛ. ſſ. ſpūalr̄: nec miꝝ cū d̄ btā ꝟgie dic̄ btūs Aug. Beatior fuit maria pcipiēdo fidē xp̄i q̄ꝫ cōcipiēdo carnē xp̄i. Scdo dilectio dei cōmēdat a ſtabilitate dilectiōis: ꝛ hoc duplicit̄: vid₃ quo ad pncipium i amādo: ꝛ quo ad finē in perſeuerando. vnde Apoca. j. Ego ſum primus ꝛ nouiſſimus. Primo dico de principio dilectionis dicit̄ Hiere. xxxi. In charitate ppetua dilexi te: ideo attraxi te miſerās tui: bene.

dicit ꝑpetua. Dilexit eñ nos anteq̄ꝫ tu vel aliquis angelus vel
homo eſſet: te anteq̄ꝫ eſſes tibi regnum celeſte p̄parauit: filiuꝫ ꝓ
te morti tradidit. vnde .ij. Joh. iiij. Ipſe prior dilexit nos: ⁊ miſi
ſit filium ſuum ꝓpiciationē pro peccatis noſtris. vnde Anſelm⁹
Nulla maior eſt ad amorē inuitatio: q̄ꝫ preuenire amando amor
naturalis dicit. Dilige me diligā te: ſed diuinus amor dicit. Di/
lige me q: dilexi te. Scd̄o de fine dilectionis dicit̄ Joh. xiij. Cū
dilexiſſet ſuos qui erant in mundo in fineꝫ dilexit eos. Glō. nihil
dereliquit eoruꝫ que eū qui valde amat decens eſt facere. vnde
Prouerb. xvij. Omni tēpore diligit qui amic⁹ eſt: ⁊ frater in an
guſtijs cōprobat̄. vnde dn̄s ait Joh. xviij. Si me queritis ſini/
te hos abire. Chryſoſto. Nihil nobis ad hoſ neceſſe eſt: ecce me
trado vſq̄ꝫ ad vltimā horā ad ſuos dilectionis cōſeruantiā de/
monſtrās. O quanta dilectio eſt quā ſuis charis exhibet in celo
ex quo tanta eis exhibet in mundo: ⁊ maxime crucifixorib⁹ ſuis
cum pro eis orauit. vnde Bern̄. O bone ieſu ſi ſic ꝑfundis oleo
miſericordie crucifigētes te: quomō torrēte voluptatis potabis
diligentes te. Conſidera ergo a primo tēpe natiuitatis vſq̄ꝫ ad
horā mortis ſi nunq̄ꝫ in dilectiōe diuine gratie aliqua hora ſine
beneficio dei fueris: cū ip̄m viuere ſit beneficiū: ⁊ de ipſo benefi
cio reddituri ſumus rationē. vn̄ Ber. Omne tp̄us tibi imputa/
tum requiret̄ a te qualit̄ ſit expēſſuꝫ: quia ſicut capillus de capi
te: ſic nec momentuꝫ de tempore peribit. Tertio dilectio dei
cōmendat̄ a generalitate dilectionis vel cōmunitate: ⁊ hec cōi/
tas dilectionis eſt duplex: vicꝫ in dilectione amicorum ⁊ in re
cōciliatione inimicorū. Primo de cōitate in amicoꝝ dilectiōe di
cit̄ Prouer. viij. Ego diligētes me diligo: ⁊ qui mane vigilaue
rit ad me: īueniet me. exēplū de Maria magdalena in reſurre/
ctiōe. vn̄ Joh. xiiij. Qui diligit me diliget̄ a p̄re meo: ⁊ ego dili/
gā eū ⁊ māifeſtabo ei meip̄m. ſ. aſſiſtētē forib⁹ ſuis. vn̄ Apoc. iij.
Ecce ego ſto ad hoſtiū ⁊ pulſo: ſiq̄s mihi apuerit ītrabo ad illū:
⁊ cenabo cū illo ⁊ ip̄e mecū. Glō: ecce ego ſto ad hoſtiū. ſ. cordiſ
pulſo ꝑ grāꝫ: ſiq̄s mihi apuerit ꝓpt̄ me malū dimittendo bonū
faciēdo: ad eū ītrabo. ſ. ei grāꝫ ꝯferēdo ⁊ pctm̄ dimittēdo: ⁊ cena
bo cū ip̄o ⁊ ip̄e mecū. i. delcābilit̄: ꝯ malū ꝯfortabo ⁊ ad bonum
promouebo. De iſto hoſpite pulſante dicit beatus Bernard⁹.

Diligent igit attende quid tibi hui⁹ hoſpitis preſentia largiat: denicꝫ diſceſſus ei⁹ ꝓbat quid pñtia cõferebat. Scdo de cõitate inimicoꝝ recõciliatiõe dr Luc. vj. Diligite iimicos vr̃os: bñfacite hijs qui vos oderũt: ⁊ hoc exẽplo xpi qui cepit facere ⁊ docere: nõ ſolũ iimicos dilexit imo ⁊ eos ſibi recõciliauit. vñ Hiere. iij. Tu aũt fornicata es cũ amatorib⁹ tuis multis: tñ reuertere ad me dicit dñs. vñ Dionyſi⁹. Benign⁹ ieſus veniẽtib⁹ ad ſe totus ꝑoccupat ⁊ ꝑcurrit: ⁊ totus totos deoſculat: exẽplũ de filio ꝓdigo Luc. xv. imo ꝙ plus eſt ex dilectione filiũ ſuũ mũdo iimico cõicauit. vñ Joh. xv. Sic de⁹ dilexit mundũ: vt filiũ ſuũ vnigenitũ daret. ⁊ infra Maiorem hac dilectionẽ ⁊c. Ber. Tu maiorẽ habuiſti bone ieſu ponẽs aiaꝫ tuã pro inimicis.

Eligere Diſtinctio I

Eligere. Nota ꝙ electionẽ triplicẽ inuenimus. vicꝫ hũane dignitatis. diuie bonitatis: ⁊ angelice auctoritatis. Prima electio eſt actiuoꝝ: ſcda ɔtẽplatiuoꝝ: tertia glificatoꝝ. Primo dico de electione hũane dignitatis q̃ eſt actiuoꝝ dr Act. vj. Cõſiderate viros ex vobis boni teſtimonij ſeptẽ plenos ſpũſancto ⁊ ſapiẽtia q̃s cõſtituam⁹ ſup h opus. ſ. exterioris ãmiſtrationis: ſequit. Elegerũt ſtephanũ virũ plenũ ſpũſctõ ⁊ fide: ecce q̃les eſſe debẽt qui ad miſteria eccl'iaſtica ſtatuũt imo in q̃libꝫ electione: deberẽt hoies attẽdere cõditionẽ bonã nõ corruptã. ſ. cõiuges in mr̃imonio ɔſules in ciuitate: iudices in terra. vñ Jetro moyſi Exo. xviij. Prouide de plebe viros ſapiẽtes ⁊ timentes deũ in quib⁹ ſit veritas: ⁊ q̄ oderũt auariciã. Gl. formã boni iudicis ꝑſcribit. De auaricia aũt q̃ veritatẽ in electiõe ipedit dicit auctor in Alexãdro. Cũ ſemel itumuit vitioꝝ mr̃ i aula. Peſtis auaricie q̃ ſola incarcerat oẽs virtutũ ſpẽs ſpreto moderamine iuris. Currit in facin⁹ niſi legis curia curat. vñ dic Raban⁹. O auaricia peſtis maligna: ⁊ ſemp bonis animis deteſtãda q̃d illeſum q̃d in ɔcuſſũ tu dimittis. Primum hoieꝫ ꝑdidiſti: tu genuſ hũanũ cõfudiſti: tu fr̃es vnanimes in ꝑlio armaſti: tu pacificos diſcordes feciſti: tu diſcipuluꝫ ⁊ comitẽ ab aplatu ꝑcipitaſti: tu militẽ cuſtodẽ ſepulchri captiuaſti: tu errorẽ neq̃ſſimũ. ſ. idolatriam i mũdũ introduxiſti: tu gẽtẽ quõdam nobiliſſimã ſeduxiſti.

Eligere

Scđo de electiõe diuine bonitatis q̄ eſt cõtēplatiuoꝝ. dꝛ i ps.
Btã gẽs cuius eſt dñs deꝰ eiꝰ pplˢ quē elegit in hereditatē ſibi.
Pplˢ xp̄ianꝰ electꝰ ē a deo ī hereditatē: quicũq; aũt deo aīaȝ au
fert ipm ꝓpa hereditate ſpoliat: ꝑ q̄ nob̄ plus q̄ȝ. xxx. tribꝰ ãnis
ſeruiuit. vñ Ber. Si xp̄s dedit ꝓpriũ ſanguinē ⁊ p̄ciũ redēptio
nis aīaꝝ: nõ tibi videt̃ grauiorē ab eo ſuſtinere ꝑſecutiõeȝ q̄ ſug
geſtiõe maligna: exēplo ꝑnicioſo: ſcãdali occaſiõe: auertit ab eo
aīas q̄s redemit q̄ȝ a iudeo qui ſanguinē illũ fudit. Agnoſcite di
lectiſſimi: expaueſcite ꝯſortia eoꝝ qui ſalutē ipediũt aīaꝝ: hor/
rēdũ penitꝰ ſacrilegiũ qđ ipoꝝ excedere videt̃ facinꝰ qui maie/
ſtatis manꝰ ſacrilegas iniecerũt. De iſto duriſſimo dicit Bern.
Quãdiu vixero ⁊ memor ero laboris quē ꝑtulit in p̄dicãdo: fa
tigationũ ī diſcurrēdo: vigiliaꝝ ī orãdo: lachrymarũ ī cõpatiē/
do: ꝯuitioꝝ ſputoꝝ colaphoꝝ: hoꝝq; ſilũ. Nõ h̄ quadruplicē
cõtēplatiuoꝝ electionē. Primo elegit dñs ſimplices ī tãtã ſecre
torũ noticiã. vñ. j. Coꝝ. vij. Que ſtulta ſũt mũdi elegit deꝰ vt cõ
fundat ſapiētes. Glõ. vt faciat erubeſcere: ⁊ ad īſipiētiã redigãt
ſapiētes. vñ Mat. xj. Abſcõdiſti hec a ſapiētibꝰ: ⁊ reuelaſti ea
paruulis. i. hũilibꝰ ſpũ. ſ. ſacramēta mei aduētꝰ. De hac hũilita
te ⁊ eiꝰ ꝓfectu dicit btũs Greg. Perit oīe qđ agit̃: ſi nõ hũilita
te cuſtodit̃. Scđo elegit ipotētes in tãtaȝ victoriã. vñ. j. Coꝝ. j.
Infirma mundi elegit deꝰ vt cõfundat fortia. ſ. neronem ⁊ alios
potentes: qđ bñ patet in tenellis virgibꝰ. vñ cõpetit ei illđ Ro.
viij. Quis nos ſepabit a charitate xp̄i: ab illa charitate q̄ trium/
phauit in deũ. vñ dic̄ Augꝰ. Charitas vt nos facilꝰ vinceret: ꝓ
us deum ſupauit vt amplꝰ ei hoīem pudeat reſiſtere cũ eã vi/
deat in deũ triũphaſſe: vulnerauit impaſſibilē: ligauit inſupabi/
lem: traxit imutabilē: eternũ fecit mortalē. Tertio elegit peccato
res ad ſuã grãȝ. Vñ Act. ix. Vas electiõis eſt mihi iſte vt portȝ
nomē meũ corã gētibꝰ ⁊ filijs iſrl̄. In ſignũ gr̃e inuēte ait dñs ipe
ananie. Ecce eñ orat q̄ſi nouũ. De efficacia huiꝰ orõnis dixit be
atus Ber. Orãdo bibit̃ vinũ ſpũale letificans cor hoīs vinũ qđ
ſpũs inebriat: carnaliũ infundit amorē: humectat interiora ad al
rētis cõſcie eſcas bonoꝝ actuũ dirigit: deducit ꝑ quedã aīe mē/
bra: fidem roborãs: ſpeȝ cõfortãs: vegetãs ordinãſq; charitateȝ
⁊ impīguēs mores. De gratia inuenta dicit dñs Mat. ix. T

nite ad me oēs q̄ laboratis ⁊ onerati eſtis ⁊ ego reficiā vos. vñ Ber. Caro clamat: ego deficiā: mūdus ego inficiā: diabolꝰ ego interficiā xps ⁊ ego reficiā. Quarto elegit paupes ad celeſtē gratiā. vñ Iac. ij. Nōne deꝰ paupes elegit in hoc mūdo: diuites āt in fide ⁊ heredes regni qđ repromiſit diligētibꝰ ſe. vñ Ioh. xv. Non vos me elegiſtis ſ ego elegi vos. vnde. Luc. xij. Nolite timere puſillus grex: qꝛ cōplacuit pr̄i veſtro dare vobis regnū ꝑpter qđ regnū dicit Innocētiꝰ papa. In regno eterno ſūt vita ſine morte: dies ſine nocte: ſecuritas ſine timore: iocūditas ſine dolore: pulchritudo ſine deformitate: ⁊ ſine debilitate rectitudo ſine ꝑuerſitate charitas: ſine malicia veritas: ſine fallacia felicitas: ſine miſeria gaudiū: qđ oculꝰ nō vidit nec auris audiuit: et propter iſta omnia in aduerſis homo deberet eſſe patiēs. vnde Gregꝰ. Conſideratio p̄mij minuit vim flagelli. Tertio de electione angelice auctoritatis que eſt glorificatoꝝ dicitur Mat. xij. Elegerūt bonos in vaſa ſua. i. in eterna tabernacula: malos autem foras miſerunt: ſic erit in conſūmatione ſeculi: exibūt angeli ⁊ ſeparabunt malos de medio iuſtoꝝ: ⁊ mittent eos in caminum ignis: exibunt inquam angeli non tantū de celo ſed etiā de maloꝝ collegio cū quibus conuerſati ſunt in hoc mundo ⁊ non ad miniſtrandum ſed potius ad accuſandum: accuſabūt inquā ipſos: qꝛ angelos magno gaudio priuauerūt qđ habent ſuper vno peccatore penitētiam agente. Ve ergo eis qui modo angelis gaudiū penitēdo nō faciūt. Ve q̄ꝫ eis qui gaudio ſuo priuantur penitentiam reliquendo. Unde Bernar. Exultauerunt angeli cum ad penitentiā vēiremus tanq̄ꝫ ſuper hijs quos per ipſam ab inferni porta cernebant reuocari: ⁊ ſicut angeli de pnia letant̄: ſic ⁊ demones de ipa cōfundunt̄: ⁊ angeli nō ſolū ꝑuant̄ gaudio ſuo: ſed etiā ꝓuocant̄ cōtra hoiem impenitentē. vnde Bernar. Putas eos in iudicio inuenies placidos quos tanto priuare vis gaudio. Item foras mittent malos: quia debitam eis reuerentiam non exhibuerunt: quo contra Ber. conſulit dicens. In quouis angulo: in quouis diuerſorio reuerentiam exhibeas angelo tuo: ne audeas illo preſente committere q̄ nō cōmitteres me vidente. Item foras mittent malos angeli quia ipſis ingratis miniſtrant. Unde ad Hebreos primo

Om̄es ſunt adminiſtratorij ſpūs miſſi ꝓpter eos qui hereditatē capiūt ſalutis. De hac āminiſtratione dicit btūs Hiero. Magna dignitas aīa in vnaq̄ꝙ ꝑſōa exordio creatiōis ſue hꝫ angelū ad ſui cuſtodiā delegatum.

Eligere Diſtinctio IIII

Eligere. Nota ꝙ eligēdus eſt dei filius triplicit᷑. vicꝫ tanq̄ꝫ ꝓpugnator fortiſſimus: tanq̄ꝫ dn̄s clemētiſſimꝰ: ⁊ tāq̄ꝫ ſponſus deſiderātiſſimꝰ. Primo dico eligendus eſt dei filiꝰ tāq̄ꝫ ꝓpugnator fortiſſimꝰ. vn̄ .j. Reg. xvij. Eligite ex vobis virū et deſcēdat ad ſingulare certamē. Dauid qui ad iſtud certamen eligitur dei filiū ſigt̄ dauid em̄ dr̄ quaſi manu fortis. vn̄ Hiere. xx. Dominꝰ mecū eſt tanq̄ꝫ bellator fortis: iō qui ꝑſequūt᷑ me cadēt vn̄ Ber. Quātūcū ꝙ ſeuiat tribulatio nō putes te derelictū: ſed memēto eſſe ſcriptū: Cū ipſo ſum in tribulatiōe. dicit᷑ etiā Exo. xiiij. Dn̄s em̄ pugnabit ꝓ vobis ⁊ vos tacebitis: ⁊ ifra. Dauid quinq̄ꝫ lapidibꝰ limpidiſſimis goliā deiecit .i. quinq̄ꝫ vulneribꝰ xp̄i. O quāta in hoc certamine .ſ. crucis audiuit vidit ſenſit ⁊ ſuſtinuit. vn̄ Ber. O bone ieſu q̄ꝫ dulcit᷑ cū hoībꝰ cōuerſatꝰ es: et q̄ꝫ magna ⁊ habūdant᷑ largitꝰ es: q̄ꝫ dura ⁊ aſꝑa ꝓ hoībꝰ paſſus es: dura verba: duriora verbera: duriſſima crucis tormēta: imo ꝙ plus eſt in iſto certamine dilectā aīaꝫ in manꝰ inimicoꝝ dedit vnde Hiere. vij. Dereliqui domū meā: dimiſi hereditatē meaꝫ: dilectā meā aīaꝫ dedi in manꝰ inimicoꝝ meorū: ⁊ fecit ꝓpter nimiā charitatē qua dilexit nos. vn̄ Ber. O q̄ꝫ vehemēti amplexu āplexatꝰ es me dn̄e i cruce in q̄ exiuit aqua de latere: ſanguis de corde: aīa de corꝑe. Scd̄o eligēdus eſt dei filiꝰ tāq̄ꝫ dn̄s clementiſſimꝰ. vn̄ Deut᷑. xxvj. dr̄. Dn̄m elegiſti hodie vt ſit tibi deus q̄ clemēs ⁊ miſericors ē. vnde Jone. iiij. Scio q̄r tu clemēs ⁊ miſericors es: patiēs ⁊ multe miſericordie. vn̄ Augꝰ. Nullus de dei miſericordia deſperet: maior eſt eiꝰ miſcd̄ia q̄ꝫ nr̄a miſeria tardiꝰ ſiquidē videt᷑ ei miſericordiā dare q̄ꝫ pctōri accipe: ſic em̄ feſtinat a tormēto ꝯſciētie reū abſoluere. q. eū plus cruciet compaſſio miſeri q̄ꝫ ipm̄ miſerū cōpaſſio ſui. O q̄ꝫ bn̄ indigēt ſubditi vt dn̄m habeant ꝓpiciū clementē ⁊ miſericordē maxime peccatores. vn̄ publicanꝰ Lu. xviij. Deꝰ ꝓpiciꝰ eſto mihi pctōri: Ecce

Quis iſte publican⁹ magn⁹ eſt peccator tñ eũ nõ cõtẽ pnit ſ₃ ma‑
gis iuſtificauit. vñ Greg⁹. Nullũ pctõrẽ contẽpnit qui oẽs redi
mere venit. Tertio eligẽdus eſt dei fili⁹ tanq̃ ſpõſus deſide‑
rãtiſſim⁹. vñ Cant. v. Dilect⁹ me⁹ cãdidus ⁊ rubicũdus: elect⁹
ex milib⁹ ⁊ tot⁹ deſiderabilis: ⁊ dicit infra Spõſus iſte ideo dile
ctus ẽ p oĩmodã puritatẽ: rubicũd⁹ p charitatẽ ſiue crucis aſpi
tatẽ. vñ elect⁹ ex milib⁹: vere deſiderabilis: q₂ ſpecioſus forma
p̃ filijs hoĩm. Et Cant. j. dr. Pulcher es dilecte mi ⁊ decor⁹: cu
ius pulchritudinẽ ſol ⁊ luna mirant. Una ſpõſa xp̃i ait in ca‑
nonica Petri. Ipſe em̃ eſt in quẽ deſiderãt angeli pſpicere. vñ
Aug⁹. Facies dei tã dulcis eſt fratres mei vt illa ſemel viſa ni‑
hil aliud poſſit delectari: ſatietas erit inſatiabilis: nullũ faſtidiũ
ſp̃ eſuriemus: ⁊ ſemp ſaturati erimus.

Exaltari Diſtinctio I

Exaltari. Ego ſi exaltat⁹ fuero oĩa traham
ad meip̃m. Joh. j. In verbis iſtis
tria notant circa dñi paſſionẽ: q̃ ſunt. pſone cõpatien
tis auctoritas ſiue nobilitas: paſſiõis q̃litas ⁊ eiuſdez
vtilitas. primũ tangit ibi: Ego. ſcdm ibi. Si exaltat⁹ fuero. terti
um ibi. Oia trahã ad meip̃m. Primo dico circa pſone patiẽ‑
tis auctoritatẽ ſiue nobilitatẽ tria notant q̃ auctoritatez dñi de‑
clarãt: q. ſ. auctoritas ꝯſiſtit in hoĩs creatione: in tpali puiſiõe:
⁊ in celeſtis hereditatis collatiõe: Primo ꝯſiſtit auctoritas dei
in hoĩs creatiõe. vñ Eſa. xlvj. Ego feci vos: ego ferã. ſ. expectã‑
do: ego portabo ⁊ ſanabo. Glõ. ſi ꝯuerſi fueritis. vñ Aug. De
us peccatorez patient expectat: blãde reuocat: hylarit ſuſcipit:
culpã integralit dimittit: grãz ſine meritis infundit: infuſaz mul
tiplicat: multiplicatã ꝯſeruat. De iſta creatione dr Geñ. ij. Faci
am⁹ inquit dñs hoĩez ad imaginẽ ⁊ ſiĺitudinẽ nr̃az: ad imaginez
q̃ ad naturalia q̃ ſunt ratio ⁊ intellect⁹ ſapia ⁊ ſiĺia. Iſta em̃ h₃
hõ peccator vel q̃ ad aĩaz ⁊ eſſentiã: q₂ hõ ſempitern⁹ cũ deo vel
cũ diabolo. Ad ſiĺitudinẽ q̃ ad gratuita. ſ. virtutes: hac ſiĺitudi‑
ne ſepe priuat hõ p pctm̃: O quãte auctoritatis eſt iſte qui nõ ſo
lum fecit hoĩez: imo celũ ⁊ terrã ⁊ oĩa q̃ in eis ſunt ⁊ hoc de nihilo.
vñ Deut. xxxij. Nũquid nõ ip̃e eſt pr̃ tu⁹ qui poſſedit fecit ⁊ cre‑
auit te. Creauit quãtum ad aĩaz: fecit quãtũ ad corpus: poſſedit

quātū ad vtrunqȝ. vñ dicit btūs Augꝰ. Ego miſer quātū debe/
rem diligere deum meū qui me fecit cū nō erā: redemit cū perie/
ram: ⁊ de nihilo fecit me: nō lapidē: nō auem: nō arborē: non ali
qđ de aīalibꝰ: ſed hoīez voluit me eſſe: dedit mihi viuere: ſenti/
re: diſcernere: perierā: ⁊ ad mortalē deſcēdit: mortalitatez ſuſce
pit: paſſionem ſuſtinuit: mortē vicit. ⁊ ſic me reſtaurauit: heu ꝙ
modicū honorē tāto pr̄i ⁊ creatori exhibemꝰ. vñ ipē conquerit
Malach. j. dicēs. Filiꝰ honorat patrē ⁊ ſeruꝰ dñm ſuū: ſi ergo
ego pr̄ vbi eſt honor meꝰ: ſi dñs vbi eſt timor meꝰ: ergo ait dñs
Joh. viij. Ego honorifico prēz vos aūt inhonoraſtis me: ⁊ hoc
morte turpiſſima cōdemnādo. vñ Ber. Attendamꝰ regez celi ⁊
terre pendentē in cruce: deformē in carne: pallidū in morte: ho/
rum adeo ducis eſt memoria: q̄ lachrymas elicit: oculos ſuffun/
dit: vultꝰ humectat: ꝓpter q̄ oīa bene dicit beatꝰ Ber. Quādiu
vixero memor ero laboris quē pertulit in p̄dicādo: fatigationū
etiā diſcurrendo: vigiliaꝝ in orando: lachrymaruȝ in cōpatien/
do: conuitioruȝ: ſputoꝝ: colaphorū: horumqȝ ſimiliū. vnde in
perſona domini exclamat eccleſia dominice cōdolens paſſioni.
Quid vltra inquit debui facere tibi ⁊ non feci: ego quidem plā/
taui te vineam electā. omne ſanctum verum: quomodo ergo cō
uerſa es mihi in prauuȝ. Propterea dolore tactus dominus ait
Geñ. vj. Penitet me feciſſe hominez. i. pena me tenet vel expe/
ctat: ꝓpter hec omnia dicit Anſel. Liqueſce anima mea igne cō
tritiōis ſuper cōtritione viri amabilis iſtius quem in tanta man
ſuetudine totis indies afflictū doloribus. Secundo conſiſtit ..
ctoritas dei in temporali prouiſione. Unde Ezech. xxxiiij d
tur. Ego paſcam oues meas: ⁊ ego accubare eas faciam di/
cit dominus deus. Locum autem deſignat dicens. In paſcuis
vberrimis paſcam eas. Sic deſertum montem vberem locuȝ
fecit vbi filios iſrael annis quadraginta pauit vberrime pane
celi. Uñ Sapiē. xvj. Paratū panē đ celo preſtidiſti eis: ſine la
bore omne delectamentum habentem: ⁊ omnis ſaporis ſua/
uitatez. Iſte panis eſt chriſtus qui omnibꝰ peccatoribus mul/
ta beneficia largitur. Unde Ambro. Omnia chriſtus eſt no/
bis: ſi vulnus curare deſideras medicus eſt: ſi febribus eſtu/
as fons eſt: ſi grauaris iniquitate iuſticia eſt: ſi auxilio indi/

ges virtus eſt : ſi mortem times vita eſt : ſi tenebras fugis
lux eſt : ſi cibum queris alimentum eſt : guſtate igitur ⁊ vide/
te quoniam ſuauis eſt dominus. Hic quoqꝫ pauit quinqꝫ mi/
lia hominum de quinqꝫ panibus. Sed dominus conqueritur
ingratitudinē quorundam. Eſa. j. dicens. Filios enutriui ⁊ ex/
altaui: ipſi autem ſpreuerunt me. Unde cantat eccleſia in ꝫ per/
ſona chriſti lamentum iſtud dicens. Quia eduxi te per deſer/
tum quadraginta annis: ⁊ manna cibaui te ⁊ introduxi in ter/
ram ſatis optimam paraſti crucem ſaluatori tuo. Unde Eccī.
xxix. dicitur. Paſcet ⁊ potabit ingrates ſcilicet peccatores: il/
li plus de promiſſione temporali habent ꝙ̃ boni. Unde Pſ̄.
Ecce ipſi peccatores habundantes in ſeculo obtinuerunt diui/
tias ſuas: non ad ſalutem ſed ad condempnationē. Unde Gre
gori⁹. Continuus ſucceſſus rerum temporaliuꝫ perpetue dam/
nationis eſt indicium. Tertio auctoritas dei conſiſtit in cele/
ſtis hereditatis collatione. Unde Ezech. xliiij. Non erit eis he
reditas ſcilicet in terra: ſed ego hereditas eorum ſcilicet in ce/
lo. Unde Nume. xviij. In terra eorum nihil poſſidebitis: nec
habebitis partem inter eos. Ego pars ⁊ hereditas tua in me/
dio filiorum iſrael. Uñ Geneſ. xv. Noli timere ait dominus
ad Abraam. Ego protector tuus ſum: ⁊ merces tua magna ni/
mis. De hac mercede dicit beatus Auguſtin⁹. Oculus non
vidit abſqꝫ te que preparaſti diligentibus te: ⁊ quid dicam: fi/
de non attingitur: ſpe non comprehenditur: : charitate non ſa/
pitur: deſideria ⁊ vota trāſgreditur: acquiri poteſt: eſtimari nō
poteſt. Secundo circa paſſionis qualitatem tria ſunt notanda
ſcilicet in hijs verbis: verberibus: in morte. Primo dico notan
da eſt paſſionis qualtas in verbis. Unde Bernar. O bone ie/
ſu ꝙ̃ dura pro homibus paſſus es dura verba: duriora verbe/
ra: duriſſima ⁊ horrēda crucis ſupplicia. Uere em̄ dura erāt iu
deorū verba. Unde dixerunt illud Luc̄. xxiij. Crucifige crucifi/
ge eum. Secundo notatur paſſionis qualitas: ⁊ hoc per durio/
ra verbera. Unde Matth. xxvj. Expuerunt in faciem eius: et
colaphis eum cederunt: Alij autem palmas in faciem eius
dederunt dicentes: prophetiza quis eſt qui te percuſſit. Unde
beatus Berñ. dicit. Quādiu vixero ero memor laboris quem

pertulit in p̃dicãdo: fatigationũ in diſcurrẽdo: vigiliarꝫ in oran
do: lachrymarꝫ ĩ cõpatiẽdo: ꝯuitiorũ ſputorꝫ colaphorꝫ horꝫq̃
ſitiũ. Tertio notat̃ q̃litas paſſiõis ĩ eo: q2 duriſſima crucis ſup
plicia paſſ⁹ ẽ ñ ſolũ ꝓpt̃ mortẽ: ſꝫ ꝓpt̃ gen⁹ mortis vilitatẽ. Nã
mors crucis pena latronũ eſt. vñ Sap. ij. dixerũt iudei. Mor
te turpiſſima cõdẽpnem⁹ eũ: ꝓpt̃ q̃d dixerũt illd̃ Hiero. Veni
te mittam⁹ lignũ in panẽ ei⁹ ⁊ eradam⁹ eum de terra viuẽtiũ: ⁊
nomen ei⁹ nõ memoret̃ ampli⁹. vñ dicit Anſelm⁹. Quid cõmiſi
ſti o amãtiſſime iuuenis vt adeo crudelit̃ tractareris: q̇ ſcelus
tuũ que cã tue mortis: candet nudatũ pect⁹: rubet ſanguineum
latus: decora lãguẽt lumia: regia pallent ora: ego ſum tui plaga
doloris: culpa tue occiſionis: liuor tue paſſiõis. Tertio circa
paſſionis vtilitatẽ tria ſunt notãda. Primũ eſt vt paſſio ſua eſſ3
p̃ciũ nr̃e redẽptiõis: ecce vtilitas p̃ma. vñ. j. Pet. ij. Nõ corru
ptibilib⁹ auro vel argẽto redẽpti eſtis de vana vr̃a cõuerſatiõe
ſed p̃cioſo ſanguine q̃ſi agni incõtaminati ⁊ imaculati: ⁊ idem. j.
Corinth. vj dicit̃. Empti eſtis p̃cio magno: glorificate ⁊ porta
te deũ in corde veſtro. vñ Aug⁹. O aĩa p̃cioſa nõ auro redẽpta
nõ opibus: ſed agni imaculati ſanguine: attẽde quantũ valeas:
quid ꝓ te datũ ſit cogita: noli teip̃a3 vilipendere. ⁊ iõ aĩa hoĩs
cũ ſũma puritate eſſet cuſtodienda. vnde Ber. Si tp̃e paſſionis
xp̃i in vaſe vitreo haberẽ parũ de ſanguine xp̃i diligent̃ cuſtodi
rem ne vas frãgeret̃ vt nõ amitterẽ ſanguinẽ: multo forti⁹ deb3
q̃ſq3 ꝓp̃a3 aĩa3 cuſtodire p̃cioſo ſanguĩe xp̃i redẽptã: ĩ corp̃e fra
giliori intropoſitã. Scd̃a vtilitas eſt paſſionis: vt paſſio xp̃i eẽt
ſignũ dilectionis. vñ Joh. xv. Maiorẽ hac dilectionẽ nemo h3
vt animã ſuam ponat quis ꝓ aĩcis ſuis. vnde Ber. Tu maiore3
habuiſti dñe ieſu ponẽs aĩa3 ꝓ inimicis. Tertia vtilitas paſſio
nis eſt vt paſſio xp̃i eſſet nob̃ exẽplu3 imitationis. vñ. j. Pet. ij.
Chriſt⁹ paſſus eſt ꝓ nob̃ vob̃ relinquens exẽplũ vt ſeq̃mĩ veſti
gia ei⁹. ſ. paſſiõis. vñ ⁊ btũs Aug⁹. dic̃. Extremũ gen⁹ moriendi
elegit dñs vt nullã morte3 martyres formidarent.

Exaltari Diſtinctio II

Exaltari. Nõ q̇ q̃druplex eſt xp̃i exaltatio: vic3 amariſſime paſſiõis: glorioſiſſi
me reſurectiõis: excellẽtiſſime aſcẽſionis: ⁊ crudeliſ

liſſime vltiōis Primo dico de exaltatione amariſſime paſſio
nis. dicit̄ Jo. xij. Ego ſi exaltat⁹ fuero a terra oīa trahā ad meip
ſum. Hic nota ꝙ quatuor ſūt q̄ naturaliter trahūt. ſ. vacuū: ſimi
le: ignis: ⁊ virtus. Primo dico xp̄s traxit in paſſione ꝑ vacuum
id eſt per pauptate exteriorē ⁊ interiorē que eſt ſpūs: tunc enim
ſūme pauper fuit ⁊ ſūme hūilis ſpiritu: q̄ꝛ exinaniuit ſemetipſuz
ita vt nec potentiā ad defendendū: nec intelligentiā ad allegan/
dum: nec amicos ad interpellandū: nec pecuniaz ad redimendū
haberet. vñ Math. viij. dr̄. Uulpes foueas habēt ⁊ volucres
celi nidos: filius aūt homis non habet vbi caput ſuū reclinet vñ
Ber. Uide paupem xp̄m natum ſine hoſpitio: iacentē inter bo
uē ⁊ azinū in p̄ſepio: fugientē in egiptū: ſedētem in azino: nuduz
pendentē i patibulo. Hoc mō mltos adhuc trahit ad pauptatē
traxit aūt tunc qd̄ ponderoſi⁹ fuit. ſ. pctōres. traxit etiā illos qui
in limbo erāt inferni. vnde Zach. ix. Tu q̄ꝫ in ſanguine teſtamē
ti eduxiſti vinctos de lacu in quo non erat aqua. ſ. miſericordie.
vnde Ber. O hō cognoſce q̄ꝫ p̄cioſa ſit aīa tua: ⁊ q̄ꝫ grauia ſint
vulnera eius: ꝓ quibus neceſſe fuit xp̄m mori: qui niſi eſſent ad
mortem ſempiternam: filius dei nunq̄ꝫ ꝓpter eius remediū mo/
reret̄. Traxit ergo oīa. i. omnes homies q̄ꝫtum ad ſufficientiam
ſuam: q̄ꝛ paſſio ſua imo vna gutta ſanguis ſuffeciſſet ꝓ omnibuſ
vel oīa. i. aliquos de omnib⁹. ſ. de genere nobiliū ⁊ hūiliū: diui
tum ⁊ paupeꝝ: ſeniū ⁊ iuuenū: gentiliū ⁊ iudeoꝝ. vnde Act. x.
In omni gēte qui timet deū accept⁹ eſt illi. trahā inquit ad meip
ſum. ſ. vbi ſū ego ⁊ illi ſint mecum. O quāta iocūditas ibi erit vt
dic̄. Ber. O ciuitas celeſtis: māſio ſecura: totū cōtinens qd̄ dle/
ctat: cuius populus ſine murmure: incole quieti: hōies nullas i
digentias habentes: omnia glorioſa dicta ſūt de te ciuitas dei. ſi
cut letantiū omniū habitatio eſt in te: letant̄ in letitia ⁊ exultati
one: omnes exultantur de deo: cuius aſpect⁹ pius facies decora
eloquium dulce: delectabilis eſt ad videndū: ſuauis ad habēdū
dulcis ad ꝑfruendum Secundo xp̄s traxit ꝑ ſimile ⁊ quidez
ad fidē vt. ſ. crederent eū reſurrexiſſe. vñ ait Luc. vlt̄. Palpate
⁊ videte quia ſpiritus carnez et oſſa non habet. quaſi diceret: vi
dete me ſimilem vobis. Per hoc etiam traxit vt ipſi fidem habe
rent de ſua reſurrectione. Unde Roma. viij. Qui ſuſcitauit xp̄z

ieſum a mortuis viuificabit ⁊ mortalia corpa noſtra ⁊ hoc in magna claritate ⁊ eternitate vt dicꝫ beatꝰ Ber. Pro hac vita deo deuote ipenſa dabitur illa que nec oculo poteſt cerni: nec tacita mente ptingi: quã vtiqꝫ faciliꝰ eſt ꝯſequi qꝫ nullatenus enarrare: cuiꝰ erit curſus ſine termino: vſus ſine faſtidio: refectio ſine cibo: requies ſine noctis otio: etas ſine ſenio: caritas indeficiẽs ſub dei vultu. ſub antiquis perpetuiſqꝫ gaudijs ſemper noua iocunditas: ⁊ ſine vllo periculo non obmittenda felicitas. Tertio xp̃s traxit p ignem. vnde ps̃. Tu dominus altiſſimus ſuper omnem terram: nimis exaltatus es ſuper omnes deos. i. angelos ⁊ ſanctos. Ps̃. Exaltata eſt magnificentia tua ſuper celos. Deꝰ tunc traxit per calidum: qꝛ tunc miſit ſpiritum ſanctum in igneis linguis. vñ Jo. xvj. Si non abiero paraclitus non veniet ad vos. ſi autem abiero mittã ad vos: ⁊ iſte ſpiritꝰ priuſ qꝫ in vocet ad eſt hominibus. vnde Ber. Benignus eſt ſpiritus ſapientie ⁊ nõ ſolet ſueuit eſſe difficilis ſe inuocantibus: qui ſepe anteqꝫ inuocet dicit ecce aſſum. Tunc traxit corda p deſiderium ⁊ amorem feruentiorem. Tunc vero traxit omnia. i. eos qui omnia relinquẽtes fecerunt omnia cõmunia: vel omnia. i. ex omni ⁊ toto corde ſuo dilexerunt eum in quo habebant omnia. Unde in perſona eccleſie dicebat Sara Tobie. x. Heu me fili mi vt quid te miſimus peregrinari lumen oculorum noſtrorum. vnde orat eccleſia domino aſcendente. O rex glorie domine virtutũ qui triũphator hodie ſuper omnes celos aſcendiſti: ne derelinquas nos orphanos: ſed mitte promiſſum patris in nos ſpirituꝫ veritatis. vnde Ber. Spirituſſanctus quãdo veniat: vel quãdo vadat pericu loſiſſime ignoratur. mens enim quãdo ignorat abſceſſum patet ſeductioni: ⁊ que reditum non obſeruat erit ingrata viſitatiõi.

Quarto chriſtus traxit per virtutem. vnde Eſa. v. Exaltabitur deus exercituuꝫ in iudicio. Et Mich. v. dicitur. Exaltabitur manus tua ſuper hoſtibus tuis: tunc nullum ſuſtinebit dominus ſuper ſe. quia equaliter potentes erunt imperator ⁊ paſtor. tunc enim in nomine domini omne genu flectatur: celeſtium terreſtrium ⁊ infernorum. ad Philipp̃. iij. Tunc tradet per virtutem potentie omnia. Omnes enim exaltari oportet ante tribunal chriſti tam bonos qꝫ malos: vt dicitur. Corinth. v. ⁊ tunc

ve iniuſtis qui malam vitam duxerunt. vnde Greg⁹. Redem
ptor humani generis cum iudex apparuerit: ⁊ ſpecioſus iuſtis:
⁊ terribilis erit iniuſtis quem tunc manſuetũ aſpiciet electi: ha
bent eundẽ pauenduz: atq̧ terribilẽ conſpiciet reprobi: tunc ve
re tradet omnia .i. oſtendet ſe dñm omniũ. trahet inquã oẽs
damnatos ad penam: electos ad gloriã. vnde dicit beatus Au
guſti. Deum timeam⁹ ⁊ amem⁹: amemus premia que pollicet̃:
timeamus tormẽta que minat̃: ⁊ ſũmo opere neceſſe nobis ẽ vt
pmiſſam patriã tota mentis intentione tendamus: quia melius
eſt ire per aſperuz iter ad regnũ celorum: q̃ per planum ⁊ ame
num duci ad ſupplicium eternum.

Flere Diſtinctio I

Flere. Nota q̧ electorum fletus quadruplex
eſt: videlicet de culpe cõmiſſione: de gratie
amiſſione: de miſerie inhabitatiõe: ⁊ de patrie dilati
one. Primo fletus electorũ debet eſſe de culpe cõ
miſſione. vnde dicit̃ Matth. xxvi. Recordatus eſt petrus ver
bi ieſu quod dixerat: ⁊ egreſſus foras fleuit amare. O ſi petrus
pro trina negatione fleuit quantomagis tu mille negationibus
flere deberes. vnde Greg. Quotienſcũq̧ homo mortaliter pec
cat: totiens dominum opere negat. Et ideo dicitur ad Thitũ .i.
Confitentur ſe noſſe deum: factis autem negant: ſed quia paruz
valet fletus oculorum ſine conuerſione moruz: ideo dicitur Io
hel. ii. Conuertimini ad me in toto corde veſtro: in ieiunio ⁊ fle
tu. Que autez efficatia ⁊ ſalus ſit in iſto fletu oſtendit beat⁹ Ber
nardus dicẽs. O hũilis lachryma: tuũ eſt regnũ: tua eſt poten
tia: inimicis accuſantibus ſilentiũ imponis: tribunal iudicis nõ
vereris: non eſt qui accedere veret ſi ſola intraueris: nunq̃ ſola
vel vacua redis: quandoq̧ ſententiam ab ore iudicis rapis:
quid plura? vincis inuincibilem: ligas omnipotẽtem. vnde pſ.
dicit. Exitus aquarum deduxerunt oculi mei: quia non cuſto
diui legem tuam. Hec aqua valet omnibus hominibus: ſed
maxime peccatorib⁹. vnde Aug⁹. Vna gutta aque tantuz facit
hic per emendam: ſicut decẽ anni in purgatorio. Scdo fletus
electorũ debet eſſe de grẽ amiſſione. vñ Eſa. xxxviii. ⁊ .iiii. Reg
xx. Cõuertit ezechias faciem ſuam ad parietem ad dñm ⁊ dixit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

¶ Flere

Obſecro dñe memẽto quomodo ambulauerim coram te i veri
tate ⁊ corde perfecto: ⁊ qđ bonũ eſt in oculis tuis fecerim: ⁊ fle-
uit Ezechias fletu magno. Si em̃ aliquis in tantũ dñi ſui gratiã
amiſiſſet: ꝙ modis omnibus mori deberet: merito flerꝫ: ſic fecit
ezechias cum ex parte domini audiret per ꝓphetam. Diſpone
domui tue: quia morieris tu ⁊ non viues: hanc ergo gratiã amiſ
ſam rex ezechias orationibus et fletibus impetrauit. vnde Au
guſti. dicit. Oratio humilis diuinũ promeret̃ auxiliũ: oratio ve
ro medelam ſanitatis expoſcit: ⁊ cordis cõpunctio excitat orati-
onis affectuꝫ. ſed de fletu quid ſit pro gratia amiſſa dicit bteatus
Gregꝰ. O felix lauacrum penitẽtia ꝙ totiens valet ad purgan
dum quotiẽs purgatiõe indiget cor humanũ: ecce ꝓpter oratio
nem ⁊ fletum ezechie conſolabiliter dicit̃. Audiui vocem tuaꝫ ⁊
addidit tibi deus. xv anos ad viuendũ. Sic ⁊ filius prodigꝰ im-
petrauit dicens. Luc̃. xv. Pater peccaui in celuꝫ ⁊ coram te
non ſuꝫ dignus vocari filius tuus: ⁊ ſic omnis peccator rediẽs
gr̃am apud dñm impetrat. vnde Gregꝰ. Nullum peccatorem
reuerſum deſpicit qui peccatores redimere venit. Tertio fletꝰ
electorũ debet eſſe de miſerie inhabitatiõe. vnde Job. xvj. Enu
meratis multis quibꝰ repletus fuit ait: facies mea intumuit a fle
tu: ⁊ palpebre mee caligauerũt. vnde pſ̃. ait. Heu mihi dñe: q̃a
incolatꝰ meus ꝓlõgatus eſt: habitaui cuꝫ habitantibꝰ cedar. i. te
nebre vel meror: ⁊ ſignificat mundum iſtũ qui merore ⁊ triſticia
atqꝫ tenebris plenus ẽ: quaꝓpter fuerũt mihi lachryme mee pa
nes die ac nocte. i. pro cibo lachrymas habui ꝓpter miſerias in
colatꝰ mei: ⁊ ꝓpter has miſerias ait btũs Ber. O hõ recole pri
mordia tua attẽde media: memorare nouiſſima hec pudorẽ: iſta
dolorẽ: illa timorẽ inueniũt: vide ergo vnde veneris: ⁊ erubeſce
vbi ſis: ⁊ ingemiſce quo tendas ⁊ contremiſce. Quarto fletꝰ
electorũ debet eſſe de patrie dilatiõe. vnde pſ̃. Super flumina
babylonis illic ſedimꝰ ⁊ fleuimꝰ dũ recordaremur ſyon: Syon
interpretat̃ ſpecula vel ſpeculatio. ⁊ ſignificat celeſteꝫ patriã in
qua eſt eterna ſpeculatio: in ſpeculo eternitatis. ſ. xp̃o in quem
deſiderant angeli ꝓſpicere: vt dicitur. j. Pet̃. j. Pro iſta patria
merito plorant exules ⁊ ꝑegrini in hoc ſeculo cõmorãtes. vnde
Ber. Futura gaudia non ſatis concupiſcis ſi ea quotidie nõ po

ſtulas cũ lachrymis. Unde ſanct⁹ pater Arſenius pro fletu quē habebat ex deſiderio patrie celeſtis ſp ſudariũ i manu geſtabat quo faciē tergebat. vñ dicit btũs Aug⁹. Quãto quiſqȝ ſanctior ac ſancti deſiderij plenior: tãto fit in ei⁹ oratione fletus vberior: ꝓpter qȝ ꝛ pš. ait. Sitiuit aĩa mea ad deũ fontē viuũ: qñ veniaȝ ꝛ apparebo ante faciē dei mei. vñ dic̄ Anſel. Quãdo venieſ ꝯſolator me⁹ quē expecto: o ſi qñ videbo gaudiũ meũ qȝ ſic deſidero: o ſi ſatiabor cũ apparuerit gl'ia tua quã nũc eſurio: o ſi inebriabor ab vbertate dom⁹ tue: ad quaȝ ſic ſuſpiro: o ſi potabis me torrēte voluptatis tue quã ſitio.

Flere Diſtinctio II

Flere. Nota ꝙ dñs q̄ttuor vicib⁹ fleuit: vicȝ i puerili exiſtēs cõditione: in lazari reſuſcitatõe: in iudeorũ viſitatõe: ꝛ i crucis paſſiõe. Primo dico ieſ⁹ fleuit in puerili exñs cõditõe. vñ Sapi. vij dic̄. Primã vocē ſimilē oĩb⁹ emiſi plorãs: homo nat⁹ de muliere breue viuēs tpe replet̄ multis miſerijs. O q̄t miſerias dominus in hoc mũdo ſuſtinuit. Vñ oĩs infans quaſi ꝓpheta ſuarũ miſeriaꝝ: primã vocē profert lamentatõis. Unde nũqȝ dñs legit̄ riſiſſe ſed fleuiſſe: ideo cõpatiendo dño de tali fletu b. Ber. dic̄. Quãdiu vixero memor ero laboris quē ꝑtulit in p̄dicando fatigationũ in diſcurrēdo: vigiliaꝝ in orãdo: lachrimaꝝ in cõpatiendo: cõuitioꝝ: ſputoꝝ: colaphorũ: horũ qȝ ſimiliũ. Secundo ieſ⁹ xp̄s fleuit in lazari reſuſcitatõe. vñ Joh. xj. dicit̄: Uidēs dñs flentē ſororē lazari ad monumentũ lachrimat⁹ eſt: ꝛ hoc ꝓpter noſtrã miſeriam. vnde btũs Jero. dicit: Non fleuit mortuũ lazarum: ſed rediuiuum cõpatiens illi ad preſentis vite miſeriã reuerſuro quam mortui iam euaſerunt. Tertio ieſus chriſtus fleuit in iudeorum viſitatione. vnde Luc. xix dicit̄: Cum appropinquaſſet ieſus ieruſalem: videns ciuitatem fleuit ſup illam: et hoc ꝓpter inhabitantium iprudentiam. Unde ait: Quia ſi cognouiſſes ꝛ tu. Glõ. ruinam que imminet: ꝛ tu: ſubaudis fleres Unde dicit̄ Deut̄. xxx. Utinam ſaperent ꝛ intelligerent ac nouiſſima prouiderent. Gens abſqȝ cõſilio eſt: ꝛ ſine prudētia. Jõ ꝛ btũs Ber. dicit: Utinam ſaperent homines eterna: ꝛ intelligerent preſentia: ac quatuor nouiſſima prouiderēt. Mortem qua

nihil miſerabiliꝰ: iudiciũ quo nihil terribiliꝰ: infernũ quo nihil intolerabilius: terrores quo nihil crudeliꝰ. Quarto ieſus xp̃s fleuit in crucis paſſione. vñ ad Heb. v. dicit. Cum clamore valido ⁊ lachrymis offerẽs .ſ. ſpm̃: exauditꝰ eſt pro ſua reuerẽtia: et hoc ꝓpter noſtrã culpam. vnde Job. xxx. ait. Flebam quondã ſup eo q̃ afflictꝰ erat: ⁊ aĩa mea cõpatiebatur pauperi. ⁊ ideo ait Hiere. ix. Quis dabit capiti meo aquam: ⁊ oculis meis fontẽ lachrymarum: ⁊ plorabo die ac nocte interfectos filios populi mei. vñ btũs Ber. dicit. Fleuit ieſus in cruce: q꞉ cũ paſſio ſua ſuffeciſſet redẽptioni oĩm: ꝓfuit redemptioni paucorũ.

Filius hoĩs Diſtinctio I

Filius hoĩs. Nõ q꞉ dei filiꝰ ꝑſonã ſuã noluit ꝑ digniꝰ ſed ꝑ humiliꝰ exp̃mere ſe filiũ hoĩs: vt frequentiꝰ noĩando: et h̊ quinq꞉ꝫ de cauſis: vicꝫ ꝓpt gñatiõis ſinglaritatẽ declarãdã: ꝓpt excellentẽ hũilitatẽ cõprobãdã. ꝓpt miſatiõis ꝑnitatez exhibẽdã: ꝓpt paſſiõis imẽſitatẽ exp̃mẽdã: ⁊ ꝓpt iudicij auctoritatẽ exequẽdã. Primo dico ieſus xp̃us dꝛ filiꝰ hoĩs ꝓpt generatõis ſingularitatẽ declarandã. vnde Mat. xvj. dꝛ. Quẽ dicũt hoĩes eſſe filiũ hoĩs: ipſe eñ fuit in terris ſine patre: ĩ celis ſine matre: nos vero ex vtroq꞉: ⁊ qm̃ hoc raruꝫ ⁊ inauditũ fuit. ideo Eſa. vlt. Quis audiuit vnq꞉ꝫ tale: ⁊ quis vidit huic ſimile: ecõuerſo iudei blaſphemãtes dixerũt. Mat. viij. Nõne hic eſt filiꝰ fabri: nõne mater eiꝰ dicit Maria: ⁊ ſic ſcãdelizabant in eo vñ ammiratiue dixerũt Joh. xij. Quis eſt iſte filiꝰ hoĩs ecce q̃ꝫ indecẽter hũc filiũ verbis ſuis tractauerũt: quo filio habito oĩa habent: vt dicit btũs Ambro. Oĩa xp̃s eſt nobis ſi vulnera curare deſideras medicꝰ eſt: ſi febribꝰ eſtuas fons eſt: ſi grauaris iniquitate iuſticia eſt: ſi auxilo indiges virtus eſt: ſi mortẽ times vita eſt: ſi tenebras fugis lux eſt: ſi cibũ queris alimentũ eſt: guſtate igit ⁊ videte qm̃ dñs ſuauis eſt. Scd̃o ieſus xp̃s dꝛ filiꝰ hoĩs ꝓpter excellentẽ hũilitatẽ cõprobãdã. vñ Mat. xx. dixit Filiꝰ hoĩs nõ venit miniſtrari ſed miniſtrare. vnde Ber. Nõ ẽ diſcipulus ſup magiſtrũ: magiſter pãnoſus: tu vero purpuratus magiſter in p̃ſepio: tu vero in lecto eburneo: magiſter ĩ anguſtijs tu vero in delitijs: magiſter venit miſtrare: ⁊ tu venis miſtrari: ec

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

te quō noīe ⁊ re oñdit suā humilitatē. O q̄ȝ humilit̄ ministrauit qñ diſcipulis pedes lauit. Angel⁹ Luc. j. noīauit eū filiū altiſſi/mi: petr⁹ filiū dei viui: ipſe vo filiū hoīs ſe noīauit: in h̄ quorun/dam approbās ſupbiā: qui i genere ſuo gl'iant̄. Cū eñ humiles aliq̄ hēant parentes maiores tñ ſuos ſepe noīant: ſic iudei Joh. v. Semē abrahe ſum⁹: ⁊ nulli ſuiuim⁹ vnq̄ȝ. In ſignū hūiliatio nis ait dñs ad ezech ꝓphaȝ. ij. Ezech. dicēs. Fili hoīs mitto te ad filios iſrl' ad gētes apoſtatrices. vñ Greg⁹. Sepe filiuȝ hoīs ꝓpham vocat: vt oſtēdat ei qd habeat ex carnis fragilitate: ne ſupbiat ex ꝯtēplatiōis magnitudine. Tertio ieſus xp̄s ē fili⁹ hoīs ꝓpter miſatiōis ꝑnitatē exhibēdā. vnde ⁊ Luc. xviij. dt chananea dr. Jeſu fili dauid miſē mei: qm̄ miſcdiā docuiſti ve dicit̄ Luc. vj. Eſtote ergo miſericordes ſicut ⁊ pater veſter mi/ſericors eſt: q̄m ip̄am miſericordiā ope multiplicit̄ adimpleſti vt dr Mat. viij. Miſereor ſuper turbaȝ: ex hūanitate eñ noſtra aſſumpta didicit miſereri ⁊ eſſe cōpatiēs. vñ Aug⁹. Nullus de dei miſicordia deſperet: maior eſt eñ eius miſcdia q̄ȝ noſtra mi ſeria: tardius ſiquideȝ videt̄ ei veniā dare q̄ȝ pctōri accipe. Sic eñ feſtinat a tormēto ꝯſciētie reū abſoluere: q̄ſi eū plus cruciet cōpaſſio miſeri q̄ȝ ip̄m miſerū cōpaſſio ſui. Sed nota q̄ hec mu/lier chananea cōueniēter appellauit filiū dauid. ⁊ hoc ꝓpter mi ſericordiā quā dauid fecit. vnde Aug⁹. Miſerere filij dauid mi ſerere mei: q: ad te miſericordem confugi: vt grauib⁹ vulnerib⁹ meis tiriacam tue remiſſionis infundas: magna eſt miſeria mea ⁊ ideo magnā exigit medicinā. Quarto dicit̄ ieſus xp̄us fili⁹ hoīs ꝓpter paſſionis īmenſitatē exprimendā. vnde Joh. viij. dicitur. Cū exaltaueritis filiū hoīs tunc cognoſcetis: q: ego ſuȝ ſcȝ xp̄s fili⁹ dei. Glō. Differo cognitionē veſtrā: vt impleā paſſi onē meā: q: vt dr. j. Cor. ij. Si ꝯgnouiſſent nūq̄ȝ dñm gl'ie cru/cifixiſſent: ⁊ illō Joh. xij. dixit. Oportet exaltāi filiū hoīs. ſ. i cru ce. De imēſitate aūt paſſiōis dr Thren. j. O vos oēs q̄ trāſitis ꝑ viā: attēdite ⁊ videte ſi ē dolor ſimilis dolori meo. vnde Ber. Conſidera dominum ex femina natum: infantē pannis obſitū: vagientem in cunis: ſugentem vbera: attende etiam comprehē ſum: ligatum: flagellatum: ſputis illitum: ſpinis coronatum: clauis cōfixum: lancea perforatum: ⁊ felle acceto potatum: illic

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

indignũ hic dura paſſum: ⁊ tamen cur vel illa dignaretur vel pateretur: ſi tamen querimus aliam preter ſolam charitatem non inuenimus. Si deus propter hominem tanta pertulit: quid hõ propter deuʒ tolerare recuſabit? Bene ergo de ſe dicere potuit illud Joh. xix. Mulier ecce filius tuus. quaſi diceret. ex te habeo ꝙ paſſibilis ſum. Unde cum in tanta anguſtia eſſet poſitus clãmauit ad patrem non ad matrem. Deus meus: deꝰ meus vt quid dereliquiſti me. De iſto clãmore dicit Ber. In altum aſcẽdit chriſtus vt ab omnibus videretur: valide clamauit vt ab oĩbus audiretur: clamori addidit lachrimas vt homo cõpateret.

Quinto dicit ieſus chriſtus filius hoĩs ꝑpter iudicij auctoritatẽ exequẽdã. vnde Joh. v. dicit. Poteſtatẽ dedit ei iudiciuʒ facere q: filius hoĩs eſt: vnde ſigna paſſionis ſue oſtẽdet paſſus tãꝗ hõ nõ tanꝗ deꝰ. vnde Ber. O ꝗ indebita miſeratio ꝗ gratuita dilectio: ꝗ inopinata dignatio: ꝗ ſtupẽda dulcedo: ꝗ iuiſcta manſuetudo: regem glorie pro deſpectiſſimo vermiculo crucifigi: quis audiuit vnꝗ tale: aut quis vidit huic ſimile. Uix eñ pro iuſto quis morit: ipſe ꝓ iuſtis ⁊ iniuſtis mortuus ẽ: eligens exulari a celis: vt nos reportaret ad celos: amicus dulcis. cõſiliariꝰ prudens: adiutor fortis. Magnã ergo fiduciam preſtat: ꝙ ille qui eſt frater peccatoꝝ ẜm humanitatẽ tenebit iudicium. vñ dic Ber. Jam me nõ potes ſpernere dñe ieſu: q: os de oſſe meo ⁊ caro de carne mea es. ſecure ergo iuſti ad tale iuditiũ venient.

Gaudere Diſtinctio .I.

Gaudere. Nota ꝙ quadruplex eſt gaudiũ vicʒ mũdane fragilitatis: temporalis ꝓſperitatis: interioris puritatis: ⁊ eterne felicitatis. Primo de gaudio mũdane fragilitatis dicit Prouẽbi. ij. Letant cũ malefecerit: ⁊ exultant in rebꝰ peſſimis: quoꝝ vie ꝑuerſe cogitatiões ⁊ deſideria ⁊ infames greſſꝰ. i. opatões ſic carnales ſiue luxurioſi de peccatoꝝ ꝯmiſſiõe: quo cõtra dr Ecc. ij. Riſũ reputaui errorẽ ⁊ gaudio dixi: quid fruſtra deciperis. Glo. Decipiunt qui carnis gaudia ſequuntur: ⁊ perpetuum putant qd fugit velut vmbra. non attendẽtes illd qd dicit btũs Greg. eſt momẽtaneũ qd delectat: ⁊ eternũ qd cruciat. Hoꝝ gaudiũ dãnabile ẽ: q: dr Job. xxj. Tenẽt tipanũ ⁊ citharã ⁊ gaudẽt ad

ſonitū oꝛgani: ducunt in bonis dies ſuos: ⁊ in pūcto ad inferna
deſcendūt. tunc iplebit illud Prouer. xiiij. Riſus doloꝛe miſce/
bitur: ⁊ extrema gaudij luctꝰ occupat. vnde Baſilius in regula
Jocus remiſſaꝫ facit aīam: ⁊ negligentē erga dei p̄cepta: nec de
licta ſua pōt ad memoꝛiā reuocare: ſed obliuiſcēs ea nō ſe inſti/
gat ad penitētiā: ⁊ ita paulatim oībus bonis priuat. Itē gaudꝫ
inuidus de inimici cōfuſione. vnde Prouer. xxiiij. dicit. Cū ce/
ciderit inimicꝰ tuus ne gaudeas: ⁊ in ruina eiꝰ ne exultet coꝛ tu/
um nam p̄cedit. Septies cadet iuſtus ⁊ reſurget. ſ. per peniten
tiam. vnde Hiero. Septies cadet iuſtus ⁊ reſurget: ſi cadit qm̄
iuſtus: ⁊ ſi iuſtus quō cadit: ſed iuſti vocabulū nō amittit qui p
pniam ſemp reſurgit. Impij aūt coꝛruēt in malū ſcꝫ culpe pene
eterne. vnde Augꝰ. Moꝛs eterna eſt que nullo fine claudit: ad
quā nulla accedit cōſolatio ⁊ nūq̄ recedit deſpatio. De caſu āt
iuſtoꝝ dꝛ Mich. vij. Ne leteris īimica mea ſup me qꝛ cecidi:
ꝯſurgā cū ſedero i tenebꝛis domꝰ mea lux eſt. vn̄ Augꝰ. Deꝰ nr̄
ſic cautos fac̄ q̄ nō ceciderūt ſic deſpare n̄ vult q̄ ceciderūt. Itē
gaudet ſupbꝰ d̄ alioꝝ ſbiectiōe. vn̄ Lu. v. dꝛ. In h̄ nolite gaude
re: qꝛ ſpūs ſubijciunt vobis. Uidi inquit ſathanaꝫ ſicut fulgur
de celo cadētē: voluit em̄ alios ſpūs ſiue angelos ſibi ſubiectos
eſſe: imo ſitꝭis voluit eſſe altiſſimo. vnde beatꝰ Augꝰ. dicit. Pu/
tabāt ſe excelſos cū ſideribꝰ: ⁊ fulgidos ⁊ ecce ruerūt in terram.
vn̄ perierūt ⁊ defoꝛmes facti ſunt: Sic cadēt oēs ſupbi. vn̄ pſ.
Deieciſti eos dum alleuarent, ꝓpter qd̄ btūs Greg. dicit. Heu
vnde faſtus hoīs. vn̄ tāta ſupbia cuiꝰ tā erūpnoſa natiuitas cu/
ius natiuitatē ſequit tā laboꝛioſa penalitas cuius penalitatē ex
cludit moꝛtis neceſſitas: cuiꝰ eſſe momentaneū: cuiꝰ vita pericu
lum: mūdus exiliū. Scd̄o de gaudio tꝑalis ꝓſperitatis ha/
bemꝰ exēplū Luc̄. xij. de diuite qui gaudebat arridēti tꝑali ꝓſ/
peritate. vnde ait. Anima mea habes multa bona repoſita i an
nos plīmos: req̄eſce comēde bibe ⁊ epulare: ſequit. Stulte hac
nocte nō hoc anno qd̄ bꝛeue tp̄us eſſet: ſed hac nocte repetent a
te demones animā tuā: ⁊ que cōgregaſti cuiꝰ erūt. vnde beatus
Ber. dicit. Qui longa tꝑa diuitiarū ꝓmittebas hac nocte pꝛere
ptus alijs cōgregata relinques. Gaudere ergo de diuitijs nihil
aliud eſt q̄ gaudere ꝙ habꝫ magnā molā ad collū vt citius de/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

mergatᷓ in ꝓfundū. vnde dicunt diuites ⁊ auari in inferno illud
Sap. v. Diuitiarū iactātia quid nobis cōtulit: trāſierūt oīa tā/
q̄ȝ vmbra. Glō. interl. q̄ nullā ſtabilitatē habȝ: nā tꝑalia de vno
ad aliū trāſeūt: q2 ianitor mūdi nō ſinit ea aſportare. De imiſeri/
cordia iſti⁹ ianitoris dicit beat⁹ Ber. Mundus inexorabilē ſibi
cōſtituit ianitorē. ſ. mortē qui de oībus que mundi ſunt nō ſinit
aſportare. Tertio de gaudio interioris puritatis dicitᷓ Prouꝰ
xvij. Anim⁹ gaudēs etatē floridā facit: gaudēs inq̄ȝ in ſpū ſctō.
ſiue ī pura ꝯſciētia etatē floridā facit. i. bonā actionē. Et Prouꝰ.
xv. dicitᷓ. Cor gaudēs. i. bona cōſcientia exhilarat faciē. ſ. exteri
orem ī merorē animi. i. in triſticia cōſciētie egre eijcitᷓ ſpūs. q2
Ecc̄. xxx. Nō eſt oblectamentū ſuꝑ cordis gaudiū: ſed quō pōt
leſa ꝯſciētia gaudiū cordis hēre qđ inter oēs tribulatōes aīe nō
eſt maior q̄ȝ cōſciētia pctōꝝ: quo cōtra dicitᷓ Prouꝰ. xv. Secura
mens q̄ſi iuge cōuiuiū: ſecuritate inquā ſpei vel ſine cura tꝑali:
q2 mens que ſecura eſt. i. ſine cura ſemꝑ eſt in gaudio: ⁊ eterni cō
uiuij iam ꝓſenſit odorē. vñ Anſel. Cōſolatio leticia ſecuritas no
lo vos: rēnuo vos: niſi peccati venia reduxerit vos. Quarto
de gaudio eterne felicitatis dicitᷓ ad Phil. iiij. Gaudete in domi
no ſemꝑ: iterū dico gaudete nō in ſeculo: nō extra deū: ſed in do
mino: nō ad horā: ſed ſemꝑ in ſpe eternitatis: nō in flore vanita/
tis. vnde Ber. dicit. Nō viuit qui ſuꝑbia inflatᷓ: qui luxuria in/
quinatᷓ: qui ceteris inficitᷓ peſtib⁹: qm̄ non eſt hoc viuere ⁊ gau
dere: ſed vitā cōfundere ⁊ approbare vſq̄ȝ ad portas mortis: bo
nā vitā ego puto: ⁊ mala pati ⁊ bona facere: ⁊ ſic ꝑſeuerare vſq̄ȝ
ad mortē. vñ ⁊ Abacu. iij. Ego aūt in dño gaudebo: ⁊ exultabo
in deo ieſu meo qui interꝑ̄tatᷓ ſaluator. vñ Anſel. Quid eſt ieſus
niſi ſaluator: ergo ꝓpᷓ temeipm̄ eſto mihi ſaluator: noli dñe no
li ſic attēdere malū meū vt obliuiſcaris bonū tuuȝ. Sed ecōtra
heu quidam gaudēt in dño ſed nō ꝑſeuerāt: ſicut iudas qui fuit
vn⁹ ex illis quib⁹ ait dñs de iſto gaudio Mat. ix. Non poſſunt
filij ſpōſi lugere ſȝ poti⁹ gaudere: ⁊ hȝ q̄ȝdiu ē cū illis ſpōſus: ⁊ q2
iudas nō ꝑſeuerauit meli⁹ eēt ei ſi nat⁹ nō fuiſſet. De hac ꝑſeue
ran tia dic̄. b. Yſido. Salus icipiētib⁹ ꝓmittitᷓ ꝓmiuȝ ꝑſeuerāti
bus datᷓ: nō eſt beat⁹ qui bonū facit: ſȝ qui inceſſabilitᷓ facit: q̄ eñ
ꝑſeuerauerit vſq̄ȝ in finē ſaluus erit. Ita idē dicitᷓ ꝺ angelis qui

de tali gaudio ceciderũt ꝓpter ſupbiã. vñ. Ber. Trabes grãdis in oculo ⁊ groſſa ſupbia in mente: iſta eſt q̃ luciferũ oĩb⁹ angelis clariorẽ ꝑpetua caligine obtenebrauit: ⁊ nõ ſolũ de angelo: imo de ſũmo archãgelo diabolũ teterrimũ fecit: ſed dñs pſeuerãtib⁹ ſecũ ait Lu. v. Gaudete q2 noĩa vr̃a ſcripta ſũt i celo: ⁊ illd̓ Jo. xvj. Gaudebit cor vr̃m: ⁊ gaudiũ vr̃m nemo tollet a vob. vnde Aug⁹. Sũma ſecuritate pollẽt: q2 hãc nũq̃ȝ aliqs tollet ab eis.

Gaudere Diſtinctio II

Gaudere. Nota ꝙ ſancti in celo multiplex gaudiũ ſiue p̃miũ habebũt. Primo habebũt ſancti gaudiũ in celo a btã trinitate: ⁊ h̓ gaudiũ triplex erit. Primo dico gaudẽt ſci i celo ⁊ h̓ in viſiõe diuine faciei. vñ Eſa. xxxiij. Regeȝ in decore ſuo videbũt. i. in deitate dicit interl̓. vñ ad Thim̃. vj. d2. Solus hȝ imortalitatẽ: ⁊ lucẽ habitat inacceſſibilẽ quã nemo hoĩm vidit nec videre põt. vñ Aug⁹. Quẽ ſm naturã q̃ de⁹ ẽ nemo vidit nec vidẽ põt. ſ. oclis corpeis. De luce iacceſſibili d2. j. Cor. xiij. Uidem⁹ nũc ꝑ ſpeculũ i enigmate ꝑ imaginẽ obſcurã: tũc aũt facie ad faciẽ. i. manifeſte. certe in enigmate apparuit dñs in trãſfiguratõe de q̃ apparitiõe tm̃ inebriati fuerũt ꝙ vn⁹ ex eis petr⁹ ait. Dñe bonũ ẽ nos h̓ eẽ ⁊c̃. De hac viſiõe ⁊ ei⁹ dulcedĩe dic̃. b. Aug. Facies di tã dulcis ẽ frẽs mei vt illa ſemel viſa nihil aliđ poſſit delectari. Scđo gaudẽt ſcti i celo: ⁊ h̓ gaudiũ ẽ in vidẽdo xp̃i hũanitatẽ. đ h̓ gaudio dic̃ Ber. Plenũ ꝓrſus oĩ ſuauitatis dulcedine vidẽ hoĩeȝ hoĩs ꝯditorẽ. Tertio gaudebũt ſcti i ꝯtẽplãdo vnionẽ hũane nãe ad diuinã: mirabile gaudiũ tũc erit electiſ cũ agno ſciũt ꝙ frat̓ eoꝝ ſm carnẽ de⁹ ẽ. vñ Ber. O felix o btã viſio tãto merẽdo p̃cio: tãta iocũda gaudio: q̃ eã meruit btũ ſ p̃cioſior ẽ cũctis opib⁹: oĩa q̃ deſiderãt̓ huic nõ valẽt ꝯpari. Scđm gaudiũ ſctõꝝ i celo ẽ a loci amẽitate: ⁊ illđ gaudiũ ẽ triplex Primo a loci claritate. vñ Apo. xxj. Cũctas illa ñ eget: ſole nec lũa vt luceat i ea nã: claritas dei illũinabit eã: q̃ claritas tãta erit ꝙ fruẽtes illo lũie nihil latebit. O q̃ȝtũ bonũ erit ibi ſic dic̃ Aug. vbi nullũ erit malũ nullũ latebit bonũ: vacabit̓ di laudib⁹ q̃ erit oĩa i oĩb⁹ Scđo ẽ a loci latitudĩe Bar̃. iij. O iſrl̓ q̃ȝ mag̃ ẽ dom⁹ dei ⁊ igẽs loc⁹ poſſeſſiõis ei⁹. Lata ergo erit hẽditas vni⁹ cuiuſq̃ȝ. vñ Ber.

Gaudere

O ciuitas celeſtis: māſio ſecura totū continēs ꝙ delectat: cuius
populus ſine murmure: incole quieti: hoīes nullas indigentias
habētes: oīa glorioſa dicta ſunt de te ciuitas dei: ſicut letātium
oīm habita eſt in te: oēs letanť in leticia ⁊ exultatione: oēs dele-
ctanť de deo cui⁹ aſpect⁹ pius: facies decora: eloquiū dulce: de-
lectabilis ad videndū: ſuauis ad habendū: dulcis ad ꝑfruēdū.
Tertio eſt ſanctis gaudiū a loci ſocietate: ibi em̄ nobilis ⁊ iocun-
da eſt ſocietas: vbi beata virgo ⁊ oēs ſancti ⁊ angeli erūt reges.
vn̄ fili⁹ di veniſſe diciť a regalib⁹ ſedibus in vterū virgis. Sap.
xviij. ibi tāta erit charitas ⁊ dilectio ꝙ vnuſquiſ gaudia alio-
rum ua reputabit. iuxta illud Greg. Qđ tuū eſt ꝓ laborē: meū
ēſt per amorē. Tertiū gaudiū ſanctoꝝ in celo eſt a corporum
claritate que quadruplex eſt. Primū eſt a claritate corpoꝝ. vn̄
Mat. xiij. Tunc iuſti fulgebūt ſicut ſol in regno patris mei: im-
mo ſeptēpliciť pulchriora ſole. vnde Eſa. xxx. Erit lux lune ſic̄
lux ſolis: ⁊ lux ſolis erit ſeptēpliciter ſicut lux ſeptē dierū. Glō.
oīa em̄ ꝓpter hoīem facta in eius lapſu peiorata ſūt: ⁊ ſol ⁊ luna
ſuo lumine minorata. ad Phil. iij. Saluatorē expectamus dn̄m
ieſum xp̄m: qui reformabit corpus nr̄m cōfiguratū corpi clarita-
tis ſue. i. aſſimilatū corpi illius in claritate quam habuit in trāſfi-
guratione vel i[n] reſurrectiōe dicit glō. vnde Aug⁹. Pro hac vi-
ta deo deuote impēſa dabiť illa que nec oculo pōt cerni: nec ta-
cita mente ꝑtingi: quā vtiq facili⁹ eſt cōſequi q̄ vllatenus enar-
rare. Scđm gaudiū eſt a ſubtilitate corpoꝝ ad modū ſolis: qui
ſubtilitate ſua vitrū ſplendore ſuo penetrat: tunc em̄ corpus nō
detineť ꝓpria grauitate vel alicuius corpis oppoſitione. vnde
Aug⁹. Ubi volet ſpirit⁹ ibi erit ꝓtinus ⁊ corpus. Tertiū gaudi-
um ē ab agilitate corpoꝝ quo ad iuuētutē. vnde pſ̄. Renouabi-
tur vt aquile iuuētus tua: q: in ſilitudine etatis xp̄i erunt ſenes
oēs tanq̄ iuuenes: ſicut diciť ad Ephe. iiij. In viꝝ ꝑfectū: i mē-
ſura etatis plenitudinis xp̄i. vnde Aug⁹. Quid amas caro mea
quid deſideras aīa mea: ibi ē quicq̄ amas: quicq̄d deſideras. ſi
delectat pulchritudo: fulgebūt iuſti ſic̄ ſol: ſi delectat velocitas
vľ fortitudo aut libalitas corpis vttui nihil obſiſtē poſſit erim⁹ ſi-
miles angelis dei: q: ſeminať corpus aīale: ⁊ ſurgit corp⁹ ſpūa-
le preſtāte vtiq nō natura ſed longa ⁊ ſalubris vita ibi [illegible] ſan-

eternitas: ⁊ eterna ſanitas: q: iuſti in ppetuum viuēt: ⁊ ſalus iu
ſtoꝝ a domino. Si ſatietas ſatiabunt cū apparuerit gloria dei.
Si honor ⁊ diuitie deus ſeruos ſuos bonos ⁊ fideles ſupra mul/
ta ꝯſtituet: imo filij dei et dij vocabūt ⁊ erūt. Quartū gaudiū
eſt ab impaſſibilitate corporū quo ad imortalitatē. vñ Eſa. xxv
Precipitabit mortē vſqꝫ in ſempiternū. Glo: diſſolutionē aīe ⁊
corpis: tā bonorū ꝙ malorū: ⁊ hoc pꝰ iudiciū. vnde ſequit. Au
feret dominꝰ oēm lachrymā ab omni facie ſcz ſanctorū. vñ Ber.
O felices lachryme quas deus abſterget manibꝰ ſuis. O quan
ta eſt vis in lachrymis que oīm abluūt culpā: extinguūt gehen/
naꝫ: flectūt ſententiā. Quintū gaudiū ſanctorū in celo eſt ab
infernali acerbitate: q: gaudebūt beati in celo de malorū crucia
tu. pſ. Letabit iuſtus cum viderit vindictā Idē videbūt iuſti ⁊
timebūt: ⁊ ſup eū ridebūt: ⁊ dicent: ecce homo q̄ nō poſuit deuꝫ
adiutorē ſuum. vnde Gregꝰ. Juſtus in extrema vltionis die ex
humanitate dānatis nō cōpatit. quia diuine iuſticie inherens:
inconcuſſo diſtrictionis intime vigore ſolidat. Sextū gaudi
um ſanctorū in celo eſt a mūdi falſitate: vicꝫ a penali ipſius miſe
ria liberati ſunt. vnde Ber. Trāſiſſe de morte ad vitā vite gau/
dium duplicat: ꝓpter qđ dicit pſ. Heu mihi: q: incolatꝰ meꝰ ꝓ/
longatꝰ eſt ⁊c. ⁊ infra. Fuerūt mihi lachryme mee panes die ac
nocte. i. pro cibo lachrymas habui ꝓpter miſerias incolatꝰ mei.
vnde Augꝰ. Quando quiſqꝫ ſanctior ac ſancti deſiderij plenior
tāto ſit in eius oratiōe fletus vberior. Item gaudēt: q: huiꝰ mū
di periculoſiſſimū naufragiū euaſerūt. vnde Ber. Periculū ꝓ/
bat tranſeuntiū raritas: ⁊ pereuntiū multitudo. Certe in mari
huiꝰ mundi vix vna nauis de quattuor ad portū ſalutis ꝑuenit
in mari marſilie de quattuor nauibꝰ vix vna perit. Septum
gaudiū ſanctorū in celo eſt: q: de tanto hoſte tam viriliꝭ triūpha
uerunt. vnde Job. xlj. Nō eſt poteſtas ſup terrā que cōparet ei
qui factꝰ eſt vt nullū timeret: nos ſumꝰ. q. locuſte hoſtes noſtri
vt gigātes. vñ Augꝰ. Quāto inquit maiꝰ periculū ſit in ꝓlio: tā
to maius eſt gaudium in triumpho.

Gloriari Diſtinctio I

Gloriari. Nota ꝙ multiplex eſt hoīm glo
riatio. Gloriant eñ in carnali no

bilitate: in tẽporali pubertate: in ſeculari poteſtate: in ſpũali pu-
ritate. Primo dico hoies gloriãt in carnali nobilitate. vñ Oſe.
ix. Gloria eorũ a partu ab vtero ⁊ a cõceptu: q᷑ de nobili patre
ſunt concepti: ⁊ q᷑ in vtero nobilis matris fuerũt ⁊ iacuerunt: ⁊
q᷑ in pompa ſeculi nati ſunt ⁊ hoc in partu. Vere ignominioſuȝ
eſt cogitare de iſtis quãtomagis gloriari. vnd̃ pſ̃. Que vtilitas
in ſanguie meo dũ deſcẽdero in corruptionẽ. Ber. O homo re-
cole ꝑmordia tua: attẽde media: rememorare nouiſſima: hec pu-
dorem: iſta dolorẽ: illa timorẽ iueniunt. Vide ergo vnde vene-
ris ⁊ erubeſce: vbi ſis ⁊ ingemiſce: quo tendas ⁊ contremiſce.

Secũdo hoies gloriant̃ in tpali vbertate. vnde pſ̃. In multi-
tudine diuitiaꝝ ſuarũ gloriant̃. ſequit̃. Dormierũt ſomnũ ſuũ:
⁊ nihil iuenerũt oẽs viri diuitiaꝝ in manibus ſuis: ſic ille diues
qui quotidie glorioſus apparuit: ⁊ in delitijs fuit: nec etiã vnicã
guttam aque inuenit. vnde Apoc̃. xviij. Quantũ glorificauit ſe
⁊ i delitijs fuit tantũ ei date luctum ⁊ tormentũ. vnde Ber. Ge-
hennales anguſtie non habent terminũ: nec recipiunt interual-
lum: neſciunt ⁊ remediũ ſingulis exceſſibus: ſingulis ⁊ mẽbris:
que arma fuerunt iniquitatis ſua debetur pena pro qualitate ⁊
quantitate cõmiſſi: in quo aũt membro creator amplius offendi-
tur: peccator grauiꝰ torquebit̃. Tertio hoies gloriant̃ in ſe-
culari poteſtate. vnde Judith. vj. Preſumentes de ſe ⁊ de ſua
virtute gloriantes: humilias ſicut holofernẽ. pſ̃. Gloriati ſunt
q̃ oderunt te in medio ſolẽnitatis tue: cum tñ ſoleat ſequi ſcelus
penitudo. vnde ⁊ ſequitur. Deieciſti eos dum alleuarent̃. Sic
lucifer Eſa. ix. In celum inquit aſcendam: ſupra aſtra celi exal-
tabo ſolium meuȝ: ⁊ ſimilis ero altiſſimo. Sequit̃. Verũtamen
ad infernum detraheris in profundũ laci: ecce quomõ eiectus ẽ
dum alleuaretur. Augꝰ. Putabant ſe excelſos cum ſideribus ⁊
fulgidos: ⁊ ecce ruerunt in terram: vnde perierunt ⁊ deformes
facti ſunt. Quarto homies gloriant̃ in ſpirituali puritate. vn-
de. ij. ad Corinth. j. Gloria noſtra hec eſt teſtimonium conſcien-
tie noſtre. vnde pſ̃. Gloria eius ſcȝ filie regis ab intus. i. pura cõ-
ſcientia: dicit glõ. Vere talis eſt ſũmi regis filia: ⁊ omnes in tali
mundicia ⁊ puritate cõſcientie cõſtituti deũ videbunt. Matth.
v. Beati mundo corde: qm̃ ipſi deum videbunt. vnde Augꝰ.

Quanto quiſq₃ hic purior fuerit: tanto perſpicaci⁹ deum illic vi
debit. Sed heu econuerſo mali gloriant̃ de peccatoꝝ cõmiſſi
ne. pſ. Quid gloriaris in malicia qui potens es iniquitate.
in eodẽ. Vſq₃quo peccatores dñe: vſq₃quo peccatores glo[...]
tur. Duplex ponit pctm̃: q₂ non ſolum peccant ſed peccãtes glo
riant̃. Grauis eſt eñ bonis iactãtia pctõris. vnde dr̃ Sap̃. xvij
Semꝑ p̃ſumit ſeua ꝑturbata ꝯcientia: ⁊ merito q₂ dic̃ Aug⁹. M
inter omnes tribulatiões aĩe nõ eſt maior q̃₃ cõſciẽta peccatoꝝ.
Primo gloriant̃ hoĩes in dño in ſua infirmitate. vnde. ij. Co
rinth. x. Qui gloriat̃: in dño glorieẗ. Sic gloriabatur Apl̃s. ij.
Coꝝ. xij dicens. Libent̃ gloriabor in infirmitatib⁹ meis: non in
poteſtatib⁹: nõ in genere: nõ in diuitijs: ſed in inferiorib⁹: ⁊ hoc
ideo vt inhabitet in me virtus xp̃i. i. vt gratia xp̃i cõſumet̃ i me
ꝓpter qd̃ dicit beat⁹ Greg⁹. Sancti penã tꝑalẽ lucruz reputãt:
q₂ per hanc euadere eternã non dubitant.

Humiliari Diſtinctio .I.

HUmiliari. Nota ꝙ tria debemus attẽ
dere circa humiliationẽ no
ſtram: vicz hũilitatis neceſſitatẽ: humiliãdi q̃litatẽ: ⁊
hũilitatis vtilitatẽ. Primo dico debem⁹ attẽdere hũi
litatis nccitatẽ q̃ i tres cauſas diuidit̃. Prima cauſa ẽ nr̃e cõdit
onis vilitas. vñ pſ. Hũiliata ẽ i puluere aĩa nr̃a: ꝯglutiat⁹ ẽ i tra
vent̃ nr̃. Quid eñ ẽ corp⁹ nr̃m niſi puluis. vñ Geñ. iij. Puluis
es ⁊ i puluerẽ reũteris: merito ſe hũiliat q̃ miſ̃iã hũane ꝯditiõis
recogitat. vñ Greg. Heu vñ faſt⁹ hoĩs: vñ tãta ſupbia: cui⁹ taz
erũpnoſa natĩtas: cui⁹ natĩtatẽ ſequit̃ tã laborioſa penalitas: cu
ius penalitatẽ excludit mortis neceſſitas: cui⁹ eſſe momẽtaneũ:
cuius vita periculũ: mũdus exiliũ: hec nature cõſideratio abra
am cũ dei colloquio frueretur humiliauit ſe. Gñ. xviij. Loquar i
quit ad dñm meuz cum ſim puluis ⁊ cinis. Sed qui hanc cõditio
nez attẽdẽ nõ vult ſine cõſolatiõe morit̃ vnde Berñ. Nõ eſt di
gnus in morte accipe ſolatiũ qui ſe nõ ꝯgnouit moritu ꝝ. Scđa
cauſa ẽ ſaluatoris hũilitas. vñ mat. vj. Diſcite a me q₂ mitis ſuz
⁊ humilis corde. ad Phil̃. ij. Qui cũ i forma dei eſſet: tñ exinani
uit ſemetip̃m formã ſ̃ui accipiẽs: ĩfra. Hũiliauit ſemeip̃m fact⁹
obediẽs vſq₃ ad mortẽ. vñ Ber. Memẽtote frẽs xp̃s ne ꝑderz

obedientiā ꝑdidit vitam: in ſignū q obediēdo mandato patris
mortem ſuſtinuit: inclinato capite emiſit ſpiritū. Diſce miſer ho
mo humilitatē a beata virgine que cū mater dei ab angelo nūci
aret: ait Luc. j. Ecce ancilla dñi ꝛc. vnde Ber. Laudabilis vir
tus virginitas: ſed magis humilitas neceſſaria: potes deniqꝫ ſi
ne virginitate ſaluari: ſine humilitate nō potes. Poteſt inquā
humilitas placere q̄ virginitatē plorat amiſſam: ꝛ ſine dubio au
deo dicere nec ꝟginitas marie placuiſſet niſi hūilitas affuiſſet.
Tertia cauſa ē ſaluatiōis dubietas. vñ Ecc. xiij. Hūilare deo ꝛ
expecta: quaꝝ vna eruet manꝰ eiꝰ te a miſeria mūdi: altera ſubli
mabit ad gaudia celi: has manꝰ cū timore expectat homo: igno
rans in quā manū incidat. ꝑpter qđ dicit Ber. Certū eſt q mo
riaris: incertuꝫ aūt quomō aut vbi aut quādo moriaris: vbiqꝫ
eñ te mors expectat: tu quoqꝫ ſi ſapiēs fueris vbiqꝫ eā expecta
bis. Scđo debemꝰ attendere humiliādi qualitatē: ꝛ hec hūi
liationis qualitas triplex eſt. Prima qualitas humiliatiōis de
bet eſſe in cordis cōtritiōe. vnde pš. Cor cōtritū ꝛ humiliatū de
us nō deſpicies. Uere deꝰ nō deſpicit: imo humilia corda reſpi
cit. pš. Qui in altis habitat: humilia reſpicit in celo ꝛ in terra: in
terra ꝑ gratiā: in celo per gloriā. Quomodo aūt humilitatē cu
ſtodire debeamꝰ vt hic ꝛ in futuro bene habeamꝰ beatꝰ Ambro.
oſtēdit dicēs. Cuſtos humilitatis eſt aſſidua recordatio humāe
fragilitatis: ad hanc humiliationē inducit nos culpa quā cōmi
ſimus. vnde Ecc. vij. Humilia valde ſpiritū tuū: nō oculos tātū
ſicut ille publicanꝰ fecit. De ſalubritate huiꝰ hūilitatis dicit bea
tus Ber. O felix penitentiū humilitas: o bona ſpes ꝯfitentiū q̄
potēs es apud altiſſimū: vincis inuincibilē: ꝛ tremendū iudiceꝫ
cōuertis in pium patrē. Scđa qualitas humiliatiōis debet eſſe
in oris cōfeſſione. vnde pš. Obmutui ꝛ humiliatꝰ ſum: ꝛ ſilui a
bonis. Iſte rex docet nos confiteri: ſed vere humilis a bonis ſi
let ex humilitate q̄ longe eſt ab ipſa qui a malis non ſilet ex ma
lignitate. Humilitas oris non ſolū eſt in ſilendo humilit: ſed i lo
quēdo Exemplū de dauid qui canē ſe dixit. ij. Reg. xxiiij. Quā
vtilis eſt confeſſio teſtat ipſe rex qui ait. Dixi cōfitebor aduerſū
me iniuſticiaꝫ meam domino: ꝛ tu remiſiſti iniquitatem peccati
mei. O iudex miſericors qui reum reddit ſe abſoluit: quo cōtra

iudex ſcłaris reum interficit: dicit̃ de leproſis. Luc. xvij. dũ irẽt vt ſcȝ oſtẽderent ſe ſacerdotib⁹ mũdati ſunt. propter quod dicit Ber. Ama confeſſionẽ ſi affectas decorem: reuera vbi confeſſio ibi pulchritudo ⁊ decor. ſi peccata ſunt in confeſſione lauant̃: ſi bona opera in confeſſione emendant̃: cum mala tu confiteris ſacrificium eſt deo ſpiritus contribulatus: ⁊ imolas deo ſacrificiũ laudis. Tertia qualitas humiliationis debet eſſe in operis ſatiſfactione. vnde ad Ephe. iiij. Obſecro vos vt digne ambuletis vocatione qua vocati eſtis cũ oi manſuetudine ⁊ humilitate: digne ⁊ cum omni humilitate ambulare eſt in via bone operationis ſemper corde ⁊ corpore humilitatẽ ſeruare. Hanc bene rex niniue opere adimpleuit quando ſurrexit de ſolio ſuo: ⁊ abiecit veſtimentũ ſuum a ſe: ⁊ indutus ſacco ſedit in cinere: vt dicitur Jone. iij. Cyprianus. O penitentia que peccata miſereãte deo remittis ⁊ paradiſum reſeras: que contrita ſanas: omnẽ triſteȝ exhilaras: vitam de interitu reuocas: ſtatum reſtauras: honorem reddis: fiduciam reformas: gratiam habundantiorẽ refundis. Tertio debemus attendere humiliationis vtilitateȝ: de qua dicitur. Luc. xij. Omnis qui ſe humiliat exaltabitur: ⁊ qui ſe exaltat humiliabitur: ad hanc humilitatem inuitandam hortatur nos beat⁹ Aug⁹. dicens. Pergite viã pede hũilitatis: ipſe exaltat humiliter ſequentes: queȝ deſcendere non piguit ad iacentes.

Hora Diſtinctio I

HOra. Nota ꝙ ſcriptura diſtinguit quadruplicem horam. Eſt eñ hora conuerſionis: bone operationis: dure paſſionis: ⁊ pie deuotionis. Primo dico de hora conuerſionis dicitur ad Rom. xiij. Hora eſt iam nos de ſompno ſurgere ſcȝ corporis ⁊ negligẽtie: vel cuiuſlibet vitij. Sompnus iſte mortem ſignat anime. vnde ad Epheſi. v. Surge qui dormis: ⁊ exurge a mortuis ⁊ illuminabit te chriſtus: ſurge per contritionẽ: ⁊ exurge per confeſſionem: ⁊ illuminabit te chriſtus vt agas penitentiam per ſatiſfactionem. De hac humiliatione dicit beatus Aug⁹. Anima quã dei pietas reſpicit: humilitas ſubijcit: penitentia reuocat: iuſticia deducit: obediẽtia cõducit: perſeuerantia perducit: deuotio

introducit:puritas iugit:charitas vincit. Secdo de hora bo
ne operationis dicit Mat.xx. Egreſſus circa horã tertiã vidit
alios ſtãtes in foro ocioſos ⁊ illis dixit. Ite ⁊ vos in vineã meã:
in hac parabola ſatis dr de horis opantiũ .ſ.de.j.iij.vj.ix.⁊.xj.
in quib⁹ etates humane vite ſignant ſm Greg.qui dicit. Pue
ricia adoleſcẽtia virilis etas:inomnibus hijs horis paratus eſt
dñs recipe oparios ad agendã penitentiã:ad pmerendã grãz.o
ꝙ benignus eſt ad recipiendum.vnde Auguſti. Deus pecca
torem patienter expectat:blande reuocat:hilariter ſuſcipit:cul
pam integraliter dimittit:gratiaz ſine meritis infundit: infuſam
multiplicat:multiplicatã conſeruat. Hora ergo ad bene operan
dum miſerhomo te nõ preteréat:attende fideliſſimũ tui operis
remuneratorẽ:attende diſtrictiſſimũ horarum:imo etiã momen
torum oim computatorẽ.vnde Ber. Omne tempus tibi impẽ
ſum requiret a te qualiter ſit expenſũ :qr ſicut capill⁹ de capite:
ſic nec momentũ de tempe peribit Tertio de hora dure paſſi
onis dr Jo.xv. Uenit hora vt ois qui interficit vos arbitret ob
ſequium ſe preſtare deo. Hec olim putabant iudei qñ ſanctos af
fligebant. In hac hora debet homo patiẽs eſſe ⁊ ꝯſtans ſic apl's
ad Chorin.iiij.dic. Uſqꝫ in hanc horam eſurimus ſitimur ⁊ nu
di ſumus:⁊ colaphis cedimur. In hac hora tribulationis ſemp
fundende ſunt orationes exẽplo xpi.vnde Mat.xxvj. Orabat
vt ſi fieri poſſet trãſeat ab eo hora. In hac hora ſemp reſpice ſpe
culum tuum ⁊ premiũ tuum .Ber. Utrunqꝫ mihi es dñe:⁊ ſpe
culum patiendi:⁊ premiuz patientis:vtrunqꝫ fortiter prouocat
⁊ vehementer accendit. Quarto de hora pie deuotionis dici
Ac.iij. Petrus ⁊ iohaunes aſcendebant in templũ ad horam
no.parũ valet oratio niſi intus ſit deuotio.vnde Eſa.xxx. Po
pulus hic labijs me honorat:cor autem eoruz longe eſt a me:p
pter quod dicit Aug⁹. Hoc verſet in corde qd pfert in ore. De
hac etiã hora dicit Joh.iiij.ꝙ hora ſeptima reliquit eum febris
ſcꝫ filium reguli:⁊ hoc ppter orationẽ factam:nam rogabat vt
deſcenderet ⁊ ſanaret filiũ eius.vñ Aug⁹. Oratio hũilis diuinũ
promeretur auxilium:oratio mea medelam ſanitatis expellit:⁊
cordis compunctio excitat amoris ⁊ orationis affectum.

Eleuare.

Nota ꝙ quadruplicem inueni/
mus bonorum eleuationem. Le
uant enim electi oculos celeſtia contemplando: vocem
ſolamina dei implorando: manus temporalia eroga
do: caput redẽptionis beneficia poſtulando Primo dico ele/
cti leuant oculos celeſtia contemplando. vnde pſ. Ad te leuaui
oculos meos qui habitas in celis: quo enim niſi quo aſcendens
tenderet: dicit glo. quia dicit Aplus ad Phil. iij. Noſtra cõuer
ſatio in celis eſt: ⁊ hoc ꝓpter mercedem eternaꝫ quam nobis da
bit dñs. vnde Aug⁹. Ocul⁹ non vidit abſqꝫ te que ꝑparaſti di
ligentibus te: Et quid dicã: fide nõ attingit: ſpe nõ compbẽdit:
charitate non capit: deſideria ⁊ vota tranſgredit: acquiri põt:
eſtimari non põt. Leuare autẽ debemus oculos interiores. ſ. p
deſideriũ ⁊ intentionẽ. Ubi enim amor ibi oculus. Leuare auteꝫ
debemus ſolũ ad deũ. vnde Mat. xvij. Leuantes oculos ſuoſ
neminẽ viderunt niſi ſolum ieſum: non iſta mundi concupiſcibi/
lia. Qui ergo ieſum vult videre a talib⁹ oculos debet auertere
cũ pſ. qui dicit. Auerte oculs meos ne videãt vanitatem. O ſi
dauid oculos ab hijs cõcupiſcibilib⁹ mundi auertiſſet: ne berſa
bee in tãto vidiſſet: vtiqꝫ nõ in tam grauia peccata incidiſſet: di/
cit ⁊ idẽ d Eua btũs Greg. Si eua fructũ fetidũ i tãto nõ reſpe/
xiſſet: mandatũ dñi tranſgreſſa nunqꝫ fuiſſet. vnde dicit Act. ix
Q paulus cũ haberet oculos trib⁹ diebus clauſos exterius: ha
bebat tñ aptos interius. vnde Aug⁹. Eo tẽpore quo cetera nõ
videbat: ieſum videbat. Dicitur enim ibi ꝙ apertis oculis ni/
hil videbat. Apertos habet oculos qui tota mentis intentione
celeſtia contemplatur: nihil videt qui nihil vult habere in ter/
ris. O ſi peccatum videret ſtatum ſuum erubeſceret. vnde Je.
iij. Leua oculos tuos in directum: ⁊ vide vbi nnunc proſtra/
ta ſis meretrix: adulter tuus eſt diabolus: ſponſus xp̃s qui di/
co xp̃us qꝫuis ab ipſo per adulteriũ ⁊ peccatũ receſſeris: ⁊ dia/
bolo adheſeris: ſi redire volueris te nũqꝫ repudiabit. vñ Greg.
Nullum peccatorẽ reuerſum deſpicit: qui peccatores redimere
venit. Secundo electi leuant vocem ſolamina dei implorã
do. Unde Luc. decioſeptio. Occurrerunt ei deceꝫ viri leproſi

⁊ leuauerunt vocē. Tria fecerunt: a longe ſteterunt: quia longe
a peccatorib⁹ ſalus: vocem leuauerunt: preceptorē dominū co/
gnouerūt. Si leproſi corpore ſtant longe: quomodo leproſus i
anima audet appropinquare: imo ⁊ corpus xpi tangere cum ta
men lepra animo multo ſit abominabilior: plus ergo leuāda eſt
vox cordis ꝙ orationis. vnde Greg⁹. Voces valētiores apud
dei ſecretiſſimas aures faciunt: non verba veſtra ſed deſideria.
Sic fecit ſuſanna Dañ. xiij. que flens ſuſpexit in celum: erat eñ
cor eius fiduciā habens in dño. Tertio electi leuant manus tem
poralia erogādo. vnde pš. In nomīe tuo leuabo manus meas
certe ad ſubueniendum proximis: quia beati miſericordes: quo
niam ipſi miſericordiā conſequētur: vt dicitur Matth. v. vnde
Bernar Uere beatus qui intelligit nō ſuper cupidum ſed ſuper
egenum ⁊ pauperem: illum inquā pauperem qui inuite petit ⁊
verecunde accipit: ⁊ accipiens glorificat patrem ſuum qui in ce
lis eſt. Propꝫ quod dicitur Ecc. iiij Non ſit porrecta man⁹ tua
ad accipiendum ⁊ ad dandum collecta. Glō. Auariciam vocat
miſericordiam cōmendat. Leuanda eſt manus noſtra in nomi/
ne domini. i. ad eius honorem vel ꝓpter ſalutem: ⁊ hoc cum ꝓ/
pheta qui dicit. In nomine tuo leuabo manus meas. De hac
eleuatione dicit Bernar. Credimus angelos ſanctos aſtare orā
tibus offerre preces hominū: vbi tantū ſine diſpenſatione leua
ri putas manus perſpexerūt: ſed heu ecōuerſo multi manus le/
uant in nomine diaboli: ſicut raptores auari luxurioſi qui ſepe
manus leuant ad malum. vnde dicitur Exod. xxxvij. Cunꝙ le
varet moyſes manus vincebat iſrael: ſi autem paululum remi
ſiſſet vincebat amalach: in quo ſignatur ꝙ victoria contra ho
ſtes obtinetur: ſi cum voce orationis manus boni operis leuet:
ſcilicet in elemoſyna pauperibus ſubueniendo. De elemoſyna
⁊ eius virtute dicit Aug⁹. Elemoſyna eſt res ſancta: auget pre/
ſentia: donat preterita: multiplicat annos: nobilitat mentem: di
latat terminos: mundat omnia: liberat a morte ⁊ pena: murus
inexpugnabilis: deum ⁊ angelos cōuocat. Quarto electi leuāt
caput redemptionis beneficia poſtulando. vnde Luc. xxj. Le/
uate capita veſtra ad dominū remuneratorē ⁊ liberatorē veſtꝝ
quoniaꝫ appropinquat redemptio veſtra. Caput mentis leuat

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

per ſpem eterne remunerationis.nam pſ̄.dicit. Redemptionē
miſit domin⁹ populo ſuo ſcʒ filium ſuum ad incarnanduʒ.apud
ipſum enim copioſa eſt noſtra redemtio. vnde Bernar. Tria cō
ſidero in quibus tota ſpes mea conſiſtit:charitateʒ adoptionis
veritatem ꝓmiſſionis:poteſtatem redemtionis. Sed heu qui/
dam ita turpes ſunt in capite: vt Eſa.j.conqueriť dicens. Om/
ne caput languiduʒ: ⁊ om̄e corpus merens a planta pedis vſq;
ad verticem non eſt in eo ſanitas:nam per confuſionē conſcien/
tie non poſſunt leuare perfectā fiduciam. vnde Aug⁹. Non eſt
maior pena ꝙ̄ peccatum in cōſcientia:ꝓpter quod diciť Eſdre
viij. Domine confundor ⁊ erubeſco leuare faciem meam ad te:
quoniā iniquitates noſtre multiplicate ſūt ſuper capita noſtra:
⁊ delicta noſtra venerunt vſq; ad celum:ſed multi leuant caput
per ſuperbiā:quo contra chriſtus inclinato capite emiſit ſpiritū
vt diciť Joh. xix. ⁊ hoc cum magna obedientia factū eſt. vnde
Ber. Mementote fratres:chriſtus ne perderet obediētiā:per/
didit vitā:in ſignū ꝙ obediendo mandato patris mortem ſuſti/
nuit:⁊ inclinato capite emiſit ſpiritum.

Manus Diſtinctio I

MAnus. Nota ꝙ dn̄s quinq; modis exercet
officiū man⁹ ſue: vicʒ Ad hoīſ forma
tionē:ad egrorū curationē:ad tpalē ꝓuiſionē:ad hu
manā redēptionē:⁊ ad gehennalē correptionē. De
pmo Job.x. Man⁹ tue dn̄e fecerūt me ⁊c̄. Gen̄.ij. Formauit
igiť dn̄s hoieʒ de limo terre:⁊ h̄ ad ſui hūiliationē. Faciam⁹ in/
quit hoieʒ ad imaginē ⁊ ſilitudinē nr̄am. Has man⁹ vide o pec
cator:⁊ ꝯgnoſce dei potētiā. vn̄.j. Pet.j. Humiliami ſub potēti
manu dei. Greg. Hec ſūt vere hūilitatis teſtimonia:⁊ iniquita/
tem ſuā quēq; cognoſcere:⁊ ꝯgnitā voce cōfeſſiōis apire. Ecce
chariſſime ſic te ſp hūiliare debes:q? ſicut man⁹ dei potētiā ꝺ ni
hilo habuerūt olim te hoieʒ blaſmādi. Jta adhuc hn̄t poten/
tiam te cum volūt diſſipādi. Quia dr̄ Ecc̄.x. Jn manu dei ptās
hois. Hec eſt man⁹ quā balthaſar vidit in pariete ſcribētē: ꝑ q̄
mox vita ⁊ regno caruit. vt Dan̄. v. dr̄. vn̄ auctor i alexādro ꝟ.
Parcite.i.nolite mortales aioſ extollere faſtu. Parcite victoreſ
ingrati viuere ſūmo. Victori ſceptrū:regnū dyadema triūphoſ

Diuitias q̄ dare potuit: auferre valebit. Ergo hūiliare ſb̄ potē
ti manu dei: ⁊ ne differas ď die i diē: ſbito em̄ vēiet ira illi⁹ ⁊ diſꝑ
det te. vt ď Ecc̄. xvj. Et ecōuerſo ď Sap̄. iij. Juſtoꝝ aīe in ma
nu dei ſūt. i. i ꝓtectiōe. De ſcd̄o Mat. viij. Extēdēs manū te
tigit eū dicēs. Uolo mūdare: ⁊ ꝯfeſti mūdata ē lepra ei⁹ Mat.
ix. Dn̄e filia mea mō defuncta ē: ſ; veni ipone manū ſuꝑ eā ⁊ vi
uet. Sicut dn̄s oli ꝑ man⁹ ipoſitionē corꝑa curauit. Sic hodie
leprā ſpūalē ꝑ manū miſcdie curat: q̄ tn̄ multo ꝑiculoſior ē in aīa
q̄ȝ in corꝑe: ſicut leproſi in corꝑe ſegregant̄ ab hoib⁹: ſic etiā aīa
pctōris ſiue leꝓſi a ſctōꝝ oim ꝯgregatōe: imo nō ſolū egrotātes
ſ; iā mortuos viuificat man⁹ dn̄i. vn̄ Aug⁹. Nūq̄ȝ aliquē ſanauit
dn̄s quē oīno nō liberauerit. De tertio pſ̄. Aperies tu manū
tuā. ſ. benignitatis: ⁊ iples oē aīal bn̄dictiōe. ſ. tꝑali. Hāc poſtu/
labat Eſau a pr̄e dicēs Gen̄. xxvij. Nū vnā tm̄ hēs bn̄dictōez
pr̄? vn̄ audire meruit. In pinguedie terre ⁊ i rore celi deſuꝑ erit
bn̄dictio tua. i. terre oim copia. De hac bn̄dictiōe plus hn̄t iimi
ci q̄ȝ amici. q2 ď Mat. v. Qui ſolem ſuū oriri facit ſuꝑ bonos ⁊
malos: ⁊ pluit ſuꝑ iuſtos ⁊ iiuſtos. Ex q̊ pȝ ꝙ ſi i iſtis tꝑalib⁹ eēt
ꝟa bn̄dictio: nō auferret eā ab amicis ⁊ daret iimicis. vn̄ pſ̄. Ec
ce pctōres ⁊ abūdātes in ſeculo obtinuerūt diuitias: ſ; non eq̄li
mō. vn̄ Greg. Uerūtn̄ iuſtis vl̄ hōis ꝓſꝑitas aliquādo datur
vt ad meliorē vitā ꝓuocet: aliq̄n malis vt i eternū pleni⁹ dānet
De q̄rto Eſa. xlix. Nūquit pōt obliuiſci mlr̄ infantē ſuū: vt
nō miſeat̄ filio vteri ſui? Et ſi illa oblita fuerit: ego nō obliuiſcar
tui. Ecce i manib⁹ meis deſcripſi te. Glō. vt ſꝑ videā ⁊ memorē
te. Deſcripſi inquā nō ꝑ ipoſitiōez coloꝝ ſic ſcꝑtores: ſ; ꝑ clauo
ruȝ foſſionē: q̄ tā magna fuit vt digit⁹ inferri potuit. Hee ſūt ma
nus dn̄i redēptrices. De hijs manib⁹ ď Eſa. lxv. Expādi man⁹
meas tota die ad ppl̄m icredulū. Glō. i cruce rogās ꝓ vob. Pr̄
inquit ignoſce illis. vn̄ Ber. Uide nūc oꝑa dn̄i q̄ poſuit ꝓdigia
ſuꝑ terrā. Flagellis ceſus: ſpinis coronat⁹: clauis ꝯfoſſus: affix⁹
patibl'o: ob ꝓbrijs ſaturat⁹: oim doloꝝ imemor ait. Pr̄ ignoſce
illis. Itē expādi man⁹ meas tota die: q̄ſi larg⁹ nihil denegās pe=
nitētib⁹: vl̄ vt eos reciꝑez ⁊ collocarē i ſinu meo. vn̄ ait illō Lu.
xxiiij. Uidete man⁹ meas ⁊ pedes meos. vn̄ Ber. Solēt i ſignū
virtutis clipeorū foramina demōſtrari. Facit em̄ dn̄s more no/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

biliũ: qui volẽtes reuocare acies ſuas: oſtẽdũt ei man⁹ rubrica/
tas. Sic xp̃us quẽlibet errantẽ reuocat dicẽs. Uidete man⁹ me
as. Sed heu multorũ ingratitudinẽ conqrit̃ Prou. j. dicẽs. Ex
tendi manũ meã .ſ. in cruce: ⁊ nõ fuit qui reſpiceret cõpatiẽdo vł
reuertẽdo. vñ dixit Threñ. j. O vos oẽs qui trãſitis p viã: attẽ
dite ⁊ videte ſi ẽ dolor ſilis ſic dolor me⁹. Et qꝛ pauci tñ dolorẽ
quẽ p peccatorib⁹ ſuſtinere voluit attendere voluerũt: nec etiã
videre: ideo xp̃us fleuit. Ber. Fleuit xp̃us in cruce: qꝛ cũ paſſio
ſua ſuffeciſſet redẽptioni oim: profuit tñ redẽptioni paucorum
Quinto excercet dñs officiũ manus ſue: ad gehennalẽ corre
ptionez: vnde Job. xix. Miſeremi mei miſeremi ſaltẽ vos amici
mei: qꝛ manus dñi tetigit me. Hee ſunt manus dñi preueñiẽtes
per iuſticiam. O q̃ꝫ durus eſt iſte tactus: excedit eñ penam pur
gatorij: ſicut dicit Aug⁹. ⁊ omnẽ p̃ſentẽ penã: ⁊ omniũ martyrũ
exquiſita tormenta. vñ Ambro. Minima pena purgatorij ma
ior eſt exquiſitiſſimis martyrũ tormentis: multo tñ durior eſt ta
ctus inferni: vt Apoc. xviij. dr. Quãtũ glorificauit ſe ⁊ i delitijs
fuit: tñ date ei luctũ ⁊ tormẽtum. Hanc manũ petebat Job a ſe
remoueri dicẽs Job. xiij. Manũ tuam longe fac a me dñe. vnd̃
⁊ beat⁹ Aug⁹. dixit. Hic vre hic ſeca: vt in eternum parcas.

Mecum Diſtinctio I

MEcũ. Nõ q̧ cũ dño erim⁹ tripl'r: vicꝫ Secũ co/
habitãdo ſpũalit̃: pſeuerãdo finalit̃: ⁊ cõ/
regnãdo et̃nalit̃. Circa p̃mũ nõ q̧ triplicit̃ debem⁹
cohabitare cũ dño: vicꝫ ꝯuiuãdo iteri⁹ p deuotionẽ:
vñ Apoc. iij. Ecce ego ſto ad hoſtiũ ⁊ pulſo: ſiqs mihi appuerit
itrabo ad illũ: ⁊ cenabo cũ illo ⁊ ipe mecũ. Iſtũ hoſpitẽ null⁹ dꝫ
ãmouere qm̃ hoſpitale ẽ. vñ dic̃ Berñ. Turpe eſt illũ hoſpitẽ re
pellere: q̃ cũctos ſolet admittere. Hec eſt cena ſpũalis in q̃ ſicut
dr Joh. xv. Maria magdalena vnxit pedes ieſu vngẽto deuo
tionis. Cenant aũt cũ dño boni nõ ſolũ ſpũalit̃ ſ; etiã ſacramẽta
liter. Sic ⁊ mali ſũt cuꝫ dño in cena ſimiles iude Luc. xxij. Ecce
man⁹ tradẽtis me mecũ eſt in mẽſa. vnde Aug⁹. Quam multos
iudae replet ſathanas indigne accipiẽtes buccellã ad iudicium
ſuum. Scd̃o debem⁹ cohabitare domino: fructificando exteri⁹
per bonam operationez. vnde pſ. Cognoui omnia volatilia: ⁊

¶ Mecum

Pulchritudo agri mecuȝ eſt. Per volatilia ſignãtur cõtempla
tiui. De quibus dicitur Philipp̄.iij. Conuerſatio eorum in ce
lis eſt: quos bene cognoſcit deus: qꝛ frequenter ad ſuam curiã
veniũt: ⁊ ſtant in conſpectu eius. Per agri pulchritudinẽ ſigna
tur honeſta vita.i.laicorũ ſiue actiuorum: qui ſunt agricole dei.
vnde Joh̄.xv. Poſui vos vt edatis ⁊ bibatis ⁊ fructuȝ affera/
tis: ⁊ fructuȝ veſtrum nemo tollet a vobis. O q̄ȝ pulcher ager
fuit martha per vitam actiuã: quia ſollicita fuit circa freq̃ues
miniſteriũ. vnde Matth̄.xxv. Eſuriui ⁊ dediſtis mihi mandu
care. O dñe quãtũ colitur ager pro fructu tẽporali. Quãto ma
gis ager ſpũalis.ſ.cordis pro fructu in eternũ manente coli de/
bet: vnaqueq̄ȝ arbor ex fructu ſuo cognoſcit̄: vt dicit̄ Luc̄.vj.
vnde Apoc̄.xiij dicitur. Opera eñ illorum ſequũtur illos: maxi
me opera miſericordie. Bene ergo beatus qui intelligit non ſu/
per cupidũ ſed ſuper egenũ ⁊ pauperem: illum inquã pauperȝ
qui inuite petit ⁊ verecunde recipit: ⁊ accipiens glorificat pa/
trem ſuum qui in celis eſt. Tertio cohabitare debemꝰ dño ſupi
us remunerationẽ expectãdo. vnde Mat.xx. Nonne ex dena
rio cõueniſti mecũ: tolle qđ tuum eſt ⁊ vade. Denarius iſte re/
gnum celorũ ſignat: qui primo datus eſt hijs qui nouiſſime ve/
nerunt in vineã. Qui ergo florem iuuẽtutis neglexerit: ſalteȝ ſe
nex vel decrepitus vadat in vineã ⁊ denariũ recipiat. Iſtum di
co denariũ de q̄ Augꝰ dicit. Oculꝰ nõ vidit abſq̄ȝ te q̄ ꝑparaſti di
ligẽtibꝰ te. Et q̄d dicã: fide nõ attingit̄: ſpe nõ ꝯp̄hẽdit̄: charita
te nõ capit̄: deſideria ⁊ vota trãſgredit̄: acq̄ri põt: eſtimari non
poteſt. Circa ſcđm nota ꝙ dñs faciet electos ꝑſeuerare ſecuȝ
tripliciter: vicȝ in cõuerſione penitentiali Mat.xv. Miſereor
ſuper turbã: qꝛ iam triduo ꝑſeuerant mecum. Triduo. Contri/
tionis. Cõfeſſionis. ⁊ ſatiſfactiõis. Hoc triduo ꝑſeuerare debet
cũ dño q̄ recedere vult a diabolo. Iſido. Salus incipientibꝰ ꝓ/
mittit̄: premiũ ꝑſeuerãtibus dat̄. Nõ eſt beatꝰ qui facit vnũ bo
num: ſed qui ꝑſeuerauerit vſq̄ȝ in finẽ hic ſaluus erit. vnde etiã
Exo.iiij. Ibimꝰ viam triũ dierũ in ſolitudine. Solitudo eſt vita
clauſtralis in tribulatiõe tꝑali. Luc̄.xxij. Vos eſtis qui ꝑmãſi/
ſtis mecũ in tẽptationibꝰ meis dicit dñs. Nã oẽs tẽptatiões q̄s
hic fideles ſuſtinẽt: ipſe dñs ſuas reputat. vnde Act̄.ix. Saule

ſaule quid me pſequeris: ibi. Amicus. di. ij. Sed heu multis po
teſt dñs dicē illud Mat. xxvj. Una hora nō potuiſtis vigilare
mecū ſcz i tribulatiōe. Sed tribulatio dicit illō pſ. Cū ipoſuz in
tribulatiōe. Ber. Bonū eſt mihi tribulari dñe dūmodo ſis me/
cum. q̄ȝ regnare ſine te: epulari ſine te. Malo tecū eſſe i camino
ardēti: q̄ȝ in paradiſo florēti. Tertio debem⁹ eſſe cū dño in filiali
dilectione. vnde Joh. xv. Fili tu ſemp mecuȝ es: ⁊ oia mea tua
ſunt. Glō. in eterna beatitudine. Noſtra eñ ſunt oia ſupiora ad
vidēdū: equalia ad cōuiuendū: inferiora ad dominādū: imo an
geli ad cuſtodiendū mater xp̄i ad interpellādū: ip̄e xp̄us ad ſal
uandū. Ro. viij. Proprio filio ſuo nō pepcit deus ⁊c̄. Et infra.
Quomō eñ oia nobis cū illo donauit. Sed heu homo pro iſto
nō dat de oībus ſuis etiā modica: ſicut diues micā. vnde Greg.
Ad dandū cur pigri eſtis: cum hoc qd̄ iacēti in terra: ſedēti in ce
lo porrigitis. De tertio principali. ſ. q̄ erim⁹ cū deo cōregnā/
do eternaliter Joh. xv. Pater quos mihi dediſti: volo vt vbi
ego ſum ⁊ ipſi ſint mecū: vt videāt claritatē meā quā dediſti mi
hi. Et ibi dicit̄. Ab initio mecū eſtis ſcz per p̄deſtinationē. vnd̄
eñ ait latroni. Hodie mecū eris in paradiſo. Ber. O quanta mi
ſericordia dei: q̄ȝ ineffabilis imitatio dextere excelſi: heri in tene
bris: hodie in ſplēdore lucis. Heri in ore leonis: hodie in manu
mediatoris. Heri in porta inferni: hodie i delitijs paradiſi. De
iocunditate illi⁹ cohabitatiōis dicit Ber. Plenū prorſus omni
ſuauitatis dulcedine videre hoiem hois conditorem.

Merces Diſtinctio I

Merces. Nota q̄ merces eterna recipit̄ celerit̄: pſoluit̄ liberalter: deſer
uitur faciliter: ⁊ poſſidet̄ eternalit̄. De primo Apoc̄.
xxij. Ecce venio cito: ⁊ merces mea mecuȝ eſt: redde
re vnicuiq̄ȝ iuxta opera ſua. Cito venit: hoc eſt in morte. Luc̄.
xij. Quia qua hora non putatis fili⁹ hois veniet ⁊c̄. ⁊ hoc vt ci
to remuneret. Sed quomodo poteſt hoc fieri: vt hodie quis ſit
mēdicus: cras fiat rex. Et ecce latro non in craſtino: ſed vna ea/
demq̄ȝ die in patibulo fuit ⁊ in paradiſo. Ecc̄. ij. Facile eſt i ocu
lis dei ſubito honeſtare pauperē: benedictio dei mercedeȝ iuſti
feſtinat. Illa inquā benedictio de qua dicit̄ Mat. xxv. Venı/

¶ Merces

te benedicti patris mei ꝛc̃. Quanta iocunditas ꝛ felicitas ſit in
iſto regno: papa Innocētiꝰ oſtēdit dicē. In regno eterno ſūt vi
ta ſine morte: dies ſine nocte: ſecuritas ſine timore: iocūditas ſi/
ne dolore: trāquillitas ſine labore: pulchritudo ſine deformita/
te ꝛ ſine debilitate: rectitudo ſine ꝑuerſitate. charitas ſine mali/
tia: veritas ſine fallacia: felicitas ſine miſeria: gaudiū quod ocu
lus nō vidit nec auris audiuit. Sicut aūt feſtinat merces iuſtoꝝ
in celo: ſic pena ꝑuerſoꝝ i inferno. vñ Job. xxj. Ducūt i bonis
dies ſuos: ꝛ i pūcto ad inferna deſcēdūt. Et ibi heu nulla erit cō
ſolatio ſꝫ ꝑpetua deſolatio. vñ Augꝰ. Mors eťna ē q̄ nullo fine
claudiť: ad quā nulla accedit ꝯſolatio: ꝛ nunq̄ꝫ recedit deſpatio
De ſcđo Mat. v. Merces vr̄a copioſa ē in celo. Liberaliť
eīn ſoluiť qđ copioſe dať. vñ Gen̄. xv. dr. Ego ꝓtector tuꝰ ſum:
ꝛ merces tua magna nimis. Merces nr̄a xp̄us ē in futuro: ma/
gna ꝑ hūamanitatē: nimis ꝑ diuinitatē. De hac mercede dicit
Augꝰ. Oculꝰ nō vidit abſq̄ꝫ te q̄ ꝑ̄paraſti diligētibꝰ te. Et quid
dicā fide nō attingiť: ſpe nō compꝛ̄hēdiť: charitate nō capiť: de/
ſideria ꝛ vota trāſgrediť: acq̄ri pōt: eſtimari non pōt. De ter
tio Mat. x. Quicūq̄ꝫ dederit potū vni ex minimis iſtis: calicē
aque frigide tm̄: nō perdet mercedē ſuā: q̄ꝛ in paucis fuit fidelis
vt dr Mat. xxv. vnde Ber. Quis cogitare incipiat: nō dico q̄
liť rerū dn̄s ꝑ̄ueniat vos: venit ad vos: ſubuenit vob. Et ſingu
laris illa maieſtas voluerit vt viuerē: ſeruire vt regnarē: exilia
re vt repatriarer: ꝛ vſq̄ꝫ ad ſeruiliſſima opa mundi natus eſt: vt
me cōſtitueret ſup omnia opa ſua. Ecce quantā mercedem do
minus dare vult pro calice aque frigide. Et nota ꝙ non ait ca/
licem vini vel aque calide: ſed frigide quē oēs habere poſſunt.
O ſi diues micam quā bene tunc carere poterat lazaro tribuiſ/
ſet: nō tm̄ in penis ꝛ tādiu pro gutta aque rogaſſet: imo merce/
dem accepiſſet. Que autē ſit dulcedo ꝛ beatitudo premij qđ do
minus dabit pro calice aque frigide beatꝰ Ber. oſtendit dicens.
Tanta eſt dulcedo celeſtis patrie: vt ſi ſola gutta mitteret in in/
fernum omnē amaritudinē auferret. Hāc guttam petiuit ſibi da
re diues ille ſepultus in inferno ꝛ non dabať ſibi. O homo noli
triſtari nec multum flere cum aduerſitas aliqua affuerit: quia ni
hil eſt quod pateris: nihil; quod operaris ſi mercedem operis

attendis. Unde hierem̄. xxx. Quieſcat vox tua a ploratu: ⁊ oculi tui a lachrymis: q2 eſt merces operi tuo. Glō. Reſpexit dn̄s opera tua priora. vnde Bern̄. Si labor terret: merces inuitet: vnuſquiſq3 enim ſm̄ ſuum laborem capiet. vnde Ecc̄. xxxi. Da mercedem domine ſuſtinentib9 te: vt prophete tui fideles inueniant̄. De hac mercede dicit Bernar. ⁊ m̄ltos homines cō ſolatur. Cogita quid ſis acceptur9: ⁊ omnia leuia tibi erunt que pateris nec dignum eſtimabis: ſed miraberis tantum dari pro tātillo labore. De quarto Ecc̄. viij. Ne verearis vſq3 ad mortem iuſtificari: quoniā merces dn̄i manet in eternum: iuſtificari debent non ſolu3 mali mala ꝑtermittendo: ſed ⁊ boni in iuſticia ꝓficiendo: vnde Apoc̄. xxi. Qui iuſtus eſt iuſtificet̄ adhuc. Bn̄ aūt dic̄ ꝙ merces dn̄i maneat in eternū: quia non deficit quātūcunq3 diu ipſa vtatur: vnde Ecc̄. ij. Qui timetis dn̄m credite illi ⁊ non euacuabitur merces veſtra: poſſidet̄ tamē hec merces ꝑhēniter: vnde denari9 dat̄ q2 ſua rotūditate eternitatē ſignat. qđ dicit Aug9. Deū timem9: amem9 premia que pollicet̄ timeamus tormenta q̄ minat̄. Et ſūmope nobis neceſſe eſt vt ad ꝓmiſſam patriā tota mente tendamus. Quia melius eſt ire ꝑ aſperum iter ad regnū celorū: q̄3 per planū ⁊ amenū duci ad ſupplicium eternum.

Miniſter Diſtinctio i

Miniſter. Nota ꝙ bonus miniſter ex trib9 cōditionib9 cognoſcit̄: vic3 vt ſit imaculat9 ꝑ carnis caſtimoniā: obediēs ꝑ patientiā: ⁊ patiēs ꝑ hūilitatis excellētiā. De ꝑmo pſ. Ambulans in via imaculata. Exo. xviij. preceptū fuit ꝙ miſtri dn̄i habeant femoralia quādo appropinquarēt altare: ad miniſtrādū in ſanctuario. Pro quo dn̄s ait Eſa. lij. Mundami qui fertis vaſa dn̄i. vnde dr̄ matth. iiij. Et acceſſerunt angeli ⁊ miſtrabant ei. Uere em̄ vitā angelicā ducunt miſtri dn̄i caſte viuentes vnd̄ hiero. In carne preter carnē viuere: non eſt terrena vita ſed celeſtis. In carne gl̄ia3 angelicā acq̄rere maioris eſt meriti q̄3 habere. Eſſe em̄ angelum felicitatis eſt: eſſe vero virginem virtutis eſt. Unde beata v̄go ait Ecc̄. xxiiij. Jn habitatiōe ſancta coram ipſo miſtraui. Hanc mundiciam cōmendat dn̄s Mat. v.

Beati mundo corde: quoniã ipſi deũ videbũt: hic miniſtrando illic regnãdo. Dicit quidã ſapiẽs. Mundicia eſt quedam puri/tas aie horrens omnẽ imundiciã. vnde Aug⁹. Quanto purius hic fueris: tãto pſpicatius illic deũ videbis. Cant. iiij. Tota pulchra es amica mea ⁊ macula nõ eſt in te. De ſecũdo Corinth. vj. In oĩbus exhibeam⁹ nos ſicut dei miniſtros in multa patiẽ/tia. que patiẽtia neceſſaria eſt circa obediẽtiã ſeruandã Joh. ij. Dixit mater ieſu miniſtris. Quecũqꝫ pceperit vobis facite. De virtute ⁊ ſalute hui⁹ patiẽtie dicit Aug⁹. Qui fuerit patiens ad iniuriã potẽtior cõſtituet in regno: ſed qui perdit patientiã pdit ⁊ coronã. Et ideo ne ppheta per impatiẽtiã ⁊ inobedientiã perderet coronã ait. Ut iumentũ fact⁹ ſum apud te. Jumentũ eniz nõ facit vim ſiue ſerpẽs ſiue fim⁹ quilibet onerat. Sed heu multi nõ faciũt: poti⁹ eni ſi humile vel cõtrariũ officiũ vel miniſteri/um eis pcipit ab obediẽtia recedunt: tales pmiũ ⁊ deũ perdũt. vnde Ber.. Non dabit inobediẽti copiã ſui: tãtus amator patiẽtie obediẽtie qui maluit mori qꝫ non obedire. Dauid autem ait. Ego ſemp tecum: nihil enim ita penale: niſi quod fit contra vo/luntatez. Et ideo accidit qꝫ ſola voluntas patit. Sed pre omni/bus ſolus dei filius veram ⁊ perfectã obedientiã compleuit. vn vnde Phil. ij. dicit. Factus obediẽs vſqꝫ ad mortẽ. Propt qꝺ dicit Ber. Memẽtote fratres xp̃us ne pderet obedientiã: per=didit vitam: in ſignũ qꝫ obẽdiendo mãdato patris mortem ſuſtinuit: ⁊ iclinato capite emiſit ſpiritũ. De tertio. ij. Corint. vj. Nemini dantes vllã offenſionẽ vt non vitupamur miſteriũ noſtrum. Sed de illis qui ſemper verbis ſuis offendunt dicit Gre/go. Eſſe culpabiliores ſolent hij qui loqui in contentiõe incho/ant qꝫ qui reſpondẽt. Propter qꝺ bene dicit ad Thitũ. ij. Seruum dñi non oportet litigare: ſed manſuetuz eſſe ad omnes. Et Mat. xj. dicitur. Diſcite a me qꝛ mitis ſum ⁊ humilis corde: qꝛ filius hois non venit miſtrari ſed miniſtrare: qꝺ bene oſtẽdit in cena quãdo pedes diſcipulorũ lauit. De hac miſtratione dicit Ber. Non eſt diſcipulus ſup magiſtruz: magiſter pannoſus: tu vero purpurat⁹. Magiſter in pſepio: tu vero in lecto eburneo Magiſter in anguſtijs: tu vero in delitijs: Magiſter venit miniſtrare: ⁊ tu vis miniſtrari.

Diſtinctio .I.

Miſericordia. Nota q miſcđia dñi circa peccatores quadruplex eſt: vicʒ malos equanimiter ſuſtinendo: penitētes alacriter recipiēdo: offenſam facilit̄ ignoſcendo: tēporalia largit̄ miſtrando. De primo Ro.ij. An diuitias bonitatis ⁊ patiētie ⁊ lōganimitatis ei⁹ cōtempnitis? Glō. Copioſa bonitas dei eſt que tot ⁊ tanta ſuſtinet peccata: nec cito punit: ſed p lōga ⁊ multa expectat tēpora. Uel an ignoras quoniam benignitas dei ad penitentiā te adducit ſm duritiā aūt tuaʒ ⁊ impenitēs cor theſaurizas tibi iram in die ire ⁊ reuelatiōis iuſti iudicij. Eſa.xxx. Expectat dñs vt miſereat̄ noſtri. Ipſe eniʒ miſericordiā docuit vbo ⁊ adimpleuit opere: Ibi fili⁹ hoīs. me bro.iij. Sed dicitur Ecc.viij. Quia nō pfert̄ cito contra malos ſentētia abſq; vllo timore filij hoīm ppetrant mala. De ſcđo Hiere.iij. Tu aūt fornicata es cū amatoribus multis: tñ reuerte re ad me dicit dñs. Greg⁹. Debem⁹ pietatē vocātis erubeſcere ſi eius iuſticiā nolumus formidare. Quia tāto grauiori improbitate cōtēpnit̄: quāto contempt⁹ adhuc vocare nō dedignat̄. Quā alacriter penitētes ſuſcipiat bene oſtēdit in filio prodigo. Luc. xv. Cum adhuc longe eſſet vidit illum pater: ⁊ miſericordia mot⁹ eſt ⁊ occurrēs cecidit ſup collū ei⁹ ⁊ oſculat⁹ eſt euʒ: ⁊ inſup conuiuiū inſtaurauit. Aug⁹. Null⁹ deſperet de dei miſicordia ⁊c. De tertio pſ. Dixi cōfitebor aduerſum me iniuſticiā meā dño: ⁊ tu remiſiſti ipietatē peccati mei. Dixi.i. deſiderabaʒ apud me. Sic leproſi dum irent mundati ſunt. Sepe enim volūtas pro facto reputat̄. Q facilit̄ ignoſcit dicit̄ Mat.xviij. Omne debitū dimiſi tibi quoniā rogaſti me: nō partē ſed omne debitum: non dedit inducias ad ſoluendū vt rogauit: ſed debituʒ dimiſit. Et hoc faciliter: quoniā rogaſti me: vt ⁊ nos ita faciliter dimitteremus. Mat. v. Si nō dimiſeritis vnuſq; fratrib⁹ vr̄is d cordib⁹ vr̄is nec pr̄ dimittet vob. Hoc.n. oram⁹. Dimitte nob debita nr̄a: ſic ⁊ nos dimittim⁹ debitorib⁹ nr̄is. Nō ſolū aūt dñs eſt miſericors ſup peccatores in terris: ſed etiā ſup afflictos i penis. Eſa.liij. In momēto indignat⁹ abſcōdi faciē meaʒ parump a te: ⁊ miſericordia ſempiterna miſert⁹ ſum tui. Qui in limbo in

ferni erant. Sicut olim indignationem: ſic in ſua liberatione mi
ſericordiã ſenſerunt. vnde pſ̃. Miſericordia tua dñe magna ē
ſuper me: ⁊ eruiſti aiam ex inferno inferiori. Ad miſericordiam
autem obtinendaꝫ qui in penis ſunt non per ſeipſos: ſed per ec/
cleſiam iuuari poſſuut. vnde tres pueri in camino dixerunt Da
niel. iij. Non eſt oblatio neqꝫ incenſum: neqꝫ locus primitiaruꝫ
coram te vt poſſimus inuenire miſericordiam tuam. In purga
torio enim non eſt oblatio dominici corporis: neqꝫ incenſũ me/
ritorie orationis: nec primitie elemoſyne ſatiſfactionis. vnde ad
nos clamant in penis Job. xix. Miſeremini mei miſeremi mei
ſaltem vos amici mei. ⁊ illud Neem. viij. Mittite partes eis q̄
non p̄parauerunt ſibi. De quarto pſ̃. Miſericors ⁊ miſera/
tor dñs: eſcam dedit timẽtibus ſe: ſed etiã impugnantibꝰ: qꝛ ſic̃
dꝛ Mat. v. Qui ſolez ſuũ oriri facit ſup iuſtos ⁊ iniuſtos: ⁊ plu
it ſup bonos ⁊ malos imo ipſi peccatores abundantes in ſeculo
obtinuerunt diuitias. Quod magis eſt ſeip̄m pro inimicis ſuis
dedit. ij. Joh. iij. Sic deus dilexit mũdũ ſcꝫ inimicũ vt filiũ ſuũ
⁊c̃. vnde Anſel. Nẽpe quid miſicordiꝰ intelligi valeat q̄ꝫ pctõ/
res eternis tormentis deputatio: ⁊ non habẽti vnde ſe redimat:
deꝰ pater dicat. Accipe vnigenitũ meũ: ⁊ redimere te. Ro. viij.
Proprio filio ſuo non pepcit deus ⁊c̃.

Miſericordia Diſtinctio II

Miſericordia Nõ q̄ miſc̃dia circa pro/
ximuꝫ vtilis eſt bonis tri/
plicit. In mũdo em̄ pmerent grãz: i extremo fiduciã
in iudicio miſc̃diam. De p̄mo Prou. iij. Miſc̃dia ⁊
v̇itas nõ te deſerãt: ⁊ iuenies grãz corã deo ⁊ hoibꝰ. Exẽplũ de
cornelio Act. ix. Erat corneliꝰ elemoſynas mltas faciẽs plebi: et
ait angelus ei. Orationes ⁊ elẏne tue aſcẽderunt i memoriam.
in ꝯſpectu dñi: imo ſepe dñs ppt bonoꝝ pietatẽ mltiplicat tpa
lia. Sic legi. iiij Reg. iiij. d vidua q̄ heliã pauit. Hidria inq̄t fari
ne nõ deficiet: nec lechitꝰ olei minuet vſqꝫ ad diẽ q̄ daturꝰ ē dñs
pluuiã ſup faciẽ t̃re. Qd ⁊ fctm̃ ē. Nõ hꝰ p̄t eẽ: qꝛ hõ miſicors ſi
delit pauca diſpẽſãs ſup mlta ꝯſti. Lu. xix. Nõ q̄ hõ dꝫ miſeri
p̄mo ſuipſiꝰ i aia peuntis. Ecc̃. xxx. Miſere aie tue placẽs deo
h̃ ẽ ordo ꝯgruꝰ. Certe minꝰ miſet aie ſue ip̄m p pctm̃ obijciẽdo
q̄ꝫ cor ſuũ vigilãdo. Sꝫ ſtultꝰ pctõr iplorat auxiliũ ⁊ miaꝫ: di bt̃e

marie ꝛ ſcōꝝ: cū ipe ſibi nullā velit facē miaz. Miſerere inq̄t mei
de⁹ miſerere mei: qm̄ ↄculcauit me hō. Maria mr̄ grē mr̄ mi. ꝛc̄.
Job. Miſemi mei ſal. vos aici mei. q: ma. ꝛc̄. Pz attēde qd̄ dr
Ecc̄. xiiij. Qui ſibi ṗpi neqꝫ ē cui bon⁹ ē. Aug. Quid miſi⁹ miſo
ñ miſantē ſeipm. Itē dz miſeri ꝓxi idigētis. Lu. vj. Eſtote mi
ſicordes: ſic̄ pr̄ vr̄ miſcors ē. Lu. x. Vidēs eū ſamarita⁹ q̄ iterp
taſ cuſtos: mia mot⁹ ē ſup eū: ꝛ nō tm̄ bñfaciēdo: ſ; ēt ignoſcēdo
vñ Eph. iiij. Eſtote benigni ꝛ miſicordes donātes iuicē ſic̄ ꝛ ds
i xp̄o donauēat vob Mat. viij. Nōne optuit ꝛ te miſeri ↄſui
tui: ſic̄ ꝛ ego tui miſt⁹ ſū. Aug. Due ſūt mie opa q̄ nos libant. ſ.
Dimittite ꝛ dimittet vob. Itē xp̄i ieſu patiētiſ Job. xxx. Flebā
qndā ſup eū q̄ afflict⁹ erat xp̄s ꝛ añ paſſionē: ꝛ i ipa paſſiōe: ñ ſo
lū i corpe ſ; ēt i aia. vñ ait Thre. j. O vos oēs q̄ trāſi. p viaz. ꝛc̄.
ibidē. Vide pl⁹ qꝫ paup xp̄s fuit i cruce. exaltari. O qꝫ pauci cō
patiūt ei Je. ois creat ra ↄpatit ei: q: ſol obſcurat: tra mouet pe
tre ſcidūt: velū tēpli diuidit Sol⁹ hō ñ ↄpatit: p q̄ ſol⁹ xp̄s mo
rit. De ſcd̄o ṗncipali Thob. iiij. Quō potes ita eſto miſicorſ Si
mlt̄ū tibi fuēit mlt̄ū tribue: ſi modicū ꝛc̄. ifra. Premiū bonū tibi
theſauriſas i die nccītatis. Fiducia em̄ erit corā dō ſūmo elyna.
Necītatis dies ē dies mortis i q̄ elyna erit fiducia mag̃. Q: vt di
cit Amb. Nō ſūt hois bōa q̄ ſecū ferre nō p̄t: ſ; ſola mia comes ē
defūctoꝝ. j. Thi. iiij. Pietas ad oia vtil ē ꝓmiſſionē hñs vite q̄
nūc ē ꝛ future. vñ Amb. Ois ſūma xp̄iāe diſciplie i mia ē ꝛ pie
tate quā ſi aliq̄s ſeq̄ns ſi lubricū carnis patit ſine dubio vapulabit
ſ; ñ ꝑibit. De tertio hoies bōi ꝑpt miaz ꝓxis ipēſā dn̄t i iudicio
ↄſeq̄ miaz. vñ. Jac̄. ij. Judiciū ſine mia fiet ei q̄ nō fac̄ miaz: ſup
exaltat iudiciū mia. Et illd̄. Qui miſet miaz ↄſequet. Tūc cer
te beati miſcordes: qm̄ ipi miaz ↄſeq̄nt: vt dr Mat. v. vñ etiā
Aug. Miam ꝛ iudiciū cātabo tibi dn̄e: q: niſi p debitā miaz ne
mo liberat: ꝛ niſi p debitū iudiciū nemo condemnat.

Miſit Diſtinctio I

Miſit. Nō qꝛ pr̄ celeſtis ad ſalutē hoim q̄drupli
cem miſit nūciū: ꝛ ꝑpt q̄tuor. Prio Mi
ſit pctōrē tanqꝫ ſuū hūilē. ſcd̄o angelū tāqꝫ miſtrū agilez. tertio
miſit ſpiritumſanctum tanqꝫ legatum ſubtilem ꝛ abilem.. quar
to filium ſuum vnigenitum tanqꝫ iuuenem deſiderabilem.

¶ Miſit

Primũ nũciũ .ſ. p̃dicatorẽ miſit ad peccatorũ ꝯuſionẽ. ſcd̃m ad penitẽtiũ cõfortationẽ. tertium ad meſtorũ conſolationẽ. quartũ ad captiuorũ redẽptionẽ. De p̃mo dico pr̃ celeſtis miſit p̃dicatorem tanq̃ ſeruũ humilẽ ad peccatorũ cõuerſionẽ. vñ Eze. ij. Fili hoĩs mitte te ad filios iſrael: ad gentes apoſtatrices q̃ receſſerũt a me: ⁊ hoc vt reuertanť ⁊ cõuertãť. Oſee. xiiij. Cõuertere iſrael ad dñm deum tuũ: quoniã corruiſti in iniquitate tua. Non ſolũ vnũ miſit ſed plures. vñ Luc. x. Ecce ego mitto vos ſicut agnos inter lupos. Sic paulus de lupo factus eſt ouis. Et qui olim fuit xp̃ianorꝫ impugnator: factꝰ eſt peccatorꝫ p̃dicator O beata conuerſio. Qualiter autẽ cõuerti debeamus diciť Joheľ. iij. Conuertimini ad me in toto corde veſtro: in fletu ⁊ ieiunio ⁊ planctu ⁊c̃. De ieiunio dicit beatus Gregꝰ. Qui a paradiſi gaudio per cibũ cecidimꝰ: ad hoc quãtũ poſſumꝰ. per abſtinẽtiã reſurgamꝰ. De fletu aũt Augꝰ. Una gutta aque tm̃ facit p emẽdã: ſicut decẽ anni in purgatorio. Unde Ezechias rex conuertit faciẽ ſuam ad parietem: vt diciť. iiij. Reg. xx. imo ſe totũ ad dñm cõuertit: ⁊ fleuit fletu magno. Scꝫ de cõmiſſo: omiſſo ⁊ amiſſo. Et ſic vitam prolongari meruit ⁊ gratiam inuenit. Unde Ambro. Nouit dominꝰ mutare ſententiã: ſi te nouerit mutare delictũ. Hunc predicatorẽ ſiue nunciũ ſcilicet Eſaiã p̃phetã miſit dominꝰ tanq̃ ſeruum humilẽ ad regem ezechiã vt ei diceret. Diſpone domui tue: quia morieris tu ⁊ non viues. Et ideo timuit: ⁊ conuerſus fuit ⁊ ſaluatus. Sic dominꝰ om̃es peccatores conuerſos deſpicere non vult: ſed ſaluare. vnde Gregꝰ. In cõſpectu diuinitatis nemo dubitat miſericordiã conſequi: quia nullũ peccatorũ reuerſuꝫ deſpicit: qui peccatorẽ redimere venit

De ſcd̃o pater celeſtis miſit angelũ tanq̃ miniſtrũ agilẽ ad penitentium confortationẽ. Malach. iij. Et Exo. xxiij. Ecce ego mitto angelũ meũ qui p̃cedat ⁊ cuſtodiat te in via: ſcꝫ ad p̃ſeuerãdũ in penitẽtia ne deuies recidẽdo. vnde corã angelis qui ſic ad nos miſſi ſunt valde reuerenť viuere debemꝰ. vñ btũs Ber. hortať dicens. In quouis angulo: in quouis diuerſorio: reuerentiam exhibe tuo angelo: vt illo preſente non cõmittas: quod me p̃ſente cõmittere non auderes. Hũc nunciũ miſit dñs tanq̃ miniſtrũ agilem: vt nos cuſtodiat: ⁊ omnia opera noſtra bona

dn̄o offerat. vn̄ Bern̄. O q̄ȝ felix eſſes ſi ſpūalib⁹ oculis intueri poſſes: qm̄ p̄ueniūt principes cōiūcti pſallētib⁹ timpaniſtriarū. Uideres ꝓculdubio q̄ cura: quo tripudio interſunt cantātib⁹: aſſiſtūt meditātib⁹: ſupſunt quieſcētibus: ꝓuidentib⁹ atqꝫ ꝓcu/rantibus preſunt. O ſi cognoſceretis quō expectāt vos angeli: q̄ȝ deſiderāter: q̄ȝ ſollicite querāt: q̄ȝ libenter bona de bonis au/diunt. Quā putatis deſiderāt celi ciues inſtaurari ciuitatis ſue ruinā: q̄ȝ diſcurrūt medij inter nos ⁊ deū portātes gemit⁹ vr̄os ⁊ grām reportātes: nō dedignātes nos eē ſocij eorū qui facti ſūt clientes noſtri. De tertio pr̄ celeſtis miſit ſpm̄ ſuum tanq̄ȝ le/gatum ſubtilē ⁊ abilem: ad meſtorū cōſolationē. vnde Joh. xv. Cū venerit paraclit⁹ quē ego mittā vobis a patre. Rogabo pa trem ⁊ aliū p̄aclitū dabit vobis. Paraclit⁹. i. conſolator optim⁹ vnde de ſancto ſpiritu canit eccleſia. Cōſolator optime: dulcis hoſpes anime: dulce refrigeriū ⁊c̄. Ipſe eni̅ eſt qui cōſolat̄ nos in omni tribulatiōe nr̄a. vn̄ Beda. Spūſſanct⁹ nō ſolū in futuro p̄fectū: ſed in p̄ſenti maximā iuſtis quietē tribuit. Cū horū men tes celeſtis igne charitatis accēdit. Dn̄s receſſur⁹ a diſcipulis ⁊ ſciens eos turbatos ait Joh. xiiij. Rogabo prēm meū: ⁊ aliū pa raclituȝ dabit vobis. Ipſi eni̅ triplicit̄ turbabant̄. Ibi. Quam turbati eſtis. Et ibi. Triſticia veſtra ⁊c̄. Hunc mittit tanq̄ȝ lega tum abilem. Infra. Miſit. iij. in fine. De quarto pater cele/ſtis miſit filium ſuum vnigenitum: tanq̄ȝ iuuenem deſiderabilē ad captiuorum redemptionem. vnde pſ̄. Redemptionem mi/ſit dominus populo ſuo. Glō. chriſtum qui dat redemtionē ca/ptiuis. Populo ſuo. i. filijs iſrael. vnde olim ait chriſtus Mat. xv. Non ſum miſſus niſi ad oues que perierunt domus iſrael. Bernar. Humanum genus non poterat redimi niſi tanta eſſet humilitas ſaluatoris: quanta fuit ſuperbia trāſgreſſoris: vt me dicina reſpōderet vulneri: ⁊ precium obligationi. Qualiter au/tem nos liberauerit dicitur Zacha. ix. Tu quoqꝫ in ſanguine teſtamenti tui eduxiſti vinctos de lacu in quo non erat aqua ſci licet miſericordie. O q̄ȝ magnum erat precium noſtre redempti onis. vnde. j. Pet. j. Non corruptibilibus auro vel argento re dempti eſtis: de vana veſtra cōuerſatione paterne traditiōis. i. ade. Sed p̄cioſo ſanguine agni imaculati: ⁊ incōtaminati. i. xp̄i

vñ Ber. Si tpe paſſiõis xp̄i in vaſe vitreo haberē parũ de ſan/
guine xp̄i: diligent̄ cuſtodirem ne vas frangeret̄ vt non amitte
rem ſanguinem. Multo fortius debet quiſq; ꝓpriã aiaʒ cuſto/
dire: precioſo ſanguine xp̄i redēptã: in corꝑe fragiliori vitro po
ſitũ. Greg⁹. O mira circa nos dilectio: ibi. Diligere. di. ij. Gra
tia hui⁹ redēptiõis ſiue fideiuſſoris excedit oia delicta merita tē
ptamenta. ibi. Gratia dñi nr̄i ieſu xp̄i. Mebro. ij. Hunc mittit
tanq; iuuenē deſiderabilem. Infra Miſit. iiij. in fine.

Miſit Diſtinctio II

Miſit. Nõ q dñs miſit p̄dicatores tãq; ſeruos
hũiles ad tria. ſ. Ad corꝑalē paſſionē: ad
pctõꝝ ꝯũſionē: ⁊ ad celeſtis glie iuitatiõeʒ. De p̄mo
Joh. xx. Sicut me miſit pr̄: ⁊ ego mitto vos. ſ. ad tolerãdã paſ/
ſionē. vñ. Greg. Ea charitate vos diligo (cũ int̄ ſcãdalũ pctõꝝ
⁊ pſecutoꝝ mitto) q̄ me pr̄ dilexit: qm̄ venire ad tolerantiã paſ/
ſionis fecit. Et h̄ exēplo xp̄i qui ait Joh. xv. Nõ eſt ſeru⁹ maior
dño ſuo. Si me pſecuti ſunt: ⁊ vos pſeq̄nt̄. Gloria ergo magna
eſt ſeq̌ dñm. Ecc̄. xxiiij. Beati ergo q pſecutionē patiũt̄ ꝓpt̄ iuſti
ciam. ibi. Sed p̄mo. Et tales ꝑ p̄ſentē pſecutionē futurã euadũt
vt dicit Greg⁹. Sãcti penã tꝑalē lucrũ reputãt: q2 ꝑ hãc eternã
euadē n̄ dubitãt. De ſcd̄o dictũ ē ſupra. Debet aũt bon⁹ p̄dica/
tor ad viã peccatorē reducere trib⁹ modis. Videlicʒ verbo dul/
ciſſime exhortatiõis. Flagitio ſeuiſſime cõminationis. Et exēplo
recte ⁊ bone ꝯuerſationis. Unde Jer. iij. Cõuertimi filij reuer/
tentes ⁊ ſanabo ꝯuerſiones vr̄as. Eſa. lv. Dereliquat impi⁹ vi
as ſuas: ⁊ vir iniquus cogitationes ſuas: ⁊ reuertatur ad domi
num ⁊ miſerebitur eius: ⁊ ad deum noſtrũ quoniam multus eſt
ad ignoſcendum. Multum ad conuerſionem peccatoris valet
dulcis exhortatio predicatoris: maxime d̄ miſericordia dei ⁊ ei⁹
paſſione loquētis. Ibi. Miſcd̄ia. Itē flagitio cõminatiõis. ps̄.
Niſi ꝯuerſi fueritis. gl. ſ. vib. ⁊c̄. ij. Thi. iiij. Inſta optune ipor
tune: argue: obſecro: increpa. Nũc ꝑ demũ iudiciũ: nũc ꝑ et̄nũ
ſuppliciũ. Itē exēplo ſctē ꝯuerſatiõis. j. Thi. iiij. Eſto exēplũ fi
deliũ in verbo: in cõuerſatiõe: in charitate: in fide: in caſtitate: ⁊
ꝓcedit. Nemo adoleſcentiã tuam cõdēnat: ⁊ hoc ſi talis fueris.
Et ad Thitũ. j. In omibus teipſum prebe exemplum bonoruʒ

operum. Hic xp̄us cepit facere ꝛ docere Act. j. Exemplum ait dn̄s. Joh. xiij. dedi vob ꝛc̄. Seneca. Longū ꝛ diſpēdioſuȝ iter p v̈ba. Breue ꝛ diſpēdioſū p exēpla auctoꝝ. Segni⁹ iuitat animū dimiſſa p aures: q̄ꝫ q̄ ſub oculis ſubiecta. Ro. ij. Qui p̄dicaſ nō mechandū mecharis. Diſcite a me ait dn̄s Mat. v. q2 mitis ſū ꝛ hūil' corde. Uera hūilitas docet p̄dicatores tāq̄ꝫ ſuos dn̄i ſui. ſ. xp̄i. vn̄ i ſignū hūilitatis ſūm⁹ pōtifex ſuū ſuoꝝ di ſe noīat De tertio Lu. xj. Cōuocatis ieſus. xij. diſcipul' dedit eis v̈tuteȝ ꝛ ptāte ſup oīa demonia ꝛ vt lāguores ſanarēt. Et miſit eos p̄dicare regnū dei. Glō. Cōceſſa p̄mū ptāte ſignoꝝū. Mittūt p̄dicare regnū dei: vt magnitudinē pmiſſoꝝ atteſtet: ꝛ magnitudo factoꝝū. ibi. O q̄ꝫ bon⁹. meb. j. Regnū celoꝝ i euāgelio cōuiuio ſeu nuptijs aſſilat. Ad q̄s inuitandū miſſi ſunt apoſtoli ſeu p̄dicatores tanq̄ꝫ ſerui humiles ad celeſtis glorie inuitationē. vnde Mat. xxij. Simile eſt inquit regnū celoꝝū hoī regi qui fecit nuptias filio ſuo: ꝛ miſit ſeruos ſuos hora cene vocare iuitatos ad nuptias. Seruos ſuos. i. p̄dicatores. Glō. Iſti tāq̄ꝫ p̄cones ex ore dn̄i clamāt. Ibi. Uocare. di. j. De hac vocatiōe dicit Ber. Caro clamat. Ego deficiaȝ. Mūdus: ego inficiam. Diabol⁹: ego interficiam. Chriſtus: ego reficiam. Ad has nuptias multi ſunt vocati: pauci vero electi. vnde ſequit. Et nolebāt venire. Iſte nuptie multis annis in regno celoꝝū preparate ſunt: ſed nondū cōſūmate: q2 ab orine mundi. vnde Mat. xxv. Uenite bn̄dicti p̄ris mei pcipite regnū dei ꝛc̄. Luc̄. xxij. Ego diſpono vob. ꝛc̄. Tunc dei fili⁹ pſonalit p̄cinget ſe: ꝛ trāſiens miſtrabit illis: certe fercula per oēm modū precioſa. vnde Aug⁹. Facies diuina tā dulcis eſt fratres mei: vt illa viſa nihil aliud poſſit delectari. Sȝ dn̄s cōquerit per Eſaiam. xlij. Quis cecus niſi ſeruus meus: ꝛ ſurdus niſi ad quē ego nūcios meos mitto. Cecus eſt qui extra viā dn̄i ambulat: ꝛ neſcit quo vadit. Surdus eſt qui verba dei ꝛ ſeruoꝝū ſuoꝝū nō audit Joh. viij. Propterea vos nō auditis: q2 ex deo nō eſtis. Et heu tales nō attendūt quid de verbo dei Innocēti⁹ papa dicit. Tāte virtutis eſt p̄dicatio q̄ reuocat animas ab errore ad veritatē: a vitijs ad virtutē: praua mutat i recta: ꝛ aſpera in plana cōuertit. Sed nota q̄ bonus p̄dicator peccatorem ad viā debet reducere tribus modis.

Misit Distinctio xl

Misit. Nõ ꝙ dñs misit ãgelos tãq̃ mĩstros agi-
les tribꝰ generibꝰ hoim: ⁊ ad tria: vicꝫ pec-
catoribꝰ: penitẽtibꝰ: ⁊ ꝓficiẽtibꝰ seu ꝑfectis. Siquidẽ
pctõres de culpa carceris educẽdo. Penitẽtes in bo-
nis actibꝰ ꝯfortãdo. Perficiẽtes seu ꝑfectos i spũali ꝑlio sbueni-
endo. De p̄mo Dañ. vj. Deꝰ inquit misit angelũ suũ: ⁊ ora ꝯclu-
sit leonũ. s. infernaliũ me ĩpugnãtiũ nõ nocuerũt mihi. vñ seq̄t.
Eductꝰ est daniel de lacu: ⁊ nulla lesio iuẽta est in eo. Ecce i sta-
tu pctõꝝ ponit se daniel. Sic est in quolibet pctõre a vĩculis di-
aboli crepto: in quo nulla peccati macula apparet: qꝛ charitas
p̃ris eoꝝ opit multitudinẽ pctõꝝ. vnde Berñ. Predestinatos
ego aduerti ac si nunq̃ꝫ peccassent: ⁊ si quid deliquisse videnť in
tẽpore nõ apparet in eternitate: quia charitas patris eoꝝ ope-
rit multitudinẽ pctõꝝ. Eoꝝ operit inq̃ꝫ: ne deꝰ videat ad puniẽ-
dum: homo ad erubescendum: diabolus ad accusandum. Sic
angelus eduxit petrum de carcere. Ibi angeli eoꝝ. mẽb. j. imo
pctõꝛ sepe in malis suis euẽtibꝰ ꝑ angelũ impediť. Sic Balaaꝫ
impediebať qñ ibat ad maledicendũ pplo dei. Ibi. Oẽs sũt ad
ministratorij spũs. di. ij. Agiles valde sunt isti ministri: qꝛ spũs
sũt qui carnẽ ⁊ ossa nõ habẽt Heb. j. Oẽs sunt admistratorij spi-
ritus scꝫ orotiones nr̃as deo offerẽdo vt dicit Hiero. Magna
est dignitas or̃onis: q̃ mox ꝓcesserit. Suscipiũt eaꝫ angeli ⁊ of-
frrunt ante cõspectũ dei. De secũdo pater celestis misit ange-
los suos tãq̃ꝫ mĩstros agiles penitẽtibꝰ: ipsos in bonis actibus
cõfortãdo. Sic ꝯfortauit heliã ãgelꝰ: vt dꝛ. iij. Reg. xv. Surge
comede: grãdis em̃ via tibi restat: h̄ est via penitẽtie. Helias er-
go surrexit ⁊ ambulauit in fortitudine cibi illiꝰ q̃draginta diebꝰ
Ecce q̃liť angelꝰ dñi ꝯfortauit heliã ⁊ custodiuit: sic adhuc oẽs
pctõres in pnĩa existẽtes ꝑ angelũ cõfortanť: ⁊ diligenť custodi-
untur. Propter qđ btũs Hiero. dicit. Magna ẽ dignitas aia-
ruꝫ: vt vnaq̃q̃ꝫ aia in p̃ncipio sue creatiõis habeat angelũ in sui
custodiã delegatũ. De tertio. ij. Mach. xj. dꝛ. Q iudas ⁊ ex-
ercitꝰ eiꝰ ꝓficiẽtes ꝫ Lisiã: qui hostẽ bonoꝝ signat: cũ fletu ⁊ la-
chrymis rogabat deũ vt bonũ angelũ mitteret ad salutẽ isrľ. vñ
sequiť. Apparuit p̄cedẽs eques in veste cãdida: armis aureis

haſtã vibrans. Iſtud p̃liũ ſepe cõmittit diabol⁹ cũ viris ſpũali/
bus Apoc. xij. Factũ ẽ p̃liũ magnũ in celo. i. i viris celeſtẽ vitaꝫ
agẽtib⁹. Inuiſibil' ẽ iſte hoſtis ꝓpt̃ qđ magis timẽdus qui die
ac nocte nos ipugnat. Ibi. Oẽs ſũt admiſtratorij ſp̃s. di. ij. vñ
Ber. Aſſidua tẽptatiõe tẽptat vt ſaltẽ tedio vincat. Et Grego.
dicit. Nihil ſe feciſſe eſtiamat: cũ animas nõ ſauciat.

Misit Diſtinctio IIII

MIſit. Nõ ꝙ pater celeſtis ſpm̃ſanctũ tãꝗ̃ lega
tuꝫ abilẽ nob ad tria miſit. Scꝫ Ad terre
norũ ſiue frigidorũ cordiũ inflãmationẽ: ad pctõrum
cõtritionẽ: 7 ad penitẽtiũ ſiue meſtorũ cõſolationem
De p̃mo Threñ. j. De excelſo miſit ignẽ i oſſib⁹ meis. i. in co
gnitionẽ medulle. Ignis iſte tria opat̃ in nobis. Hoiem illumi
nat ad cognitionẽ: inflãmata d amorem: conſolidat ad tribulati
onum paſſionẽ. Ibi. O ꝗ̃ bonus. in fine. Primo dico ignis ſpi/
ritusſancti illumiat hoieꝫ ad cognitionẽ: vnde Act. ij. dr. Appa
ruerũt eis diſptite lingue tanꝗ̃ ignis. Linguis igneis ſpũſſctũſ
datus fuit aplis ad cognitiõeꝫ 7 ſciam ſcripturarũ. vñ Joh. xv.
Ille vos docebit oia. Et ibidẽ. Oia q̃ audiui a p̃re meo nota fe
ci vobis. Prius enim indocti erant: quia piſcatores 7 inillumi/
nati. vnde Act. ij. Videntes autẽ petri 7 iohãnis cõſtantiã com
perto quia hoies eſſent ſine lr̃is: 7 idiote ãmirabant̃. ſ. ipſoꝝ cõ
ſtantiã 7 ſciẽtiã. Propt̃ oia iſta dicit Ber. Venit ſpũſſctũs ſup
diſcipulos in linguis igneis: vt linguis oim generationũ verba
ignea loquerent̃: 7 legẽ igneã ignee lingue p̃dicarẽt. Scđo ſpi/
ritusſctũs inflãmat ad amorẽ ſcꝫ ifrigidatos. vñ Luc. xij. Ignẽ
veni mittere in terram: 7 quid volo niſi vt ardeat ſcꝫ in cordib⁹
peccatorũ. vnde Luc. vlt̃. Nonne cor noſtrũ ardens erat in via
dum loqueret̃ nobis: vnde Beda. Spiritusſanct⁹ non ſolũ i fu/
turo pfectã: ſed etiã in p̃ſenti maximã iuſtis quietẽ tribuit: cum
eorum mentes celeſtis igne charitatis accendit. Et hec eſt vera
imo hec eſt ſola in hac vita requies animarum diuina dilectio/
ne repleri: ſpe ſuperne retributionis proſpera mũdi ſimul 7 ad/
uerſa contempnere: terrena deſideria funditus extirpare con/
cupiſcentijs ſecularibus renunciare. Hunc ignem preſenſit da/
uid qui magnus olim peccator exiſtens infrigidatus erat. vn/

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

de ait. Concaluit cor meum intra me: ⁊ in meditatione mea exar
deſcit ignis ſcꝫ delectationis diuine: quia guſtato ſpiritu deſipit
oīs caro .i. carnalis delectatio. vnde Greg⁹. O q̄ꝫ infrigidatus
eſt dauid ab amore dei: qn̄ accēſus amore Berſabee .ſ. carnali.
vt dr̄ .ij. Reg. xj. Un̄ bene dicere potuit. Inflāmatū ē cor meuꝫ
⁊ renes mei cōmutati ſūt. vn̄ canit eccl'ia. Accende lumē ſenſib⁹
infunde amorē cordib⁹: infirma nr̄i corꝑis: virtute firmās ꝑpeti
Hic ponit effectū hui⁹ ignis. Tertio ignis ſpūſſancti ꝯſo id
tribulationū paſſionē. Sicut eīn ignis teſtē mollē cōſolida .
ſpūſſanct⁹ apl'os confortauit in aduerſis. Quā molles aut. h
ius doni receptionū fuerunt apoſtoli: qđ patet: qꝛ oēs fugierūt
dn̄o relicto timore mortis. Immo petrus colūna totius eccleſie
chriſtū negauit ad vocē tenere ancille: que oſtiaria fuit in do/
mo cayphe ⁊ anne. vnde Greg⁹. Omnipotēs principē apoſto/
loruꝫ cadere ꝑmiſit: vt ſua culpa diſceret qualiter alijs miſereri
deberꝫ. Immo poſt reſurrectionē dn̄i ꝓpter metū iudeorū: fori
bus clauſis nuſq̄ꝫ cōparere audebāt. Cōfortati aūt ſpūſctō ibāt
gaudentes aconſpectu cōcilij: imo morteꝫ libenter pro fide xp̄i
ſuſtinuerūt. vnde Aug⁹. Extremū genus moriēdi elegit deus:
vt nullū mortem martyres formidarēt. De ſecūdo pater cele
ſtis miſit ſpm̄ ſuum tanq̄ꝫ legatū abilē ad pctōꝝ cognitionē. vn̄
pſ̄. Emitte ſpiritū tuuꝫ ⁊ creabunt .i. penitētes erūt q̄ olim pec/
catores fuerūt. Sic magdalena miſſo ſpūſancto: ⁊ flante cōuer/
ſa eſt ad pctōrū cōtritionē. vnde Exo. xv. Flauit ſpūs ei⁹ ⁊ ope
ruit eos mare .i. amaritudo cordis. Ibidē. Et ꝑ cōſequēs aque
lachrymarū fluēt. pſ̄. Flabit ſpūs ei⁹ ⁊ fluēt aque ſcꝫ lachryma
rum que abundantiſſime fluxerunt: adeo vt pedes domini irri
garent. Luc. vij. Stans retro ſecus pedes domini lachrymis
cepit rigare pedes eius. Plus ibi. Mulierem fortem quis in/
ueniet circa finem. Legatus iſte multum per omnem modum
eſt abilis ⁊ ſubtilis: quia etiam corda hominuꝫ penetrat Gala.
iiij. Miſit ſpiritū filij in corda noſtra. vnde cantat eccleſia. Ue
ni ſancte ſpūs: reple tuorum corda ⁊c̄. O q̄ꝫ dulcis hoſpes ani/
me eſt ſpūſſanctus. Bern̄. Nobilē hoſpitem habes o caro: ⁊ no
bilem valde: tota ſalus tua pendet ex eius ſalute. Da honoreꝫ
hoſpiti: quia ſiquid ſenſus: ſiquid decoris eſt in te: huius hoſpi

tis beneficio eueniſſe recognoſcas: diſceſſus eius probat quid p̄ſentia eiꝰ cōferebat. Sed heu ſepe ſtat iſte legatꝰ ad oſtiū cordis nr̄i: ⁊ diutiſſime pulſat: nec t̄n aperit ei. vn̄ Apoc. iij. Ecce ego ſto ad oſtiū ⁊ pulſo ⁊ nō apit: q̄ȝ aduētus tāti hoſpitis ignorat vn̄ Ber. Sp̄ūſſctūs qn̄ veniat. De tertio q̄re in p̄mo miſit.

Miſit Diſtinctio V

Miſit. Nō ꝙ p̄r celeſtis filiū vnigenitū tāꝗ iuuenē deſiderabilē ad tria miſit in mūduȝ. vicȝ Ad nr̄e carnis aſſūptionē: ad pctōꝝ ꝓpitiatiōeȝ ⁊ ad captiuorū redemptionē. De p̄mo Gal. iiij. Ubi venit plenitudo tp̄is. i. ipletū ⁊ p̄finitū a deo p̄re. vn̄ Eſa. vj. Audiui vocē dn̄i dicentis. Quē mittā ⁊ quis ibit nobiſcum? ⁊ dixi. Ecce ego ſum. i. aſſum ſiue preſto ſum: mitte me ſcȝ ad incarnāduȝ. Propter quod dicit Ber. Conſidera deum ex femina natum: pānis inuolutum: vagientem in cunis: ſugentem vbera. vnde ipſe ait Joh. xvij. Exiui a patre ⁊ veni in mundum. i. in vterum marie qui mundiſſimus fuit. Et hoc fecit cauſa magne dilectiōis: vt dicit Ber. Sic minimus oīm factus eſt dn̄s oīm. Quis fecit hoc? Amor dignitatis neſcius: dignatione diues effectu: potens ſuaſu. Efficax deniꝗ ſeip̄m exinaniuit: vt ſcias amoris fuiſſe ꝙ plenitudo effuſa eſt: ꝙ altiudo equata eſt: ꝙ ſingularitas aſſociata eſt. O ꝗ̄ male ibi receptus eſt: qui in diuerſorio natus. Quam pauper factus: qui pannis vilibus inuolutus. vnde Joh. j. In ꝓpria venit: ⁊ ſui eū non receperunt. Quā humilis ſit iſte aduētus. Ibi. Signa. di. ij. Inuenies. vnde Ber. O hō q̄d ſollicitꝰ es de regali edificio: ecce rex tuus iacet in preſepio. Qui cogitas de veſtimētis: rex tuus induitur vili panno. Quid laboras de clientū collegio: ſaluator tuus iacet cum boue ⁊ aſino. Quid auxiliaris de domino rex glorie marie ⁊ ioſep obedit imperio. Juuenis iſte fuit ⁊ eſt multū deſiderabilis. vnde Cantic. v. Dilectus meus candidus ⁊ rubicūdus: electus ex milibus: ⁊ totꝰ deſiderabilis. Nec mirū: q̄ȝ ſpecioſus forma p̄ filijs hoīm: quātuȝ ad humanā naturā. imo ſicut dr̄ Heb. j. Qui cū ſit ſplendor glīe ⁊ figura ſubſtātie eiꝰ: quātū ad naturam diuinā. Splendor glorie. i. coeternus patri: ſicut coeuus ē ſplēdor igni. Filius em̄ eſt lumen de lumine patrem reuelans. De hac ſpecioſitatę dicit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Gregꝰ. Redemptor humani generis: cum iudex apparet: speciosus iustis: sed terribilis eris iniustis. Qm̄ hūc mansuetū aspicient electi hunc eundē pauenduz: ⁊ terribilem aspicient reprobi Quā desiderabilis sit iuuenis iste ptz per desideriū antiquoꝝ. Ibi. En ipse stat. Memb. ij. De scdo. ij. Joh. iiij. Quoniaz ipse ꝑor dilexit nos: ⁊ misit filiū suū ꝓpitiatōez ꝑ pctis nr̄is ⁊ hᵒ ꝑ miam. vñ Berñ. Ecce quasi saccum plenū: misericordiā deus pater misit in terrā. Saccū inquā plenū: in passione ɔcidenduz vt effundat quod in eo iacet precium nostrū. Hanc misericordiam siue ꝓpitiationē orabat ps̄. dicens. Propitiꝰ esto pctis nostris ꝓpter nomē tuū: ad hoc em̄ missus est. Sic orabat ille publicanꝰ Luc. xviij. Deꝰ ꝓpitiꝰ esto mihi pctōri. Tu qui dixisti Mat. ix. Nō veni vocare iustos: ſ pctōres. Tu qui miscdiam docuisti: q eā ope ipleuisti. Ibi. Filiꝰ. mēb. iiij. ⁊ ibi. Mia. vnd Mat. xv. Miseor sup ⁊c̄. Etiā de q̄busdā dicē pōt Hiere. v. Vsq̄ꝙ tibi ꝓpitiꝰ eē potero: in q̄ rōne. Et sic publicanꝰ ⁊ alij multi ꝑ miam dei saluati sūt. vñ Sap. xvj. Miscdia aduenīēs sanabat oēs. De vtilitate istiꝰ mie dic̄ Greg. Nō solū mali pirēt ſ ⁊ boni desparēt: si nō eēt miscdia. De tertio mēbro q̄re supra in primo misit. membro. quarto.

Mortuus Distinctio .I.

Mortuus. Nō q ſz q̄druplicē mortē: quatuor sunt gnā mortuoꝝ. Quidaz enim sunt mortui morte nature: quidā morte culpe: quidā morte glie: q̄dā morte gehēne. Primi ꝑuāt vita nāli. scdi vita spūali: tertij vita carnali: q̄rti vita eṫnali. Primi dico sūt mortui morte nāe ⁊ illi priuāt vita nāe. vñ Geñ. ij. In q̄cūq̄ die cōedēitis ex eo morte moriemī. Oēs nos morte hac mori oportet. Sz bti mortui q̄ in dn̄o moriūt vt dr̄ Apo. xiiij. vñ Ber. O q̄ bti mortui q̄ i dn̄o moriūt audiētes a spū vt req̄escāt a laboribus suis. Nō solū audiūt: ſ succedit iocunditas ꝺ nouitate. De eṫnitate securitas. Multi tn̄ volūt mori i dn̄o: q tn̄ nolūt viuē in dn̄o: imo viuūt in diabolo. Sicut Balaā qui dixit Nume. xxiij Moriatur anima mea morte iustorum: ⁊ fiant nouissima mea horū silia. Multi seruiunt domino annis multis in religione: vt dominus eis bonū finez prestare dignetur. Et iste qui male vite

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

ſemper fuit: bonuz finem optauit. De hac morte dicit Bernar.
Bona mors iuſti ꝓpter requiē: melior ꝓpter nouitatē: optima
ꝓpter ſecuritatē. Econtra mors peccatorū peſſima: ⁊ audi vnd
peſſima. Mala ſiquidē in amiſſione mundi: peior in ſeparatiōe
carnis: peſſima in vermis igniſqꝫ duplici cōtritione. O ꝙ diſſi/
milis eſt vita iuſtorū qui in dn̄o moriunt: ⁊ impiorū qui in dia/
bolo moriunt. Sicut patet Luc. xv Factū eſt vt morereť mēdi
cus ⁊ portareť ab angelis in ſinū abrae. Ibi: quiſputas. Mem
bro. iij. in fine. Sequit. Mortuus eſt aūt diues ⁊ ſepult⁹ eſt in
inferno. De morte mendici dicit Chryſoſ. Tāte pene repēte de
litijs cōmittanť: vt portareť ab angelis: ⁊ deducereť ne ſaltem
ambulans laboraret: nec ſuffecerat ad portandū vnus angelus
ꝓpterea plures veniunt vt faciāt chorum leticie. Nota quattu
or circa hanc mortē que in memoria habere debemus. Primuz
eſt mortis ineuitabilitas. vnde. ij. Reg. xiiij. Omnes morimur
⁊ quaſi aqua dilabimur in terram que non reuerteť. Nō glorie/
tur ergo fortis in fortitudine ſua. Gloriabiť vir: nec nobilis ī ge
neratione ſua. pſ̄. Que vtilitas in ſanguine meo: dum deſcēdo
in corruptionē: nec diues in diuitijs ſuis. Quia dormierūt ſom
num ſuuz: ⁊ nihil inuenerūt oēs viri diuitiarū in manibus. pſ̄.
Quis eſt hic: qui viuet ⁊ non videbit mortez: Secundū eſt ei⁹
celeritas Ecc̄. xiiij. Memor eſto quoniam mors non tardabit.
Job. xiiij. Breues dies homīs ſunt. De breuitate vite require.
Sed heu pauci hoc inſpiciūt: ſed faciunt vt auis ſuper ramuz q̄
dum deliberat quo volet: a ſagitta percutitur. vnde Ecc̄. v. Ne
tardas conuerti ad dominū ⁊c̄. Sed fac vt viator: cum enim vi
det noctē appropinquare citius vadit. i. bene operať. Ecc̄. xiiij.
Ante mortē benefac amico tuo: ⁊ particula diei bone non te pre
terit. Tertiū eſt eius ſeueritas. Mors em̄ a mordendo dicitur
Ecc̄. xlj. O mors ꝙ amara eſt memoria tua homini habēti pa/
cem in ſubſtātijs ſuis. ij. Reg. xv. Siccine ſeparat amara mors
Quartū eſt eius dubietas ſcꝫ quantum ad tempus Mat. xxv.
Neſcitis diem neqꝫ horā. Vel quantū ad ſtatum Ecc̄. ix. Neſcit
homo vtrū amore an odio dignus ſit. De ſecūdo principali di
citur Mat. ix. Princeps vnus acceſſit ⁊ adorauit eum dicens.
Domine filia mea modo defuncta eſt: ſed veni ⁊ pone manum

ſuper eam ⁊ viuet. Manũ potẽtie vel miſericordie. dicit glõ. in
terli. Has manus dominus ambas apposuit. vnde ait Auguſt.
Nunq̃ dñs aliquẽ ſanauit quem omnino non liberauit. Nota
ꝙ tribus modis peccator ſpiritualiť moriť: vicȝ peccato delibe
ratione cõſentiendo: actualiter ꝑpetrando: ⁊ ipm in cõſuetudi/
nem deducẽdo. Primũ tangiť ibi. Filia mea modo defuncta ẽ.
Pondera verba: puella iſta in domo mortua eſt. i. per cõſenſuȝ
peccati tantũ. Ꝙ autẽ conſenſus mortale peccatũ ſit: dici Mat.
x. Qui viderit mulierẽ ad concupiſcendũ eam: iam mechatꝰ eſt
eam in corde ſuo. Glõ. Sic bona voluntas cum deeſt: copia a/
gendi remunerať. Sic deliberatio ⁊ deſiderium cum volunta/
te vitiorũ cõdemnať. Hãc ergo puellã dominꝰ velut a ſomno fa
ciliter ſuſcitauit. vnde Mat. ix. Non eſt mortua ſed dormit. vn
de tenuit manũ eius tantũ ⁊ ait. Puella ſurge: ⁊ ſtatim ſurrexit
Secundũ tangiť Luẽ. vij. Cum appropinquaret dominꝰ por/
tã ciuitatis ſcȝ naym. Ecce defunctus offerebať filius vnicꝰ ma
tris ſue: ⁊ hec vidua erat: pondera verba. Dicitur ibi ꝙ multa
turba ibat cum ieſu: ⁊ turba ciuitatis cum illa: in quo intelligiť
manifeſtus peccator. Ecce perpetratio ſiue conſũmatio peccati
contra quos clamat Eſa. iij. Peccatũ ſuum quaſi ſodoma ꝑdi/
cabitur nec abſcõdiť Hiere. iij. Frons mulieris meretricis facta
eſt tibi: noluiſti erubeſcere. Mortuus ille difficiliꝰ ſuſcitať. Nã
diciť ibi. Dñs cum vidiſſet eam miſericordia motus eſt. Augu.
Quia nullũ in eo meritũ inuenit quo iuuari poſſet miſericordia
motus eſt. Itẽ acceſſit per gratie infuſionẽ: ⁊ tetigit loculũ. i. cõ
ſcientiã pctõris. Tangit eñ flagello correptiõis. Iob. xix. Ma
nus dñi tetigit me. Nõ bñ dicit Gregꝰ. Mala q̃ nos hic ꝑmunt
ad deũ ire cõpellũt. Verbo ꝑdicatiõis adoleſcẽs ait. Nõ ſenex
qui iueterati pcti reſurgũt Eſa. xxxiij. ⁊ Prouerb. xxij. Adoleſ
cens iuxta viam ſuã: ⁊ cum ſenuerit non recedit ab ea. Grã iſpi/
ratiõis. Tibi dico ſurge: ꝑ grãm inſpirãtẽ. Canť. v. Surge ape
ri mihi ſoror mea: colũba mea: q: caput meum plenũ ẽ rore. Gľ.
Spũſſcti dono illuſtrata. Apoc. iij. Ecce ego ſto ad oſtiũ ⁊ pul/
ſo. Ber. Spũs. ſ. qñ veniet: vel qñ vadat piculoſiſſime ignorať
mẽs eñ qñ ignorat abſceſſũ pȝ ſeductiõi: ⁊ q̃ reditũ nõ obſeruat
erit ingrata viſitatiõi. Tertiũ tãgiť Eſa. xxiiij. Grauabit eũ iniq/

tas ſua: ⁊ corruet: ⁊ nō adiciet vt reſurgat. Lazarꝰ mortuꝰ eſt ⁊ gaudeo propter vos vt credatis: quia non eram ibi. Per hunc mortuū ac ſepultꝫ intelligit̄ peccatū deductum in conſuetudinem cogitatio praua delectationē facit: delectatio conſenſꝫ: cōſenſus actionem: actio conſuetudinē. conſuetudo neceſſitatem. Iſtum mortuuꝫ dn̄s inuenit quattuor dies iam in monumento habentē. imo dicitur: quia iam fetet. Mortuus iſte difficile ſuſcitatur. Quod patet in eo: quia dominus ſuper euꝫ fremuit ſpiritu: turbauit ſemetipſuꝫ. lachrymatus eſt: clamauit voce magna. Lazare veni foras. Attende o peccator hanc domini feruētem compaſſionem: ⁊ miſerē anime tue. Taliter eñ mortui ſunt ſuſcitandi fremitu contritionis: clamore confortationis ſiue orationis: lachrymis ſatiſfactionis. Mortuus iſte ligatus fuerat manus ⁊ pedes inſtitis: ⁊ facies erat ſudario ligata. Sic ligatuſ eſt miſer peccator: ⁊ ꝓlongauit pcti cōſuetudinē. Augꝰ. Suſpirabā ligatꝰ ⁊c̄. Quidā moriūt̄ ꝯ dn̄m. Quidā in dn̄o. Plus ibi. Vbi mortui De tertio ꝑncipali dr̄ Col. iij. Mortui eſtis ⁊ vita vr̄a abſcōdita ē cū xp̄o i deo. Mortui i exteriori hoīe viuētes i interiori eē debemꝰ. Mori debemꝰ pctō: viuere aūt dō: q̄ ꝓ nobis mortuꝰ vt ei viueremus. vn̄. j. Pet. j. Pctā nr̄a ip̄e ꝑtulit in corꝑe ſuo ſuꝑ lignū: vt pctō mortui iuſticie viuamꝰ Ro. viij. Si ſpū facta carnis mortificauēitis viuetis. Pr: opt̄ qd̄ ſctūs Iſid. dic̄. Mori optꝫ hoīeꝫ i mdō: ne moriat̄ i aīa xp̄o. Nā tc̄ qſq3 viuē diceret̄: ſi ſ̄ꝫ ſeclm moreret̄: ⁊ i ſolo xp̄o viuē delectaret̄. Nō ꝙ tripl'r mori debemꝰ ſ̄m ſenſū ſpūalē: vicꝫ Carne ꝑ carnis mortificatiōeꝫ Ecc̄. xviij. Nō verearis vſq3 ad mortē iuſtificari. Vſq3 ad mortē dic̄: q2 q̄ztū i bono ꝓficiamꝰ: dū tn̄ i corꝑe ſumꝰ huiꝰ mortis: nō ſūt i nob vitia ꝑfecte mortua: ſ3 ꝯp̄ſſa. vn̄ dr̄ Ro. vij. Infelix ego hō: q̄s me lib'abit a corꝑe mortis hꝰ: q2 caro ſp ſuadꝫ mortifera. Itē mdō p ꝟitatis māifeſtatiōꝫ Ecc̄. iiij. Pro iuſticia agōizare ꝓ aīa tua: ⁊ vſq3 ad morteꝫ certa ꝓ iuſticia. Morimur eñ ꝓ iuſticia ⁊ ꝟtute: qn̄ rectitudinē ⁊ ꝟitatē n̄ dimittimꝰ: ꝓ tribulatōne aliq̄. Sꝫ iſtar mortui nō moriemur ad dāna corꝑalia. nec ſētimꝰ obprobria. Hoc mō paulꝰ erat i mortibꝰ freq̄nt̄. Ro. viij. Qm̄ ꝓpt̄ te mortificamur tota die: eſtiati ſumꝰ ſic̄ o. oc. ⁊c̄. Certꝰ eñ ſū ꝙ neq3 mors neq3 vita ⁊c̄. ibi. btūs. mēb. ij. Itē deo

per paſſiōis imitationē. vnde Phil. ij. Hoc ſentite in vobis qd̄ ꝛ in xp̄o ieſu: ꝛ ſequit. Factus eſt obediēs vſq; ad mortē. vnde petrus ait Luc. xxij. Dn̄e parat⁹ ſum tecum ꝛ in carcerem ꝛ in mortem ire. Sic martyres pro xp̄o paſſi ſunt. De quarto pn̄/cipali dicit Ezech. xxiiij. Nō plāges neq; plorabis: neq; fluent lachryme. Ingemiſce tacens: mortuorū luctū nō facies. Illorꝫ inquā qui mortui ſunt eterna morte: q2 in inferno nulla eſt redē ptio: vt dicit Iob. vnde Aug⁹. Mors eterna eſt que nullo fine claudit: ad quā nulla accedit cōſolatio: ꝛ nūq; recedit deſpatio vnde. Iob. xx. Luet que fecit oia: nec tamen cōſūmet. Ideō. vt ſine fine crucient: viuere ſine fine ꝯpellent. vnde pſ. Sic oues in inferno poſite ſunt: ꝛ mors depaſcet eos. Sic mortu⁹ eſt di/ues ꝛ ſepult⁹ eſt in inferno: vt dr̄ Luc. xv. Ibi heu ſepeliet aia: ſicut faber ſepelit ferrū in igne vt igneat. Ibi tūc adimplebit il/lud Apoc. xviij. Quātuꝫ glorificauit ſe: ꝛ in delitijs fuit: tātum date ei luctū ꝛ tormentū. vnde Bern. Gehēnales anguſtie non habēt terminū nec recipiūt interuallū: neſciūt remediū: ſingulis exceſſib⁹: ſingulis mēbris q̄ arma fuerūt iniquitatis: ſua debet pena pro qualitate ꝛ quātitate crimis. Et rurſus. Quis det eis mori ſemel: ne in eternū moriant qui dicūt montib⁹ cadite ſup nos: ꝛ collibus cooperite nos.

Mundare — Diſtinctio I

Mundare. Nō q; hō mundat q̄ttuor modis: vicꝫ Regeneratione baptiſmali: contritiōe penitētiali: oratione virtuali: ꝛ tribulatione ſpūali. De primo Ezech. xxxvj. Effundā ſup vos aquā mundā: ꝛ mundabimi ab oībus inq̄na/mētis veſtris. O gratia ſaluatoris: per ſanguinē eīn xp̄i baptiſmus habet virtutē mundādi aīas. vnde Eph. v. Chriſtus dilexit eccleſiā: ꝛ tradidit ſemetip̄m pro ea: vt ſanctificaret illā mundans lauacro aque. Sed valde timendum eſt qd̄ dn̄s ait petro Ioh. xiij. Si nō lauero te non habebis partē mecum. O q; magna dilectio xp̄i. Lauat nos lauacro flumis: flaminis ꝛ ſanguis vnde Ioh. iij. Niſi quis renat⁹ fuerit ex aqua ꝛ ſpiritu: nō pōt intrare in regnū dei. Apoc. j. Qui dilexit nos ꝛ lauit nos a pec/catis noſtris in ſanguie ſuo. Certe niſi mater puerū tm̄ diligeret

tedium haberet: vt toties eum mundaret. vnde Ber. O q̄ ve/
hementi amplexu amplexat⁹ es me dñe iesu in cruce in q̄ exiuit
aqua de latetere: ſanguis d̄ corde: aīa de corpore. Attēde q̄ ma
terne xp̄us diligit nos: qui tot milia aīarū: tot milibus vitijs im
mūdis peccatis lauit. Sic mūdatus eſt naamā princeps militie
regis ſyrie. iiij. Reg. v. Uade ait helias lauare ſepties in iorda/
ne: ꝛ piet ſanitatē caro tua atq̄ mundaberis. Septies. i. per
ſeptē peccata cōfitere: ꝛ hoc cuȝ lachrymis ꝛ mūdaberis. vnde
Ber. Reuera vbi cōfeſſio: ibi pulchritudo ꝛ decor. Si peccata
ſunt: in cōfeſſione lauanť. Si bona opera: in cōfeſſione emūdan
tur. Cū mala tu confiteris: ſacrificiū eſt deo ſpūs ꝯtribulatus: ꝛ
imolas deo ſacrificiuȝ laudis De ſecūdo ps̄. Amplius laua
me dñe ab iniuſticia mea ꝛc̄. Sic mūdata eſt maria magdalena
lauacro penitētie ſiue flāmis: quia mediāte ſpūſancto penitētia
cor accendiť. ps̄. Flauit ſpūs eius: ꝛ fluent aque ſcȝ lachrymaꝝ
que tante fuerūt efficacie: vt pedes dñi irrigarent: imo ſepteȝ de
monia effugarēt: ꝛ qđ magis eſt: iratuȝ ſibi xp̄m mitigarēt. De
iſtis lachrymis dicit Ber. O humilis lachryma tuum eſt regnū
tua eſt penitētia: inimicis accuſantib⁹ ſilentiū imponis: tribunal
iudicis nō vereris: nō eſt qui accedere veret: ſi ſola intrabis: nū
q̄ ſola vel vacua redis: quādoq̄ ſententiā ab ore iudicis rapis.
Quid plura? Uincis iuincibilē: ligas oīpotentē. vnde Lu. xvij
de decē leproſis dr̄ Q ſteterūt a longe per peccati recognitionē
Et eleuauerūt vocem per verā contritionē. Propter qđ ſequiť
Dū irent ſcȝ ad cōfeſſionē: mundati ſunt. Et hoc ex magna dei
miſcdia. Greg⁹. Quid eſt peccatū ad miſericordiā dei: q̄ſi ſcin/
tilla ignis in medio mari. De tertio diciť Leuiť. xij. Orabit ꝓ
te ꝛ mūdaberis. Sicut hoc diciť d̄ muliere purificāda. O quā/
ti mūdanť per orationes bonorū ſacerdotū. vnde Johel. ij. dici
tur. Inter veſtibulū ꝛ altare plorabūt ſacerdotes miſtri dñi ꝛ
dicēt. Parce dñe parce poplō tuo. Legiť d̄ matre beati Augu
ſtini. Q per deuotā orationē quā frequenť pro filio ſuo fudit ad
fidem filius cōuerſus eſt. Multū enim valet depcatio iuſti aſſi
dua. Joh. ij. vnde Aug⁹. Auctor bonitatis rogari vult vt ſem/
per hoc ignoſcat. Et quoniā ignoſcere vult. dat fiduciā depcan
di: ſed parū prodeſt q̄ alius pro te orat: ſi tu ipē ſalutē tuam ne/

glexeris. vñ dicit̃ q̄ leproſus p̄ſentialiter veniens adorauit do
minũ dicens. Si vis potes me mundare. Mat. viij. Sed dici/
tur Ezech. xxiiij. Mundare te noluim⁹ ꝛ nõ es mundata a ſor
dibus tuis. nec mundaberis donec quieſcere faciam indignati/
onem meã a te. vnde Aug⁹. Ne talia mala eueniãt dñm ſuppli/
citer roga dicẽs. Dñe hic vre: hic ſeca: ut in eternũ parcas. De
quarto Malach. iij. Sedebit cõflans ꝛ emundans argentum:
ꝛ purgabit filios leui: per quos ſacerdotalis dignitas intelligit̃
Nõ ſolũ em̃ in purgatorio: ſed in mũdo purgant̃ ꝛ mũdant̃ aĩe:
per tales penas ꝛ tribulationes. vñ Thob. iij. In tpe tribulati
onis pctã dimittis. vñ Greg⁹. Flagella bonorũ aut in vita per/
petrata purgant: aut que perpetrari poterant futura dimittãt
Exemplum de heremita qui de peccato carnis temptabatur
ſed accedẽte tribulatione temptatio receſſit. Sed heu multi ſũt
qui quanto plus hic tribulant̃: tanto minus emendantur. vn/
de Ezech. xxiiij. Multo labore ſudatum eſt ꝛ non exiuit de ea
minima rubigo. i. malitia. Propter quod beatus Aug⁹. exhor/
tatur nos eſſe patientes ad tactum tribulationis dicens: atten/
de ſcripturam dicentem tibi. Flagellat deus omnem filiũ quem
recipit. Electi tamẽ per tactum caſtigationis mundant̃ a pecca
tis. vnde dicit̃ Geñ. xxvij. Accede huc fili mi vt tangã te ꝛ pbẽ
vtrum tu ſis filius meus eſau an non. vnde Oſee. vj. In tribu/
latione mane cõſurgẽt ad me. Bene dicit mane: quia tribulatio
multũ facit hoiez accelerare ad deũ. vnde pſ. Multiplicate ſũt
infirmitates eorꝫ: poſtea accelerauerũt. vnde Greg⁹. Mala q̄
nos hic p̄mũt: ad deũ ire cõpellũt. vnde etiã dñs tetigit leproſũ
dicens. Uolo mundare.

Nomen Diſtinctio I

NOmen Jeſus qui ſaluator ſiue ſalutare in/
terp̄tat̃ eſt vtile inuocare: ꝛ h̄ ꝑpter
quatuor. Quia in h̄ noĩe ieſu ꝯſequimur veniã in ꝯuer
ſione: grãm in cõtritiõe: victoriã in temptatiõe: glori
am in remuneratiõe. De p̄mo Act. x. Huic oẽs ꝑphete teſti
moniũ ꝑhibent remiſſionẽ pctõꝝ accipe ꝑ nomẽ ei⁹ oẽs qui cre
dunt in eũ. Qui ergo h̄ nomẽ ieſus ore inuocat: corde credit ſcꝫ fi
de ꝛ ope ſalu⁹ erit. Thre. iij. Inuocaui nomẽ tuũ dñe d̄ loco no

uiſſimo vocē meā audiſti. Nō deſpes: licȝ mlta ſint pctā tua .ij. Paral. vl. Peccaui ſup numeꝝ arene maris: ⁊ mltiplicata ſūt pctā mea. Anſel. Quid ē ieſus niſi ſaluator: ergo ppt temetipm eſto mihi ſaluator. Noli dn̄e noli ſic attēdē malū meū ne obliuiſcaris nomē tuū De ſcdo Joh. xiiij. Paraclit⁹ āt ſpūſſctūs quē mittet pr̄ i noīe meo ille vos docebit oia. O q̄ȝ deuote mēdici in noīe ſcti nicolai ſeu martini petūt: dū fruſtū pāiſ p h ſperāt ꝯſeq̄ Ergo nos miſi cur i noīe ieſu nō petim⁹ q̄ bn̄ viuam⁹ vicȝ ſpm̄ ſctm̄. O gr̄a hui⁹ nois q̄ ſpm̄ſctm̄ ꝯfert: q̄ bn̄ nos ꝯuerſari docet ih ſeclo. pſ. Os meū aperui ⁊ attraxi ſpm̄: ⁊ h i orone. vn̄ Act. viij. Orauerūt ꝑ ipſis vt accipent ſpm̄ſctm̄. Joh. xv. Si qd petieritis prē i noīe meo dabit vob. Jbi pl⁹ pete circa tertiū. De tertio Luc. xv. Dn̄e etiā demonia ſbijciūt nob in noīe tuo .i. inuocatiōe: ⁊ ꝟtute nois tui. Nō bn̄ p̄dixerat dn̄s aplis an̄ aſcēſionem Mat. vlt. Jn nomīe meo demonia eijcientur: nec miruȝ Cum quidam ſeductus a diabolo ſe iam volens laqueo ſuſpendere: inuocato nomine pauli vmbra teterrima iuxta ipſum ſtās fugata eſt: ⁊ ad ſeipſum reuerſus eſt. Quia ergo demones non ſubijciūtur: nec vincantur in nomine ieſu pugnando. Jdeo dauid ait ad Goliam .j. Reg. vij. Tu venis ad me cuȝ gladio ⁊ haſta ⁊ clipeo. Ego autem in nomine domini exercituum. pſ. Jn noīe tuo ſpernimus inſurgentes in nobis. Exempluȝ de beato Martino. De q̄rto Apoc. ij. Vincēti dabo mān̄a abſcōditū ⁊ dabo illi calculū luciduȝ: ⁊ in calculo nomē nouum ſcriptum. Sed in mān̄a diuina natura xp̄i ſignatur. Jn calculo humana. Vtraqȝ natura merces ē vincentiū ſcȝ diabolū: carnem ⁊ mundum: nomen nouum: eſt ieſus xp̄us. Qui ergo hanc mercedem per nomē ieſu cōſequimur in calculo qui erit merces nr̄a ſcptuȝ dicit. Qui ergo hanc mercedem deſiderat hoc nomen inuocet. Act. vij. Dn̄e ieſu accipe ſpm̄ meuȝ. Nota ꝙ inuenit hoc nomē ieſus non caſualiter: nec fortuito impoſitū: ſed a dn̄o diſpoſituȝ ⁊ noiatum. vnde Eſa. lxij. Vocaui tibi nomen nouū: qd os dn̄i noiauit. Bn̄ dicit nomen nouū: q2 olim dicebat de⁹ vltionū: q2 lōge a pctōrib⁹ ſalus: ideo longe fuit ieſus: nōdū em̄ fuit h nomē ipoſitū. Plurib⁹ em̄ noib⁹ olim vtebant pphe. Nouū ergo dr h nomē ih̄s: q2 vtile ⁊ deſiderabile eſt. Jtē ab angelis nunciatuȝ

Luc̄.j. Ecce ꝯcipies ⁊ paries filiū: ⁊ vocabis nomē eiꝰ ieſū. Ibi dez. ⁊ vocatū ē nomē eiꝰ ieſus: qđ vocatū ē ab angelo priuſq̨ in vtero cōciperet̄. Itē a creaturis oībus adoratū. vñ ad Phil.ij. Deus exaltauit illū: ⁊ dedit illi nomen qđ eſt ſup̱ omne nomen: vt i noīe eiꝰ oē genu flectat̄: celeſtiū terreſtriū ⁊ infernoꝝ. Item ab oībꝰ hoībꝰ īuocādꝰ. vñ Joh.ij. Ois eñ quicūq̨ īuocauerit nomē dñi ſaluꝰ erit. Glō. q̄ corde credūt ore ꝯfitent̄: ope implēt. Alioquin nō oīs qui dic̄ mihi dñe dñe intrabit regnū celoꝝ.

Nomen Diſtinctio II

Nomen. Nō q̄ hoc nomē ieſus eſt penitētibus i refugiū: ꝓficiētibꝰ i auxiliuz: deficiētibꝰ in ſbſidiū: penitētibꝰ in p̄miū. De p̄mo Luc̄.j. Vocab ait āgelꝰ nomē eiꝰ ieſuz: ⁊ addidit cāz dicēs Ipe eñ ſaluū faciet ppl'm ſuū a pctis eoꝝ. Ber. O bone ieſu dulce refugiū. Spes vita pēitētiū: nullꝰ eñ īuocās h' nomē ieſus legit̄ repulſus. Johel.ij. Ois q̄ īuocauerit nomē dñi ſaluꝰ erit Act.iiij. Nō ē aliud nomē datū ſub celo hoībꝰ i q̄ optet ſaluos fieri. Aug. Precor te piiſſime deꝰ ⁊c̄. De ſcđo pſ. Deduxit me ſup ſemitas iuſticie ꝓpt̄ nomē ſuū. Queadmodū ſemite artiores ſūt q̄ȝ vie: p̱ has eñ hō ducit̄ vt rectiꝰ ⁊ celeriꝰ ꝑueniat ad pniaz. Prou.iiij. Ducā te p̱ ſemitas eq̄tatis: q̄s cū ingreſſus fueris: nō artabūt̄ greſſus tui: q̄ꝛ đ die i diē fit onꝰ dñi leuiꝰ ad portādū. pſ. Dñe i lumīe vultꝰ tui ābulauimꝰ: ⁊ i noīe tuo exultauimus tota die. Nomē eiꝰ repñtat mihi totiꝰ honeſtatis exēplum. Ber. Siq̄dē cū noīo ieſū: hoīez mitē mihi ꝓpono: hūilez corde: miſicordē: ſobriū ⁊ benignū: caſtū ⁊ oī deniq̨ honeſtate cōſpicuū. De tertio Act.iij. Ait petrꝰ illi claudo. In noīe ieſu xp̄i nazareni: ſurge ⁊ ambula: ⁊ ſeq̄t̄. ſubſidiū. Appheſa manu eiuſ dextera alleuauit eū. ⁊ infra. Exiliēs ſtetit ⁊ ābulauit: ⁊ i tēpluz cū illis intrauit. Glō. Ordo pfectiōis. Primo ſurgit q̄ iacuerat: deide iter ꝟtutū arripit: ⁊ regni ianuā itrat. Et h' i noīe ieſu. ſic p̄ſtabat āgelꝰ ſbſidiū helie i via deficiēti. iij. Reg.xviij. Surge inq̄t cōede: grādis eñ tibi reſtat via. Hec ē via pnie in q̄ mlti deficerēt niſi dñs eis ſbſidiū p̄paret. De q̄rto Apoc̄. vlt̄. Videbūt faciē eiꝰ: ⁊ nomē eiꝰ ſcp̄tū i frōtibꝰ eoꝝ. O q̄ȝ magna glīa eēt alicui ſi impator coronā ſuā alicui iponeret. Et ipe xp̄us nomē

ſuū electis ſuis ī frōtib⁹ ſcribi fac̄. Et h̄ ē merces eoꝝ ꝛ p̄miū. vn̄
ſequit̄. Ecce venio cito ꝛ merces mea mecū ē reddere vnicuiqꝫ
iuxta opa ſua. Hec pōdera. vn̄ ps̄. Gl'iabūt̄ ī te oēs qui diligūt
nomē tuū. Tūc certe gl'iabunt̄ in te tanqꝫ habētes ad fruenduz
qđ diligūt. Hec eſt merces eterna vt dicit gloſa.

Nomen Diſtinctio III

NOmen. Nō q̄ añ icarnatiōez dn̄s plrib⁹ noi-
bus a ꝓphis appellat⁹ ē. vn̄ Eſa.
ix. Vocabit̄ nomē ei⁹ admirabil': ꝯſiliari⁹: de⁹ fortis:
pr̄ futuri ſecl'i: pnceps pacis. Dicit̄ em̄ āmirabil' malos eq̄nimit̄
ſuſtinēdo. Cōſiliari⁹ pniaz pſuadēdo. De⁹ offenſaz facilit̄ relaxā
do. Fortis ī tēptatiōib⁹ ꝯfortādo. Pr̄ futuri ſecl'i: electos largit̄
remunerando. Priceps pacis nobiſcū amicabilit̄ ꝯregnādo.
De p̄mo ps̄. Mirabil' de⁹ ī ſctis ſuis. i. ī pctōrib⁹ iuſtificatis ſi
ue ſctificatis. Qđ appet ī paulo pſecutore: in matheo theolena
rio: ī magdalena peccatrice. Quam ammirabile eſt ergo nomē
tuū dn̄e ī vniūſa terra: vn̄ ait Heſter. xv. ad aſſuerū. Valde em̄
mirabil' es dn̄e ꝛ facies tua plena gr̄aꝝ. O q̄ꝫ mag̃ dei gr̄a: q̄ ad
huc taz magnos pctōres ita patient̄ expectat. ibi. Mia mēb. j.
Si de⁹ mirabil' ī aliīs ſctis pctōres iuſtificādo: q꞉ dic̄ Aug. Pl⁹
eſt ꝛ mirabili⁹ q̄ vitia ſanat aiaꝝ: q̄ꝫ lāguores corpm mortaliū.
Magis mirabil' ī ſeipo. vn̄ dr̄ h̄. Vocabit̄ nomē eius āmirabil'.
Gl. q꞉ de⁹ ꝛ hō: qđ ī auditū ē. De ſcđo. ij. Reg. j. Accipe ait na/
tā ad berſabee ꝯſiliū a me: ꝛ ſalua aiaz tuā. Illđ inquā ꝯſiliū: đ
q̄ Lu. iij. Facite fruct⁹ dignos pnie. Nō fruct⁹ dic̄ plr̄ ꝛ dignos
pnie. Greg. Vniuſcuiuſqꝫ ꝯſcia ꝯuenit̄: vt tāto vtiliora q̄rat bo
noꝝ opm lucra p pniaz: q̄ꝫto grauiora ſibi intulit p culpā. Hoc
ꝯſilio vſi fuer̄t niniuite q̄ ad p̄dicatiōez ione pniaz egerūt Ion.
iij. Adhuc inq̄t q̄draginta dies ꝛ niniue ſubuertet̄. vnđ Luc. v.
Nō veni inq̄t dn̄s vocare iuſtos ſ; pctōres ad pniaz. Sz conq̄ri
pōt dn̄s de mltis illud Prou. j. Deſpexiſti oē ꝯſiliū meū. Dicit̄
aūt Eſa. viij. Magni ꝯſiliī āgel⁹: qđ ī hebreo nō habet̄. Nō em̄
pn̄t purū deū appellare hiīs ſex noib⁹: h̄ ſolū potuer̄t. Vere em̄
magni ꝯſiliī āgel⁹: q꞉ magna ꝛ vtilia pſuaſit vt dictū ē. Sūt em̄
ī dn̄o ꝯſilia mag̃: q̄ adeo mag̃ vt decē p̄cepta trāſgrediāt̄. Qui
ſūt pauptas volūtaria: ꝟginal' caſtimonia. De pauptate Mat

xix. Si vis inq̄t dñs ꝑfect⁹ eſſe. ibi. pauꝑtas. De caſtitate Coꝛ. vij. De v̄ginibus p̄ceptū dñi nō habeo: cōſiliū aūt do ſcʒ caſti/ tatis. Et h̄ tāq̄ miſdiaʒ cōſecut⁹ a deo. vñ ait. Volo oēs hoies eſſe ſicut meipm. ſ. caſtoſ. ſciēs ꝙ incoꝛruptio ꝑximū facit eē o Sap̄. vj. Pꝛopt̄ h̄ oia dꝛ Thob. iiij. Cōſiliū ſp a ſapiēte req̄re: ꝛ oia cōſilia tua in ip̄o ꝑmaneāt. De tertio Mat. ix. Cōfide fi li remittunt̄ tibi pctā tua. Luc̄. v. Quis pōt dimtttere pctā niſi ſolus de⁹. vñ ait publican⁹ Luc̄. xviij. De⁹ ꝓpiti⁹ eſto mihi pec catoꝛi. vñ ait ip̄e dñs Exo. xvij. Ego ſū de⁹ oipotēs. vñ Greg. De⁹ q̄ oipotentiā tuā ꝑcendo maxime ꝛ miſerādo manifeſtas: multiplica ſuꝑ nos miſdiaʒ tuā. pl⁹ ibi. Mia. meb̄. iij. De q̄r to Deut̄. xxxj. Viril̄r agite ꝛ ꝯfoꝛtami: ꝛ nolite timere ne paue atis a cōſpectu eoꝝ: qꝛ dñs de⁹ tu⁹ ip̄e ē ductoꝛ tu⁹: ꝛ nō dimit/ tet te nec derelinquet te. vñ ait apl̄s Phil̄. iiij. Oia poſſū i eo q̄ me cōfoꝛtat. Sic aꝑpuit angel⁹ d̄ celo cōfoꝛtās eū Luc̄. xij. Et̄ fact⁹ ē ſudoꝛ ei⁹ tāq̄ gutte ſanguis decurrētis i terra. Hoc exem plo ſcti foꝛtes facti ſūt i bello triplici Heb̄. xj. vñ dic̄ ſpōſ⁹ Cant̄. viij. Foꝛtis ē vt moꝛs dilectio. Dura ſicut infern⁹ emulatio. Sʒ heu de pl̄ib⁹ pōt dici illud Hier̄. v. Quō ceciderūt foꝛtes i bello ꝛ pierūt arma bellica. pl⁹ ibi cōfoꝛtari. De q̄nto dꝛ Mat. xxv Venite bñdicti p̄ris mei poſſidete paratū vob̄ regnū a cōſtituti one mōi. Hec eſt bñdictio ac remūeratio eternal̄: qꝛ tūc remune rabit coꝛp⁹ ꝛ aiaʒ. Tūc ē electis p̄r miaꝝ ꝛ de⁹ toti⁹ cōſolatiōis. ij. Coꝛ. j. Quia nō ex opib⁹ iuſticie q̄ fecim⁹ nos: ſ; ſ̄m ſuā miaʒ ſaluos nos fecit. Thim̄. iij. Heu tunc erit dānatis iuſtus ꝛ iimi/ cis. Diſcedite inq̄t a me maledicti ꝛc̄. De ſexto Eſa. ix. Multi plicabit̄ ei⁹ impiuʒ ꝛ pacis nō erit finis. Hec etiā in celeſti hieru/ ſalē q̄ pacifica dꝛ. Quia in pace fact⁹ ē loc⁹ ei⁹. Loc⁹ inq̄ naſcētiſ vñ Luc̄. ij. Glia in altiſſimis deo: ꝛ in terra pax hoib⁹ bone vo/ lūtatis. Locus reſurgētis. vñ ait Luc̄. xxiiij. Pax vob̄. ꝛ Joh̄. xiiij. Pacē reliquo vob̄: pacē meā do vob̄. Loc⁹ regnātis Eſa. lx. In leticia egrediemi: ꝛ cū pace educemi. Egrediemi ſiquidē in leticia de hoc exilio i ſeꝑatiōe coꝛpis ꝛ aie. Deducemi ab an/ gelis ad pniam Joh̄. xvj. Hec locutus ſum vobis: vt in me pa/ cem habeatis: qꝛ in mūdo pꝛeſſurā habebitis.

Panis Diſtinctio I

Panis.

Nō ꝙ panis ē q̄ntuplex: vicꝫ Corpa
lis: doctrial'. pnialis: ſacr̄alis ⁊ ſpūal'.
De pmo Geñ. iij. In ſudore vult⁹ tui veſceris pane
tuo. Pro iſto pane hō ſepe icurrit penā eternā. vnde
Prouͤ. xx. Suauis ē hōi panis ⁊ ꝑ mēdaciū acq̄ſit⁹: ⁊ poſtea re
plet̄ os ei⁹ calculo. i. amaritudine pene eterne. Sic diues epulo
cruciat̄ i lingua. De iſto pane colligunt̄ fragmēta elemoſynaꝝ
vt dꝛ Eſa. viij. Frāge eſuriēti panē tuum. Quāta aūt ſit ſalus in
fragmētis iſti⁹ panis btūs Aug⁹. oſtēdit dicēs. Elemoſyna eſt
res ſancta: auget pn̄tia: donat pterita: multiplicat āños: nobili-
tat mētē: dilatat termioſ: mūdat oia: liberat a morte: ⁊ penetrat
muros iexpugnabiles: deū ⁊ angelos i adiutoriū cōuocat. Hūc
panē eſuriūt paupes in mūdo. vñ Thob. iiij. Panē tuū cū eſu-
riētib⁹ ⁊ egenis comede: nō cū diuitib⁹ vel cū hiſtrionib⁹. vnde
Ber. dicit. Hiſtrionib⁹ dare eſt demonib⁹ imolare. Itē afflicti
in purgatorio eſuriūt hūc panē. vñ Nee. viij. Mittite ptes eis
q̄ nō pparauerūt ſibi. Et illō Job. xix. Miſeremi mei miſemi
mei: ſaltē vos amici mei. Itē ſcti ⁊ maxie xp̄s i celo Mat. xxv.
Eſuriui ⁊ dediſtis mihi mādūcare. vñ Greg. Cur pigri eſtis ad
dādū: qꝛ qd iacēti i t̄ra porrigitis: ſedēti i celo datis. Quātā aūt
grāꝫ iſtō fragmētū dātib⁹ ⁊ faciētib⁹ ꝯferat. Aug⁹. dic̄. Bti illi q̄
i mia ſbueniūt miſis. vñ Mat. xxv. Qd vni ex mimis meis fe-
ciſtis ⁊c̄. Hiero. Quāta dānatiōe plectēdi ſūt qui aliena rapiūt
ſi tāta aiaduerſiōe feriunt̄: qui ſua indiſcrete tenuerūt: quib⁹ dꝛ
Mat. xxv. Ite maledicti i ignē et̄nū. Eſuriui eñ ⁊ nō dediſtis
mihi mādūcare ⁊c̄. De ſcdo dꝛ Ecc̄. xv. Cibauit illū dñs pane
vite ⁊ itelligētie. i. corpe xp̄i: vl' doctrina ꝟbi dei dic̄ glō. Deut̄.
viij. Nō i ſolo pane viuit hō: ſ; in oi ꝟbo dei. Mltū h̄ nutrit pa-
nis aiaꝫ: qꝛ magne ē efficacie ꝟbū dei. vñ Heb. iiij. Viu⁹ ē eñ ſ-
mo dei efficax ⁊ penetrabilioꝛ oi gladio ācipiti: ⁊ ptigēs vſq; ad
diuiſionē corpis ⁊ aie ⁊ ſp̄s. Eſa. lv. Verbū qd egrediet̄ ab ore
meo nō reūtet̄ ad me vacuū: ſ; faciet q̄cunq; volui ⁊ ꝓſꝑabit̄ in
hijs ad q̄ miſi illō. Sed heu malū ſignū ē ꝙ infern⁹ abhoiat̄ pa-
neꝫ. Job. xxxiij. Abominabilis ſit ei in vita ſua panis. vnde ait
dñs ad iudeos Joh. viij. Qui ex deo eſt ꝟba dei audit: ꝓpterea
vos non auditis: quia ex deo non eſtis. Beati ergo qui audiūt

verbū dei ⁊ cuſtodiūt illud. Threñ. iiij. Paruuli petierūt panē
⁊ nō erat qui daret eis. Nūc abundant frangit ⁊ minime curat
de quo dicit btūs Aug⁹. Nō minus reus erit ille qui verbū dei
negligent audit: ꝙ ille q̄ corp⁹ xp̄i i terrā ſua culpa cadere ꝑmit
tit. De tertio ps̄. Cibauit nos pane lachrymaꝝ. Itē fuerunt
mihi lachryme mee panes die ac nocte ⁊c̄. Aug. Da mihi dn̄e i
hoc exilio panē doloris ⁊ lachrymaꝝ: quē eſurio ſuꝑ oēȝ copiā
delitiaꝝ. vn̄ ait Ber. Cibus ei⁹ eſt penitētia mea: cibus ei⁹ ſalus
mea. Hic eſt panis qui miſtrabat helie per coruū in torrente ca
rith. iij. Reg. xvij. Torrēs cōtritionē ſignat. vn̄ Threñ. ij. De
duc q̄ſi torrētē lachrymas ꝑ diē ⁊ noctē: ⁊ nō des requiē. Aug.
Qui ſe cognoſcūt ſicut ſemꝑ peccāt ita ſemꝑ plorāt. De iſto pa
ne fiūt fragmenta contritionis: cōfeſſiōis: orōnis: ieiunij ⁊ elyne
De quarto. j. Coꝝ. xj. Quicunqꝫ manducauerit paneȝ ⁊ bi
berit calicem dn̄i indigne: reus erit corpis ⁊ ſanguinis dn̄i. De
hijs aūt qui digne ſumūt dicit Ber. Nihil tam efficax ad curan
dū ꝯſcie vulnera: necnō ad purgādā mētis aciē ꝙ xp̄i vulnerū
ſubdola meditatio. O ſanguinē nobis valde reuerendū: quem
xp̄s in cruce fecit noſtrū p̄miū: in altari noſtrū poculū: in exilio
nr̄m viaticū: in deſerto conductū: in celo aduocatuȝ: paſſio tua
dn̄e vltimū refugium: ſingulare remediū. Sed timēdū eſt v̄bū
iſtud valde qđ dicit Joh. xiij. Poſt buccellā intrauit in euȝ ſa
thanas: ⁊ ꝓpterea de indigne ſumentib⁹ dicit. Ideo inter vos
multi infirmi ⁊ imbecilles: ⁊ dormierunt multi ſcȝ morte corpo
rali ⁊ eternali. Et Nume. xj. Adhuc eſce erant in ore ipſorū: nec
defecerat hm̄ōi cibus: ⁊ furor dn̄i concitatus ē in populū: ꝑcuſ
ſit eñ plaga magna nimis. Exempluȝ de milite qui cōicauerat
indigne ⁊ ductus eſt ad infernū ꝑcuſſus eſt ab angelo ad maxil
lam ⁊ emiſit ex ore hoſtiā: qđ vidēs ſacerdos in ſomnis inuenit
eam in pixide: Iſti⁹ panis ſunt fragmenta ſcȝ tres ꝑtes hoſtie.
Hūc enim panē fregit dn̄s dicēs Mat. xxvj. Accipite ⁊ mādu
cate hoc eſt corp⁹ meum. Magna virtus hui⁹ ſacramēti. Iſte
tres particule offerunt ad tria vicȝ Ad ſanctoꝝ honorē in celo:
ad ſalutē viuoꝝ i mūdo: ⁊ ad abſolutionē pctōꝝ in purgatorio.
vn̄ in canone fit mētio noīati ſcȝ ſctōrū: viuorū ⁊ mortuoꝝ. De
quinto ps̄. Panis cor hois ꝯfirmet. ſ. gr̄e. Si hūc panē deſide

ras mūda, vas tuū a pctis. Quis vnq̃ȝ vidit comedere dormien
tez: Sic tu niſi de pctōꝝ ſomno ſurges: pane celeſtis grē nō pa
ſceris. Aug. Preſto ē ſp grā q̄ nō recedit niſi expulſa: q2 dr Apo
ca. iij. Ecce ego ſto ad oſtiū ⁊ pulſo ſiqs mihi apuerit itrobo ad
illū. Hec grā nō habitabit i corpe ſbdito pctis. Sap. j. vn̄ dr. iij.
Reg. xxx. Q2 āgelꝰ heliā bis excitauit vt panē cōedēt: i cuiꝰ forti
tudie ābulauit. xl. diebꝰ ⁊ noctibꝰ vſq̃ȝ ad mōtē dei oreb.

Paupertas Diſtinctio I

PAupertas. Nō q2 pauptas āplexāda
est ppt triplicē ipſiꝰ a dn̄o
cōmēdatiōez. Cōmēdat em̄ eā vbo exhortatiōis: exē
plo adipletiōis: ⁊ ſpe copioſiſſime remuneratiōis. De pmo dr
Mat. v. Btī paupes ſpū. Ecce q2 iter oēs btitudies pmo ꝯmē
dat dn̄s pauptatē. Grauis ē ħ lectio diuitibꝰ. vn̄ dr Lu. xix. Q2
iuuenis ille q̄ audiuit a dn̄o: vēde oīa q̄ habes: ⁊ veni ſeq̃re me.
Dicit em̄ ibi q2 triſtis abijt. Erat em̄ hn̄s multas poſſeſſiones.
vn̄ Ber. Uere martyrij genꝰ eſt volūtaria pauptas. Quid eniȝ
mirabiliꝰ: aut qđ martyriū grauiꝰ q̄ȝ inter epulas eſurire int ve
ſtes algere: pauptate premi: inter diuitias q̄s oſtēdit mūdꝰ: q̄s
effert malignꝰ: q̄s nr̄ delicuit appetitꝰ. Raro cōmēdat dn̄s diui
tes: ſꝫ potiꝰ eis cōminat. vn̄ Luc. vj. Ue vobis diuitibꝰ qui ha
betis hic cōſolationē vr̄az. vn̄ Ber. O hō qui in hac vita ſplen
des purpura ac byſſo: qui poſt hāc vitā ſordeſces in luto: qui in
hac vita delitiaris varietate delitiarū: qui poſt hanc vitam eris
vita vermiuȝ. Quid in hac vita iactitas de familiaritate princi
pum: qui poſt vitam eris ſeruus bufonū: Quid intumeſcis pel
lis inflatu: nōne neſcis q2 hodie vas es ſtercoruȝ: cras eris cibꝰ
vermiū: Quid laſciuit brutū pecus: nunc vides tibi iminere tor
menta pro breui tpis voluptate: vis acquirere tibi eterna incen
dia: Sic tn̄ cōditionaliter cōmendat diues Ecc. xxxj. Beatꝰ di
ues qui intelligit ſup egenum ⁊ pauperē. Itē. Beatꝰ diues qui
inuentus eſt ſine macula: ⁊ qui poſt auruȝ nō abijt: nec ſperauit
in pecunie theſauris: ⁊ addit. Quis eſt hic ⁊ laudabimꝰ euȝ: q̄ſi
diceret: rarus eſt iſte diues. Uere beatū eſt poſt diuitias nō am
bulare: beatiꝰ nō ſperare: beatiſſimū diſtribuere. De hac btitu
dine dicit Ber. Beatꝰ qui poſt illa nō abijt: q̄ poſſeſſa onerant:

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

aĩnata inq̃nãt: amiſſa cruciãt. De ſcd̃o d͛r. ij. Cor. viij. Pro/
pter nos egen⁹ fact⁹ eſt cũ eſſet diues: vt illi⁹ inopia diuites eſſe/
mus. vñ de ſe ait Mat. viij. Uulpes foueas hñt ⁊ volucres ce
li nidos ⁊c̃. ⁊ ibi Amic⁹ vlt. Et iõ dic̃ Ber. Uide paupeꝫ xp̃m
natũ ſine hoſpitio: int͛ bouẽ ⁊ aſinũ: iacentẽ in p̃ſepio: fugiẽtẽ in
egyptũ: ſedẽtẽ in aſino: nudũ pendentẽ in patibulo. vñ bñ dicit
ap̃ls Phil. ij. Hoc ſentite in vobis qd̃ ⁊ in xp̃o ieſu. De tertio
Mat. v. Beati paupes ſpũ qm̃ ipſoꝝ eſt regnũ celorũ. Nõ tri/
plicẽ remunerationẽ pauperũ. Primo dico remunerat eos hic
temporali ꝓuiſione. vñ pſ̃. Aperis tu mihi manũ tuam ſcꝫ beni
gnitatis: ⁊ imples omne animal benedictiõe ſcꝫ hic in preſenti ⁊
poſt hanc vitã eterna vita. vnde Aug⁹. Oculus nõ vidit abſq̃ꝫ
te: que p̃parasti diligẽtibus te. Et quid dicã: Fide nõ attingit͛:
ſpe non apprehendit͛: charitate non capit͛: deſideria ⁊ vota trãſ
greditur: acquiri poteſt: eſtimari non põt. De hac remunerati/
one dicit dñs Mat. xix. Uos qui dereliquiſtis oĩa ⁊ ſecuti eſtiſ
me cẽtuplũ accipietis. Scd̃o remunerat multos paupes ex ip/
ſorũ ſpãli denoĩatiõe. vñ Luc̃. x. Gaudete q͛ noĩa vr̃a ſc̃pta ſũt
in celo. vñ nomẽ paupis lazari exp̃ſſuꝫ in euãgelio: diuitis vero
nuſq̃ꝫ. vt d͛r Luc̃. xij. Diuites ꝟo vocauerũt noĩa ſua i terris ſu
is: ⁊ iõ a dño eſſe noĩati nõ ſũt digni. Propt͛ qd̃ Greg. dic̃. Ue/
rũtñ iuſtis vl̃ bonis ꝓſp̃itas aliqñ dat͛: vt ad meliorẽ vitã ꝓuo/
cet: aliqñ maliſ vt inet͛nũ pleni⁹ dãnet. Itẽ ex celeſtis regni attri
butiõe: vñ d͛r. Qm̃ ipſoꝝ ẽ regnũ celoꝝ. De q̃ d͛r de lazaro pau
pere. Factũ ẽ aũt vt morerer͛ mẽdic⁹ ⁊ portaret͛ ab ãgelis i ſinũ
abrae. Sꝫ lamẽtabile ẽ qd̃ ſequit͛. Mortu⁹ ẽ aũt diues ⁊ ſepul/
tus eſt i inferno ⁊c̃. ſcꝫ vbi mors nõ hꝫ finẽ ſ; ꝑpetuã deſpatiõeꝫ
Aug. Mors eterna ẽ q̃ nullo fine claudit͛: ad quẽ nulla accedit
cõſolatio: ⁊ nunq̃ꝫ recedit deſperatio.

Paupertas Diſtinctio II

Paupertas. Nõ q͛ triplex ẽ paup̃tas:
vicꝫ Innata: illata ⁊ aſſũ/
pta. De p̃mo d͛r. j. Thi. vj. Nihil intulim⁹ in hunc
mũdũ. Haud dubiũ: q͛ nec auferre quid poſſum⁹. De hijs pau
perib⁹ ait dñs Mat. xxvj. Paupes ſp̃ habetis vobiſcũ: me aũt
nõ ſp̃ habebitis. Nõ q͛ xp̃s paup̃ in mũdũ venit: fuit em̃ nat⁹ in

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

diuerſorio nõ in palatio: vilib⁹ pãnis iuolut⁹: nõ ſericis indut⁹. Et ĩ media hyeme. vnde Berñ. O hõ quid ſollicit⁹ es de regali edificio: ecce rex tu⁹ iacet in p̃ſepio. Quid cogitas de veſtimẽto rex tu⁹ induiť vili pãniculo? Quid laboras d̃ cliẽtũ collegio: ſaluator tu⁹ iacet cũ boue ꝛ aſino? Quid auxiliaris de dño: rex glorie ꝛ marie ꝛ ioſeph obedit impio? De ſcđo Apoc. iij. Quia dicis ꝙ diues ſũ ꝛ multiplicat⁹ ſum ꝛ nulli⁹ egeo. Et neſcis q2 miſer es ꝛ miſerabilis: ꝛ paup ꝛ cecus ꝛ nudus. De hac pauptate Job. iij. Olim diues cõſtitut⁹ ait. ca. j. Nudus egreſſus ſũ d̃ vtero mr̃is mee: nudus reũtar illuc. Et hoc ꝓpter ianitorẽ mundi vñ Ber. Mũd⁹ horribilẽ ſibi ꝯſtituit ianitorẽ. ſ. mortẽ q̃ d̃. oib⁹ q̃ſũt mũdi nõ ſinit aſportare. Sʒ nota q̃ paup fact⁹ fuit xp̃us: adeo vt ſepe ſibi deficerẽt alimẽta ſcʒ in hierl̃m qñ p̃dicauerat. Et qñ ſedit ſup puteuʒ aquã petẽs. Paup factus fuit in cruce: vt nõ haberet vbi caput recliaret. vñ Ber. Circuire potes celũ ꝛ terrã: mare ꝛ aridã. Nuſq̃ iuenies xp̃m niſi in cruce. ibi. vide deũ tuũ pẽdẽtẽ. Reſpiciat ſupb⁹ ꝛ videat hũilitatẽ xp̃i: reſpiciat auar⁹ ꝛ videat nuditatẽ xp̃i: reſpiciat carni deditus ꝛ videat amaritudinẽ xp̃i. De tertio Mat. x. Nolite poſſidẽ aurũ ꝛ argẽtũ: neq̃ pecuniã. Hec ẽ pauptas ſp̃s quã volũtarie aſſũpſerũt viri euãgelici. De hac dr̃ Mat. v. Bti paupes ſpũ. vñ Berñ. Diligenť attẽde ꝙ ñ ſimplr̃ paupes noĩat ꝓpť plebeios paupes ncc̃itate miſ̃abili nõ volũtate laudabili. Hãc aſſũpſit de⁹ cuʒ eẽt diueſ. ij. Cor. viij. De volũtate hui⁹ pauptatis dič Ber. In celoĩa bono ꝝ affluẽtia ſupabãt: nec pauptas iuẽiebať. Porro in ťris h̃ ſpẽs abũdauit. ẜ neſciuit hõ p̃ciũ ei⁹. Hãc ergo fili⁹ di q̃rere venit in terris: vt eã nob̃ ſua eſtimatione faceret p̃cioſaʒ.

Pax Diſtinctio I

Pax. Nõ ꝙ ꝯſuãda ẽ pax ꝓpť tria: vicʒ ꝓpť p̃ncipis auc̃tatẽ: ꝓpť federis firmitatẽ: ꝛ ꝓpť iudicis ſeueritatẽ. De p̃mo Eſa. ix. Princeps pacis mľtiplicabit ei⁹ impiũ: ꝛ pacis nõ erit finis. Jp̃e em̃ ẽ auctor pacis: vñ ad ip̃i⁹ igreſſuʒ ĩ mũdũ ſub auguſto maxima pax fuit. vñ ait angel⁹ Luč. j. Jn terra pax hoib⁹ bone volũtatis. O q̃ magna auctoritate pax nob̃ induciť ſcʒ patris ꝛ filij ꝛ ſpiritusſancti. Apocal. xj. Gratia vobis ꝛ pax a deo qui eſt: qui erat ꝛ qui

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vẽtur⁹ ẽ. vñ ter dixit dñs diſcipul' ſuis: pax vob̃ ego ſũ Joh.
xx. ſcʒ qui pacẽ ãnũcio: ⁊ hʒ ꝑpt' triplicẽ pacẽ quã ꝑdiderãt: vicʒ
Pacẽ pectoris q̃ ẽ trãq̃llitas mẽtis. vñ pſ. Pax mlta diligẽtib⁹
nomen tuũ: ⁊ non ſolũ eſt eis pax: ſed etiã chriſtus manſionem
parauit in eis. vnde ſanctus Jſidorus ait. Qui pacẽ amplectit'
xp̃i: in ſe manſionẽʒ parat. Jpſe enim eſt pax ⁊ in pace ipſe qui-
eſcere conſueuit. Hanc pacem tranquillitatis perdiderunt apo-
ſtoli quãdo relicto dño ſcʒ pacis auctore oẽs fugierunt: imo ipe
petrus tuba apoſtolorũ: nomẽ dñi negauit: non ergo tũc fuit in
eis trãquillitas mẽtis: cũ extra pacẽ dñi ſui eſſent: q? oẽs morta
liter peccauerũt. Secũdo dicebat pax: ꝑpter pacẽ tp̃is quã ꝑdi
derãt .i. concordiã cũ ꝓximis: quã ſil'r ꝑdiderãt ꝑpter metuʒ
iudeorũ: vnde etiãʒ foribus clauſis latitabãt. De hac pace dicit
Aug⁹. Vera pax eſt vbi aduerſi nec a ſeipo nec ab aliq̃ alio q̃q̃ʒ
patit'. Tertio dixit pax ꝑpt' pacẽ et'nitatis quã ꝑdiderãt. Que
pax eſt abſentia toti⁹ mali: ⁊ p̃ntia toti⁹ boni. Hãc ꝑdiderãt ipſo
abſente .i. paſſo. Joh. xvj. Hec locut⁹ ſum vobis vt in me pacẽ
habeatis: in mũdo aũt preſſurã habebitis. Propt' iſta ſeip̃m p̃-
buit poſt reſurrectionẽ diſcipulis: ⁊ pacẽ triplicẽ reſtituit. vn̄
Greg⁹. Mala que nos hic p̃munt ad deum ire compellunt.

De ſecũdo Ezech. xxxvij. Percutiã illud fedus pacis pactũ
ſempiternuʒ. Hoc fedus triplex fuit. Primo ſicut enim manus
in manu percutit': ſic xp̃us in cruce manum extendit pacem ꝓ-
mittẽs. vnde Bern̄. Oſtendit tibi xp̃s man⁹ vt facias qḋ fecit:
latus vt ſentias quod ſenſit: pectus vt diligas quod dilexit in
tota mundi machina: non tãtũ laborauit: ſicut reparatione tua-
Secũdo xp̃us firmauit pacem federe oris: ⁊ hoc oſculi oblatio-
ne: quãdo inclinato capite tradidit ſpiritũ faciem quaſi ad oſcu-
lum inclinauit. vñ Ber. Vide o homo: caput xp̃i inclinatuʒ ad
oſculũ: manus ⁊ brachia extenta ad amplexũ: man⁹ ꝑfoſſas ad
largiẽdũ: lat⁹ circa cor aptũ ad largiẽdũ. Nullus ergo deſperet
pctõr: q? xp̃s ꝓditori ſuo oſculũ dedit. Tertio xp̃s firmauit pa-
cẽ ſãguis effuſiõe. vñ Col'. j. Pacificãs oĩa ꝑ ſãguinẽ crucis ei⁹
ſiue q̃ in celis ſiue que in terris. Gẽtiles ſolẽt ſanguinẽ aĩalis ve
lut aquam in firmatione pacis effundere. Signãtes q̸ ſanguis
illius ſic effundi deberet qui pacem violaret. De hac pace dicit

Iſido. Pax cum bonis ſemper habenda eſt. Et bella vicus ma
liſiquidē hoīm impiorū odio habēda. De tertio Ecc̄. xxviij.
Suſurro ⁊ bilinguis ⁊ maledicꝰ multos ꝑturbāt pacem haben
tes. Maledicus vtiqꝫ tali maledictiōe: de qua dicit Mat. xxij
Diſcedite a me maledicti in ignē eternū. Si ergo ſeueritas hūa
na cogit hoīes pacez ſeruare: quanto potiꝰ dei? Tūc enī in iudi
cio ſcz nō eſt pax impijs. vt dr̄ Eſa. vij. Paral. v. In tp̄e illo nō
erit pax ingrediēdi ⁊ egrediēdi. Sed terrores vndiqꝫ. ⁊ hoc ideo
q: auctorē pacis impugnant. Tūc zelus ⁊ furor viro nō parcet
nec accipiet ꝓ redēptione dona plurima: vt dr̄ Prouer. vj. O
quātus ibi erit timor? vñ Augꝰ. Merito ibi timebit pctōr: vbi
videbit iudicē ſup ſe iratū: cōtra ſe mundū ardentē: intra ſe con
ſcientiā accuſantē. Ubi erit p̄teritorū diſcuſſio: bonorū que nō
fecit exprobratio. Ite maledicti in ignē eternum.

Pax Diſtinctio II

PAX. Nota q̄ eſt pax mala ⁊ deteſtabilis q̄ eſt tri
plex: ſcz Pax inordinata: ſimulata ⁊ inqui
nata. De prima Mat. x. Nō veni pacez mittere ſed
gladiū: ⁊ inimici hoīs domeſtici eius. Iſte inimicus
quia turbator eſt: eijciendus eſt. vnde Geñ. xxj. Eijce ancillam
⁊ filiū eiꝰ. Tunc certe pax eſt inordinata: qñ ſupior obedit inferi
ori: ſicut ratio ſenſualitati. vnde Augꝰ. Pax cūctis eſt placidū
non querit alienū: nihil deputat ſuū. Docet amare qd̄ odiſſe nō
nouit. Neſcit extolli: neſcit inflari. Hāc ergo qui accepit teneat:
qui perdidit repetat: qui amiſit requirat: qui in ea non fuerit in
uētꝰ abdicat a pr̄e: hereditat a filio: nihilominꝰ a ſpū ſctō efficit
alienꝰ. vñ dr̄ Gal. v. Caro ꝯcupiſcit adūſus ſpm̄: ⁊ ſpūs adūſus
carnē: h̄ enī ſibi inuicē aduerſant. Hāc pacē fugabat adā q̄ potiꝰ
obediēs voluit eē vxori q̄ȝ deo ⁊ p̄cepto di. vñ Ber. O ſtulti fi
lij adā cōtēnētes pacē ⁊ gl'iaz appetētes: pacē ⁊ gl'iaz ꝑdūt. De
ſcd̄o dr̄ Luc. xxij. Iuda ait dñs: Oſculo filiuz hoīs tradis? q. d.
Signo pacis ſuſcitas bellū. ps̄. Loquūt pacē cū ꝓximo ſuo: ma
la aūt i cordibꝰ eoꝝ. vñ. ij. Reg. xx. Dixit ioab ad amaſaz. Sal
ue mi frat: ⁊ tenēs manu dextra mētū amaſe ꝑcuſſit eū i latere ⁊
effudit iteſtina eiꝰ. Propt̄ qd̄ dr̄ Sap̄. xvij. S ꝑ ſeua p̄ſumit ꝑ
turbata cōſcia. Aug. Nō ē maior pena q̄ȝ pctm̄ i ꝯſcia. De ter

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tio. Luc. xxiij. Facti ſũt amici ⁊ pilat⁹ ⁊ herodes ex ip̄a die: naz
añ īimici fuerãt: h̄ erat pax inquinata: q: in malo ɔcordes erant
vñ Ber. Sicut maximũ eſſe ſolet ſi vnitas deſit bonis: ita pniti
oſum ē ſi nõ deſit malis. P q̃t raptores ⁊ alij iſtã pacẽ habẽt.

Petere Diſtinctio I

PEtere Nõ ꝙ circa petitionẽ nr̃az tria ſũt cõ
ſiderãda: vicz Petẽtiũ nc̃citas: peti
tionũ ɔgruitas: ⁊ ſaluatoris largitas. Circa p̄mũ nõ
tur triplex hois nc̃citas: ꝓ q̃ petẽdũ ē: vicz hois ſeueriſſima ipu
gnatio. Hec ſig̃ta fuit i holoferne obſidẽte filios iſrl̃. Propt̃ qđ
dr̄ Judith. vj. Per totã noctẽ orauerũt iuxta eccliaz petẽtes au
xiliũ a dño deo iſrl̃. Jſid. Per noctẽ in oratione ⁊ p̄ce incumbe
nocturnis vigilijs ad modicũ clauſis oculis rurſus orandũ: q:
oibus malis p̄ualet orõ. Vere i vili caſtro obſeſſi ſum⁹: q̃propt̃
inſtãtiſſime orem⁹ ps̃. Educ de carcere aiaz meã. Sũt aũt tres
qui nos ipugnãt ⁊ obſident in hoc caſtro: ſcz caro per luxuriaz:
mundus per auariciã: diabolus per ſuperbiã. Bern̄. Caro cla
mat ego deficiam. Mũdus ego inficiam. Diabolus ego inter
ficiai: ſed xp̄us ego reficiam. Scđo eſt hois flebiliſſima defectio
cum nec hoſpitiũ habeat niſi petat. vnde ps̃. Unam petij a dño
hãc requiraz: vt inhabitẽ in domo dñi. De hac domo dic̃ Ber.
O ciuitas celeſtis: mãſio ſecura totũ ɔtinẽs qđ delectat: cuius
ppl̃s ſine murmure: incole quieti: hoies nullas indigẽtias habẽ
tes. O q̃z gl̃ioſa dicta ſũt de te ciuitas dei. Jbi de gaudio in ſcđo
mẽb. Tertio iudicis formidoloſiſſima offẽſio. vñ ſicut iã aliq̃s ſu
ſpendẽdus ſtãs corã iudice vitã corpalẽ peteret. Jta tu vitã aie
inſtãtiſſime petas. ps̃. Uitã petijt a te ⁊ tribuiſti ei lõgitudinẽ di
erũ. Sic ezechias ipetrauit vitã corpalẽ: ⁊ h̄ per deuotã orõnẽ.
De ſalubritate orõnis dicit Ber. Quid oratiõe p̄cioſi⁹ que deo
eſt ſacrificium: angelis organũ: ſanctis conuiuiũ: orantibus pre
ſidiũ: contritis vngentum: penitentib⁹ remediũ: hoſtibus iacu
lum: ⁊ dep̄cãtibus omnib⁹ firmamentũ. Nota ꝙ reus triplici
ter euadit iudicium. Jn ſecundo ſermone de miſericordia. Mẽ
bro tertio. Circa ſecundum nota ꝙ petitionis congruitas eſt
triplex. Prima vt petens congruus ſit ⁊ dignus. vnde. j. Joh.
iij. Chariſſimi ſi cor noſtrũ non reprehẽdat nos: fiduciam habe

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

mus ad deum: vt quicquid petierimus ab eo recipiamus. pſ. Iniquitatē ſi aſpexi in corde nō exaudiet dñs. Greg⁹. Cuz hijs qui diſplicet. Item vt congrua ꝛ digna petat. j. Joh. v. Quod/cunqꝫ petieritis ſm voluntatē eius audiet vos ſcꝫ q̄ ad ſalutez aīe ſunt. vnde ait Salomoni. iij. Reg. iij. Quia non petiſti dies multos: nec diuitias ꝛ aīas inimicorū tuoruꝫ. Ecce dedi tibi cor ſapiēs ꝛ intelligens. Item vt congrue ꝛ digne petat. i. ſapide et intēte pſ. Delectare in dño: ꝛ dabit tibi portiones cordis tui nō tantum oris. Iſido. Verba deus non intendit deprecantis: ſed cor aſpicit orantis. Circa tertium nota ꝙ triplex eſt dei largi/tas. Quia dicit̄ Mat. xxj. Oia quecunqꝫ petieritis in oratione credentes accipietis. Magna largitas: qꝛ dicit om̄ia ſcꝫ tpalia ſpūalia ꝛ eterna. Reuera tpalia. vñ pſ. Petierūt ꝛ venit coturnix ꝛ pane celi ſaturauit eos. Panis celi eſt qui iuſte. Panis inferni qui iniuſte acquirit̄. Job. xx. Panis eius in vtero illius in fel vertetur aſpidum. Sed de iſta tpali puiſione plus habēt inimici q̄ʒ amici dei. Ibi. diligere. Heb. j. Item ſpūalia. Luc. xj. Si ergo vos cū ſitis mali noſtis bona data dare filijs veſtris Quātomagis pr̄ vr̄ dabit ſpm̄ bonū petentibus ſe. Vere bon⁹ eſt ſpūſſanctus. Sicut dicit̄ Sap. xij. O q̄ʒ bonus ꝛ ſuauis eſt ſpiritus tuus in nobis: quia bona operat̄ in nobis. Ibidez. vñ Ber. Benign⁹ ē ſps ſapie ꝛ nō ꝯſueuit eē difficil̄ ſe iuocātib⁹ qui ſepe añq̄ʒ iuocet̄: dic̄ ecce aſſuꝫ. Itē et̄nalia. vñ Heſt. vij. Poſt ꝙ aſſuer⁹ icaluerat vino ait ad Heſter. Si dimidiā partē regni mei petieris ipetrabis. Sic aīa deuota poſtq̄ʒ eā xp̄s vino ꝯpūctiōis ꝛ deuotiōis lachrymaꝝ iebriauerit regnū glie de facili impetrabit. vñ Ber. Orando bibit̄ vinū ſpūale letificās cor hois: vinū qd ſpūs inebriat: carnaliū infūdit obliuionū: humectat in/teriora ardētis ꝯſcie: eſcas bonorū actuuꝫ dirigit ꝛ deducit ꝑ q̄ſ/dam aīe mēbra fidē roborās: ſpeꝫ ꝯfortās: vegetās ordināſqꝫ caritatē: ꝛ ipiguēs mores. vñ Joh. xvj. Si qd petieritiſ prēꝫ i noīe meo dabit vob. Chryſo. Petētis negligētia rep̄hēdit̄: vbi dātiſ mia ñ dubitat̄. Ber. Nēo vr̄m frēs puipēdat orōnez ſuā. Dico eñ vob añq̄ʒ exeat d̄ ore vr̄o ille eā ſcribi fec̄ i libro ſuo: vnū ſpate idubitāt̄ e duob⁹: qꝛ aut dabit qd petim⁹: aut qd nob ſciteſſe vtilius.

Petere Diſtinctio II

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

PEtere. Nota quattuor de cauſis petẽtes dominus nõ exaudit: vicȝ propť rõnis ſiue diſcretionis cecitatẽ. Petũt em̃ indiſcrete. vnde Mat. xx. ait dñs ad filios zebedei ſcȝ iacobũ ⁊ iohã/neȝ. Neſcitis quid petatis. Nõ reprehẽdunť ꝙ male quid petierant: volebãt confiſi de cognatione quieſcere ſine pugna: cuȝ tñ Apoč. iij. dicať. Qui vincit dabo illi ſedere mecũ i throno meo. vñ. Ber. Bt̃i ſũt bone ieſu q̃ volũt eẽ paupes ſine defectu: humiles ſine deſpectu: patiẽtes ſine tribulatione: caſti ſine carnis maceratione: volunt te frui ſed nõ imitari: volunt cõregnare ꝫ non cõpati: volũt conſequi ſed nõ ſequi: volunt te querere quẽ deſiderãt iuenire: obtant ſibi honoꝝ extrema ſed non principia Volebãt honorificentiã ſine cõtumelia. Cũ dñs dicat Mat. v Beati eritis cũ vos maledixerint hoĩes ⁊ exprobrauerint ⁊ eie/cerint nomen veſtrũ tanq̄ȝ malũ ꝓpter filiũ hoĩs. Gaudete ⁊ exultate: ecce em̃ merces veſtra multa eſt in celo. Volebant regni abundantiã ſine penuria: cuȝ dicat dñs Mat. v. Beati pauperes ſpiritu: quoniã ipſorũ eſt regnũ celoꝝ. Secũdo ꝓpter eiꝰ pro quo petiť indignitateȝ. vnde Hiere. v. Si ſteterint moyſes ⁊ ſamuel corã me: non eſt aĩa mea ad populũ iſtum. j. Reg. xvj. ait dñs ad ſamuel. Uſq̄ȝ quo tu lugeſ ſaulem: cum ego ꝓiecerim eum ne regnet ſup iſrael? Tertio ꝓpter intercedẽtis malignitatem: vnde Eſa. j. Cum multiplicaueritis oratiões veſtras nõ exaudiã: manus em̃ veſtre ſanguine plene ſunt. Greg. Cũ ijs cui diſplicet ad intercedendũ initiť ira: irati animus ad deteriora ꝓuocať. Quarto ꝓpter petitionis inutilitatẽ: vnde paulꝰ non eſt exauditꝰ a receſſione ſtimuli. ij. Corinth. xij. Nam virtꝰ in infirmitate ꝑficiť: ſufficit em̃ gratia mea ait dñs. Augꝰ. Multa bona paranť inuitis: quãdo eorũ cõſuliť vtilitati nõ volũtati

Pulſare Diſtinctio I

PUlſare. Nõ ꝙ duplex eſt pulſatio ſcȝ di/uina ⁊ humana. Prima benigni/tas: ſecũda neceſſitas. De prima Canť. v. Vox dilecti mei pulſantis. Aperi mihi ſoror mea ſpõſa. Apocaľ. iij. Ecce ego ſto ad oſtiũ ⁊ pulſo: ſi q̃s mihi apuerit ⁊c̃. Oſti/um cordis ad qđ pulſať heu ſeratũ eſt in quibuſdã ſeptẽ ſeris. i.

ſeptem capitalibus peccatis. vnde Aug. Non ferro alieno: ſed mea ferrea voluntate. De volũtate quippe peruerſa nata eſt li/ bido. Et dũ libidini ſeruit facta eſt cõſuetudo: ⁊ dum cõſuetudi ni non reſiſtit facta eſt neceſſitas. Quib⁹ quaſi quibuſdam auſu lis (vt ita dixerim) ſibi inuicẽ annexis: obſtrictũ me tenebat du/ ra ſeruitus. Ad illud oſtium ſcꝫ cordis quãtuꝫ fortiter ſeratũ eſt pulſat domin⁹ tintinnabulo p̄dicationis: baculo ſancte crucis: ⁊ malleo eterne cõminatiõis. vnde Hiero. Siue comedam ſiue bibam: ſiue legã: vel quicquid operis faciã: ſemp̱ videt ſonare illa horribilis vox in aurib⁹ meis. Surgite mortui venite ad iu/ dicium. O infelix obſtinatio peccatoris: carni ad oſtiũ ſtanti ape ris: ⁊ non vis aperire ſaluatori tuo. Cõtra qd̄ loquit Ber. Tur pe eſt illum hoſpitẽ repellere: qui cunctos ſolet admittere. Sed quia ille pulſans non audit ſuauiter: pulſabit tandẽ dure ⁊ gra/ uiter ſcꝫ per aduerſitates ⁊ infirmitates. vnde Luc. x. Vos ſimi les hoibus expectãtibus dñm ſuum quãdo reuertat a nuptijs. Tunc em̃ cũ pulſauerit confeſtim aperiet ei velint nolint. Glõ. per egritudines mortẽ p̱ximã annũciando. vnde Aug⁹. Bon⁹ ẽ dñs ſed ſi non imitteret amaritudines ſeculi obliuiſceremur ei p̱pter qd̄ bene dicit Greg⁹. Mala que nos hic premũt ad deũ ire cõpellunt. De secũda Luc. xj. Pulſate ⁊ aperiet vobis. Pulſandũ eſt autẽ ſuſpirijs ⁊ lachrymis: ⁊ orationib⁹ ad oſtiuꝫ diuine miſericordie. De ſuſpirijs ⁊ lachrymis dicit Ber. O quã/ ta eſt vis in lachrymis: que oẽm abluunt culpã: extinguũt gehẽ nam: flectunt ſententiã: ⁊ regni celeſtis aperiũt ianuã. Sꝫ quan tum valeat oratio ad oſtium aperiendũ diuine miſericordie idẽ oſtẽdit dicens. Quid oratione p̄cioſior que deo eſt ſacrificiũ: an gelis organũ: ſanctis cõuiuiũ: orãtibus preſidiũ: contritis vngẽ tum: penitẽtibus remediũ: hoſtib⁹ iaculũ: tẽptatis oibus firma mentũ. Cui pulſandũ eſt alte p̱pter diſtãtiã oſtiarij ſcꝫ ieſu xp̄i a quo tãto plus diſtat quãto plus peccat. vnde pſ̄. Lõge a pec catoribus ſalus. Aug⁹. Non longe regionib⁹ eſt quiſq̧ a deo: ſ affectionib⁹ amans deuꝫ p̱pe eſt: odens dñm longe eſt. Eſa. lij. Sicut exaltant celi a terra: ita exaltate ſunt vie mee a vijs vr̄is. Luc. xiij. Cum aũt intrauerit paterfamilias ⁊ clauſerit oſtiũ in/ cipietis foris ſtare ⁊ pulſare. Glõ. Claudit oſtiũ cuꝫ a reprobis

locum miſericordie tollet: qui foris pulſantes ſtabūt. i. a iuſticia
ſegregati miſericordiā contēpſerāt plorabunt fruſtra. vn̄ Bern̄.
Non eſt dignus in morte accipe ſolatiū: qui ſe nō cognouit mo/
riturū. Electis em̄ ianua celeſtis regni aperit̄. vnde legit̄ de ſan=
cto Stephano Act. viij. Ecce video celos ap tos. O q̄ magna
gr̄a priuat̄ aīa: cū de ꝓprio domicilio corpis e xpellit̄ ꝛ i celis re/
cipit̄. vn̄ Aug⁹. Excita aīa mea nūc: ꝛ erige tot ū intellectū tuū
ꝛ cogita quātū potes: quale ꝛ quantū ſit illud bonū qd̄ contine:
iocund:tatē oīm bonorū: ꝛ nō qualē in rebus creatis ſum⁹ exꝑ/
ti: ſed tāto differentē: quātum differt creator a creatura.

Querere Diſtinctio I

QVerere. Nō ꝙ quinqꝫ nos alliciūt ad q̄ren
dū deū: vicꝫ Tp̄is oportunitas: lo
ci amenitas ſiue cōgruitas: q̄rēde rei p̄cioſitas: q̄ren
tis hūilitas: ꝛ iueniētis ſecuritas. Si ergo eſſet nobis
dolor de xp̄i abſentia: q̄rerem⁹ eū cū diligētia. De p̄mo dicit̄
Eſa. v. Querite p̄mū domū dn̄i dū iueniri pōt. Inuocate eū dū
ꝓpe eſt: h̄ eſt tp̄e gr̄e ſcꝫ p̄ſentis vite. Tp̄is aūt oportunitas nō
ſolū ex q̄litate ſed ex quātitate cōſiderāda ē. Tēpus em̄ breue ē
vn̄ Greg⁹. Qui penitēti miſcdiā ſpopōdit: peccāti diē craſtinū
nō ꝓmiſit. Tēpus aūt breue eſt: ꝛ iō nobis p̄parandū ē hier. j.
Flētes ꝓperabūt ꝛ q̄rēt dn̄m deum in ſion qd̄ interp̄tat̄ ſpecu/
lum: ꝛ ſignat cor mundū in quo facies ſp oportunitatis ex ordie
ꝯſiderāda ē. Vn̄ p̄mū q̄rite regnū dei ꝛ hec oīa adijcient̄ vobis
vn̄ p̄s. Querite faciē ei⁹ ſp: a multis ſp q̄rit̄ ꝛ minime inuenit̄.
Et hoc iō vt beat⁹ Ber. oſtēdit dicēs. Occultat ſe deus vt dili/
genti⁹ q̄rat̄: queſitus cū gaudio iueniat̄: inuēt⁹ cum ſollicitudie
teneat̄: tentus nō dimittat̄ donec in amoris cubiculis introeat̄.
Noli ergo tp̄us oportunū negligere ne ꝯtingat te fruſtra q̄rere
vn̄ Ber. Querētes fruſtrari ſolēt. Cū aut nō in tp̄e q̄rūt: aut nō
vt optet: aut vbi optet. Tempus aūt q̄rendi determiat̄ Luc. ij.
Poſt triduū ſcꝫ Cōtritiōis: ꝯfeſſiōis ꝛ ſatiſfactiōis: nā dr̄ ibi. Et
factū eſt poſt triduū iuenerūt illū in tēplo: ꝛ h̄ cuꝫ dolore. Qual̄
aūt iſte dolor eſſe debeat beatus Greg⁹. oſtendit dicens. Cōpū
ctio cordis eſt humilitas mentis: cum lachrymis exoriens de re
cordatione peccati ꝛ timore iudicij. Fili ait Maria: ego ꝛ pater

tuus dolentes querebamus te. Ber. Quomodo bone ieſu te inter cognatos meos ꝛ notos inueniã: quoniã inter tuos minime es iuent⁹. Quomõ gaudẽs inueniã: quẽ mr̃ dolẽs iuenit. De ſcdo Cant. v. Quo abijt dilect⁹ me⁹ o pulcherrima mlierꝝ: q̃ abijt ꝛ q̃rem⁹ eũ tecũ. ſ. cũ opoſa dilectiõe: qꝛ vt dic̃ Greg. Exhibitio opis ꝓbatio dilectiõis. Dilect⁹ me⁹ deſcẽdit in hortũ ſuuz. Pulcherrima mulierũ ẽ eccl'ia fidelis pulchra fide: pulchra ſpe: pulchra charitate. Hort⁹ eſt cor ꝟtutib⁹ floridũ: opib⁹ fructiferꝝ: delectabili⁹ ẽ ergo q̃rend⁹ in horto q̃ꝫ in ſentina. i. in corde ſordido. vñ Ber. Bon⁹ es dñe aie q̃rẽti te occurrẽs ãplectẽs: ſpõſũ te exhibes q̃ dñs es. vñ Joh. xx. ait dñs magdalene. Mlier q̃d ploras: q̃d q̃ris? Nã tãq̃ꝫ hortulã⁹ ei appuit. Greg. aũt ait. Nõne ei ſpũalit̃ hortulan⁹ erat: q̃ in ei⁹ pectore ꝑ amoris ſemia ſiue ꝟtutuz virebat. Ubi ẽ q̃rẽd⁹ ſpõſus niſi i thalamo? vñ Cant. iij. In lectulo meo ꝑ noctẽ q̃ſiui quẽ diligit aĩa mea. ſequit̃. Queſiui et nõ iueni illũ. Ratio eſt: qꝛ in lecto noctis. i. in corde tenebroſo ſiue cõſcientia nõ iuenit̃: qꝛ nõ habitabit i corde ſubdito peccatis Sap̃. j. vñ Ber. Optet ꝑmo ſecularib⁹ curis vacuã eẽ aiam: vt celũ fiat atq̃ꝫ habitatio dei: nec mirũ ſi libẽter inhabitat h̓ celum dñs ieſ⁹. Quod vtiq̃ꝫ nõ vt cetera dixit vt fieret: ſꝫ pugnauit vt acquireret occubuit vt redimeret. vñ ſequit̃. Surgã ꝛ circuibo ciuitatẽ q̃rẽdo quez diligit aĩa mea. vñ Ber. Qui amat ardẽti⁹ currit velocius ꝛ peruenit citius. De tertio Matth. xiij. Simile eſt regnuz celorũ hoĩ negociatori querenti bonas margaritas. Margarita eſt xp̃us: qui certe tanto precioſior eſſe cognoſcitur: quãto veraciter querit̃. vnde Greg⁹. Sancti viri oẽm ꝑ̃ſentis vite copiã reputãt iopiã: qꝛ extra deũ mẽti nõ ſufficit q̃ veraciter deũ q̃rit. Una aũt p̃cioſa margarita eſt charitas. Libenter homo querẽt lapidem valentẽ mille marcas: quanto magis hanc margaritam querere debes que melior eſt q̃ꝫ totus mũd⁹: pro dilectiõe dei totus mundus ſepe contempnitur: quia amaritudine plenus eſt. vñ Aug⁹. Quocunq̃ꝫ ſe cõuertit hõ in reb⁹ terrenis amaritudines iuenit: vñ dulceſcat nõ habet niſi ſeuet ſe ad deũ. De q̃rto Luc̃. x. Querite ꝛ iuenietis. aurũ certe libẽter quereres ſi certus eſſes vt inuenires: ꝛ gratia dei in medio

omniũ auro preciosior est ꝛ certiſſime inuenit: ſi pure ſi integre querit .i. ſine fictione. vnde Sap̃. j. In ſimplicitate cordis querite illũ quoniã inuenit ab hijs qui non tẽptant illuʒ. vñ Iſido. Oratio cordis eſt non labiorũ: neqꝫ verba deprecãtis deus intendit: ſed orantis cor aſpicit. Ex ſi tacite cor orat ꝛ vox ſilet: q̃uis hoĩes lateat: deũ latere non põt qui preſens eſt. Integre dico homo debet deum querere .i. ſine diminutione: vt non parti mundo vel diabolo aut cui ſeruiat: ſed totaliter deo. Qd tamẽ heu quidã faciũt quos dñs in pſona beati Bern̄. arguit dicens Quid eſt q iimico meo veſtroqꝫ plus libet ſeruire q̃ mihi: Nõ ille vos paſcit: non tp̄a veſtra diſponit: nõ vos redemit ſed ego Sed ad illos qui ſibi in ſimplicitate cordis ſeruiũt ꝛ eũ querũt: dicit illud Hierem̄. xxix. Queritis me ꝛ inuenietis: cum queſieritis in toto corde veſtro: nõ in vno angulo cordis querẽdus eſt deꝰ ꝛ i al io mũdu vt dicit Mat. vj. Non poteſtis deo ſeruire ꝛ mãmone: ꝓpter qd dicit Chriſoſt. Qui orat ꝛ peccat nõ orat deum ſed deludit eum.

Querere Diſtinctio II

QUerere. Nota q dñs querendus eſt tripliciter: vicʒ in cõuerſione penitẽtiali: in oratione virtuali. ꝛ dilectione ſingulari. Primo querẽdus eſt vt ad ip̄m tanq̃ ad tutũ fugiamꝰ refugium veniamus. Secũdo vt ip̄m perditũ inueniamꝰ. Tertio vt inuẽtuʒ ardentiꝰ teneamꝰ. Primo dico querẽdus eſt dñs vt ad ipſum in cõuerſione penitẽtiali tanq̃ ad tutum refugiuʒ fugiamꝰ. vnde. Eſa. xxj. Si queritis me: querite ꝛ cõuertimini ꝛ venite. Glõ. Si queritis in neceſſitate auxiliũ meũ: q̃rite in pſperitate. Cõuertimini corde penitẽdo: ꝛ venite ad me operãdo vnde Greg. Recte mentis eſt deũ non ſolũ benedicere in pſperis: ſed in aduerſis collaudare. Vere peccatores debẽt querere dñm in cõuerſione penitẽtiali. vnde Iohel. ij. Cõuertimini ad me in toto corde veſtro ꝛc. vnde Gregꝰ. In cõſpectu diuinitatis: nemo dubitet miſericordiã conſequi: q2 nullũ peccatoreʒ reuerſum deſpicit: qui pctõres redimere venit: imo qd plus eſt. dñs clamat poſt peccatores Cant. vj. Reuertere reuertere Sunamitis. Reuertere corpe reuertere aĩa dicit glõ. quater dicit re

uertere. Propter cogitationē: locutionē: opationē: ⁊ malā ꝯſue
tudinē. Poteſt ⁊ alit̃ exponi: dicit em̄ glō. Quater dicit reuerte
re: q꞉ a partib⁹ mūdi diſpſi: in fine ſūt cōuertēdi. O ſi talit̃ quis
dn̄m q̄reret vtiqꜫ ad ipm̄ tāqꜫ ad tutū refugiū veniret. ipe em̄ ſo
lus eſt refugiū nr̄m: eſt adiutoriū in tribulationib⁹: q̄ iuenerunt
nos nimis. Bern̄. Jeſu dulce refugiū: ſpes vna penitentiū. Sic
Aug⁹. Penitens venit ad dn̄m: inuenit ſe longe eſſe a deo in re/
gione diſſimilitudinis: q꞉ longe a peccatorib⁹ ſalus. i. xp̄us. vn̄d
ad ipm̄ veniēs exclamans ait. O amor eterne qui ſemꝑ ardes ⁊
nūqꜫ extinguis: tarde veni ad te: tarde noui te: in oib⁹ q̄ ꝑcurro
nō inuenio tutū locū niſi in te: imo ipſe dn̄s tanqꜫ hoſpitari⁹ nos
allicit ad ſe dicens Mat. xj. Venite ad me oēs qui laboratis et
onerati eſtis ⁊ ego reficiā vos. Ber. Caro clamat ego deficiam:
mūdus ego inficiā: diabolus ego interficiam: xp̄us vero ego re
ficiam. vn̄ Mat. xix. Sinite inquit ꝑuulos venire ad me: taliuꝫ
eſt em̄ regnū celorū. Paruulos. i. humiles nō ſuꝑbos pctōres.
Iſta dr̄ Jac. iiij. De⁹ ſuꝑbis reſiſtit: humilib⁹ aūt dat gratiaꝫ.
De ꝯſiſtētia ſuꝑboꝝ dn̄s dicit i pſ̄. Nō veniat mihi pes ſuꝑbie
. ⁊c̄ vn̄ bn̄ dic̄ Greg⁹. Qui ceteras v̓tutes ſine hūilitate congre
gat quaſi qui puluerē in vētū portat. Scđo q̄rēdus eſt dn̄s i
orōne virtuali: vt ipm̄ ꝑditū iueniam⁹. vn̄ Ecc̄. vlt̃. Queſiui ſa
piētiā palā in orōne mea: ante tp̄s poſtulabā ꝓ illa: ⁊ vſqꜫ in no
uiſſimis requirā eā. Vere qui dei filiū in orōne q̄reret: ipm̄ vtiqꜫ
iueniret. vnde Ber. Quid orōne p̄cioſi⁹: q̄ deo eſt ſacrificiū: an/
gelis organū: ſanctis cōuiuiū: orantib⁹ p̄ſidiū: contritis vngen/
tum: penitentib⁹ remediū: hoſtibus iaculū: ⁊ oibus firmamētū
non em̄ ſufficit orare in die ſed etiā in nocte. Exemplo xp̄i qui in
oratione ꝑnoctās erat: vt dicit̃ Luc̄. vj. vnde Hiero. Si vis ha
bere ꝑtē cū xp̄o tibi exēplo viuēdū ē: qui ab oi malitia ⁊ nequi/
cia ꝯtrane⁹ fuit: vt nec inimicis vicē reddere cogitaret. De no/
cturnali oratiōe dicit Jſido. Pernocta in orōne: ⁊ p̄ce incumbe
nocturnis vigilijs ad modicū clauſis ocul̃ rurſus orādū: q꞉ oib⁹
malis p̄ualet orō. vn̄ dr̄ Cant̃. iij. In aīa ſctā i lectulo ꝑ noctes q̄
ſiuit dn̄m glr̄ie. Glō. Lectulū ſibi in nocte aīa ſctā facit: dū oēs ꝑ
turbatiōes mundi fugiēs: ſecretū in q̄ requieſcat ſibi comparat.
Sic ezechias egrotans in lecto ꝯuertit faciē ad parietem ⁊ ora/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

uit ad dñz.iiij.Reg.xx.Et Eſa.xxxiij.vñ audire meruit a dño
Audiui inqt orone tuā:ꝛ vidi lachrymas tuas.vñ Aug⁹.Nul
lum credim⁹ad ſalutē niſi deo iuitāte venire:nullū iuitatū ſalu/
tez ſuā niſi deo auxiliāte opari:nullū niſi orātē auxiliū pmereri.
Quā accepta ſit deo oro:teſtaꝛ dñs de paulo conuerſo Act.ix.
Uade inqt ad ananiā:ꝛ qre i domo iude ſaulē noie tarſuz.Ecce
eñ orat q: nouū:q: iauditū p triduū ieiunās ꝛ orās rapt⁹ fuit in
tertiū celū.Sic ꝛ ſtephan⁹obdormiuit i dño.vñ Aug⁹.Quid ē
oro niſi aſcēſio aīe de terreſtrib⁹ad celeſtia.Inquiſitio ſupnoꝝ
īuiſibiliū deſiderioꝝ. Tertio qrēdus eſt dñs in dilectiōe ſingu
lari vt inuentū ardenti⁹ teneamus.vnde Cant.iij.S[urg]a[m] [e]t
circuibo ciuitatem:per vicos ꝛ plateas querendo quem d[ili]git
anima mea.Sancta eñ anima ſurgit per grām circuit ciuitatē
ad explorādā ꝯſciētiā qrit p diligētiā.Surgit aūt aīa mētē a ter
renis eleuādo.vñ Greg.Frigeſcit quis a cura ſeculi: qñ ſurgit
quis ardenti⁹ in amorē dei.Et vere in dilectiōe ſingulari qrē[d⁹]
eſt dñs.Singulariter eñ vult diligi dñs qui ait in pš.Singula
riter ſū ego donec trāſeā.vñ Aug⁹.Min⁹ te dñe amat q̄ aliqd
tecū amat qꝺ ñ ppꝛ te amat.Itē i eodē.Btūs q̄ amat te de⁹ me⁹:
ꝛ amicū i te:ꝛ īimicū ppꝛ te.Sigularis eñ dilectio ē:q̄ ſociū nō
recipit:q̄ dicit.Rēnuit conſolari aīa mea niſi tm̄ i deo.Memor
fui dei ꝛ delectat⁹ ſum:ꝛ exercitatus:ꝛ defecit ſpūs meus.Seq̄
tur ergo illud Cant.iij.Inueni quē diligit aīa mea:tenui eū nec
dimittā.Glō.Quāto itētius queſiui:tāto ardēti⁹ iuentū tenui.
vñ Ber.O piū ꝛ delectabile pietatis ſpectaculū ipſe qui queri/
tur ꝛ deſideraꝛ:occultat ſe vt ardenti⁹ queraꝛ:ꝛ queſit⁹ cū gau
dio iueniaꝛ:ꝛ inuent⁹ cū ſollicitudine teneaꝛ:ꝛ tent⁹ non dimit
taꝛ donec in amoris ſui cubiculū manſionē factur⁹ introducaꝛ.
Sic maria magdalena diligendo ſingulariter queſiuit:queren/
do inuenit:inuentū tenuit:nec dimiſit.O ſi nos ſic dominum in
uentum teneremus in eternum.Sed heu multi dominū tepide
querūt:ꝛ ideo nō iueniꝛ.vñ dꝛ Cant.iij.Queſiui ꝛ nō iueni illū
vocaui ꝛ nō reſpōdit mihi:imo plures dñm ſollicite queſitū in/
uentū male cuſtodiunt ſiue tenēt:imo a ſe abijciūt dicētes Eſ.
lxv.Recede a me:ne ppinques mihi:ꝛ tales non attēdunt qo
btūs Ber.ait.Nobilē hoſpitē habes o caro:ꝛ nobilis valde to

ta salus tua pēdet in ei⁹ salute. Da honorem hospiti tuo: qꝛ si q̄d sensus: si quid decoris in te est: huius hospitis beneficio euenis/ se tibi recognoscas. Discessus eius probat: quid p̄sentia cōfere/ bat. Et ecce talis dn̄s grauis est peccatoribus ad videndū: pro modico eñ tm̄ dn̄m abijciunt. Quod sepe ꝯtingit illis qui post cōmūionē sepe in pctm̄ mortale cadūt: ⁊ maxime tpe resurrecti/ onis. Propt̄ qd̄ dr. j. Cor. xj. Multi inter vos ibecilles ⁊ dor miūt multi. Et heu nō attēdūt illō qd̄ dicit beat⁹ Greg. Est mo mentaneū qd̄ delectat: ⁊ eternū qd̄ cruciat.

Recordari Distinctio I

Recordari. Nō qꝫ sex sūt q̄rum recordari debem⁹: ⁊ sp h̄re in memoria viꝫ hūane nāe vilitatē: pctōꝝ multiplicitatē: mortis necitatē: iudicij seueritatē: infernal' supplicij eternitatē: ⁊ celestis gaudij iocūditatē. Primo nihil imūdi⁹: scd̄o nihil p̄iculosi⁹: ter tio nihil certi⁹: q̄rto nihil terribili⁹: quinto nihil intolerabilius: sexto nihil desiderabili⁹. De p̄mo dico recordari debem⁹ ⁊ sp in memoria h̄re hūane nature cōditionē qua nihil imūdi⁹. vnde ps̄. Humiliata est in puluere aīa mea. Cōglutinat⁹ est i terra vē ter me⁹. Quid eñ est corp⁹ nr̄m nisi puluis: vñ Geñ. iij. Puluis es ⁊ in puluerē reuerteris: ⁊ talis se merito hūiliat: qui meseriaꝫ hūane ꝯditiōis recogitat. vñ Greg. Heu vñ fastus hois: vñ tā/ ta supbia cui⁹ tā erūnosa natiuitas: cui⁹ natiuitatē sequit̄ taꝫ la/ boriosa penalitas: cui⁹ penalitatē excludit mortis natiuitas: cu/ ius esse mométaneū: cui⁹ vita p̄iculū: mūd⁹ exiliū. Scd̄o recor dari debem⁹: ⁊ sp in memoria h̄re pctōrum cōmissioneꝫ quibus nihil p̄iculosius. vñ dr ps̄. Iniquitatē meā annūciabo: ⁊ cogita bo pro pctō meo. Hec memoria siue recordatio ꝓuocare debet nos ad fletū: ⁊ h̄ triplicit̄: viꝫ qꝫ tāta cōmisim⁹ nūero ps̄. Laua bo p singl'as noctes lectū meū: la. me. stra. me. riga. Per singl'as noctes: h̄ ē p singula pctā. vnde Aug. Una gutta a q̄ tantū facit hic per emendam: sicut decem anni in purgatorio. Itē debet fle re qꝫ tā grauia ⁊ abominabilia corā deo ⁊ angelis cōmittere non erubuit. vñ Osee. viij. Domine confundor ⁊ erubesco leuare fa ciem meam ad te: qm̄ iniquitates nostre multiplicate sunt super capita nostra. Sicut publicanus nolebat oculos ad celū leuare

vt dr Luc̄.xviij. Sic decē leproſi ſteterūt a longe: ⁊ maria ma/
gdalena d retro: ⁊ oēs iſti miſcdiā obtinuerūt. vñ Aug⁹. Nul
lus de miſericordia dei deſperet: qr maior eſt eius miſericordia
q̄ȝ noſtra miſeria: tardi⁹ ſiquidē videt ei veniam dare: q̄ȝ pecca/
tori accipere. Sic em̄ feſtinat a tormento cōſcientie reum abſol/
uere quaſi eū plus cruciet ꝯpaſſio ſui. Item debet flere de tem/
pore ſcȝ ꝙ tāto tp̄e in pc̄tis fuit. vñ Eſa.xxxviij. Recogitabo ti
bi oēs ānos meos ī amaritudie aīe mee: nō in delectatiōe. vnde
Greg. Boni eo magis ignoſcūt deſideriū requirēdo pietatis dī
quo erubeſcūt magis memoriā iniquitatis ſue. Tertio recor-
dari debem⁹: ⁊ ſp̄ in memoria habere mortē tp̄alē q̄ nihil certi⁹.
vñ Ecc̄.xx. Memor eſto qm̄ mors non tardabit. Et Mat.iij.
Securis iā ad radiceȝ arboris poſita eſt. vñ Job.xiiij. Breues
dies hoīs ſunt. De certitudine hui⁹ mortis: ⁊ ꝙ cū hō ipaȝ certi
tudinē ignorat: dicit Greg⁹.in moralib⁹. Cōditor nr̄ nobis dieȝ
mortis nr̄e incognitū eſſe voluit vt dū ſp̄ ignorat: ſp̄ ꝓxim⁹ eſſe
credat. Et tāto quiſq̄ȝ ſit feruētior in op̄atione: quāto ⁊ incerti/
or eſt de vocatiōe. Quarto recordari debem⁹ ⁊ ſemp̄ in memo
ria habere extremā iudicij vltionem qua nihil terribilius. vnde
Prou̇.vj. Zelus ⁊ furor viri nō parcet in die vindicte ſcȝ iudicij
Circa qd iudiciū debem⁹ quinq̄ȝ notare. Primū eſt ſollicitudo
quā olim habebāt amici dei. vñ Job.xxxj. Quid faciā cū ſurre/
xerit ad iudicādū dñs. Et cū queſierit quid dicā ei: ⁊ idem.xiij.
Quis mihi tribuat vt in inferno ꝓtegas me: ⁊ abſcōdas me do
nec ꝑtrāſiat furor tu⁹. Propt̄ qd dicit btūs Hiero. Siue cōedā
ſiue bibā vel legā: aut quicquid opis faciā: ſp̄ ſonat horribilis il
la vox in aurib⁹ meis. Surgite mortui venite ad iudiciuȝ. Sed
notādū eſt ꝙ ſunt inſignia paſſionis xp̄i ſcȝ Crux claui lācea ci/
catrices in carne. vnde zacharie ⁊ Apoc̄.j. Viderūt i quē pupu
gerūt: ideo nō erit tūc accuſatiōis neceſſitas: cū viderint crucē ⁊
ip̄m xp̄m habētē in corꝑe ſuo teſtimonia paſſiōis: tūc dānādis
exprobrādo dicet Luc̄.xxiiij. Videte man⁹ meas ⁊ pedes meoſ
De hac viſione dicit beatus Greg⁹. Redemptor humani gene
ris cum iudex apparuerit: ⁊ ſpecioſus iuſtis: ⁊ terribilis erit iiu/
ſtis. Quem tunc aſpicient manſuetum electi. Hunc eundem pa
uendum atq̄ȝ terribilem conſpicient reprobi. Itē tertio qd notā

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dum eſt inflexibilitas ē iudicis. vnde Prouͦ. vj. zelus ⁊ furor vi
ri non parcet in die vindicte. i. iudicij: nec acquieſcet cuiuſq̄ p̄ci/
bus: nec accipiet pro redēptione dona plurima. vnde Ber. Ve
niet dies illa in q̄ plus valebūt pura corda: ꝙ aſtuta verba: con
ſcientia bona ꝙ marſupia plena. Quoniāquidem iudex ille nō
fallit verbis nec flectit donis. Tunc boni gaudebunt de confu
ſione malorū. vnde dicent illud Luc. xvj. Inter nos ⁊ vos cha
os magnū conſtitutū eſt. Glō. Juſtorū aīe: ⁊ ſi in nature ſue bo/
nitate miſericordiā habēt. Jam tunc auctoris ſue iuſticie coniū/
cte tanta rectitudine conſtringuūtur: vt nulla ad reproborū cō/
paſſionē moueant. Greg. Juſtus in extrema vltionis die dam/
pnatis ex humanitate non cōpatit: q̄r diuine iuſticie inherēs in
concuſſo diſtrictiōis intime vigore ſolidat. Quartū qđ nota
tur in extremo iudicio eſt peccatoꝝ denudatio. vñ Ecc. xj. In fi
ne hoīs denudatio opm illius: ideo videbit ⁊ nudabit pecca to
ris miſeri conſcientia: ⁊ de apto corde lr̄e peccatorū ſuoꝝ: atq̄
vniuerſa multitudo aſtantiū leget in pectore ſignaturꝰ imagies
peccatorū. vñ ⁊ aplus. j. Coꝝ. iij. dicit. Uniuſcuiuſq̄ opus erit
māifeſtū dies dn̄i declarabit. Et Eſa. xlvij. d̄r. Reuelabit igno
minia tua videbit obprobriū tuū. vñ Augꝰ. Mallent reprobi
oē tormentū ſuſtinere ꝙ faciē irati iudicis tūc videre: quia tunc
dicēt montibꝰ ⁊ petris cadite ſup nos: ⁊ abſcōdite nos a facie ſe
dentis ſup thronū: vt d̄r Apoc. vj. Quintū quod eſt notandū
eſt ſentētie irreuocabilitas. De qua Mat. xxv. Diſcedite a me
maligni in ignem eternū. Augꝰ. Maledicent rerū creaturis: nec
ſcient a deo: q̄m hic ſcire noluerunt. Uita ſp moritui ⁊ morte ſp
victuri: ⁊ deū amplius nō viſuri. Ideo dicit Augꝰ. ſuper Job.
Qui ceciderūt ad vocē xp̄i morituri quid facient ad vocē iudica
turi? Quintū recordari debemꝰ ⁊ ſp in memoria habere pe/
narū infernaliū paſſionē: quibꝰ nihil intollerabiliꝰ. vñ Job. xx.
Luet q̄ fecit oīa: nec tñ cōſumet. Circa penas gehēne q̄ttuor no
tant. Primū eſt pctōrū acerbitas. Nā grauiſſima pena q̄ in hoc
mūdo ē oīm martyꝝ: minor eſt reſpectu minime pene in purga/
torio. vñ Aug. Miro mō licet ꝯterritꝰ nō ſit: grauis ē tñ ignis il
le. Exupat em̄ oēm penā quā aliquis in mūdo ꝑpeſſus eſt. Sed
qđ de penis inferni: vbi nulla eſt redēptio vt dicit Job. Scđm

qđ ē notādū ē penarū diuturnitas. vñ Mat. xx. Diſcedite a me maledicti i ignē eternū. Facile ē iacere i lecto ſuaui ⁊ mōo. Sꝫ ſi quis in eo iacere deberet annis viginti diceret prius vellē eſſe mortuus. vnde Eſa. xiiij. Subtus te ſternetur tinea ⁊ operimētum tuum erunt vermes. Hec pena finē non habet. vnde Job xx. Luet que fecit oīa nec tamē cōſumet. Glō. vt ſine fine crucietur: viuē ſine fine cōpellet. vnde Aug. Mors eterna eſt q̄ nullo fine clauditur: ad quā nulla accedit conſolatio: ⁊ nunq̄ recedit deſpatio. Tertiū qđ notat eſt penaꝝ infructuoſitas. Preſens eñ pena breuis eſt: leuis eſt: fructuoſa eſt. Futura aūt pena longa eſt: grauis ⁊ infructuoſa. Nā ſi quis in inferno fleret tantū de aqua quantū eſt in mari: non tamē ſufficeret ad ablutionē vni⁹ macule mortalis. vnde Aug. de fide ad petrum. In inferno ⁊ ſi erit ſtimulus penitudinis: nulla erit ibi correctio voluntatis. Quartū q̄ eſt notādū eſt penaruꝫ diuerſitas. vnde. Apoc. viij. Quātū glificauit ſe ⁊ in delitijs fuit tm̄ date ei luctū ⁊ tormentū. Ber. Gehēnales anguſtie non habent terminū: nec recipiūt interuallū: neſciūt remediū: ſingulis exceſſib⁹: ſingulisq̄ mēbris que arma fuerunt iniquitatis ſua debetur pena pro qualitate ⁊ quātitate cōmiſſi. In quo aūt mēbro creator amplius offendit peccator grauius torquebit. Sextū ⁊ vltimū ibi. Recordari debemus ⁊ ſemp in memoria habere celeſtis gaudij adoptiōeꝫ quo nihil iocundius. vnde Mat. v. Gaudete ⁊ exultate: ecce eñ merces veſtra multa eſt in celis. De hac celeſti mercede dic Innocenti⁹ papa. In regno eterno eſt vita ſine morte: dies ſine nocte: ſecuritas ſine timore: iocunditas ſine dolore: trāquillitas ſine labore: pulchritudo ſine deformitate ⁊ ſine debilitate: rectitudo ſine puerſitate: charitas ſine malicia: veritas ſine fallacia: felicitas ſine miſeria: gaudiuꝫ quod oculus non vidit nec auris audiuit.

Reddere Diſtinctio I

Reddere. Nota q̄ triplicē redditionē deus exigit a pctōrib⁹: vicꝫ in mūdo ſatiſfactiōeꝫ: i extremo ſue imaginis oſtēſionē: i iudicio rectā rōnē. Primo dico de⁹ exigit a pctōrib⁹ in mūdo ſatiſfactionē. vñ Mat. xviij. Cū exigeret rex a q̄dā ſibi oblato decē mi

lia talenta ait. Patientiam habe in me: ⁊ omnia reddã tibi. De/
cem milia talẽta ſũt decẽ mãdatorũ multiplices trãſgreſſiões q̃s
ſatiſfaciẽdo reddere tenemur. Heu q̃t ſunt qui ad lr̃am decẽ mi/
lia mortalia pctã cõmiſerũt. vñ Paral. xxxvj. Peccaui ſup nu/
merũ arene maris: ⁊ mltiplicata ſũt pctã mea. Et tñ de⁹ patient
expectat: ⁊ h iõ vt dicit Eſa. vt noſtri miſeret. vnde Aug⁹. Si
de⁹ patiẽs nõ eſſet: diu hũani generis origo deſiſſet: nec iuſtos d
peccatorib⁹ haberemus: ſi deus confeſtim punire vellet nocen/
tes nec donat pctã: ſed differt: nec pſeuerantẽ peccatorẽ a morte
liberat. ſ vt cito ↄuertat ⁊ viuat patient expectat. Quõ aũt red
dẽda ſint pctõꝝ debita: docet nos btã maria magdalena: q̃ ama
ris ⁊ infinitis reddidit lachrymis q̃cq̃d debuit: cui⁹ culpaꝝ de/
bita ad quingẽtos denarios dñs eſtimauit i pabola de duobus
feneratorib⁹ vt dr Luc. vij. Si ergo magdalena tantis lachry/
mis reddidit quĩgentoꝝ denarioꝝ debita: quãtis tũc fletibus
debẽt reddi. x. milia talẽta: vñ Iſido. Eſto tm̃ pnus ad lamẽta
quãtũ fuiſti pn⁹ ad pctã. Grauia eñ peccata: grauia deſiderãt
lamẽta. Scdo exigit de⁹ i extremo a pctõrib⁹ ſue imagis oſtẽ/
ſionẽ. vñ Mat. xxij. Reddite q̃ ſũt ceſaris ceſari: ⁊ ſũt dei deo.
Glõ. Sic ceſar exigit impſſionẽ ſue imagis: ita de⁹ exigit aiaz lu
mẽ vult⁹ ſui iſignitã pſ. Uota mea dñe reddã i ↄſpectu ois ppli
ei⁹. Glõ. meipm q ſũ imago ei⁹. vñ Ber. Qualẽ te paueris deo:
talis optet vt appeat tibi de⁹. Hec imago di reddẽda ẽ deo: bñ
aũt dic i ↄſpectu ois ppli ei⁹. i. oim ſctõꝝ i q̃rũ ↄſortiũ reddẽ de/
bem⁹ aiaz nr̃am. Oñdite inq̃t dñs mihi numiſma cẽſus: cui⁹ eſt
imago ⁊ ſupſcptio: Nũm⁹ iſte ẽ aia ad imaginẽ dei facta. vñ Au
gu. Feciſti noſ dñe ad imaginẽ ⁊ ſilitudinẽ tuã: feciſti nos nũmũ
tuũ. Certe p iſto nũmo fuiuit xp̃s hoi pluſq̃ꝫ. xxx. ãnis: iõ i mor
te hois diligent hũc nũmũ examinabit: vtruz dei ſit an diaboli:
vtrũ lucidã aut tenebroſã habeat imaginẽ. Qual tũc examiator
velit eẽ de⁹ dic Greg. Redẽptor hũani generis cũ iudex appu
erit: ⁊ ſpecioſ⁹ iuſtis: ⁊ terribil erit iiuſtis: quẽ tũc mãſuetũ aſpi-
ciẽt electi: hũc eũdẽ pauẽdũ atq̃ꝫ tribilẽ ↄſpiciẽt reprobi. O mi
ſera aia q̃ tũc malũ numũ. i. malã aiaz oñdeſ. vñ dic. Oñdite nũ
miſma cẽſ⁹: ⁊ tũc dicet dñs illd Mat. xxv. Amẽ amẽ dico vob
neſcio vos: qui tũc bonã ⁊ mũdã ↄſciaz haberet vtiq̃ꝫ ſaluaret.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

De hac conſcientia dicit Ber. Ueniet dies illa in qua plus va/
lebunt pura corda ꝙ̄ aſtuta verba: conſcientia bona ꝙ̄ marſu/
pia plena. Quoniā quidem iudex ille non fallitur verbis: nec fle
ctitur donis. Tertio exigit deus a peccatoribus in iudicio re
ctam rationē. vnde Luc. xvj. Quid hoc audio de te. Redde rō
nem villicatiōis tue: iā eñ nō poteris villicare. Nō tūc reddēda
eſt rō de trib⁹. Primo de malorū. vñ Mat. xij. De ꝟbū ocioſū
qđ locuti fuerint hoīes reddēt rōnē in die nouiſſimo. Greg. Sic
malus aer aſſiduo flatu tractus inficit corp⁹: ita ꝑuerſa locutio
aſſidue audita infirmantiū inficit animū. vnde bene dicit: oē ver
bum ocioſuꝫ ⁊c̄. O dñe ſi de minimo: quid de mille marcis? Si
de verbo quid de ope? ſi de verbo ocioſo: quid de nociuo erit?
Propt̄ qđ btūs Iſido. dicit. Uani ſermōes in ore xp̄iani eē nō
debēt. Nō ſicut malos ſermones colloquia bona corrigunt: ita
praua colloquia bonos mores corrūpūt. De illis verbis ocioſiſ
⁊ inutilib⁹ dicit btūs Hiero. horribile verbū. Scurrilitas ⁊ laſ
ciuia te p̄ſente nō habeat locū: nunꝙ̄ verbū inhoneſtū audias.
Omne qđ nō edificat audiētes in ꝑiculū vertit̄ audiētiū. Secū
da eſt ratio reddēda de bono ꝝ omiſſione. vñ Luc. xvj. Redde
rōnē villicatiōis tue. Oīa eñ bona i corꝑe vł in aīa: vł in rebus
tibi cōmiſſis: vicꝫ bona tꝑalia ⁊ ſpūalia quoꝝ non es heres vel
dñs ſed villic⁹ debes ad vtiltatē diſpēſare: nō inutilit̄ diſpēſare:
imo nec tp̄s iutilit̄ expēdere. De quo ſilr̄ reddem⁹ rōnē. vnđ
Anſel. O lignū aridū ⁊ iutile: eternis incēdijs dignū. Quid rñ/
debis qñ exiget̄ a te vſꝙ̄ ad ictū oculi oē tp̄us viuēdi tibi impē/
ſum: quō ſit expēſum: ꝫ de bonis diſſipatis reddere debem⁹ rō/
nem. Quid tunc erit de lucris bonoꝝ neglectis? Mat. xx. Ue
nit dñs ſeruoꝝ illorū ⁊ poſuit rōnē cū eis: vbi dr̄ ꝙ dānatus eſt
qui talento ſibi tradito nihil eſt lucratus. Sed adde ꝙ domin⁹
in ſolo opere miſericordie eū cōmendauit quādo ait. Scio quid
faciā: vt cū amotus fuero a villicatiōe recipiēt me ī domos ſuas
Glō. illis quib⁹ miam impendo. vñ ait dñs infra. Facite vobis
amicos đ māmona iniq̄tatis: vt cū defeceritis recipiāt vos ī et̄na
tab. ⁊c̄. Tertio reddēda ē ratio đ ſbditoꝝ amiſſiōe. vñ Heb. xij.
Obedite p̄poſitis vr̄is ⁊ ſbiacite eis. Ipſi eñ ꝑuigilāt q̄ſi rōnē
pro aīabus vr̄is reddituri. vnde Aug⁹. in libro de ciuitate dei.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Obediẽtia in creatura rationali: mater quodãmodo eſt oĩm cu
ſtoſq̃ʒ virtutũ. Ergo quicũq̃ʒ debitã obedientiã cõpleuerit: deũ
ꝓpitiũ habebit. vnde Ber. Nõ dabit inobediẽti copiã ſui tant⁹
amatoꝛ obediẽtie: qui maluit moꝛi q̃ʒ nõ obedire. O q̃ʒ grauiſſi
mam rationẽ reddẽt pꝛo aĩabus p̃lati. Nam ꝑ vna aĩa neglecta
dabit ꝓpꝛiaʒ aĩam. vnde. iij. Reg. xx. Cuſtodi virũ iſtum ait ꝓ/
pheta Micheas: qui ſi lapſus fuerit erit aĩa tua ꝑ aĩa illi⁹ vñ dꝛ
Dañ. vj. Et tres erãt pꝛincipes in regno darij regis medoꝝ qui
bus ſatrape debebãt reddere rõnẽ ex quib⁹ daniel vn⁹ erat: naʒ
pꝛincipi ſac erdoti reddit̃ ratio in cõfeſſiõe. Quãtũ aũt confeſſio
vꝫ eat beat⁹ Ber. ait. Amas ꝯfeſſionẽ: ſi affectas decoꝛẽ: reuera
vbi cõfeſſio: ibi pulchꝛitudo ⁊ decoꝛ. Si peccata ſunt: in cõfeſſio
ne lauant̃. Si bona opera in cõfeſſione mũdant̃ cum mala tu cõ
fiteris: ſacr ificiũ deo eſt ſpiritus cõtribulatus: ⁊ imolas ſacrifi/
cium deo laudis. Sic pꝛincipi vniuerſali in extrema examina/
tione reddẽda eſt ratio: ⁊ tunc ſicut apparebim⁹ nos iudicat do
min⁹. vñ Hiero. Non quales fuerim⁹: ſed quales in fine vite ex
iſterimus nos iudicat dñs. Sic ⁊ pꝛincipi infernali i nouiſſima
q̃drãtis exactiõe reddenda ẽ ratio. vnde Mat. xviij. Tradidit
eũ toꝛtoꝛib⁹: q̃adusq̃ʒ redderet vniuerſũ debitũ. Aug⁹. Pctã ſi
ue magna ſiue parua ſint: ĩpunita eſſe nõ poſſũt. Quia vel hoĩe
penitẽte vel deo iudicãte plectunt̃: ceſſat autẽ vindicta diuina
ſi confeſſio p̃curret humana.

Remittere Diſtinctio I

REmittere Nõ q̃ pctõꝛib⁹ pctã remittũt̃
ꝓpt̃ q̃ttuoꝛ: vicʒ Per ſincerã
dilectionẽ. ꝑ deuotã oꝛonẽ: ꝑ verã cõtritionẽ. ⁊ ꝑ pi
am erogationẽ. Pꝛimo dico pctõꝛib⁹ remittũt̃ pctã ꝑ ſincerã di
lectionẽ. Luc. vij. de maria magdalena. Remittũt̃ ei pctã mlta
qm̃ dilexit multũ. Ille multũ diligit rẽ: qui eã ꝑditã multũ q̃rit
⁊ diligent̃: ⁊ iuẽtã multũ tenet foꝛtit̃: ſicut magdalena xp̃m. vñ
ipa potuerit dicere illud Cant̃. iij. Inueni quem diligit anima
mea: tenui illũ nec dimittã. Ber. Occultat ſe de⁹ vt ardẽti⁹ q̃rat̃
q̃ſit⁹ cũ gaudio iueniat̃: iuẽt⁹ cũ ſollicitudie teneat̃: tent⁹ nõ di/
mittat̃. Ecce iſta dilectio ſig̃ta eſt in obſequio marię q̃ pedes dñi
oſculata ẽ: oſculũ eñi ſignũ amoꝛis ẽ. Oſculat̃ ergo xp̃m ſuauit̃

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

nqi diligit eum diligent̄. Oſculare chariſſime xp̄m vt maria
non vt iudas qui ore amicum ſe oſtendit: ſed corde inimicꝰ fuit.
Sic heu multi hoīes oſculant̄ xp̄m ore benedicendo: ſed opere
male viuēdo ore corpus xp̄i ſumendo: ſed a corde ꝑ malas cogi
tationes xp̄m abijciēdo. Ore orādo ⁊ maligna facta non dereli
quendo. Tales cū iuda domino appropinquant: ſed longe ſūt
corde. Mat. vj. Populus hic labijs me honorat: cor aūt eorū
longe eſt a me: ⁊ talibꝰ melius ⁊ vtilius eſſet corpꝰ xp̄i nō ſume
re ꝙ̄ male ſumere. Ber. Antidotū verſum eſt in venenū: ⁊ qḋ ſi
uentū fuerat ad remediū: inuenit̄ ad mortē. Scḋo peccatori
bus remittunt̄ pctā per deuotā orationē. vnde petrꝰ ad ſimonē
magum ait Act̄. viij. Roga deū ſi forte dimittat̄ tibi hec cogita
tio cordis tui. Hijs verbis petrus oñdit ꝙ in paruis ſimon rogan
do ꝯſequi remiſſionē potuit: audierat em̄ a mgr̄o ieſu xp̄o ro
gādo remiſſionē meruit: q̄. x. milia talēta debuit Mat. xviij. ...
debitū dimiſi tibi qm̄ rogaſti me. O ꝙ̄ grauiſſima debita ſūt. x. mi
lia talēta: ⁊ dn̄s tm̄ rogādo dimiſit. De iſta deuota ⁊ itēta orōe di
cit Ber. orōne p̄cioſiꝰ q̄ deo eſt ſacrificiū: angelis organū: ſctis
cōuiuiū: orātibꝰ ꝑſidiū: cōtritis vngentū: penitētibus remediū:
hoſtibꝰ iaculū: ⁊ tēptatis oībus firmamētū: ⁊ iō quātūcūꝗ apḋ
deū debitis pctōꝝ ſis obligatꝰ: ꝓ remiſſione tm̄ rogare non deſi
ſtas: quia deus ſꝑ paratꝰ eſt ad indulgēdū. Augꝰ. Auctor boni
tatis ſꝑ rogari vult vt ſemꝑ ignoſcat: ⁊ qr̄ vult ignoſcere ſemꝑ
dat fiduciam deprecandi. Tertio remittuntur peccatoribus
peccata per verā contritionē Lu. xxiiij. Oportebat pati xp̄m
⁊ reſurgere a mortuis tertia die: ⁊ predicare in noīe eius penitē
tiam ⁊ remiſſionē peccatorū in oēs gentes. O ꝙ̄ magna miſeri
cordia dei qḋ in oībus gentibꝰ: ⁊ in oībus terminis ⁊ in oībꝰ tē
poribus pōt remiſſio pctōꝝ ꝑ penitētiā ⁊ ꝯtritionē dū hō viuit
obtineri. Penitētie aūt virtus in cōtritione maxime cōſiſtit. Cō
tritio aūt figurata eſt ⁊ exhibita in p̄mo obſequio marie: quo pe
des domini lachrymis rigauit. Ecce quomodo maria fleuit nō
percuſſa: nec per aliquē cōpulſa: ſicut vt pueri flere ſolent: dū
percutiantur. Fleamus ergo nos ne ꝑcutiamur. vnde Grego.
Vnuſquiſꝗ noſtrū ad penitētie lamēta recurrat: dum flere an

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

re pcuſſionē vacat. Quarto remittūt pctōib⁹ pctā p piā eroga
tionē. vñ Ecc. iij. Jgnē ardētē extiguit aq̄: ⁊ elẏna pctis reſiſtit.
vñ Ambro. Magna ē elẏna: q̄ ardētiū crimiū globos beniuolē
tie ſue fonte refrigerat. Pre oīb⁹ eſt iſtud refrigeriū q̄rēdū ante
mortē: ppt̄ qḋ bñ ait ps̄. Remitte mihi vt refrigerer p̄uſq̄ȝ abeā
⁊ ampli⁹ nō ero. i. priuſq̄ȝ moriar. Poſtq̄ȝ eñ abierat ab hac vi/
ta diues ille: q̄ lazaro micas denegauerat refrigerari qd̄ē petijt:
ſ nō obtinuit. vñ Luc. xvj. Pr̄ abrā mitte lazarū vt intingat ex
tremū digiti ſui i aquā vt refrigeret liguā meā. De dulcedīe hu
ius gutte ⁊ ei⁹ ꝟtute dic̄ Ber. Tāta ē dulcedo celeſtis p̄rie vt ſi
ſola gutta mitteret̄ i iſernū: oēȝ ei⁹ amaritudinē auferret. Hanc
guttā diues petijt nec obtinuit.

Sanare Diſtinctio I

SAnare. Nō q̄ dn̄s ſanat q̄druplicit̄: vi cȝ
Totalit̄: celerit̄: facilit̄: ⁊ multiplr̄.
Primo dico dn̄s ſanat hoiem totalit̄. vñ Joh. xvij.
Totū hoieȝ ſanū feci i ſabbato. Totalitas hui⁹ ſanatiōis i ſepte/
nario nūero ſignat̄. Sabbatū eñ dies ſeptia ē: vñ dz. iiij. Reg.
v. Uade ⁊ laua ſepties i iordane: ⁊ recipiet ſanitatē caro tua at/
q̄ mūdaberis. Septies. i. ab oīb⁹ q̄ ſeptē dieb⁹ cōmiſiſti: vel in
aliq̄ ſeptē diez ſcȝ mūdaberis. vñ Hiero. Septies cadit iuſt⁹ ⁊
reſurgit. Si cadit quō iuſt⁹: ſi iuſtus q̄nō cadit. Sed iuſti voca
bulū nō amittit qui p pniāȝ reſurgit. Jordan⁹ baptiſmū ſignat
vel pniam: interp̄tat̄ eñ riuus iudicij. vnde ſi homo iudiciū fu
turum attenderet: riuos lachrymaꝝ vtiq̄ȝ effluerēt. Jlle dico ri
uus de quo Aug⁹. Una gutta aq̄ tm̄ facit hic per emendā: ſicut
decē āni in purgatorio: imo attendere deberemus iudiciū quod
dn̄s ante pilatū ſuſtinuit. vñ ps̄. De vultu tuo iudiciū meū pro
deat. Propter qḋ dicit Ber. Quādiu vixero mēorero laboꝝ q̄
ptulit i p̄dicatiōe: fatiga. i. diſcurſu: vigili arū i orādo: lacri. i cō
pa. ꝯuitioꝝ: ſputo. cola. ſbſannationū: clauoꝝ ⁊ oim doloꝝ ei⁹
alioquin requiret̄ a me ſanguis iuſti qui effuſus ē ſup terrā: nec
mihi deerit q̄ ſpm̄ gr̄e cōtumeliā fecerim: ⁊ filiū dei conculcaue/
rim: ⁊ ſanguinē teſtamēti eius polluerim. Non eſt aūt totus ho
mo ſanatus: ſi adhuc oculos leproſos per cōcupiſcentiā: vel os
per mēdacium ⁊ detractionē manus per malā opationē habes

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſimul eñ dñs ſanat omnia. pſ. Qui ſanat omẽs infirmitates tu/
as. Augꝰ. Nunꝙ dñs aliquẽ ſanauit: quem oĩno non liberauit
Nam corpus ab infirmitate: animã ab omni peccati cõtagione
indicans oportet penitentẽ ſimul dolere de omni crimine: quia
peccatori deus non parcit: ⁊ ideo Gregꝰ. dicit Qui penitẽti ve/
niam ſpopõdit: peccanti diem craſtinũ non ꝓmiſit. Scdo deꝰ
ſanat hoĩem celerit̃. Eſa. lxiij. Frange eſuriẽti panẽ tuum: ⁊ in/
fra. Et ſanitas tua citius oriet̃. Ecce ꝑ opera miſericordie: citiꝰ
obtinet̃ ſanitas aĩe. Propter quod dicit Augꝰ. Beati illi qui in
miſericordia ſubueniũt miſeris: quoniã ita repẽdit̃ eis: vt ꝑ mi/
ſericord ez dñm de miſ̃ia liberent̃. Iſte eſuriẽs ⁊ miſer egenus
ac nudus eſt xp̃us qui ait Mat. xxv. Eſuriui ⁊ dediſtis mihi
mãducare: ⁊ q꞉ oĩa que pauꝑibus impẽdunt̃ ſibi facta reputat.
ideo beatꝰ. Gregꝰ. dicit. Ad dandũ cur pigri eſtis. Cum hoc qđ
iacẽti in terra: ſedẽti in celo porrigitis: ⁊ ꝙ̃ pauꝑ ⁊ egenꝰ fuerit
xp̃us in cruce Mat. viij dicit̃ Vulpes foueas habent: ⁊ volu/
cres celi nidos: filiꝰ aũt hoĩs nõ habz vbi caput ſuũ reclinet. vñ
Ber. Vide pauꝑem xp̃m natũ ſine hoſpitio inter bouẽ ⁊ aſinũ
iacentẽ in p̃ſepio: fugientẽ in egyptũ: ſedentẽ in aſino: nudũ pẽ/
dentẽ in patibulo. Si ergo hec oꝑa miſericordie feceris tũc ſani
nitas tua. i. aĩe citius oriet̃. Quid miruz ſi ſanat celeriter qui ſa/
nat tam libent̃. De hac celeritate dicit Augꝰ. Nullus de miſeri
cordia dei deſperet: maior eſt eñ eius miſericordia ꝙ noſtra mi/
ſeria. Tardiꝰ ſiquidẽ videt̃ ei veniã dare ꝙ peccatori accipere.
Sic eñ feſtinat a tormento cõſciẽtie reum abſoluere quaſi plus
eum cruciet cõpaſſio miſeri: ꝙ̃ ip̃m miſerũ cõpaſſio ſui. Ter/
tio dñs ſanat hoĩem facilit̃. vnde Mat. viij. Tantũ dic verbo:
⁊ ſanabit̃ puer meus. Non eñ oportet dñm ad montẽ peſſola/
num mittere pro medicina: q꞉ ſolo verbo ſanat. vnde Sap̃. Ne
ꝙ herba neꝙ malagina ſanauit eos: ſ; ſermo tuꝰ dñe qui ſanat
oĩa. Et ideo bone ieſu dic verbo ⁊ ſanabit̃ puer meus. i. aĩa mea
vnde Berñ. Dñe tu medicꝰ ⁊ ego eger ſum: tu miſericors ⁊ ego
miſer ſuz. Sana ergo me dñe q꞉ peccaui. Quã facilit̃ ſanat dñs
patet in idropico. vnde Luc. xiiij. dr. Ipſe vero app̃hẽſum ſa/
nauit eum ac dimiſit. In cuiꝰ ſanatione tria notant̃. Primũ eſt
q꞉ ſanauit clement̃. Nullus eñ infirmũ obtulit: nullus ꝓ eo in/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

terceſſit: vnde xp̄us ſola ductus clementia app̄henſuꝫ ſanauit. Magna clemētia ꝙ tantus talē tāgere voluit. vn̄ Luc. iiij. dixit. Euangelizare paupib⁹ me miſit: ⁊ ſanare cōtritos corde. Et que maior cōtritio ⁊ infirmitas ꝗ̄ peccatū in conſciētia. vn̄ Augu. Inter oēs tribulationes aīe non eſt maior ꝗ̄ cōſcientia peccatorum. Item ſanauit eū leuiter: nō vrendo: non ſecādo: nō potiones dando: ſed tātū miſerādo. vnde dicit̄ Luc. vj. Ex omnis turba querebat euꝫ tāgere: qꝛ virtus de illo exiuit ⁊ ſanauit omnes. Virtus dico vtiꝙ̄ miſericordie ſue: ⁊ ideo beat⁹ Greg⁹ dic̄ Non ſolū mali perirent: ſed ⁊ boni deſperarēt ſi non eſſet miſericordia. Tertium eſt ꝙ infirmū ſanauit gratis: qđ alij medici nō faciunt. Nō queſiuit aurū ⁊ argētū: qꝛ non indiguit vt dicit ps̄. Bonorū meoꝝ non indiges. Sed quid tunc habere voluit: certe grārum actioneꝫ: ⁊ iō dic̄ ps̄. Benedic aīa mea dn̄m: ⁊ infra. Qui ſanat oēs infirmitates tuas: ⁊ non ſolū ſanat: imo ꝙ plus ē ipm̄ infirmuꝫ ſcꝫ peccatorē poſt cōualeſcentiā tātū diligit quaſi non peccauerit. vnde Ber. O quanta ⁊ qualis eſt miſericordia dn̄i noſtri ieſu xp̄i: qui non minus diligit de peccato cōuerſum: ꝗ̄ eum qui nunꝗ̄ maculā peccati cōtraxit. Quarto ſanat dominus hoīem multiplicit̄. Sanat enī per cōtritionē. vn̄ ps̄. Qui ſanat cōtritos corde: ⁊ a ꝯtritiōe eoꝝ. Sic ſanauit regē Ezechiam vt dicit̄ in lib. regū. vnde Cyprian⁹. O penitentia que pctā miſerāte deo remittis: ⁊ paradiſum reſeras: que contrita ſanas: oēm triſtem exhilaras: vitam de interitu reuocas: ſtatū reſtauras: honorē reddis: fiduciā reformas: grām abūdantiorē refundis. Item ſanat per confeſſionē. vnde ps̄. Sana aīam meam: qꝛ peccaui tibi. vnde Aug⁹. O breue verbū peccaui: quod portas aperit paradiſi: dauid enī ait. Peccaui: ⁊ ꝓpheta miſſus ſtatim intulit dicens. Dimiſſum eſt pctm̄ tuum. Sic decē leproſi dum irent mūdati ſunt ſcꝫ per bonam voluntatē. vnde Greg⁹. Non eſt vacua manus a munere: vbi archa cordis voluntate plena eſt. Itē ſanat ꝑ orationē. vn̄ ps̄. Dn̄e inquit clamaui ad te ⁊ ſanaſti me. Sic ſanat⁹ eſt ionas clamās ⁊ orans in ventre ceci. vn̄ Aug⁹. Nulluꝫ credimus ad ſalutē niſi deo inuitāte venire: nullum inuitatū ſalutē ſuam: niſi deo auxiliante operari: nullum niſi orantem auxilium ꝓmereri. Ecce quoniā multiplicia ſunt a ſe

vulnera: multiplcia ſunt ſanitatū remedia: ⁊ iō beat⁹ Aug. dic. Miſerere fili dauid miſerere mei: q᷑ ad te miſericordē confugi: vt grauib⁹ vulnerib⁹ meis tiriacā tue remiſſōis infundas. Magna eſt miſeria mea: ⁊ iō magnā exigit medicinā.

Semen Diſtinctio i

Semen vel ſemiare. Nō ꝙ pr̄ celeſtis ſemiauit q̄druplex ſemē ⁊ valde mirabilit̄. Semiauit celū in celo: terrā in terra: celū i terra: ⁊ terram in celū. Primo dico pr̄ celeſtis ſemiauit celū i celū .i. celeſtes ſpūs: ⁊ iſtud ſemē perijt: q᷑ lucifer cecidit cū appetijt ſimil' fieri altiſſimo. vnde dixit Eſa. xiiij. In celū ↄſcendā: ſupra aſtra celi exaltabo ſoliū meū. Et infra. Aſcēdā ſupra altitudinē nubiuꝫ ⁊ ero ſilis altiſſimo: vn̄ pſ. deiecisti eos dū alleuarēt. De iſto Can̄ dic̄ Aug. Putabāt ſe excelſos cū ſiderib⁹ ⁊ fulgidos: ⁊ ecce ruerunt in terrā vn̄ pierūt ⁊ deformes facti ſūt. Scdo pr̄ celeſtis ſemiauit terrā in terrā .i. hoīeꝫ in paradiſuꝫ: nec cōualuit: q᷑ nō habuit humorē grē: ⁊ radicē .ſ. diuini amoris ⁊ timoris. Perijt aūt iſtud ſemē ppt̄ ↄcupiſcentiā ⁊ iobediētiā. vn̄ Gen̄. iij. dicit. Uidit mulier ꝙ bonū eſſet lignum ad veſcendū ⁊ pulchruꝫ oculis: aſpectuq; delectabile: ⁊ tulit de fructu illius ⁊ comedit: dedit q; viro ſuo qui comedit: ⁊ apti ſunt oculi amboꝝ. Cunq; cognouiſſent ſe eſſe nudos: ↄſuerūt folia ficus ⁊ fecerūt ſibi perizomata. Propt̄ qd̄ Greg⁹. dic̄ Si eua ligni fructū incaute non reſpexiſſet: mādatū dn̄i trāſgreſſa nō fuiſſet. Sed iſtud ſemen poſt q̄nq; milia annoꝝ ⁊ ampli⁹ cōualuit .ſ. qn̄ dn̄s paſſus fuit. Qualiter aūt iſtud ſemen ↄualuerit btūs Ber. dic̄. Humanū gen⁹ nō potuit redimi niſi tāta eēt hūilitas ſaluatoris: quāta ſupbia trāſgreſſoris: vt medicina reſpōderet vulneri ⁊ precium obligationi. Tertio pater celeſtis ſeminauit celū in terrā .i. vnigenituꝫ filiū ſuū in vterū virginis: ⁊ illud ſemen ↄualuit: q᷑ ſanctū fuit. vnde Luc̄. j. Dixit angelus ad mariā. Quod em̄ ex te naſcetur ſanctū vocabit̄ filius dei. Nō ſolum iſtud ſemen fuit ſanctū: ſed etiā plenū gratia ⁊ ſapientia Luc̄. ij. Puer creſcebat ⁊ confortabat̄ ſapientia: ⁊ gratia dei erat in illo. ⁊ infra. Jeſus aūt proficiebāt etate ⁊ ſapiētia: ⁊ gratia apud deum ⁊ hoīes. Propter ſanctitatem ⁊ ſapientiā iſtius ſeminis dixit deus ad abraam. Gen̄.

xxij. In ſemine tuo benedicent omnes gentes: hoc eſt in chriſto
Quã benedicte aũt ſint oẽs gẽtes btũs Aug⁹. oſtẽdit dicẽs. O
gia mirabilis creatura q̃ te deijcis: terrã amas ꝛ melioꝛ es. Sol
lem miraris: ꝛ pulchrioꝛ es: celũ cõtẽplaris ꝛ altioꝛ es: ſolo tuo
creatoꝛe inferioꝛ es. De dignitate ꝛ ſanctitate oim gentium vel
hũane nature dic̃ Chryſoſt. Non angelice nature eſt hec digni/
tas: vt deus ei in vna pſona iungeret: ꝛ reuera magnũ ꝛ mirabi
le ꝛ ſtupoꝛe plenũ. Carnẽ noſtrũ ſurſum ſedere ꝛ ab ãgelis ado/
rari. Quarto pater ꝛ ſeminatoꝛ celeſtis ſeminauit terrã in ce/
lum: ꝛ hoc cõualuit: qꝛ pater celeſtis terrã. i. humanã naturã in
aſcenſione a dextris collocauit. vñ Act. j. Chriſtus qui aſſũpt⁹
eſt a vobis in celũ: ſic veniet queadmodũ vidiſtis eũ euntẽ i ce/
lũ. Glõ. In eadẽ natura veniet iudicaturus in qua venit iudicã
dus. Sed hec tria ſcʒ humana natura cũ diuerſis ꝛ magnis la/
boꝛibus ſcʒ fame ꝛ ſiti: laſſitudine: lachꝛymis ꝛ colaphis celum
intrauit. Propt̃ qd̃ Ber. dicit. Quãdiu vixero memoꝛ ero labo
ris quẽ ptulit in p̃dicãdo: fatigatiõis in diſcurrẽdo: vigiliaꝝ: in
orãdo: lachꝛymaꝝ in ꝯpaciẽdo. cõuitioꝝ: ſputoꝝ: colaphoꝝ
hoꝛũqꝫ ſilium. Sed ad quid pr̃ celeſtis iſtã terrã ſeminauit in ce
lum: certe ob hoc vt nobis in iſto exilio pugnantib⁹ ſubueniret.
vñ Act. vij. dꝛ. Ecce video celũ aptũ: ꝛ iħm ſtãtẽ a dex. v. dei. ſ.
mihi ad ſbueniẽdũ. Ergo viril̃r pugnem⁹ qꝛ dñs ieſus xp̃s in oi
tribulatiõe ſp erit nobiſcũ. vñ Ber. Bonũ eſt mihi dñe tribula/
ri dũmõ ſis mecũ q̃ꝫ regnare ſine te. Malo tecũ eſſe i camino ar
denti q̃ꝫ ſine te in paradiſo floꝛenti.

Sequi Diſtinctio I

Sequi Nõ qꝫ fideles dñm ſequũt̃ tripl̃r: vicʒ
In ſctã ꝯuerſatiõe i ſecura euolatiõe:
in et̃na ꝯmãſione. Primo dico fideles ſequunt̃ dñm
in ſctã ꝯuerſatiõe. vñ Dañ. iij. Nũc dñe ſeq̃mur te in
toto coꝛde: ꝛ timem⁹ ꝛ q̃rim⁹ faciẽ tuã. Toto coꝛde debem⁹ ſequi
dñm: ñ i dimidio. Quidã eñ opa faciẽtes ſequũt̃ dñm: ſ; p alia
vitia ſequũt̃ diabolũ. vñ. iiij. Reg. xviij. ait helias ad iudeoſ. Vſ
qꝫ q̃ claudicatis i duas ptes. Si dñs ẽ de⁹ ſeq̃mi eũ: ſi baal ſeq̃mi
eũ. Baal interp̃tat̃ voꝛatoꝛ: ꝛ ſignat diabolum: qui multas de/
uoꝛat aias. vñ Pet. v. Aduerſari⁹ vr̃ diabol⁹ tanq̃ꝫ leo rugiẽs

currit querens quē deuoret. vñ Greg⁹. Nihil feciſſe ſe eſtimat cuꝫ aīas non ſautiat. Sed populus cepit toto corde ſequi dñm quādo ignis de celo dabaꝛ: ſicut ibi dꝛ. Ignis iſte ſpm̄ſanctū ſi/ gnificat. vnde Luc̄. xij. Ignē veni mittere in terrā: ⁊ quid volo niſi vt ardeat. De iſto igne dicit Beda. Spūſſanctus non ſolū in futuro ꝑfectā: ſed etiā in preſenti maximā iuſtis quietē tribu/ it: cū eoꝝ mētes celeſtis igne charitatis accēdit. Et hec vera eſt imo eſt ſola in hac vita reqes aiaꝝ diuina dilectiōe repleri. Spe ſuꝑne retributiōis ꝓſꝑa mūdi ſimul ⁊ aduerſa ꝯtēnere: terrena deſideria a ſe fundit⁹ extirpare. Cōcupiſcētijs ſecularib⁹ renūci are. O ſi ignis iſte ſuꝑ nos deſcēderet: vtiqꝫ toto corde nos deū ſequi faceret. Sed nota ꝙ debem⁹ ſequi dñm tripliciꝛ: ſcꝫ ſine di latione: ſine deliberatiōe: ⁊ ſine vlla excuſatione. Primo debe/ mus ſequi dñm ſine dilatiōe. Quia dꝛ de petro andrea iacobo ⁊ iohāne. Mat. iiij. Ex cōtinuo ſecuti ſunt dñm: qđ valde ē con tra pigros: qui cōuerti differūt. vñ Ecc̄. v. Ne tardes conuerti ad dñm: ⁊ ne differas de die in diē. Quare aūt cōuerſio non eſt differēda. Ber. dicit. Quid in reb⁹ humanis eſt certi⁹ morte: qđ hora mortis incerti⁹ iueniꝛ. Nō misereꝛ inopi: aut nō revereꝛ di uitias: nō generi cuiuſlibet: non deniqꝫ ipſi ꝑcit etati niſi ꝙ ſeni/ bus ē in ianuis: iuuenib⁹ in inſidijs. Scđo debem⁹ ſeq̄ dñm ſine deliberatiōe: Nā poſt magni angeli ꝯſiliū: alteri⁹ ꝯſilio non eſt vtēdū. vñ dꝛ Luc̄. ix. Ille q̄ añqꝫ vellet ſequi dñm volebat ꝓus renūciare domui ait dñs ꝙ nō eſſet apt⁹ regno celoꝝ. De vita ⁊ morib⁹ taliū dic̄ Ber. Multi ſūt bone ieſu qui volūt eſſe pauꝑ/ es ſine defectu: hūiles ſine deſpectu: patiētes ſine tribulatione. caſti ſine carnis maceratōe. Tertio debem⁹ ſeq̄ dñꝫ ſine vlla ex cuſatiōe: qꝛ ille q̄ ꝓ oꝑa pietatis in ꝑentes ſuos de ſe xp̄i ſeq̄la ex cuſari voluit dꝛ Mat. viij. Dñe ꝑmitte me ꝓus ſepelire prēm ⁊ mr̄eꝫ: audiuit a dño. Sine mortuos ſepelire mortuos ſuos: vēi ſequere me. vñ hiero. Licet paruul⁹ a collo depēdeat nepos li cet ſparſo crine ⁊ ſciſſis veſtib⁹: vbera q̄ te lactauit mater oñdat Licet in limine iaceat pater. Per calcatū prēꝫ: per calcataꝫ ve/ ni matrem: ſiccis oculis ad vexillū crucis euola: ſolum pietatis genus eſt in hac re non habere pietatem: gladium tenet hoſtis vt me feriat: ⁊ ego de matris lachrymis cogitabo. Secundo

fideles ſequunt̃ dñm in ſecura euolatione. vnde Joh. xiij. Quo ego vado ait dñs petro non potes me ſequi modo: ſequeris aũt poſtea: quãdo ſcʒ per crucẽ tranſijt ad illam vitã: ad quam xp̃s per crucẽ ꝓceſſit. O ꝙ̃ ſecura fuit iſta ſequela. vnde Mat. xvj. Qui vult venire poſt me abneget ſemetip̃m ⁊ tollat crucem ſuam ⁊c. De hac cruce dicit Greg. Tota vita xp̃iani: ſi ſcd̃m euãgelium viuat: crux atq3 martyrium eſt. Sed nota ꝙ ſequi debemus dñm tribus modis. Primo dico debemus ſequi dñm hilariter. vñ dr̃ Luc. v. de mattheo q̃ ſecutus dñm fecit ei cõuiuiuʒ magnũ in domo ſua: non ſicut ille qui triſtis abijt a dño quãdo dictũ fuit ſibi vt dñm ſequeret̃. Sed quia mala conſuetudo eũ detinuit: ideo dñm ſecutus non fuit. vnde Greg⁹. Difficile ſur/git quẽ moles male conſuetudinis premit. Secundo conueni=enter: nam pauperẽ xp̃m per paupertatem ſequi debemus. vnde ait petro Mat. xix. Ecce nos reliquimus oĩa ⁊ ſecuti ſumus te. Tria reliquerunt in hac ſequela: Se: ſuos: ⁊ ſua. Quã acce/pta ſit hec ſequela cum paup̃tate apud deũ dicit Ber. Jn celis omniũ bonorũ affluentia ſuppetebat: nec paupertas inueniebatur. Porro in terris hec ſpẽs abundauit: ſed neſciuit homo pre/ciũ ei⁹. Hãc ergo fili⁹ dei q̃rere venit in terris vt eã nob ſua eſti/matione faceret p̃cioſaʒ. Tertio debem⁹ ſequi dñm pſeuerant̃. Nã xp̃s pſeuerauit in cruce vſq3 ad mortem: hec eſt ſequela pfectorũ. Sic petrus ⁊ andreas ſecuti ſunt dñm in crucis paſſione. vñ ait ipſe petrus. j. Pet. ij. Chriſt⁹ paſſus eſt ꝓ nobis: nob re/linquẽs exemplũ vt ſequamur veſtigia ei⁹. ⁊ Joh. xxiij. dr̃. Veſtigia eius ſecut⁹ eſt pes me⁹ ſcʒ pſeuerant̃. De iſta pſeueratiõe dicit Jſidor⁹. Salus incipientib⁹ ꝓmittit̃: p̃miũ pſeuerantib⁹ dat̃. Nõ eſt bon⁹ qui bonũ facit: ſ; qui inceſſabilit̃ facit. Qui eñ pſeuerauerit vſq3 in finẽ hic ſaluus erit. Tertio fideles ſequũtur dñm in et̃na cõmãſione. vñ Apoc. xiiij. Hi ſũt qui ſequũtur agnũ q̃cũq3 ierit. Quia amicti ſtolis albis: ⁊ ſine macula ſũt an/te thronũ dei. Ecce quales eſſe debẽt qui xp̃m ſequi volũt in celum. Glia ergo magna eſt ſequi deũ. Lõgitudo eñ dieꝝ aſſumetur ab eo. Sic Ecc. xxiij. Nã ſocios i via vult hr̃e. Socios i pa/tria ⁊ hoſpitio. vñ Joh. xij. Qui mihi miſtrat me ſequat̃: ⁊ vbi ego ſuʒ ibi ⁊ miſter meus erit: imo ꝙ plus eſt p̃cinget ſe ⁊ faciet

illos diſcũbere: ꝛ trãſiẽs miſtrabit eis. Certe fercula ſatis ꝑcio/
ſa: ꝛ h̃ in viſione diuina in qua oĩa diſcunt. vnde Aug⁹. Magi/
ſtrum habem⁹ in celis: quẽ ſemel vidiſſe eſt oĩa didiciſſe.

Signa Diſtinctio I

Signa. Nota q̄ xp̄s datus eſt nobis in qua/
druplex ſignuꝫ maxime perfectis ad
imitandũ: vicꝫ In ſignũ puritatis: humilitatis: cha/
ritatis ꝛ imoꝛtalitatis. Primũ ſignũ apparuit in ꝯce/
ptione. vnde Eſa. vij. Dñs ipſe dabit vobis ſignũ. Ecce virgo
concipiet ꝛ pariet filiũ. Jeſus non cõcipit̃ nec cõcludit̃ coꝛpora/
liter niſi in virginali ventre. Jta nec ſpiritualiter concipitur niſi
in caſta mente. Propter quod Aug⁹. dicit. Beatioꝛ fuit Ma/
ria in concipiendo fidem chꝛiſti: q̃ȝ concipiendo carnem chꝛiſti.
Materna eñi ꝓpinquitas nihil marie pꝛofuiſſet: niſi felici⁹ coꝛ/
de chꝛiſtum q̃ȝ carne geſtaſſet. Virginitas eñi nõ in pꝛecepto eſt
ſed in conſilio: ꝛ hoc quantum ad perfectos qui tenentur ad cõ/
ſilia. vnde. j. Coꝛinth. vij. dicit̃. De virginib⁹ ꝑceptũ nõ habeo
cõſiliũ aũt do. Hanc virginitatẽ habuit btã virgo maria tripli͛.
ſcꝫ coꝛpe: mente ꝛ ꝓfeſſione. Et ideo de ea btũs Aug⁹. dicit. Ea
puritate nitebit: q̃ ſub deo neq̄t maioꝛ intelligi. Sꝫ heu h̃ ſignuꝫ
ĩpugnãt m̃lti p ſignũ icõtinẽtie. vñ Ezech. xvj. dr. Ad oẽ caput
me edificaſti ſignũ ꝓſtitutiõis tue caput nõt ꝑncipiuꝫ. Luxuria
caput ꝛ ꝑncipiũ viaꝝ malaꝝ. Quã piculoſa ſit luxuria oſtẽdit
Greg. i dial. dicẽs. Carnal' delectatio mẽtẽ quã ĩficit obſerat vt
vidẽ veri lumis claritatẽ nõ valeat: ſ vñ inferi⁹ delectat̃ inde ca/
ligĩnẽ ad ſupna patiat̃. Scd'o xp̄s dat⁹ ẽ nob i ſignũ hũilitatis
in ꝯuerſatiõe. vñ Lu. ij. dr. Hoc vob ſignũ: iuenietis ifantẽ pã/
nis iuolutũ poſitũ in ꝑſepio: verbũ h̃ dictũ eſt paſtoꝛib⁹. Nõ q̄
ãgel⁹ in h̃ ṽbo triplex ſignũ dedit paſtoꝛib⁹: vicꝫ ſignũ benigni/
tatis: hũilitatis ꝛ liberalitatis. Primo dedit ſignũ benignitatis
de xp̄o: vnde dixit. Jnuenietis infantem non iudicem. Vere ſi/
gnũ magne benignitatis erat q̄ ille magnus dñs puer naſci vo/
luit: ꝛ apparere vt ipotẽs nõ vt iudex. vñ Ber. O hõ quid ſolli/
citus es de regali ſolio ꝛc. Per hoc ſignum trahit penitẽtes vt
hoſpitarij p ſignum ante domũ ſuſpẽſuꝫ attrahũt pegrinos. vñ
Eſa. lxj. Leuabit dñs ſignũ ſcꝫ benignitatis.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſos iſrael.i.peccatores qui ſunt oues errãtes: ⁊ hoc per peniten
tiam. vñ Greg. Miſericors dñs ſinum ſue pietatis apit: noſqꝫ
ad ſe redire per penitẽtiã querit. Sed penitẽtiã digne agere nõ
poſſumus niſi modũ eiuſdẽ penitẽtie cognoſcamꝰ. Multũ eñ
benignitas xp̄i ꝓuocat pctõres ad penitẽtiã. vñ Ro.ij. An igno
ras qm̄ benignitas xp̄i ad penitentiã te adducit. De benignita-
te ⁊ patientia dei dicit Augꝰ. Si deus patiens non eſſet: diu hu
mani generis origo deſiſſet: nec iuſtos de peccatoribꝰ haberemꝰ
ſi deꝰ punire cõfeſtim vellet nocẽtes. Nec donat peccata ſed dif
fert: nec ꝑſeuerantẽ peccatorẽ a morte liberat: ſʒ vt cito cõuerta-
tur ⁊ viuat patient̄ expectat. Scḋo dedit paſtoribꝰ ſignũ humi
litatis de xp̄o: vñ ⁊ angelꝰ dixit. Pãnis inuolutũ non purpura
Et per hoc ſignum dirigit ꝓficientes velut ſignum quod erigi-
tur iuxta viam. vnde Joh.xiiij. Ego ſuʒ via. Et Mat.xj. dicit̄
Quia mitis ſum ⁊ humilis corde. De hac hũilitate dic̄ Ber. O
bone ieſu qꝫ bonus ſocius es in via. Dulcis ad confabulandũ:
humilis ad obſequendum: fortis ad pugnandũ intellectum illu
minans: affectum inflãmans: refugiuʒ preſtas: hoſtes ĩpugnas
vitam eternam donas. De ſigno humilitatis dicit̄ Eſa.xj. Erit
radix ieſſe qui ſtat in ſignum populorũ Multũ valet ꝓficiẽtibꝰ
hoc ſignũ reſpicere vt ꝑ viã hũilitatis incedãt: vt cũ oĩa fecerint
nõ p̄ſumãt. Sʒ cũ hũilitate dicãt illḋ Luc.vij. Serui inutiles ſu-
mus. Dñs nõ ſolũ in neceſſitate: ſʒ in oĩ ꝯuerſatiõe ſua oſtẽdit ſi-
gnũ hũilitatis. Propt̄ qḋ dicit Berñ. Sũmꝰ oĩm factꝰ eſt imus
oĩm. Quis fecit hoc: amor dignitatis neſciꝰ: dignatiõe diues: effe-
ctu potens: ſuaſu efficax. Deniqꝫ ſeip̄m exinaniuit vt ſcias amo
ris fuiſſe ꝙ plenitudo effuſa ẽ: ꝙ altitudo equata eſt: ꝙ ſingula-
ritas aſſociata eſt. Tertio dedit angelꝰ paſtoribꝰ ſignũ liberalita
tis cũ dicit poſitũ in p̄ſepio: vere ſignũ magne liberalitatis fuit
ꝙ ſeip̄m p̄buit pabulũ iumentis. vnde Ber. Monſtrat̄ pijs
iumentis preſepiũ: ⁊ in preſepio fenum de vtero virginali. Per
hoc ſignum reficit perfectos in patria: vñ Mat.xj. Uenite in
quit ad me oẽs qui laboratis ⁊ onerati eſtis: ⁊ ego reficiam vos
vnde Ber. Caro clamat ego deficiã: mũdus ⁊c̄. Tertio chri-
ſtus datus ẽ nobis in ſignũ charitatis qḋ apparuit in paſſione
vnde Threñ.iij. dr. Tetendit arcum ſuum.i.populũ iudaicum

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

qui ꝯuerſus eſt in arcū prauū. Poſuit me q̄ſi ſignū ad ſagittaꝫ. Maxie eni̅ ſignū charitatis fuit qd̄ xp̄s ꝑ ſagittaſ obprobrioꝝ ſputorū: colaphoꝝ: clauorū: lancee ſuſtinere voluit. Quā dico charitatē btūs Ber. i memoria ſp̄ habuit dicēs. Quādiu vixero memor ero laboris quē ꝑtulit i p̄dicādo: fatigationū i diſcurrendo: vigiliaꝝ i orādo. lachrymaꝝ i cōpatiēdo: ꝯuitioꝝ: ſputoꝝ colaphoꝝ: hoꝝ q̄ ſiliū. Sic ⁊ nos ꝑ charitatē debem⁹ eſſe q̄ſi ſignū imobile ꝯ hmōi ſagittas. vn̄ Aug. Charitas int̄ obprobria ſecura eſt: inter odia bn̄fica: inter iras placida: inter inſidias innocens: in iiquitate gemēs: in veritate reſpirās. Ad hāc ꝑfectionē inducebat nos xp̄s qui dicebat Mat. v. Si quis ꝑcuſſerit te in vnam maxillā: prebe ei ⁊ alterā. Et itē. Benefacite hijs qui oderunt vos: ⁊ infra. Eſtote ꝑfecti ſicut ⁊ pater veſter celeſtis perfectus eſt: qui ſolem ſuū facit oriri ſuper bonos ⁊ malos: ⁊ pluit ſuper iuſtos ⁊ iniuſtos. Nam benefacere inimico perfectum eſt. vnde Aug⁹. Magnificentiſſime bonitatis eſt vt tuum inimicū diligas: ⁊ ei qui tibi malū vult: tu ſemꝑ ei velis bona atq̄ faciaſ cū poſſis. Sic xp̄s in cruce bn̄fecit ſuis crucifixorib⁹ ꝓ ipſis i ſūma āguſtia orās. vnde Luc. dicit̄. Pr̄ ignoſce illis: nō eni̅ ſciūt quid faciūt. Et iō Ber. de hac orone dic̄. Vide miſc̄die opa dn̄i q̄ poſuit ꝓdigia ſuꝑ terrā. Flagellis ceſus: ſpinis coronat⁹: clauis cōfoſſus. affix⁹ patibulo: obprobrijs ſaturat⁹. Oim tn̄ dolorum imemor ait. Pater ignoſce illis. Sed heu hoc ſignū charitatis mlti ipugnāt: ſigno odij ⁊ fraudulētie ſic̄ iudas. vn̄ Mat. xxvj. Qui aūt tradidit eū dedit eis ſignū dicens. Quēcūq̄ oſculatus fuero ipſe ē: tenete eū caute. Sed qualit̄ tales diligēdi ſint btūs Iſido. dic̄. Pax cū bonis habēda eſt ſemꝑ: ⁊ bella cuꝫ vicijs. Mala ſiquidē hoim ipiorū odio habēda. Quarto xp̄us dat⁹ eſt nobis in ſignū imortalitatis: qd̄ apparuit in reſurrectione. vn̄ pſ. Fac mecū dn̄e ſignū in bonū. Glō. reſurrectiōis. ſ. ſignū ione ꝓph̄e. Signū eni̅ fuit q̄ ionas die tertia i aridā euomitur. Sic xp̄s die t̄tia i ſoliditatē imortalitatis ſuſcitat̄. vn̄ Mat. xij. dr̄. Nō dabit̄ ei ſignū niſi ſignū ione ꝓph̄e. Signuꝫ ergo ꝑfectorū ē poſt lapſū reſurgē ⁊ i ꝟtutib⁹ creſcere ⁊ in hijs ꝑſeuerare. Propt̄ qd̄ Iſido. dic̄. Inchoātib⁹ p̄miū ꝓmittit̄ ſ ꝑſeuerātib⁹ dat̄. vn̄ Mich. v. Ne leteris iimica mea q2 cecidi: cōſurgā. ſ. ſi

mul a pctis ſurgã. Sʒ heu multi h̄ ſignũ ipugnãt: ſigno trãſitorie
leticie vite imortalitatis. Et iõ. b. Greg. dic̄. Si q̄ ē leticia pn̄tis
tp̄is ita agẽda ē: vt nũq̄ȝ amaritudo ſeq̄ntis iudicij recedat. Pro
pter hãc leticiaȝ ſepe leticia imortal' amittit. vñ Sap. ij. Venite
fruamur q̄ ſũt: nõ p̄tereat nos flos tp̄is: vbiq̄ȝ relinquam⁹ ſignuȝ
leticie nr̄e: ⁊ heu tales nõ attẽdũt qd̄ dic̄ Greg⁹. Eſt momenta/
neũ qd̄ delectat ⁊ eternũ qd̄ cruciat.

Signa Diſtinctio II

Signa. Nõ q̄ in ſacra ſcp̄tura iueniũt ſex ſig
+ ꝯſolatoria ſaluãdoꝝ ⁊ econuũſo ſex ſi/
gna deſolatoria dãnãdoꝝ. Signa ſiq̄dẽ ſaluãdoꝝ cõ
ſiderant i tp̄ali egeſtate: in peccãdi difficultate: i reſurgẽdi faci
litate: in flagelloꝝ ſiue aduerſitatũ aſſiduitate: i celeſtiũ ſapidita
te: ⁊ i mia ⁊ pietate. Primo in tp̄ali egeſtate. vñ Luc. ij. Hoc
vob̄ ſignũ iuenietis puerũ pãnis iuolutũ ⁊c̄. Ecce p̄mũ ſignũ .ſ.
iopie i ſaluatore nob̄ demõſtrat. vñ Jac. ij. dr̄. Nõne de⁹ elegit
paupes in h̄ mũdo: diuites aũt in fide ⁊ heredes regni? O q̄ȝ cõ
ſolatoria h̄ cõmutatio pauptate trãſitoria emere regna celeſtia
vñ Aug. Venale habeo q̄d. Regnuȝ celoꝝ. Quõ emit? Pau/
pertate regnũ: labore reqes: vilitate glĩa: morte vita. Propt qd̄
dr̄ Mat. v. Bti paupes ſpũ: qm̄ ip̄oꝝ eſt regnũ celoꝝ. Econũ
ſo tp̄alis p̄ſpitas ſignũ q̄nq̄ȝ ē dãnatiõis Luc. xij. Aia mea ha/
bes multa bona poſita i ãnos plimos ⁊c̄. ſequit dãnatio. Stulte
hac nocte repetẽt a te demones aiaȝ tuã: q̄ aũt cõgregaſti cuius
erunt? vñ Ambro. Nõ ſũt hoĩs bona q̄ ſecuȝ ferre nõ põt: ſ ſola
miſericordia comes ē defunctoꝝ. Ꝙ autẽ p̄ſperitas trãſitoria ſi
gnũ ſit dãnatiõis beat⁹ Greg⁹. dicit. Cõtinu⁹ ſucceſſus rerũ tẽ/
poraliũ ppetue dãnatiõis eſt indiciũ. vñ dictũ eſt illi diuiti Lu.
xvj. Fili recordare q: recepiſti bona i vita tua: la. ⁊c̄. vñ ſequit.
Tu vo cruciaris. Ecce dãnatio. ⁊ Apoc. xviij dr̄. Quãtũ glori
ficauit ſe ⁊ i delitijs fuit: tm̄ date illi luctũ ⁊ tormẽtuȝ. Ber. Sin/
gulis exceſſib⁹: ſinguliſq̄ȝ mẽbris q̄ arma fuerunt iiquitatis ſua
debet pena p qualitate ⁊ quãtitate cõmiſſi. In quo autẽ mẽbro
creator ampli⁹ offendit: peccator grui⁹ torquet. Scd̄m ſignuȝ
ſaluãdoꝝ cõſiderat in peccãdi difficultate. vñ pſ. In chamo ⁊
freno maxillas eoꝝ cõſtringe: qui non appropinquãt ad te. i. mi

noꝛi ⁊ maioꝛi tribulatione frãge vñ dñs aie quã non ex toto coꝛ/
de reliq̃t ait Osee.ij. Sepiã viã tuã ſpinis: ⁊ ſepiã eã maceria: ⁊
ſemitas ſuas nõ iueniet. Glõ. Ponã obſtaculuꝫ ne ad h̕ qđ vis
ꝑuenias. Vere ſignũ ſalutis eſt difficultas peccãdi. Quãdo hõ
mediãte dei gr̃a impedit̃ i pctõ ꝑpetrãdo: q꞉ dñs tali ſꝑ coopat̃
vñ Ber. Quãtũcũq ſeuit tribulatio: ñ te reputes delictũ: ſꝫ me/
mẽto eſſe ſcriptũ. Cũ ipo ſuꝫ i tribulatiõe. Econũſo peccãdi faci
litas ſignũ ẽ dãnatiõis. ſ. qñ hoi ſuccedũt pctã ad votũ: nec ipe
dit̃ ne peccet. vñ Greg. Manifeſtiſſimũ eſt dãnatiõis indiciuꝫ:
cũ affectãs in iiquitatibꝰ ſubſequẽs fauet affectꝰ: ⁊ nulla ꝯrietas
ipedit qđ mens ꝑuerſa ꝯcepit. Nã egrotis deſperatis medicꝰ q̃c
quid appetũt ꝓmittit. Sicꝰ fit illis de q̃ꝝ ſalute ſperat̃ Tertiũ
ſignũ ſaluãdoꝝ ꝯſiderat̃ i reſurgẽdi facilitate. vñ Act.xij. dicit̃
Surge velocit̃ ⁊ ceciderũt cathene de manibꝰ eiꝰ. i. vincula pec
catoꝝ nõ poſt mẽſem vel poſt ãnũ: ſed cõfeſtim ceciderũt. Idẽ
videmꝰ in egrotis coꝛpe in quibꝰ ſignum ſalutis eſt ſubita ⁊ faci
lis infirmitatis liberatio. vñ pſ. Dñe ꝓbaſti me ⁊ cognouiſti me
tu cognouiſti ſeſſionẽ meã. ſ. i pctõ: ⁊ reſurrectionẽ. ſ. a pctõ. Ec
ce q̃ facilit̃ pctõꝛes reſurgũt de pctis: ⁊ hoc ꝑ auxiliuꝫ ⁊ miſeri/
coꝛdiaꝫ dei. vnde Gregꝰ. Miſericoꝛs deꝰ ſinũ ſue pietatis apit
noſq ad ſe redire ꝑ miſericoꝛdiã q̃rit. Sed penitẽtiã digne age/
re nõ poſſumꝰ: niſi modũ eiuſdẽ cognoſcamus. Ecõuerſo ſignũ
dãnatiõis eſt frequẽs recidiuatio. vñ Prou.xxvj. Sicut canis
qui reuertit̃ ad vomitũ: ſic ſtultꝰ qui iterat viã ſuã. Et de talibꝰ
dicit Augꝰ. Voluiſſent impij ſi potuiſſent ſine fine viuere: vt ſi/
ne fine poſſent peccare. Ad magnã ergo iuſtitiã iudicãtis ꝑtinet
nec nunq̃ careãt ſupplicio: qui in hac vita nunq̃ voluerũt care
re peccato. Quartũ ſignũ ſaluãdoꝝ ꝯſiderat̃ in flagelloꝝ ſiue
aduerſitatũ aſſiduitate. vñ Ecc̃.xxx. Qui diligit filiũ ſuũ aſſidu/
at illi flagella: vt letet̃ in nouiſſimo ſuo. vñ Heb.xij. dꝛ. Ois fili/
us quẽ nõ coꝛripit pr̃ nec diligit. O q̃ dure pater celeſtis coꝛri/
puit filiũ ſuum ieſuꝫ xp̃m quẽ tãtis aduerſitatibꝰ expoſuit: ⁊ tã/
dem moꝛti tradidit Ro.viij. Pꝛopꝛio filio ſuo nõ pepcit deꝰ: ſꝫ
ꝓ nob oibꝰ tradidit illũ ſcꝫ ad amariſſimã paſſiõeꝫ. vñ Ber. Re/
ſpice faciem xp̃i tui ⁊ videbis eum doꝛſo flagellato: latere ſauci/
ato: capite vepꝛibꝰ puncto: pedibus ⁊ manibus clauis ꝑfoꝛatũ:

volue reuolue: a capite vſqꝫ ad pedes: de latere in latus ⁊ inue/
nies niſi dolorem ⁊ vbiqꝫ cruorem: ⁊ ideo bene dicit Eſa. ij. A
planta pedis vſqꝫ ad verticem non eſt in eo ſanitas. Econuer
ſo ſignum damnationis eſt carẽtia flagelli ſiue aduerſitatis. vn
de dominus de talibus iratus ait Oſee. x. Non viſitabo ſuper
filias veſtras quando fuerint fornicate. vnde Greg⁹. Repro/
borum vita tantũ ſine flagello dimittiẛ: quanto ad penitẽtiã nul
la reſeruaẛ: ideo beatus Aug⁹. Si acceptus es a paſſione flagel
lorum: exceptus es a numero filiorũ. Quintũ ſignũ ſaluãdo/
rum cõſideraẛ in celeſtiuꝫ ſapiditate. vnde ad Coll. iij. c. Que
ſurſuꝫ ſunt q̃rite: nõ que ſup terrã Job. vj. Quod prius noluit
tãgere aĩa mea: nũc pre anguſtia cibi mei ſũt. Et vt nob celeſtia
ſapiãt: ac etiã tunc fiant beniuole: penas tp̃ales debemus ſuſti/
nere. vñ Bern̄. Cogita quid ſis acceptur⁹: ⁊ oĩa tibi leuia erunt
que pateris: nec digna eſtimabis: ſed miraberis tm̄ dare pro tã/
tillo labore. Econuerſo inſipiditas ciborũ celeſtium ſignum eſt
eterne dãnationis. Ratio eſt: q2 vnicuiqꝫ ſapiũt ea que ſunt pa
trie ſue ſcꝫ cibaria: rumores. Et huiuſmodi de numero dãnato
rum ſunt. vñ Joh. iij. Qui de terra ſũt de terra ⁊c̃. ⁊ idem. vij.
Qui ex deo eſt verba dei audit. Propterea vos non auditis:
quia ex deo non eſtis. Et quia talibus verbum dei non ſapit:
vocem horribilem audient. vnde Bernar. Durum nobis vide
tur: agite penitentiã: ſed erratis quia audituri eſtis ſermonẽ du
riſſimũ. Ite maledicti ⁊c̃. Sextũ ſignũ ſaluandoꝝ ꝯſideraẛ i
miſericordia ⁊ pietate. j. Thi. iiij. Pietas ad oĩa vtilis eſt: ꝓmiſ
ſionẽ habẽs vite: q̃ nũc eſt ⁊ future. vñ Ambro. Dis ſũma xp̃ia
ne ⁊c̃. Econũſo ipietas ſignũ ẽ dãnatiõis. vñ Ro. ij. Scd̃m du
riciã tuã: ⁊ ipenitẽs cor tuũ theſaurizas tibi irã in die vindicte.
Juſtũ eſt em̃ vt qui miſericordiã ipugnat: a miſcdia nullatenus
adiuueẛ. Hec eſt q̃ pro pijs interpellat in die iudicij. vnde. Hie.
Dis impenitens ad iracundiã ꝓuocat iudicantẽ. Solum crimẽ
eſt qđ veniam conſequi non põt. Et ſolũ deſperatiõis eſt crimẽ
qđ mederi nequit. peccatũ cum deſperatione certa mors eſt vñ
Jac. in canonica de imiſericordib⁹ dicit. Judiciũ ſine miſericor
dia fiet illi qui non facit miſericordiam

¶ Signa

SIgna Nō. ꝙ añ diē iudicij erūt ſigna in q̄t/
tuoꝛ locis hoꝛribilia: vicꝫ in celo: i ae
re: in terra ⁊ in aq̄. Primo erit ſignū ante diē iudicij i
celo: de iſto ſigno dꝛ Luc. xxj. Erūt ſig̃ in ſole ⁊ luna
⁊ ſtell'. Celū em̄ i ſignū triſticie obſcurabit᷑ vñ Mat. xxiiij. Sol
obſcurabit᷑ ⁊ luna nō dabit lumē ſuū: ⁊ ſtelle cadēt de celo. Sup
iſtis ꝟbis dic̄ Ambꝛo. Sol luna ſtelle ad tp̄us ſuo lumie ꝑuent᷑
vt vicinū dn̄i diē ⁊ aduentū indicēt. Sed poſt iudiciū mūdo in/
nouato mai⁹ lumē recipiūt. Et iō turbabunt᷑ ſupioꝛa: qꝛ ſic̄ dn̄s
ſeruiuit nob̄ p creaturas ſupioꝛes: qꝛ oēꝫ creaturā iuiſibilē fecit
ꝑpt᷑ hoiem. Sic pugnabit ꝯ ingratos p creaturas Sap̄. v. Ar
mabit creaturā ad vltionē inimicoꝝ: ⁊ pugnabit cū illo oꝛbis ter
ra ꝛc. Erūt em̄ tūc tenebꝛe ita hoꝛrēde: vt nec videri quis ac loca
liter moueri quis poſſit: in ſignū tenebꝛarū infernaliū in quibus
ꝑpetuo includent᷑ Mat. xxv. Mittite eū in tenebꝛas exterio/
res: ibi erit flet⁹ ⁊ ſtridoꝛ dentiuꝫ ⁊ moꝛs ſine fine. vnde Aug⁹.
Moꝛs eterna eſt q̄ nullo fine claudit᷑: ad quā nulla accedit ꝯſo
latio: ⁊ nunq̄ꝫ recedit deſpatio. Scđm ſignū erit in aere. vnđ
Mat. xxiiij. Tūc apparebit ſignū filij hois i celo. i. in aere. Ho
min⁹ em̄ appebit in aere: ſupꝛa locū vbi aſcēdit. vñ Dañ. vij. Ec
ce i nubib⁹ celi dn̄s veniet. In aere em̄ dn̄s ſedebit iudiciū: vbi
boni ſibi occurrēt ſup valle ioſaphat: q̄ eſt in latere mōtis oliue
ti. Sed mali in valle ⁊ in terra remanēt: qui h̄ in imo ſūt vitioꝝ:
in cui⁹ aduētu ſic̄ dꝛ Luc. xxij. Virtutes celoꝝ mouebunt᷑. i. an
geli. Nā terribiles miſtri: terribilē dn̄m p̄cedēt. Pꝛo cādelis ful
gura viua p̄cedēt: ꝑ tubis hoꝛrēda tonitrua. vñ btūs Hier̄. Si
ue comedā ſiue bibā ꝛc̄. Tūc audiēt etiā verba deſolatione ple/
na. ſ. xp̄m cum repꝛobis diſceptāte: vt dꝛ Mat. xxv. Eſuriui ⁊
nō dediſtis mihi māducare: vltimo audiēt xp̄m ſentētiā ꝯſumā
tem. Diſcedite a me maledicti in ignē eternū: de iſta ſententia di
cit Ber. Res mira ꝫ vera: nec ſine tonitruo ſupne ire audienda
ibi moꝛs ⁊ moꝛtalis defect⁹ indeficiēs: finis infinit⁹. Sicut oues
in inferno poſite ſunt: moꝛs depaſcet eos. Tertium ſignum
erit in terra. In ſignum enim reuerentie tota terra tremebit. vn
de Luc. xxj. Terremotus erūt magni: adeo em̄ magni vt pene
c i amanufacta ruēt. vñ Eſa. xxiiij. Cōfractione ꝯfringet᷑ terra:

omnia quocꝫ ligna ſiluarū ꝛ holera herbarū ſanguineum roꝛē fluent: montes ꝛ colles redigent̄ in puluerem: fere cum homib⁹ manebunt ꝛ nulli nocebunt. Ibunt omēs hoīes huc ꝛ illuc non loquētes pꝛe timoꝛe areſcentes. Ꝓpꝛ̄ quod dicit Chꝛyſoſto. Hoꝛreas celuꝫ: paueas terra: ex redemptoꝛis longanimitate ꝛ ſeruoꝛuꝫ indeuotiōis. Quartū ſignū erit in aqua. pſ̄. Sonu/erunt ꝛ turbate ſunt aque eoꝛū. Nume⁹ xxxj. dicit̄. Pꝛe cōfuſione ſonitus maris ꝛ fluctuū. Mare eñ ſicut dicit Hiero. Super oēs mōtes cubitis. xl. exaltabit̄ quaſi mur⁹ vt vix videri poſſit tandē in abyſſum reuertet̄. Demū moꝛient̄ hoīes viuētes vt cū moꝛtuis reſurgāt. Et iſta dies nulli eſt cognita. Greg⁹. in moꝛa/libus. Cōditoꝛ nobis diem moꝛtis nr̄e incognituꝫ eſſe voluit vt dū ſemꝑ ignoꝛat̄: ſꝑ ꝓximus eſſe credat̄. Et tanto quiſcꝫ ſit feruentioꝛ in oꝛatione quāto incertioꝛ eſt de euentione.

Surgere Diſtinctio I

SVrgere Nota ꝙ q̄ttuoꝛ generib⁹ hoim ſurgere cōpetit ſꝫm q̄druplicem ſtatū pctōꝝ. Cōpetit eñ ſurgere cadenti: iacēti: doꝛ/miēti ꝛ ſedēti. Siquidē cadūt ꝑ pctōꝝ multiplicitatē: iacēt ꝑ diurturnitatatē: doꝛmiūt ꝑ toꝛpoꝛitatē. Sedēt ꝑ terrenoꝝ cupiditateꝫ. Primo dico cōpetit ſurgere cadenti. vnde Mat. xvij Dn̄e miſerere filio meo: qꝛ lunatic⁹ eſt ꝛ patit̄ mala. Nā ſepe cadit in ignē: ꝛ crebꝛo in aquā Mat. ix. Dicit eū ſpm̄ imundum ꝛ ſurdū ꝛ mutū habentē. Qui vbicunqꝫ eū appꝛ̄hēderit: allidit eū ꝛ ſpumat ꝛ ſtridet dētib⁹ ꝛ areſcit. De hac miſeratiōe dn̄i dicit Aug⁹. De⁹ noſter ſicut cautos facit qui nō ceciderūt. Sic deſperare non vult qui ceciderunt. Ecce quāta peccatoꝝ multa incōmoda ꝛ multiplicitas. Dicit̄ etiā ibi ꝙ ab infantia hoc illi acci/derit. Curat̄ aūt hoc genus in oꝛōne ꝛ ieiunio. vnde Greg. Nō ſolum ieiuniū obtinet veniā: ſed gratiā meret̄. Ieiunio autē apponēda eſt oꝛatio. vnde Chꝛyſoſto. Sicut eñ miles ſine armis eſt aliquid: ſic nec arma ſine milite. Sic nec oꝛatio ſine ieiunio: ꝛ ieiuniū ſine oꝛatione. vnde dixit dn̄s Mat. xvij. Hoc gen⁹ non eijcit̄ niſi i ieiunio ꝛ oꝛōne. Unde ne tales deſperēt dicit̄ Pꝛou̇. xxiiij. Septies cadit iuſt⁹ ꝛ reſurget. Si cadit quō iuſt⁹: ſi iuſtus quō cadit: Sed iuſti vocabulū nō amittit: qui ꝑ penitētiā ſemꝑ

reſurgit. vñ ꝛ Mich. vij. dꝛ Ne leteris iimica mea qꝛ cecidi: cō/
ſurgā cū ſedero in tenebꝛis lux mea erit dn̄s. Sic paulus cadēs
in terrā ꝯſolatꝰ erat luce celeſti. vñ audire meruit Act. ix. Sur/
ge ꝛ ingredere ciuitatē: ꝛ ibi diceť tibi qd te opteat facē. Qui er/
go ſe exiſtimāt ſtare ꝑ iuſticie ꝑſūptionē: videāt ne cadāt ꝑ pcti
cōmiſſionē: vt dꝛ. j. Coꝝ. x. Nā piculoſiꝰ ē cadē in pctm̄: q̄z moꝛ
buz hꝛe caducū. Quare aūt hō cadat in pctm̄ Greg dic̄. Mul/
ti idcirco ceciderūt: qꝛ apud ſemetipos ſupba cogitatiōe tumue
rūt. Scd̄o cōpetit ſurgē iacēti. vñ Joh. v. dꝛ. Ex apud ꝓbaticā
piſcinā iacebat mltitudo mag̃ lāguētiū cecoꝝ: claudoꝝ: arido/
rū. Erat aūt quidā hō ibi. xxx. ꝛ. viij. ānos habēs in infirmitate
ſua. Ecce pctoꝝ diuturnitas. Heu multi nō tm̄ ānis. xxx. vł. xl.
ꝫ vſq̄ i ſenectā cōputruerūt in ſtercoꝛe. Fetidiſſimꝰ pcti lāguoꝛ
diciť quaſi longus angoꝛ. Ualde difficulter tales curantur. vñ/
de Ber. Maius eſt impium iuſtificare: q̄z celum ꝛ terraz de no
uo creare: quia in creando nullum habuit contradictoꝛē. In iu/
ſtificatione vero impij habuit impiū contradictoꝛē. Multa em̄
ꝯcurrebāt circa curationē iſtiꝰ lāguidi: Nā dꝛ ibi: Hūc cū vidiſſ&
ieſus iacentē ꝛ recognouiſſet qꝛ multū tp̄s haberet. Ecce ꝑ oībꝰ
iſtū vidit dn̄s. vñ Augꝰ. Uidet aūt quādo misereť: quia nulluz
meritum inuenit quo dignus eſſet: miſericoꝛdia motus eſt. dein
de ait. Uis ſanus fieri tu ſcz qui tādiu in peccati infirmitate iacu
iſti. O ineffabilis pietas ſaluatoꝛis: non ſolū diu expectat nos: ꝫ
vltro ſe ad ſanandū nos miſericoꝛdiť ſe nobis offert. Propť qd
Greg. Nō ſolū mali perirēt: ſed ꝛ boni deſperarēt ſi nō eſſet mi
ſericoꝛdia. Deinde ait. Surge tolle lectū tuū ꝛ ambula. pōdera
verba. Surge inquit ꝑ cōtritionē: tolle lectū tuū ꝑ pcti cogniti/
onē ſcz q̄z graue onus ſit pctm̄. Et ambula ſcz de ꝟtute in virtu
tem ꝑ ſatiſfactiōez. vñ Luc. xv. dꝛ. Surgā ꝛ ibo ad p̄rez meuz ꝛ
dicā ei. Pater fac mecuz ſicut vni ex mimis tuis. O pctōꝛ ſi ſic
ſurgis vtiq̄ a miſericoꝛdiſſimo deo reciperis. vñ Greg. In con
ſpectu diuinitatis nemo dubitet ꝯſequi mīſicoꝛdiā: qꝛ nullum
pctōꝛē reuerſuz deſpicit: qui peccatoꝛes redimere venit. Ter
tio cōpetit ſurgere doꝛmiēti. Joh. xj. Lazarꝰ amicus nr̄ doꝛmit
ꝫ vado vt a ſomno ſuſcitē eū. Et ad Eph. v. dꝛ. Surge qui doꝛ/
mis. i. qui toꝛpes in peccatis dic̄ glō. tales difficilime curanť: qꝛ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

peccatũ in conſuetudinẽ duxerũt. vnde Aug⁹. Ex puerſa cogi/tatione naſcit̃ libido: ⁊ cũ libidini conſentit̃ fit cõſuetudo. Et dũ conſuetudini non reſiſtit̃ fit neceſſitas: ⁊ dum neceſſitati non re/ſiſtitur fit deſperatio: ⁊ ita captiuatur miſer homo. De talibus dicit Greg⁹. horribile verbum. Difficile ſurgit: quẽ moles male conſuetudinis premit. Quarto cõpetit ſurgere ſedenti. vnde Mat. x. Vidit ieſus hoiem ſedentẽ ad theloneũ mattheũ noie Et ait illi: ſequere me: ⁊ ſurgens ſecutus eſt eum. Sic cecus qui dam ſedens ſecus viaꝫ mẽdicãs Luc. xviij. Cecus ſedebat dicit glõ. Terrenis amore ihiãs. Et heu tales nõ ꝑpẽdũt qd̃ dic̃ Grego. Eſt momẽtaneũ qd̃ delectat: ſ; eternũ qd̃ cruciat. Sic ſenes ſederunt in terra: ꝯticuerunt vt d̃r Threñ. ij. Glõ. In terris ſe/dent qui terrenas ſequũt̃ illecebras. Et de ſpeculo vite in terrã ꝓlapſi conticeſcũt. Ita fortiſſime etiã ꝯcludit̃ os eoꝝ qd̃ in ſuis extremis de ſeipſis cogitare nõ poſſũt. vñ Aug⁹. Hac aĩaduer/ſione ꝑcutit̃ peccatoꝝ vt moriẽs obliuiſcat̃ ſui qui dum viueret oblitus eſt dei.

Surgere Diſtinctio II

SUrgere. Nõ q̈ ſurgẽ debem⁹ q̈druplr: vicꝫ i ꝯſciẽtie diſcuſſiõe. i miſi/cordie ipetratiõe: i tpaliũ abiectiõe: ⁊ i pniali ꝯſiõe. Primũ nos ꝓuocat ad pctõꝝ ꝯtritiõeꝫ: ſcd̃m ad ipoꝝ ꝯfeſſionẽ tertiũ ad pauptatis ꝑfectiõeꝫ: q̈rtũ ad plenariã ſatiſfactionem.

De pmo Cant. iij. Surgã ⁊ circuibo ciuitatẽ ꝑ vicoſ ⁊ plateaſ q̈raꝫ quẽ diligit aĩa mea. Sctã em̃ aĩa ſurgit ꝑ grãm: circuit ciui tatem ad explorandã cõſcientiã: q̈rit ꝑ diligẽtiã. Surgit aũt aĩa mentẽ a terrenis eleuãdo. vñ d̃r Baruch. v. Surge hierlm ⁊ ſta in excelſo. Greg⁹. Frigeſcit q̃s a curis ſeculi qñ ſurgit ardẽti⁹ in amorẽ dei. Circuit opa dei ⁊ bñficia ipſi⁹ cõſiderãdo ⁊ maxime paſſiõis. vñ Eſa. xxiij. Sume cytharam ⁊ circui ciuitateꝫ: mere trix obliuioni tradita. Sicut em̃ in cythara chorde ſũt ſup lignũ ita mẽbra xp̃i in cruce tendebant̃. vñ pſ. Dinumerauerunt oĩa oſſ. mea. Itẽ ſctã aĩa querit dñm feruenter: deſiderando ipſum ſ. cmaria magdalena dñm q̃ſiuit ⁊ inuenit. vñ Ber. Occultat ſe xp̃s vt diligẽti⁹ q̈rat̃. ibi. q̈rere. Scd̃o ſurgere debemus ad implorandã grãm. vñ Luc. xv. Surgam ⁊ ibo ad patreꝫ meuꝫ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

⁊ dicam. Pater fac me ſicut vnum ex minimis tuis. Sic omnis
peccator qui confitet̃ offenſam: petit ⁊ veniã: accipit indulgen/
tiam. ⁊ ſequit̃. Vidit illum pater a longe ⁊ miſericordia motus
eſt: ⁊ occurrẽs cecidit ſuper collum eius ⁊ oſculatus eſt eũ. Ec/
ce quãta recõciliationis inſignia. Sic petrus poſt trinam nega/
tionem indulgentiã miſericordie obtinuit: ⁊ benigne recept⁹ ſu/
it. Propter qđ dicit beatus Aug⁹. Deus patienter peccatorem
expectat: blande reuocat: hilarit̃ ſuſcipit: culpã integraliter di/
mittit: gratiã ſine meritis infundit: infuſaȝ multiplicat: multipli
catam cõſeruat. Tertio ſurgere debemus ad contẽnendã tẽ/
poralem opulentiã. Mat. ix. Vidit illic hoiem ſedentẽ ad thelo
neum ⁊c̃. plus ibi. Se qui. Act̃. ix. dicit̃. Surgens paulus de
terra apertis oculis non vidit. vnde Aug⁹. Et tẽpore quo cete
ra non videbat ieſum videbat. Sic omnis pfectus homo ſurgit
de terra: qui mentis affectionẽ cõculcat terrena: apertos habet
oculos qui tota mentis intentiõe contẽplat̃ celeſtia: quod bene
completũ eſt in paulo qui raptus eſt in tertiũ celum: nihil vidit:
q2 nihil habet nec habere vult: vel in ppria vel in cõmuni: ⁊ hic
eſt beat⁹. vnde Ber. Beatus qui poſt illa non abijt que poſſeſſa
onerãt: amata inquinant: amiſſa cruciãt. Quarto ſurgere de
bemus ad faciendã penitentiã. vnde Jone. vj. dr̃ Surrexit rex
niniue de ſolio ſuo ⁊ abiecit veſtimenta ſua a ſe: ⁊ ſedit in cinere
ſcȝ per recordationẽ mortalitatis ſue. vnde Cyprianus. O peni
tentia que peccata miſerãte deo remittis: ⁊ paradiſum reſeras:
que contrita ſanas: oẽm triſteȝ exhilaras: vitã de interitu reuo
cas: ſtatũ reſtauras: honorẽ reddis: fiduciã reformas: gratiam
abundantiorẽ refundis. Sed prochdolor quidã non ſurgũt ad
explorandã conſcientiã: qui per obliuionẽ ſui iacent cum petro
in carceris cecitate: non ſurgũt ad implorandã gratiam ⁊ miſeri
cordiam qui quodãmodo cũ iob dormiũt in puluere vanitatis:
non ſurgũt ad contẽnendã tpalem opulentiã: qui cum illa muli
ere curuant̃ ad terrã põdere cupiditatis non ſurgũt ad agendã
penitentiã qui cum paralytico iacent in grabato voluptatis q̃s
tamẽ deus ſuſtinet. vnde Aug⁹. Si deus patiens non eſſet diu
humani generis origo deſiſſet: nec iuſtos de peccatorib⁹ habe/
remus ſi deus cõfeſtim punire vellet nocẽtes. Nec donat pec/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cata:ſed differt nec ꝑſeuerantē peccatorē a morte liberat:ſed vt
cito conuertatꝛ et viuat.

Surgere Diſtinctio iii

Surgere Nota ꝗ ſurgere debemus ꝓpter
quattuoꝛ:vicȝ ꝓpter vigilis di-
gnitatem:gratie ꝓpinquitatē:laboꝛis difficultatē:⁊
ꝓpter periculoꝝ diuerſitatem. Primo dico ſurgere
debemus ꝓpter vigilis dignitatē. vnde Act.xij. Ecce angelus
aſtitit:⁊ lumen refulſit in habitaculo carceris percuſſit latꝰ petri
⁊ excitauit eū dicēs: Surge velociter. Ad ſurgendū autem excita
mur per grām. vnde Cant.ij. Ecce dilectus meus loquitur mihi:
ſurge ꝓpera amica mea:colūba mea:foꝛmoſa mea ⁊ veni. Dile
ctus noſter xp̄us eſt qui loquitur nobis per gratiā inſpirantē:im-
mo oſtio coꝛdis noſtri clauſo ſtat ⁊ pulſat Apocal.iij. Ecce ego
ſto ad oſtium ⁊ pulſo ⁊c̄. Iſte pulſatoꝛ quantus ſit dicit Bern.
Nobilē hoſpitē habes o caro:nobilē valde:⁊ tota tua ſalus in
eius pendet ſalute. da honoꝛē hoſpiti tuo tanto:tu quidē habi-
tas in regione tua:aīa vero peregrina ⁊ exul apud te hoſpitata
noli ꝑcipere tēpoꝛa. Immo qđ plus eſt per penā excitat angelꝰ
Nam ꝑcuſſo latere petri excitauit eum dicens. Surge velociter.
Percuſſio lateris eſt coꝛreptio tp̄alis:quā libenter ſuſtinere de
bemus ꝓpter illū qui pꝛo nobis in latere vulneratꝰ eſt. Quia ꝑ
hanc coꝛreptionē tp̄alem:penam eternā euadere debemꝰ. vnde
Gregꝰ. Sancti penā tp̄alem pꝛo lucro reputāt:qꝛ per hāc eter-
nam euadere nō dubitant. Scđo ſurgere debemꝰ ꝓpter gra-
tie ꝓpinquitatē. vnde Ro.xiij. Hoꝛa eſt iam nos de ſomno ſur-
gere. Cauſaȝ aūt ſurgendi ſubdit dicēs: Nox ꝑceſſit.i.tēpus cul
pe. Dies aūt appꝛopinquauit ſcȝ dies gratie qui nūc eſt. vn̄.ij. Co
rinth.vj. Ecce nunc tp̄s acceptabile:ecce nūc dies ſalutis. Hāc
diem gratie hoꝛtatꝛ aplus.ij. Coꝛ.vj. Ne in vacuū recipiamus
hec eſt gratia benigne expectatiōis Ro.ij. An ignoꝛas quoniā
benignitas dei ad penitentiā te adducit. vnde Gregꝰ. Miſeri-
coꝛs deus ſinū ſue pietatis aperit:noſq; ad ſe redire per penitē-
tiam querit. Sed penitentiā digne agere non poſſumꝰ:niſi mo-
dum eiuſdē penitētie cognoſcamꝰ. Hanc grām in vacuū recipi-
unt in peccato obſtinati:qui ad ſenectā ⁊ ſeniū cōputrueꝛunt in

ſtercore ſuo. Tales ſenes ꝛ putridos nullus dominus ſecularis reciperet ad ſeruitiū ſuum: imo penit⁹ ſperneret. Sed domin⁹ celeſtis tales abiectos ad ſe vocat Matth. xi. Venite ad me omnes q̄ laboratis ꝛ onerati eſtis. Glō. labore peccati ꝛ onere culpe: ꝛ ego reficiā vos. Ber. Panis aie iuſticia eſt: ꝛ ideo ſoli beati qui eſuriunt eū. quia ipſi ſaturabunt. In pane gratie eſt refectio que eſt corpus xp̄i: quo bene indigent penitētes ad cōfortationē caro clamat ꝛc. Tertio ſurgē debem⁹ ꝓpt laboris difficultatē. vnde. iij. Reg⁹. xix. ait angelus helie dormiēti. Surge comede: grandis eñ tibi reſtat via: h̄ eſt via penitentie. Quicūq̄ eñ per annos. xx. ad infernū ambulauerit: grandē vtiq̄ viā ꝛ laborē habet ad redeundū ad celum. Nā inter celū ꝛ infernū chaos magnū ꝯſtitutū ē. Helias ergo ſurrexit ꝛ ambulauit i fortitudie cibi illi⁹. xl. dieb⁹: ꝛ. xl. noctib⁹. Cibus ille fuit panis gr̄e vel iuſticie. Ber. Nihil tam efficax ad curādū cōſciētie vulnera: necnon ad purgandū mentis aciē q̄ xp̄i vulnerū ſubdola meditatio. O ſanguinē nobis valde reuerendū quē xp̄us fecit in cruce nr̄m premiū: in altari noſtrū poculū: in exilio nr̄m viaticū: in deſerto conductū: in celo aduocatū: p. ſſio tua vltimū refugiū: ſingulare remediū. Quarto ſurgere debem⁹ ꝓpter periculorum diuerſitatē. vnde Jone. j. Quid tu ſopore depmeris? Surge ꝛ inuoca deū tuum ſi forte cogitet de nobis ꝛ nō pereamus. Ecce quāta miſericordia: q̄ncunq̄ de⁹ inuocat vult miſereri. Sꝫ heu hoc pauci attēdūt vt dicit btūs Ber. Dn̄e das locū penitētie ꝛ nō cōſidero: viā oſtēdis: ꝛ nō curro: in deuio pmittis gl'iā quā miſer reſpuo. Sic in lacu poſit⁹ dixit: Ingemiſco trahe ergo me dn̄e: q: ſi tu nō trahis pereo. Quicūq̄ ergo in loco pīculoſo ꝛ cū timore dormit cito ſurgit. O q̄ magna pericula in ſumno ſunt pcti. Legim⁹ eñ ionā dormiēte in mari piclitatū. Thobiam dormientē excecatū. Isboſeth dormientē iugulatū: vt dꝫ ij. Reg. xiiij. In quib⁹ notat q̄ dormiētes in pctis tēpeſtate tribulatiōis piclitant corpalit: excecant ſpūalit: iugulant etnalit. Surge ergo ne in hec picula incidas: ꝛ ineťnū pereas ſcꝫ morte eterna. vñ Aug. Mors eterna ē: q̄ nullo fine claudit: ad quam nulla accedit cōſolatio: ꝛ nunq̄ recedit deſperatio.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Tangere. Nõ dei fili⁹ mediãte incarnatiõe fact⁹ ē nob ꝛ ꝓ nob viſibilis: tangibilis: eſibilis: ꝛ paſſibilis. Siquidē viſibilis tpalitˀ tangibilis corpalitˀ: eſibilis ſacramētalitˀ. paſſibilˀ exemplariter. Primū fuit ſignuꝫ ſolius charitatis: ſcđm humilitatis: tertiū liberalitatis: quartū neceſſitatis ſiue vtilitatis: vt poſſit dicere cuꝫ aplo. j. Corꝫ. ix. Omnibus oīa fact⁹ ſum: vt omēs ſaluos facereꝫ. Primo dei fili⁹ fact⁹ eſt viſibilis tēporalitˀ ꝛ hˀ in ſignū charitatis. vnde Baruch. iij. In terris viſus eſt ꝛ cuꝫ hoib⁹ cõuerſat⁹ ē. vñ Ber. Cõſidera deū ex femina natū: infantem pãnis obuolutū: vagientē in cunis: ſugētē vbera. Attēde ꝛ cõprehēſum: ligatū: flagellatū: ſputis illitū: ſpinis coronatū: clauis cõfixū: lancea pforatū: felle ꝛ aceto potatū. Illic indigna hˀ dura paſſum: ꝛ tñ cur vel illa dignaretˀ vel iſta peteretˀ. Si cauſam querim⁹: aliã preter ſolã charitatē nõ iueniem⁹. Si de⁹ pptˀ hoieꝫ tãta ptulit: qˀ hõ pptˀ deū tolerare recuſabit? De hac viſione dicˀ dñs Mat. x. Bti oculi q̄ vidēt q̄ vos videtis. Glō. me deū oculo iteriori: me hoieꝫ oculo exteriori. Hãc btitudinē deſiderabat Zache⁹ dū q̄rebat videre deū quis eēt: vt dˀ Luc. xix. quis eſſet: vicꝫ cuius potentie in pctōꝛum remiſſione: cuius ſapientie i ſecretorū cognitione: cui⁹ clementie in deſperatorū recõciliatiõe. O quãtū olim ſcti prēs ſic vidē filiū dī deſiderabãt. vñ ait dñs Mat. x. Multi reges ꝛ pphete voluerunt videre que vos videtis ꝛ nõ viderunt. Ber. Cui eñ noſtrū tantum ingerit gaudiū: hui⁹ grē exhibitio quãtū veterib⁹ deſideriuꝫ accēderat pmiſſio. Quis aūt eū pmus in carne videre meruit teſtatˀ Luc. ij. Quia paupes ꝛ hūiles paſtores: nõ diuites: nõ ſupbi: nec imperatores. Trãſeam⁹ inquit paſtores vſqꝫ bethleē: ꝛ videamus hˀ verbū qđ factū eſt caro dicˀ glō. qđ i diuinitate videre nõ poterat qđ dñs oſtēdit nob. vñ Ber. O hõ quid ſollicitus es ꝛc̄. Viderūt eñ ieſum pauperē: paupes non diuites. Inuenietis inq̄t ãgelus ifantē pãnis obuolutū: ꝛ poſitū in pſepio. Tria hic dicit q̄ xpi pauptatē oſtenderãt. vnde Aug⁹. Si pro nobis humilis factus eſt deus: erubeſcat homo eſſe ſuperbus. Vere eñ ſolt⁹ charitatis erat qꝺ dei fili⁹ ſic factus eſt viſibilis. vnde ad Ephe. ij. Proptˀ nimiam charitatē qua dilexit nos ille qui eſt coetern⁹

patri: factus eſt tpalis ſūmus ⁊ excelſus fact⁹ eſt minim⁹. vnde Ber. Sūm⁹ oīm fact⁹ ē mīm⁹. Quis fecit hoc? amor dignitatis neſcius dignatiōe: diues effectu: potens ſuaſu: efficax deniq₃: ſemetipm̄ exinaniuit: vt ſcias amoris fuiſſe ꝙ plenitudo effuſa ē: ꝙ altitudo eq̄ta eſt: ꝙ ſingularitas aſſociata eſt. Scdo dei fili⁹ factus eſt tangibilis corpalit̄: ⁊ hoc cauſa humilitatis. vn̄ Luc. vj. Oīs turba .i. plebs turbata: q̄rebat eū tangere: q: virtus ſcȝ curationis de illo exībat ⁊ ſanabat oēs. Sic dicitur Luc. xviij. Mulier quedam q̄ fluxū ſanguinis patiebat̄ annis .xij. acceſſit retro ⁊ tetigit fymbriā veſtimenti eius: ⁊ ideo cōfeſtim ſtetit fluxus. Non ſolū aūt tactus dn̄i ſanauit egrotantiū corpora: ſ₃ etiā peccatores ſpiritualit̄ in aīa. vnde Joh. vij. Totū hoīem ſanuȝ fecit in ſabbato. Aug⁹. Nunq̄ dn̄s aliquem ſanauit quem non oīno liberauit. Sic maria magdalena tāgēdo pedes dn̄i meruit audire Luc. xvij. Remittunt̄ ei pctā multa. Uere ſignū magne hūilitatis fuit qđ tant⁹ a tam imūdis corpore: a tam ſordidis in aīa tāgi nō eſt dedignat⁹. Unde phariſeus tantā in dn̄o videns humilitatē ipm̄ ſe eſſe deū dubitās ait Luc. vij. Hic ſi eēt ꝓphe ta ſciret vtiq₃ q̄ ⁊ qual' eſt mulier que tāgit eum. Sciebat enim dn̄s de ſe ſcriptū illud Ecc. iiij. Quāto maior es humilia te in oībus .i. ꝑ oīb⁹: vt ꝓ oībus vl' corā oībus ſiue peccatorib⁹: ſiue iuſtis: ſiue mūdis: ſiue imundis te tāgere volentib⁹: ⁊ hoc ꝓpter obediētiā. vn̄ Ber. O hō ꝓ te obediēs fuit patri vſq₃ ad mortē mortē aūt crucis: ꝓ te ligat⁹: vt te a vincul' pctōꝝ ſoluēt. Uide ergo o hō quo amore te dilexerit xp̄s: vt ſequaris veſtigia eius Pro te iudicatus eſt vt a iudicio eterne dānatiōis te liberaret. Pro te flagellat⁹ ē: vt a flagell' eterne ire te eriperet. Pro te coronat⁹ ſpinis: vt te coronaret in cel'. Pro te vulnerat⁹ eſt medic⁹ vt ſanaret̄ infirm⁹. Pro te effudit ſanguinē ſuū quiquies In circūciſione: in orōne fact⁹ eſt ſudor eius q̄ſi gutta ſanguinis decurrentis in terrā. In colūna ligat⁹ ⁊ ceſus pedēs in crucis patibulo: poſtremo de latere dormiētis exiuit ſanguis ⁊ aq̄. Et ſic quiquies ſanguinē ſuū fudit in cruce: de quinq₃ locis. Pro te mortuus eſt vt te a mortuis ſuſcitaret. Pro te crucifix⁹ ē vt tuas cōcupiſcētias crucifigeret. Pro te ſepult⁹ ē: vt in ſe te vitia ſepeliret. Quid ergo retribuis ei pro oībus que retribuit tibi? Nonne te

neris ei ſeruire ⁊ obedire. Jmmo qđ plus ē imūdiſſimos corp
qui ꝓpter fetorē nimiū ſcʒ lepre ſtātes a longe ſibi appropiqua/
re nō preſumebant: pſonaliter tangebat ſcʒ leproſos ⁊ paralyti/
cos. vnde Mat. viij. Extendens manum tetigit eum dicēs: vo
lo ſanare Luč. xiiij. Jpſe vero apprehenſuʒ ſcʒ paralyticū ſana
uit eum ac dimiſit ⁊ hoc ex miſericordia. Greg⁹. Non ſolū mali
perirent: ſed ⁊ boni deſperarent ſi non eſſet miſericordia. Ter
tio filius dei factus eſt eſibilis ſacramentaliter: ⁊ hoc in ſignuʒ li
beralitatis. vnde Mat. xxv. Accipite ⁊ comedite: hoc ē corp⁹
meū. Et Joh. vj. Caro mea vere eſt cibus: ⁊ ſanguis me⁹ vere
eſt potus: niſi ergo māducaueritis carnem filij hois: ⁊ biberitis
ei⁹ ſanguinē nō habetis vitā i vob. Uere ſignū magne liberalita
tis eſt dare veſtem de dorſo ſicut martinus: cibare eſuriētes in
coquina. Maxime aūt liberalitatis eſt dare carnē ꝓpriā: quaʒ
dñs receſſur⁹ de h mūdo in cena dedit diſcipulis. De hac effica
cia dicit Ber. Nihil tā efficax ad curāda cōſcientie vulnera: nec
non ad purgandā mentis aciē q̄ʒ xp̄i vulnerꝝ ſubdola meditatio
O ſanguinē nob valde reuerēdū quē xp̄s in cruce fecit nr̄m p̄/
mium in altari poculū: in exilio noſtrū viaticū: in deſerto condu
ctum: in celo aduocatum: paſſio tua dñe vltimū refugiuʒ: ſingu
lare remedium ⁊c̄. Jmmo non ſolū cum corpore ſuo ſanctiſſimo
hoiem cibat: ſed in omni tempore illud Mat. ix. Uenite ad me
oēs qui laboratis ⁊ onerati eſtis ⁊ ego reficiā vos. vnde Ber.
Caro clamat ego deficiam: mundus ego inficiaʒ: diabolus ego
interficiam: xp̄us ego reficiam. Quarto fili⁹ dei factus eſt paſ/
ſibilis exēplarit. Et hoc in ſignū neceſſitatis ſiue vtilitatis. vnđ
ad Heb. xiij. Jeſus vt ſanctificaret per ſuum ſanguinē populū:
extra portam paſſus vnde. j. Pet. ij. Chriſtus paſſus eſt pro no
bis: vobis relinquens exemplum vt ſequamini veſtigia eius.
Sed heu pauci eū ſequunt vt dič Ber. Quā pauci ſunt bone ie
ſu qui poſt te velint ire: q̄uis ſint nōnulli qui nolint ad te pueni
re: ſciētes q ſicut delectatiōes in dextera tua volūt cōregnare ſ
nō cōpati. volūt ꝯſequi ſ nolūt ſequi: nolunt querere quē deſi/
derāt iuenire: optāt ſibi bona eterna ſ nō principia. De neceſſi/
tate hui⁹ paſſionis ait cayphas. Expedit vt vn⁹ moriat ꝓ ꝑplo
q̄ tota gēs pereat. Et ipſe dñs de ſe ait Joh. xvj. Expedit vob

vt ego vadã ad prẽʒ ſcʒ ꝑ ſuã paſſionẽ. Et Luc̃. vlt̃. ab ipo dño
Sic oꝑtebat pati xp̄m. i. oꝑtunũ fuit. vñ Ber. Illumina oculos
meos dñe vt ſciã q̃d acceptũ ſit corã te oĩ tp̄e: ⁊ ſapiẽs ſum. De/
licta iuuẽtutis mee: ⁊ ignorãtias meas ne memineris ⁊ iuſtꝰ ſũ.
Deduc me ĩ ſemitas mandatoꝝ tuorũ ⁊ ſctũs ſum. Verũtñ niſi
interpellat ſanguis tuꝰ pro me: ſaluꝰ nõ ſuʒ. ⁊ Gregꝰ. dic̃: Nih
em̃ naſci ꝓfuit niſi redemi potuiſſet ſcʒ morte ſua. Quãdo auteʒ
p̃mo pati cepit dei filiꝰ: teſtat̃ angelus q̃ ait ad ioſeph Mat. ij.
Futurũ eſt vt herodes querat puerũ ad ꝑdendũ eũ: ⁊ hoc ãno
ſcdo natiuitatis eiꝰ. vñ Anſel. Adhuc int̃ dulcia mr̃is vbera ſu/
gẽs ĩpẽdebas qñ apꝑuit angelꝰ ioſeph ãmonẽs vt vna tecũ fu/
geret in egyptũ. Iã em̃ extũc bone ieſu pati cepiſti: imo die octa
ua ſanguinẽ ſuũ fudit Luc̃. ij. Poſtq̃ꝫ cõſũmati ſũt dies octo vt
circideret̃ puer. Vñ dicẽ potuit maria d̃ filio ſuo ieſu illd̃ Exo. iiij.
Spõſus ſanguinũ tu mihi es. Sic em̃ ait Sephora vxor moyſi
tollẽs acutiſſimã petrã ⁊ circũcidit p̃putiũ filij ſui: in plurali ait:
Spõſus ſãguinũ: q2 dñs ſeptẽ vicibꝰ ſãguinẽ ſuũ fudit. ſ. ĩ pena
li circũciſiõe: ĩ ſanguineo ſudore: ĩ ſeua flagellatiõe: ĩ ſpinaꝝ pũ
ctiõe. in manuũ ꝯfixiõe: in lateris aptiõe: ⁊ ĩ pedũ ꝑforatiõe. vñ
d̃r ad Thi. iij. Apparuit benignitas ⁊ hũanitas ſaluatoris nr̃i ie
ſu xp̄i: humanitas dic̃ nõ diuitas. Tũc em̃ vere apꝑuit: qñ ve/
rus hõ fuit: q2 paſſibil̃. De hac paſſiõe dic̃ Ber. Reſpice ĩ facieʒ
xp̄i tui: ⁊ videb eũ dorſo flagellatũ: latẽ ſauciatũ: capite vepribꝰ
pũctũ: manibꝰ ⁊ pedibꝰ ꝑforatũ. Volue reuolue d̃ latẽ ĩ latꝰ: a ca
pite ad pedes ⁊ nõ ĩuenies niſi dolorẽ ⁊ vbiq̃ꝫ cruorẽ.

Tangere Diſtinctio II

Tangere. Nõ ꝙ ẽ q̃druplex dñi tactꝰ: vicꝫ
tp̄alis tribulatiõis: corꝑal̃ cura/
tiõis: ſpũal̃ reſurrectiõis: ⁊ et̃nal̃ punitionis. Primo
dico d̃ tactu dñi tp̄ali Geñ. xxvij. Accede huc vt tãgã te fili mi ⁊
ꝓbẽ vtrũ tu ſis filiꝰ meꝰ an nõ: Sic tactꝰ fuit iob ĩ carne adeo vt
a plãta pedis vſq̃ꝫ ad verticẽ capitis nõ eẽt ĩ eo ſanitas: ait em̃ ſa
than ad dñm Iob. ij. Mitte manũ tuã ⁊ tãge oſ eiꝰ ⁊ carnẽ eiꝰ:
⁊ tũc videb ꝙ in faciẽ bñdicat tibi. Hoc tactu tãgit filios charos
vñ Heb. xij. Quẽ em̃ diligit dñs caſtigat: flagellat aũt oẽm filiũ
quẽ recipit. vñ Aug. dic̃. Si exceptꝰ fueris a paſſiõe flagelloꝝ:

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

exceptꝰ eris ⁊ a numero filioꝝ. Purgat̄ eñ q̄s triplr̄: ibi. Puri
ficatiōe. ⁊ ibi Signa ſaluādoꝝ. Scd̄o d̄ tactu corp̄al' curatiōis
mat. viij. Extēdēs manū tetigit eū dicēs: Uolo mūdare: ⁊ ſtati
mūdata ē lepra eiꝰ: ⁊ illd̄ Mat. ix. Dn̄e filia mea mō defūcta ē: ſ;
veni ipone manū tuā ſupra eā ⁊ viuet. Sic̄ eñ dn̄s oli p manuū
ip...oꝝ corpa curauit: ſic̄ hodie leprā ſpūalē p manū mie curat
q̄ ñ multū piculoſior ē in aīa q̄ꝫ i corpe. Et ſic̄ leproſi ſegregant̄
ab hoibꝰ: ſic aīa leproſa a ſctōꝝ oim ꝯgregatione: imo non ſolū
egrotātes: ſ; iā mortuos viuificat manꝰ dn̄i. vñ Aug. Nūq̄ꝫ dn̄s
aliquē ſanauit quē oino nō liberauerit. vñ Luc. xix. Uenit filiꝰ
hois q̄rē ⁊ ſaluū facē qd̄ pierat. Tertio d̄ tactu ſpūal' reſurrecti
onis d̄r Luc. vij. Acceſſit ⁊ tetigit locuculū ⁊ ait: Adoleſcēs tibi
dico ſurge. Acceſſit p gr̄e ifuſionē: ⁊ tetigit loculū. i. ꝯſciaꝫ pctō/
ris: tāgit flagello correptionis. De h̄ flagello ait Ber. Mala q̄
nos h̄ p̄mūt ad deū ire ꝯpellūt. Quarto de tactu et̄nalis puni
tiōis d̄: Job. xxx. Miſemi mei ⁊c̄. Hic eſt tactꝰ dn̄i puniēs ani
mas in purgatorio vel in inferno qui tactꝰ eſt intolerabilis. Hoc
modo tactꝰ ē diues qui guttā aq̄ habere nō potuit. vñ Ber. In
fernales anguſtie nō h̄nt terminū: nec recipiūt interuallū: neſci/
unt remediū: ſingul' exceſſibꝰ: ſingulisq̄ꝫ mēbris q̄ arma fuerūt i
iq̄tatis: ſua debet̄ pena p quātitate ⁊ q̄litate cōmiſſi. In q̄ autē
membro creator āplꝰ offendit̄: pctōr grauiꝰ torq̄bit̄. vñ Apoc.
xviij. Quātū glificauit ſe tm̄ date ei luctū ⁊ tormentū.

Templum Diſtinctio I

TEmplum. Nota q̄ quadruplex ē tēplū: vicꝫ Tēplum electū ſingula/
riter: conſtructuꝫ materialit̄: ornatū ſpūalit̄: ⁊ ſolutū
tpalit̄. Primū fuit vterꝰ virginis: ſcd̄m eccl'ia materi
alis: tertiū aīa fidelis: quartū caro dn̄icalis. De p̄mo pſ. Sā
ctum eſt tēplū tuū: mirabile in eq̄tate. Bn̄ d̄r templū beata ꝟgo
quia ſm Iſido. d̄r tēplū q̄ſi tectum amplum. Nō vtiq̄ꝫ ipſa fuit
quia queꝫ totus non capit orbis in tua ſe clauſit viſcera ⁊c̄. Be
ne dicit̄ hoc templum ſanctū: quia p ſpm̄ſanctū conſecratum ē.
vnde Luc. j. Spirituſſanctus ſuperueniet in te. Ideo ⁊ quod
naſcetur ex te ſanctum vocabit̄ filius dei. Dicit̄ tuum. i. pro tua
veneratione conſecratū: non petri vel pauli: ſ; in veneratiōe ſcti

ſanctoꝝ. De hoc templo dr̄. iij. Reg. vj. Et nihil erat in templo
quod non auro tegeretur. vnde dicitur hoc templum mirabi/
le: q2 tria mirabilia in eo ſūt facta. ibi. Sācṫificami. Ad iſtō tem/
plū dn̄s venit ꝑ incarnationē Joh. vj. Exiui a pr̄e ꝛ veni i mun
dum ꝛ in vteꝝ virginis: q̄ erat vas mūdiſſimū: vas ad[illegible]
opus excelſi Ecc̄. xliij. Vas iſtud in vtero mr̄is munda[illegible]
ſanctificatū: alibi require ꝛ ibi. Sic in ſyon firmata ſum. De h[illegible]
aduētu Venire ꝑma. De ſcḋo Mal. vl. Statim veniet a[illegible]
plum ſctm̄ ſuū dn̄ator quē vos q̄ritis. Qd tali die accidit: qn̄ in
tēplo a deuotis parentib⁹ fuit oblat⁹: ꝛ a ſanctis ip̄m deuote ex
pectātib⁹ cū gaudio ſuſcept⁹ eſt. vn̄ cātat eccl̄ia. Suſcepim⁹ de⁹
miſericordiā tuā: in medio tēpli tui. Ecce vocat de⁹ filiū ſuū mi/
ſericordiā nō iuſticiā: nō potētiā vt oſtēdat ſuiipſius incarnatio
nem vel paſſionē: vel quicquid ꝓ noſtra ſalute fecit totū ex mi
ſericordia. Non em̄ ex opibus iuſticie q̄ fecimus nos: ſed ſm̄ ſu
am miſericordiā ſaluos nos fecit Titū. iij. In hoc tēplo funden
de ſunt orōnes deuote. vnde pſ̄. Adorabo ad tēplū ſanctū tuū:
ꝛ con. no. tuo. In hoc templo omnis qui petit accipiet ꝛc̄. Luc.
xj. De ornatu hui⁹ tēpli Mat. iiij. Ornauerūt faciē tēpli coro/
nis aureis: ꝛ edificauerūt altare dn̄o: ꝛ facta eſt leticia magna in
ppl̄o. vn̄ gaudiū ſpūale dz eſſe in dedicatiōib⁹ eccl̄iaꝝ: q2 ibi p̄/
ces exaudiunt̄ ex q̄cunqꝫ tribulātiū clamatiōe ad dn̄m. Ad h̄ tē
plum venit q̄ttuor vicib⁹: ꝑmo ad ſui p̄ſentationē: ſcḋo ad nr̄aꝫ
correctionē. tertio ad inſipiētiū inſtructionē. quarto ꝛ vltimo ad
abſolutionē ſiue miſericordie oſtenſionē: ibi. Statim veniet.

De tertio Coꝝ. iij. Neſcitis q2 tēplū dei eſtis: ꝛ ſpūſſctūs ha
bitat in vob̄. Ecce qualis hoſpes qui venit ad h̄ tēpluꝫ inhabi/
tando: imo tota trinitas. Joh̄. xiiij. Ad eū veniemus. O q̄ꝫ mū/
dum ſeruādum eſſet hoc tēplū ad aduētū tantorū hoſpitū: certe
magni latores huius tēpli canonē late ſentētie incurrūt: nā ſeq̄t̄
Si quis tēplū dei violauerit diſꝑdet illū deus. De hoc templo
multi faciunt ſpeluncam latronū qḋ dn̄s proprio ſanguine con
ſecrauit ſepties. Ad hoc templū taꝫ miſerabilit̄ violatum venit
dn̄s nō vocatus: ſed vltro ſe offerens ait Apoc̄. iij. Ecce ego ſto
ad oſtiū ꝛ pulſo ꝛc̄. ibi. Pulſare. De quarto Joh̄. ij. Soluite
templum hoc ꝛ in triduo reedificabo illud. i. ſoluite inquā ꝑ tem

poꝛalem moꝛtem meam: ⁊ reedificabo per gloꝛioſam reſurrectionem. O ꝙ̃ crudeliter templum illud fuit deſtructuȝ: quia in ſeptem locis perfoꝛatuȝ: vt nulla in eo ſanitas permaneret. ibi. de paſſione.

Triſticia Diſtinctio I

TRiſticia. Nō ꝙ electoꝝ triſticia triplex ē vicȝ de cōmiſſo: omiſſo: ⁊ amiſſo. Siquidē triſtant̄ de pctōꝝ cōmiſſione: bonoꝛum omiſſione ſiue imꝑfectiōe: ⁊ de celeſtis patrie amiſſione ſiue dilatione. Ꝓpt̄ hanc triplicē triſticiā ait dn̄s Joh. xvj. Mūdus quidē gaudebit: vos aūt cōtriſtabimi. De ꝑmo. ij. Coꝝ. vij. dr̄ Que eñ triſticia eſt ſ̄m deū penitētiā in ſalutē ſtabilem oꝑat̄: ſeculi aūt triſticia operat̄ moꝛteȝ. Uere triſtari debemus de cōmiſſiōe. vñ anthioch⁹ rex ait. j. Mach. vj. In quātā tribulationē ego deueni: ⁊ in q̄s fluct⁹ triſticie in qua nūc ſū. Reminiſcoꝛ eñ maloꝝ̄ que feci hierl̄m. Hec memoꝛia deberet nos multū ad triſtciā ꝓuocare. Uere triſtari deberemus de peccati cōmiſſiōe: qꝛ dic̄ Aug. Ex int̄ omnes tribulationes aīe eſt maioꝛ ꝙ̃ cōſciētia peccatoꝝ: vñ Anſel. Cōſolatio leticia ſecuritas: nolo vos: rēnuo vos: niſi pcti venia reduxerit vos. Hec ergo triſticia que penitētiā oꝑat̄ gaudiū facit angelis. Ber. Gaudēt angeli in cōuerſione peccatoꝝ: ſalutem hoīm ſitiētes. Lachꝛyme eñ penitentiū ſunt vinū eoꝛū eo ꝙ in eis ſit odoꝛ vite: ſapoꝛ gratie: indulgētie guſtus: recōciliatiōis iocūditas. De ſcdo pſ̄. Miſer factus ſum ⁊ curuat⁹ vſq; in finē: tota die ꝯtriſtatus ingrediebar. Miſeria ⁊ beatitudo ꝯ̄ria ſunt. Miſeria eñ eſt i bono me ꝑficere: ſ; deficere. Ecōuerſo btitudo ꝑ qua ait pſ̄. Miſ̄ fact⁹ ſum ⁊ curuat⁹ vſq; in fineȝ. ſ. vite: vt nō poſſum erigere ad bñ oꝑandū cuȝ muliere curua euāgelica. vñ multa bona amiſit ꝓpt̄ qđ ſequit̄. Tota die cōtriſtat⁹ ingrediebar. i. ambulabam tota vita mea. Contriſtatus. i. ſimul triſtis coꝛꝑe ⁊ anima. Merito aūt triſtari debemus: quia tot bona omiſimus: imo quia ꝑ conſequens tempus amiſimus. Anſel. O lignum aridum eterni incendijs dignū: quid reſpōdebis quādo exget̄ a te vſq; ad ictum oculi omne tempus viuēdi tibi impenſum quō ſit expenſum: imo viri ꝑfecti triſtant̄: quia non tantū bonū faciunt quan

tum vellent ꝓpter carnis infirmitatem. Hanc triſticiam habuit paulus. vnde ait Ro. vij. Velle adiacet mihi: ꝑficere autez bonum nõ inuenio ⁊ hoc ex triſticia. Propter hoc ſubdit: Infelix ẽgo hõ quis me liberabit de corꝑe mortis huius. vnde Aug⁹. Quod magis per me poſſe credidi minime ſemꝑ potui. Aderat voluntas non erat facultas. vnde ait dominus Matth. xxvj. Spiritus quidez ꝓmptus eſt: caro autem infirma. De tertio dicit Machab. vj. Triſticia magna ait anthiochus: pereo in terra aliena. Quia non habemus hic manentẽ ciuitatẽ: ſed futuram inquiram⁹. vñ dr Heb. xiij. Ad quã anhelãs apl's ait Philipp. j. Cupio diſſolui ⁊ eſſe cũ xp̃o. Hanc triſticiã habuit dauid qui ait. Heu mihi qr incolatus meus ꝓlongatus eſt: habitaui cũ habitãtib⁹ cedar: multũ icola fuit aĩa mea. vñ aug⁹. Heu me ꝗdiu dicet mihi vbi eſt de⁹ tuus? Quãdiu dicet mihi: expecta expecta. Et nũc q̃ eſt expectatio mea nõne dñs? vnde pſ̃. Quãdo veniã ⁊ apparebo ante faciẽ dei mei. Anſel. Quãdo venies ꝯſolator me⁹ quẽ expecto? O ſi ſatiabor cũ apꝑuerit gloria tua quã nunc eſurio. pſ̃. Fuerunt mihi lachryme mee panes die ac nocte dũ dr ⁊c̃. vñ pater Arſenius p̃ triſticia ⁊ fletu quẽ habuit de patrie deſiderio ſemꝑ ſudariũ in manu geſtabat. vnde ad cõſolandũ hui⁹ triſticiã ait dñs Joh. xv. Triſticia veſtra vertet i gaudiũ. Quod bene ſignatũ eſt in aquis amaris Exo. xv. Oſtẽdit dñs moyſi lignũ quod cum miſiſſet in aquas: in dulcedinem verſe ſunt. Amaritudo enĩ preſens per lignum crucis vertit nobis in dulcedinez. vñ Greg⁹: Si crux xp̃i ad memoriã reducit: nil adeo graue eſt qui libent' ſuſtineat. Ad triſticiã aũt fugandã dixit dñs Joh. xiiij. Nõ turbet cor vr̃m neq; formidat: creditis i deũ ⁊ i me credite: i domo pr̃is mei mãſiões mlte ſũt. De beatitudine illi⁹ mãſiõis: ⁊ ei⁹ multiplici vtilitate dic̃ Innocẽti⁹ papa. In regno eterno ſunt: Vita ſine morte: dies ſine nocte: ſecuritas ſine timore: iocũditas ſine dolore: trãquillitas ſine labore: pulchritudo ſine deformitate: ⁊ ſine debilitate rectitudo. Sine ꝑuerſitate charitas: ſine malicia veritas: ſine fallacia felicitas: ſine miſeria gaudiũ: qd ocul⁹ nõ vidit nec auris audiuit: nec in cor hois aſcendit.

¶ Venire Diſtinctio I

Venire. Nõ q̄ dñs venit ad nos q̄druplicit᷑:
vicꝫ In mũdũ tanq̃ miniſter hũilis:
ad aīaꝫ tanq̃ dilectꝰ amabilis: ad infernũ tanq̃ bellator
iuincibilis: ad iudiciũ tanq̃ iudex inflexibilis. De ꝑ/
mo dr̄ Mat. xx. Filiꝰ hoīs nõ venit miſtrari: ſꝫ miſtrare: ⁊ dare
aīam ſuā redemptionē ꝓ multis: vide q̃ laborioſe ⁊ fidelit᷑ nob
ſeruiuit: quiꝰ etiā in miſterio nr̄o aīam ſuā dedit Hiere. xij. Reli
q̄ domũ meā: dimiſi hereditatē meā: dilectā aīaꝫ meā dedi ī ma
nus īimicoꝝ meoꝝ. Ve ergo eis q̄ aīam tā p̄cioſe redēptā ꝑdũt
⁊ maculāt. De quibꝰ tñ Ber. verbũ horribile dicit. Si chriſtus
dedit ꝓpriũ ſanguinē in p̄cium redemptiōis aīarũ: non tibi vi/
detur grauior᷑ ab eo ſuſtinere ꝑſecutionē: qui ſuggeſtione mali
gna: exēplo ꝑnicioſo: ſcādali occaſione: auertit animas q̄s rede
mit: q̃ a iudeo qui ſanguinem illum fudit. Agnoſcite dilectiſſi/
mi expaueſcite conſortia eorum qui ſalutem impediunt aīarũ.
Horrendũ penitus ſacrilegiũ qđ ipſorũ excedere videt᷑ facinꝰ:
qui domino maieſtatis manus ſacrilegas iniecerũt. O q̃ graui
ter dominꝰ laborauit in hoc mundo. xxxiij. annis: ſcꝫ in fame: ſi/
ti: labore: laſſitudine: dura paſſione: ⁊ ideo Bernar. dicit. Quā/
diu vixero memor ero ⁊c. ibi. Memor infra. Sed heu mlt̄i huiꝰ
ſeruitij imemores puũ p̄ciũ pro quo tot annis ſeruiuit nobis. i.
denariũ anime noſtre ſibi denegāt. vnde per pſ̄. conquerit᷑ di/
cens. Preciũ meuꝫ cogitauerunt repellere: cucurri in ſiti. O q̃
iuſte conquerit᷑: ⁊ q̃ iniuſte ſibi denarius iſte ſcꝫ anima denegat᷑
In quo dico precio optime dño ſufficeret. De precioſitate huiꝰ
denarij. i. anime dicit Augu. O anima mirabilis creatura quo
te deijcis. Terram amas ⁊ melior es: ſoleꝫ miraris ⁊ pulchrior
es: celum contemplaris ⁊ altior es: ſolo tuo creatore inferior es
O q̃ humilit᷑ dñs ſeruiuit: quando pedes diſcipulorum lauit.
De iſto ſeruitio dicit Ber. ⁊ reprehendit illos qui ſemper ⁊ poti
us volunt miſtrari q̃ miniſtrare. Nõ eſt diſcipulꝰ ſup magiſtrũ
magiſter pānoſus: diſcipulus purpuratꝰ: magiſter in p̄ſepio: tu
vo in lecto eburneo: magiſter ī anguſtijs: tu vo in delitijs: mgr̄
venit miſtrare ⁊ tu vis miſtrari. De ſcđo dr̄ Cant. v. Veniat
dilectus meus in hortum ſuum. Hortus dilecti noſtri ieſu chri/
ſti eſt cor fidele ⁊ deuotum: in quo herbe et flores diuerſarum

virtutū ſunt. Flores inquit apparuerūt in terra noſtra. Prob
qđ dn̄s libenter venit in mariā corporalit᷑: quia plenam arc na/
tibus virtutum inuenit. Venit ergo dn̄s libenter in cor fide i.
hoīs deuoti non in ſentinam cordis ſordidi. qꝛ dicit᷑ Prouer. iij
Multe filie cōgregauerūt diuitias: tu ſupgreſſa es vniuerſas.
vnde Hiero. de ceteris ſanctis. Per partes datur gratia: maria
vero tota ſe infudit plenitudo gratiarum. Venit ergo libēter do
min⁹ in cor hoīs deuoti non in ſentinā cordis ſordidi: qꝛ Sap. j.
Nō habitabit in corpe ſubdito pctis: ꝛ ideo Ber. dicit. Oportꝫ
peius ſecularibus curis vacuā eſſe aīam: vt celum fiat atqꝫ habi
tatio dei. Nec miruꝫ ſi libent᷑ inhabitat hoc celum dn̄s ieſus qđ
vtiqꝫ non vt cera dixit vt fieret: ſed pugnauit vt acquireret: oc
cubuit vt redimeret. Sed heu dn̄s ſepe vt cum a quibuſdā inui
tatus venerit: qn̄qꝫ deuote reciperetur: ſed nō diu hoſpitat᷑: ſed
turpiter eijcit᷑. vn̄ Joh. j. In ꝓpria venit ꝛ ſui eū nō receperūt.
Ber. Turpe ē illū hoſpitē repellē: q cūctos ſolet admittē. De
tertio. Mat. xj. Tu es q̄ vētur⁹ es an aliū expectam⁹: Hoc ex/
ponit Greg. de aduētu xp̄i ad inferos q̄ſi dicat Joh. Sicut ꝓ
hoīb⁹ naſci dig̃t⁹ es: an etiā ꝓ hoīb⁹ mori ꝛ ad inferos deſcēdere
digneris inſinua. O q̄ꝫ glīoſi viri in lymbo aduentū hūc p̄ſtola
bant᷑ qui omnes ante xp̄i paſſionem illuc deſcenderant. vnde
v̄ſus. Ante ieſuꝫ. duo. cc. min⁹ duo milia quinqꝫ. Ad inferos er
go venit dn̄s ieſus liberator. vn̄ clamabāt. Veni ꝛ educ vinctoſ
de domo carceris. Iſte aduēt⁹ xp̄i fuit in paſſione: qꝛ dic̄ Aug.
Fudit ſanguinē nō debitoris: ꝛ iuſſus eſt redere debitores. Fu
dit ſanguineꝫ inocētis: ꝛ iuſſus eſt reddere a nocētib⁹. vn̄ Oſee
xiij. De manu mortis liberabo eos. Ero mors tua o mors: mor
ſus tu⁹ ero inferne De q̄rto Eſa. xxxj. Ecce nomē dn̄i venit de
lōginq̄: ardēs furor ei⁹: ꝛ grauis ad portandū. Labia ei⁹ repleta
ſūt indig̃tiōe. Horribile ē qđ dr: furor ei⁹ ardēs: ſic eni hō furēs
magnos ꝛ ꝑuos īdifferent᷑ ꝑcutit: ſic xp̄s ī iudicio nec ipatoris
nec paſtoris ꝑſonā accipit. vn̄ Prou. vj. zel⁹ ꝛ furor viri nō ꝑcet
ī die vidicte: nec acq̄eſcet cuiuſq̄ꝫ p̄cib⁹: nec ſuſcipiet ꝓ redēptio
ne dōa plīma. vn̄ Ber. dic̄. Veniet dies illa ī q̄ pl⁹ valebūt pura
corda q̄ꝫ aſtuta v̄ba: cōſcia bona q̄ꝫ marſupia plena: qm̄ quideꝫ
iudex ille nō fallit᷑ v̄bis: nec flectit᷑ donis.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Venire Diſtinctio II

Venire. Nota qͥ ſicut xp̄us ad nos venit quadruplicit̄. Sic nos ad xp̄m q̄druplici ter venire tenemur. Siquidez venire iubet nos p̄ce/ pti obligatiōe: iuitat verbi exhortatione: allicit p̄miȷ̄ p̄miſſione: trahit b̄n̄ficiȷ̄ exhibitiōe. Hiȷ̄s q̄ttuoꝛ modis venimꝰ ad dn̄m. De p̄mo Mat. xiiȷ̄. Dn̄e ſi tu es iube me venire ad te ſup aq̄s. Nō qͥ quidā inter aquas veniūt ſicut filiȷ̄ iſrl̄ ꝑ mare rubꝛū: hi imꝑfectos ⁊ ſeculares ſignāt: qui terrenis inherētes: mare huiꝰ ſeculi lʒ trāſeāt: tn̄ cū pedibꝰ affectionū t̄rā tāgūt: ⁊ iō omne cōmodū ⁊ oēm requiem ſuam perdūt. vnde Augꝰ. Diui tias inueniſti: requiē perdidiſti. Dum vigilas augmentuʒ cogi tas: dum doꝛmis fures ſomniaris: in die ſollicitus: nocte paui/ dus ⁊ nunꝙ̄ ſecurus. Bene autē mundus mare ſignat .i. amari tudo: quia mudani multis amaritudinibꝰ ⁊ ſollicitudinibꝰ affli/ guntur: acquirūt eni̅ tꝑalia cū laboꝛe: cōſeruāt cū timoꝛe: ꝑdūt cū doloꝛe. Ber. dic̄. Beatꝰ qui poſt illa nō abiȷ̄t que poſſeſſa one rant: amata iquināt: amiſſa cruciāt: ecce triplex amaritudo. Itē quidā ſup aq̄s veniūt ſicut petrus. Hi religioſos atꝙ̄ ꝑfectos ſignant: qui mare huiꝰ ſeculi contēnentes: ſub pedibꝰ calcāt ſcʒ mūdana q̄ſi ſtercoꝛa. Ad Phil̄. iiȷ̄. ꝺꝛ. Oia arbitratꝰ ſum vt ſter/ coꝛa vt xp̄m lucrifacerē. Augꝰ. dicit. Cōtemnere mundū virtꝰ ē cōtemni a mundo ſecuritas eſt. Item quidā in mari huius ſecu/ li in aiabus ſubmergunt̄: ſicut egyptiȷ̄ .i. peccatoꝛes per vitia te nebꝛoſa. Egyptus eni̅ tenebꝛe interpꝛetat̄. O ꝙ̄ miſerabilis eſt iſta ſubmerſio ſcʒ aie: cum vna aia melioꝛ ſit oibus opibus mū/ di. vnde Augꝰ. O aia mirabil̄ creatura quo te deiȷ̄cis ⁊c̄. De ſcd̄o Joh̄. viȷ̄. Si quis ſitit veniat ad me ⁊ bibat. Ecce quō inui tatꝰ es a ſaluatoꝛe ad ſalutē. Jeſus eni̅ ſaluatoꝛ ꝺꝛ. vnde Anſel. Quid eſt ieſus niſi ſaluatoꝛ. vn̄ ꝓpter temetp̄m mihi eſto ſalua toꝛ. Noli dn̄e noli ſic mihi attēdere malū meum: vt obliuiſcaris bonū tuum. O vtinā nos tm̄ noſtrā ip̄emet ſalutē ſitiremꝰ: quā tum ipſe ſaluatoꝛ nr̄am cū ait in cruce ſitio. vn̄ Ber. Quid ſitis: Sitire eni̅ eſt vehemēter deſiderare. vnde pſ̄. Quēadmodū de ſiderat ceruus ad fontes aquaꝝ: ita deſiderat aia mea ad te de/ us. Sitiuit aia mea ad deum fontē viuuʒ. vnde Anſel. Quādo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

venies cõsolator me⁹ quẽ expecto O si qñ videbo gaudiũ meũ qd sic desidero. O si satiabor cũ appuerit gloria tua quã nunc esurio. Tertio Matth. ix. Sinite paruulos venire ad me: talium est eñ regnũ celorum: paruuli sũt humiles. Humilitate eñ puenit ad regnũ celorum ꝛ ad xp̄m: ꝛ p supbiã ab ipso recedimus. Sicut lucifer in pfundũ laci: vt dr Esa. xiiij. vnde Aug⁹. Putabãt se excelsum siderib⁹ ꝛ fulgidos: ꝛ ecce ruerunt in terrã: ppterea pierũt ꝛ deformes facti sunt. Si ergo allicit te venire ad amicũ tuũ refectio corpalis: qnto magis spũalis. vñ ait domin⁹ Mat. ix. Uenite ad me oẽs qui laboratis ꝛ onerati estis: ꝛ ego reficiã vos. s. cibo sacramẽtali: spũali ꝛ eternali. vñ Ber. Caro clamat ego deficiã ꝛc̃. Et Luc. xxij. Ego dispono vob sicut disposuit mihi pater meus regnum vt edatis ꝛ bibatis. Ecce pmium per quod te allicit deus scz cõuiuium eternum. Sed heu multi sunt vocati: pauci vero electi. De quarto Joh. vj. Nemo potest venire ad me nisi pater meus qui misit me traxerit eũ. Quotiens enim beneficia dei recipimus: totiens tracti sumus: ꝛ vere non est dies quin beneficia dei recipiamus: cum ipsum viuere dei sit beneficiũ. De isto tractu dicit Bernar. Domine das locum penitentie ꝛ non considero: viam ostendis sed non curro in deuio pmittis gloriam quã miser respuo: sic in lacu positus vix ingemisco. Trahe ergo dñe: qr si non traxeris pereo. Maxime aũt nos trahere debet beneficium passionis xp̄i: quod tã magnũ fuit q merito totũ mũdũ trahere deberet. vñ Joh. xij. Ego si exaltatus fuero oĩa trahã ad meipm: s cũ in passione sm hũanitatẽ exaltat⁹ fuit: ꝛ modicũ traxit scz solũ latronẽ. Propt qd dicit Ber. Fleuit xp̄us in cruce: qr cũ passio sua suffecisset redemptioni oĩm: pfuit redẽptioni paucorũ

Uidere — Distinctio I

Uidere. Nõ q dñs videt nos qdruplicit: videt eñ oẽs noticia generali: videt electos in grã spãli: videt reprobos in ira iudiciali: ꝛ videt beatos in gl'ia eternali. De pmo ps. Respexit dñs: vidit oẽs filios hoim scz tam bonos q̃ malos in tenebris ꝛ in luce in angulis ꝛ i publico. vñ Heb. iiij. Oia nuda ꝛ apta sũt oculis eius. De hac nuditate dic̃ Aug. Tibi dñe cui⁹ oculis nu

da eſt abyſſus humane cõſcientie: quid occultũ eſſet in me ſi tibi cõfiteri nollem: te eñ mihi abſcõderem non me tibi: qꝛ peccatoꝛ nõ videt deum: ſed deꝰ peccatoꝛẽ. O ſi ſol eſſet oculus eiꝰ quãta videret in h mundo: ⁊ certe oculi eius clarioꝛes ſunt ſole i infinitum Ecc. xxiiij. Oculi dñi multo plus lucidioꝛes ſole circũſpicientes vias hoim: ⁊ ideo raro hoies vel nunq̃ peccare deberent vt dic Gregꝰ. Si deũ pñtẽ ⁊ oia videntẽ ſemp iudicaremus ⁊ vix aut nũq̃ peccaremꝰ. Ue ergo illis qui occultas neq̃tias credunt celari poſſe a deo. vnde pš. Dixerunt nõ videbit dñs: qui finxit oculos nõ cõſiderat. Et tales ignoꝛant qꝛ dñs nõ ſolũ oia videt: ſed qd magis eſt celeſtia: terreſtria ⁊ infernalia omnia in pctoꝛe videbũt. vñ Hiero. Uidebit ⁊ nudabit pctõris miſa cõſcia: ⁊ d apto coꝛde lrẽ pctõꝝ atq̃ vniũſ amltitudo aſtãtiũ leget imagies pctõꝝũ i pectoꝛe ſig̃tas: ⁊tales qꝛ h oia ñ attẽdũt faciũt dñz cecũ. Nõ ẽdñm nõ attẽdũt videre: qꝛ ſtatim nõ vindicat: h enim patientiſſimus eſt. vnde Augꝰ. Tanto videt patientiꝰ quãto ſapientius: ⁊ ideo Ecc. viij. dꝛ. Quia non pfert cito cõtra malos ſentẽtia: abſq̃ vllo timoꝛe hoim ppetrant mala. Propter quod dic Gregꝰ. Cõditoꝛ noſter mira diſpoſitione conſilij ⁊ culpas reſpicit: ⁊ viuendi tempoꝛa impendit: vt longa tempoꝛis ſpatia: aut econuerſo fiant in adiutoꝛium muneris: aut non ecõuerſo in augmentum damnationis. Uidet nos etiam dñs puiſione tẽpoꝛali. vnde Joh. xj. Cum ſubleuaſſet oculos ieſus ⁊ vidiſſet magnaꝫ multitudinẽ venientẽ ad ſe dixit ⁊c. Hos vidit ⁊ quinq̃ panibus pauit qd quotidie facit. Sed iſtud videre non eſt multũ conſolatoꝛiũ: qꝛ hoc modo videt deꝰ bonos ⁊ malos: qꝛ ſolẽ ſuum oꝛiri facit ſup bonos ⁊ malos: pluit ſup iuſtos ⁊ iniuſtos: vt Mat. v. dꝛ. De hoc viſu ſiue puiſione plus habent mali q̃ boni. vnde Greg. Cõtinuꝰ ſucceſſus reꝝ tpaliũ: etne dãnationis certũ eſt indiciuꝫ. Et qꝛ mali de hac puiſione plus habent q̃ boni manifeſtuꝫ eſt: qd patet. Qꝛ ſi in hijs tempoꝛalibus vera eſſet beatitudo non auferret illa amicis ⁊ daret inimicis. pš. Ecce iſti peccatoꝛes ⁊ abundantes in ſeculo obtinuerunt diuitias. vnde Augꝰ. Qui tanta largit inimicis quid putas reſeruat amicis. De ſcdo Mat. ix. Uidit ieſus hoieꝫ ſedẽtẽ ad theloneũ matheũ noie. Glõ. Nõ tam coꝛpoꝛe q̃ miſerẽtis intuitu.

Vidit em̄ eum per reſpectum gratie ſpiritalis: vnde ipſum con
uertit a peccatis. Omnia em̄ eum contēnere fecit: cum apoſtolū
⁊ euangeliſtā euꝫ conſtituit. O ſi dn̄s nos hoc miſericordie ocu/
lo videret: vtiqꝫ de noſtris oculis lachrymas pro peccatis edu/
ceret. Sic reſpexit petrum qui egreſſus foras flebat amare: vt
Luc. xxij. dicit. Ambro. Dn̄s int plura flagella petrum reſpe
xit lachrymantē oculo miſericordie (quaſi diceret) plus doleo d
tuis peccatis: qꝫ de meis flagellis. Et idem Ambro. dicit. Juſti
aſpectus ā:nonitio correctiōis eſt. Hoc mō vidit dn̄s filiū prodi
gum Luc. xv. Cum adhuc longe eſſet vidit illum pater ⁊ miſe/
ricordia motus eſt: ⁊ occurrens cecidit ſuper colluꝫ eius: ⁊ oſcu
latus eſt eum. Sic vidit zacheum vt dicit Luc. xix. Suſpiciēs
vidit illum. vnde Ambro. Nouit dn̄s mutare ſententiā: ſi tu no
ueris mutare delictū. Tertio Matt. xxij. Vidit ibi hominē
non veſtitū veſte nuptiali ⁊c. Glō. que eſt bona vita. vn̄d Ecc.
ix. Omni tēpore veſtimenta tua ſint candida. Bona enim vita
⁊ diſciplinata melius veſtit hoiem omni purpura. vnde Bern̄.
in epiſtola. O qꝫ compoſitū reddit oēm puellaris corporis ſta/
tum necnon mentis habitū diſciplina. Ceruicē ſubmittit: depo
nit ſupercilia: cōponit vultuꝫ: ligat oculos: cohibet cachinnos
moderat linguaꝫ: gulam refrenat: iram ſedat: format inceſſum.
Talibus decet pudicitie veſtem diſtingui margaritis. Terribi
li ergo viſu deus in iudicio videbit reprobos hac veſte carētes
Apoc. j. Oculi eius tanqꝫ flāma ignis. Hunc crudelē viſum fa/
ciunt ſcelera hoim: vt dicit Gen̄. vj. Videns deus qꝫ multa ma
litia hominū eſſet in terra. Infra. Delebo inquit hoiem queꝫ fe
ceram. Glō. Quia a malitia ceſſare non ꝓponit vnde nihil ita
expugnat deuꝫ qꝫ cor impenitēs. Omnis impenitens prouocat
iudicantē: ſolum crimen eſt qđ veniā conſequi non pōt: ⁊ ſoluꝫ
deſperationis crimen eſt quod mederi nequit: peccatuꝫ cum de
ſperatione certa mors eſt. De quarto Joh. xvj. Nunc quidē
triſticiā habetis. Jterū autē videbo vos ⁊ gaudebit cor veſtrū:
⁊ gaudium veſtrum nemo tollet a vobis. De hoc gaudio dicit
Bern̄. O bone ieſu: ſi in hoc exilio dulce eſt flere de te: quid erit
in ſūma patria gaudere de te: Hec viſio ⁊ gaudiū erit in patria
O qꝫ iocunde videbit tunc dn̄s dilectores ſuos vbi nihil erit in

tis qđ oculis diſpliceat. vñ Ecc. xxiiij. oculi eiꝰ i diligētes ſe vbi
em̄ amor ibi oculꝰ. O q̄ʒ magnā dilectionē tūc exhibebit dñs ſu
is amicis. Et omne gaudiū qđ tūc amici dei hr̄e volūt nullo of
fendiculo obſtante poſſidebūt. Vñ Augꝰ. dič. Quid anias caro
mea? quid deſideras aīa mea? ibi eſt quicq̄d deſideras: quicq̄d
amas. Si delectat pulchritudo fulgebūt iuſti ſicſol. Si veloci
tas aut fortitudo aut lĩbtas corpis tui nihil obſiſtē poſſit: erimꝰ
ſiles angelis dei. Quia ſemiat corpus aīale ⁊ ſurgit corpꝰ ſpūa
le: ptāte vtiq̄ʒ nō natura. Si lōga ⁊ ſalubris vita: ibi eſt ſana et
nitas: ⁊ eterna ſanitas: q2 iuſti in ꝑpetuū viuēt: ⁊ ſalus iuſtorū
a dño. Si ſatietas: ſatiabunt cū apparuerit glia dei. Si honor
⁊ diuitie: deꝰ ſeruos ſuos bonos ⁊ fideles ſupra multa cōſtituet
imo filij dei ⁊ dij vocabunt ⁊ ſunt.

Videre Diſtinctio II

Videre Nō q̄ in dño videre debemꝰ q̄ttuor
ſm q̄druplicē ſui ſtatū: vicʒ Tpalez
eiꝰ natiuitatē: paſſiōis acerbitatē: extreme vltiōis ſe
ueritatē: ⁊ diuinitatis ſue claritatē. Prima viſio ē mi
rabilis: ſcđa lamētabilis: tertia formidabilis: quarta deſiderabi
lis. De pma Baruch. iiij. In terris viſus eſt ⁊ cū hoibꝰ ꝯuer
ſatꝰ ē. Qualit aūt ꝯūſatꝰ dr Ioh. j. Verbū caro factū ē ⁊ habita
uit in nobis: vñ ⁊ Cant. iij. Egredimi filie ſyon: ⁊ videte regez
ſalomonē in diademate q̄ coronauit eū mr̄ ſua. ſ. maria: nō coro
na regali: ſ carne hūili. Ad hanc viſionē iuitat nos Ber. dicēs:
Attēdamꝰ regem celi pendētē i cruce deformē: carne palliduz
in morte. Horū adeo dulcis ē memoria vt lachrymas elicit: ocu
los ſuffundit: vultꝰ humectat. O q̄ʒ olim ſcti prēs hāc viſionez
deſiderabāt. vñ ait dñs Mat. x. Bti oculi qui vidēt q̄ vos vi
detis. Glō. oculis interioribꝰ me deū: oculis exterioribꝰ me hoi
nez. Multi em̄ reges ⁊ ꝓphete voluerūt videre ⁊ nō viderunt.
Hec viſio multū ꝑ oēm moduz eſt mirabilis ⁊ plena charitate.
Bern. O ineffabilis pietas vnicꝰ ex prē natꝰ: ⁊ neſciuit manere
ſolus: ſ deſcēdit vt acq̄reret ſibi frēs quibꝰ hereditatē paradiſi
diſtribueret. Propt qđ dič Damaſcenus. Hoc oīm nouorꝫ no
uiſſimū: q̄ deꝰ hō virgo mr̄: plus ibi. Sanctificami. De ſcđo
Eſa. liij. Nō ē ei ſpecies neq̄ʒ decor: ⁊ vidimꝰ eū ⁊ ñ erat ei aſpe

ctus. Infra. Et q̃ſi abſcõdit⁹ vult⁹ eius ⁊ deſpect⁹. vñ nõ repu/
tauim⁹ eũ filiũ dei dic̃ glõ. Vñ ipſe ait Thrẽñ. j. O vos oẽs qui
trãſitis p viã attẽdite ⁊ videte ſi eſt dolor ſil'is ſicut dolor meus
Glõ. Attẽdite cõpatiẽti corde: ⁊ videte charitatis intẽtiõe. Hec
viſio multũ inuitat nos ad cõpaſſionẽ ⁊ fletũ. vñ pſ̃. Reſpice in
faciẽ xp̃i tui. Ber. dic̃. Reſpice in faciẽ xp̃i ⁊ vide eũ dorſo flagel
latũ: latere ſauciatũ: capite vepr'b⁹ pũctũ: manib⁹ ⁊ pedib⁹ pfo
ratum. Volue reuolue a capite vſq; ad pedes: a latere vſq; i la/
tus ⁊ nõ iuenies niſi dolorẽ ⁊ vbiq; cruorẽ: vt ipleat̃ illud Eſa.
j. A plãta pedis vſq; ad verticẽ nõ ẽ in eo ſanitas. Et ſctũs Am
bro. ſup paſſionẽ dñi dic̃: Liqueſce aĩa mea igne contritiõis ſup
cõtritiõe viri amabilis quẽ in tanta mãſuetudine tot vides affli
ctum dolorib⁹: quis eſt h̃: celũ ⁊ terra ɔpatiunt̃ ei. Sed de mul
torũ ingratitudine conquerit̃ beat⁹ Hiero. dicens: Oĩs creatu
ra cõpatit̃ creatori ſuo. Sol obſcurat̃: terra mouet̃: petre ſcin/
duntur. Solus homo non compatit̃ pro quo ſolo xp̃us patit̃.
In hac etiã viſione multe autentice perſone xp̃o moriẽte cõp̃a
tiẽtes fleuerũt. Sed heu iam ita indurati ſũt hoĩes fetidi q̃ paſ/
ſionem ⁊ mortem dei minime deflere poſſunt: ⁊ ideo Ber. dicit
Qui ad chriſti fletum non turbatur: qui ad eius clamorem non
excitat̃: qui ad eius amorem nõ concutit̃: grauior eſt terra: duri
or eſt petra: fetidior ſepulchro. De tertio dicit̃ Apoc̃. j. Ecce
venit cũ nubib⁹. i. ſanctis: ⁊ videbit eũ omnis oculus ⁊ qui eu;
pupugerũt. Et Zach. xij. Aſpicient ad me quẽ cõfixerunt ⁊ pl̃
gent eũ quaſi vnigenitũ ⁊ dolebũt ſup eum. vnde Luc̃. xxv. dr̃
Tunc videbũt filiũ hoĩs veniẽtẽ in nubibus: cum potẽtia ma/
gna ⁊ maieſtate. O q̃ terribilis hec viſio erit reprobis. Greg⁹.
Redemptor humani generis cu; iudex apparuerit: ⁊ ſpecioſus
iuſtis ⁊ terribilis iniuſtis erit: quem tunc manſuetũ aſpiciẽt ele/
cti. Hunc terribilem atq; pauendum conſpicient reprobi. Hec
viſio magne formidinis erit: cum etiam viri perfecti timeãt hũc
dei terribilem viſionẽ. vnde Job. xxj. Quid faciã cũ ſurrexerit
ad iudicandum deus: ⁊ du; queſierit quid dicam ei? Et in eodẽ
xiiij. Quis mihi inquit tribuat vt in inferno ptegas me: ⁊ abſcõ
das me donec ptrãſeat furor tuus. De iſto timore atq; terribili/
tate dicit Aug⁹. O q̃ anguſte erunt reproboru; vie vndiq;: ſu

pra iratus iudex: ſubtus horrendū chaos patens infernū: a de/
xtris peccata accuſantia: a ſiniſtris demonia ad infernum tra/
hētia: intus cōſciētia vrens: extra mundus ardens: miſer homo
ſic deprehēſus quo effugies latere erit impoſſibile apparere in/
tollerabile. De quarto Eſa. xxxiij. Regē in decore ſuo vide/
būt. i. in diuinitate dicit interl. Hac viſione deū nemo vidit vnq̄
vt dr Joh. xij. Olim eñ ait moyſes ad dñm Exo. xxxiij. Si inue
ni grām in cōſpectu tuo dñe: oſtende mihi faciē tuā vt ſ[illegible]iā te. Et
iter. Oſtēde mihi gliaz tuā. cui dñs. Nō poteris videre faciem
meā: nō eñ videbit me hō ⁊ viuet. Glō. in mortali corpe. Hec vi
ſio multū erit deſiderabilis: ⁊ iō Aug⁹. dicit. Cuz ad ſolū deum
cōcupiſcendū aīa creata ſit: merito nihil ei ſufficit qđ de⁹ pphe-
ticum impleat. Satiabor cum apparuerit gloria tua.

Uidere Diſtinctio III

Uidere. Nō q triplex obiectū hñt oculi nr̄i ad vidēdū: vicz deū: pximū: ⁊ ſeipz. Siquidē in deo videre debem⁹ ſuā circa nos excellētiſſimā charitatē: in pximo tpalē neceſſitatē: in ſeipſo hūane cōditiōis vilitatē. Prima viſio nos puocat ad grāx acti
onez: ſcđa ad cōpaſſionē: tertia ad nr̄i humiliationē. Primo
dr. j. Joh. iij. Uidete qualē charitatē dedit nobis pater. Que ſit
iſta patris charitas dicitur Joh. iij. Sic deus dilexit mundum
vt filium ſuum vnigenitum daret. De hac dilectione dicit Aug⁹.
Quid miſericordius ⁊ dulcius excogitari potuit q̄ q deus ho/
mini vēdito ⁊ nihil habenti vnde ſe redimeret dixit: Tolle vni/
[illegible]nitum meum ⁊ da pro te. Et filius: accipe me ⁊ redime te.
[illegible]uis habundantiam charitatis eius enarrare valebit: quam
nobis dedit in temporalibus: in ſpiritualibus: ⁊ in eternalibus
Semper intueri et gaudere debemus diligentiſſime charita/
tem incarnationis: ⁊ maxime paſſionis. vnde Joh. iiij. In hoc
apparuit charitas dei. Infra. Quando miſit filium ſuum ppi/
tiationē pro peccatis nr̄is. Miſit inquā ad patiendū. vñ Jer.
xiij. In charitate ppetua dilexi te: ideo attraxi te miſerans tui. ſ.
aīam meā pro te ponēdo. vnde Joh. xv. Maiorē hac dilectiōe
nemo habet vt aīam ſuam ponat quis p amicis ſuis. Bernar.
Tu maiorem habuiſti bone ieſu ponens aīaz tuā pro inimicis.

Uidere

Uere hec viſio charitatis dei multum nos prouocat ad gratia/
rũactionẽ: qđ ſuadet aplus Theſſal. v. In oibus gratias agite
qm̃ hec eſt voluntas dei in dño ieſu ⁊ hic ꝓ nobis paſſo. vnde
Ecc̃. xxix. Gratiam fideiuſſoris tui ne obliuiſcaris: dedit em̃ ani
mam ſuam pro te ſcȝ patri obediendo. vnde ad Philipp̃. ij. dici
tur. Factus eſt obediens vſqȝ ad mortẽ. De hac obedientia di/
cit Ber. Memẽtote fratres: xp̃us ne ꝑderet obedientiaȝ perdi
dit vitam. In ſignũ ꝙ obediendo mandato patris morteȝ ſuſti/
nuit. Inclinato em̃ capite emiſit ſpiritũ. De ſcđo Geñ. xxviij
Apparuerũt ei ſcȝ abrae tres viri ſtantes prope eum: quos cuȝ
vidiſſet cucurrit in occurſum eorum. Glõ. Studio hoſpitalita/
tis hoc exemplũ relinquens nobis. vnde Job. ij. Nemo loque/
batur ei verbum. Uidebant em̃ dolorem eſſe vehementẽ. vnde
exclamantes plorabant. Propter qđ Gregꝰ. dicit. Offerenda
eſt illis conſolatio: quos caminꝰ pauꝑtatis ẽxcoquit. Atqȝ illis
inferẽdus eſt timor quos cõſolatio tẽporalis extollit. Uere nos
hec viſio ꝓuocat ad cõpaſſionẽ. vnde Job. xxx. Flebam quon
dam ſuper eo qui afflictus erat: ⁊ aĩa mea cõpatiebať pauperi.
Sic ſamaritanꝰ videns hoiem ſemiuiuuȝ miſericordia motꝰ eſt
vt diciť Luc̃. x. Nunqȝ legiť dominũ afflictũ vidiſſe miſericor/
dia non ſequẽte. Quia eius miſericordia eſt maior q̃ȝ noſtra mi/
ſeria. vnde Ber. O res confuſa: o res monſtruoſa peccator de/
ſperans de dei miſericordia: cum omnia peccata originalia mor
talia ab origine mundi cõmiſſa diuine miſericordie comꝑata: ſic̃
quaſi vna gutta aque cõtra pelagꝰ totiꝰ maris. De tertio. ij.
Joh. ij. Uidete voſmetipſos ne ꝑdatis que oꝑati eſtis ſcȝ ꝑ ela
tionẽ. Multi em̃ bona oꝑa ꝑdunt per ſuꝑbiã. vñ Augꝰ. Suꝑ/
bia em̃ bonis opibus inſidiať vt pereãt. Sed heu multi melius
viderẽt alios q̃ȝ ſeipſos: de quibꝰ Ber. dicit. Quidã tante chari
tatis ſunt vt alios regere geſtiãt: ſeipſos regere neſciũt. Si nõ ha
bes niſi parũ olei quo ꝑungaris: putas alijs te dare anteq̃ȝ ꝑun
garis miſere priꝰ aie tue placẽs deo: ⁊ iõ Luc̃. vj. dr. Quid aũt
vides feſtucã i oculo fratris: trabẽ aũt i oculo tuo nõ vides? vñ
Hiere. iij. dr. Leua oclos i directũ ⁊ vide vbi nũc ꝓſtrata ſis. Et
h̃ viſio. ſ. vilitas hũane ꝯditiõis nos mltũ hũiliat. De hac hũili
tatę dic̃ Aug. Si ꝓ nob̃ hũil factꝰ ẽ deꝰ: erubeſcę hõ ęẽ ſuꝑbꝰ.

Vobiſcum Diſtinctio I

VObiſcum. Nō ꝙ dñs eſt nobiſcū q̄dru
plicit᷑: vicȝ In hūilitatis aſſū
ptiōe: i euchariſtie ꝑceptiōe: i grē collatione: igl'ie pti
cipatiōe. Eſt eñ nobiſcū viſibilit᷑: ſacralit᷑: ſpūalr: ⁊
eťnalit᷑. De p̄mo dr̄ Eſa. vij. Ecce virgo cōcipiet ⁊ pariet filiū
⁊ vocabit᷑ nomē ei⁹ emanuel: qḋ ē nobiſcū de⁹. Et ꝓuerb. viij.
dr̄. Delitie mee cū filijs hoīm Baruch. iiij. Poſt hec in terris vi
ſus eſt ⁊ cū hoīb⁹ conuerſat⁹. Ber. O bone ieſu q̄ȝ dulcit᷑ cū hoi
bus cōuerſat⁹ es: q̄ȝ magna ⁊ abundāter largitus es: q̄ȝ dura ⁊
aſpera ꝑ hoīb⁹ paſſus es: dura verba: duriora verbera: duriſ
ſima crucis tormēta. Sed nō ꝙ dñs habitauit nobiſcū triplicit᷑
Primo habitauit nobiſcū ſine habitatiōe. vñ Mat. viij. Cum
quidā dixiſſet: mgr̄ ego ſeq̄r te q̄cunq̄ȝ ieris: rñdit ei dñs. Vul
pes foueas habēt: ⁊ volucres celi nidos: fili⁹ aūt hoīs nō habet
vbi caput ſuū reclinet Et Joh. j. In ꝓpria venit ⁊ ſui eū nō re
ceperūt. Ecce prima die qua cepit nobiſcū habitare hoſpitio ca
ruit: vt dicit᷑ Luc. j. Quia nō erat ei locus ĩ diuerſorio. vñ Ber.
O hō quid ſollicit⁹ es de regali edificio: ecce rex tuus iacet in p̄
ſepio. Quid cogitas de nobili veſtimēto: rex tuus induitur vili
pānicło: Quid laboras d̄ clietū collegio ſaluator tu⁹ iacet cū bo
ue ⁊ aſino: Quid anxiaris de dominio rex glorie: marie ⁊ ioſeph
obedit impio. Secūdo habitauit nobiſcū ſine pcti rep̄henſione
vnde Joh. viij. dixit dñs. Quis ex vobis arguet me d̄ peccato:
Et j. Pet. ij. dr̄. Qui pctm̄ nō fecit: nec inuent⁹ eſt dolus in ore
eius: imo latro in cruce ait: Nos quidē iuſta digna factis recipi
mus: hic vero nihil mali fecit. Propter hāc inocentiā dic᷑ Ber.
Quādiu vixero memor ero laboris quē ꝑtulit in predicando: fa
tigationū in diſcurrendo: vigiliarū in orando: lachrymaꝝ in cō
patiendo: conuitiorū: colaphoꝝ: ſputorū: hoꝝ q̄ȝ ſimiliū. Ter
tio dñs habitauit nobiſcū cum iniuriaꝝ ꝑpeſſione. vnde Thre.
j. Habitauit inter gentes nec inuenit requiem: ſed multiplicem
laborem: non pacem ſed impugnationem ⁊ duriſſimam paſſio
nem. vnde Bern. dicit. Reſpice in faciem xp̄i tui ⁊c̄. ibi. Videre
ſcđo. De ſcđo Mat. vlt᷑. Ecce ego vobiſcum ſum omnib⁹ di
ebus vſq̄ȝ ad conſūmationē ſeculi: ⁊ Cor. xij. Mortem domini

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

annunciabitis donec veniat ſcꝫ ad iudicium: ⁊ per lugem ſacra-
menti cõſecrationẽ. Ber. Deus qui mirabilis eſt in oibus in ſa-
cerdotibꝰ mirabiloꝛ oſtẽdiꝶ: dũ ꝑ eos mirabilia operaꝶ. Quod
eñ nullis angeloꝝ oꝛdinibus: nulliſqꝫ terrenis poteſtatibus eſt
cõceſſum. Magnificauit dñs facere vt cõſecratꝰ idipm̃ faciat in
altari qđ ipſe xp̃us ꝓpꝛijs manibꝰ fecit in cena paſcali: i qua fu-
it munerãs ⁊ munus: cibãs ⁊ cibus: cõuiuans ⁊ conuiuiũ: offe-
rens ⁊ oblatum. De efficacia ⁊ vtilitate huiꝰ ſacramẽti dič Au-
guſti. Sacrificio altaris non eſt dubiũ moꝛtuos adiuuari: ſctis
in celo eſt in gaudiũ ⁊ eos gloꝛificabit: iuſtis in iudicio in p̃miuꝫ
⁊ eos ad vitã eťnã reſuſcitabit. De tertio. ij. Paraľ. xv. Dñs
vobiſcũ q̃ fuiſtis cũ eo: ſi q̃ſieritis eũ iuenietis. Ecce dñs ẽ cũ di-
ligẽtibꝰ ꝑ grãꝫ ⁊ cũ pugnãtibꝰ ꝑ gľiaꝫ: ⁊ cũ vincẽtibꝰ ꝑ continuã
aſſiſtentiã. Pꝛimo eſt cũ diligẽtibꝰ ꝑ gratiã. vñ Joh. xiiij. Siqs
diligit me ſermonẽ meum ſeruabit: ⁊ pater meꝰ diliget eũ: ⁊ ad
eum veniemus ⁊ mãſionẽ apud eum faciemus Apoč. iij. Intra-
bo ad eũ ⁊ cenabo cuꝫ ipſo. Sed qui talẽ dñm debet colligere ⁊
recipe multa mũdicia ⁊ virtute debet oꝛdinari. vñ Ber. Opoꝛ-
tet pꝛius ſecularibꝰ curis vacuã eſſe aiam: vt celũ fiat atqꝫ habi-
tatio dei: nec mirũ ſi libenter inhabitat hoc celũ dñs ieſus quod
vtiqꝫ nõ vt cetera dixit vt fieret: ſ; pugnauit vt acquireret: occu-
buit vt redimeret. De nobilitate ⁊ vtilitate tanti hoſpitis dicit
Ber. Nobilem hoſpitem habes o caro ⁊ nobilem valde. Tota
tua ſalus ex eius pendet ſalute. Da honoꝛem hoſpiti tuo: quia
ſiquid ſenſus: ſiquid decoꝛis in te eſt: huius hoſpitis benefi-
cio eueniſſe tibi recognoſcas: diſceſſus eius pꝛobat quid p̃ſen-
tia conferebat. Scđo dñs cum pugnantibus eſt per gloꝛiã in tri-
bulatione. vñ pš. Cum ipſo ſum in tribulatiõe: eripiã eũ ⁊ gloꝛi-
ficabo eũ: ⁊ iđ dicit Ber. Quãtũcũqꝫ ſeuiat tribulatio: non te re-
putes derelictũ: ſed memẽto eſſe ſcriptũ. Cũ ipſo ſum in tribula-
tione. Et ꝙ ſuper oia pijſſimũ eſt: non ſoluꝫ eſt cum bonis in pu-
gna verũetiã cũ malis ſepius eſt. vñ Gregꝰ. O ineffabilia viſce-
ra pietatis: culpas inſequiꝶ ⁊ tamen peccantes pꝛotegit: iratuꝫ
ſe indicat: ⁊ tamen ab hoſtibus defendit cuꝫ ipſis non erat vt
vincerent: ⁊ tamẽ cum ipſis erat vt ne ab hoſtibus perirent: vt
pater mater ꝑcutit delinquentẽ puerum: ⁊ tñ pꝛohibet ſicuꝫ vi

det ire in p̄cipitiū. Tertio dn̄s eſt cū vincētib⁹ p̄ cōtinuā aſſiſtē
tiam ne vincāt̄ in tēptatiōe. vnde Hiere. xx. Dn̄s mecū eſt tāq̄
bellator fortis: idcirco qui pſequunt̄ me cadēt. vnde ps̄. Si ex/
urgat aduerſum me preliū: in hoc ego ſperabo. ⁊ iō Ber. Beni/
gnus de⁹ qui nō patit̄ tēptari fragilez hoiem vltra id qđ poteſt:
maxime int̄ ipa cōuerſationū initia: oculo miſericordie lenit vi/
ſcera: vt nec morbi quantitas nullo remediū difficultas vltra q̄
expedit innoteſcat. Et q̄ dn̄s nobiſcū ſit in omni certamine dr̄
ij. Paral. xx. O iuda ⁊ hieruſalē noli timere: cras egredimini ⁊
dn̄s erit vobiſcum. Hic egreſſus ſpūalis eſſe debet ſcilz de pctō
ad virtutes ⁊ in hoc magnū preliū reſtat ꝯtra diabolū. De hijs
autē qui ſic egrediunt̄ audi diligenter quid illis dicat Ber. De
monis eſt cogitationes malas ingerere. Noſtrū eſt non conſen/
tire: quia quotiēs reſiſtim⁹: totiens diabolū ſupamus: angelos
letificam⁹: deū honoramus. Ipe nos hortat̄ vt pugnem⁹: adiu
uat vt vincamus: certantes expectat: deficientes ſubleuat: vin
centes coronat. De quarto dicit̄ Apoc. xxi. Ipſi populi eius
erunt ſcz hereditatē poſſidendo. ⁊ Mat. xxv. dicit̄. Venite be
nedicti pr̄is mei poſſidete paratū vob̄ regnū. Et ipe dn̄s cū eis
erit ſcz eternaliter conſolādo. vnde Ber. Bonū eſt mihi dn̄e tri
bulari dūmō ſis mecum: q̄ regnare ſine te: epulari ſine te. Ma
lo eſſe tecū in camino ardenti: q̄ ſine te in prato florēti: qr abſter/
get de⁹ oēm lachrymā ab oculis ſanctorū ſcz oēm triſticiā expel
lendo: qr ſicut dicit glō. Ibi gloria ⁊ nulla triſticia. Ber. O feli/
ces lachryme q̄s de⁹ abſtergit manib⁹. ſ. O quāta ē vis i lachry
mis que oīm culpas extinguūt gehenne: flectunt ſniam iudicis.
Bti ergo q̄ nūc fletis. Tūc erit dn̄s cū iuſtis ſicut lux cū vidente
ſicut dulcedo cū guſtāte: ſic vita cū viuēte: imo ad ꝯgnoſcēdū ⁊
ad fruēdū: ⁊ hec oia ex viſiōe dei habebunt̄ cū multiplicib⁹ bn̄/
ficijs gaudiorū. vn̄ Aug. Nō eſuriēt neq̄ ſitiēt: nō laborabūt: ne
q̄ deficiēt: nō lugebūt nec merebūt: qr quicquid eſt gaudij: quic
quid ſatietatis totū tua viſio p̄ſtabit. O beata viſio ⁊ plena ex/
ultatio ſūmū gaudium ⁊ ſūmū deſiderium.

Vocare Diſtinctio I

Vocare Nō q̄ triplex eſt vocatio dn̄i: vicz pctōrū: bonorū: ⁊ beatificatorū: Pu

mi/ vocant ad grē cōſecutionē: ſcdi ad vite pfectionē. tertij ad re
gni pceptionē. De pmo Mat. xj. Venite ad me oēs qui labo
ratis ⁊ onerati eſtis ⁊ ego reficiaꝫ vos. Tria ponit hq̄ pctōrem
mouere debēt ad hāc dñi vocationē: vicꝫ Multitudo laboris:
magnitudo oneris: ⁊ dulcedo refectiōis. Primū eſt multitudo
laboris in q̄ pctōres ſunt. vñ ait: Qui laboratis Hiere. xj. dr Vt
inique agerēt laborauerūt. Nullū adeo magnuꝫ pctōrē excipit
cū dic oēs. vñ Greg. nullū pctōreꝫ reuerſuꝫ deſpicit: qui pecca
tores redimere venit. Laboram⁹ aūt multiplici labore quotqt
ſum⁹/ ſcꝫ in fame: ſiti: labore: frigore: laſſitudine: egritudie. Et tā
dem in morte: que oia cōtraxim⁹ a pctō. vnde Job. v. Hō naſci
tur ad laborē: qui dico labor nos ad deū ire cōpellit. vñ Greg⁹.
Mala q̄ nos h pmunt ad dñm ire cōpellūt. Scdm eſt magnitu
do oneris. vñ ait: ⁊ onerati eſtis. Glō. vitijs ⁊ pctis. Peccatuꝫ
aūt dr onus: qr grauat cōſciētiā. ps. Sicut onus graue grauata
ſunt ſup me. ſ. iniqtates mee. Propt qd beat⁹ Aug⁹. dic. Inter
oēs tribulationes aie nō eſt maior q̄ꝫ cōſciētia pctōꝝ. Impij eñ
ſub pctō q̄ſi ſub quodā graui onere ruūt in infernū ſubito. vnde
Job. xxj. Ducūt ibonis dies ſuos: ⁊ in pūcto ad infernū deſcē
dūt: vbi mors ē ſine fine. Aug. Mors etna eſt q̄ nullo fine clau
dit: ad quā nulla accedit ꝯſolatio: ⁊ nūq̄ꝫ recedit deſpatio. Ter
tiuꝫ eſt dulcedo refectiōis. vñ dic: ⁊ ego reficiā vos. ⁊ itē Cant
v. Comedite amici/ mei ⁊ bibite ⁊ inebriami chariſſimi Apoc..
Cenabo cū illo ⁊ ille mecū. Dic ergo venite ad me oēs: qr beni
gne vos ſuſcipiā. vñ Ber. Caro clamat ⁊c. De ſcdo Mat. iiij
Venite p⁹ me faciā vos piſcatores hoim. Debēt. n. boni venire
poſt xp̄m aſſumēdo pfectionē vite tāq̄ꝫ iuſti: ⁊ hoc in trib⁹: d qui
bus Mat. vj. Qui vult venire poſt me abneget ſemetipm. ſ. ſe
dijudicādo. Et tollat crucē ſuā ſcꝫ carnē mortificādo. vñ ad Ga
la. v. Qui xp̄i ſunt carnē ſuā mortificauerūt cuꝫ vitijs ⁊ cōcupiſ
cētijs. vñ Greg. Tota vita xp̄iani hois ſi ſm euāgelium viuat:
crux atq̄ꝫ martyriū eſt: ⁊ infra. Et ſequat me tpalia abijciēdo:
qr bti paupes ſpū: qm ipoꝝ eſt regnū celoꝝ vt dr Mat. v. vñ
Ber. Felix pauptas cui nō pmittit ſ; dat regnū/ celoꝝ. De ter
tio Mat. xxv. Venite bñdicti pris mei poſſidete paratū vobis
regnum/ ab origine mundi. ps. dicit. Regnū tuum regnū oim ſe

culoꝝ. Nō.n.aliꝺ regnū erit aꝺ qꝺ nos trāſfert myſterio angel/
loꝛum q̃ regnū filij dilectionis ſue qui idē eſt in eſſentia cuz ipſo
Cuius regni felicitatē cōſiderās Aug⁹.in libꝛo Soliloquioꝝ ex
clamat dicēs: O q̃ glorioſuz eſt regnū in quo tecū dn̄e regnant
oēs ſancti: amicti lumie ſicut veſtimēto: in capite ſuo habētes ꝺ
lapide precioſo coronā. O regnū beatitudinis eterne: vt tu dn̄e
ſpes ſanctoꝝ facie ad faciē videris a ſāctis. Letificabis eos vn
diq̃ in pace tua. Ibi gaudiū infinitū: leticia ſine triſticia: ſalus ſi
ne dolore: vita ſine labore: lux ſine tenebris: vita ſine morte: oē
bonū ſine oi malo. O q̃ glorioſuz regnū vbi iuuentus nunq̃ ſe
neſcit: vbi decoꝛ nūq̃ palleſcit: vbi amoꝛ nūq̃ tepeſcit: vbi gau
dium nūq̃ decreſcit: vbi doloꝛ nullus ſentit: vbi gemit⁹ nunq̃
audit: vbi triſtis nullus videt: vbi leticia ſemp habet: vbi malū
non timet: quoniā ibi ſūmū bonū habet qꝺ eſt faciē dn̄i virtu/
tuz ſemper videre. O q̃ iocūda eſt iſta vocatio: ſed multi volūt
quietem ſine pugna: non attēdentes hoc qꝺ dicit Greg⁹. Dele
ctat igit mentem magnitudo premioꝛū: ſed non deterreat certa/
men laborum: poſt iſtam vocationez non ſequit alia vocatio: ſꝫ
poti⁹ flebilis pctōꝝ remotio. vnde ſequit. Diſcedite a me male-
dicti in ignē eternū qui patus eſt diabolo ⁊ angelis eius.

Vocare Diſtinctio II

Vocare Nota q̧ dn̄s vocat nos q̄ttuoꝛ mo
dis: vicꝫ p publicā p̄dicationē: per
tpaliū collationē: per internā inſpirationē: ⁊ p flagel/
loꝛū imiſſionē. De hijs q̄ttuoꝛ vocationib⁹ dꝛ Pꝛo⁹.
j. Vocaui p p̄dicationē ſcꝫ ⁊ rēnuiſtis: extēdi manū mea p tem
poꝛaliū collationē deſpexiſtis: oē conſiliū meū ſcꝫ inſpiratiōis ⁊
increpationes meas ſcꝫ caſtigationes neglexiſtis. Pꝛimo dico
vocat nos dn̄s p publicā p̄dicationē. Per iſtum nunciū vocati
ſunt apl'i ⁊ alij fideles ad dn̄m. vnde Mat.iiij. Ad vni⁹ iuſſiōis
vocē petrus ⁊ andreas ſecuti ſunt dn̄m. Sic mattheus ſurgens
ſecutus eſt ſcꝫ diuitias contēpnendo ⁊ pauptatē amādo: ⁊ hoc
maxime ꝓpter verbū bti Aug. qui dicit. Venale inquit habeo
quid dn̄e? regnū celoꝝ: quo emit? pauptate regnum: labore re
quies: vilitate gloria: morte vita: bn̄ pōt autē nunc dn̄s dicere:
Vocaui p p̄dictionē ⁊ rēnuiſtis. ſ. eīn quidā veniunt ⁊ audiunt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

non tñ verbuȝ dei cuſtodiũt. Non ſolũ illi beati qui audiũt ver
bum dei: ſed qui cuſtodiunt illud: vt dicit Luc. x. De virtute
aũt verbi dñi dicit Innocẽtius papa. Tante virtutis eſt p̃dica
tio q reuocat aĩas ab errore ad veritatem: a vitijs ad virtutes:
praua mittit in recta: ⁊ aſpera in plana cõuertit. Probat aũt do
min⁹ oẽs in p̃dicatione vocatos ſi ipm̃ diligãt. vnde Joh. xiiij.
Si quis diligit me ſmonẽ meũ ſeruabit: ⁊ pater me⁹ diliget eũ.
Et Joh. viij. Qui ex deo eſt verbũ dei audit: ppterea vos non
auditis q: ex deo non eſtis. Propt̃ qd̃ Ecc̃. xxxix. dr̃. Confirma
verbũ ⁊ fideliter age cum illo: ⁊ in omni tempore inuenies quod
tibi neceſſarium eſt ſcilicet ad ſalutem. vnde Bern̄. Serua ſer
monẽ dei qm̃ dulcia ſunt faucibus eloquia dei ⁊ cor viuiuificãt.
vnde ps̃. Eloquiuȝ tuum viuiuificauit me. Scd̃o vocat nos
dñs p tpaliũ collationẽ: ⁊ per iſtũ nũciũ vocati ſunt iudei. Ipſi
em̃ p tpalia trahebant ad dñm. Dedit em̃ eis regiones gen̄tiuȝ
⁊ labores populoruȝ poſſiderũt: ideo certe vt cuſtodiant iuſtifi
cationes eius: ⁊ legem eius requirent. Sed nunc poteſt dñe di
cere de multis. Extendi manũ meam ad temporalia largiendo
⁊ non fuit qui aſpiceret ſcȝ recognoſcendo: quia ſi pauper deuȝ
nouit: diues minime: vnde eueniet eis hoc qd̃ dicit Aug⁹. Hac
animaduerſione pcutit peccator: vt moriens obliuiſcatur ſui:
qui dum viueret oblitus eſt dei. Unde ⁊ Deut. xxxij. dicit. Im
pinguatus eſt dilectus ⁊ recalcitrauit: impinguatus: incraſſat⁹
dilatatus: ⁊ receſſit a deo ſalutari ſuo: oblitus eſt domini creato
ris ſui. Tertio dñs vocat nos per internaȝ iſpirationẽ: ⁊ per
iſtum nunciũ vocata fuit maria magdalena ſcȝ per inſpirationẽ
ſpiritusſancti. vnde ps̃. Flauit ſpiritus eius ſcȝ inſpirando: ⁊ flu
ent aque ſcȝ lachrymarũ: que lachryme deuȝ placant ⁊ indulgẽ
tiam peccatorũ obtinent. vnde Ber. O humilis lachryma tuuȝ
eſt regnũ: tua eſt potẽtia: iimicis accuſantib⁹ ſilẽtiuȝ iponis: tri
bunal iudicis nõ vereris: nõ ẽ qui accedere veret. Si ſola intra
ueris nũq̃ vacua vel ſola redis: qñq; ſniaȝ ab ore iudicis rapis
q̃d plura? vincis iuincibilẽ: ligas oĩpotẽtẽ. Sed nũc põt dicere
dñs. Deſpexiſtis oẽ ꝯſiliũ meũ. ſ. iſpiratiõis: ipe em̃ ſtat ad oſti
um cõſcie ⁊ pulſat p internã inſpirationẽ dicẽs: O hõ q̃diu po
naȝ ꝯſilia i aĩa tua: vſq; q̃ obliuiſceris me in finẽ: vſq; q̃ aufers fa

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ciem tuā amē. vñ Ber. O mire charitatis bonitas: fugiētes nos inſeq̄ris: te..es ⁊ abiceris: dorſum auertimꝰ: in facie3 occurris ⁊ ſuplicas et deſpiceris. Sed nulla te deſpectio: nulla te prorſus ꝯfuſio auertere pōt quin indefeſſe ſemꝑ agas vt ad illud gaudium nos ꝑtrahas: qđ oculꝰ nō vidit nec auris audiuit. Quarto dñs vocat nos ꝑ flagellorꝫ imiſſionē. Per hūc nūciū vocatꝰ eſt paulꝰ ſ. ꝑ caſtigationē qñ in terrā ꝓſtratus audiuit Act. ix. dñm dicentē: Saule ſaule qđ me pſeq̄ris? ⁊ ait: Quid me vis facere dñe? Certe iſte nunciꝰ multū ꝓficit: citiꝰ eñ in aliq̄ obſtinato plus ꝓficit vna acuta q̄ꝫ decē p̄dicatiōes. vñ Oſee. vj. In tribulatione mane cōſurgēt ad me ⁊c. dic̄ Ber. Non ſunt cōdigne paſſiones huiꝰ tp̄is ad p̄teritā culpā q̄ dimittit̃: ad p̄ſentē grām q̄ immittit̃: ad futurā gloriā que ꝓ mittit̃

Voluntas Diſtinctio I

VOlūtas Nō q̄ tria ꝯſequūt̃ diuinā volūtatē faciētes. Exaudiūt̃ eñ a dño in tribulatiōe tꝑali: deo ꝯiūgūt̃ i ꝯgnatiōe familiari: in futuro gaudebūt i retributiōe et̃nali. De primo Joh. ix. Scimꝰ q̄r pctōres deꝰ nō audit. Sed ſiq̄s dei cultor eſt ⁊ volūtatē eiꝰ fac̄ hūc exaudit. Tria h̄ dic̄ q̄ h̄re dꝫ petēs: vicꝫ vt petm̄ deuitet ibi. Scimꝰ q̄r pctōres deꝰ nō exaudit. vñ Theodorus. Cū pctōres veniā iplorāt: d̄ cōmiſſis trāſlati ſūt d̄ ḡdu peccātiū i ſtatū penitētiū. Scđm ē vt petēs deū colat ibi. Siq̄s dei cultor ē creatoris nō creature: q̄r dic̄ Aug. ſuꝑ illud Phil. iiij. Quorꝫ deꝰ vent̃ ē. Hoc.n. ait: ab hoīe colit̃ qđ p̄ ceteris diligit̃ O q̄ꝫ male q̄dā deū colūt ⁊ ꝑ ꝯſeq̄nſ diligūt qđ tm̄ b. Aug. ꝯq̄rit̃ dicēs: O aīa mirabilis creatura quo te deijcis: terrā amas ⁊ melior es: ſolē miraris ⁊ pulchrior es: celū cōtēplaris ⁊ altior es: ſolo tuo creatore iferior es. Tertiū eſt petēs volūtatē ſuā diuine volūtati ꝯformet ibi. Et volūtatē eiꝰ facit hūc exaudit. vñ Mat. j. Det vob̄ oībus cor vt colatis eū ⁊ faciatis eiꝰ volūtatē. Corde magno ⁊ aīo volēti: ⁊ h̄ ideo: q̄r magna merces eos ſequit̃. vnde Aug. Oculus nō vidit deus abſq̄ te: que p̄paraſti diligentibus te. Et quid dicā. Fide nō attingit̃: ſpe nō comprehendit̃: charitate non capit̃: deſideria ⁊ vota tranſgredit̃: acq̄ri pōt eſtimari nō poteſt. Scđo diuinā facientes volūtatē deo cōiūgūt̃

in cognatiōe familiari. vñ Mat. xij. Quicunqꝫ fecerit voluntatem pr̄is mei qui in celis eſt: ipſe meꝰ frater ſoror ⁊ mr̄ eſt. O q̄ꝫ magna hoīs dignitas: qꝫ iſte nobilis deꝰ nō cōfundit vocari et eſſe frater nr̄. vñ Heb. ij. dicit. Nō ↄfundit fratres vocare eos: iō Ber. dic̄. Iā noli me ſpnere bone ieſu: qꝛ carnē de carne mea ⁊ os de oſſibꝰ meis habes: imo ad lr̄az. Nuſq̄ꝫ āgelos apphendit ſ ſemē abꝛae. Propt̄ qd̄ Chryſoſ. dic̄. Nō āgelice nature data eſt h̄ dignitas: vt deꝰ eꝭ i vna pſona iūgeret: ⁊ reuera magnū ac mirabile ac ſtupore plenū carnē nr̄az ſurſuz ſedere ⁊ ab angelis adorari. Scimꝰ aūt q̄ int̄ amicos multū firmat amicitiā idēptitas voluntatū: multo fortiꝰ inter fratres ſcꝫ xp̄m ⁊ nos in ſignum amicitie firmate. vnde Tulliꝰ. Idez velle ⁊ idem nolle in rebus honeſtis ea demū amicitia eſt. In ſignū ergo amicitie fraterne dn̄s extendit manū in diſcipulos dicens. Ecce mater mea ⁊ fratres mei. vnde Act̄ iiij. Erat illis coꝛ vnum ⁊ anima vna. Glō. vnus ſenſus: vna anima: vna voluntas erat omniū. Non eſt magnū ſi pauper homo facit voluntatē dei: cum ipſe ieſus fecerit voluntatē dei patris ſui: ⁊ maxime pro peccatis noſtris moriendo. vnde dixit Luc̄. xxij. Pater ſi vis transfer calicem iſtū a me veruntamen non mea ſed tua fiat voluntas. vnde Bernar. Utrunqꝫ mihi es domine ieſu: ⁊ ſpeculum patiendi: ⁊ premiuꝫ patientis: vtrunqꝫ prouocat ac vehemēter accendit. De tertio diuinā faciētes volūtatē: i futuro gaudebūt retributiōe et̄nali. Matth. vij. Non omnis qui dicit mihi domine dn̄e intrabit in regnuꝫ celoꝛū. Non eñ ſufficit deum oꝛe confiteri ⁊ opere abnegare. vnde ad Thitū. j. Confitent̄ ſe noſſe deum: factis autem negant. vnde Gregꝰ. Totiens homo deum negat: quotiēs mortaliter peccat: ⁊ q̄ꝫ reprobi: ſicut de talibꝰ dicit̄ Ioh̄. ij. Qui dicit ſe noſſe deū ⁊ mandata eius non cuſtodit mendax eſt Glō. Deum cognoſcimus quādo ei viuimꝰ ⁊ eum amamꝰ. vñ Aug. Celum ⁊ terra ⁊ omnia que in eis ſunt dicunt mihi vt amem te deus meus: ſed iſta ſunt tanq̄ꝫ incitamenta ad purum amoꝛē ꝓpter quod dr̄ Ecc̄. xxix. Confirma verbum tuum ⁊ fideliter age in illo. ſequitur. Qui facit voluntatem patris mei qui in celis eſt ipſe intrabit in regnum celorum. Magna pꝛomiſſio. Intrabit inquit in regnum celoꝛum. Heu quanta dementia. homo

facit volūtatē dñi ſui mortali. p ſeptē ſolidis: ⁊ nō vult facere voluntatē dñi dei ſui. p regno celo℞. Dñs dicit ſeruiēti ſibi: Si fuis mihi ad volūtatē meā: remunerabo te ad volūtatē tuā. pſ. Tenuiſti manū dexterā meā ⁊ in volūtate tua eduxiſti me: ⁊ cū glia ſuſcepiſti me. vñ Aug⁹. Deū timeam⁹: amem⁹ p̄mia q̄ pollicet: timeamus tormēta q̄ minat: ⁊ ſūmope neceſſe eſt nob vt ad promiſſa patria tota mētis intētiōe tendam⁹: qz meli⁹ eſt ire p aſpe℞ iter ad regnū celo℞. q̄ p planū ⁊ amenū duci ad ſuppliciū eternū. O q̄ libent h poſſem⁹ facere di volūtatē: vt migrāte aīa d corpe dñs ductor nr̄ eſſet ⁊ ptector: cū incerta ſit aīa de p̄mo hoſpitio vñ dei fili⁹ ad prēm Joh. xvij. Pr̄ q̄s dediſti mihi: volo vt vbi ego ſuz ⁊ ipſi ſint mecū. De illa glioſa cōmāſiōe dic Aug. Oculus nō vidit abſq te: q̄ p̄paſti diligētib⁹ te. Et quid dicaz. Fide non attingit: ſpe non comp̄hēdit: charitate nō capit: deſideria ⁊ vota trāſgredit: acquiri pōt: eſtimari nō pōt.

Voluntas Diſtinctio II

Volūtas Volūtas dei nr̄a ſalus eſt ⁊ vtilitas. Nō q dei volūtas reſpectu nr̄e ſalutis eſt q̄druplex. Vult em̄ dñs mādato℞ impletionē: aīe curationē: mīe exhibitionez: caſtimonie ꝯſuationē: ⁊ bono℞ celeſtiū pticipationē. De p̄mo Mat. vj. Fiat volūtas tua ſic i celo ⁊ i terra. Glō. Volūtas dei ē p̄cepto ruz cuſtodia: ſic rex vult i t̄ra ſua fieri volūtatē ſuā: ſic ⁊ rex celeſtis i celo ⁊ i terra. vñ Aug. Sic i iuſtis ita ⁊ in pctōrib⁹: q̄ ergo i celo dei volūtati reſtiterūt: ruinā maximā pſenſerūt. vñ Aug⁹. Putabāt ſe excelſos cū ſiderib⁹ ⁊ fulgidos: ⁊ ecce ruerūt i terrā ppt̄ea pierūt ⁊ deformes facti ſūt. Quid tūc erit de nob adhuc in terra dei volūtatē violātib⁹ nunq̄ certe celū ꝯſcendem⁹. Sz h di volūtas nō iplet ppt̄ vidicte dilationē. vñ Ecc. viij. Quia nō pfert cito ꝯ malos ſnia filij hoīm abſq vllo timore ppetrāt mala: ⁊ h oīa fiūt ſupra miaz ⁊ patiētiā dei. vñ Aug. Si de⁹ patiēs nō eſſet diu hūani generis origo deſiſſet: nec iuſtos p pctōribus haberem⁹ ſi de⁹ cōfeſtim punire vellet nocentes: nec donat pctā ſ differt: nec pſeuerātē pctōrē a morte liberat: ſ vt cito conuertat ⁊ viuat patient expectat. ⁊ iō Ro. ij. dr̄. An ignoras q̄m benignitas dei ad pniam te expectat. De ſcdo Ezech. xviij.

Nũquid volũtatis mee est mors impij dic dñs: ⁊ nõ vt reuertaꝛ
a vijs suis ⁊ viuat? Infra. Nolo mortẽ moriẽtis dic dñs reuer/
timini ⁊ viuite. Glõ. Nolo vos mori qui in salutez vos genui.
vñ Augꝰ. Misericordiã ⁊ iudicium cãtabo tibi dñe: quia nisi ꝑ
debitã misericordiã nemo liberaꝛ: ⁊ nisi per debitũ iudicium ne
mo condẽnaꝛ. Et sicut medicus vult curationẽ egroti: sic deus
vult curationẽ hoĩs atqꝫ mundationẽ. vnde Mat. viij. Exten
dens manũ tetigit eum dicẽs: Uolo mundare. Hec corpalis cu
ratio fit spũaliter in aĩabus nr̃is. O quotiẽs ⁊ quot modis dñs
nos curat ⁊ sanat etiã totaliꝛ. vñ Augꝰ. Nunqꝫ dñs aliquẽ sana
uit quẽ oĩno nõ liberauit. vñ Joh. vij. Hec est volũtas eiꝰ q̃ mi/
sit me pr̃is: vt oẽ qđ dedit mihi pr̃ nõ ꝑdam ex eo quicqꝫ. vnde
Thi. ij. Qui vult oẽs hoĩes saluos fieri: ⁊ agnitionẽ veritatis ve/
nire nullũ excipit a salute cũ dicit oẽs. Sed h̃ nõ impleꝛ ꝓpꝛ cõ/
silij trãsgressionẽ Prou. j. Extẽdi manũ meã ⁊ nõ fuit qui aspice
ret: despexistis oẽ cõsiliũ meũ. vñ egrotis desperatis medicꝰ qc/
quid appetũt permittit. Hecꝰ facit illis de quorũ salute sperat.
Chrysost. Deꝰ vult oẽs hoĩes saluos fieri: rogo vt velis. De
tertio Osee. vj. Misericordiã volo ⁊ nõ sacrificiũ. Opus eñ sa/
lutis nr̃e nõ in sacrificijs legis est ſ; i misericordia. vñ Thi. iiij. Pi
etas ad oĩa vtilis est. Hãc dñs vult: qꝛ ipsam docuit ⁊ ope adim
pleuit: hec est ostiaria regni celestis Ecc̃. xvj. Ois misericordia
faciet vnicuiqꝫ locum ſm meritũ illiꝰ. j. Pet. ij. Sic est volũta
dei vt bñfaciẽtes obmutescere faciatis iprudẽtiũ hoĩm ignorã/
tiaz. Jon. ij. Qui custodiuit vanitates frustra miaz suã reliquit
Glõ. Deꝰ natura misericors: ꝑatus vt saluet ꝑ clemẽtiã: quos sal
uare nõ põt ꝑ iusticiã. De q̃rto Thessal. iiij. Hec est volũtas
dei sctificatio vr̃a: vt abstineatis vos a fornicatiõe. Sctificatio
id est mũdatio. Qui eñ sanctificationẽ baptismalẽ maculauerit
mũdari debet lauacro scđi baptismatis. s. pnie ⁊ lachrymaꝝ. vñ
Isiđ. Lachryme penitẽtis apud deũ ꝓ baptismo reputanꝛ. Sz
quid ꝓdest hoĩ si post balneũ stati sordidis vestibꝰ induaꝛ. vñ
Exo. xix. Uade ad pplm ⁊ sanctifica eos hodie ⁊ cras: lauerit/
qꝫ vestimẽta sua. i. mores: ⁊ h̃ a sordibꝰ pctõꝝ. Nõ soluz aũt de/
bemus esse sanctificati corpe ſ; etiã corde. Nã bti mundo corde:
qm̃ ipsi solũ deũ videbũt Mat. v. Qui eñ viderit mulierez ad

cõcupiſcẽdũ eã: iã mechat⁹ eſt eã in corde ſuo. Sic dauid icaute
vidit berſabee in ſolario ſe lauãtẽ: vñ in h voluntatẽ di minime
ipleuit. Ad ꝯq̄rit ꝓpheta Thren. Oculus me⁹ dep̄ dat⁹ ẽ aiaz
meã in cũctis filiab⁹ vrbis. Nõ de p̄ma ſanctificatiõe quã habu
it virgo maria: quia p volũtatẽ dei in vtero ſanctificata fuit. Se
cũdã habuit magdalena: nã lauacro pnie ſanctificata fuit. De
quito Joh. xviij. Pr̄ q̄s dediſti mihi volo vt vbi ego ſum ⁊ ipi
ſint mecũ. Sic curialis nõ vult ſolus comedere panez: ꝫ plures
deſiderat hr̄e cõmẽ ſales. vñ Luc. xxij. Ego diſpono vobis ⁊c̄.
Sed h dei voluntas non iplet ꝓpter boni incepti omiſſionẽ: ſi/
cut opari⁹ nõ ꝑficiẽs dietaz ſuam. vñ Luc. xij. Vos eſtis qui p/
mãſiſtis mecũ in tẽptatiõibus meis. Beda. Non eñ inchoatio
penitentie: ꝫ pſeuerãtia celeſtis regni gl̃iam obtinebit Mat. xj.
Qui pſeuerauerit vſqȝ in finẽ h ſaluus erit. Item ꝓpt̄ multaruz
excuſationẽ exẽpla d illis qui vocati fuerũt ad nuptias Mat.
xxij. Omnia parata ſunt venite ad nuptias. Illi aũt neglexerũt
Intert. ſalutis p̄coniũ. Chryſo. Omnia parata ſunt dicit q̄ pti/
nent ad myſteriũ dñice paſſionis ⁊ noſtre redẽptiõis Luc. xiiij.
Et ceperunt ſe ſimul omnes excuſare. Glõ. Nemini intercludit
regnũ celoruz niſi quem ſue vocis ꝓfeſſio excluſerit. vñ ſequit.
Multi ſunt vocati pauci ꝟo electi. Diſtinctiões expliciũt.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Incipiunt themata ſermonum de tempore.

Dominica prima aduentus.

Domine inclina celos
tuos ꝛ deſcende. Duo hic petit ꝓpheta: vicȝ hu/
milem xp̄i incarnationē: ꝛ ſupborū humiliationē.
Primū ibi. Dn̄e inclina celos tuos ꝛ deſcēde. Caſ
ſio. Inclinati ſunt celi quādo virtus ꝛ honoꝛ ſu/
perno ꝛ ad hoīes deſcēdit. Et foꝛma dei foꝛmā hoīs aſſumpſit.
Scd̄m ibi. Tāge mōtes ꝛ fumigabūt. Glō. i. elatiōes t̄re tumi/
das ſcȝ de tua gratia. Et fumigabūt. i. fatebunt̄ peccata dic̄ Au
guſti. Circa primū nota q̄ triplex eſt xp̄i circa nos deſcenſus. ibi
Deſcēdere p̄mo. ¶ Emitte agnū domīe dn̄atoꝛē terre Eſa. xvj.
Duo hic notant̄ ſcȝ eccl̄ie deuotio ꝛ poſtulationis determiatio.
Primū ibi. Emitte obſecramꝰ dn̄e. Scd̄m ibi. agnū. i. xp̄m dicit
glō. quaſi agnū non quaſi lupū vel leonē ibi. Miſit tertia. Cir/
ca ſcd̄m nota q̄ xp̄us agnus dicit̄ ꝓpter veniētis mundiciaȝ ꝛ
patiētis innocentiā ſiue patientiā. ibi. Puer natus eſt nobis: et
ibi. O vos oēs. Meb. iiij. ꝛ ibi. Scitis quid fecerim vob̄ meb̄.
v. vnde non ſolū dicit agnū: ſed etiā dn̄atoꝛē ꝓpter venientis re
[illegible]tiā ¶ Ecce aſcēdet dn̄s ſup nubeȝ leuē Eſa. xix. In verbis
[illegible] duo notant̄ que ſunt Filij dei incarnatio: ꝛ beate marie cō/
[illegible]datio. Primū ibi. Ecce aſcendet dn̄s ſcȝ carnē aſſumendo.
Scd̄m ibi. Sup nubē leueȝ. Glō. i. peccati pōdere imunē. ſ. coꝛ
pus beate virginis. ibi. Aſcēdere p̄ma. Circa ſcd̄m nota q̄ btā
virgo imunis fuit a triplici peccato. ſ. actuali: veniali ꝛ oꝛigina/
li. ibi. Poſtq̄ȝ impleti ſunt ꝛc̄. Et ibi. Et ſic in ſyon firmata ſum.
meb̄. p̄mo. Et ibi. Cuȝ eſſet deſpōſata ¶ Ecce rex tuus venit tibi
māſuetus Mat. xxj. Uerba iſta aſſumpta ſunt de zacharia. In
quibꝰ notant̄ duo que ſunt filij dei incarnatio: ꝛ ipſiꝰ amabilis
cōuerſatio. Primuȝ ibi. Ecce rex tuus venit tibi. i. ex te naſcitu
rus: ꝓpter te paſſurꝰ. Rex quia a regalibꝰ ſedibus venit. Scd̄ȝ
ibi. Māſuetus. Chryſoſ. Nō vt ꝑ potentiā timeret̄ ſed vt ꝓpt̄
māſuetudinē amaret̄. Circa primū nota q̄ duplex eſt aduētus
filij dei ibi. Uenire prima. Circa ſcd̄m nota q̄ ad declarādā hu/
ius regis manſuetudinē apparuit tanq̄ȝ puer ꝓpter puritatem

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

eiꝰ ⁊ mũdiciã. Tanq̃ puer puuꝰ ꝓpt̃ hũilitatis eminẽtiã. Tanq̃ infans ꝓpt̃ nimiã eiꝰ patiẽtiã: ibi. Puer nat' ẽ: ⁊ ibi. C Media nocte e: ⁊ ibi. ¶ Sig. j. Hora eſt iã nos de ſomno ſurgẽ Ro. xiij. Duo hic tãgunt̃ q̃ ſunt nr̃e conuerſionis velocitas: ⁊ ſaluationis nr̃e ꝓpinquitas. Primũ ibi. Hora eſt. Glõ. oportunitas licꝫ breuis Propter qd̃ dicit iam non cras: nõ poſt annũ nos de ſomno ſurgere. Glõ. d̃ corpore ⁊ negligẽtia bene operandi. Scdm ibi. Nũc eñ ꝓpior eſt nr̃a ſalus. Glõ. ſ. et̃na q̃ nob̃ ꝑmittit̃: hᵒ mediante incarnatiõe. Ipe eñ ſaluũ faciet ppl'm ſuũ a pctis eoꝝ. Circa ꝑmũ nõ ꝙ eſt q̃druplex hora: ibi. Hora. Itẽ ſurgẽduꝫ eſt ꝓpter tria: ibi. Surgere. iij. Circa ſcdm nõ ꝙ alij ꝓpharuꝫ dñm tarde alij cito vẽturũ eſſe dixerũt: ibi. Venire meb. j. ¶ Dñs ipe dabit vob̃ ſignũ: ibi. Sig. j. ⁊ ibi. In ãnũciatiõe marie vocabis nomẽ eius emanuel: ibi. Vobiſcũ. ¶ Inueniſti grãm apud dñm: ibidẽ In annunciatione.

¶ Dominica Secunda

Erunt ſigna in ſole ⁊ luna ⁊ ſtellis: et in terra ꝑſſura gẽtiũ Lu. xxj. Duo h̃ nõnt̃ que ſũt ſupnoꝝ ꝑmutatio horribil': ⁊ inferioꝝ ꝑturbatio in ꝯſolabilis. Primũ ibi. Erũt ſig i ſole luna ⁊ ſtellis. Quia ſol ꝯuertet̃ i tenebras ⁊ luna in ſanguinẽ. Scdm ibi. In terris ꝑſſura gẽtiũ ꝑ cõfuſiõe maris. Circa ꝑmũ nõ ꝙ ante diẽ iudicij erũt ſigna horribilia in q̃ttuor locis mundi: ibi. Signa. tertia. ¶ Tũc videbũt filiũ hois veniẽtẽ i nube cũ ptãte mag̃ ⁊ maieſtate. In ꝟbis iſtis notant̃ tria circa iudiciũ dñi q̃ ſũt tpis determiatio: iudicis ſpecificatio: ⁊ veniẽtis formidatio. Primũ ibi. Tũc videbunt. Scdm ibi. Filiũ hois. Tertiũ ibi. Cũ ptãte magna. Glõ. Quẽ in hũilitate poſitũ audire cõtẽpſerũt: vt ꝟtutẽ eius tãto diſtrictiꝰ tũc ſentiãt: quãto corda ad eiꝰ patiẽtiã mõ non inclinant. Circa primũ nota ꝙ in dei filio tria videre debemꝰ: ibi. Videre ij. Circa ſcdm nota ꝙ dñs filiũ hois ſe noiat ꝓpter tria: ibi. Filius. Circa tertiũ nota ꝙ dñs tripliciter ad nos venit: ibi. Venire prima ¶ Leuate capita veſtra: ecce appropinquabit redẽptio veſtra. Duo hic innuit dñs: vicꝫ Electorũ: deuotionem ſiue exultationẽ: ⁊ ſubitã captiuorũ redẽptionẽ. Primũ ibi. Leuate capita veſtra. Glõ. Leuate ex hilaritate corda veſtra: ⁊ hoc per

uotionem. Secundū ibi. Appropinquat redemptio veſtra ſcilz filius dei. vide dicit glo. Cum finit mundus: ei⁹ amici nō eſtis. Prope eſt redēptio quā queſiſtis. Circa primū nota ꝙ quadruplicem inuenim⁹ electoꝝ eleuationē: ibi. Leuare.

Dominica Tertia

Ecce ſaluator tu⁹ venit. Ecce merces tua cū eo Eſa. lxij. Duo hic notanť: ſcz Veniētis benignitas: ⁊ remunerātis nos liberalitas. Primū ibi. Ecce ſaluator tu⁹ venit tibi māſuet⁹. Ipſe em̄ ſaluū faciet populum ſuū a peccatis eorum. Scđm ibi. Ecce merces eius cū eo. ſ. filius dei nobiſ pro mercede dat⁹. Circa primū nota ꝙ ſaluator noſter venit ad tria. ibi. Venire. Circa ſcđm nota ꝙ pater celeſtis dedit filiū ſuum nobis ad q̄ttuor. ibi. Dat⁹. Itē mercedē eť/nam dat q̄druplicit̄. ibi. Merces ¶ Quid exiſtis in deſertuz videre. Ecce ego mitto angelū meū. Quere in feſto Johannis baptiſtę. ibi. Vinū ⁊ ciceram non bibet.

Dominica Quarta

Gaudete in dn̄o ſp Phil. iiij. Duo h̄ nōnť q̄ ſūt Spūalis electoꝝ iocūditas: et iocunditatis eternitas. Primū ibi. Gaudete in dn̄o. Scđm ibi. Semp. Glo. nō in flore vanitatis: ſ in ſpe eternitatis vn̄ dič Semp. i. ſine fine: ſine tedio: ſine inťmiſſiōe. Circa p̄mū no⁊a ꝙ triplex eſt gaudium electorū. ibi. Gaudere prima. ¶ Dominus prope eſt. Duo hic notantur que ſunt venientis ad nos auctoritas: ⁊ temporis ꝓpinquitas. Primū. Dn̄s: dei ſcz filius incarnadus. Secundū ibi. Prope eſt. Glo. paratus dare quicquid opus eſt in ſpūalibus ⁊ temporalibus. Circa primum nota ꝙ ſaluator noſter venit ad nos tripliciter: vicz per vnigeniti incarnationē: ⁊ per ſpūſſancti conſolationem: ſiue per gratie inſpirationē: ⁊ p extremi iudicij vltionem. ibi. Venire. j. Circa ſecundum nota ꝙ alij ꝓphetarū dn̄m cito: alij tarde venturꝝ eſſe dixerunt. ibi. Venire p̄ma. memb. j.

In Vigilia Natiuitatis domini

En ipſe ſtat ad pietē nr̄m Can. v. Duo h̄ notanť q̄ ſūt veniētis xp̄i ꝓpinq̄tas: et eppęntis q̄litas. Primū ibi. En ipſe ſtat. Glo. corpa

li pñtia: ⁊ h me victuꝝ. vñ dic̃ En. Scd̃m ibi poſt parietẽ nr̃m.
Glõ. indut⁹ parietẽ nr̃e carnis: nõ angelice nature. Nuſq̃ȝ enim
ãgelos apphẽdit: reſpiciẽs p feneſtrã: pſpiciẽs p cãcellos. Cir
ca ꝑmũ nõ ꝙ alij pphaꝝ dñm cito: alij tarde dñm vẽtuꝝ eſſe di
xerũt. ibi. Uenire. j. Circa ſcd̃m nõ ꝙ dñs aſſũpta carne nr̃a ap
paruit in forma triplici. ibi. Media nocte clamor circa ſecũdum
¶ Cras egrediemi ⁊ dñs erit vobiſcũ. Duo h nõnt̃. ſ. hũil xp̃i in
carnatio: ⁊ tp̃is determiatio. Primũ ibi. Dñs erit vobiſcũ. ſ. p
corpalẽ ꝯũſationẽ. Scd̃m ibi cũ dic̃. Cras egrediemi nõ p⁹ ãnũ
Circa ꝑmũ nõ ꝙ dei fili⁹ ẽ nobiſcũ q̃druplr: vicȝ i hũana pegri
natiõe: atq̃ȝ i ppria habitatiõe. ſine pcti rephẽſiõe: ⁊ cũ iiuriaꝝ
ppeſſiõe ibi vobiſcũ. mẽb. j. ¶ Inuẽta ẽ i vtero habẽs d̃ ſpũ ſctõ
Lu. ij. In vbis iſtis duo nõnt̃ q̃ ſũt btẽ vgis fecũdatio: ⁊ ſpũſ
ſcti coopatio. Primũ ibi. Inuẽta eſt in vtero hñs. Scd̃m ibi: d̃
ſpũſctõ. Circa ꝑmũ nõ ꝙ btã vgo legit̃ q̃druplicit̃ deũ in[illegible]iſſe
ibi. Inueniſti grãȝ apd̃ dñm. Circa ſcd̃m nõ ꝙ legim⁹ beat[illegible] vir
ginẽ in vtero ſanctificatã: a ſpũſancto obumbratã ⁊c̃. ibi I[illegible] yõ
firmata ſum. i. in aſſumptione.

In ſancta nocte

Paruulus nat⁹ eſt nob: q̃re ibi. Puer na
tus ẽ nob: ⁊ fili⁹ dat⁹ ẽ nob. ibi.
Dat⁹ Et ibi. Fili⁹. Itẽ h vob ſignũ. ibi. Signũ. mẽb
j. vbi tria ponit Itẽ dat⁹ ẽ nob in q̃druplex ſignũ: ibidẽ. Signa.
¶ Appuit benignitas ⁊ hũanitas ſaluatoris nr̃i di Thi. iij. Tria
h notãt̃ q̃ ſunt Saluatoris nr̃i cõuerſatio: cõmẽdabal ipſi⁹ icar
natio hũilis ⁊ ſeruil: ⁊ eruditio ipi⁹ vtilis ⁊ facil. Primũ ibi. Ap
paruit benignitas. Scd̃m ibi. Et hũanitas ſaluatoris nr̃i Glõ.
i forma ſui. Tertiũ ibi. Erudiẽs nos. Glõ. exẽplo vite. Et h oi
bus hoibus. i. ad vtilitatẽ omnis generis hoim dicit glõ. Circa
primũ nota ꝙ dñs ex benignitate conuerſatus eſt in hoc ſeculo
quaruplicit̃ ibi. Uobiſcũ. circa primũ. Circa ſcd̃ȝ nota ꝙ huma
nitas apparuit tripliciter: vicȝ In humili incarnatione: in pue
rili circumciſione: ⁊ in penali paſſione. Circa tertiuȝ nota ꝙ do
minus erudiuit nos triplicem ſcientiam: ibi Statim veniet ad
templum.

Ad Secundam miſſam

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

TRanſeam⁹ vſq₃ bethleez ⁊ videa/
mus h̄ ṽbū qd̄ factū ē
Luc.ij. Duplex paſtoꝝ dignitas h̄ cōmēdat.ſ. Que
eſt i corꝑali dei miſſiōe: ⁊ i āgelica apparitiōe. Primū ibi. Trā/
ſeam⁹ vſq₃ bethleē: ⁊ videam⁹ h̄ ṽbū qd̄ factū eſt. Glō: qd̄ i pn
cipio videri nō poterat. Scd̄m ibi. Qd̄ dn̄s oſtēdit nob.i. ſiguit
nob p angelicā appitionē. Circa pmū nō q tria in dei filio vide
ri debem⁹. ibi. Videre. ij. ¶ Venerūt feſtinātes ⁊ iuenerūt mariā
⁊ ifantē poſitū i pſepio. In ṽbis iſtis duo nōnt q̄ ſūt Querētiū
diligētia: ⁊ filij dei pn̄tia. Primū ibi. Venerūt feſtinātes. Glō.
Nō cū deſidia q̄rēda eſt dei pſentia. Scd̄m ibi. Inuenerūt pue
ruz cū maria ⁊ ifantē poſitū. Circa pmū nō q q̄tuor alliciūt nos
ad q̄rēdū ihm. ibi. Querē. j. Itē q̄tuor gn̄a hoim q̄rūt dcū. Quē
re. ij. Circa ſcd̄m nō q dn̄s nobiſcū eſt q̄druplicit. ibi. Vobiſcū.

Ad Summam Miſſam

NOtum fecit dn̄s ſalutare ſuū.i. xp̄m. ibi: Tā
gere. j. Joh. j. Verbū caro factū ē: et
habitauit in nobis. Hic notant duo: vicʒ Filij dei in
carnatio: ⁊ eiuſdē nobiſcū cōuerſatio. Primū ibi. Verbū caro
factū eſt. Scd̄m ibi. Et habitauit in nobis. De pmo ibi. Sancti
ficami. De ſcd̄o ibi. Vobiſcū. ps̄. Redēptionez miſit dn̄s pplo
ſuo. Pr̄ filiū dicit glō. ps̄. Cātate dn̄o canticū nouū: q: mirabi/
fecit. ibi. Sanctificami. Joh. j. In ppria venit ⁊ ſui eū nō re/
perūt. In ppria.i. in forma humilitatis: paupertatis: ⁊ beni/
gnitatis. ibi. Signa. j. meb.

In die ſancti Stephani

ELegerunt ſtephanū plenū fide ⁊ ſpū/
ſctō Ac. vij. ibi. Sup quē re
q̄eſcet ¶ Intēdēs i celū vidit gl'iaʒ di. ibi. Leuare. Ec
ce video celos aptos ⁊ filiū hois ſtātē a dextris ṽtutis di. Glō.
Ad ꝯfirmādā i terra martyris patiētiā. Celū pādit: de⁹ hō cru/
cifix⁹ appet i gl'ia. ibi. Videre. ij: Et ibi. iij. Pulſare. Et ibi. Cō/
fortat. Dn̄e ieſu xp̄e ſuſcipe ſpm̄ meum. ibi. Ne mē. Mat. xxv.
Hierlm hierlm q̄ occidis pphetas: ⁊ lapidas eos qui ad te miſ/
ſi ſūt. ¶ Nō me videbitis āmodo.i. poſt paſſionē donec dicatis:
Benedictus qui venit in noie dn̄i.

In die ſancti Johannis baptiſte

Cibauit illũ dñs pane vite ⁊ intellectꝰ Ecc. xxv. Glõ. Corpe xp̃i vel doctrina verbi dei Can. v. Veniat dilectꝰ meꝰ in hortũ ſuũ Eſa. xliij. Ecce puer meus dilectꝰ meꝰ in q̊ cõplacuit aĩe mee. Tria h̃ ponit: vicz Johãnis puritatẽ: electiõis dignitatẽ: ⁊ dilectionis iocũditatẽ Can. v. Dilectꝰ meꝰ cãdidꝰ ⁊ rubicũdꝰ: electꝰ ex milibus. Cãdidꝰ inq̃ p castitatẽ. Rubicũdꝰ p caritatẽ. E[...] pp̃t humilitatem.

In die Innocentum

Ambulabũt mecũ i albis qm̃ digni ſũt Apoc. iij. Hic nõnt̃ tria: vicz Familiaris xp̃i ſocietas. ibi. Ambulabũt mecũ: Sctõꝝ claritas: ibi. In albis. Glõ. Veſte imortalitatis ⁊ inocẽtie quã in baptiſmo ſuſcepit. Priuilegiata dignitas ibi. Qm̃ digni habiti ſũt Apo. xiiij. Hñtes nomẽ eiꝰ ſcp̃tũ i frõtibꝰ eoꝝ. Hi ſequũt̃ agnũ q̊cũq3 ierit Hiere. x. ⁊ Mat. ij. Vox in rama audita ẽ: ploratꝰ ⁊ vllulatꝰ. In rama. i. i excelſo. Ploratꝰ fletũ oñdit paruuloꝝ. Vllulatꝰ lamentũ matrum.

Dominica infra Epiphaniam

Poſitus eſt h̃ in ruinã ⁊ i ſignũ cui ꝯdicet̃ Et tuã ipĩꝰ aĩaz ptrãſibit gladiꝰ [...] In iſtis v̈bis ſymeõ pphauit ď duplici pſona: vi[cz] ple ⁊ ď mr̃e. Siq̃dẽ ď ple mortẽ turpiſſimã: de mr̃e dolorẽ [...]riſſimũ. Primũ. ibi. Poſitꝰ ẽ h̃ i ruinã ⁊ i ſignũ cui ꝯdicet̃ ab[...] credul. Glõ. de oĩbꝰ q̃ de xp̃o narrãt̃. Qui tãdẽ ipm crucifixer[ũt]. Scd̃m ibi. Et tuã ipĩꝰ aĩaz ptrãſibit gladiꝰ. Glõ. dñice paſſiõis dolor. Circa p̃mũ nõ q̇ dei filiꝰ datꝰ ẽ nob i q̃druplex ſignũ. ibi. Big. ſ. Itẽ datꝰ eſt nob in q̃tuor. In maria ex triplici dilectione quã ad filiũ habuit. Et in ſũmo vicz dilectionẽ nãlẽ: acquiſitã: ⁊ gratuitã. ibi. Dñs ipe dabit vob ſignũ. mẽb. iiij. ¶ Puer ãt creſcebat ⁊ ꝯfortabat̃ plenꝰ ſapia Luc. ij. Tria h̃ dic̃ euãgeliſta: vicz Saluatoris puritatẽ: roboris imanitatẽ: ⁊ ſciẽtie copioſitatem. Primũ ibi. Puer autẽ creſcebat: puer eñi ď a puritate. Scd̃m ibi. Cõfortabat̃ etate ⁊ ſpũ dic̃ glõ. Tertiũ ibi. Plenꝰ ſapia. Cir[ca] p̃mũ nõ q̇ xp̃s puer ď q̃druplici rõnẹ. ibi. Puer natꝰ eſt no[bis]

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

bis. Item dicitur puer paruulus ⁊ infans. Ibi. Media nocte.
Circa ſecundū nota ꝙ tripliciter in aduerſis hoc puero ſancto
ſpū ꝯfortamur. ibi confortat. Circa tertiuꝫ nō ꝙ patri attribuit
potentia: filio ſapientia. ſpūiſancto clementia. ibi. Benedicamꝰ
patrem ⁊ filiū cum ſanctoſpū. ¶ Quoniā eſtis filij dei. Quere ibi
de ſpirituſancto.

Dominica prima poſt Epiphaniam

Remanſit puer ieſus in hierl'm Luce. ij.
Duo hʒ nōnꝫ q̄ ſunt filij dei. Cō
māſio delectabilis: ⁊ pueri denoīatio cōmendabilis.
Primū ibi. Remāſit. Scdm ibi. Puer ieſus. Circa pmuꝫ nō ꝙ
q̄druplex ē locꝰ i q̄ dn̄s delectaꝫ manere. ibi. Manere. j. Circa
ſcdm nō ꝙ hʒ nomē ihs delectabile ac vtile ē q̄tuor gn̄ibꝰ hoim.
ibi. Nomē. ij. ¶ Poſt triduū iuenerūt eū i tēplo ſedētē. Duo hʒ in/
nuit euāgeliſta circa pueri amiſſiōeꝫ: vicꝫ Tp̄s amiſſiōis: ⁊ locū
iuētiōis. Siq̄dē tpis plixitatē: ⁊ loci ſctitatē. Primuꝫ ibi. Poſt
triduū iuenerūt illū. Scdm ibi. In tēplo ſedētē. Circa pmū nō
ꝙ btā maria filiū ſuū i tribꝰ locis inuenit ſm triplicē ſui ſtatū. ibi.
Inueniſti grāꝫ apd dn̄ꝫ. Circa ſcdm nō ꝙ ē triplex tēplū. ibi. Tē
plum. ¶ Fili quid feciſti nobis ſic? ego ⁊ pr̄ tuꝰ dolentes q̄reba/
mus te. Duo hʒ nōnꝫ q̄ ſunt: Mřis correptio āmirabilis: ⁊ q̄ſi/
tio venerabilis. Primū ibi. Fili quid feciſti nob ſic? Scdm ibi.
Dolentes q̄rebamꝰ te. Circa pmū nō ꝙ q̄ttuor genera hoim de
um querunt. ibi. Querere. ij.

Dominica Secunda

Qui miſeretur in hilaritate Ro. xij. Ad
duo nos hic Apoſtolus
hortatur: vicꝫ Ad proximi debitam cōpaſſionē: ⁊ ad
beniuolā intētionē. Primuꝫ ibi. Qui miſeret. Glō. q̄
habet gratiā cōpatiendi oppſſo. Scdm ibi. In hilaritate. Glō.
leto faciat animo. Circa pmuꝫ nō ꝙ triplex eſt miſericordia pxio
impendenda ibi. Miſericordia. ij. Circa ſm nō ꝙ in largitione
treſſunt cōditiones commēdabiles annotande. ibi. Petere. ij.
¶ In tribulatione patientes: orationi inſtantes. Duo hic notan
tur que ſunt Aduerſitatis ſufferentia: ⁊ orationis frequentia.
Primū ibi. In tribulatione patientes ſupple ſumus. Scdm ibi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Orationi inſtātes: ⁊ hoc ſine intermiſſione. Circa primum nota ꝙ dn̄s in aduerſis conſtitutos ad patientiā tripliciter animat et ꝯfortat. ibi. Confortat. Circa ſecūdum nota ꝙ circa perſonam orantis ſiue petētis tria ſunt neceſſaria. ibi. Petere p̄ma. ¶ Gaudere cū gaudentibus: flere cum flentibus. Ad duo nos h̄ apoſtolus hortat̄: vicȝ Ad ꝓſperitatis cōgratulationē: ⁊ aduerſitatis cōpaſſionē. Primū. ibi. Gaudere cum gaudētib⁹. De pfecto dic̄ glō. Scdm ibi. Flere cū flētib⁹. Circa p̄mū nota ꝙ triplex ē gaudiū electoꝝ. ibi. Gaudere. j. Circa ſcdm nō ꝙ electoꝝ fletuſ triplex ſimilit̄ iuenit̄. ibi. Flere. ij.

Dominica Tertia

Cum aūt deſcēdiſſet ieſus de mōte ſecute ſunt eū turbe multe Mat. viij. Duo h̄ nōnt̄ q̄ ſūt hūilis xp̄i ꝓceſſio: ⁊ ꝓſeq̄ntis ppl̄i deuotio. Primuȝ ibi. Cum deſcendiſſet ieſus de monte. Scdm ibi. Secute ſūt eū turbe mlt̄e. Circa p̄mū nō ꝙ dei fili⁹ ex humilitate ad tria deſcendit. ibi. Deſcēdere. j. Circa ſcdm nota ꝙ turbe quadruplices ſecute ſunt dn̄m. ibi. Sequi. j. ¶ Dn̄e ſi vis potes me mundare. Duo h̄ tāgit leproſus iſte: vicȝ Filij dei beniuolentiā: ⁊ ſuā indigentiā. Primū ibi. Dn̄e ſi vis: imo q: omēs vult ſaluos fieri. Secundum ibi. potes mundare ſcȝ tua gratis indigentem. Circa primuȝ notandum ꝙ dei voluntas circa noſtram ſalutē multiplex iuenit̄. ibi. Mundare. Tantum dic verbo ⁊ ſanabit̄ puer meus. Duo hic notant̄ que ſunt: Creationis felicitas: ⁊ curādi velocitas. Primū ibi. Tm̄ dic v̄bo. Scdm ibi. Et ſanabit̄ puer meus. vn̄ ſequit̄. Et ſanatus eſt puer ſcȝ cū ait Fiat tibi ſicut vis. Circa primuȝ nota ꝙ dn̄s ſanat egrotos quadruplicit̄. ibi. Sanare. ij. Circa ſcdm nota ꝙ in ſacra ſcriptura horā triplicē iuenimus. ibi. Hora.

Dominica Quarta

Plenitudo legis ē dilectio Roma. xiij. Duo hic innuit Apoſtolus: vicȝ Affectum ⁊ effectuȝ. Siquidem affectum per dilectionem. Effectum per operis exhibitionem. Primum ibi. Dilectio ſcȝ dei ⁊ proximi. Secundum ibi. Plenitudo legis: i. qui diligit legem impleuit: plene dicit glō. Aug⁹. vbi

eſt charitas ⁊c̃. Circa primum nota ꝙ deum diligere tenemur
per affectum triplicem. ibi. Diligere ſecunda. Item proximum
triplici rõne. ibi. Diligere tertia. Circa ſecundũ nota ꝙ lex im-
ple- i non poteſt nec ad effectũ perduci ſine charitate. Quia nec
cordis deuotio: nec oris confeſſio: nec operis conſũmatio ꝓdeſt
ſine charitate. ibi. Charitas. mẽb. j. ¶ Aſcendente ieſu in nauicu
lam ſecuti ſunt euꝫ diſcipuli eius Mat. viij. Duo hic inuit euã
geliſta ſcꝫ filij dei volũtariam paſſionem: ⁊ diſcipulorum in hac
promptiſſimã imitationẽ. Primum ibi. Aſcendente ieſu in naui
culam per quam crux xp̃i deſignatꝛ. Secundũ ibi. Secuti ſunt
eum diſcipuli eius. Glõ. Non tantũ greſſus eius ſequentes: ſꝫ
ſanctitatẽ eius concomitantes. Circa ſecundũ nota: ꝙ perſone
quadruplices ſũt dñm ſecute. ibi. Sequi. j. ¶ Domine ſalua nos
perimus. Tria h̄ inuunt apoſtoli i anguſtia conſtituti: vicꝫ Di
uinam profitentes potentiã: ipſius potentis miſeratiõis clemen
tiam: ⁊ mortis iminentis ſeuiciã. Primũ ibi. Dñe ſcꝫ qui es om
nipotens in terra ⁊ in mari. Scd̃m ibi. Salua nos q̃ſumꝰ. Glo.
Uult deus ſemper rogari: ⁊ hoc vt habeat occaſionem dandi.
Tertiũ ibi. Perimꝰ ſcꝫ morte iminente. Circa p̄mũ nota ꝙ tria
deo attribuũtꝛ. ibi. Benedicamus patrẽ. ij. Circa ſcd̃m nota ꝙ
tria ſunt neceſſaria petẽti. ibi. Petere. j. Itẽ triplicẽ nob̄ oſtẽdit
dñs miam. ibi. Miſericordia. j. Circa tertiũ nota ꝙ triplicẽ mor-
tem iuenimus. ibi. Mortuꝰ. j. Itẽ mors tp̄alis timenda eſt tri-
plici rõne. ibi. Mortuus. ij.

Dominica Quinta

Induite vos ſicut electi dei ſcti ⁊ dilecti vi
ſcera miſericordie Col. iij. Tria h̄
inuit apl̄s: vicꝫ Predeſtiatoꝝ a deo electionẽ: electo
rum affectuoſiſſimã dilectionẽ: ⁊ ipoꝝ cõmẽdabilẽ miſerationeꝫ.
Primũ ibi. O vos ſcti ⁊ p̄deſtiati: q̃ electi eſtis dei ab eterno dic̃
glõ. Scd̃m ibi. Dilecti dei nõ a mũdo. Tertiũ ibi. Induite vos
viſcera miſcdie. i. affectu pietatis erga oẽs dicit glõ. Circa p̄mũ
nota ꝙ quattor genera hoim elegit deus. ibi. Eligere ſcd̃a. Cir
ca ſecundũ nota ꝙ diuina dilectio ad nos quadrupliciter cõmẽ
datur ibi. Diligere. j. Circa tertium nota ꝙ ad miſericordiã ꝓxi
mi tenemur triplici ratione. ibi. Miſericordia. ij. Item iudiciũ

extremū euadunt peccatoꝛes tripliciter. ibi. In fine vbi dꝛ. No
ta ⁊c. ¶ Super omnia charitatē habētes qđ eſt vinculum perfe
ctionis. Duo hic notanꝫ: que ſunt Charitatis obſeruatio: ⁊ ce/
terarum virtutuꝫ conſeruatio. Pꝛimum ibi. Super omnia cha
ritatē habētes. Glō. Que ē ſuper omnia. Scđm ibi. Quod eſt
vinculum. Glō. Que omnia ligat ne abeāt: vel que hominē ꝑ/
fectum facit. Circa pꝛimuꝫ nota ꝙ charitatem non habens tria
bona perdit. ibi. Charitas. Mēbꝛo pꝛimo. Item charitas ha/
bitans tria bona operatur in nobis. ibi. Charitas membꝛo ſcđo
¶ Omnia quecunqꝫ facitis in verbo aut in opere: omnia in noīe
domini noſtri ieſu xp̄i hec facite. Ad duo nos Apoſtolꝰ h hoꝛta
tur, vicꝫ. Ad boni operis executioneꝫ: ⁊ ad rectam operationis
intentionem. Pꝛimum ibi. Omnia quecunqꝫ facitis in virtu.
ſcꝫ infoꝛmationis: aut in opere pie miſeratiōis. Scđm ibi. Oīa
in noīe dn̄i nr̄i ieſu xp̄i facite. Glō. i. ad gloꝛiaꝫ xp̄i: nō ad nr̄am.
Circa p̄mū nō ꝙ bonꝰ infoꝛmatoꝛ tripliciť ꝑeſſe debet. ibi. Mi
ſit. ij. mēb. ij. Itē opa miſcđie īpendere debemꝰ ꝓximo triplici
rōne. ibi. Miſcđia. ij. Circa ſcđm nō ꝙ opus nr̄m faciēdū eſt in
noīe ieſu ꝓpter quattuoꝛ. Ibi. Nomen. ij.

Dominica in Septuageſima

Egreſſus circa hoꝛā tertiā vidit alios ſtan
tes in foꝛo ocioſos Matth. xx.
Duo h nōnꝫ circa dn̄i exitū q̄ ſūt Tp̄is determiatio:
⁊ ī pigros ſeuera cōtēplatio. Pꝛimū ibi. Egreſſus circa hoꝛam
tertiā. Scđm ibi. Uidit alios ſtātes in foꝛo ocioſi. Ambꝛo. Iu/
ſti aſpectꝰ coꝛrectio delinquētis eſt. Circa p̄mū nō ꝙ hoꝛam tri/
pliceꝫ iuenimꝰ. Ibi. Hoꝛa. Circa ſcđm nota ꝙ dn̄s videt nos q̄
druplicíť. Ibi. Uidere. j. ¶ Uoca oparios ⁊ redde illis mercedē
Duo h nōnꝫ q̄ ſūt Laboꝛātiū vocatio: ⁊ p̄mij ꝑceptio. Pꝛimū
ibi. Uoca oparios. Scđm ibi. Et redde illis mercedē. Circa pꝛi
mū nō ꝙ dn̄s vocare nos dignaꝫ multis modis. ibi. Uocare. ij.
Circa ſcđm nota ꝙ merces eterna recipiť q̄druplicíť. ibi. Mer
ces. Itē tripliceꝫ exigit a nobis dn̄s redditionē. ibi. Reddere.
¶ Amice nō facio tibi iniuriā. Nōne ex denario cōueniſti mecuꝫ?
Duo hic notanꝫ que ſunt Benignitas allocutionis: ⁊ ſolutio
debite cōuētionis. Pꝛimum ibi. Amice nō facio tibi iniuriam

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Secundum ibi. Nonne ex denario ↄueniſti mecū? Circa p̄mū
nota ꝙ Amicum triplicem habet homo. ibi. Amicus. j. Circa ſe
cundum nota ꝙ denarius eſt ſufficiens premium in vinea labo
rantium. ibi. Denarius. ¶ Multi ſunt vocati: pauci vero electi
Duo hic notantur que ſunt Vocatorum copioſitas: ⁊ ſaluan/
dorum paucitas. Primum ibi. Multi ſunt vocati. Secundū
ibi. Pauci vero electi ſcꝫ ad ſalutem. Circa primum nota ꝙ cir/
ca tria genera hoīm triplex eſt vocatio ſaluationis. ibi. Vocare
p̄ma. Circa ſcd̄m nota ꝙ di. .. quattuor genera hominū elegit ī
quadruplex officium. ibi. Eligere. ij.

Dominica In Sexageſima

Sufficit tibi gratia mea. Nam virtus in in/
firmitate perficit. ij. Corinth. xij.
Duo hic ad cōſolationē pauli in anguſtia ↄſtitut' in
nuit dominus que ſunt: Gratia dei collatio: ⁊ virtu/
tum perfectio. Primū ibi. Sufficit tibi gratia mea: quia de inſi
deli fidelem. de perſecutore apoſtolum te feci dicit glō. Secū/
dum ibi. Nam virtus in infirmitate perficit. Corinth. xj. Per/
fectio virtutum eſt que habet in infirmitate contraria. Circa pri
mū nō ꝙ gr̄a dei eſt incōparabilis quātum ad tria. ibi. Gr̄a dn̄i
nr̄i ieſu xp̄i. meb. ij. Circa ſcd̄m nō ꝙ dn̄s in anguſtia cōſtitutos
triplicit' conſolat' ⁊ ↄfortat. ibi. Confortat ¶ Libent' glīabor in in
firmitatib' meis vt inhabitet in me virtus xp̄i. Duo hic notant'
de quibus apoſtolus gloriatur vicꝫ in tribulationibus paſſionē
⁊ diuine gratie ſecum cōmāſione. Primum ibi. Libent' gloria/
bor in infirmitatibus. Glō. non de genere vel pompa. Secun/
dum ibi. Ut inhabitet in me virtus xp̄i. ſcꝫ vt gratia xp̄i conſū
metur in me. Circa primū nota ꝙ electi ſpecialiter a tribus glo
riantur. ibi. Gloriari. j. Circa ſecundū nota ꝙ gr̄a dei eſt incōpa
rabilis quantum ad tria ibi. Gratia dn̄i noſtri ieſu xp̄i. j. meb.
ij. Itē quadruplicē māſionē amat de' ibi. Manere. Et ibi. Uo
biſcū. ¶ Cum turba mlta cōueniret: ⁊ de ciuitatibus pperabant
ad ieſū ⁊c̄. Luc. viij. Duo hic tangit Apoſtolicus doctor: vicꝫ
Ueniētis ppl'i deuotionē: ⁊ ſalubrē dn̄i iformationē. Primū ibi.
Cū turba pluria ↄueniret ⁊ de ciuitate pperabant ad ieſū. Se/
cundū. ibi. dixit p ſimilitudinē: Exit q̄ ſemiat ſemen ſuū. Circa

ꝑmum nõ ꝙ q̃druplicit̃ ad dñm debem⁹ venire.ibi: Venire.ij. Itẽ pctõres ad ieſum veniũt. Nã q₂ q̃ttuor i ipſi⁹ noie cõſe[illegible] ibi. Nomẽ.ij. Circa ſcd̃m nõ ꝙ dei fili⁹ triplicẽ ſciaȝ n[illegible] do[illegible]t. ibi. Statim veniet ad tẽplũ memb.iij. Itẽ bon⁹ doctor triplicit̃ debet preeſſe.ibi. Miſit ſcd̃a. ¶ Hoc erit ſignũ federis int̃ me ⁊ t̃ Gen̄.ix. Nõ ſpãlit̃ ꝙ btã v̾go data ẽ nob in triplex ſignum.ibi. Dñs ipe dabit vob ſignũ Eſa.vij. In feſto purificationis

Dominica In Quinquageſima

Si diſtribuero in cibos paupm o ẽs facultates meas: caritatẽ aũt nõ habeo nihil mihi ꝓdeſt.j.Cor.xiij. Ad duo nos h̃ hortat̃ apl̃s: vicȝ ad ꝓximi cõpaſſionẽ: ⁊ ad rectã ſiue charitatiuã intẽtionẽ. Primũ ibi. Si diſtribuero i cibos pauperũ oẽȝ facultatẽ meã. Scd̃m ibi. Charitatẽ aũt nõ habeo. Gl. Sine charitate q̃ppe põt id eſſe ſ3 nõ ꝓdeſſe. Circa ꝑmũ nõ ꝙ ꝓximo triplex ẽ miſcd̾ia ipẽdẽda.ibi. Miſ̾icordia.ij. Circa ſecũduȝ nõ ꝙ charitatẽ q̃s nõ hñs tria bona ꝑdit.ibi. Charitas.mẽbro.j. Itẽ q̃s charitatẽ hñs tria ꝯſeq̃t̃.ibidẽ.mẽb.ij. ¶ Ecce aſcẽdim⁹ hieroſolymã ⁊ ꝯſũmabunt̃ oia q̃ ſcripta ſunt de filio hois Luc̃.xviij. Duo h̃ nõnt̃ q̃ vẽtura de ſe dñs dic̃. Ad eſt formam volũtarie paſſiõis: ⁊ gloriã reſurrectiõis. Primũ ibi. Ecce aſcẽdim⁹ hieroſolymã: non trahimur ſ3 volũtarie aſcẽdim⁹. Scd̃m ibi. Et tertia die reſurget. Circa ꝑmũ nõ ꝙ eſt q̃druplex dñi aſcẽſ⁹.ibi. Aſcẽdere. Itẽ filiũ hois ſe noiat q̃druplici rõne.ibi. Filius.ij. ¶ Jeſu fili dauid miſerere mei. Duo h̃ facit cecus iſte. Captat eñ dei beniuolẽtiã: ⁊ ei⁹ iplorat miſericordiã. Primũ ibi. Jeſu fili dauid: qui ſcȝ pius erat ⁊ miſ̾icors. Scd̃m ibi. Miſerere mei. Circa ꝑmũ nõ ꝙ dñs diuerſaꝝ perſonaꝝ fili⁹ nuncupat̃ ibi. Filius.j. Circa ſcd̃m nõ ꝙ dei miſ̾icordiã circa pctõres quadruplicẽ iuenimus.ibi. Miſ̾icordia.j. ¶ Stans aũt ieſus iuſſit eũ adduci ad ſe. Duo h̃ nõnt̃ q̃ ſunt Xp̃i circa ſe benignitas: et adducti vtilitas. Primũ ibi. Stans aũt ieſus nõ eñ ꝓceſſit. Secũdũ ibi. Reſpice: Fides tua te ſaluũ fecit. Circa ꝑmũ nõ ꝙ dei fili⁹ ad q̃ttuor ſtetiſſe iuenit̃.ibi. Stare.j. Circa ſcd̃m nõ.ꝙ dñs ſanat q̃druplicit̃.ibi. Sanare.ij.

¶ Feria Quarta Cinerum

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Conuertimini ad me in toto corde vr̄o Johel.ij. Tria hic inuitat dn̄s ad pctōꝝ ꝯſolationē: q̄ ſūt benigna dei vocatio: ⁊ veniētiū miſeratio: ⁊ ꝯuerſatiōis determiatio. Primū ibi. Conūtimi q̄ diu a me auſi fuiſtis. Glō. ꝑ malitiā. Scđm ibi ad me q̄ piꝰ ⁊ miſericors ſū ad recōciliādū. Tertiū ibi. In toto corde vr̄o: nō ſolū i labijs: ſ; toto intellectu volūtate ⁊ opatiōe dicit glō. In ieiunio vt i futuro ſatiemi: i fletu vt rideatis: i plāctu vt ꝯſolemi dicit glō. Circa pmū nō ꝙ dei filiꝰ vocat pctōres ad triplicē ꝯuſionē: vicȝ Ad diſcutiēdā ꝯſciā: ad iplorādā grā: ad agēdam pniā ibi. Surgē.ij. Itē i ꝯuerſiōe pctōꝝ retrahit pctōr a pnia ꝓpt diffidētiā ſatiſfactiōis. Cōtra qđ tria valēt attēdere ibi ꝯuertimi circa ſcđm mēbrū. Circa ſcđm nota ꝙ dei miſericordia circa pctōres tripliciter cōmēdat. ibi Miſcđia.ſ. Circa tertiū nota ꝙ ꝑ triplicē pniā debemꝰ ꝯuerti: vicȝ Cōtritiōis: cōfeſſionis: ⁊ ſatiſfactionis. ibi Contritio.ij. Et ibi Penitētia.ſ.

Feria Quinta

Non parcā ori meo: loq̄r in tribulatione ſpūs mei Job.vij. A duobꝰ h̄ ve penitēs cōmēdat: vicȝ a ꝯfeſſiōis ꝓmptitudie: et ꝯtritiōis amaritudie. Primū ibi Nō pcā ori meo: q: diu tacui. i ſilui cōfiteri. Scđm ibi. Loq̄r i tribulatiōe ſpūs mei. Glō. Reprobi male ꝯfitēt ſine ꝯtritiōe ſpūs niſi mala defleāt. Circa pmū nō ꝙ piculoſū ē ꝯfeſſionē differre triplici rōne ibi. Cōfeſſio.ij. Circa ſcđm nō ꝙ pctōr merito ſpū tribulat: ⁊ h̄ ꝓpt tria: vicȝ ꝓpt peccatorū multiplicitatē: ꝓpter ipſoꝝ imundiciā ſiue feditatē: ⁊ ꝓpter tpis diuturnitatē. ibi Recordari memb. ſcđo.

Feria Sexta

Penitemi ⁊ ꝯūtimi. Glō. vt deleant pctā vr̄a Act.iij. Duo h̄ nōnt q̄ ſunt Pnia ꝑuerſoꝝ: ⁊ itelligētia delictoꝝ. Primū ibi. penitemi ⁊ ꝯūtimi. ſ. a via mala ⁊ ꝑuerſa. Scđm ibi: vt deleāt pctā vr̄a. Circa pmū nō ꝙ ad verā pniā tria pncipl'r req̄rūt. ibi pnia pma.

Sabbato

Nunqd volūtas mea ē mors impij dicit dn̄s Eze.xviij. Duo h̄ nōnt q̄ ſunt Sal

uatoris beniuolẽtia: ⁊ iuſtificatio pctõris. Primũ ibi. Nũqd vo
lũtas mea eſt mors ipĩ. Glõ. Nolo vos mori q̃s i ſalutẽ genui.
Scdm ibi. Ut ↄuertat a via ſua mala ⁊ viuat. Circa pmũ nõ ꝙ
dei circa nos volũtas eſt q̃druplex. ibi. Volũtas. j. Item nota
ꝙ triplex eſt mors ſpũal. ibi. Mortuꝰ. mẽb. v. Circa ſcdm nõ ꝙ
cõuerti dz pctõr ad dñm triplici rõne. ibi. Conuerti. mẽb. ij.

Dominica I In Quadrageſima

Hortamur vos ne in vacuũ grã dei reci
piatis Cor. vj. Ad d 10 hic
Apls nos hortat: vic ad ſuſcipiẽdã diuinã grã: et
ad agẽdã dignã pniaz. Primũ ibi. vbi dic. Hortamur vos. ſ. ad
dei grã. Glõ. Gra dei remiſſio ẽ pctõꝝ. Scdm tangit ibi. Hor/
tamur iſup ne hãc i vacuũ recipiatis. i. ne i vacuũ vẽiat v b ç
quã recepiſtis. In vacuũ em̃ grã recipit qui nõ i pmo in bon
opibus ſe exercet dic glõ. Circa pmũ nõ ꝙ triplicẽ grãm ⁊ mie
ricordiã a deo recipit pctõr. In lõga vic pctõris expectatione:
in cita ſuſpſiꝰ recõciliatiõe: ⁊ in exigua ſatiſfactiõe. ibi. Miſeri/
cordia. j. Itẽ gra incompabilis ẽ triplr. ibi. Gra dñi nři ieſu pi
mẽb. ij. Circa ſcdm nõ ꝙ verus penitẽs h tpe dz ſe in bono pe
triplicit exercere: vic In cordis cõtritiõe: oris cõfeſſione: boni
opis ſatiſfactiõe. ibi. Contritio. ij. ¶ Si filiꝰ dei es dic vt lapides
iſti panes fiãt Mat. iiij. Duo hic tẽptator a dño expoſtulat. ibi
Si filius dei es. Secundum ibi. Dic vt lapides iſti panes fiant.
Circa primum nota ꝙ xp̃us diuerſarũ pſonaruz filius nũcupat
ibi. Filius. j. Circa ſecundũ nota ꝙ diabolus dñm poſt baptiſ/
mum ⁊ ieiunium in tribus temptauit: vic In gula: auaricia: et
ſuperbia. Quibus temptati reſiſtere debemus cum domino in
tribus virtutibus que ſunt iſtis contraria. ibi. Penitentia pri/
ma. Item nota ꝙ panis corpalis tribus perſonis in terra in tria
diuidit: vic Egenis in hoc exilio: afflictis in purgatorio: dei fi/
lio in excelſo. Ibi. Panis. mẽb. j.

Feria Secunda

Venite bñdicti pr̃is mei: poſſidete patũ vob
regnũ ab origie mũdi Matth. xxv.
Duo hic notant que ſunt Electorum benigna voca
tio: ⁊ celeſtis premij collatio. Primũ ibi. Venite benedicti. Se

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cundum ibi. Poſſidete paratũ vobis regnum. Circa pͥmũ no. q tria genera hoim ad deũ venire dicunt. ibi. Venire. iij. Item aduocant electi. ibi. Surgẽ. ij. Circa ſcdm nota q electi triplex habebũt pmiũ in pria. ibi. Gaudere. iij. membro. iij. Tertio notat meriti determinatio ibi. Eſuriui et dediſtis mihi manducare Nota q a cibo corpali reficiunt tria genera hoim. ibi. Panis. mẽb. j. ¶ Diſcedite a me maledicti in ignẽ eternũ. Duo hic notã tur que ſunt Extremi iudicij ſeueritas. Primuz ibi. Diſcedite a me maledicti. Scdm ibi. in ignem eternum: qui ſcz nullo fine terminat. Circa primũ nota quattuor circa extremum iudiciũ. ibi. Recordari. mẽb. iiij. Circa ſecundũ q debemus circa penas infernales attendere. ibi: recordari. memb. v.

Feria Tertia

QUerite dñm dũ iueniri põt. Inuocate euz dũ ppe ẽ. Eſa. lv. Duo h nõnt q ſũt Querẽdi oportunitas: et petẽdi neceſſitas. Primum ibi. Querite dñm dũ iueniri põt. Scdm ibi. Inuocate eũ dũ ppe ẽ. Circa pͥmũ nõ q q̃tuor nos alliciũt ad q̃rẽdũ dñz. ibi. Querere. j. Circa ſcdm nõ q dñm iuocare debem9 cuz triplici pfectiõe. ibi. Petere. j. Itẽ ppe eſt dñs ſuã miſcdiaz nob ipendẽdã q̃dru plicit. ibi. Miſericordia. j. ¶ Reũtat ipius ad dñm. ſ. et miſerebi tur ei: et ad deũ nrm qm mult9 eſt ad ignoſcẽdũ. Tria h nõnt circa dñi pietatẽ. Que ſũt benigna a deo pctõris reuocatio: et miſerantis dei recõciliatio: et multiplex grarum collatio. Primũ ibi Reuertat impius ad dñm: Scdm ibi. et Miſerebit eius. Tertium ibi. Quoniã mult9 eſt ad ignoſcendũ. Circa pͥmum nota q dñs vocat nos multiplicit. Ibi. Vocare. ij. Circa ſcdm nota q miſericordia circa peccatores quadruplex iuenit. Ibi miſericordia. j. Circa tertium nota q gra dei incompabilis eſt triplicit. Ibi. Gra dñi nri ieſu xpi. memb. iij.

Feria Quarta

SUrge comede grãdis tibi reſtat via. iij. Regũ. xix. Ad tria angel9 h hortat: vicz Ad corpis deteſtationẽ: ad corpalez cõfortationẽ: et ad pnie executiõez. Primũ ibi. Surge. ſ. de corpe et negligẽtia ad bonum opanduz. Scdm ibi. Comede. Tertiũ. Grandis eñ

reſtat tibi via ſcz ad agendã penitentiã. Circa primũ nota ꝙ ſur
gere debemus ad tria ibi. Surgere. ij. Circa ſcd̃m nota ꝙ ange
lus conſilij ſcz xp̄us cõfortat nos tripliciter in hac via ibi Con/
fortat. Itẽ ãgelꝰ miſſus a deo miſtrat nob ad q̃tuor ibi. Oẽs ſũt
admiſtratorij ſpũtus. ij. ¶ Magiſter volumꝰ ſignũ vidẽ Mat.
xvj. Tria h̃ notanẽ. Que ſũt falſa iudeorũ veneratio: iniq ipoꝝ
tẽptatio: ⁊ paſſiõis xp̄i declaratio. Primũ ibi Magiſter: cuius
tamẽ diſcipuli non fuerũt. Scd̃m ibi. Volumꝰ a te ſignũ videre
id eſt iudiciũ. Tertiũ ibi. Erit filius hois in corde terre tribꝰ di/
bus dico ⁊ hoc mediãte paſſione. Circa primũ notandũ ꝙ dñs
tanq̃ magiſter peritus docuit nos triplicẽ ſciaz ibi. S[illegible] m ve
niet ad templũ mẽb. ij. Circa ſcd̃m notandũ ꝙ xp̄s filiuz [illegible] ſe
noiat multiplici rõne ibi. Filius. ij. Item paſſus fuit p[illegible] tris
ibi. O vos oẽs: circa ſcd̃am mẽb. iiij.

¶ Feria quinta

ANima que peccauerit ipſa morieẽ. Ezech.
xviij. Duo hic innuit ꝓpheta: vicz
peccatorũ cõmiſſionẽ trãſitoriã: ⁊ eoꝝ ꝑpetuã vlti/
onez. Primũ ibi. Aia que peccauerit ſcz tpaliter. Scd̃m ibi. Ip
ſa morieẽ ſcz eternaliter. Circa primũ notãdũ ꝙ de peccati con/
miſſione tripliciẽ dolere debemus ibi. Recordari mẽb. v. ¶ Se
men abrae ſumꝰ ⁊ nemini ſeruiuimꝰ vnq̃ Joh. viij. Duo h̃ no
tãtur: que ſunt falſa iudeorũ gloriatio: ⁊ dñi ad dilectionẽ ſuam
exhortatio. Primũ ibi. Semen abrae ſumus: ⁊ nemini ſeruiui/
mus vnq̃. Scd̃m ibi. Si deꝰ pater veſter eſſet diligeretis vtiq̃
me. Circa primũ nota ꝙ triplex eſt gloriatio mũdanorũ [illegible] lo
riari ſcd̃a. Circa ſcd̃z nota ꝙ hois ad deũ dilectio ex quinq̃ ſi
gnis ꝓbatur ibi. Diligere ſcd̃o.

¶ Feria Sexta

NUnc cum vidiſſet ieſus iacentez ⁊c̃. Joh. v.
Duo hic notanẽ: que ſunt lãguoris di/
uturnitas: ⁊ curationis facilitas. Primũ ibi. Hũc cũ
vidiſſet ieſus ⁊ cognouiſſet q: iã multũ tpis haberet. Scd̃m ibi
Vis inquit ſanus fieri. Augꝰ. Plus illud ꝙ vitia aiarũ ſanat q̃
languores corporũ mortaliũ. Circa primũ nota ꝙ quadruplex ẽ
ſtatus hoim peccatoꝝ ibi. Surgere ꝑma. Item videt nos dñs

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

quadruplicit᷑.ibi. Uidere.j. Circa ſcd̄m nota ꝙ dn̄s ſanat egro tos quadruplicit᷑.ibi. Sanare.ij. ¶ Surge tolle grabatū tuuz et ambula. Adduci nos dn̄s hic hortat᷑: vicȝ ad peccati cognitio/ nem: ⁊ ad plenariā ſatiſfactionē. Primū ibi. Surge tolle graba tum tuum. vicȝ per cognoſcēdo q̄ȝ graue ſit onꝰ peccati. Scd̄m ibi. Et ambula ſcȝ de virtute in virtutē. Circa primū nota ꝙ ad quattuoꝛ ſurgere debet peccatoꝛ.ibi. Surgere.ij. Circa ſecūdū nota ꝙ per triplicē viam debet ambulare peccatoꝛ penitēdo.ibi Penitentia ⁊ ibi. Contritio.ij.

Sabbato

Aſumpſit ieſus petrum ⁊ iacobū ⁊ io hannez fratrē eius ⁊ duxit illos in montē excelſum: ⁊ trāſfiguratꝰ eſt ante illos. Mat.xvj. Duo hic notant᷑ que ſunt: Filij dei aſcē ſio: ⁊ ſecretoꝛū reuelatio. Primū ibi. Aſſumpſit ieſus petrū ⁊c̄. Scd̄m ibi. Et trāſfiguratꝰ eſt ante ⁊c̄. Circa primū nota ꝙ dn̄s diſcipulis ſuis tanq̄ȝ amicis quattuoꝛ cōmunicauit.ibi. Amicꝰ. ij. ¶ Acceſſit ieſus ⁊ tetigit eos ⁊ dixit: Surgite nolite timē. Duo hic notant᷑ que ſunt: Tangentis dn̄i dignatio: ⁊ meſtoꝛū cōmu tabilis cōſolatio. Primū ibi. Acceſſit ieſus ⁊ tetigit eos. Scd̄m ibi. Surgite nolite timere. Circa primū nota ꝙ cōtactus domi/ ni quadruplex inuenit᷑.ibi. Tangere. Circa ſecūdū nota ꝙ ſur gere debemus ꝓpter tria.ibi. Surgere.iij.

Dominica Secunda

Hec eſt volūtas dei ſctificatio vr̄a j. Theſ.iiij. Duo hic notant᷑ que ſunt: Filij dei circa nos beniuolen/ tia: ⁊ noſtre ſalutis indigentia. Primū ibi. Hec ē vo luntas dei. Secundū ibi. Sanctificatio vr̄a.i.mundatio. Circa ꝓmū nota ꝙ eſt multiplex circa nos dei volūtas.ibi. Uolūtas. ij. Circa ſcd̄m nota ꝙ debemꝰ nos hoc tp̄e mūdare triplicit᷑.ibi. Cōtritio.ij. ⁊ ibi. Pn̄ia.j. ¶ Miſerere mei dn̄e fili dauid Mat. xvj. Duo h̄ notant᷑ q̄ ſunt: Diuine gr̄e poſtulatio: ⁊ egritudinis declaratio. Primū ibi. Miſerere mei fili dauid. Secundū ibi. Filia mea a demonio vexat᷑. Circa ꝓmū nota ꝙ quadruplex eſt dei miſericoꝛdia circa peccatores.ibi. Miſericoꝛdia.j.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

¶ Feria Secunda

QUeritis me ⁊ i pctō vr̄o moriemi Joh̄.viij.
Duo h̄ nōnt̄ q̄ ſūt: Deteſtabilis iu
deoꝝ inquiſitio: ⁊ deſolabil' iudeoꝝ ꝑditio. Primū ibi
Queritis me. Glō. nō deſiderio ſ; odio. Scd̄ʒ ibi. Et i pctō vr̄o
moriemi. Circa ꝑmū nō ꝙ ꝑſone q̄druplices deū q̄rūt. ibi. Que
re. ij. Circa ſcd̄m nō ꝙ morte q̄druplicē iuenim⁹. ibi. Mortu is
¶ Cū exaltaueritis filiū hoīs tūc ꝯgnoſcetiſ q̄ ego ſū. Tria h̄ de
clarat de ſe fili⁹ dei q̄ ſūt: Paſſiōis q̄litas: ipſi⁹ hūilitas: ⁊ diuine
nature v̄itas. Primū ibi. Cū exaltaueritis. i. me crucifix[e]ritis.
Scd̄ʒ ibi. Filiū hoīs. Tertiū ibi. Tūc ꝯgnoſcetis q̄ ego ſū. Sl.
Ver⁹ de⁹. Circa ꝑmū nō ꝙ mlt̄iplex ē xp̄i exaltatio. ibi. Exalt[at]i
j. Circa ſcd̄ʒ nō ꝙ filiū hoīs dn̄s ſe noīat mlt̄iplici rōne. ibi. [Fi]li⁹
ij. Circa tertiū nō ꝙ ſignt̄ dic̄ Ego triplici rōne. ibi. Exalta[re]

¶ Feria Tertia

QUi maior eſt veſtrrū erit miſter veſter
Mat. xviij. Duo h̄ nōnt̄ q̄
ſūt glīa dignitatis ⁊ officiuʒ humilitatis. Primū ibi.
Qui maior eſt vr̄m. ſ. dignitate. Scd̄m ibi. Erit miſter vr̄. ſ. hūi
litate. ibi. Gliari. j. ⁊. ij. Itē miſtri dei tāq̄ʒ hūiles ex trib⁹ gliant̄
ibi. Gliari. j. ¶ Qui ſe hūiliat exaltabit̄. Duo h̄ nōnt̄ q̄ ſūt: Ele
ctoꝝ hūiliatio tp̄al': ⁊ ſublimatio ipoꝝ et̄nal'. Primū ibi. Qui ſe
hūiliat. Scd̄m ibi. Exaltabit̄. Circa ꝑmū nō ꝙ hūilitas amāda
ē triplici rōne. ibi. Hūilitas Itē dʒ ſe pctōr mlt̄tplr̄ hūiliare ibidē

¶ Feria Quarta

COnuerte luctū tuū in gaudiū Heſt. xiij.
Duo h̄ nōnt̄ q̄ ſūt: Meſticia
tp̄al': ⁊ electoꝝ leticia et̄nal'. Primū ibi. Conuerte lu
ctū tuū. Scd̄m ibi. In gaudiū. Circa ꝑmū nō ꝙ flet⁹ ⁊ meſticia
electoꝝ q̄druplex iuenit̄ ibi. Flere. ij. ⁊ ibi. Cōſolatio. Circa ſe
cūdū nō ꝙ triplex ē gaudiū electoꝝ ibi. Gaudē. j. ¶ Ecce aſcēdi
muſ hierl'm: ⁊ fili⁹ hoīs tradet̄ Mat. xx. Duo h̄ nōnt̄ q̄ ſūt Paſ
ſiōis q̄litas: ⁊ reſurrectōis celeritas. Primū ibi. Ecce aſcēdim⁹
hierl'aʒ. Scd̄m ibi. Et die tertia reſurget. ſ. a mortuis. Circa pri
mū nō ꝙ eſt q̄druplex aſcēſionis gradus. ibi. Aſcēdere. ij. I[te]m
xp̄s paſſus eſt ꝓpter tria ibi. O vos circa. ſecundū mēbrū.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Feria Quinta

Homo quidam erat diues Luc. xv. A tribus reprehendit hic diues: vicz A ſupbia: a gula: ⁊ ab imiſericordia ſiue auaritia. Primū ibi. Induebat purpura ⁊ byſſo. Secundum ibi. Epulabatur quotidie ſplēdide. i. laute. Tertiū ibi. Et nemo illi dabat. Contra hec tria tribus virtutibus inſiſtendū eſt ſatiſfaciēdo ibi Penitētia. j. ¶ Erat quidā mēdic⁹ noīe Lazarus Lu. xvj. Duo h̄ notant̄ q̄ ſunt: Indigētia tpalis: ⁊ denoīatio familiaris. Primum ibi. Erat quidā mēdic⁹. Scōm ibi. Noīe Lazar⁹. Circa p̄mum nota ꝙ triplex eſt pauptas. ibi. Pauptas. Circa ſcōm nō q̄ paupes triplicit̄ remunerant̄. Ibidē meb. ij.

Feria Sexta

Veni mittā te ad eos. Vade ergo ⁊ vide ſi ſint cūcta ꝓſpera erga frēs tuos Gen̄. xxxvij. Duo hic notantur circa xp̄i miſſionem que ſunt: Mittentis benignitas: ⁊ iudeoꝝ iniquitas. Primū ibi. Veni mittā te ad eos. Scōm ibi. Venite occidamus eum ⁊ mittamus eū in ciſternā veterem. Circa primuz notādum ꝙ pr̄ celeſtis miſit filiū ſuum ad tria ibi. Miſit. ij. Itē videt nos quadruplicit̄ ibi. Videre. j. Circa ſecundū notādum ꝙ tria aggrauāt xp̄i paſſionē. ibi. O vos. memb. iiij. ¶ Querentes eum tenere timuerunt turbas Matth. xxj. Duo hic notantur que ſunt: Querentiū dn̄m deteſtatio: ⁊ ſimplicium populorum cōmendatio. Primū ibi. Querētes euz tenere. ſ. ad occidēdum. Secunduz ibi. Quia ſicut ꝓphetā eum habebant. Circa primum notandum ꝙ perſone quadruplices dominū querunt. ibi. Querere. ij.

Sabbato

Surgam ⁊ ibo ad patrem meum Lu. xv. Duo hic notant̄ que ſunt: Conſcientie diſcuſſio: ⁊ peccati recognitio. Primum ibi. Surgam ⁊ ibo ad patrem meuz. Glō. Quia me iacere recognoſco. Secundū ibi. Pater peccaui in celū ⁊c̄. Circa primū nota ꝙ ſurgere debemus q̄druplicit̄. ibi. Surgere. ij. Circa ſecundū nota ꝙ tria debem⁹ recognoſcere in cōmiſſiōe peti. ibi.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Recordari.memb.ij. Item ibi. Cõfeſſio.ij.¶ Vidit illum pater ⁊ miſericordia motus eſt. Duo hic notant̃ que ſũt: Filij dei benignitas: ⁊ peccatoris vtilitas. Primũ ibi. Vidit illũ pater. Secundũ ibi. Miſcõia motus. Circa primũ nota ꝙ quadruplicit̃ videt nos dñs.ibi. Videre.ij. Circa ſecundũ nota ꝙ dei miſericordia q̃druplex eſt circa pctõres.ibi. Miſericordia.j.

Dominica Tertia

Eſtote imitatores dei ſicut filij chariſſimi. Eph.v. Ad duo nos hortat̃ Apl's vicz ad ſequendum dominũ in cõuerſionis ſanctitate: ⁊ in mutua charitate. Primũ ibi. Eſtote imitatores dei. Secunduz ibi. Et ambulate in dilectione dei. Circa primum nota ꝙ deum ſequi ⁊ imitari debemus tripliciter ibi. Sequi.j. Circa ſcđm nota ꝙ ad dilectionez ꝓximi tenemur triplici ratione.ibi. Diligere.¶ Chriſtus dilexit nos: ⁊ tradidit ſemetipſum pro nobis. Duo h̃ notant̃ que ſũt: Filij dei ad nos dilectio ⁊ dilectionis executio. Primũ ibi. Chriſtus dilexit nos. Scđm ibi. Et tradidit ſemetipm̃ pro nobis. Greg⁹ Probatio dilectionis: exhibitio eſt operis. Circa primum nota ꝙ dilectio xp̃i ad nos tripliciter cõmendat̃.ibi. Diligere.j. Circa ſecundũ nota ꝙ pater celeſtis filiũ ſuum dedit ad quattuor.ibi. Dare.¶ Beatus venter qui te portauit Luc̃.xj. Duo hic notant̃ que ſunt: Marie beatitudo ineffabilis: ⁊ partus eius ineſtimabilis. Primum ibi. Beat⁹ venter. Scđm ibi. Qui te portauit. Circa p̃mũ nota ꝙ multiplex eſt beatitudo.ibi. Beat⁹. Circa ſecũdũ nota ꝙ tria beatã ꝟginẽ dignam effecerũt vt xp̃m in ſuo vtero geſtaret.ibi. Cum eſſet deſpõſata circa ſcđm mẽb.¶ Beati qui audiũt verbũ dei. A duobus h̃ electi dei cõmẽdant̃ que ſunt: Sapor diuine informationis: ⁊ fructus oꝑationis. Primũ ibi. Beati qui audiũt verbũ dei. Scđm ibi. Et cuſtodiũt illud.i.opere cõplebũt. Circa primũ nota ꝙ tria ſunt veriſſima ſigna ſaluandorum.ibi. Signa.iij.

Feria Secunda

Lauare ſepties in iordane: ⁊ recipiet ſanitatem caro tua atqꝫ mundaberis.iiij. Regũ.v. Duo hic innuit propheta circa mundatio

nem leproſi: vicȝ modū ⁊ effectū. Modū ſiquidē in baptiſmi re
generatione. Effectū in ſanitatis cōſeruatiōe. Primū ibi. Laua
re ſepties in iordane qui baptiſmū ſignat. Secundū ibi. Et reci
piet ſanitatē caro tua atq̄ mundaberis. Circa primū nota ꝙ q̄t
tuor modis homo mundat̄ ibi. Mundare. Et ibi. Contritio. ij.
¶ Putabā ꝙ tāgeret manu ſua locū lepre ⁊ curaret me. Duo h̄
ponit. Naamā vicȝ medicamētilenitatē: ⁊ curādi velocitatem.
Primū ibi. Putabā ꝙ tāgeret manu ſua locū lepre. ſ. lenit̄. Se
cundū ibi. Et curaret me. ſ. velocit̄. Circa p̄mū nota ꝙ eſt q̄dru
plex dn̄i tactus ibi. Tangere. iij.

Feria Tertia

Seruus tu⁹ vir me⁹ mortu⁹ eſt. iiij. Reg. iiij
Tria hic mulier iſta inuit vicȝ Ui/
ri mortem corporalem: ⁊ creditoris inſtantiam poten
tialem: ⁊ ſuam inopiaȝ ſpecialem. Primū ibi. Seru⁹
tuus vir meus mortu⁹ eſt. Scd̄m ibi. Ecce creditor venit vt tol
lat filios meos ad ſeruiendum ſibi ſcȝ pro debito quo tenemur.
Tertium ibi. Nō habeo quicq̄ ancilla tua in domo mea niſi pa
rum olei quo vngar. Circa p̄mū nō ꝙ mortē q̄druplicē iuenim⁹
ibi. Mortu⁹. j. Circa ſecundū nota ꝙ creditor nr̄ eſt xp̄s cui de/
bemus reddere ibi. Reddere. Circa tertium nota ꝙ triplex eſt
pauptas. ibi. Pauptas. ¶ Ubi duo vel tres cōgregati fuerint
in noīe meo ibi ſū i medio eoꝝ. Mat. xviij. Duo h̄ nōn̄ q̄ ſunt:
Cōgregatio ſpūalis: ⁊ p̄ntia dn̄icalis. Primū ibi. Ubi duo vel
tres. Secūdū ibi. In medio eorū ſum. Circa p̄mū nota ꝙ electi
ↄgregari debēt in noīe ieſu quadruplici rōne. ibi. Nomē. ij. Cir
ca ſecunduȝ nota ꝙ de⁹ p̄ſentialit̄ eſt nobiſcū q̄ttuor modis. ibi.
Uobiſcum. ⁊ ibi: Manere.

Feria Quarta

Honora patrē tuū ⁊ matrem tuam Exo. xx.
Duo lex data a domino p̄ncipalit̄
comprehēdit: vicȝ dilectionē dei ⁊ proximi. Siqui/
dem dilectio dei quantū ad tria precepta data eſt cū
dicitur. Non habebis deos alienos ⁊c̄. Dilectionē proximi cuȝ
dicit̄. Honora patrem ⁊ matrem. Glō. officio pietatis. Propt̄
hanc duplicem dilectionem lex in duabus tabulis ſcripta erat.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Circa primū nota ꝙ deum diligere debemus tripliciter ibi. Dili-
gere. ij. vbi dr nota. Probat aūt dilectio hoīs ad deū ex quin-
ꝗ ſignis ibidē diligere. Circa ſecundū nota ꝙ ꝓximuʒ diligere
debem᷒ triplici rōne. ibi. Diligere. iij. ¶ Populus hic labijs me
honorat: cor aūt eorū longe eſt a me. Mat. xv. Duo hic notant
que ſunt: Simulata phariſeorum deuotio: ⁊ iniqua cordis de-
ceptio. Primū ibi. Populus hic labijs me honorat. Secun-
dum ibi. Cor autem eorum longe eſt a me. Circa primum no[ta]
ꝙ homo ſincerus hoc tempore deū honorare debʒ: Corde: o[re]
⁊ ope: vicʒ Cordis cōtritione. Oris confeſſione. Operis ſatiſfa-
ctione. ibi. Confeſſio. ij.

Feria Quinta

Bonas facite vias veſtras: et ſtudia veſtra ⁊ habitabo vo-
biſcum Hiere. vij. Duo hic notant q̄ ſunt: Perfecti-
onis oꝑatio: ⁊ xp̄i nobiſcū cōuerſatio. Primum ibi.
Bonas facite vias vr̄as ſcilʒ pnia. Scōm ibi. Et habitabo vo-
biſcum. Circa p̄mū nota ꝙ via ꝑfecte penitentiū eſt triplex. ibi.
Pnia. j. Circa ſecundū nota ꝙ dn̄s habitat cum hominibus q̄-
druplicit̄er. ibi. Vobiſcum. Item in triplici hoſpitio libent̄ ma-
net. ibi. Manere. ¶ At ille ſimul manus imponens curauit eos
Lu. iiij. Duo h̄ nōnt̄ q̄ ſūt ſbita egrotātiū curatio: ⁊ diui[ni]tatis de-
claratio. Primū ibi. At ille ſingul̄ man᷒ iponēs curauit eos. Se-
cundū ibi. Exibāt aūt demonia a multis clamantia ⁊ dicētia: q[uia]
tu es fili᷒ dei ſcʒ qui h̄ operaris. Circa p̄mū notādū ꝙ dn̄s qua-
druplicit̄ ſanat egrotos. ibi. Sanare. ij. Item tactus manuū do-
mini quadruplex. ibi. Tangere. Circa ſecundū nota ꝙ xp̄us di-
uerſarū perſonaꝝ fili᷒ dr. ibi. Fili᷒. j.

Feria Sexta

Voca virum tuum ⁊ veni huc ſcʒ ad deuʒ tuū Joh. iiij. Duo
hic notātur que ſunt: Vocātis nos auctoritas: ⁊ ve-
nientium vtilitas. Primum ibi. Voca virum tuum.
Secundum ibi. Et veni huc. Circa primum nota ꝙ dn̄s voc[at]
nos multipliciter. ibi. Vocare. j. Circa ſecūdū nota ꝙ tr[ia] ge-
nera ad dominuʒ veniunt. ibi. Venire. iij. ¶ Ego miſi vos metere

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

q̄ nō laborastis. Duo hic notantur que sunt: Persone digni/tas: ⁊ mittentis auctoritas. Primum ibi. Ego scꝫ quantum ad diuinam dignitatem. Secundum ibi. Nisi vos ⁊c̄. Circa pri/mum nota q̄ filij dei dignitas ex multis operibus suis ꝓpendit ibi. Exaltari. ij.

Sabbato

Diluculo iterū venit iesus in tēpluꝫ Duo hic notātur de xp̄o ad nostram eruditionem que sunt: Oratorij fre quentatio: ⁊ tp̄is determīatio. Primū ibi. Uenit ih̄s in tēplum. Scd̄m ibi. Diluculo: non sero. Circa primum notā/dum q̄ iesus venit in templuꝫ triplici ratione. ibi. Statim venit ad templum omittente primū mēbrū. Circa secūduꝫ nota q̄ ex=emplo xp̄i in conuersione moram ꝓtrahere non debemus ibi. Conuerti. ij. circa p̄mū mēbrū. Item cōfessio. ij. ¶ Uade ⁊ ampli/us noli peccare. Duo hic notant̄ que fecit dn̄s circa peccatriceꝫ q̄ sunt: Pia scelerū remissio: ⁊ exigua ipsius satisfactio. Primuꝫ ibi. Uade q̄ dimissuꝫ est peccatum tuū. Scd̄m ibi. Ampli⁹ noli peccare. Circa primū nota q̄ dn̄s triplicē habet circa peccatorē mīficordiā. ibi. Misericordia. j.

Dominica Quarta

Abijt ergo iesus i mōtē: ⁊ ibi sedebat cū di/scipul̄ suis Joh. vj. Duo h̄ nōnt̄ q̄ sūt Sublimitas ascēsiōis: ⁊ studiū iformatiōis. Primū ibi. Subijt iesus i mōtē. i. sursū iuit vel ascēdit. Scd̄m ibi. Sede bat cū discipulis suis. s. loquēs eis vtilia. Circa p̄mū nō q̄ q̄dru plex ē ascēsiōis gradus. ibi. Ascēdere. Circa scd̄m nō q̄ triplicē docet dn̄s sciam. ibi. Statim venit dn̄s ad tēplū mēb. iij. ¶ Col/ligite q̄ supauerūt fragmēta ne pereāt. s. panes eterne vite. Col ligite ergo fragmēta. i. singula passionē aggrauātia ne pereāt. i. i obliuioneꝫ veniant. ibi. Leuare. iij. Membro. iij. Quere plus dn̄ica vlt̄. post trinitatem.

Feria Secunda

Quod signum ostēdis nobis quia h̄ facis. Duo h̄ notā tur q̄ sunt diuine potētie manifestatio: ⁊ deliquentiū castigatio.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Primũ ibi. Nõ ſignũ oñdis. ſ. diu[ine] potẽtie. Secũ[dum] ibi. Quis h facis. ſ. qꝛ vẽditores de tẽplo eijcis ⁊ flagellas. Circa p̄mũ nõ ꝙ fili⁹ dat⁹ eſt nob in q̃druplex ſignum. ibi. Signa. ij. ¶ Soluite tẽplũ hoc. i. ſoluetis ⁊ in tribus dieb⁹ reedificabo illud. Duo h notant̃ que ſunt Filij dei paſſio cõtumelioſa. ⁊ ip[ſius] reſurrectio glorioſa. Primũ ibi. Soluite tẽpluz hoc ſcʒ p crucis paſſio[nem]. Scõm ibi. Et in trib⁹ diebus excitabo illud ſcʒ in reſurrectione Circa p̄mũ nõ ꝙ xp̄s paſſ⁹ ẽ triplici rõne. ibi. O vos. circa hoꝫ memb. iiij. Itez quadruplex eſt templum. ibi. Templũ. iij.

Feria Tertia

Recesserunt cito de via quam oſten[di]ſti eis. Exod. xxxij. A duobus reprehendit̃ populus in quibus deliquit: v[idelicet] Viam veritatis deſerendo: ⁊ deos alienos adorando. Prim[um] ibi. Receſſerũt cito de via ⁊c̃. Scõm ibi. Fecerũt ſibi vitulũ cõflatile ⁊ adorauerunt. Circa primum nota ꝙ triplex eſt via veritatis ⁊ penitentie quam deſerere non debemus. ibi. Contritio. ſecunda. Et ibi. Penitentia. ij. ¶ Miſertus eſt poplo ſuo dominus deus noſter. Duo hic notant̃ que ſunt. Placabilis dei miſeratio: ⁊ delicti delectatio. Primum ibi. Miſertus eſt dominus. Secundũ ibi. Populo ſuo ſcʒ idolis imolando. Circa primum nota ꝙ eſt triplex dei miſcdia. ibi. Miſcdia. j.

Feria Quarta

Lauamini mundi eſtote Eſa. ij. Duplex ſtatus hominum hic deſcribitur: vicʒ Peccatorum ſiue penitentium: ⁊ innocẽtium. Siquidem penitentiũ per lachrymaruʒ effuſionez: inocentiũ per mundicie cõſeruationẽ. Primũ ibi. Lauamini ſlõ. Lachrymis pnie. Scõʒ ibi. Mũdi eſtote. i. pmanete. Circa p̄mũ nõ ꝙ q̃druplex eſt flet⁹ penitẽtiũ. ibi. Flere. ij. Circa ſm nõ ꝙ q̃druplr mũdat̃ hõ ibi. Mũdare. Nõ ꝙ triplex ẽ purgatio ſiue emũdatio ſpũal' ibi. Poſtq̃ȝ ipleti ſũt dies purgationis ¶ Scim⁹ qꝛ pctõres nõ audit de⁹ Joh. 9. Duo h nõnt̃ q̃ ſũt petẽtis indignitas: ⁊ obediẽtis vtilitas. Primũ ibi. Scim⁹ qꝛ peccatores nõ audit de⁹. Scõm ibi. Siquis dei cultor eſt ⁊ volũ[tatem] eius facit hunc exaudit. Circa primum nota ꝙ tria ſunt nec[eſſaria]

ria pe eti.ibi. Petere.j.et.ʒ. Circa ſcōm nota ꝙ dei voluntate obedientes tr a cōſ equunt̃ ibi. Voluntas.j.

Feria Quinta

Dimitte illā: aīa eius in amaritudine eſt. Reg. Duo h̄ notant̃ q̄ ſūt: Interior cordis tribulatio: ⁊ tribulatiōis declātio. Primū ibi Aīa ei⁹ i amaritudie ē. Scōʒ ibi. Nūqd petiui filiū a dño meo q̄ ſcʒ mortu⁹ eſt. Circa ꝑmū nō ꝙ q̄tuor ſūt q̄ hoieʒ ad cōtritōeʒ iducūt ibi. Cōtritio.j. Quere plus dñica.xvj.p⁹ trinitatē.

Feria Sexta

Lazarus amic⁹ nr̄ dormit. Sed vado vt a ſomno excitē eū. Duo dñs h̄ dič de lazaro: vicʒ tpalē mortis paſſionē: ⁊ potētialē ei⁹ reſuſcitationē. Primū ibi. Lazar⁹ amic⁹ nr̄ dormit. Secūdū ibi. Vado vt a ſomno ſuſcitē eū Circa ꝑmū nō ꝙ ſūt q̄tuor genera hoim pctōꝝ: vicʒ Cadētiū: iacētiū ʒ: dormientiū: ⁊ ſedētium ibi. Surgere.j. Itē nō ꝙ mortē q̄druplicē inuenimus.ibi Mortuus.j.¶ Jeſus autē ſurſum eleuatis oculis dixit. Pater gratias ago ibi. Leuare.ij

Sabbato

Et ſi illa oblita fuerit ego tn̄ non obliuiſcar tui Eſa.xlix. Duo h̄ notant̃ q̄ ſunt Dñi circa pctōrē miſ̃atio: ⁊ miſerationis declaratio. Primū ibi. Ego nō obliuiſcar tui ꝫ miſerebor. Scōm ibi. Ecce in manib⁹ meis deſcripſi te. Circa ꝑmū nota ꝙ triplex ē dei miſericordia circa pctōres.ibi. Miſcdia.j. Circa ſcōm nō ꝙ dñs cicatrices vulnerū reſeruauit multiplici rōne.ibi. Videte manus meas.¶ Qui ſequit̃ me nō ambulat in tenebris Joh.viij. Duo h̄ notant̃ ad q̄ dñs nos hortat̃: vicʒ ad ſancte conuerſatiōis imitationē: ⁊ peccatorū deteſtationem. Primū ibi. Qui ſequit̃ me ſcʒ ꝑ bonā ꝯuerſationē. Scōm ibi. Nō ābulat i tenebris pctōꝝ. Circa ꝑmū nota ꝙ dñm ſequi debemus tripliciť ibi. Seq.ij.

Dominica In Paſſione.

Chriſtus per ꝓprium ſanguinem ſuum introiuit ſemel in ſancta eterna redemptione iuenta Heb.ix. Duo hic notant̃ que ſūt

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Voluntaria xp̃i paſſio: ⁊ ſue paſſionis determinatio. Primum
ibi. Chriſtus per ꝓpriũ ſanguinẽ ſemel introiuit. i. voluntarie
iuit in ſancta. i. eterna tabernacula. Scd̃m ibi. Eterna redẽptio
ne inuenta: quia alias homo redemi non potuit. Circa p[ri]mum
nõ ꝙ dei filius pluries ſanguinẽ ſuũ fudit. ibi. Sponſus ſangui
num tu mihi es. Item ꝓprium ſanguinem dicit: quia p[ro]p[r]io fi
lio non pepcit: ſed pro nobis omnibus tradidit illum. Dedit au
tem propriũ filium ad quattuor. ibi. Dare. Circa ſecundum no
ta ꝙ tanq̃ redemptor noſter xp̃us introiuit. ibi. Mi pater ſi fi
eri poteſt. membro. 3. Item Miſit. 3. ¶ Quis ex vobis arguet
me de peccato Joh. viij. Duo hic chriſtus de ſe inuit: vicꝫ Pec
cati imunitatem: ⁊ diuine nature dignitatẽ. Primuꝫ ibi. Quis
ex vobis arguet me de peccato a quo ſi imunis ſum. Secunduꝫ
ibi. Si veritatem dico vobis ſcꝫ quia filium dei ſe dicit. Quare
non creditis mihi? Circa primum nota ꝙ tria paſſionem chriſti
aggrauant ibi. O vos omnes. membro. iiij. Circa ſecunduꝫ no
ta ꝙ chriſtus diuerſarum perſonarum filius dicitur ibi. Filius.
j. ¶ Qui eſt ex deo verba dei audit. Duo hic genera hominuꝫ
deſcribuntur: videlicet Electorum et peruerſorum. Prim[um]
ibi. Qui eſt ex deo verba dei audit. Secundum ibi. Pro[pter]e[a]
vos non auditis: quia ex deo non eſtis. Circa primum nota ꝙ
plura ſunt ſigna electorum. ibi. Signa. iij. plus infra de paſſiõe.

Feria Secunda

Adhuc modicũ vobiſcũ ſum ⁊ va
do ad eũ q̃ me mi
ſit Joh. vj. Duo hic notant̃ de xp̃i preſentia que ſũt
T̃pis breuitas: ⁊ redeundi oportunitas. Primũ ibi
Adhuc modicũ vobiſcũ ſum: Scd̃m ibi. Et vado ad eũ qui me
miſit. Sufficiẽs eſt eos credere tãq̃ p̃ri. De ipis ſic ꝯq̃ſtur⁹ imo
cicatrices ꝫ eos oſtẽſur⁹. Circa p̃mũ nõ ꝙ dei fili⁹ cõuerſat⁹ eſt ſi
uc habitauit nobiſcũ q̃drupl'r. ibi. Vobiſcuꝫ. Et ibi. Mane[t].
Circa ſcd̃m nota ꝙ de⁹ pater miſit filiũ ſuũ ad tria ibi. Miſit. iij
¶ Stabat ieſus ⁊ clamabat dicens: Siquis ſitit veniat ad me ⁊
bibat. Duo hic notant̃ que ſunt: Filij humilitas ⁊ ſitientiũ vti
litas. Primũ ibi. Stabat ieſus ⁊ clamabat. Scd̃m ibi. Si quis
ſitit veniat ad me ⁊ bibat. Circa p̃muꝫ nota ꝙ tria genera hoim

ad deuz veniunt ibi. Venire. iij. Item ſurrexit rex de ſolio ſuo Jon. iij. Vide ibi. Surgere. ⁊ ibi. Contritio.

Feria Tertia

Aſcendit ieſus in templum non manife/ſte: ſed quaſi in occulto Joh. vij. Duo hic notant̄ circa dñi paſſionē que ſūt: Paſſionis qualitas: ⁊ tpis ſolennitas. Hec duo paſſionē aggrauāt. Primū ibi. Tūc ⁊ ipe aſcendit ſcz p crucis paſſionez. Scdm ibi ad diem feſtum: ⁊ hoc ad maiorē ſui cōfeſſionē. Circa primuz nota q̄ eſt quadruplex xp̄i aſcenſus ibi. O vos omnes circa ſecundā. memb. iij. ¶ Judei ergo querebant eum dicētes: Ubi eſt ille: Duo hic notant̄ que ſunt: Querentiū doloſitas: ⁊ eorū pueríitas. Primū ibi. Judei ergo qurebāt euz. Scdm ibi Ubi eſt ille. ſ. qui reus ē mortis. Circa pmū nota q̄ q̄tuor genera hoim q̄rūt deū. ibi. Querere. Circa ſcdm nō q̄ de xp̄o fiūt q̄ſti/ones ibi. Ubi eſt qui natus eſt rex iudeorū:

Feria Quarta

Dilige amicum tuum. i. proximuz tuū ſicut teipſum. Leuit. xix. Duo hic notant̄ que ſunt: Precipientis auctoritas: ⁊ p̄cepti qualitas. Primū ibi. Dilige p/ximū tuuz impatiuo mō. Secundū ibi. Sicut teipm ⁊ dicit. Ne memoreris iiurie ciuiū tuorū. Circa pmū nota q̄ pximū dilige/re debem⁹ triplici rōne ibi. Diligere. iij. Itē hoc p̄ceptū non ha/bētes tria pdūt ibi. Charitas. mēb. ij. ¶ Oues mee vocez meam audiunt Joh. x. A duobus hic electi cōmendant̄: vicz A cele/ſtium ſapiditate: ⁊ ab imitationis ſanctitate Primū ibi. Oues mee vocē meā audiūt. Scdm ibi. Et ſequat̄ me. Circa ſcdm no/ta q̄ triplicit̄ deū ſequi debem⁹. ibi. Sequi. ij.

Feria Quinta

Domine deus ne auferas miſcdiam tuā a nob ppt̄ abraā dilectū tuū Dan. iij. Duo h inuit pпheta: vicz Dei miam in iuocādo: ⁊ pt̄iarchaꝝ auxiliū in implorādo Primū ibi. Dñe de⁹ ne auferas miam tuam. Scdm ibi. Propt̄ abraaz dilectū tuū. Circa primū nota q̄ triplex eſt circa nos dei miſcdis. ibi. Mia. j. Circa ſcdm nota q̄ dñs electis ſuis tripli/

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

cem oſtēdit dilectionē. ibi. Diligere. ſ. ¶ In aīo ꝯt ito ⁊ ſpū hūi
li ſuſcipiamur a te dn̄e Dan. iij. A duob⁹ h vere penitēs cōme
datur: vicȝ Ab interiori cordis contritiōe: ⁊ ab oīn … ſui
miliatione. Primuȝ ibi. In aīa cōtrita ſcȝ ſuſcipiamur nec … no
ueamur. Secundū ibi. Et ſpū hūili. i. volūtarie hūiliatiōis. Cir
ca p̄mū nō ꝙ tria nos inducūt ad verā cōtritionē. ibi. Cōtritio.
Circa ſcōm nō ꝙ pctōr hūiliare ſe dȝ triplici rōne. ibi. Hūil…
ſ. ¶ Ut ꝯgnouit ſtās retro. Quere Marie magdalene

Feria Sexta

Hic homo multa ſigna facit Joh. xj. Duo
hic notantur que ſunt Filij dei
benignitas: ⁊ iudeorū malignitas. Primum ibi. Hic
homo: nō dicūt de⁹ ſed homo multa ſigna faci…
egrorū curatiōe: demoniorū eiectione: mortuoꝝ reſuſcitatiōe
Scōm ibi. Si dimittim⁹ eū ſic. i. illeſū vl' incorreptū: oēs credēt
in eum. Circa p̄mū nō ꝙ ex diuina grā ⁊ integritate ſanat multi
plicit'. ibi. Sanare. ¶ Expedit vob vt vn⁹ moriat' hō pro popu
lo. Hic duo notant' q̄ ſunt: Paſſionis neceſſitas: ⁊ nr̄a vtilitas.
Primū ibi. Expedit vob ⁊c̄. Scōm ibi. Et nō tota gens pereat
Circa p̄mū nō ꝙ xp̄m expediebat mori ⁊ ſic ad prēȝ redire ꝓpt'
tria. ibi. Aſcēdit pandens iter ante eos.

Sabbato

Recordare ꝙ ſteterim in ꝯſpectu tuo
vt loquerer pro eis bona
Hiere. xviij. Duo hic dicit ad nr̄am cōſolationē: vicȝ
Preſentiā hūilitatis: ⁊ interceſſionē neceſſitatiſ. Pri
mū ibi. Recordare ꝙ ſterim i ꝯſpectu tuo ſcȝ p̄ſentialit' ſteterim
non ſederim. Secundū ibi. Ut loquerer pro eis bona. Circa pri
muȝ nō ꝙ dei fili⁹ ſtare dr̄ ad quincꝫ. ibi. Stare. Itē ibi. O vos
oēs. mēb. ȝ. ¶ Subleuatis ihs ocul' in celū dixit. Pr̄ venit hora
Joh. xvij. Duo h inuit dei fili⁹: vicȝ Int'iorē cordis deuotiōeȝ
⁊ pr̄is iuocatiōeȝ. Primū ibi. Subleuatis ihs ocul' i celū. Scōȝ
ibi. Pr̄ venit hora clarifica filiū tuū. i. manifeſta me eſſe filiū tuū
p reſurrectiōeȝ. Circa p̄mū nō ꝙ q̄druplicē iuenim⁹ eleuatiōeȝ
ibi. Leuare. ȝ.

Dominica In Palmis

Qui cum in forma dei eſſet non rapinam ar
bitratus eſt eſſe ſe equalem deo.
Philipp̄.ij. Duo hic notant̃ que ſunt: Diuine natu
re nobilitas: ⁊ xp̄i ieſu humilitas. Primum ibi. Qui
in forma dei eſſet. Glō. i. in plena eſſentia ⁊ eq̄litate pr̄is. Secū/
dum ibi. Semetip̄m exinaniuit formaꝫ ſerui accipiēs. Glō. non
ſubſtantiā euacuās: nō formā dei imutans. Circa p̄muꝫ nota ꝙ
tria aggrauāt dn̄i paſſionē. ibi. O vos. mēb. j. Itē diligere p̄ma
mēb. iij. ¶ Uidēs ciuitatē fleuit ſup illam Luc̄. xix. ibi. Dn̄i ca. x.
¶ Ego ſi exaltatꝰ fuero a t̄ra. ibi. Exaltari. ij. ¶ Amice ad q̄d ve/
niſti: Joh̄. xij. Nota ꝙ dn̄s iudā tripliciť a ꝑpoſito malo volu/
it reuocare. ibi. Scitis quid fecerim vobis. mēb. iiij. ¶ Morte
turpiſſima cōdemnemꝰ eū Sap̄. ij. Nota ꝙ tria paſſionē dn̄i ag
grauā. ibi. O vos oēs. mēb. ij. ¶ Recordare ꝙ ſteterim in cōſpe
ctu tuo: vt loq̄rer pro eis bona Hiere. xviij. Nota ꝙ tria cōcur/
rebāt circa inocentiā paſſionis. ibi. O vos. v. ¶ Caput lāguiduꝫ
⁊ cor merens a planta pedis vſqꝫ ad verticem non eſt in eo ſa=
nitas Eſa. j. Nota ꝙ chriſtus tripliciter paſſus fuit in corpore.
ibi. O vas. Membro. iij. ¶ Stabat iuxta crucē ieſu mater eiꝰ.
Joh̄. xix. Nota ꝙ tria paſſionē xp̄i pendentis in cruce aggraua
bant. ibi. O vos circa ſecundā. memb̄. j. ¶ Exiuit in eū qui dici/
tur caluarie locus Joh̄. xix. Nota ꝙ triplicē contumeliā paſſus
fuit ieſus quantū ad locorū diuerſitatē. ibi. O vos circa ſcd̄am.
mēb. iij. ¶ Uocauit aduerſum me tempus Thren̄. j. Nota ꝙ tri
plex paſſio fuit quantū ad tempus. ibi. O vos circa ſecundam.
memb̄. iij. ¶ Maiorem hac dilectionē nemo habet ⁊c̄. Joh̄. xv.
Nota ꝙ dominus ꝓpter tria paſſus fuit. ibi. O vos circa ſecun
dam. membro. iiij.

Dominica. i. poſt Paſca

Uenit ieſus ianuis clauſis: ⁊ ſtetit in medio.
Joh: xx. Duo hic notant̃ que ſunt: Cor
poralis māifeſtatio: ⁊ ſpiritualis inter eos collocatio
Primum ibi. Uenit ieſus. i. corporaliť apparuit. Se
cundū ibi. Stetit in medio: nō ſedit ſed humiliť ſtetit. Circa pri/
muꝫ nota ꝙ dn̄s pluries diſcipulis apparuit. ibi. Mulier quid
ploras. Itē ibi. Uenire. j. Circa ſcd̄m nō ꝙ dei filiꝰ ad q̄nqꝫ ſte/

tit ibi. Stare .ij. ¶ Ostēdit eis manus ⁊ latus. Duo h̄ notātur q̄
ſunt: Reſurrectiōis certificatio: ⁊ diſcipuloꝝ exultatio. Primū
ibi. Oſtendit eis manus ⁊ latus. Secundū ibi. Gauiſi ſunt diſci
puli. Circa p̄mū nota ꝙ dn̄s tripliciter certificauit diſcipulos d̄
ſua reſurrectiōe ibi. Surrexit dn̄s vere. Itē nō ꝙ dn̄s q̄tuor de
cauſis cicatrices ſuoꝝ vulneꝝ reſeruauit ibi. Uidete manꝰ meas
Circa ſc̄d̄m nō ꝙ triplex eſt gaudiū electoꝝ ibi. Gaudere .j. Et
ibi. videre. ¶ Sicut miſit me pr̄ ⁊ ego mitto vos. Hic notat̄ du/
plex miſſio: vicȝ pr̄is ⁊ filij. Siquidē pr̄ miſit filiū ad crucis paſ
ſionem: filius diſcipulos ad ſue paſſionis imitationē. Primum
ibi. Sicut miſit me pater. Secundū ibi. Et ego mitto vos in mū
duȝ. Ea charitate vos diligo cū inter ſcandalū peccatoꝝ mitto
ſiue pſecutoꝝ q̄ me pr̄ diligit quē venire ad tolerātiā paſſiōiſ ſta
tuit. Circa p̄mū nota ꝙ quadruplicē nobis miſit nunciū. Item
filium ad tria miſit. ibi. Miſit .ij. Item paſſus eſt dn̄s ppt̄ ...
ibi. O vos. mēb. iiij. Itē pōdera h̄ qđ dic̄. Ego inq̄ȝ q̄ ben...
ſum i hoīs creatiōe: tp̄aliū puiſione: ⁊ in celeſtiū colloc...
Exaltari .iij. Plus in feſto Thome apoſtoli.

Dominica Secunda

Chriſtus paſſus eſt pro nobis vobis relin
quēs exemplū. .Pet. ij. Tria
h̄ notant̄ circa dn̄i paſſionēȝ: vicȝ Quis: quid: ⁊ cur
patiat̄. Quis. quia xp̄s dei filiꝰ q̄ pctm̄ nō fecit. Qui
quia mortē turpiſſimā. Cur. quia non p ſe ſed pro nobis. ...
p̄mū nota duo que ſunt: Perſone nobilitas: ⁊ peccati imu...
ibi. Uidere .j. Et ibi. Eligere .j. memb. iij. vbi dicitur. Nota
ibi. O vos. Memb. iij. Item de immunitate peccati ibi. O vos
membro. iiij. Circa ſecundum nota ꝙ xp̄us paſſus fuit ve...dō ⁊
mortis ſupplicio. ibi. O vos. memb. ij. Circa tertiū nota ꝙ xp̄s
paſſus eſt pro nobis: vicȝ pctōrib' intercedēdo: ⁊ captiuos redi
mēdo. ibi. Miſit. iiij. omiſſo mēb. j. Sequit̄. ¶ Uobis relinq̄ns
exēplū patientie in tribulatione: ſequelā in cōuerſatiōe ſctā. Cir
ca p̄mū nota ꝙ dei filiꝰ datꝰ eſt nobis in exemplū triplicit̄ pfecti/
onis. ibi. Exemplū. Circa ſc̄d̄m nota ꝙ triplices perſone ſequū
tur dn̄m ibi. Sequi .ij. ¶ Ego ſum paſtor bonꝰ Joh. x. Tria ...
notant̄ q̄ ſunt: Filij dei auctoritas: officij hūilitas: ⁊ regim...

litas ſeu hũilitas. Primũ ibi. Ego ſuz. Scd̃m ibi. Paſtor. Ter/
tium ibi. Bonꝰ. Circa p̃mũ nota ꝙ filij dei auctoritas cõſideratᷣ
ex q̃ttuor. Proptᷣ qđ dic̃ Ego. ibi. Exaltari. ij. mẽb. j. Ego ſum
inquit. Quis es dñe: cuius potẽtie. cuiꝰ ſapiẽtie: cuiꝰ clemẽtie:
ibi. Indicamꝰ prẽz ꝛ filiũ cũ ſpũſctõ. di. ij. Circa ſcđz nõ ꝙ di filiꝰ
hũiliauit i igreſſu: hũilior i pgreſſu: hũiliꝰ i egreſſu. Proptᷣ qđ
noiauit ſe paſtorẽ nõ ipatorẽ. ibi. Hũilitas. mẽb. ij. Circa tertiũ
nõ ꝙ bonꝰ paſtor debet triplicitᷣ paſcẽ gregẽ ſuũ. Proptᷣ qđ de
us ait petro: Paſce oues meas. ibi. Miſit. mẽb. iij

Dominica Tertia

Modicum et iaz nõ videbitis me ꝛc̃. Joh. Duo h̃ inuit dñs: vicz Temporalem ipſius paſſionẽ: ꝛ glorioſaz eius reſurrectionẽ. Primũ ibi. Modicũ ꝛ iã nõ videbitis me. ſ. mediã/
te paſſione. Secundum ibi. Iterũ modicũ ꝛ videbitis me: quia
vado ad patrẽ. Circa p̃mũ nõ ꝙ diſcipuli ſubtracta viſione xp̃i
per paſſionẽ tripliciter ſunt turbati. vnde ait: Quia hec locutuſ
ſum vobis triſticicia impleuit cor vr̃m Querere ibi. Quid turbati
eſtis: Circa ſcđm nota ꝙ dei filiuſ poſt reſurrectionẽ pluries ap
paruit diſcipulis ibi. Mulier quid ploras. Itẽ tria debemꝰ vi/
dere in xp̃o ibi. Videre. ij. ¶ Amen amen dico vobis: quia plo/
rabitis ꝛ flebitis vos ꝛc̃. Joh. xv. Hic oſtẽdit vicz meſticiã ele/
ctorũ ꝛ leticiã mũdanorũ. Primũ ibi. Amen amẽ dico vob. Se
cundũ ibi. Mundus aũt gaudebit. Glõ. Fletibꝰ multis gaudz
mũdꝰ. Quia in p̃ſentibꝰ delectatᷣ alteriꝰ vite: vel nulla gaudia
ſperãtes. Circa p̃mũ nõ ꝙ fletꝰ electoꝝ eſt q̃druplex. ibi. Flere.
j. Circa ſcđm nõ ꝙ triplex ẽ gaudiũ ſeculariũ. ibi. Gaudere. ij.
¶ Iteꝝ aũt videbo vos: ꝛ gaudebit cor vr̃m. Duo h̃ nõntᷣ q̃ ſũt
dñi circa nos benignitas: ꝛ nr̃a vtilitas. Primũ ibi. Iteꝝ aũt
videbo vos. Scđm ibi. Et gaudebit cor vr̃m. Circa p̃muz nota
ꝙ videt nos q̃druplr̃. ibi. videre. j. Circa ſecũdũ nota ꝙ triplex
eſt gaudiũ electorũ ibi. Gaudere. ij.

Dominica Quarta

Omne datũ optimũ ꝛ omne donũ perfectum de ſurſum eſt deſcen/
dens a patre luminũ Jac̃. j. Duo hic notantᷣ que ſũt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Boni inanitas: ⁊ dantis sublimitas. Primū ibi. Omne datuz optimū. Secundū ibi. Desursum est descendens. Circa primū nota tria: vicz Quis: quid: et cui det: ibi. Gratia dñi nostri iesu xpi. memb. j. Item datuz optimū est dei filius quē nobis pater dedit ad quattuor. ibi. Dare. Item datum perfe... est merces eterna: que daꝛ quadruplicíꝛ. ibi. Merces. ¶ In māsuetudine suscipite insitum verbū quod pōt saluare aīas vestras. Duo h̄ notanꝛ que sunt: Celestis cibi siue verbi sapiditas: ⁊ eiusdē vtilitas. Primū ibi. In mā suetudine suscipite insitum verbū. i. in cordibus vestris p̄dicatū dicit glō. Secundū ibi. Quod pōt saluare aīas vestras. Circa primū nota ꝙ tria sunt signa verissima saluandorū. ¶ Expedit vobis vt ego vadā scz ad patrē. Si eniz non abiero paraclitꝰ non veniet ad vos Joh. xvj. Duo hic notantur que sunt: Ascēsionis dñi oportunitas: ⁊ nostra vtilitas. Primū ibi. Expedit vobis. Secundū ibi: Si aūt abiero mittaz eum ad vos. Circa p̄mū nota ꝙ dei ascensus nobis expediebat ad tria. ibi. Ascēdit pandens iter ⁊c̄. Circa secundū nota ꝙ paraclitus missus est nobis ad triplicē vtilitatē. ibi. Quoniā estis filij dei circa secundum.

¶ Dominica Quinta

Si quid petieritis patrē meum in noīe meo dabit vobis Joh. xvj. Tria hic notantur que sunt: Rei petite inestimabilitas: petitionis qualitas: ⁊ largitoris liberalitas. Primū ibi. Si quid petieritis: Quid? certe aliquid magni vel p̄ciosi. Secūdū ibi. In noīe meo. Ecce qualiter petendū est. Tertiū ibi. [illegible]t vobis. Circa p̄mū nota ꝙ tria sunt inestimabilia ⁊ nobis necessaria ad petendū. ibi. Petere. ij. Circa secundū nota ꝙ modus oportunus ⁊ qualitas petitionis est in noīe iesu xpi ⁊ hoc q̄druplici rōne. ibi. Nomen. j. Circa tertiū nota ꝙ pater celestis dedit nobis in meritū filiū suum scz tanq̄ꝫ datuz optimū. ibi. Dare ¶ Petite ⁊ accipietis vt gaudiū vr̄m plenū sit. Duo hic notanꝛ que sunt: petendi exhortatio: ⁊ petitionis determiatio. Primū ibi. Petite. Secundū ibi. Ut gaudiuz vestrū plenum sit: quod erit in patria. Circa primum nota ꝙ circa petitionē tria sunt necessaria. ibi. Petere. j. Circa secundū nota ꝙ quadruplex est in

patria gaudiū ſiue premiū electorū ibi. Gaudium. iij. ¶ Ipſe eñi pater amat vos ꝛc. Duo hic notātur que ſunt: Patris celeſt'is circa nos dilectio: ꝛ dilectionis cauſa ſiue determiatio. Primū ibi. Ipſe eñi pater amat vos. Secundū ibi. Quia vos me amaſtis: ꝛ credidiſtis ſcz i me. Circa primū nota ꝙ dei dilectio circa nos triplicit̄ cōmendat̄. ibi. Diligere. ij. Circa ſecunduʒ nota ꝙ dilectio nr̄a ad deū ex quinqꝫ ſignis cōſiderat̄. ibi. Diligere. ij.

Dominica Sexta

Amice cōmoda mihi tres panes Luc̄. xj. Duo hic notant̄ que ſunt: Amicabilis pximi allocutio: ꝛ amicitie ꝓlocutio. Primum ibi. Amice. Secundū ibi. Cōmoda mihi tres panes. Circa pmū nota ꝙ triplex eſt amicus. ibi. Amicus. j. Circa ſecundū nota ꝙ triplex eſt panis. ibi. Panis. j. ¶ Petite ꝛ dabit̄ vobis. Duo h notant̄ que ſunt: Petendi exhortatio: ꝛ impetratiōis certificatio. Primū ibi. Petite. Secundū ibi. Et dabit̄ vobis. Circa pꝛimuʒ nota ꝙ quis non exaudit̄ quadruplici ratione. ibi. Petere iij. Circa ſcd̄m nota ꝙ pater celeſtis tria nobis dat digne petētibus. ibi Petere. ij. Item ſup oia dedit nobis filiū ſuum. i. meritum ad quatuoꝛ. ibi. Dare. ¶ Querite ꝛ inuenietis. Duo hic notant̄ q̄ ſunt. Exhortātis nos dei benignitas: ꝛ inueniēdi ſecuritas. Primū ibi. Quere ſcz ſollicite non tepide. Secundū ibi. Et inuenietis. Circa primū nota ꝙ quattuoꝛ genera hoim deuʒ q̄runt. ibi. Querere. ij.

In Vigilia Aſcenſionis

Subleuatis oculis ieſus in celum ꝛc. ibi. In vigilia palmarū.

Dominica poſt Aſcenſionem

Ante omnia in vobiſmetipſis mutuaʒ charitatē continuā habētes. j. Pet. iiij. Duo hic notant̄ que ſunt: Charitatis ſinceritas: ꝛ noſtra vtilitas. Primū ibi. Ante omnia in vobis ꝛc. Secundū ibi. Charitas opit multitudinē peccatoruʒ. Circa primū nota ꝙ charitatē non habētes tria bona pdūt ibi. Charitas. meb̄. j. Circa ſecūdū nota ꝙ vtile eſt habere charitatem ꝓpter tria que in nobis operat̄. Ibidē memb̄. ij. ¶ Luʒ

venerit paraclytus quem ego mittam vobis a patre luminum Joh.xv. Duo hic notant̄ que ſunt: Venie͂tis ſpiritus benignitas: ⁊ mittentis auctoritas. Primū ibi. Cū venerit paraclyt⁹.i. cõſolator. Scd̄m ibi. Que͂ ego mittā vob. Circa primū nō ꝙ ſpiritusſanct⁹ venit ad triplice͂ apl'orū cõſolatione͂. ibi. Quid turbati eſtis. Ite͂ venie͂s ſpūſſanct⁹ tria bona in ipſis opat⁹ eſt ibi ... ꝙ bonus. Circa ſcd̄m nota ꝙ pater celeſtis quadruplice͂ nūtiū miſit. ibi. Miſit. Plus ante de aſcenſione.

Dominica.i.post Pentecoſt.

Deus prior dilexit nos: ⁊ miſit filiū ſuū ꝓpitiationem pro peccatis noſtris.i. Joh.iiij. Duo h̄ notant̄ que ſunt: Saluatoris circa nos dilectio: ⁊ dilectionis declaratio. Primum ibi. Ipſe.ſ.de⁹ prior dilexit nos. Scd̄m ibi. Et miſit filium ſuū ꝓpiciatione͂. Circa primū nota ꝙ dei dilectio ad nos a quatuor cōme͂dat̄. ibi. Diligere.i. Circa ſcd̄m nō ꝙ pr̄ miſit filiū ſuū ad tria. ibi. Miſit.iij. ¶ Hō q̄dā erat diues. Erat quidā me͂dic⁹ noie lazar⁹. Reqre feria.v.añ tertiā dñicā.xl. ¶ Mortu⁹ e͂ aūt diues ⁊c̄. Luc̄.xvj. Duo h̄ notant̄ q̄ ſūt: Mors hui⁹ diuitis deteſtabilis: ⁊ pena ei⁹ interminabilis. Primū ibi. Mortu⁹ e͂ ... ⁊ diues.ſ.morte naturali. Scd̄m ibi. Et ſepultus eſt in inferno. Circa p̄mū nō ꝙ mors tp̄alis eſt time͂da quadruplici rõne. ibi. Mortuus.ij. Circa ſcd̄m nō q̄ttuor circa penas infernales. ibi. Recordari.ij. memb.ij. ¶ Fili recordare q̄ recepiſti bona tua in vita tua. Ad duo nos hic abraam hortat̄: vicȝ Ad vite p̄ſe͂tis recordatione͂ ſiue deteſtationeȝ: ⁊ ad future vite p̄parationem. Primū ibi. Fili recordare quia recepiſti bona in vita tua q̄ deteſtabilis eſt ⁊ tranſitoria. Secundū ibi. Nunc aūt hic ſcȝ lazar⁹ cõſolat̄ gaudio ſcȝ eternaliter. Circa p̄mū nota ꝙ electi conſolātur in patria multiplici gaudio ſiue p̄mio. ibi. Gaudiuȝ.iij. Circa primū nota ꝙ tria debemus p̄ncipaliter recordari: vicȝ Peccatorum multiplicem mortis neceſſitatem: ⁊ iudicij equitate͂. ibi Recordari.

Dominica Secunda

Homo quidam fecit cenaȝ magnā ⁊ vocauit multos.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Luc. xiiij. Duo hic notant̄ q̄ ſunt: Conuiuij imanitas: ⁊ vocantis liberalitas. Primū ibi. Homo quidam fecit cenam magnaꝫ. Secundum ibi. Et vocauit multos. Circa primum nota ꝙ cena iſta dr̄ magna multiplici rōne. ibi. Hora. mēb. iiij. vbi dr̄ nota Circa ſecundū nota ꝙ dn̄s vocat nos ad q̄ttuor. ibi. Vocare. ij. ¶ Miſit ſeruū ſuū hora cene dicere inuitatis vt venirent. In h verbo tangit euāgeliſta q̄ttuor que ſunt: Mentis benignitas: officij humilitas: tēporis oportunitas: ⁊ vocatorū malignitas. Primū ibi. Miſit. Secundū ibi. ſeruū ſuum .i. p̄dicatorē. Tertium ibi. Hora cene. Quartum ibi. Dicere iuitatis vt venirent. Et ceperunt ſimul oēs excuſare. Circa primū nota ꝙ pater celeſtis ex benignitate ſua miſit nob̄ q̄druplicē nūciū. ibi. Miſit. j. Circa ſcḋꝫ nō ꝙ dn̄s p̄dicatores miſit ad tria ibi. Miſit. ij. Circa tertiū nō ꝙ horā q̄druplicē iuenim⁹. ibi. Hora. Circa q̄rtum nota ꝙ tria genera hominū ad dn̄m venire dꝫ ibi. Venire. iij.

Dominica Tertia

Humiliamini sub potēti manu dei. j Pet. v. Ad duo nos hic Apoſtolus hortat̄: vicꝫ Ad p̄fectionē hūilitatis ⁊ ad formidinē poteſtatis ſcꝫ dei. Primū ibi. Hūiliamini. Secundū ibi. Sub potenti manu dei. Circa p̄mū nota ꝙ humilitatē ſectari debemus triplici rōne. ibi. Humilitas. j. Circa ſcḋm nō ꝙ p̄ris formidāda ē potētia: filij ſapīa āmirāda: ſpūs ſancti clemētia implorāda. ibi. Bn̄dicam⁹ prēꝫ ⁊ filium. Di. ij. ¶ Erant appropinquātes ad ieſum publicani ⁊ pctōres vt audirent eū Luc. xv. Duo hic notant̄ que ſunt: Penitētiū deuotio ⁊ deuotionis intentio. Primum ibi. Erant appropinquantes ad ieſum. Secundum ibi vt audirent eum. Hoc enim intendebant. Circa primum nota ꝙ vtile ac deuotum eſt venire ad ieſum multiplici ratione. ibi. Nomen. ſecunda. Circa ſecunduꝫ nota ꝙ tria ſunt ſigna veriſſima ſaluandorum. Ibi. Signa. tertia. ¶ Gaudium eſt angelis dei ſuper vno peccatore penitentiam agente. Duo hic notantur que ſunt: Angelorum exultatio: et exultationis declaratio. Primum ibi. Gaudium eſt angelis dei. Secundum ibi. Super vno peccatore penitentiaꝫ agente. Circa primum nota ꝙ agenda eſt penitentia multiplici

ratione.ibi.Penitentia.ij.Item penitentia vera conſiſtit in tribus.ibi.Penitẽtia.j.Itẽ angeli non ſolum gaudent in nr̃a conuerſione:imo miſtrant nobis tripliciter ibi.Oẽs ãminiſtratorij ſpũs ſunt.Bi.j.circa primũ.

Dominica Quarta

NOn ſunt condigne paſſiones huius tẽporis ꝛc.Ro.viij.Duo hic notantur que ſunt:Tribulatio temporalis ⁊ momẽtanea:Merces copioſa ⁊ eterna.Primũ ibi.Nõ ſunt cõdigne paſſiones.i.ſufficientes dic̃ Glõ.Secundũ ibi.Ad futuram gloriã.Tribulatio eñ cum fine erit:merces autez ſine fine dicit glõ.Circa primũ nota ꝙ tribulatos tripliciter animat ⁊ confortat domin⁹ ibi.Confortat.Item non ſunt condigne quant ad preterita peccata:Et hoc triplex quantitatis enormitatuz ⁊ diuturnitatũ.ibi.Recordari.membro.ij.Circa ſecundũ nota ꝙ merces eterna perſoluit̃ quadrupliciter.ibi.Merces.Itẽ paſſiones huius tẽporis non ſunt condigne quantũ ad penarũ eternitatem:⁊ quantũ ad premij iocunditatẽ.Quere ibi.Recordari.ij.in fine de penis.Et ibi.Gaudium.Bi.iij.¶ Eſtote ergo miſericordes ſicut ⁊ pater veſter miſericors eſt Luc̃.vj.Duplex actus miſerationis hic tangitur:vicz Humanus:⁊ diuin⁹.Humanus quo ad ꝓximi cõpaſſionez.Diuinus quo ad peccatoꝝ recõciliationẽ.Primũ ibi.Eſtote miſericordes.Glõ.Que virt⁹ reddit nos deo conformes.Secunduz ibi.Sicut ⁊ pater veſter miſericors eſt.Circa primũ nota ꝙ ad proximi miſericordiaz tenemur triplici ratione.Ibi.Miſericordia.ij.Circa ſecundum nota ꝙ multiplex eſt miſericordia dei circa peccatores.ibi.Miſericordia.pͥma.

Dominica Quinta

IPſe ieſus ſtabat iuxta ſtagnuz genazereth Lu.v.Saluator noſter tripliciẽ hic deſcribit̃:vicz:Stãs:ſedẽs:⁊ aſcendẽs.Siquidẽ ſtabat ipſe humiliter expectãdo.Sedit humiliter informãdo.Aſcẽdit maniſeſte ac cõtemptibilit̃ patiendo Primũ ibi.Ipe ieſus ſtabat ſec⁹ ꝛc.Secundũ ibi.Sedẽs docebat de nauicula turbas.Tertium ibi.Aſcendit autem in vnam

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

nauiculã. Circa pͥmũ nõ ꝙ de⁹ ſte... ad ꝗnqꝫ.ibi. Stare.j.mẽb.
iij. Circa ſecundũ nota ꝙ domin⁹ docuit nos triplicem ſcientiã.
ibi. Statim venit ad templũ.memb.iij. Item tria ſunt ſigna ve/
riſſima ſaluandoꝝ.ibi. Signa.ij. Circa tertiũ nota ꝙ tria paſſio
nem dñi aggrauabant.ibi. O vos.circa ſecundã.memb.iij. Itẽ
quadruplex eſt aſcenſionis gradus.ibi. Aſcendere.¶ Ex hoc iã
eris hoĩes capiens. A duobus hic cõmendaᷓ petrus cũ ceteris
diſcipulis.vicꝫ Ab officij dignitate: ⁊ vite ſanctitate. Primũ ibi
Ex hoc iam eris hoĩes capiens ſcꝫ officio p̃dicationis. Secũdũ
ibi. Relictis omnib⁹ ſecuti ſunt eum. Circa primũ nota ꝙ bon⁹
doctor debꝫ ſubditos tripliciᷓ informare.ibi. Miſit.ij.mẽb.iij.
vbi dr̃ nõ. Circa ſcd̃m nõ ꝙ pauptas eſt appetẽda triplici rõne.
ibi. Pauptas.j. Itẽ pſõe q̃druplices ſũt dñꝫ ſecute.ibi. Seq̃.ij.

Dominica Sexta

Dominus fortitudo plebis ſue.pſ̃. Duo
hic notantur q̃ ſunt: Saluato
ris beniuolẽtia: ⁊ tribulatoꝝ indigẽtia. Primũ ibi.
Dominus fortitudo.i.confortat in pugna cõſtitutos
ſicut innuit glõ. Secundũ ibi. Plebis ſue cõtra diabolum. Glo.
qui in eo confidunt: nec de ſe preſumunt. Circa primum nota ꝙ
dei filius tribulatos confortat tripliciter.ibi. Confortat. Item
paſſus eſt ipſe ꝓpter electoꝝ conſolationẽ.ibi. O vos ⁊c̃. Cir/
ca ſcd̃am mẽb.iiij.¶ Si mortui ſumus cũ xp̃o credimus quia ſi
mul viuemus cũ ipſo Ro.vj. Duo hic notanᷓ que ſunt labor ⁊
premium. Labor in peccatoꝝ mortificatione. Premiũ in eter
ne vite poſſeſſione. Primũ ibi. Si mortui ſumus cuꝫ xp̃o.i.ſimi
litudini xp̃i dicit glõ. Secundum ibi. Credimus quia ſimul etiã
viuemus cum ipſo ſcꝫ vita eterna dicit glõ. Circa primum no/
ta ꝙ multiplex eſt differentia mortuoꝝ.ibi. Mortuus.iij. Cir
ca ſecundum nota ꝙ multiplex eſt premium electorum in vita
eterna.ibi. Gaudium.ij.¶ Niſi abundauerit iuſticia veſtra pluſ
q̃ ſcribarũ ⁊ phariſeorum non intrabitis in regnũ celoꝝ. Mat.
v. Duo hic notantur que ſunt: Perfectionis exhortatio: ⁊ per/
uerſe vite deteſtatio. Primũ ibi. Niſi abundauerit iuſticia ve
ſtra ſcilicet diligere inimicos veſtros. Secundum ibi. Pluſq̃
ſcribarum ⁊ phariſeorum que fuit ſcꝫ diligere proximum ſcꝫ ami/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cum tuũ et odio habere inimicũ. Circa primũ notandũ q ad dile-
ctionẽ pximi et inimici tenemur triplici ratiõe. ibi. Diligẽ. iij Itẽ
ex dilectiõe paſſ' ẽ dñs triplicit ab inimicis ibi. Ego vos. mẽb. iiij

Dominica. VII.

Stipendia peccati mors eſt. Gra aũt vi
ta eterna. Ro. vj. Duplex h
notatur finis huius vite: vicz finis dãi[illegible] et
ſaluandorũ. Primum ibi. Stipendia peccati mors
Glõ. Mors eterna digna retributio pro peccato erit. Secũdũ
ibi. Gra autem vita eterna. Circa primũ nota q mortẽ quadru-
plicem iuenimus ibi. Mortuus. j. Itẽ mors eterna penalis q-
druplici ratione. ibi. Recordari. ij. memb. v. de penis. Circa ſe-
cundũ nota q gra dei incompabilis eſt quãtuz ad triplicẽ ſtatũ
hoĩs. ibi. Gra dñi noſtri ieſu xpi. mẽb. ij. ¶ Miſereor ſuper tur-
bam Marc. viij. Duo hic inuit dei filius: vicz Piam ipſi' cõ-
paſſionem: et cõpaſſionis declaratiõnẽ: ſiue populi deuotionem
Primũ ibi. Miſereor ſuper turbam. Secundũ ibi. Quia ecce
iam triduo ſuſtinent: me ſcz ſequẽdo deuote. Nec habẽt qd mã-
ducent. Circa pmũ nota q dñs quadruplicit miſeret. ibi. Mi-
ſericordia. j. Circa ſcðm nõ q triplex eſt dieta p quã penitẽs ad
deũ redire debet. ibi. Contritio. ij.

Dominica. VIII.

Quicunqz ſpũ dei agũt. Hij filij dei ſũt.
Ro. viij. Duo h nõ q ſũt di-
uine gre opatio: et electoꝝ determiatio. Primuz ibi.
Quicũqz ſpũ dei agũt. i. regũt ad bñ opandũ. Scðm ibi. Hi filij
dei ſũt. i. electi et adoptati. Circa pmũ nõ q ſpũſſcti gra quinqz i
nob opat: vicz hũilitatis excellẽtiã etc. ibi. Super quẽ reqeſcet
ſpũs me'. Circa ſcðm nõ q dñs qttuor genera hoĩm tãqz filios
adoptiuos elegit. ibi. Eligere. ij. ¶ Omnis arbor que non facit
fructũ bonũ excidet etc. Mat. vij. Duo hic inuit dñs: vicz Ne-
gligentiã bone opatiõis: et penã eterne dãnatiõis. Primuz ibi.
Oĩs arbor q nõ facit fructũ bonũ. Scðm ibi. Excidet. ſ. de me-
dio fideliũ dic glõ. et in ignẽ mittet. Circa pmũ nõ q fruct' arbo-
ris ſiue hoĩs eſt triplex. ibi. Pnia. j. Circa ſcðm nõ q ignẽ tripli-
cez iuenim'. ibi. Ignis. ij. ¶ Qui facit volũtatẽ prĩs mei q i celĩ ẽ

ipse intrabit in regnū celorū Mat.vij. Duo h nōnt q̄ sunt diuini bn̄placiti execu tio: ꝛ celestis pmij pceptio. Primū ibi. Qui fac volūtatē pris mei q̄ i celis est. Scdm ibi. Ipse itrabit i regnū celo. Circa pmū nō q dei volūtas est mltiplex.ibi. Volūtas.

Dominica Nona

Vocauit illum ꝛ ait. Quid hoc audio de te. Luc.xvj. Duo hic notātur q̄ sūt: Districti iudicis suscitatio: ꝛ scelerum ipsius examinatio. Primum ibi. Vocauit illum.i.suscitauit. Glō eterne dānationis ꝑm terrorē. Scdm ibi. Quid hoc audio d te Quia dissipauit bona ipsi9: vel male cōgregando: vel non misericorditer diuidendo: quia dicit glō. Qui non exercuit opera pietatis d sibi cōmissis. Circa pmū nota q̄ttuor quantū ad iudicis districtionem ibi. Recordari.ij. Itē in presenti vocat nos deus ad q̄ttuor.ibi. Vocare.ij. Circa scdm nota tria que domin9 circa villicum istum fecit.ibi. Reddere.j.memb.iij.vbi dicit nota q Redde rōnem villicationis tue: iam enī nō poteris ampli9 villicare Luc.xvj. Duo hic tangit euangelista de villico isto: vicz Debitor cpūctiōez: ꝛ ꝑlatiōis puatiōez. Primū ibi. Redde rōnē villicatōis tue. Scdm ibi. Iā ei nō poteris villicare.s.morte iminēte. Circa pmū nō q dn̄s triplicē a nob exigit redditiōez ibi Reddē. Circa ꝑm nō d morte q̄druplici.ibi. Mortu9.j. ¶ Facite vob amicos d māmona iniq̄tatis ꝛc. Duo h nōnt q̄ sūt elynax largitio: ꝛ etna retributio. Primū ibi. Facite vob amicos d mammona iniq̄tatis.i.d diuitijs tpalib9. Scdm ibi. Vt cū defeceritis recipiāt vos i etna tabnacla. Circa pmū nō q triplex ē aic9.ibi. Aic9.j. Itē nō triplex ē mia aico.i.pxio ipēdēda.ibi. Mia.ij.

Dominica.x.

Videns iesus ciuitatem fleuit super eā Luc.xix. Duo hic nōnt q̄ sūt: Dei circa nos miseratio: ꝛ futuroꝝ cpassio. Primū ibi. Vidēs iesus ciuitatē miserātis affectu dicit glō. Scdm ibi. Fleuit ꝑpter ruinā q̄ ciuitati iminebat. Circa pmum nota q dn̄s videt nos quadruplr.ibi. Videre.j. Circa secundū nō q dominus quater fleuisse legitur.ibi.flere.secūda. Itē nō q electorum fletus quadruplex esse debet.ibi. Flere.ij.vnde ait

dominus. Si ꝯgnouiſſes ⁊ tu ruinam ſcꝫ que tibi imminet: ſub/
audis fleres. ¶ Ingreſſus in templuꝫ cepit eijcere vendentes ⁊
ementes de illo. Duo hic notantur que ſunt: V enientis domi/
ni benignitas: ⁊ corripientis auctoritas. Primuꝫ ibi. Ingreſſus
in tēplū. Scōm ibi. Cepit eijcere vēdētes ⁊ emētes. Circa pͥmū
nō ꝙ dei filius ad q̄tuor veniſſe legit̄. ibi. Statim venit ad tem/
plū. Itē nō ꝙ q̄druplex ē tēpluꝫ dn̄i. ibi. Templun.. [illegible] omnis
mea domus orationis eſt. Hic duplex actus tangitur in dom o
domini exercēdus: vicꝫ Actus feruentiſſime deuotionis: ⁊ act⁹
fideliſſime informationis. Primus pertinet a d cōtemplatiuos
Secund⁹ ad perfectos, ſiue prelatos. Primū ibi. Domus mea
domus orationis eſt. Secundū ibi. Erat quotidie docens in tē
plo. Circa primuꝫ nota ꝙ tria ſunt neceſſaria ad petendum ibi.
Petere. iij. Circa ſecundū nota ꝙ dn̄s docet nos triplicē ſcien/
tiam. ibi. Statim venit ad templuꝫ. Itē nota ꝙ bonus ⁊ fidelis
ꝑlatus pōt eſſe triplicit̄. ibi. Miſit. ij. mēb. iij.

Dominica .XI.

PUblicanus a longe nolebat nec ocu
los ad celū leu[illegible] Luc.
xviij. Hic peccator a duobus cōmendat̄: vicꝫ A ſin/
cera cordis humiliatione: ⁊ a verecundie perfectione
Primū ibi. Publicanus a longe ſtans. Secundū ibi. Nolebat
nec oculos ad celū leuare: ſed potius verecūdari ⁊ dolere. Cir
ca primū nota ꝙ humilitatē ſectari debem⁹ triplici ratione. ibi.
Humilitas. j. Circa ſecundū nota ꝙ electorū eleuationeꝫ q̄dru/
plicem inuenimus ibi. Leuare. j. ¶ Deus ꝓpitius eſto mihi pec
catori. Duo hic notant̄ que ſunt: Venie petitio: ⁊ peccati reco/
gnitio. Primū ibi. De⁹ ꝓpiti⁹ eſto Scōm ibi. Mihi peccatori.
Circa pͥmū nō ꝙ dei miſericordia circa peccatores eſt q̄druplex
ibi. Miſericordia. j Circa ſecundū nota ꝙ tria ſunt remedia cō/
tra pudorē confeſſionis ſiue recognitionis. ibi. Conuerti. Itē
tria debemus recognoſcere circa peccata: vicꝫ Peccatoruꝫ nu
meroſitatem: quantitatem: ⁊ temporis diuturnitatem. ibi. Re
cordari. membro. ij. ¶ Qui ſe exaltat humiliabitur: ⁊ qui ſe hu/
miliat exaltabit̄ Hic duplex ſtatus hominū tangitur: vicꝫ Su
perborum ⁊ humiliū. Siquidē ſtatus ſuperboruꝫ in mundana

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

gloriatione: humiliũ in oĩmoda ſua depſſione. Primũ ibi. Qui ſe exaltat. ſ. de nobilitate gloriãdo. Secundũ ibi. Qui ſe humi/ liat exaltab[itur] ſcz deprimẽdo. Circa primũ nota q triplex eſt glo riatio ſiue exaltatio. ibi. Gloriari. j. Circa ſcðm nõ q hũiliatõis modũ triplicẽ iuenim⁹. ibi. Humiliari.

Dominica. xij.

Adducunt ei ſurdum et mutũ: et depre cabant eũ vt imponat ei manuz. Duo hic notant que ſunt: Petentis pprĳ deuotio: et ſubita dñi miſeratio. Primum ibi. Addu/ cunt ei ſurdum et mutum etc. Secundũ ibi. Miſit digitos ſuos in auriculam eius: et expuens tetigit linguam eius et aperte ſunt aures eius. Circa primum nota q circa perſonam petentis tria conſiderantur que dñm mouent ad exaudiendum. ibi. Petere. pma. Circa ſecundũ nota q dñs ſanat egrotos quadruplicter. ibi. Sanare. ĳ. Item quadruplex eſt dñi tactus. ibi. Tangere. ¶ Suſpiciens ieſus in celum ingemuit. Duo hic notant que ſũt deuota chriſti oculorum eleuatio: et cordis intima perturba/ tio. Primum ibi. Suſpiciens ieſus in celum. Glõ. Beda. Su ſpexit vt inde cunctis infirmantibus medelam doceret eſſe que rendã. Secundũ ibi. Ingemuit. Glõ. vt nobis gemendi daret exemplum. Circa primum nota q quadruplicem in chriſto in/ uenimus oculorum eleuationem. ibi. Leuare ſcða et tertia. Cir ca ſecundum nota q non ſolum dominus hic ingemuit. Sed in ſuſcitatione Lazari etiaz fremuit ſpiritu: lachrymatus eſt et cla/ mauit. ibi. Leuare. ĳ. ¶ Precepit eis ne alicui dicerent. Duo h innuit dominus vicz: Uane glorie deteſtationez: et humilitatis oſtenſionẽ que duo dicit. Glõ. ideo dic. Per hoc inquit non in virtutibus gloriandũ eſſe docuit. Sed in cruce et humiliatione. Circa primũ nota q poteſt eſſe gloria electoruz. ibi. Gloriari. ĳ. Itẽ de crucis gloria. ibi. Gloriari. iĳ. Circa ſcðm nota q triplex eſt bonorũ humilitas. ibi. Humilitas.

Dominica. xiij.

Beati oculi qui vident que vos videtis. Luc. x. Duo h dicit euange liſta: vicz Beatitudinez ineffabilem: et chriſti contem

plationē deſiderabilem. Primum ibi. Beati oculi. Secundum ibi. Qui vident que vos videtis. Glō. Me deum oculis interioribus: me hominez oculis exterioribus. Circa primum nota ꝙ triplex eſt beatitudo. ibi. Beatus. Circa ſecundum nota ꝙ quattuor in dei filio videre debemus ibi. Uidere. ij. ⁊ ibi. Gaudere. iij. circa quartum. ¶ Homo quidam deſcendebat ab hieruſalem in hiericho: ⁊ incidit in latrones. Duo hic notantur que ſunt: Uenientis ad nos dei humilitas: ⁊ iudaici populi malignitas. Primū ibi. Homo quidam deſcēdebat ab hieruſalē in hiericho. Secundū ibi. Et incidit in latrones. Infra. abierunt ſemiuiuo relicto. Circa primum nota ꝙ dei filius relictus fuit in paſſiōe: A diſcipulis: ⁊ a patre. ibi. Si vocem eius audieritis. Di. ij. memb. ij. Relictus autē fuit ſemiuiuus quantum ad deitatez viuus quantū ad humanitatē temporaliter mortuus. ¶ Uidēs eum miſericordia motus eſt. Duo hic notant̄ que ſunt: De filij circa nos benignitas: ⁊ miſerationis circa nos copioſitas. Primum ibi. Uidens aūt euz ſcz oculis benignitatis. Secundū ibi. Miſericordia motus eſt. Circa ꝑmuz nota ꝙ dn̄s videt nos quadruplicit̄. ibi Uidere. j. Circa ſcd̄z nota ꝙ quadruplex eſt circa nos dei miſericordia. ibi. Miſericordia. j.

Dominica. xiiii.

Quiſteterunt a longe ⁊ leuauerunt vocem. Luc. xvij. A duobus h̄ cōmendant̄ leproſi. vicz Ab hūilitatis ꝑfectione: ⁊ a cordis deuotione. Primū ibi. Steterūt a longe. Steterunt eñ in exemplum humilitatis. A longe ppt̄ horrorem infirmitatis ſeu fetiditatis. Secunduz ibi. Et leuauerunt vocem ſcz deuote deprecando. Circa primū nota ꝙ humiliari debemus triplici ratione. ibi. Humiliari. j. Itez horrere debemus peccatuz tanꝗ̄ leprā ꝑpter peccatorū multiplicē fetiditatem ⁊ diuturnitatē. ibi. Recordari. j. memb. ij. Circa ſcd̄m nota ꝙ quadruplex eſt bonorū eleuatio. ibi. Leuare. ¶ Ieſu preceptor meſerere noſtri. Duo hic in dei filio leproſi confitētur: vicz Peccatorū ſaluatorem: ⁊ totius miſericordie auctorez. Primū ibi. Ieſu preceptor. Ieſus nanꝗ̄ ſaluator interpretatur. Secūdum ibi. Miſerere noſtri. Circa primum nota ꝙ nomen ieſu

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

eſt vtile inuocare quadruplici ratione.ibi. Nomen prima. Cir
ca ſecundum nota ꝙ dominus tanq̄ miſericoꝛs medicus ſanat
quadrupliciter.ibi. Sanare. Item ibi. Miſericoꝛdia.j. ¶ Et fa/
ctū ꝫ eſt dum irent mūdati ſunt. Duo hic inuit euangeliſta: vicꝫ
Deuotam mandati executionem: ⁊ ſubitam lepꝛe curationem.
Primum ibi. Et factum eſt dum irent ſcꝫ oſtendere ſe ſacerdo
tibus deo iubente. Secundum ibi. Mundati ſunt ſcꝫ ſine ali/
quo medicamine. Circa pꝛimū nota ꝙ ad ſacerdotem tanq̄ ad
medicum ſpiritualem ire debemus tripliciter. vicꝫ Cum coꝛdis
contritione: oꝛis confeſſione: ⁊ ſatiſfactionis executione.ibi. Cō
tritio ⁊c̄.ij. Circa ſecūdū nota ꝙ homo infect⁹ mūdat̄ quadru
pliciter.ibi. Mundare.

Dominica.xv.

Alter alteri⁹ onera poꝛtate ⁊c̄. Gala.
vj. Duo h̄ notant̄ q̄ ſunt
Mutua dilectiōis compatio: ⁊ mandatoꝝ adimple
tio. Primū ibi. Alt̄ alteri⁹ onera poꝛtate.i. Subueite
vos i inuicem dic̄ glō. qđ eſt ſignū dilectiōis. Scđm ibi. Et ſic adi
plebitis legē xp̄i.i.charitatē dic̄ glō. Ex charitate ei pctā nr̄a tu
lit. Circa p̄mū nō ꝙ ad dilectionē ꝫ pximi tenemur triplici rōne.
ibi. Diligē.iij. Circa ſm̄ nō ꝙ p̄ceptū charitatis adimplēdum ē
triplici rōne: vicꝫ Rōne nccitatis: vtilitatis: ⁊ facilitatis ibi. Ca
ritas. Itē filius dei oſtēdit quadruplicē charitatis pfectionē.ibi
Diligere.j. ¶ Bonū aūt faciētes nō deficiam⁹. Duo hic notant̄
q̄ ſunt: Inchoati opis pſeuerantia: ⁊ mercedis eterne abundan
tia. Primū ibi. Bonū aūt faciētes nō deficiā⁹. Secūdū ibi. Tē/
poꝛe eñ ſuo.i.in futuro metemur.ſ.mercedē accipiendo. Circa
pꝛimū nota ꝙ triplex eſt bonum penitentiū in quo perſeuerādū
eſt.ibi. Penitētia.j. Circa ſecundū nota ꝙ electi mercedē metēt
quadruplicit̄ in futuro.ibi. Merces. ¶ Pꝛimū querite regnuꝫ
dei ⁊ iuſticiā eius: ⁊ hec omnia adijcient̄ vobis Mat. vj. Tria
hic notant̄ que nobis ſollicite ſunt querēda: vicꝫ Eternalia: ſpi
ritualia: tpalia. Pꝛimū notat̄ ibi. Pꝛimū.i.pꝛincipaliter queri/
te regnum dei: vel quod eſt pꝛimum inter alia. Secūdū ibi. Et
iuſticiam eius. Chꝛyſoſto. Iuſticia eſt via pietatis per quam

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſtur ad regnum dei. Tertium ibi. Et hec omnia adijcientur vo-
bis ſcȝ pñtia ⁊ tēporalia. Adijcient vobis nō tanq̄ dona ſu(b)-
ſtantialia: ſed abiecta ⁊ tranſitoria. Circa primum nota q̄ qua-
tuor alliciunt nos ad querendum dñm dantem eter...
Querere. prima.

Dominica. xvi.

Ecce defunctus efferebat[ur] ...i⁹ vni-
cus m̄ris ſue. Lu.
vij. Duo hic notant[ur] que ſunt: Mors hui⁹ iuuenis
tēporalis: ⁊ matris dolor naturalis. Primuȝ ib[i]. Ec-
ce defunct⁹ efferebat[ur]. Secundū ibi. Filius vnic⁹ matris ſue. Et
ideo dolor eximi⁹. Circa p̄mū nota q̄ mortē quadruplic[iter] iueni-
mus. ibi. Mortu⁹. j. Itē q̄tuor ſunt portatores detestabiles q[ui]
pctōrē in aīa portāt mortuū ne cōuertat[ur]. ibi. Cōuerti. ¶ Quā cū
vidiſſet miſcdia motus eſt ſup illā. Duo hic notant[ur] q̄ ſunt. Re-
ſpectus diuine cōpaſſionis: ⁊ effectus miſeratiōis. Primuȝ ibi.
Quā cū vidiſſet ſcȝ ieſus flentē. Scdm ibi. Miſcdia mot⁹ eſt ſu-
per eā. Circa p̄mū nota q̄ dñs videt nos quadruplicit[er]. ibi. Vi-
dere. j. Circa ſecundū nota q̄ quadruplex eſt dei circa nos miſe-
ricordia. ibi. Miſcdia. j. ¶ Dixit illi ieſus. Noli flere ⁊c. ...
notant[ur] q̄ ſunt: Alloquētis xp̄i cōſolatio: ⁊ cōſolationis de...-
tio. Primū ibi. Dixit illi ieſus. Noli flere. Secundū ibi. Acceſ-
ſit ⁊ tetigit loculū ⁊ ait: Adoleſcēs tibi dico ſurge. Circa primū
nota q̄ electoꝝ fletus eſt quadruplex. ibi. Flere. Circa ſecūduȝ
nota q̄ tact⁹ dñi eſt q̄druplex. ibi. Tāgere. Item nota q̄ q̄ttuor
genera hoim ſurgere cōpetit ibi. Surgere.

Dominica. xvii.

Cum intraret ieſus in domum cu-
iuſdam p̄cipis pha-
riſeorum ſabbato mādu̇care panem Luc. xiiij. Duo
hic innuit euangeliſta circa humanam xp̄i naturam
que ſunt: Reficiendi neceſſitas: ⁊ iudeorum malignitas. Pri-
mum ibi. Cum intraret ieſus ⁊c. Secundum ibi. Et ipſi obſer-
uabant eum ſcȝ in verbis informationis: ⁊ mirabilis operatio-
nis. Circa primuȝ nota q̄ panis corporalis diſtribuitur tribus

perſonis: vicȝ Egenis in hoc exilio ꝛc. ibi. Panis. membro .ſ. ¶ Ipſe vero apprehenſum ſanauit eum, ac dimiſit. Duo hic notantur que ſunt: Curatiōis facilitas: ꝛ curantis liberalitas. Primum ibi. Ipſe vero apprehenſū ſcȝ idropicum eum ſanauit ſcȝ ſine medicamine. Secundū ibi. Ac dimiſit ſcȝ liberum ſine mercede. Circa primū nota ꝙ domin⁹ egrotos ſanat quadrupliciter. ibi. Sanare .ij. ¶ Cum vocatus fueris ad nuptias recumbe in nouiſſimo loco. Tria hic notātur que ſunt: Inuitantis ſponſi benignitas: recumbentiuȝ humilitas: ꝛ ſublimationis dignitas. Primū ibi. Cum vocatus fueris ad nuptias. Secundum ibi. Recumbe in nouiſſimo loco. Tertiū ibi. Amice aſcende ſuperius ꝛ erit tibi gloria. Circa primū nota ꝙ ſponſus xp̄us noſter vocat nos ad quattuor. ibi. Vocare .ij. Item nuptie huius ſponſi ſunt magne multiplici ratione. ibi. Hora. mēbro .iiij. vbi dicit nota. Circa ſecundū nota ꝙ humilitatē ſectari debem⁹ triplici ratione. ibi. Humilitas .ſ. Circa tertiū nota ꝙ homo triplicem habet amicum. ibi. Amicus .ſ.

Dominica .XVIIII.

Magiſter qd eſt mandatum magnū in lege? Matth. xxvij. Duo hic notātur que ſunt: Falſa dn̄i veneratio: ꝛ legis veteris examinatio. Primū ibi. Magiſter qui ſcȝ eſt venerandus. Secundū ſcȝ ibi. Qd eſt mandatum magnū in lege? Circa primū nota ꝙ dei filius tanq̄ȝ magiſter doctiſſim⁹ docuit nos triplicēȝ ſciētiā: vicȝ Naturalē: rationalē: ꝛ moralēȝ. ibi. Statim veniet ad templū. Circa ſecundū nota ꝙ mandatū dn̄i circa dilectionē eſt: neceſſariū: vtile: ꝛ facile. ibi. Charitas .ij. ¶ Diliges dn̄m deum tuuȝ ex toto corde tuo. Duo hic notant circa dei dilectionē que ſunt: Precipientis auctoritas: ꝛ dilectionis qualitas. Primum ibi: Diliges dn̄m deum tuū. Secundū ibi. Ex toto corde tuo. Circa primū nota ꝙ dilectio hōis ad deū ex quinq̄ȝ ſignis probat. ibi. Diligere .iij. Circa ſecundū nota ꝙ qualitas diligēdi deum tripex eſt. ibi. Diligere .iij. memb. iij. ¶ Quid vobis videtur de xp̄o cuius filius ſit? Hic duo tangit dominus: vicȝ Iudeorum de xp̄o opinionē: ꝛ humilitatis ſue demonſtrationem. Primū ibi. Quid vobis videtur de xp̄o. Secundū ibi. Cuius

fili⁹ ſit ſm carnē dic̃ glo. Nō ſm diuinā naturā q̄ ē hūilitas. Circa p̄mū nō ꝙ dei fili⁹ i ſacra ſcriptura filiū hoīs ſe noīat ,pp̃ t̃q̄ ꝗ ibi. Fili⁹. Circa ſm nō ꝙ hūiliari debem⁹ ,pp̄ tria .ibi. Hūilitaſ

Dominica decimanona

Aſcendit ieſus in nauiculā ⁊ trāffretauit: ⁊ venit i ciuitatē ſuā Mat.ix. Duo h̄ nōn̄t de dei filio q̄ ſūt: Incarnatiōis hūilitas ⁊ veniētis ad nos benignitas. Primū ibi. Aſcēdit ieſus in nauculā .i. in vtex virginis ſm glo. Scōm ibi. Uenit in ciuitatē ſuā Circa primū nota ꝙ filij dei aſcēſio eſt quadruplex ibi Aſcēde. ſ. Circa ſm nota ꝙ aduent⁹ dn̄i eſt quadruplex .ibi. Uenire. ſ. ¶ Uidens ieſus fidem illoꝝ dixit paralytico. Confide fili: remittuntur tibi peccata tua. Duo hic nota que ſunt: Cognitiōis limpiditas: ⁊ remiſſionis benignitas. Primuꝫ ibi. Uidens ieſus fidem illoꝝ. Secundū ibi. Remittunt̃ tibi peccata tua. Circa primum nota ꝙ dn̄s videt nos quadruplicit̃ .ibi. Uidere. ſ. Circa ſecundū nota ꝙ dei benignitas ⁊ miſericordia eſt circa peccatores quadruplex .ibi. Miſericordia. ſ. ¶ Surge tolle lectuꝫ tuum ⁊ vade in domum tuam. Hic dn̄s ad tria nos āmonet: vicꝫ Ad pctōꝝ deteſtationē: ⁊ ipſoꝝ cognitionē: ⁊ ad plenariam ſatiſfactionem. Primū ibi. Surge ſcꝫ deteſtādo. Scōm ibi. Tolle lectum tuū. ſ. peccatū q̄ꝫ graue onus ſit. Tertiū ibi. Et vade i domum tuā. ſ. ſatiſfaciēdo. Circa primū nota ꝙ ſurgere debemus quadruplicit̃ ibi. Surgere. ij. Circa ſcōm nota ꝙ circa pcti grauitatem tria notant̃: vicꝫ pctōꝝ quātitas: fetitas: ⁊ diuturnitas .ibi. Recordari. memb. ij.

Dominica Uiceſima

Miſit rex ſeruos ſuos vocare inuitatos ad nuptias ſcilicet prandij. Et nolebant venire Matth. xxij. Tria hic nota que ſunt: Diſcipulorum ſeu officij dignitas: vocantis benignitas: ⁊ noſtra malignitas. Primuꝫ ibi. Miſit rex ſeruuos ſuos ſcilicet predicatores. Secundū ibi. Uocare iuitatos a domino ſuo. Tertium ibi: ⁊ nolebant venire. Circa primum nota ꝙ dominus nobis quadruplicem nuncium miſit. ibi. Miſit. ſ Item predicatores miſit ad tria .ibi. Miſit ſecūda. Item prelatus ſb/

ditis debet preeſſe tripliciter. Ibidez vbi dicit nota. Circa ſecū
dum nota ꝙ dñs vocat quadrupliciter.ibi. Vocare.j. Circa ter
tium nota ꝙ tria genera hominum ad deum venire debent.ibi.
Venire tertia.¶ Vidit ibi hominē non veſtitum veſte nuptiali.
Duo hic innuit euangeliſta de chriſto formidanda: vicz Aſpe/
ctum domini terribilē: ⁊ vocem eius formidabilem. Primū ibi
Vidit hominē non veſtitum veſte nuptiali. Glō. Fidem haben
tem ⁊ non opera charitatis. Secundum ibi. Amice tantū per fi
dem dicit intelligere. Quomodo huc intraſti non habēs veſtez
nuptialē: at ille obmutuit ſcz territus. Circa primū nota ꝙ dñs
videt nos quadrupliciter.ibi. Videre.j. Item veſtē charitatis
non habēs tria bona perdit.ibi. Charitas.mēb.j. Circa ſecūdū
nota ꝙ triplicē amicū habet homo.ibi. Amicus.j. Item iudici/
um extremū formidabile eſt multiplici rōne.ibi. Recordari.ij.
mēb.iiij.¶ Mittite illū in tenebras exteriores: ibi erit flet⁹ ⁊ ſtri
dor dentiuz. Duo hic notant̄ q̄ ſunt: Penaꝝ acerbitas: ⁊ peni/
tudinis infructuoſitas. Primū ibi. Mittite eum in tenebras ex
teriores. Secundum ibi. Ibi erit fletus ⁊ ſtridor dentium non
peccatum abluens. Circa primum nota quattuor circa penas
infernales.ibi. Recordari.ij.mēb.ij.

Dominica Vicesimaprima

Confortami in dño ⁊ i potētia ꝟtutiſ ei⁹ ⁊c̄. Eph. vj. Ad duo
nos h̄ apl's hortat̄ vicz Ad ſpez diuie ꝯſolatiōis: ⁊ ꝑ d
ꝟtutē potētiſſime ſbuētiōis. Primū ibi. Confortami i dño.ſ.p
ſpez q̄ n̄ ꝯfūdit. Scd̄m ibi. Et i potētie ꝟtutis ei⁹. Circa p̄mū nō
ꝙ dei fili⁹ tribulatos triplicit̄ aiat ⁊ ꝯfortat ibi. Cōfortat.¶ Ro/
gabat aūt eū vt deſcenderet: ⁊ ſanaret filiū ei⁹. Joh. iiij. Quatu
or hic notantur que ſunt: humilis reguli petitio: filij eiuſdez vi
ſitatio: egrotantis curatio: ⁊ vicine mortis formidatio. Primū
ibi Rogabat eum ſcilicet humiliter ⁊ deuote. Secundum ibi.
Vt deſcenderet ſcilicet ad viuificandum filium. Tertiuz ibi. Et
ſanauit filium eius quia potens medicus. Quartum ibi. Inci/
piebat enim mori. Circa primum nota tria circa perſonam pe/
tentis. Ibi Petere prima. Circa ſecundum nota ꝙ quadruplex
eſt chriſti deſcenſus.ibi. Deſcendere.p̄ma. Circa tertiuz nota ꝙ

quadrupliciter ſanat dñs egrotos :ibi. Sanare.ij. Circa quartū nota ꝙ mortē quadruplicez inuenimus.ibi. Mortuꝰ.ſ.¶ Heri hora ſexta reliquit eum febris. Duo hic notant̃: vicȝ Tēporis determiatio: ⁊ egroti curatio. Primū ibi. Heri hora ſexta. Secūdū ibi. Reliquit eū febris. Circa primū nota ꝙ horā quadruplicem inuenimus.ibi. Hora.

Dominica.xxii.

PRocidens autē ſeruus ille rogauit eū dicens. Duo hic notantur que ſunt: Debitoris humiliatio: ⁊ debiti certificatio. Primū ibi. Procidēs aūt ſeruus ille ſcȝ humilit̃. Secundū ibi. Patientiā habe in me ⁊ oīa reddam tibi. Circa p̄mū nota ꝙ humiliari debemꝰ tripli ci rōne.ibi. Humilitas.ſ. Circa ſecūdū nota ꝙ dñs exigit a nobis triplicē redditionē.ibi. Reddere.ſ.¶ Miſertus aūt dñs ſerui illius dimiſit eum ⁊ debitū dimiſit. Duo hic notant̃ que ſunt: Dñi circa nos miſeratio: ⁊ miſerationis declaratio. Primū ibi. Miſertus aūt dñs ſerui illiꝰ. Secundū ibi. Dimiſit eum. Glō. Nō ſolum a captiuitate dimiſit: ſed etiā veniā omniū peccatorū dedit. Circa primū nota quadruplicē circa nos dei miſericordiā.ibi. Miſericordia.ſ. Circa ſecundū nota ꝙ dñs ex liberalitate nō ſolū debitū dimittit ſed etiā ſupaddit: vicȝ tpalia: ſpūalia: ⁊ eternalia.ibi. Petere.ij. imo ſeipm dedit.ibi. Dare.¶ Nonne oportuit ⁊ te miſereri cōſerui tui Duo hic notant̃ que ſunt: Cōpaſſiōis neceſſitas: ⁊ exemplaris xp̄i benignitas. Primū ibi. Nōne oportuit ⁊ te miſereri cōſerui tui. Secundū ibi. Sicut ⁊ ego miſertꝰ ſum. Circa primū notanduȝ ꝙ ad xp̄i miſericordiam triplici ratione tenemur.ibi. Miſericordia.

Dominica.xxiii.

IMitatores mei eſtote Philip.iij. Ad duo nos hic Apl̃us hortatur: vicȝ Ad bonorū executionē: ⁊ ad peruerſoꝝ cōpaſſionē. Primū ibi. Imitatores mei eſtote.i.ſequētes meā cōuerſationē. Secundū ibi. Sicut aūt flens dico inimicos crucis xp̄i. Circa primuȝ nota ꝙ triplex eſt bonoꝝ ſequela.ibi. Sequi.ij. Circa ſcd̃m nota ꝙ quadruplex eſt fletus electoꝝ

ibi. Flere. ij. ¶ Magiſter ſcimus qꝛ verax es. ꝛc. Matth. xxij.
Duo hic notanť que ſunt: Falſa iudeorū veneratio: ꝛ vera xp̄i
informatio. Primū ibi. Magiſter ſcimus qꝛ verax es. Secun/
dum ibi. Viam dei in veritate doces. Circa primū nota ꝙ dī fili
us tanq̄ꝫ magiſter veritatis triplicē nos docet ſcientiā. ibi. Sta/
tim veniet ad templū. ineb. iiij. Circa ſecundū nota ꝙ via veni/
endi ad deum triplex eſt. ibi. Cōtritio. ij. ¶ Reddite ergo q̄ ſūt ce
ſaris ceſari: ꝛ q̄ ſūt dei deo. Duplices hic deſcribūť pſone: vicꝫ
deus ꝛ homo: quibus diciť. Debitores ſum⁹. Siquidē deo red
dere debem⁹ condignā pctōꝛū ſatiſfactionē: hoi principi debitā
debiti penſionē. Primū ibi. Reddite que ſunt dei deo. Secun/
dum ibi. Que ſunt ceſaris ceſari. Circa primū nota ꝙ tria debe
mus reddere deo tanq̄ꝫ iuſto iudici. ibi. Reddere. ij. Itē deo de
bemus ex p̄cepto dilectionis decentiā: hoi tanq̄ꝫ ꝓximo ꝯpaſſi
onis miſericordiā. Primū notať ibi. Diligere. ij. Secundū no/
tatur ibi. Miſericordia. ij.

Dominica Viceſimaquarta

Princeps vnus acceſſit ꝛ adorauit eum.
ꝛc. Tria hic notanť que ſunt:
humilitatis magne cōmendatio: morientis filie ꝑtur/
batio: ꝛ ſuſcitatiōis cōſecutio. Primū ibi. Princeps
vnus acceſſit ꝛ adorauit eū qđ magnū fuit. Secundū ibi. Dn̄e
filia mea modo defuncta eſt que erat turbatio nō modica. Terti
um notať i fine. Nō eſt mortua puella ſed dormit. Sequiť. In/
trauit ieſus domū principis ꝛ tetigit manū eius ꝛ ſurrexit puel/
la. Circa primū nota ꝙ humiliari debemus triplici ratione. ibi.
humilitas. Circa ſecundū nota ꝙ mortē quadruplicē iuenim⁹
ibi. Mortuus. ſ. Circa tertiū nota ꝙ quattuor generibus hoim
ſurgere cōpetit. ibi. Surgere. ij. ¶ Acceſſit retro ꝛ tetigit fimbriā
veſtimenti eius. Duo hic notanť que ſunt: Mulieris hui⁹ ve/
recundia: ꝛ curatiōis cōfidētia. Primū ibi. Acceſſit retro nō an/
te. Propť egritudinis verecūdiā. Secūdū ibi. Tetigit fimbriā
veſtimēti ei⁹. Circa p̄mū nota ꝙ tria ſaluāt hoiem i anima egro
tantē: vicꝫ Cōtritio lachrymoſa: cōfeſſio verecūda: ꝛ penitētia
opoſa. ibi. Cōtritio. ij. Circa ſecundū nota ꝙ dei filius nō ſolū
tangiť: imo tāgit nos quadrupliciť. ibi. Tangere. ¶ Sanata eſt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

mulier ex illa hora. Duo hic notantur que ſunt: Subita mulie-
ris curatio: et temporis determinatio. Primum ibi. Sanata eſt
mulier. Secundũ ibi. Ex illa hora ſcz quia ante credidit. Circa
p̄mũ nota q dñs ſanat nos quadrupliciter. ibi. Sanare. ij. Cir-
ca ſecundũ nota q multiplex hora deſcribit̃. ibi. Hora.

Dominica. xxv.

Cum ſubleuaſſet ieſus oculos etc. Joh. vj.
Duo h inuit euãgeliſta: vicz Reſpectũ diuine digna-
tionis: et deuotionẽ plebeie cõgregationis. Primuz
ibi. Cum ſubleuaſſet ieſus oculos ſcz ad diſcipulos ex benigni-
tate. Secundum ibi. Et vidiſſet quia maxima multitudo venit
ad eum. ſcz ex deuotione. Circa primũ nota q dei filius ad duo
legit̃ oculos ſubleuaſſe. ibi. Leuare. iij. Circa ſecũdũ nota q de-
uotio ad deum venientiũ et penitentiũ ex tribus cõſideratur. ibi.
Contritio. ij. Item videt nos domin9 quadrupliciter. ibi. Vide-
re. iij. Item tria genera hominũ ad dñm venire debent. ibi. Ve-
nire. iij. ¶ Unde ememus panes vt manducent hi? Duo hic no-
tantur que ſunt: Saluatoris inopia: et compaſſionis copia. Pri-
mum ibi. Unde ememus panes? Nec area nec torcularia habe-
mus. Secũdũ ibi. Ut mãducẽt hi: qui ſcz multi ſunt numero ſcz
quinq milia. Circa p̄mũ nõ q eſt triplex pauptas filij dei. ſ. In-
nata: illata: et aſſũpta. ibi. Pauptas i fine vbi dr̃ nõ. Circa ſcd̃z
nota q dñs ex cõpaſſiõe panẽ nob multiplicẽ amiſtra[illegible]-
nis. ¶ Seqbat eũ multitudo magna. Duplex h actus deſcribit̃:
vicz human9 et diuin9. Human9 quantũ ad ſeqntiũ copioſitatẽ.
Diuinus quãtũ ad ſanationis facilitatẽ. Primũ ibi. Sequebat̃
eũ multitudo magna. Secundũ ibi. Quia viderũt ſigna que fa-
ciebat ſup hijs q infirmabant̃. ſ. gr̃a q̄ facilis ſanationis. Circa
primũ nota q perſone quadruplices dñm ſunt ſecute. ibi. Se-
qui. ij. Circa ſecũ dũ nota q dominus quadrupliciter ſanat. ibi.
Sanare. ij.

Expliciũt themata de tempore
Incipiũt de ſctis Primo de ſctõ Andrea

Uidit duos fratres petrum et andream.
Matth. iiij. Duo hic notã-

tur que ſunt: Intuētis nos dignatio: ⁊ diſcipulorū denomiatio
Primū ibi. Uidit duos frēs: nō facies ſed corda incliata ad bo/
num obediētie. Secundū ibi. Petrū ⁊ andreā. Andreas inter/
pretatur fortis. Petrus obediens. Nā ambo fortes erāt ad obediē/
dum ⁊ ad tollerandū. Circa pmū nota ꝙ dn̄s quattuor genera
hominū videt ⁊ q̄ttuor modis. ibi. Uidere. ſ. Itez duos fratres
vidit ꝑpter mutuā charitatē ibi. Charitas. Circa ſcdm nō ꝙ hij
fortes fuerūt in paſſione ꝓpter triplicē reſpectū. ibi. Confortat.
¶ Venite poſt me faciā vos fieri piſcatores hoim. Duo h nōnt q̄
ſūt: Vocātis dn̄i benignitas: ⁊ officij ſblimitas. Primū ibi. Ve
nite poſt me. Scdz ibi. Faciā vos fieri piſcatores hoim. i. docto
res. Circa pmū nō ꝙ tria gnā hoim ad xp̄m venire debent. Ibi
Venire. iij. Itē vocat nos dn̄s mltis modis. ibi. Vocare. ſ. Cir
ca ſcdm nō ꝙ bonus doctor dz ſbditiſ pēſſe tripli̇r ibi. Miſit. ij. vbi
dr. nō. ¶ Illi cōtinuo relictis retibus ⁊ naui ſecuti ſunt eū. A duo/
bus iſti diſcipuli cōmēdant: vicz A volūtaria pauptate: ⁊ ab i/
mitatiōis celeritate. Primū ibi. Illi continuo relictis rhetibus ⁊
naui. Scdm ibi. Secuti ſūt eū: ⁊ h cōtinuo. Circa pmuz nota ꝙ
pauptatē triplicē iuenimus. ibi. Pauptas. ij. Circa ſcdm nota ꝙ
tripliciter debemus ſequi deū. ibi. Sequi.

De ſancto Thoma

Tetit ieſus in medio diſciplorum. Ioh.
xx. Duo hic notant circa
dn̄i apparitionē q̄ ſunt: Dilectionis cōmunitas: ⁊ re
cōciliatiōis benignitas. Primū ibi. Stetit ieſus i me
dio diſcipulorū q̄ſi oēs cōiter diligendo. Secundū ibi. Pax ſcz
vobis recōciliando. Circa primū nota ꝙ generalitas dilectiōis
dei ad nos ex q̄ttuor perpendit. ibi. Diligere. ſ. Circa ſecunduz
nota ꝙ reconciliatio dei ad nos ex quattuor conſiderat. ibi.
Miſericordia. ſ. ¶ Affer manuz tuam: ⁊ mitte in latus meum.
Duo hic notātur que ſunt: Paſſionis veriſſima demonſtratio.
⁊ dubie reſurrectionis certificatio. Primū ibi. Affer manū tuā:
⁊ mitte i latus meū. Scdm ibi. Noli eē incredulus in demōſtratiōe
Circa pmū nō ꝙ di filius paſſus eſt tripli̇r. ſ. Verba vbera ſiue vul/
nera ⁊ mortis ſupplicia. ibi. O vos oēs. mēb. ij. Circa ſcdm nō ꝙ
dn̄s thomā cū alijs diſcipul d ſua reſurrectiōe tripli̇r certificauit

Ibi. Uidete manus meas. ¶ Dominus meus ⁊ deus meus. Duplicē hic beatus Thomas confitet̄ in chriſto naturaꝫ: vicꝫ humanam ⁊ diuinā. In hoīs creatione diuinam: in ipſius redemptione humanam. Primū ibi. Dominꝰ meus quantuꝫ ad humanitatē. Secundū ibi. Deus meus quantū ad diuinitateꝫ. Circa primū nota ꝙ dei filius dn̄s noſter dicit̄ triplici ratione: vicꝫ Ratione noſtre creationis: ratione tēporalis ꝓuiſionis: ⁊ ratione penalis redēptionis. Unde dicit. Ego dn̄s deus tuus fortis zelotes Exod. xx. Fortis quantū ad paſſionem: zelotes quantum ad tuam dilectionem. ibi. Exaltari. ſecunda. ¶ Quia vidiſti me Thoma credidiſti. A duobus hic cōmendat̄ beatus Thomas: vicꝫ a corporali xp̄i viſione: ⁊ a fidei deuotione. Primum ibi. Quia vidiſti me ſcꝫ reſurrexiſſe. Secundū ibi. Credidiſti. Circa primum nota ꝙ tria debemus in dei filio videre. ibi. Uidere. ij.

In conuerſione ſancti Pauli

Quis es domie

Act. ix. Duo hic notant̄ que ſunt: Queſtionis profunditas: ⁊ obedientie ꝓnitas. Primuꝫ ibi. Quis es dn̄e. Secundū ibi. Quid me vis facere? Augꝰ. Jam parat ſe ad obediendū: qui prius ſeuiebat ad perſequenduꝫ. Circa primū nota ꝙ tria querebat de chriſto ſcꝫ Cuius eſſet potentie: cuius ſapientie: cuius clemētie. ibi. Benedicamu s patrē ⁊ filiū cum ſcnctoſpiritu. Di. ij. Item quantum ad ipſius ſapiētiā docuit nos triplicē ſcientiā. ibi. Statim venit ad templū. memb. iij. Circa ſecundū nota ꝙ dei voluntas eſt q̄druplex. ibi. Uolūtas. ij. ¶ Ego ſum ieſus ſaluator ſcꝫ tuus quē tu perſequeris vt hoiem dicit Interli. Duo hic notant̄ que ſūt Filij dei humilitas ſiue benignitas: ⁊ Pauli peruerſitas. Primum ibi. Ego ſum ieſus. Glō. Non deum vel dei filiū noiat ſe ſed hoiem ratione humilitatis. Secundū ibi. Quē tu perſequeris. Glō. Non ait mēbra mea ſed me: qꝛ ipſe in membris adhuc īimicos patit̄. Et beneficia membris ſibi collata facta denūciat. Circa ṗmū nota ꝙ q̄ttuoꝛ ſunt que filij dei benignitatē declarāt cum dicit. Ego ſum. ibi. Exaltari. ij. Item nomē ieſus potiꝰ inuocandū eſt ꝙ̄ ꝑſequendū. ibi. Nomen. ij. ¶ Surge ⁊ ingredere

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ciuitatē: et dicet̄ tibi quid te oporteat facere. Ad duo h d̄s paulum hortat̄: vicȝ Ad erroris deteſtationē: et ad vere fidei informationē. Primū ibi. Surge. ſ. ſtatū priſtinū deteſtando. Scd̄ȝ ibi. Et ingredere ciuitatē. Glō. Ciuitatē ingredi iubet̄ vt fidē diſcat quā impugnat. Circa p̄muȝ nota q̄ beatus paulus ſurrexit ad tria. ibi. Surgere. j.

De ſancto Matthia

Oſtende quē elegeris in locū miſterij hui⁹ et aplatū. Act. j. A duob⁹ h cōmendat̄ btūs mathias: vicȝ Ab electiōis dignitate: et ab officij ſublimitate. Primū ibi. Oſtēde quē elegeris. ſ. p̄deſtinando. Scd̄m ibi. In locū miſterij hui⁹. Circa p̄mū nō q̄ dn̄s q̄ttuor genera hoim elegit ibi. Eligere. ij. Circa ſcd̄m nō q̄ dn̄s apoſtolos elegit mittēs ad triplicē miſterij executiōeȝ. ibi. Miſit. ij ¶ Venite ad me oēs q̄ laboratis et onerati eſtis: et ego reficiā vos Mat. xj. Duo h nōnt̄ q̄ ſūt: Vocātis auctoritas: et vocato℞ dignitas ſiue vtilitas. Primuȝ ibi. Venite ad me oēs. Scd̄m ibi. Et ego reficiā vos. ſ. p̄ſentia mee ꝯtēplatiōis. Circa p̄mū nō q̄ tria genera hoim ad deū venire debent. ibi. Venire. iij. Circa ſecundū nō q̄ in patria tria in deo cōtēplabimur q̄ ad p̄miū nr̄m. ibi. Gaudiū. iij. circa tertiū mēbrū. Itē celeſtis refectiōis gaudium mltiplr̄ cōmēdat̄. ibi. Hora. mēb. iiij. ¶ Diſcite a me q2 mitis ſuȝ et humilis corde. Duo h nōnt̄ q̄ ſūt: Sūmi doctoris benignitas: et lectiōis facilitas. Primū ibi. Diſcite a me q2. ſ. ſū exēplar ſūmū ꝟtutū et doctrīe. Scd̄m ibi. Mitis ſū et hūilis corde. Nō eſt facile exeq̄ et retinere. Circa p̄mū nō q̄ fili⁹ dei docuit nos triplicē ſciaȝ. ibi. Statim venit ad tēplū. mēb. iij. Circa ſcd̄m nō q̄ humilitatē ſectari debem⁹ triplici rōne. ibi. Humiltas.

De Annunciatione

Egrediet̄ virga de radice ieſſe: et flos d̄ radice ei⁹ aſcēdȝ Eſa. xj. Tria h dicit ꝓpheta: vicȝ Beate marie puritatē: generis nobilitatē: et tpalē xp̄i natiuitatē. Primū ibi. Egrediet̄ virga. Glō. cui null⁹ frutex adheſit Scd̄ȝ ibi. De radice ieſſe q̄ p̄r fuit dauid Tertiū ibi. Flos de radice eius aſcēdet: Glō. xp̄us flos virtutū corona angelorū. ſertū electorum. Circa primū nota q̄ īuenim⁹

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

beatam virginē: Egreſſam: ꝓgreſſam: ⁊ ingreſſaꝫ. Ibidē. Egre
dietur virga. In natiuitate eiuſdeꝫ. Item imunis fuit a triplici
peccato: vicꝫ Originali: actuali: ⁊ veniali. Ibi. Poſtꝗ̄ impleti
ſunt dies. memb. j. Circa ſecundū nota ꝙ gloria mundanorū eſt
triplex. ibi. Gloriari. j. Quā gloriā maria contēnens triplicit̄ ſe
hūiliauit. ibi. Cuꝫ eſſet deſponſata mater ieſu. Circa tertiū nota
ꝙ tria beatam virginē matrē domini fecerunt. ibidē. Cum eſſet
deſponſata mater ieſu circa ſecundū membrū. ¶ Spirituſſanct⁹
ſupueniet in te: ⁊ virtus altiſſimi obumbrabit tibi. Duo hic no/
tantur que ſunt: Superne glorie collatio: ⁊ filij dei incarnati.
Primū ibi. Spirituſſanctus ſuperueniet in te ſcꝫ gratia ſpiritu/
ſancti. Secunduꝫ ibi. Et virtus altiſſimi ſcꝫ regis ieſu xp̄i. Qui
per aduentum ſpirituſſancti format̄ in virgine. Circa primū no
ta ꝙ legimus beatam virginē a deo patre in vtero ſanctificataꝫ
A ſpirituſancto obumbratā: ⁊ contra omnia vitia virtutib⁹ cō
firmatam. ibi. In ſyon firmata ſum. In aſſumptione eiuſdē dn̄e.

¶ Philippi ⁊ Jacobi

Non turbetur cor veſtrū neq̄ formi
det Joh. xviij. Duo
hic inuit dei filius: vicꝫ Diſcipulorū iminentē turba
tionē: ⁊ filij dei cōſtantē ꝯfortationē. Primū ibi. Nō
turbet̄ cor vr̄m: neq̄ formidet ſcꝫ de meo receſſu. Secundū ibi
Creditis in deū ⁊ i me credite. ſ. ꝺ mea exteriori ꝯūſatiōe. Circa
p̄mū nō ꝙ diſcipli turbabāt̄ triplici rōne. ibi. Quia turbati eſtiſ
Et hijs v̄bis dn̄s trib⁹ vicib⁹ vſus fuit. ibi. Nō turbet̄ cor vr̄m
In aſcēſione. Circa ſcd̄m nō ꝙ dn̄s i tribulatione cōſtitutos tri
plicit̄ animat ⁊ ꝯfortat. ibi. Cōfortare. ¶ Tāto tp̄e vobiſcū ſum
⁊ nō cognouiſtiſ me. Duo h̄ tāgit dn̄s: vicꝫ Filij dī nobiſcū cō/
uerſationē: ⁊ diſciplorū redargutionē. Primū ibi. Tāto tp̄e vo
biſcū ſū. ſ. habitu ꝯūſat⁹. Scd̄m ibi. Et nō ꝯgnouiſtis me. ſ. v̄m
diuinā oꝑationē. ſ. i miraculis ⁊ alijs ꝑfectiōib⁹. Circa p̄muꝫ nō
ꝙ dei filius nobiſcū conuerſat⁹ eſt tripliciter quantū ad huma/
nitatem. ibi. Vobiſcū. memb. j. Item nobiſcū tripliciter quan/
tum ad diuinā oꝑationē. Ibidē. Vobiſcū. mēb. iij. ⁊. iiij. Phi
lippe qui videt me videt ⁊ patrem. Duplicē hic dn̄s tangit na/
turam: vicꝫ Humanā ⁊ diuinā. Primam in filij contēplatione.

Secūdā in patris cum filio vnione. Primū ibi. Philippe qui videt me ſcȝ in natura hūana. Secundū ibi. Videt ⁊ patrē meū ſcȝ vnicum filio in diuina natura. Circa primuȝ nota ꝙ quattuor in dei filio videre debemus ibi. Videre. ij. Itē tria videbunt electi in ſaluatore ſcȝ quātum ad premiū ipſorū. ibi. Gaudiū. iij. Circa tertiū mēbrum.

De ſancta Cruce

Mihi autem abſit gloriari niſi in cruce dn̄i noſtri ieſu xp̄i Gal. vi. Duplicē ponit h̄ apl's gloriationē: vicȝ Mūdanoꝝ ⁊ electoꝝ. Prima deteſtabil': ſcd'a cōmēdabilis. Primū ibi. Mihi aūt abſit gloriari. i. in carne vel in mūdo. Scdm ibi. Niſi i cruce dn̄i noſtri ieſu xp̄i. Circa primū nota ꝙ eleci gloriant' in tribus ibi. Gloriari. i. Circa ſcdm nota ꝙ electi gloriant' in paſſione triplicit'. ibi. Gloriari. ij. Itē in hoc noīe ieſu tria cōſequunt'. ibi. Nomē. i. ¶ Aſcendā in palmā: ⁊ app̄hendā fruct' ei' Cant. viij. Duo h̄ notant' que ſunt: Paſſiōis q̄litas: ⁊ nr̄a vtilitas. Primū ibi. Aſcendā in palmā. Glō. Exaltabor i cruce. Secundū ibi. Et apprehendā fruct' eius. Glō. per hoc quaſi fugitiuos retrahā oēs ſaluandos. Circa primū nota ꝙ quadruplex eſt aſcēſionis gradus. ibi. Aſcēdere. Circa ſcdm nō ꝙ dei filius paſſus eſt in hac palma triplici rōne. ibi. O vos cira Fam mēb. iiij. ¶ Cū exaltaueritis filiū hoīs tūc cognoſcetis q' ego ſū Joh. viij. Tria hic nōnt' q̄ ſūt: Paſſiōis acerbitas: filij dei hūilitas: ⁊ diuīe nature ꝟitas. Primū ibi. Cū exaltaueritis filiū hoīs. i. crucifixeritis. Scdȝ ibi. Filiū hoīs. Tertiū ibi. Tūc cognoſcetis q' ego ſum. ibi. Glō. Verus de'. Circa p̄mū nō ꝙ dei fili' triplr' fuit exaltat'. Exaltari. i. Circa ſcdm nō ꝙ filiū hoīs ſe noīat multiplici rōne ibi. Filius. ij. Circa tertiū nota ꝙ cōuenient' dicit' ego ſum: quātuȝ ad quattuor. ibi. Exaltari. i.

De ſancto Petro

Ecce angel' dn̄i aſtitit ⁊ lumē refulſit in habitacl'o carceris Act. xij. Duo h̄ nōnt' circa petri liberationē q̄ ſūt: hūilis āgelica manifeſtatio: ⁊ ſubita petri liberatio. Primū ibi. Ecce āgel' dn̄i aſtitit nō ſedit. Scdm ibi. Percuſſoq3 latere petri excitauit

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

eum dicens: Surge velociter. Circa primũ nota ꝙ angeli quadruplex obſequiũ nobis preſtant. ibi. Angeli eorũ. Circa ſecundum nota ꝙ ad quattuor ſurgere iubemur. ibi. Surgere. Item tria ſunt ſigna veriſſima ſaluandorum. ibi. Signa. ¶ Simon iohãnis diligis me plus hÿs Joh. vl. Duo hic notant̃ que ſunt: Dilectionis ſpecialitas: ꝛ plationis ſublimitas. Primũ ibi. Simõ iohãnis diligis me plus hijs. i. ſpecialiter pre alijs. Secundum ibi. Paſce oues meas. Circa primum nota ꝙ dilectio petri ad dñm ex quattuor conſiderat̃. ibi. Diligere. ij. Circa ſecundum nota ꝙ bonus prelatus debet tripliciter ſuos ſubditos paſcere Propter quod ter dñs ait: Paſce oues meas. ibi. Miſit. ij. mẽbro. iij. vbi dicit̃ nota. ¶ Ecce nos reliquimus omnia ꝛ ſecuti ſumus te: quid ergo erit nobis ſcꝫ mercedis Matth. xix. Hic beatus petrus aplũs tria tangit: vicꝫ Electorũ volũtariã pauptatẽ tribulationis acerbitatẽ: ꝛ mercedis quantitatẽ. Primũ ibi. Ecce nos reliquimus oĩa. Secundũ ibi. Et ſecuti ſumus te ſcꝫ per varias tribulationes. Tertiũ ibi. Quid ergo erit nobis ſcꝫ mercedis. Circa ꝑmuꝫ nõ ꝙ pauptas amplexenda eſt triplici ratione. ibi. Paupertas. j. Item nota ꝙ ſex ſunt ſigna veriſſima ſaluandorum. ibi. Signa. iij. Circa ſecunduꝫ nota ꝙ dñm ſequi debemus tripliciter. ibi Sequi. j. Circa tertiũ nota ꝙ merces eterna recipit̃ quadruplicit̃. ibi. Merces.

De ſancto Paulo

Vas electionis eſt mihi iſte ꝛc. Act. ix. A duobus h̃ cõmẽdat̃ ſanct⁹ paul⁹: vicꝫ A ꝑdeſtinationis dignitate ꝛ officij ſublimitate. Primũ ibi. Vas electiõis ẽ mihi iſte. Glõ. Vas electũ ꝓbat̃ in tẽptatione tribulationũ. Secũdũ ibi. Ut portet nomen meũ corã gentib⁹ ꝛ filijs iſrael. Glõ. Gloriam nois mei ꝑdicãdo qđ impugnauit. Circa ꝑmuꝫ nota ꝙ dñs quattuor genera hoĩm elegit. ibi. Eligere. ij. Itẽ elegit pauluꝫ ad tria: ſcꝫ Ad diſcutiendũ conſcientiã: ad implorandã gratiã: ꝛ ad agendã penitentiã. ibi. Surgere. ij. Circa ſecũdũ nota ꝙ dominus beatũ paulũ elegit ad tria. ibi. Miſit. ij. Itẽ paulus gloriam xp̃i ieſu crucifixi tripliciter magnificauit ibi. Gloria. ij. Itẽ nomen ieſu chriſti inuocandum docuit quadruplici ratione. ibi

Nomen.j.¶Cum autē cōplacuit ei qui me ſegregauit ex vtero matris mee: ⁊ vocauit per gratiaȝ ſuam Gala.j. A duobus cō/ mendatur hic beatus paulus: vicȝ A benigna ſaluatoris noſtri vocatione: ⁊ ab ingenti gratie collatione. Primuȝ ibi. Cum au/ tem complacuit ei qui me ſegregauit ex vtero matris mee: ⁊ vo cauit ſcȝ ꝑ viā malā ⁊ bonā. Secundū ibi. Per gratiam ſuā mi/ hi a deo donandā non meis meritis. Circa primum nota ꝙ do/ minus electos vocat multipliciter ibi. Vocare.j. Circa ſecundū nota ꝙ gratia dei incōparabilis eſt quantū ad triplicē ſtatū ho/ minū.ibi. Gratia dn̄i noſtri ieſu xp̄i.memb.ij.¶Non ſunt condi gne paſſiones huius tp̄is ad futurā gloriam. Quod bene dicere potuit paulus poſtꝙ̄ in terram proſtratus: ⁊ in tertiū celuȝ ra ptus: celi gloriā perluſtrauit. Require Dn̄ica quarta poſt trini tatem.¶Quis nos ſeparabit a charitate chriſti. Ibi. De cōmu ni apoſtolorum.

De ſancto Dominico

Surrexit helias propheta quaſi ignis: et verbum illius quaſi facula ar/ debat Ecc.xlviij. In verbis iſtis beatus dominicus tripliciter cōmendat: vicȝ A dignitate cōparationis ſiue ſancte cōuerſatiōis: a feruore ſupne dilectiōis: ⁊ a diuie do ctrine informationis. Primuȝ ibi. Surrexit helias ꝓpheta qui ſancte conuerſationis ſiue vite fuit. Cui cōparat dominic⁹. Se cundum ibi. Quaſi ignis ſcȝ feruens in proximi dilectione. Ter tium ibi. Et verbum ipſius quaſi facula ardebat ſcȝ in cordibus auditorū. Circa primū nota ꝙ beatus dominicus ad quattuor ſurrexit.ibi. Surgere.iij. Circa ſecundū nota ꝙ beatus domini cus igne triplici accenſus fuit.ibi. Ignis. Item duplicē habuit dilectionē ſcȝ dei ⁊ ꝓximi.ibi. Diligere.ij. Circa tertiū nō ꝙ po/ pulū inflāmauit tripliciter: vicȝ Exemplo ſancte cōuerſationis verbo informatiōis: ⁊ p̄ſidio ſubuētionis.ſ.qn̄ libros vendidit ⁊ indigentibus erogauit.ibi. Miſit.ij.mēbro.iij.vbi dicitur no ta.¶Miſit ſeruū ſuum hora cene dicere inuitatis vt venirent. Luc.xiiij. Duo hic notant ad laudem beati dominici: que ſunt Officij cōmiſſi ſublimitas: ⁊ executionis oportunitas. Primuȝ ibi. Miſit ſeruū ſuum.i.ad officiū predicationis. Secundū ibi

Hora cene dicere inuitatis vt veniret. Circa pmũ nõ q dei filius miſit peccatores ad tria. ibi. Miſit. ij. Et ne extollant tanq ſer uos miſit. ibi. Miſit. j. memb. j. Circa ſecundu nota q hora quadruplex a predicatore nobis nũciat. ibi. Venire. iij. ¶ Si vis perfectus eſſe vade & vende oĩa que habes &c. Mat. xix. Tria hic nõnt: q ſũt Terrenoꝝ abdicatio: filij dĩ imitatio: & mercedis eterne donatio. Primũ ibi. Vende oĩa que habes &c. Secũdũ ibi. Veni ſequere me. Tertiũ ibi. Et habebis theſaurũ in celo. Circa primũ nota q triplex eſt paupertas. ibi. Paupertas. in fine. Item ꝑpter tria imꝑfecti pauptatẽ amplexunt. Ibidem. Circa ſecundũ nota q dei filium ſequi debemus tripliciter. ibi. Sequi. j. Circa tertium nota q merces eterna datur quadrupliciter ibi. Merces.

In Aſſumptione ſancte Marie

Signũ magnũ appuit ĩ celo. Mulier amicta ſole. Apocal. xij. Duo hic notant ad laudẽ beate virginis: que ſũt cõparatiõis dignitas ſeu imanitas: & marie claritas. Primũ ibi. Signũ magnũ apparuit. Signũ inquã figuraz ſignans. Secundũ ibi. Mulier amicta ſole. i. corporis claritate Circa primũ nota q dñs dedit beatam virginẽ in quadruplex ſignum. ibi. Domin⁹ ipſe dabit vobis ſignũ. Circa ſecundũ nõ. Dñs ſole compatur triplici rõne. ibi. Ecce tabernaculuz dei cũ hoĩb⁹. meb. j. ĩ fine. ¶ Induta ẽ heſter gloria ſua & ingreſſa cũcta p ordinẽ oſtia ſtetit cõtra regez. Heſter. xv. In verbis iſtis tria notant: que ſunt Excellẽtia ſue glorificatiõis: gloria celeſtis introductiõis: & grã noſtre interpellationis. Primũ ibi. Induta eſt heſter gloria ſua. i. indumento ĩmortalitatis. Heſter interpretatur eleuata. Secunduz ibi. Ingreſſa cuncta per ordinem. hoſtia. i. cunctas manſiones celeſtes. Tertiũ ibi. Stetit contra regem. i. iuxta regem. i. xpm filium eius vbi ſedebat in ſolio regni ſui. Stetit eñ ad interpellandũ pro nobis. Circa primum nota q hodie beata virgo induta eſt gloria ĩmortalitatis & immortalis claritatis ex triplici eius comparatione. Nam compatur aurore: lune: & ſoli. ibi. Que eſt iſta que ꝑgredit. Circa ſecundũ nota q legimus beatã virginẽ progreſſam. &c. ibi. Egrediet virga

de radice ieſſe. Circa tertium nota φ beata virgo hodie ſtetit cõtra regem id eſt iuxta regem ad tria. ibi. Aſtitit. regina a dextris tuis.

De ſancto Mattheo

Vidit ieſus publicanum nomine leui ſedentem ad theloneū Luc. v. Duo hic notantur que ſunt: Miſerantis dei benignitas: et beati mathei deteſtabilis cupiditas. Primum ibi. Vidit ieſus publicaum. Glõ. Non tantū corporeo φ̃ miſerantis intuitu. Secundū ibi. Sedentem ad theloneū. Glõ. pertinaciter lucris inhiantem. Circa primum nota φ dominus videt nos quadrupliciter. ibi. Videre. ſ. Circa ſecundū nota φ triplex eſt ſtatus hominum: vicȝ Cadentimu: ſurgentium: et ſedentium. ibi. Surgere. ſ. ¶ Relictis omnib' ſurgens ſecutus eſt eum. A tribus hic cõmendat̃ beatus mattheus: vicȝ A temporalium abdicatione: a ſancte vite inchoatione: et ab imitationis perfectione Primū ibi. Relictis omnib' factus eſt inops et pauper. Secundum ibi. Surgens ſcȝ nouaȝ vitam inchoans. Tertium ibi. Secutus eſt eum. Glõ. Non corporis greſſu: ſed mentis affectu. Circa primū nota φ triplex eſt paupertas. ibi. Pauptas. ſ. in fine. Circa ſecundū nota φ ſurgere debem' ac nouam vitam inchoare propter quattuor. ibi. Surgere. iij. Circa tertium nota φ dei filium ſequi debemus tripliciter. ibi. Sequi prima. ¶ Non veni vocare iuſtos ſed peccatores ad penitẽtiaȝ. Duo hic notantur que ſunt: Domini vocantis dignatio: et vocationis declaratio. Primum ibi. Non veni vocare iuſtos ſcȝ de ſua iuſticia preſumentes: ſed peccatores. Secunduȝ ibi. Ad penitentiam. Circa primū nota φ domin' vocat nos multipliciter ibi. Vocare. ſ. Circa ſecūdū nõ φ ad agendā peniten ā nos dn̄s hortat̃ quadruplici ratione. ibi. Penitẽtia. ij.

De Apoſtolis

Quis nos ſeparabit a charitate chriſti: Tribulatio: an anguſtia: an pſecutio et c̃. Hic Apłus tria tangit: vicȝ Peruerſorꝫ a deo ſepatiõeȝ: dei circa nos dilectionẽ: et electorꝫ tribulationẽ Prima formidabilis: ſecūda ineſtimabilis: tertia intermiabilis.

Primum ibi. Quis nos ſeparabit a charitate. Glō. a qua nul/
lus ſeparabitur niſi qui a deo diuidit ſcilʒ per peccatū. Secun
dum ibi. A charitate chriſti. Glō. qua deuʒ diligimus: vel qua
deus nos dilexit. Tertiū ibi. Tribulatio an anguſtia. q. d. Cer/
tus ſum: quia nequaꝙ̃. Circa pmū nota ꝙ ſeparationē quadru
plicem iuenimus. ibi. ſeparari. Circa ſecundū nota ꝙ triplex eſt
dilectio xpi. ſiue caritas. ibi. Diligē. j. Et ibi. Charitas. Circa
tertiū nota ꝙ tribulatos tripliciter dn̄s animat ⁊ confortat. ibi.
Cōfortare. ¶ Uos amici mei eſtis ſi feceritis que precipio. Jo[h].
xv. Duo hic notanť que ſunt: Benigna dei familiaritas: ⁊ pre/
ceptorum ipſius vtilitas. Primū ibi. Uos amici mei eſtis. Se[/]
cunduʒ ibi. Si feceritis que precipio. Circa primum nota ꝙ ve/
rus amicus ex quattuor cognoſciť. ibi. Amicus. ij. Circa ſcdm
nota ꝙ dn̄s precepit nobis vtilia: facilia: ⁊ neceſſaria. maxime
circa dilectionē pximi. ibi. Caritas. ¶ Ecce ego mitto vos ſicut
oues in medio luporum. Matth. x. Duo hic notātur que ſunt
diſcipulorum ſui officij dignitas: ⁊ populi malignitas. Primuʒ
ibi. Ecce ego mitto vos ſicut oues. Secundum ibi. In medio
luporum. Circa primum nota ꝙ dominus apoſtolos miſit ad
tria. ibi. Miſit. Item ſignanter dicit ego. Cuiꝰ auctoritas qua
druplex circa hominē. ibi. Exaltari. ij. ¶ Hoc eſt preceptum me/
um vt diligatis inuicem. Duo hic notantur que ſunt: Precepti
iocunditas: ⁊ exemplaris chriſti familiaritas. Primuʒ ibi. Hoc
eſt preceptuʒ meum vt diligatis inuicem. Quia iocundū eſt ha/
bitare fratres in vnum ſcʒ dilectionis. Secundū ibi. Sicut dile
xi vos. Circa primuʒ nota ꝙ ad proximi dilectionē tenemur tri
plici ratione. ibi. Diligere. iij. Circa ſecundū nota ꝙ dei ad nos
dilectio tripliciter cōmendať. ibi. Diligere. j. ¶ Ipſe ſcʒ ieſus ele
uatis oculis in diſcipulos dixit: Beati pauperes Luc. vj. Duo
hic notantur que ſunt: Reſpectus dei amicabilis: ⁊ cōmēdatio
diſcipulorū ineſtimabilis. Primuʒ ibi. Ipſe eleuatis oculis in
diſcipulos. Glō. Oculos in diſcipulos eleuat vt attentius audi
ant ⁊ altius intelligant. Secundū ibi. Beati pauperes ſpū. Cir
ca primū nota ꝙ duplicē in xp̄o inuenimus oculorū eleuationē
ibi. Leuare. ij. Circa ſecundū nota ꝙ duplex eſt electorum bea/
titudo cōmēdabilis. ibi. Beatꝰ. ¶ Ego elegi vos Joh. xv. Duo

hic notantur que ſunt: Dei circa nos electionis benignitas: et mundanoruꝫ hominū peruerſitas. Primum ibi. Ego vos elegi de mundo. Secundum ibi. Propterea vos odit mundus Circa primuꝫ nota ꝙ dominus quatuor genera hominū elegit ibi. Eligere ſecūda. ¶ Sicut miſit me pater ⁊ ego mitto vos. ibi. In octaua paſce.

De vno Martyre

Beatus vir qui ſuffert tēptationē. Tria hic innuit Apl's. vicꝫ Beatitudinem ineffabilē: tribulationē terminabilē: ⁊ mercedem ineſtimabilem. Primum ibi. Beatus vir. Secundum ibi. Qui ſuffert temptationē. i. tribulationē. Tertiū ibi Accipiet cornam vite. i. vitam eternam ⁊ coronam. Circa primum nota ꝙ eſt triplex beatitudo electorū. ibi. Beatus. Circa ſecundū nota ꝙ dn̄s tribulatos tripliciter animat ⁊ cōfortat. ibi Confortat. Circa tertiū nota ꝙ merces eterna quadrupliciter pſoluit̄. ibi. Merces. ¶ Si quis vult poſt me venire ⁊c̄. Mat. xvj. Ad quattuor dei filius nos hic hortatur: vicꝫ Ad vite ſanctitatem: cordis humilitatem: ⁊ tribulationis aſperitatē. Et ad inuitationis celeritatem. Primū ibi. Si quis vult poſt me veni re ſcꝫ ſancte viuendo. Secundū ibi. Abneget ſemetipm̄ ſcꝫ propriam voluntatē. Tertiū ibi. Tollat crucē ſuam ſcꝫ tribulationes ſuſtinendo. Quartū ibi. Et ſequatur me ſcꝫ ſine dilatione. Circa primum nota ꝙ tria genera hominū ad deum venire debent. ibi. Venire. iij. Et hec eſt dei voluntas. Ibidem. Voluntas. j Circa ſecundū nota ꝙ humilitatē ſectari debemus tripli ci ratione. ibi. Humilitas. ꝙ pertinet ad obedientiā. Circa terti um nota ꝙ dn̄s tribulatos tripliciter animat ⁊ cōfortat. ibi. Cōfortat. Circa quartū nota ꝙ ſequi debemus dominuꝫ quadrupliciter. ibi. Sequi. iij. ¶ Modicum laboraui ⁊ inueni mihi multam requiem Ecc̄. vlt̄. Duo hic nota: vicꝫ Labor ⁊ premium. Siquidē laboris breuitas: ⁊ p̄mij eternitas. Primū ibi. Modicum laboraui. Secundum ibi. Et inueni mihi multam requi em. i. iocūditatem. Glō. que eſt eterna. Circa p̄muꝫ nota ꝙ ſcti modicū paſſos reputāt quātum ad preterita que forte commiſerant. Et hoc triplici reſpectu: ſcꝫ Quātitatis: enormitatis: ⁊ diu

uturnitatis.ibi. Recordari.mẽb.iij. Circa ſcd̃m nõ ꝙ ſancti inl/
tiplicẽ habebũt iocunditatẽ in ſuo creatore quãtũ ad contẽpla/
tionẽ ipſiꝰ ibi. Gaudiũ.iij.mẽb.iij. ¶ Juſtus ſi morte ꝓoccupatꝰ
fuerit i refrigerio erit Sap.iiij. Duo h̃ nõnt̃ q̃ ſunt: Paſſio huiꝰ
martyris tp̃alis: ⁊ ipſiꝰ ꝯſolatio eternalis. Primũ.ibi. Juſtꝰ ſi
morte ꝓoccupatꝰ fuerit q̃ trãſitoria eſt. Scd̃m ibi. In refrigerio
erit.i.de morte trãſibit ad vitã dic̃ glõ.q̃ eterna eſt. Circa p̃mũ
nõ ꝙ mortẽ q̃druplicẽ iuenimꝰ.ibi. Mortuꝰ.j. Jtẽ hãc mortis
ꝓoccupationẽ formidare debemꝰ triplici rõne.ibi. Mortuꝰ.ij.

De pluribus Martyribus

IN paucis vexati in multis bñ d..ponẽ
tur Sap.iij. Duo h̃ nõnt̃ de
ſanctis martyribꝰ q̃ ſunt: Tribulationũ paucitas ⁊ p̃
miorũ copioſitas. Primum ibi. Jn paucis vexati.ſ.
paucis tp̃ibus: paucis tribulationibꝰ: a paucis tortoribus. Se
cundũ ibi. Jn multis bene diſponent̃.ſ.premijs ⁊ gaudijs. Cir
ca p̃mũ nõ ꝙ electi parũ ſe reputãt vexatos reſpectu tribulatio
nũ infernaliũ q̃ multiplices ſunt ⁊ ꝑpetue.ibi. Recordari.ij.i fi
ne de penis. Circa ſcd̃m nõ ꝙ in p̃ria ſancti multiplex habebũt
p̃miũ quãtũ ad ſuoꝝ corporũ glorificationẽ q̃ h̃ vexati fuerunt.
ibi. Gaudiũ.iij.circa ſcd̃m mẽbrũ. ¶ Chriſto i carne paſſo ⁊ vos
eadẽ cogitatiõe armami. Ad duo btũs petrꝰ xp̃i martyres ho
tat̃: vicȝ Ad xp̃i paſſionẽ memorandã: ⁊ ad ꝓpriã mortẽ volun
tarie tollerandã. Primũ ibi. Chriſto in carne paſſo ſcȝ non obli
uiſcami. Secundũ ibi. Et vos oẽs martyres eadẽ cogitatiõe ar
mami. Glõ. Cũ ꝓpoſito dñice paſſiõis exẽpla. Circa p̃mũ nõ ꝙ
dei filiꝰ ad cõſolationẽ btõꝝ paſſus fuit triplici rõne.ibi. O vos
circa ſecũdã.mẽb.iiij. Jtẽ triplex exemplũ dedit nobis dei filiꝰ.
ibi. Exẽplum. Circa ſecundũ nota ꝙ armari debemꝰ.i.cõforta/
ri ad ſequẽdũ dñm triplicit̃.ibi. Sequi.j. Jtẽ dñs tribulatos tri
plicit̃ ꝯfortat.ibi cõfortare. ¶ Precioſa eſt in cõſpectu dñi mors
ſanctorũ eius. Duo hic inuit Ps̃.ad conſolationem martyrum
vicȝ Paſſionem martyruȝ deo acceptabilem: ⁊ ingenti premio
remunerabilem. Primũ ibi. Mors ſanctorũ eius ſcȝ xp̃o acce/
ptabilis. Secundũ ibi. Jn conſpectu dñi.i.plena magno p̃mio
et mercede qđ ſufficit coram domino. Circa primuȝ nota ꝙ qua

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

druplex eſt differẽtia mortuorum.ibi.Mortuus tertia.¶Gau
dete in illa die ⁊ exultate.Ecce enim merces veſtra multa eſt in
celo.Matth.v.Ad duo dei filius martyres ſuos hortatur:vi
delicet Ad preſentẽ cordis exultationem:⁊ ad futuri premij per
ceptionem.Primũ ibi.Gaudete in illa die ⁊ exultate.Gaude/
te.Glõ.mente:⁊ exultate corde in tribulatione poſito in illa die
ſcilicet Paſſionis:migrationis:et extreme vltionis.Secundũ
ibi.Merces veſtra multa eſt in celis:ſcilꝫ vbi datur copioſe.
ſoluitur liberaliter.Circa primuꝫ nota ꝙ electi ⁊ turbati in pre/
ſenti triplex habent gaudiuꝫ.ibi.Gaudium prima.Circa ſecun
dum nota ꝙ merces eterna datur a dño q̃druplicitér.ibi.Mer
ces.¶Quis nos ſeparabit a charitate xp̃i.Ro.viij.¶Ipſe ele/
uans oculos in diſcipulos.Require ante in cõmuni apoſtoloꝝ
¶Memẽtote quomodo ſalui facti ſũt patres noſtri.Machab.
j.Require Omniũ ſanctorũ.

¶ De Confeſſoribus

Legi eum ex omni carne.i.ex omni po
pulo Ecc̃.xlv.Hic duo no
tantur.que ſunt:Eligentis dei dignatio:⁊ cauſe de/
terminatio.Primum ibi.Elegit eum ſcꝫ deus excel/
ſus humilẽ hoiem.Secundũ ibi.Ex omni carne.i.ex omni po/
pulo ſuper omnẽ populũ.Glõ.vt p̃eſſet vniuerſis.Circa p̃muꝫ
nõ ꝙ dñs q̃tuor gnã hoim elegit.ibi.Eligere.ij.Circa ſc̃m nõ ꝙ
q̃libet p̃lat⁹ alijs p̃poſit⁹:p̃eſſe dꝫ tripl̃r.Naꝫ cui ait petro dñs.
Paſce oues meas.ibi.Diſit.ij.¶Eſto exẽplũ fideliũ:In ↄũſa
tiõe:i ṽbo:in charitate ⁊c̃.j.Thi.iiij.Ad tria paul⁹ pontificẽ h
hortat̃:vicꝫ Ad feruẽteꝫ ſubditoꝝ informationẽ:ad ſancte vite
executionẽ:⁊ ad charitatiuã opationẽ.Primũ ibi.Eſto expluꝫ
fideliũ in verbo.ſ.exhortatiõis.Secundũ ibi.In ↄuerſatiõe ſcꝫ
ſancte vite.Tertiũ ibi.In charitate.Circa p̃mũ nõ ꝙ oĩs p̃lat⁹
debet exẽplũ ſubditis dare triplex.ibi.Exẽplũ.j.Itẽ in ſbditis
ſũt tria ſig̃ veriſſima ſaluãdoꝝ.ibi.Sig̃.ij.Circa ſc̃m nõ ꝙ p̃lat⁹
ad ſbditos ſuos dꝫ ſe humilit̃ hr̃e.Nã quãto magnus es humi/
lia te in oĩbus.ibi.Hũilitas.j.Circa ſcd̃m nota ꝙ charitate non
habita tria bona perdunt̃.Ibidem.Heb.j.¶Dilectus deo et
hoibus cuius memoria in benedictione eſt.Ecc̃.xlv.A duob⁹

h cõmẽdat beatus Nicolaꝰ: vicȝ A dilectiõis eminẽtia: ⁊ a bñ
dictiõis honoꝛ ificẽtia. Pꝛimũ ibi. Dilectꝰ deo ⁊hoĩbꝰ. Glõ. qꝛ
ſuauis ⁊ mitis ſup oẽs hoies. Scḋȝ ibi. Cuiꝰ mẽoꝛia i bñdictio/
ne eſt. Glõ. Quia per oĩa dignus laude ⁊ benedicendus. Cir/
ca pͥmũ notandũ ꝙ dei ad nos dilectio quadruplicit̃ cõmẽdat.
ibi. Diligere. j. ⁊ ibidẽ. iij. de ꝓximi dilectione. ¶ Intra in gaudi
um dñi tui Mat. xxv. Duo h notant̃ q̃ ſunt: Uocãtis nos dei
benignitas: ⁊loci quo vocamur iocunditas. Pꝛimũ ibi. Intra
ſcȝ de exilio in patriã. Secundũ ibi. In gaudiũ dñi tui. Glõ. Ac
cipe qđ oculus nõ vidit nec auris audiuit. Hug. Nõ dic̃ ad gau
diuȝ: ſed in gaudiũ: vt poſſeſſoꝛ ſis gaudij non ſpectatoꝛ. Circa
pꝛimũ nota ꝙ dñs vocat nos h quadruplicit̃: vt ſic ad eũ introi
re valeamꝰ. ibi. Uocare. j. ⁊. ij. Circa ſecũdũ nota ꝙ q̃druplex ẽ
gaudiũ electoꝝ ſcȝ in p̃ſenti: ⁊ i futuro. De pͥmo Gaudere. j. De
ſecũdo. ibi. Gaudiũ. iij. De viſiõe triplici xp̃i ieſu circa. iij. ¶ Be
atus diues qui inuẽtus eſt ſine macula Ecc̃. xxj. Duo hic inuit
auctoꝛ: vicȝ Beatitudinẽ deſiderabilẽ: ⁊ virtutũ cõmendabilẽ.
Pꝛimũ ibi. Beatꝰ diues. Dicunt̃ eñi q̃daȝ diuites bti ⁊ nõ ſunt
Secundũ ibi. Qui inuentꝰ eſt ſine macula ſcȝ ſupbie: luxurie et
auaricie. Circa pꝛimũ nota ꝙ quadruplex eſt vera ⁊ realis bea
titudo. ibi. Beatꝰ. Circa ſecundũ nota ꝙ cõmendabilis eſt i ho
mine diuite virtus humilitatis cõtra ſupbiam. ibi. Humilitas.
Uirtꝰ pietatis cõtra auariciã. ibi. Miſericoꝛdia. iij. Et virtꝰ pie
tatis cõtra luxuriã. ibi. Caſtitas.

¶ De Uirginibus

Dilectus meus cãdidus ⁊ rubicũdus: ele/
cus ex milibꝰ: ⁊ totus deſidera/
bilis. Dicit̃ infra Cant̃. v. In verbis iſtis fidelis aĩa
triplicẽ expꝛimit affectũ circa ſpõſum ſuũ: vicȝ Amo
ris excellentiã: electionis ſupeminẽtiã: ⁊ affectionis violentiaȝ.
Pꝛimũ ibi. Dilectus. Uere dilectꝰ meꝰ mihi ⁊ ego illi: qui ẽ cã/
didus ꝓpter oĩmodã puritatẽ. vnde dꝛ ibi. Purꝰ natura. i. pec
catum nõ fecit. Rubicũdus. Glõ. in ſanguine ſuo peccatoꝛes la
uit ex ſola dilectione. Scḋm ibi. Electꝰ ex milibus. Glõ. [illegible]
vnus mediatoꝛ de numero angeloꝝ: vel hoim acceptꝰ. Tertiũ
ibi. Totus deſiderabilis: quia ſpecioſus foꝛma pꝛe filijs hoim.

Circa primũ nota ꝙ dilectio sponſe ad ſpõſum xp̃m ex trib⁹ co/
noſcit̃ ibi. Diligere. ij. Circa ſecũdũ nota ꝙ ſpõſus noſter xp̃s
eſt eligẽdus triplicit̃. ibi. Eligere. j. Circa tertiũ nota ꝙ quattu/
or faciũt hunc ſpõſuʒ deſiderabilẽ. ibidẽ. Eligere. j. mẽb. iij. vbi
dicit̃ nota. ¶ Ueni de libano ſpõſa: veni coronaberis. Can. iiij.
Duo hic notant̃ que ſunt: Amicabilis filij dei imitatio: ⁊ eterni
premij collatio. Primũ ibi. Ueni de libano ſpõſa. Glo. De can/
dore virtutũ. Secundũ ibi. Coronaberis. Glõ. illo inenarrabi/
li aduẽtu reſurrectionis: qſi duplices accipies ſtolas. Circa pri/
mum nota ꝙ triplex eſt huiuſmodi ſpõſi iuitatio. Propt̃ qđ di/
cit veni. ibi. Uenire. iij. Circa ſecũduʒ nota ꝙ dñs corpus hoīs
glorificabit quattuor dotib⁹. ibi. Gaudiũ. iij. mẽb. ij. ¶ Infirma
mũdi elegit deus vt fortia cõfundat. j. Corinth. j. Hic inuit apo
ſtolus duo: vicȝ inbecilliũ p̄deſtinationẽ. Primuȝ ibi. Infirma
mundi elegit de⁹ ſcȝ inbecilles ⁊ tenues virgines. Secundũ ibi
Ut cõfundat fortia ſcȝ ⁊ neronẽ ⁊ ceteros potẽtes. Circa primũ
nota ꝙ dñs tanq̃ humilis impator quattuor genera hoīm mi/
noris repugnationis eligit in ſuũ comitatũ. ibi. Eligere. ij. ¶ Ec/
ce ſpõſ⁹ venit exite obuiã ei Mat. xxv. Duo h nõnt̃ q̃ ſũt: Ad
uent⁹ hui⁹ ſpõſi deſiderabilis: ingreſſus cũ ipo exultabil̃. Pri/
mũ ibi. Ecce ſpõſus venit. Scđm ibi. Et q̃ parate erãt intraue/
rũt cũ eo ad nuptias. Parate. i. que habebãt teſtimoniuȝ bone
cõſcientie dic̃ Hugo. Greg⁹. O ſi ſapere poſſet palatus cordis
mei: quid ãmiratiõis venit ſponſus. Quid dulcedis intrauerũt
cum eo ad nuptias. Quid amaritudinis: ⁊ clauſa eſt ianua. Cir
ca primũ nota ꝙ triplex eſt aduentus ſaluatoris noſtri. ibi. Ue
nire. j. Primo ergo venit tanq̃ ſpõſus ꝓcedẽs de thalamo ſuo
ibi. Media nocte. Circa ſecundũ nota ꝙ conuiuiũ ſiue nuptię
hui⁹ ſunt ineſtimabiles quadruplici rõne. ibi. Hora. memb. iiij.
vbi dicit̃ nota.

In dedicatione

Querebat ieſum videre q̃s eſſet Lu. xix
In vbis iſtis nõnt̃ q̃ttuor q̃
ſunt: Querẽdi oportunitas: videndi iocũditas: ſalua/
toris benignitas: ⁊ opatiõis diuerſitas. Primũ ibi. Querebat
ſcȝ dei filiũ. Scđm ibi. Uidere. Glõ. Utpote qui nũq̃ eũ vide

rat: quoniã ſi eum vidiſſet dudũ iam receſſiſſet a nequicia publi/
cana. Tertiuz ibi. Jeſum qui ſaluator interpretatᷓ. Quartũ ibi.
Quis eſſet vicz Jn potẽtia: in ſapiẽtia: ⁊ in clemẽtia. Circa pri
mum nota ꝙ quattuor nos alliciunt ad querendũ dominũ. ibi.
Querere. j. Circa ſecũdũ nota ꝙ tria in dei filio videre debemꝰ
ibi. Uidere. iij. Circa tertiuz nota ꝙ hoc nomen ieſus queſitu
eſt vtile inuocare quadruplici ratione. ibi. Nomen. Circa quar
tum nota ꝙ dei potẽtia eſt formidanda: ſapientia ãmirandã: et
c lementia implorãda. ibi. Benedicamꝰ patrẽ ⁊ filiũ cum ſancto
ſpũ. Di. ij. ¶ Suſpiciẽs vidit illum ieſus. Duo hic notãtur que
ſunt: Circa nos dei benignitas: et peccatoris huius dignitas.
Primuz ibi. Suſpiciens ieſus quaſi curam ipſius habens non
preteriẽs. Secundũ ibi. Uidit illum. Glõ. Uidit hominẽ prom
ptiſſime intẽdere ad ſancte viuendũ. Circa primũ nota ꝙ exem
plo xpi quadruplicẽ debemus habere oculorũ eleuationez. il i.
Leuare. Circa ſecundũ nota ꝙ deus videt nos quadrupliciter
ibi. Uidere. ij. ¶ Feſtinans deſcẽde: qr hodie in domo tua opor
tet me manere. Ad duo hic dei filius diuitez hunc hortatᷓ: vicz
Ad humilitatis perfectionẽ: ⁊ ad manſionis dominice ꝑparati/
onez. Primũ ibi. Feſtinãs deſcende. i. in corde tuo humiliabis
te: ⁊ hoc velociter. Secundũ ibi. Hodie in domo tua oportet
me manere. Circa primum nota ꝙ humiliari debemus triplici
ratione. ibi. Humilitas. Circa ſecundum nota ꝙ ad manenduz
nobiſcum tripliciter allicitur filius dei. ibi. Manere. ¶ Ecce di
midium bonorũ meorum domine do pauperibus. Tria hic no
tantur ad zachee cõmendationẽ: que ſunt Miſericordie copio
ſitas: dantis cõgruitas. ⁊ legalis iuſticie equitas. Primum ibi.
Ecce dimidiuz bonorũ meorum. Copioſe dedit: quia diuiſum
erogauit. Secunduz ibi. Do paupeibꝰ non diuitibus: nec hi/
ſtrionibus quod incõgruum eſt. Tertiũ ibi. Et ſi aliquẽ defrau
daui reddã quadruplũ. Circa primũ nota ꝙ quadruplex eſt mi
ſericordia impẽdẽda. ibi. Miſcdia. ij. ⁊. iij. Circa ſcdm nõ ꝙ tri
plices ſũt paupes ſeu pauptas. ibi. Pauptas. ij. Circa tertiũ nõ
ꝙ triplicẽ redditiõez tenemur. ibi. Reddẽ. ij. ¶ Adorabo ad tem
plũ ſctm̃ tuũ: ⁊ cõfitebor nõi tuo. pſ. Duplex hᷓ actꝰ tãgitᷓ q̃ in tẽ/
plo dei merito dz exerceri: vicz Actꝰ deuote q̃ſitiõis. ſcti neceſſa

rie petitionis: ⁊ diuine collaudatiõis. Primũ ibi. Adorabo ad
teplũ ſanctũ tuũ .i. i tẽplo tuo. Scdm ibi. Et ꝯfitebor noi tuo .i.
laudabo nomẽ tuũ. Circa pmũ nõndũ ꝙ q̃druplex tẽplũ iueniẽ
ibi. Tẽplũ. Circa ſcdm nõ ꝙ nomen ieſu collaudãdũ ⁊ iuocãdũ
eſt quadruplci rõne. ibi. Nomen

Incipiũt Sermones In ſũmis feſtiuitatib⁹. Et primo In Uigilia Natiuitatis

CUm eſſet deſponſata mr̃ ieſu ⁊c. In
hijs ꝟbis btã virgo a duo
bus ꝯmẽdaẽ: vicz Ab hũili deſpõſatiõe: ⁊ ab inſo
lita ⁊ ſingulari fecũdatiõe. Primũ ibi. Cũ eſſet de
ſpõſata. Scdm ibi. Inuẽta eſt in vtero hñs. Cir/
ca pmũ nota ꝙ beata virgo cõmendaẽ a triplici hũilitate. Erat
eñ humils in ſua deſpõſatione. Humilior in angeli allocutiõe.
Humilima in xp̃i cõceptione. De primo hic. Cũ eſſet deſpoſata
mater ieſu maria ioſeph ſcz fabri. Unde iudei blaſphemãtes di
xerunt de chriſto. Nonne hic eſt filius fabri? ⁊ reuera. Ipſe eñ
fabricatus eſt auroram ⁊ ſolem: imo formauit hominez de limo
terre. ⁊c. Cant. viij. Soror noſtra paruula eſt. Maria dicitur
ſoror celeſtiuz ſpirituum propter caſtitatẽ. Paruula ꝓpter hu/
militatez. q. d. angeli. Quam humiliter eſt deſponſata ſoror no
ſtra. Nota. Fuit aũt beata virgo deſponſata quattuor modis:
vicz Ut genealogia beate virginis per ioſeph texereẽ: q̃ per mu
liere non texitur. Nam ioſeph de eadum tribu erat. Item ſecũ
do, vt ioſeph eſſet teſtis caſtitatis eius: ⁊ eam defenderet ab in/
famia ſuſpitionis. Item tertio vt virgo ⁊ puer viri ſolatio ſuſtẽ
tarentur. Item quarto vt diabolo partus eius occultareẽ. De
ſecundo Luc. j. Ecce ancilla domini fiat mihi ſecũdũ verbũ tu
um. Ancilla pfecte humilitatis nomen eſt. Ber. Nõ eſt magnũ
humilẽ eſſe in abiectiõe. Magna prorſus ⁊ rara virtus humi/
litas honorata: virginitas oblita. Gloriaẽ de humilitate dicẽs
Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm verbuz tuũ. Berñ. Ex ore tuo pẽ
det ꝯſolatio miſeroꝝ: redẽptio captiuoꝝ: libatio dãnatoꝝ. Sa
lus deniqꝫ vniuerſorũ filioꝝ adã. Da ergo reſponſum o dña re
ſponde ꝙ terra qđ inferi qđ expectãt ⁊ ſupbi. ¶ De tertio Lu. j.
Exurgẽs maria abijt in montana cũ feſtinatiõe in ciuitatẽ iuda

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

⁊ intrauit in domum zacharie: ⁊ ſalutauit elizabeth. Abijt eñ
vt subminiſtraret. Dictum eñ erat ab angelo eam eſſe grauidã.
Ecce iaz facta domina cẽli ⁊ terre: mater vnigeniti dei venit mi
niſtrare ⁊ non miſtrari. Exemplo filij ſui dñi ieſu chriſti. Juxta
illud Ecc̃. iij. Quanto magnus es humilia te in omnib⁹. O quã
tus honor ẽ exhibitus probat humilitate. vt eñ ſalutauit eliza
beth: exultauit infans in vtero eius. Qui eñ ſe humiliat exalta
bitur. Circa ſecundũ nota ꝙ tria beatam virginẽ fecundã ⁊ di
gnam vt dei mater fieret fecerunt: vicz Jnuiolabilis propoſiti
caſtitas: excellens ipſius humilitas: ⁊ fidei firmitas. De primo
Luc̃. ij. Quomodo fiet iſtud quoniã virum non cognoſco. i. nõ
me cognitã ꝓpono. Bern̄. Quid pulchrius caſtitate hui⁹ virgi
nis: Que ne virgialis caſtitatis pulchritudinem amitteret. ma
luit virgo manere ſine tali filio ꝙꝫ mulier fieri ⁊ mater dei: neci/
merito: cum in ipſa fuerit ſũma puritas: ⁊ in ſũmo. Erat eñ ſan
ctificata in vtero: vbi tantũ purgata fuit: ꝙ in ea nulla ad aliqđ
genus peccati inclinatio remanſit. Jn quo omnes alios ſanctifi
catos in vtero ſuperauit in quibus inclinatio remãſit: ⁊ diſpoſi
tio ad peccatũ veniale: vt patet in iohanne baptiſta quo nemo
tamẽ maior inter natos mulierũ ſurrexit. Qui licet vtero i eſſet
ſanctificatus: tamẽ fugit in deſertũ ne leui ſaltem maculare vitã
famine poſſet. Unde de maria dicit̃ illud Cant̃. iiij. Tota pul/
chra es amica mea: ⁊ macula non eſt in te. Tota inquit pulchra
ab originali. Tota pulchra ab actuali: ⁊ macula nõ eſt in te pec=
cati venialis. Ber. Que vel angelica puritas marie puritati au
deat comparari. De ſecundo Luc̃. j. Ecce ancilla dñi ⁊c̃. Ber.
Placet deo ai͂a illa q̃ ab amore ſecli ⁊ regni celeſtis ad hũilitatẽ
ſemper eſt inclinata Luc̃. j. De tertio. Fiat mihi ſecundum ver
buz tuum. Ecce conſenſus ⁊ fideifirmitas. Unde Luc̃. j. Bea/
ta que credidiſti quoniã perficient̃ in te ea que dicta ſũt a domi
no. Glõ. Apparet mariã non dubitaſſe: ⁊ ideo ſacramẽtũ con=
ſecutam eſſe. Prius eñ intrauit dei filius in mentẽ ꝙꝫ in vteruz
eius. Aug⁹. in libro de virginitate. Beatior fuit maria in per/
cipiendo fidem chriſti ꝙꝫ in concipiendo carnẽ chriſti. Mater/
na eñ pinquitas nihil profuiſſet niſi felicius chriſtũ corde ꝙꝫ car
ne geſtaſſet.

Sermo Secundus

Anctificami cras eñ dñſ faciet mira
bilia inter nos. Verba
ſüt Joſue.iij .ad populũ. Ad ſctificatiõez hodie hoꝛ
tãtur omnes hoies fideles: quia cras faciet dñs mi/
rabilia: nũꝙ̃ plus audita ꝛ incredibilia inter nos. Nota ergo ꝙ
dñs multa mirabilia fecit in celo ꝛ in terra. Tamen tria mirabi/
lia fecit craſtina die que ſunt: Filij dei incarnatio: virginalis fe/
cundatio: ꝛ fidei perceptio. Quid enim mirabilius ꝙ̃ ꝙ deus fi
eret homo: virgo pareret: homo fidem adhiberet. De pꝛimo
Phil.ij. Qui cũ i foꝛma dei eſſet nõ rapinã arbitrat⁹ eſt eſſe ſe eq̃
lem deo. Sed ſemetipſum exinaniuit foꝛmam ſerui accipiens in
ſimilitudinẽ hominũ: ꝛ habitu inuentus vt homo in foꝛma dei
Glõ. In plena eſſentia ꝛ equalitate patriſ exinaniuit. Glõ. Nõ
ſubſtantiam euacuans: non foꝛmã dei mutans quaſi veſtis qđ
non mutat quem veſtit. Unde hodie deus factus homo. Dio-
nyſius ꝛ Damaſcen⁹. Hoc omniũ nouoꝛũ nouiſſimũ: ꝙ de⁹ ho
mo: virgo mater. Ecc.xxxvj. Innoua ſigna: imuta mirabilia.
Olim eñ angelus imobilis: homo deo ſimilis eſſe voluit. Nđ
deus die craſtina mirabiliter imutauit. Quia magnus domin⁹
ꝛ laudabilis nimis: factus eſt homo humilis. vnde Ber. Sum
mus omniuꝫ factus eſt imus oim. Quis fecit hoc? Amoꝛ digni
tatis neſci⁹: in deitate diues: effectu potens: ſuaſu efficax. Deni/
ꝙ exinaniuit ſemetipm: vt ſcias amoꝛis fuiſſe ꝙ plenitudo effu
ſa eſt: ꝙ altitudo eq̃ta eſt: ꝙ dignitas aſſociata eſt. vñ Eſa.xxv
Domine deus exaltabo te ꝛ confitebor nomini tuo: quoniã feci
ſti mirabilia. De ſecundo Eſa.vij. Ecce virgo concipiet ꝛ pari-
et filiũ: ꝛ vocabit nomen eius emanuel. Et angelus Luc.j. Ec
ce concipies ꝛ paries filium qđ erat magnum mirabile ꝛ inaudi
tum. Unde ãmiratiue ait: Ecce virgo concipiet et pariet Eſa.
vlt. Quis audiuit vnꝙ̃ tale: aut quis vidit huic ſimile. Quod
bene ſignatum eſt Exođ.iij. in rubo qui ardebat ꝛ non combu/
rebatur. Unde quia mirabile ꝛ quaſi incredibile videbať virgi
nem poſſe parere. Romani pacato mundo ſub auguſto ceſare
templum pacis conſtruxerũt. Deũ cõſulentes ꝙ̃diu duratura
eſſet pax: reſponſum eſt dum virgo pareret: qui gaudentes ſub

intulerũt: Ergo ineternum erit ꝙ virgo nunq̄ꝫ pariet: quod die
craſtina corruit. De tertio Luc̄. j. Beata que credidit q̄ꝫ pficien
tur in ea que dicta ſunt ei a deo. vñ Ro. x. Corde credit ad iuſti
ciam: ore autẽ cõfeſſio fit ad ſalutẽ. Quod bene maria adimple/
uit quãdo humiliter ĩtulit. Ecce ancilla dñi ꝛc̄. Quia ergo dñs
hec tria noua ꝛ inaudita fecit dꝛ pſ̄.. Cantate dño canticũ nouũ
qꝛ mirabilia fecit.

De Natiuitate domini noſtri

Puer natus eſt nobis: et filius datus
eſt nobis Eſa. xj. In ver
bis propoſitis duo notant: vicꝫ Tẽporalis xpi nati/
uitas. ibi. Puer natus eſt nobis: ꝛ nominũ ipſius di
uerſitas. ibi. Et vocabit nomeius ãmirabilis conſiliariꝰ deꝰ ꝛc̄.
Circa primũ nota ꝙ xp̄us puer dictus eſt ꝓpter quattuor: vicꝫ
Propter vite puritatẽ: cordis humilitatem: obedientie ꝓnitatẽ
ꝛ reconciliationis facilitatẽ. De primo Joh. viij. Quis ex vob
arguet me de peccato. j. Pet. ij. Qui peccatũ nõ fecit: nec inuẽ
tus eſt dolus in ore eius Heb. vij. Sanctus: inocens. impollu/
tus: ſegregatꝰ a peccatoribꝰ: excelſior celo factꝰ eſt Sap̄. j. Gra
uis eſt nobis ad videndũ: quoniã diſſimilis eſt alijs vita illius.
Latro imolatus in cruce ait Luc̄. xxiij. Nos quidẽ iuſte digna
factis recipimus: hic vero nihil mali fecit. Et qđ plus fuit ipe iu
dex ait Luc̄. xxiij. Ego nullã cauſam mortis inuenio in eo. De
ſecundo Matth. xj. Diſcite a me quia mitis ſum ꝛ humilis cor
de Phil. ij. Qui cum in forma dei eſſet non rapinã ꝛc̄. vnde nõ
ſolum puer ſed ꝛ infans dictꝰ ẽ: vt appareret in eo naturalis im
potentia loquendi: ambulandi. Licet omnia poſſet: in cuius ſi/
gnum nocte. q. occule naſci volluit. Ber. Ubi ſunt qui tam im/
pudent oſtentare geſtiũt: tacet xp̄us nõ ſe extollit: non magnifi
cat: non predicat. Et ecce annũciat eũ angelus: laudat multitu
do celeſtis curie. In ſignũ ergo humilitatis naſcit infans ꝛ pu/
er in loco humili ſcꝫ in betleem: nõ in hieruſalẽ: in preſepio: non
in palatio. De tertio Luc̄. ij. Deſcendit cũ eis ꝛ venit nazareth
ꝛ erat ſubditꝰ illis. Et q̄rit Ber. Quibꝰ: ꝛ reſpõdet deus hoibꝰ
Ecce in pueritia obedientiã didicit: quã in etate virili ſeruauit:
ſm illud Threñ. iij. Bonũ eſt viro cuꝫ portauerit iugum. ſ. obe

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dientie ab adoleſcentia ſua Phil. v. Factus eſt obediens patri
vſq ad mortē. Ecce q̄ dura obedientia. vñ exiſtēs in orone ait
Mat. Spūs quidē pmpt⁹ ē: caro autē infirma. ſ. ad obediēdū
Et adiecit. Nō mea ſ; tua volūtas fiat. Nam dicit Ber. Perfe/
cta obediētia eſt non diſcernere quid vel q̄re p̄cipiat: ſ; ad h̄ tm̄
aduerti vt fidelit̄ ⁊ hūilit̄ fiat qđ amouere p̄cipit̄. De q̄rto Lu.
xv. Pater peccaui in celū ⁊ corā te ⁊c̄. Infra. Uidit illū p̄r a lō/
ge ⁊ miſcđia mot⁹ ē ⁊c̄. Ecce q̄ facilit̄ grām impetrauit. Ber. O
hō ſecurū habes acceſſū ad deū: hēs em̄ mr̄ē ante fil' ū ⁊c̄. Nul/
la em̄ poterit ibi eſſe repulſa vbi tot pietatis ↄcurrūt iſignia. vñ
Aug⁹. Nullus de dei mīa deſpet ⁊c̄. Si ergo puerū natū offen/
diſti: cito ⁊ p modica re ſibi recōciliari poteris: vt dicas cū pub
licano Luc. Deꝰ ppitiꝰ eſto mihi pctōri: vel cū ſeruo nequā
Luc. Patiētiā habe in me ⁊c̄. Liberaliſſimꝰ ē em̄ puer iſte p
modico dat. x. milia talēta Job. xxxi. Ab infantia creuit mecū
miſeratio: ⁊ de vtero matris mee egreſſa eſt mecum.

Sermo ſecundus

Puer natꝰ eſt nob. In verbis ppoſitis ē
notādū q puer iſte nocte na/
ſci voluit tribꝰ de cauſis: vicz Propt̄ mūdanoꝝ illu
miatioēz: deitatis occultationē: ⁊ laboris aggreſſionē. De p̄mo
Eſa. Ppl's q̄ ambulabat in tenebris: vidit lucē magnā habi
tātē i regiōe vmbre mortis lux orta ⁊c̄. Fere em̄ ois ppl's an̄ in/
carnatiōez xp̄i ābulauit i tenebris. Quia alij ſolē: alij lunam vel
ſtellas adorabāt. Ite an̄ incarnatiōez ābulādo: licet iuſte q̄dē ⁊
deuote pſone: tm̄ ibāt ad tenebras iſernales: imo iohes baptiſta
Ergo hodie vidit lucē magnā illā in q̄ q̄ đ ſe dic̄ Jo. viij. Ego ſū
lux mūdi: q̄ ſeq̄t̄ me nō ābulat i tenebris: ſ; hēbit lucē vite dic̄ dn̄s
Sz heu lux vēit i mđm ⁊ tenebre eā nō ↄp̄hēdert. Propt̄ aduē
tū ergo huiꝰ diui lumis ſolū i hac nocte miſſa tan̄q̄ i clara die De
ſecundo Eſa. xliiij. Uere tu es deus abſconditus in carne dicit
interline. Deus iſrael ſaluator Eſa. xxxij. Erit vir ſicut abſcon
ditur a vento ambitionis et celat ſe. Unde in etate infantis na/
tus eſt ne diabolus de ſua incarnatione ſuſpitionē haberet. Si
forte in matura etate veniſſet. Corinth. ij. Si enim cognouiſſent
nun̄q̄ dn̄m glorię crucifixiſſent. vndę vtiq filium hois ſe noīa

dñs. De tertio Job. Homo naſcit᷑ ad laborẽ. Propter qđ ⁊
in hyeme natus eſt: q: contẽpſit deſiderabila ⁊ elegit aſp[illegible]er.
Elegit temp⁹ quod moleſtũ erat paruulo ⁊ paupis matris fi[illegible]io
que vix pannos habuit ad inuoluendũ: preſepe ad reclinandũ:
⁊ cum tanta eſſet neceſſitas vllam audio pellium fieri mentionẽ
Unde de ſeipſo dicit per pš. Pauper ſum ego: ⁊ in laboribus
a iuuentute mea ſcʒ labore: frigore. laſſitudine: infirmitate: ⁊ tan
dem in morte.

In nocte Chriſti

Qui enim aliquãdo dixit dñs. Fili⁹ me⁹ es tu ego hodie genui te. Ze[illegible]
breo. j. Uerba iſta ſũt cõſolatoria valde omni hu[illegible]a
ne nature. Cuius dignitatis magnitudo naturaʒ an
gelicam in quattuor pcellit: vicʒ in prima hois creatione: tranſ
greſſionis ſubita miſeratione: in humane nature aſſumptione:
⁊ in corporis ⁊ ſanguinis chriſti cõmunicatiõe. De prima [illegible] eñ.
ij. Faciamus hominẽ ad imaginem ⁊ ſimilitudinem noſtra[illegible]: ⁊
preſit piſcibus maris et volatilibus celi ⁊ beſtijs terre vniuer
ſeq; nature. Triplex hic hominis dignitas tangitur: vicʒ Co
tius trinitatis deliberatio. ibi. Faciamus hominẽ. Glõ. Cuius
dignitatis magnitudo oſtendit quãdo ſcʒ quaſi cum cõſilio tan
taruʒ trium perſonarũ. Non eñ ſic deliberatũ eſt in aliqua dei
creatura: ſed nec in angelica. Prius enim dictũ eſt tantum. In
principio creauit deus celum ⁊ terram. i. creaturã corporeã ſu
periorem ⁊ inferiorem: continens cum cõtento. Fiat lux ⁊ facta
eſt lux. Dixit eñ ⁊ facta ſunt: ipſe mandauit ⁊ creata ſunt. Iteʒ
dei aſſimilatio. ibi. Ad imaginẽ ⁊ ſilitudinẽ nr̃am. Ad imagineʒ
quo ad naturalia: que ſunt Ratio: intellectus: ſapientia: ⁊ ſilia
Iſta eñ non habet homo peccator: vel quo ad eſſentiam: q: hõ
vel cum deo: vel cum diabolo. Ad ſimilitudinem enim quo ad
gratuita ſcʒ virtutes. Hac ſimilitudine ſepe priuatur homo per
peccatum: vel ſic. Ad ſimilitudinem noſtram ſcʒ virtutes trium
perſonaruʒ. i. potentiam: ſapientiã: ⁊ beniuolentiam. Item om
nium creaturarum ſubiectio. ibi. Et preſit piſcibus maris. pš.
Omnia ſubieciſti ſub pedibus eius. O quãta bonitas dei circa
hominẽ. Naʒ ante ipſi⁹ creationẽ omnia ſibi neceſſaria per dies

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

qui⁊ꝗꝫ pꝛeparauit. Sexto autem die hominē creauit. De ſecū/
do. Eſa. xxvj. ¶ Miſerere anime impie. Glō. vt diſcat clementiā
Ecce vox trium perſonarū de tranſgreſſoꝛis miſeratione: ſicut
pꝛius in hominis creatione. Quā ſubito autem fiat hec dei miſe
ratio dicit̃. Geñ. iij. Adam vbi es. i. vide in qua miſeria es. Ec/
ce ꝙꝫ ſubita miſericoꝛdia querit ⁊ inſequit̃ hominē in miſeria cō
ſtitutū. Aug⁹. O magnū myſteriū ⁊c̃. vnde dicit̃ Geñ. vj. Nō
ꝑmanebit ſpiritus me⁹ in hoie quia caro eſt. Eruntꝗꝫ dies illi⁹
cxx. annoꝛū. Interli. Ad agendam penitentiā non taliter ange
lo qui peccauit: quia ſm pš. Doloſe egit in cōſpectu eius vt in/
ueniatur iniquitas eius ad odium. i. ad vindictā ſempiternam.
Aug⁹. Null⁹ ꝺ dei miſericoꝛdia deſperat ⁊c̃. De tertio hic. Cui
eñ dixit aliquādo angeloꝛū dñs. Filius me⁹ es tu vtiꝗꝫ maioꝛi
bus. Ego hodie genui te. i. eternaliter. Aug⁹. Poteſt etiā ille di
es ſpūaliter intelligi quo chꝛiſtus ſm carnem natus eſt. Quod
idem dicere poteſt hodie maria que hodie eundeꝫ filium genu
it Eſa. vlt̃. Quis vnꝙꝫ audiuit tale: aut quis vidit huic ſimile:
vt ſcꝫ fili⁹ in terra eſſet ſine pr̃e: in celis in ſine mr̃e. Heb. ij. Nuſ
ꝙꝫ angelos appꝛehendit ſed ſemen abꝛae. Chꝛyſoſto. Non ange
lice nature ⁊c̃. ibi. En ipſe ſtat. meb̃. ij. Dei filius qui cū ſit ſplen
doꝛ gloꝛie ⁊ figura ſubſtātie eius ſcꝫ patris cui coetern⁹ intātū
ſe humiliauit ꝙ inferi⁹ non decuit: ⁊ hoiem intantū ſublimauit
ꝙ altius nequit. vnde Aug⁹. O anima mirabilis creatura ⁊c̃.
De quarto Coꝛinth. xj. Dñs noſter ieſus chꝛiſtus in qua nocte
tradebat̃ accepit paneꝫ gratias agens fregit ⁊ dedit diſcipulis
ſuis ⁊ dixit. Accipite ⁊ manducate hoc eſt coꝛpus meū quod ꝓ
vobis tradet̃. Hoc facite in meam cōmemoꝛationē. i. paſſionis
⁊ moꝛtis mee: hoc dictum eſt hominib⁹ non angelis. Duo hic
dicit ad hoim cōſolationē: vicꝫ Suam paſſionē. ibi Pꝛo vobis
tradet̃ nō ꝓ angelis: ⁊ ſui coꝛpis ⁊ ſanguis cōionē. ibi. Accipite
⁊ māducate: h̃ eſt coꝛpus meū. Sed terribile valde ē qꝺ ſequit̃.
Qui manducat panē ⁊ bibit calicē dñi indigne reus erit coꝛpis
⁊ ſanguis dñi. Glō. i. ac ſi xp̄m occidiſſet puniet̃. plus ibi. Pa/
nis. ¶ Membꝛo. iiij.

¶ Sermo ſecundus

HEc vobis ſignū. Nota ꝙ ix die natiui/
tatis dñi plura ſigna oſtēſa
ſunt ad manifeſtādū xp̄i natiuitatē tā i creaturis ꝙ̄ in
creatore. ibi. Signū. Primū aūt ſignū i creaturis fu
it angelorū apparitio: ⁊ h̄ cū claritate ⁊ multitudine in ſignū do
minij ⁊ ꝑtātis q̄ nūꝙ̄ xp̄o defuerūt ꝙ̄tū ad habitū: nec i ꝑeſpio
nec in patibulo: nec in ſepulchro. Luc. . Poſſum rogare prēz
meū ⁊ exhibebit mihi plus ꝙ̄. xxviij. milia legiones angelorū.
Secundū ſignū fuit de ſtella. Nā ip̄o die natiuitatis ſm̄ aliquo
rum relationē magis ſup̄ quēdā montez orātibꝰ ſtella quedā iu/
xta eos apparuit q̄ formā pueri pulcherrimi habebat: ⁊ in eius
capite crux ſplendebat: que magos alloquens dixit vt iudeam
pergerent: ⁊ ibi natum puerum inuenerēt: ⁊ hoc in ſignum con
uerſionis gentiū que illuminande erant a chriſto: quia ipſe erat
lux vera que illuminat omnē hoīem venientē in hunc mundū
Joh. j. Unde legit̄ hodie Eſa. ix. Populus gentium qui am/
bulabat in tenebris vidit lucem magnā. Tertiū ſignū fuit de cir
culo aureo. Octauianus em̄ impator ſcire volens ſi in mundo
maior eo naſceret̄: Sibillā ꝓphetiſſaz vocauit que oſtendit cir/
culū aureū in media die circa ſolē in medio circuculo virgo pul
cherrima pueruz geſtans in gremio. Et ait ſibilla. Hic puer ma
ior te eſt ⁊ idcirco ipſum adora. Quartuz ſignū fuit de oleo. Nā
ſibilla ꝓphetauit vt quādo erūperet fons olei in roma naſceret̄
ſaluator. Unde in nocte natiuitatis chriſti fluxit oleum de fonte
in tyberim in ſignum miſericordie chriſti qui natus fuit ex ſola
miſericordia Luc. ij. Per viſcera miſericordie dei noſtri in qui/
bus viſitauit nos ⁊c̄. Unde ait apoſtolus Thi. ij. Non ex ope/
ribus iuſticie que fecimus nos: ſed ſm̄ ſuam miſericordiam ſal/
uos nos fecit. Item in hac nocte vinea endaddi que proferunt
balſamū floruerunt: protulerūt fructū ⁊ liquorē dederunt. Itez
de templi ruina: ⁊ romuli ſtatua. De quo cōſulentes romani ap
pollinē ante ibi. Sanctificamini cras egre. ⁊c̄.

In Circūciſione domini

POſtquam conſūmati ſūt dies octo ⁊c̄.
Luc. j. In h̄ euangelio duo
nōnt̄: vicz: Filij dei circūciſio. ibi. Poſtꝙ̄ cōſūmati

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſunt dies octo. Et noīs ipſius impoſitio. ibi vocatuȝ eſt nomen
eius ieſus. Circa primū nota ꝙ dei filius quattuoꝛ de cauſis vo
luit circūcidi: viȝ. Ad veritatē hūanitatis oſtendendā: ad excel
lentiam humilitatis approbandā: ad ſalutē humani generis in
choandā: ⁊ ad ſeueritatē circūciſionis terminandā. De. j. Thi.
iiij. Apparuit benignitas ⁊ hūanitas ſaluatoꝛis noſtri dei. Glō
id eſt larga miſericoꝛdia ⁊ clementia apparuit mundo per carnē
humanitatis dicit non diuinitatis. Tunc eñ apparuit vere ꝙ
verus homo erat cōtra quoſdaȝ hereticos qui hoc negant: q̄d
etiā ſignant̄ dicit̄ Joh. j. Verbū caro factū eſt. Non eñ tantū
carnē aſſumpſit: ſed etiam carnis conditionē. i. carnis penalita
tes ſcȝ famē: ſitim: frigus: ⁊ eſtus. laſſitudo ⁊ moꝛtē. De ſecūdo
Phil. ij. Qui cum in foꝛma dei eſſet. i. in plena eſſentia ⁊ equali
tate patris: non rapinaȝ arbitrat⁹ eſt eſſe ſe equalem deo. i. non
vſurpando quod ſuū nō eſſet. Sed ſemetipm̄ exinaniuit foꝛmā
ſerui accipiens. i. dignitatē exuit dum foꝛmā ſerui ſumit. Unde
dicit Ber. Ex dn̄s in incarnatione minoꝛat⁹ eſt paulomin⁹ ab an
gelis. In circūciſione aūt multomin⁹: qꝛ tunc latuit cauterio ē
ſignat⁹. Ber. Veſtigiū vulneris non refugit: ⁊ qui ſine pctō eſt
nō dedignat̄ pctōꝛ reputari: ñ pctō oꝛienali: ſ; etiā actuali ⁊ veni
ali. De tertio. j. Pet̄. j. Sciētes ꝙ nō coꝛruptibilib⁹ auro vl̄ ar
gēto redēpti eſtis de veniali vana veſtra conuerſatione pater
ne traditionis. i. a peccato ade: ſed p̄cioſo ſanguine agni imacu
lati ⁊ incōtamīati ieſu xp̄i. Attēde ergo o miſer hō quotiēs dn̄s
ꝓ te ſāguinē ſuū fudit. Ber. Suffeciſſet ad redēptiōeȝ hūani ge
neris mīma gutta ſāguis xp̄i: ſ; data ē copia vt ex iundatiōe bn̄
ficij clareſcēt v̄t⁹ diligētis. De q̄rto d̄r. Ro. x. Finis legis ē xp̄s
Lex eñ nihil ad ꝑfectū adduxit. i. nemīnē iuſtificatiōe ꝑfec̄ dic̄
gl. Et ſi aliq̄ tūc ꝑfecti fuer̄t nō tñ ex ea vl̄ ꝑ eā: ſ; ꝑ fideȝ vēturā.
heb. vij. Utrūq; dn̄ſ i ſe ſuſcepit. ſ. circūciſiōeȝ ⁊ baptiſmū. Pri
mū t̄minādo: ſcḋm iſtituēdo. Siliꝭ fecit i cena d̄ agno paſcali ⁊ eu
chariſtia. Circūciſio fit i ꝑte: baptiſm⁹ i toto Coꝛ. xiij. Cū vene
rit q̄d ꝑfectū ē: euacuabit̄ q̄d ex ꝑte eſt. vñ ad h̄ ꝓbādū ait dn̄s
Joh. iij. Niſi q̄s renat⁹ fuerit ex aq̄ ⁊ ſpū ſctō ñ itrabit i regnū ce
loꝛū. Circa ſcḋm nō ꝙ in h̄ noīe ihū q̄tuoꝛ bona ꝯſeq̄mur. Req̄re
de noīe.

Sermo ſecundus

Poſtq̄ꝫ cōſūmati ſūt dies octo. ꝛc. Nō ꝙ tri-
plex eſt circūciſio: vicꝫ Uotiuoꝛuꝫ ꝛ hec eſt peniten
tium. ſuperfluoꝛuꝫ ꝛ illa eſt pꝛoficientiū: ꝛ neceſſario
rum ꝛ illa eſt perficientium. De pꝛimo. Hierem̄. iiij. Circūcidi-
mini domino: ꝛ afferte pꝛeputia coꝛdium veſtroꝛum viri iuda ꝛ
hieruſalez. Bene autē pꝛecipit̄ penitentibus circūciſio coꝛdis.
Nam de circūciſis pullulant vitia ꝛ peccata que ſunt anime no-
ciua. vnde Matth. xv. De coꝛde exeunt cogitatiōes male: ho
micidia. ꝛ adulteria: ꝛ ſimilia. vnde dicit̄ Matth. v. Qui vide
rit mulierē ad concupiſcendū eam iam mechatus eſt eam in coꝛ
de ſuo. Glō: Concupiſcentia eſt mater adulterij. Sic dauid in-
circūciſis: coꝛde: oculis: ꝛ opere: incaute vidit Berſabee: quaꝫ
concupiuit ꝛ adulter factus eſt. Reg. vj. Et quod peſſimuꝫ eſt
homicidiū perpetrauit. vnde penitentia ductus dauid ait: Coꝛ
mundū crea in me deꝰ: ꝛ ſpm̄ rectū inoua in viſceribꝰ meis. Sci
ens qꝛ ſoli mūdo coꝛde deū videbunt Mat. v. pſ̄. Auerte ocu
los meos ne videāt vanitatē: qꝛ impudicꝰ oculꝰ (vt dic̄ Augꝰ.)
impudici coꝛdis eſt nunciꝰ Job. . Pepigi fedus cū oculis me-
is: neq̄ꝫ cogitarē de virgine. Sup oia neceſſaria eſt oꝛis circūci
ſio. pſ̄. Pone dn̄e cuſtodiā oꝛi meo: ꝛ oſtium circa labijs meis.
Sciens qꝛ omne verbū ocioſuꝫ qꝺ locuti fuerit hoies reddent
rōnē in die iudicij Mat. xij. De ſecūdo pōt intelligi illud qꝺ dꝛ
Deut̄. xxj. De muliere captiua que ſi placuerit viro ꝛ voluerit
eā ducere radet ceſariē eius: ꝛ circūcidet vnguinū ſuꝑflua. Du
plicit̄ intellige. Et deponet veſtē i qua capta eſt. i. p̄ſtinū erroꝛē
Nā circūciſio eſt vetuſtatis depoſitio. Hec eſt circūciſio ꝓficiē
tium. i. religioꝛū qui tꝑalia. q. ſuꝑflua a ſe abijciūt nihil pꝛopꝛi-
um retinentes. Unde Thi. vj. Habentes alimenta: et quibꝰ te-
gamur hijs contenti ſimus. Nā qui diuites volunt fieri incidūt
i tēptatiōes ꝛ i laqueū diaboli. De tertio Gen̄. xvij. ait dn̄s ad
abꝛaā. Circūcidetis carnē p̄putij vr̄i qꝺ ipſe dn̄s hodie fecit: qꝛ
p̄ceptū dn̄i poſuit ꝛ nō p̄teriuit. vn̄ dic̄ in euāgelio. Nō veni ſol
uere legē ſed adimplere. Caro ꝛ ſanguis de neceſſarijs ſunt coꝛ
poꝛis que fudit ꝛ circumcidit dominus legem perficiens. Sic
innocentes et alij ſancti ſanguineꝫ fuderunt: immo et coꝛpoꝛa

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſua morti tradiderũt. Hec eſt circũciſio perficientiũ qui corpora tanq̃ neceſſaria pro dño circũciderũt Heb. xi. Alij vero ludibria experti ⁊ vincula ⁊ carceres. Lapidati ſunt: ſecti ſunt: et occiſione gladij mortui ſunt. Et hoc dñm ieſum xp̃m per paſſionem imitando Phil. ij. Hoc ſentite in vob qđ ⁊ in xp̃o ieſu. Infra. Factus eſt obediẽs vſq̃ ad mortem.

In Epiphania domini

Intrantes domũ iuenerũt puerum cũ maria matre eius Mat. ij. Nota q̃ in hoc euãgelio ſaluator noſter quattuor modis deſcribit. Dicit eñ puer: dux: rex: ⁊ ieſus. Ex hijs eñ p̃ uerũ ſe exhibet in pctõꝝ recõciliatione. Ducẽ in aduerſoꝝ protectione. Regẽ in premioꝝ coronatiõe. Ieſũ in pditorũ ſaluatione. De primo ibi. Inuenerũt puerũ cum maria matre ei⁹. Bene autẽ dicit puer eſſe cum maria matre ei⁹. Ipſe eñ dicit miſericordiarũ ⁊ deus toti⁹ conſolationis. Ipſa autem dicit mater gratie ⁊ mater miſericordie. Si autem puerũ offendiſti: cito ⁊ pro modico poteris ei recõciliari. Ber. Paruul⁹ leuiter placari põt. Quis eñ neſciat: q2 puer facile donat: imo mater miſericordie pro nob interpellat. Bern. O homo ſecurũ acceſſum habes ad deũ. Habes eñ matrẽ ante filium ⁊c. Quã facile dñs dimittat: exemplũ accipe de latrone: qui cito ac faciliter impetrauit: hodie mecũ eris in paradiſo. De ſecundo ibi. Ex te eñ exiet dux qui regat populũ meũ iſrael. Dominus dux eſt aiarũ noſtraꝝ in pugna contra hoſtes nr̃os. vñ dicitur Paral. xiij. In exercitu noſtro dux deus eſt Chriſt⁹ eñ vniuerſalis dux eſt tam pauperuз q̃ diuitum: tam nobilium q̃ ignobilium: ⁊ hoc miſericorditer Exo. xv. Dux fuiſti in miſericordia populo quem redemiſti. Glo. Conſolãdo: docendo: fouendo. Ipſe eñ conſolat nos in oĩ tribulatione noſtra: ſiue in interiori ſiue in exteriori. De tertio. Ubi eſt qui natus eſt rex iudeorum. Rex iſte xp̃us ieſus eſt in gloria coronat⁹ Eſa. xxxiij. Regem in decore ſuo videbunt: certe quem nunc magi inuenerunt in preſepio. O beata anima cui eſt datũ videre xp̃m: cuius faciem deſiderant angeli proſpicere. Aug⁹. Facies dei tam dulcis eſt fratres mei: tam pulchra: vt viſa illa nihil aliud poteſt

delectari Matth. xv. Bn̄e bonum eſt nos hic eſſe ⁊c̄. Rex iſte omnes ſeruos reges facit ⁊ coronat. vnde Sap. v. Accipiēt regnu͂ decoris ſcz vt cum xp̄o regnent ⁊ dyadema ſpeciei de manu dn̄i Matth. xxv. Uenite benedicti patris ⁊c̄. Tunc reddet deus mercedē laborū ſctōꝝ ſcz eternā. Sap. iiij. De quarto ibi Cum natus eſſet ieſus in behtleē. Uere em̄ ꝙ dei filius natus ē ſm̄ carnem ad ſalutionē noſtram factū eſt ex dei clemētia. Nā per viſcera miſericordie dei nr̄i in quib⁹ viſitauit nos. vn̄ Ambro. Quid eſt ieſus niſi ſaluator. Bn̄e ſalua nos perim⁹. Iſte pius ieſus ſaluat oēs qui iuocāt illū. Clemēs em̄ ⁊ miſericors eſt. vn̄ Joh. ij. Scio qꝛ tu de⁹ clemēs ⁊ miſericors es: patiēs ⁊ multe miſerationis ⁊ ignoſcens ſup malitia. Glō. Si non diceret te ignoſcentē ⁊ miſericordē nullus ageret penitētiā. Si crudelē iudicem h̄ nō eſt tue nature. Greg⁹. Non ſoluz mali perirēt ſ etiā boni deſperarēt ſi nō eſſet dei miſericordia.

Sermo Secundus

CUm natus eſſet ieſus ⁊c̄. Nota ꝙ magi a quinqꝫ in hoc euāgelio cōmendantur: vicz A feruore inquiſitionis: a ſapientia cognitionis: a prudentia interrogationis: a deuotione orationis: ⁊ ex abundantia oblatiōis. De primo ibi. Cum natus eſſet ieſus in behtleem. Infra. Et ecce magi ab oriente veniunt hieroſolymā. Ecce velocitatem ⁊ feruorē demonſtrati. Ecce enim in euidēti eſt ipſorū feruor: Uelocitas em̄ gradientis affectū hominis indicat. ps̄. Uiam mandatorū tuorum cucurri: cum dilataſti cor meum: vnde viſo ſigno celeſti nullam moram fecerunt: ſed ſtatim iter aggreſſi ſunt. Sic ⁊ nos ſine mora ad conuerſionem noſtram accellerare debemus. Ecc̄. v. Ne tardes conuerti ad dominum: ⁊ ne differas de die in diem. Duplex autem feruor iſtoruz oſtendit. vnde ſi penſetur locus querentiū qui certe remotus fuit: quia ab oriēte hieroſolymā venerunt querendo dominū. Tradunt etiā ꝙ iter ipſorū fuit vni⁹ anni. Unde Aug⁹. ait miraculoſe factum ꝙ tantum iter infra. xv. dies perfecerunt. vnde Eſa. lx. Filij tui de longe venient. Itez ſtatus ⁊ conditio querentium. Erant autem viri magne auctoritatis: quia potentes. Unde ſubditur: Ambulabunt. Sapien

tes:quia magi per ſuam linguam ſapientes dicti ſunt. Diuites quia ab oriente. Orientales ſcdm Grego. inter alios ditiores ſunt. De ſecundo ibi. Uidimus ſtellaȝ eius in oriente. Non enĩ modica ſapientia fuit ꝙ chriſtum natum in ſidere cognouerunt quod iudei a longe:et prophetis docti cognoſcere contempſe/runt. Unde Eſa. j. Cognouit bos poſſeſſorem ſuum:⁊ aſinus preſepe ⁊c̃. Joh. j. In propria venit ⁊ ſui eum non receperunt id eſt per fidem. Se dicitur de multis chriſtianis illud Thi. j. Confitentur ſe noſſe deum:factis autem negant. De tertio ibi. Ubi eſt qui natus eſt rex iudeorum? In hac interrogatione herodes rex turbatus eſt ⁊ omnis hiero ſolyma cum illo. Ubi dicit expoſitor:non inrrogãt:ſed tepentes ⁊ negligentes arguunt Sic nos debemus diſcutere et intterrogare conſcientiam no/ſtram querendo vbi ſit:et ſi natus in conſcientia noſtra ſiit perfecti ſpiritus viſitationem. Quia vere quod in ea natum eſt de ſpiritu ſancto eſt. Matth. j. Quia tres filios generat in con/ſcientia noſtra ſpiritus ſancti gratia: videlicet Cordis contritio/nem:oris confeſſionem:et operis ſatiſfactionem. Hec tria ge/nuit in magdalena flante ſpiritus ſancti gratia. De quarto ibi. Et procidentes adorauerũt eum. Bernar. Non illis ſordet ſtabulum vnde ſordes oſtenduntur:non ſcandalizantur lactantis infantia. Procidunt ⁊ venerantur vt deum. Signum magne humilitatis et reuerentie vt ꝙ tanti viri coram populo et in ſtabulo prociderunt. Eccĩ. xij. Quanto maior es humilia te in omnibus:immo humilitas magna fuit ꝙ illi qui gentiles erant:in/fanteȝ in preſepio iacentem deum eſſe crediderunt. Sed attendendum eſt quod antecedit ſcilicet. Et intrantes domum inuenerunt puerum cum maria matre eius. Glõ. domum intrat qui cõſcientiã explorat ⁊ examinat. Eſa. xxvj. Popule meus intra tabernacula tua:claude oſtia ſuper te. Aug'. Aſcẽde homo tribunal mentis tue:⁊ ſtatue te coram te:ſit iudex ratio:accuſatrix conſcienta:teſtis memoria :timor tortor tuus. Sequitur. Inuenerunt puerum cum maria matre eius. Puer iſte eſt dominus ieſus chriſtus:pater miſericordiarũ :deus totius cõſolationis. O Pater eiꝰ eſt mari aque eſt mater grẽ ⁊ miſericordie:hec ꝓ peccatoribus interpellat: Illa peccata relaxat. Felix qui ieſum cuȝ

maria inuenit. De quinto ibi. Apertis theſauris ſuis obtulerūt
ei munera: Aurū: thus ⁊ mirrhā. Aurū tanq̄ regi. Thus tanq̄
deo vero. Mirrhā tanq̄ paſſibilis ⁊ mortalis. Sic nos hodie
imo quotidie offerre debem⁹ aurū quod elemoſynā ſignat. Nã
ſicut aurū cetera metalla p̄ponderat: ſic elemoſyna ceteras vir
tutes p̄pōderat. vñ Thob. iiij. Elemoſyna a morte liberat Lu.
xj. Date elemoſynā ⁊ oīa mūda ſunt vobis. Itē thus orationis
ps̄ Dirigat̄ orō mea vt incēſū in ꝯſpectu tuo. Thus redolet: ſic
deuote ⁊ orō in cōſpectu dei. Judith. viij Indulgentiā ei⁹ fuſis
lachrymis expoſtulem⁹. Glō. Lachryme votis pondere habēt
que imperāt: non poſtulāt. Ambro. Oratio lenit: lachryma co/
git. Hec vngit: illa pungit. O quātuz redolebat oratio publica/
ni: qui non audebat oculos ad celū leuare: ſed humilit̄ dicebat
Luc. xviij. De⁹ ꝓpitius eſto mihi peccatori. Itez mirrā mortifi/
cationis ſcz carnis noſtre in diſciplinis: ieiunijs: ⁊ vigilijs. vnd̄
Cor. viij. Si ſpū facta carnis mortificaueritis viuetis. De hac
mirrha Can. j. Faſciculus mirrhe dilect⁹ meus mihi: inter vbe
ra me contulit. Glō. Tota cōgeries paſſions in memoria eſſe de
bet. Ber. Quā diu vixero memor ero laborū quos ꝑtulit xp̄s
in p̄dicādo: fatigationū in diſcurrēdo: vigiliaꝝ in orādo: lachry
marum in cōpatiendo: cōuitiorū: ſputorū: colaphorū

Sermo tertius Unde ſupra

UBi eſt qui nat⁹ eſt rex iudeoꝝ Mat. ij.
Nota q̄ ſunt tres de filio dei
q̄ſtiones: vicz Ubi eſt qui nat⁹ eſt: vbi paſcat: vbi ha
bitat. Primū quo ad carnis aſſumptionē: ſcd̄m q̄ ad
t̄palē ꝓuiſionē: tertiū quo ad celeſtē glorificationē. De p̄mo hic
Ubi eſt qui nat⁹ eſt rex iudeoꝝ: Nat⁹ inquā dei fili⁹ ſm̄ carnē.
Aug⁹. O magnū myſteriū diuine bonitatis: inditiū dilectionis
hō deuz cōtēnens a deo diſceſſit: De⁹ hoiem diligēs ad hoiem
venit ⁊c. Magi querūt de deo nato: nō tanq̄ nobiles ſed vt ꝑ
ſone humiles dño tanq̄ d̄ nouo omagiū facientes: in cui⁹ ſignuz
ſibi genua flexerunt: ⁊ munera obtulerūt. De ſecūdo Cant. j.
Indica mihi quez diligit anima mea: vbi paſcas. Ecce domin⁹
electos ſuos paſcit in via ⁊ in patria. In via t̄paliter ꝓuidendo
ſed de hac ꝓuiſione plus ꝑcipiunt reprobi q̄ electi: ⁊ maxime

ingrati. Unde dicit Ecc.xxix. Hoſpitabit ⁊ paſcet ⁊ potabit ingratos: ⁊ adhuc amara audiet. In patria paſcit electos ſuos eternaliter remunerãdo quãdo eos facit ſuos cõmẽſales Luc.xxij. Ego diſpono vobis ſicut diſpoſuit mihi pater meus regnũ ⁊c. Joh.xvij. Pr̃ quos dediſti mihi volo vt vbi ego ſum ⁊c. Tũc certe paſcet dñs ſuos in contẽplatione deitatis ſue. vñ Aug⁹. Cum puenerim⁹ ad te dñe fontẽ vite ſpeciẽ dulciſſimã: lucẽ clariſſimã: tũc erit nobis ex viſione tua dulciter impſſa ſitis: ſimul ꝗ ſatietas: ſed longe erit ⁊ aberit a ſiti neceſſitas: a ſatietate faſtidium. Sed ſitiẽtes ſaturabunt: ⁊ ſaturati ſitiemus. Iſte eñ eſt paſtus de ꝗ querebat ſpõſa dicẽs. Indica mihi vbi paſcas. De terto Joh.j. Rabbi qd̃ interp̃tat magiſter vbi habitas. Ad qd̃ reſpõdet aplus Thi.v. Lucẽ in quã habitat inacceſſibilẽ quam nemo hoim vidit nec videre põt: imo per ſuã gratiã habitat in cordib⁹ hoim. vnde Corinth.iij. Neſcitis q: templũ dei eſtis et ſpũs dei habitat in vobis Apoc.xxj. Ecce tabernaculũ dei cuz hoibus ⁊ habitatio ⁊c. Sed terribile eſt qd̃ d: Sap.j. In maliuolaz aiam non introibit ſapiẽtia: nec habitat in corpe ſubdito peccatis

In Purificatione Marie

Etati venit ad tẽplũ ſctm̃ ſuũ dñator dñs Malach.vl. Nõ ꝗ dñs venit triplex ad tẽpluz. De h require in ſermõe de tẽplo vicz: Singulari: materiali: ⁊ ſpũali.

Sermo Secundus vt ſupra

Ecce venit ad templũ ſanctũ ſuũ. Malach.vl. Iſte aduent⁹ fuit ad legis impletionẽ: quia p̃ceptũ poſuit ⁊ non p̃teribit. Scimus quia ter in anno conuenire tenebant. vnde Exo.xxx. Tribus vicib⁹ p ſingulos añnos mihi feſta celebrabitis: Et adiecit. Nõ apparebit i cõſpectu meo vacuũ. Sic nos habẽtes in manu elemoſynã. In ore orationẽ: in corde deſiderium celeſtiũ venire debem⁹ ad tẽplum dei. Illo eñ die oblatus puer iſte fuit in tẽplo. Vera oſtia obtulit maria duos turtures Senex in corde ſuo obtulit ſanctũ deſideriũ ſcz ante mortẽ vt videret dñm. vnde in oratione orabat. Putas videbo: putas du-

rabo. Anſel. Quando veniet conſolator meꝰ q[illegible] expecto ⁊c.
Secundo venit ad templũ ad noſtrã correctionẽ Joh. ij. [illegible]e
nit in tẽplo vendentes ⁊ emẽtes: oues ⁊ boues ⁊ colũbas ⁊ nũ
mularios ſedẽtes: ⁊ cũ feciſſet. q. flagellũ de funiculis oẽs vẽdẽ
tes eiecit de templo. Hic aduẽtꝰ fuit ad tẽpli venerationez: ⁊ h̃
ante paſſionẽ in die palmaꝝ. vnde pš. Zelus domus tue come
dit me. Veneremur igit̃ xp̃m ⁊ ſctõs ꝑ deuotionẽ ⁊ orones: q̃
dicit pš: Domus mea domꝰ oratiõis vocabit̃ in ea oĩs qui peccat
accedat ⁊c. imo ip̃e xp̃s ꝓ nob in h̃ tẽplo interpellat: q̃ ipſe in
h̃ tẽplo offert̃ pr̃i in ſacrificio altaris ſiue in ſacro. Ber. Quis fi/
deliũ dubitat in ip̃a imolatiõis hoſtia ad vocẽ ſacerdotis celos
aperiri. In illo miſterio choros angeloꝝ adeſſe ſũma ⁊ ima ſo/
ciari. Tertio venit ad tẽplũ ad inſtructionẽ inſipiẽtiũ Luc. xxj.
Erat ieſus docẽs in tẽplo. vñ etiã ait Matth. xxvj. Quotidie
apud vos erã i tẽplo docẽs. Triplicẽ aũt ſciaz docuit: vicz Na
turalez per lectionẽ humilitatis Mat. xj. Diſcite a me q̃ mitis
ſum ⁊ humilis corde. Illa eñ vera ⁊ naturalis ſcientia eſt qua
ſtudet homo non naturas herbarũ vel aĩaliuz. Sed ſemetip̃m
agnoſcẽq̃ facit hũilitas q̃ eſt vera ſuiipſiꝰ cognitio. Itẽ rõnalez
docuit ꝑ lectionẽ pauptatis. Nã pauptas optime rõcinat̃ ⁊ fa
cit optima argumẽta. vñ Ber. arguẽdo ait: Si xp̃us pro nobis
paup factꝰ eſt: ⁊ nos debemus ꝓ ipſo paupes effici. Si oĩa mũ
dana ⁊ trãſitoria contẽpſit: ergo ſunt a nobis contẽpnenda. Si
bti paupes ergo pauptas appetẽda. Itẽ moralẽ docuit ſciam ꝑ
lectionẽ charitatis: q̃ i cruce ꝓ trãſgreſſoribꝰ orauit Luc. xxiij.
Pr̃ inq̃t dimitte illis: q̃ neſciũt q̃d faciũt. vñ Joh. . Maiorẽ
hac dilectionẽ nemo h̃z ⁊c. Ber. Tu maiorẽ habuiſti bone ieſu
ponẽs aĩaz ꝓ inimicis. Quarto ⁊ vltimo venit ad tẽplũ ad miſi
cordie oſtẽſionẽ vel ad pctõꝝ abſolutionẽ Joh. viij. Perrexit
in mõtẽ oliueti: ⁊ diluculo iteꝝ venit in tẽplũ. Adducũt aũt ſcri
be ⁊ phariſei mulierẽ in adulterio dep̃hẽſam ⁊c. Hãc liberauit
dñs ⁊ abſoluit a pctõ ſuo qui inq̃t: Siq̃s ſine pctõ ẽ vr̃m p̃mꝰ in
eã lapidẽ mittat. Ecce quõ eã a iudeis liberauit. Quia. ſ. ſoli re/
uerſi ſũt. ſ. ieſus ⁊ mlier. Aug. Relicti ſũt duo: miſia ⁊ mĩa. Va
de inq̃t ⁊ ampliꝰ noli peccare. Ecce q̃ facilit̃ abſoluit eã a pctõ.
Hic aduentus fuit plenꝰ miſcdia. vnde ad publicanuz. Luc. [illegible]

Sermo tertius vnde ſupra

Poſtquam impleti ſunt dies purgatio/ nis marie ſm legem moyſi. ꝛc. Luc. ij. Iſtud euãgeliũ magne edificationis eſt. In eo eni tres pſone auctentice noiant̃: vicꝫ Beata ꝟgo maria: puer ieſus: ſymeõ iuſtus. Siquidẽ maria quãtũ ad le galem purificationẽ: ieſus quantũ ad humilẽ oblationẽ: ſymeõ quãtũ ad cõmẽdabilẽ exultatiõeꝫ. Circa pmũ nota ꝙ beata ma ria in ſua purificationẽ edificat nos quãtũ ad tria: vicꝫ Ad puri ficant.. pfectionẽ: obedientie obſeruatiõeꝫ: ꝛ ad ſpũaleꝫ purifi cationeꝫ. De pmo ibi. Poſtꝙ̃ impleti ſunt dies purificationis. Ecce maria que virgo concepit: virgo peperit. Et ideo puri/ ficatione non indiguit: purificationi ſe obtulit. Ipſa eni puriſſima creatura fuit Can. iiij. Tota pulchra es amica mea ꝛc. Fuit eni imunis ab omni peccato ſcꝫ originali: actuali: veniali. Auguſt. Excepta ſola virgine maria de qua ꝓpter honoreꝫ dñi: cuꝫ de peccato agit̃ nullã volo fieri mentioneꝫ. Per hanc peccati imu nitatem tranſcendit humanã naturam ꝛ angelicam. Naturaꝫ enim habuit humanã: ꝛ vitam angelicam. Angeli nec peccare poſſunt nec mereri ſcꝫ de premio ſubſtantiali. Homo autẽ mere ri poteſt ꝛ demereri peccare ꝛ nõ peccare. Sed beata virgo lu/ crari potuit: quia mater chriſti fuit: perdere non potuit quantũ ad remotionem omnis diſpoſitionis: vel inclinationis ad ma/ lum: ꝛ quantũ ad plenitudinẽ gratie ꝛ ſtabilitatẽ ad bonuꝫ. vn de dicit Hiero. In carne preter carnẽ viuere nõ eſt vita hũana ſed ãgelica: nõ terreſtris ſ; celeſtiſ. De ſecũdo ibi. ſm qd ſcriptũ eſt i lege dñi: pceptũ ei filiꝰ poſuit ꝛ mr̃ nõ pteriuit: ſ; ſtudioſe ob ſuauit: ꝛ h ex mera hũilitate. Nã int̃ mũdanas mlieres ꝯnume rari voluit. vñ Ber. Verꝰ hũil' vult vil' reputari nõ hũil' pdicãi Cant. ij. Sicut liliuꝫ inter ſpinas: ſic amica mea inter filias. De tertio Ecc. vij. De negligentia purgate cũ paucis. i. pauca: quia pauca ſufficiũt ad purgationẽ ſiue deletionẽ pctõꝝ. Vel cũ pau cis: qꝛ pauci ſunt qui negligẽtias ſuas purgare ſciũt. Vel cum paucis. i. paucis reuela ſm illud Ecci. xj. Non oẽm hoiem in/ duca in domũ tuã. Hec aũt purgatio ſpũal' eſt que triplex eſt. Videmꝰ enim ꝙ corpus purgat̃ per potionem: hec eſt cõtritio

que eſt amara purgatio. Eſt em̄ amara potio Eſa. xxiiij. Amara eſt potio bibētib⁹ illā Thren̄. iij. Repleuit amaritudine ⁊ inebriauit me abſinthio. Hāc purgationē habuit maria magdalena: vnde medicū īuenit illū qui dicebat Luc. vij. Remittunt̄ ei pctā multa ⁊c̄. Itē purgat̄ dom⁹ p ſcopā: hoc eſt ꝯfeſſio. vn̄ pſ̄. Meditatus ſum nocte cū corde meo: ⁊ exerci. ⁊ ſcopebas ſpiritum meū. i. mentē meā: ⁊ hoc in cōfeſſione que purgat hoīem veluti ſcopa purgat domū. Eſa. xiij. Scopabo eā in ſcopa terēs Vera em̄ cōfeſſio quaſi ſcopa terit oēs ſordes: ita ꝙ diabolus nihil īuenit niſi cordis mundiciā Luc. xj. Cum venerit īuenit ſcopis mundatā ⁊c̄. pſ̄. Confeſſio ⁊ pulchritudo in cōſpectu eius. Itē purgat̄ triticū per flagellū. In hoc intelligit̄ ſatiſfactio ⁊ caritatis maceratio vel afflictio Corinth. ix. Caſtigo corpus meū ⁊ in ſeruitutē redigo ſcʒ ieiunijs: vigilijs: ⁊ oratiōib⁹: ⁊ diſciplinis. pſ̄. Et fui flagellatus tota die: ⁊ caſtigo. m. in ma. Et hec ē flagellatio penitentie ⁊ ſatiſfactionis. vnde Ecc̄. xx. Qui diligit filiū aſſiduat illi flagella vt letet̄ in nouiſſimo ſuo. Aug⁹. Quod lima ferro: fornax auro: ⁊ flagellū grano: hec facit tribulatio iuſto viro. imo perfecti quotidie ſeipſos mortificāt de cōmiſſis ſatiſfaciēdo. pſ̄. Quoniā ꝑpter te mortificamur tota die. [illegible] longis paſſionib⁹. Circa ſecundū nota ꝙ puer ieſus in ſua oblatiōe edificat nos ad tria: Vicʒ Ad cordis humilitatē: ad v[illegible]ūtariaʒ pauptatē: ⁊ ad mutuā charitatē. De primo ibi. Tulerūt ieſuʒ in hieruſalē vt ſiſterēt eū dn̄o. i. offerrēt ⁊ cōſecrarēt. Vere ſignuʒ magne humilitatis fuit ꝙ ille ſctūs ſanctoꝝ ſe legi tāꝗ pctōr ſubiecit. vnde Gal. iiij. Miſit deus filiū ſuum natū ex muliere: factum ſub lege. Glō. Qui circūciſus eſt ⁊ hoſtia legalis ꝓ eo oblata eſt. Sequit̄. Vt eos qui ſub lege erāt redimeret. ſ. a diabolo ⁊ a perditiōe Mat. [illegible]. Diſcite a me q꞉ mitis ſum. [illegible]abban⁹ Diſcendū nobis eſt a ſaluatore noſtro vt mites ſimuſ morib⁹: humiles mentib⁹: neminē ledam⁹ neqʒ condēnem⁹: ⁊ virtutes quas foris oſtendim⁹ in opere: intus teneam⁹ in corde. [illegible] ꝗ̄ſe dn̄s humiliauit quādo carnē nr̄am aſſumpſit. Legi ſe ſubd[illegible]it: ad pedes ſui traditoris ſe inclinauit. De ſcdo ibi. V[illegible]arēt hoſtiam ſm qd̄ dictū eſt in lege dn̄i par turturuʒ: aut duos pullos colūbarū. Hec fuit hoſtia paupeꝝ. Chriſt⁹ ieſus q꞉ o[illegible]em non

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

habuit auē obtulit. pš. Paup ſum ego rc. Item egen⁹ ꝛ paup ſum ego. Uere eñ paup in preſepio: paup in templo: paup cō/ uerſatus in ſeculo ſup oīa: pauper in patibulo vt dicit Ber. De tertio ibi Duos pullos columbaꝝ. Binas eñ aues obtulit ꝓpt duplicē dilectionē; vicȝ dei ꝛ ꝓximi. Matth. xxij. Diliges do minum deuȝ tuum ex toto corde tuo: ꝛ proximū ſicut teipſum. Circa tertium nota ꝙ ſymeon edificat nos ad tria: in quibus in euāgelio cōmendat. Fuit eñ iuſt⁹ ꝛ timoratus: ꝛ ſpūſſanctus erat in eo. Juſtus quo ad ꝓximū: vnde nō ſuam: ſed ꝓter grāȝ requirebat. nā ſequit. Expectabat cōſolationeȝ iſrael ſup angu ſtijs ꝛ angarijs quib⁹ populus premebat ab herode Mat. v. Beati qui eſuriūt ꝛ ſitiunt iuſticiā. Dicit quidā ſapiens. Juſti/ cia eſt nulli obeſſe: omnib⁹ prodeſſe: hoſti adeſſe. Itē fuit timo ratus Ecc. v. Qui ſine timore eſt nō poterit iuſtificari. vñ Pro uerb. xxviij. Beatus homo qui ſemp eſt pauidus. Qui vo men tis eſt dure: corruet in maluȝ. Timor enim fidelis eſt ianitor ani me cōminās mortem eternam: ꝛ latronibus intrare volentib⁹. vnde Job. ix. ait. Uerebar oīa opera mea: ſciens quia nō par/ cis delinquentib⁹. Si hic nō parcet tantū pcet in iudicio. vnde p[illegible]: A iudicijs eñ tuis timui. Hiero. Siue comedam ſiue bi baȝ ſiue aliquid faciā ſemper ſonat illa terribilis vox in auribus meis. Surgite mortui venite ad iudiciuȝ. Qui vero eſt mentis dure. i. nihil timētis vel obediētis corruet in malū. ſ. culpe: ꝛ po ſtea pene eterne. Item vere ſpiritusſanctus erat in eo. Quia di citur Cor. vij. Neſcitis qꝛ tēplū dei eſtis: ꝛ ſpiritusſanct⁹ habi tat in vobis. Et hoc per cordis humilitatem Joh. xiiij. Ad euȝ veniemus ꝛ manſionem apud eum faciemus. Sic ergo edificat nos ſymeon: quia iuſtus erat quo ad proximū: timorat⁹ q̄ ad de um: ꝛ ſpūſſanct⁹ erat in eo quo ad ſeipm. Rogemus rc.

In annunciatione dominica

Dominus ipſe dabit vobis ſignuȝ. Ecce virgo cōcipiet rc. Eſa. vij: In vbis ꝓpoſitis ē nōndū ꝙ dñs ex ſua benignitate de dit nob beatā vginē i q̄druplex ſignū: vicȝ In ſignū itineris: in ſignū federis: in ſignū amoris: in ſignū totius āmira/ tionis. Hec ſigna ſolēnizant exordiū noſtre redemptionis. Jpa

die paſſus eſt xp̄us: adam formatus: ⁊ in paradiſo collocatus: petrus a vinculis ſolutus: eductio filiorū iſrael de egypto: latro poſſedit paradiſum: iſaac imolatus: ioſeph venditus: iacobꝰ de collatus. Primo data eſt maria in ſignū itineris. Unde dicta ē ſtella maris ſiue matutina que nauigātibus nobis in periculo huiꝰ ſeculi ducatū p̄bet Nume. xxiiij. Orieẗ ſtella ex iacob. Ipſa em̄ progrediẗ quaſi aurora cōſurgens Canẗ. iiij. Que veruꝫ ſolē attulit. Bene aūt diciẗ quaſi aurora progrediēs: vt ꝑ viaꝫ rectaꝫ ⁊ imaculatā ipām ſequamur. Ipſa em̄ eſt colūna nubis. vnde Exo. xiiij. Dn̄s p̄cedebat eos ad oſtendendā viam per diem in columna nubis: per nocteꝫ in columna ignis vt eſſet eis dux itineris in vtroq; tēpore. Sic beata virgo nunq̄ʒ deeſt nobis: ſi fideliẗ eā iuocamus. Nūc em̄ refrigerat nos nube contra illicitos motus ardoris: ſicut accēdit tepidos ⁊ frigidos igne caritatis ad amorē dei ⁊ proximi. Ber. Ille ſileat laudes tuas virgo beata: qui te in ſuis neceſſitatibꝰ fideliẗ iuocatā: imo ſuberit defuiſſe. vn̄ ſequiẗ ibi. Nunq̄ʒ defuit colūna nubis ꝑ diē ⁊ colūna ignis per noctē corā populo: imo nō ſolum eſt maria ſignum itineris: ſed etiā porta celi. Nam ſine ipſa nullus celum intrat: nec vnq̄ʒ aliq̄d gratie egreſſum eſt de celo ſine ipſa: q; ſine fide filij dei incarnati ex maria virgine nunq̄ʒ aliquis intrabit in celum. Propter quod Sap̄. vij. dicitur. Uenerunt mihi omnia bona pariter cum illa. Unde ipſa dicitur porta celi: ſpecioſa porta lucis que reſpicit ad orientem. Ecc̄. xliij. Porta inquam inuitans per viam oēs tranſeuntes. vnde Ecc̄. xxviij. Tranſite ad me omnes qui concupiſcitis me ⁊c̄. O q̄ʒ magni peccatores per iſtam portam ad vitam gratie ſunt reducti: vt patet in theophilo. Secundo data eſt in ſignum federis. vnde ſignata eſt Gen̄. viij. Per columbaꝫ miſſam de archa que venit ad noe ad veſperam: portans ramum oliue virentibus folijs in ore ſuo. Et hoc in ſignum clementie dei. vnde clamat eccleſia. O clemens: o pia: o dulcis maria: quod forte in veſperis cantamꝰ. Ipſa etiam eſt ſignata per arcum in nubibus celi poſitum. Gen̄. ix. Arcum meum ponam in nubibꝰ celi: ⁊ erit ſignū federis inter me ⁊c̄. Nequaq̄ʒ vltra maledicam terre propter hominem ſcꝫ maledictione diluuij. Ideo certe: quia ad imagineꝫ dei

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

factus eſt homo. Igitur dominus viſo hoc arcu recordabit̄ fe
deris ſue clementie. Arcus duos habet colores: ſcʒ ceruleum ꝑ
quē diluuium qđ tranſiuit ſignatur. Igneuʒ per quē futuꝝ iu/
dicium ſignat̄. Iſtud iudiciuʒ meritis beate virginis protelat̄.
Aug⁹. Omēs illam tremendā diem pijs optabilem pie optant:
v᷑ duplicē coronā accipiāt. Hoc tuis meritis clementiſſima ꝓte
lat̄ vt coro⸗ ādoꝝ numer⁹ augeat̄. Tertio data eſt in ſignū amo
ris. vnde ſignata eſt per rubū ardentē. Exo. iij. Vn̄ dr̄ ꝙ dn̄s ap
paruit moyſi in flāma ignis in medio rubi: ⁊ videbat̄ ꝙ rub⁹ ar
deret ⁊ nō cōburebat̄. Vn̄ in Cant̄. vbiqȝ appellat̄ amica ꝓpt̄
excellentiā amoris. vn̄ cātat eccl̄ia. Vidim⁹ eaʒ plenā charitate
⁊ dilectiōe. Que plenitudo triplex fuit in maria. Habuit ſūmaʒ
dilectionē naturalē q̄ eſt matris ad filiū. vnde. ij. Reg. j. Super
amorē mulierū ſicut mater vnicū amat filiuʒ ita te dilexi. Hunc
amorē habuit in ſūmo. Natura em̄ amoris eſt: ſic̄ natura ignis
qui quāto plus ſꝑgit̄ ⁊ diuidit̄: tāto plus minuit̄: quāto pl⁹ ad/
unat̄ tāto plus augmētat̄. Oēs em̄ mulieres q̄ filios habuerūt
viros cognouerūt: ⁊ ſic diuiſum amorē habuerūt tūc in virum
tunc in filios. Hec aūt ſola mr̄ cor ſuū cū oī naturali ꝟtute i ſuuʒ
vnicuʒ filiū trāffudit. Itē habuit ſūmā dilectionem acquiſitam
que eſt ſponſe ad ſponſum. Et illam habuit maria ad filium ſu/
um ⁊ in ſummo. Si em̄ virgines ſponſe chriſti ſunt: ergo virgo
virginū erit ſūma ſponſarum que non tm̄ agnū ſed etiam ipſam
olim agn⁹ ſequebat̄ quocunqȝ iuit. Item habuit ſūmaʒ dilecti/
onem gratuitaʒ ⁊ in ſūmo: plena em̄ fuit charitate. Ad deū etiā
anteqȝ eſſet fili⁹ ſu⁹ deus ei⁹. ex dilectio in alijs creaturis ⁊ maxi
me in mulierib⁹ nūqȝ talis fuit. Quecunqȝ em̄ mater filium ſuuʒ
diligit: ⁊ deum diligit in illo conſiſtit naturalis: in iſto dei. In
maria vtraqȝ fuit dilectio. Fuit etiam plena dilectione ad pro
ximū qȝ excellentiſſime cōmunicauit proximo: ⁊ hoc in redēpti/
one generis humani ꝑ filij paſſionē ⁊ ꝑ ſuā. Ipſa em̄ ad ſimilitu
dinē ſub cruce ⁊ iuxta crucē ſimul habuit ſūmū gaudium ⁊ ſum
mum dolorem: ſicut filius ſuus. Sūmum em̄ habuit maria do/
lorem ex dilectione naturali pro morte filij quem preſens aſpe/
xit. vnde dicitur Luc. j. Tuam ipſius animā pertrāſibit gladi⁹
Glō. i. dn̄ice paſſionis. Sūmū etiā habuit gaudiū ſicut eo ꝙ ille

qui de ea natus fuit tanta charitatis oſtenſione genus humanū
redemit. vnde Ambro. Stabat iuxta crucē maria nō vt dolorē
videret filij: ſ; vt ſalutē hūani generis expectaret. Quarto data
eſt in ſignū ām̄irationis. vnde h. Dn̄s ipſe dabit vobis ſignū.
Ecce virgo cōcipiet. Ecce dicit ām̄iratiue: qꝛ nouū: qꝛ iauditū:
ꝙ virgo concipiet. Ex ſignū eſt hodie in maria oſtēſum. vnde
ait hodie angelꝰ. Ecce virgo cōcipiet ⁊ pariet filium ⁊c̄. Luc̄. ij.
Dam̄. Hoc oīm nouoꝝ nouiſſimū: ꝙ deꝰ hō: virgo mater.

Sermo Secundus vnde ſupra

Ne timeas maria: inueniſti gratiā apud
dn̄m Lu. j. Nota ꝙ beata vir
go filiū ſuum quadruplicit̄ legit̄ inueniſſe. In vtero
virginali quo ad carnis noſtre aſſumptionē. In tem
plo materiali quo ad inſipientiū eruditionē. In patibulo pena
li quo ad crucis paſſionē. In palatio regali quo ad corpis ⁊ aīe
ſue glorificationē. De primo h. Ne timeas maria: iueniſti grām
apud deum. Ecce cōcipies ⁊ paries filiū. Nota ꝙ dicit: Inueni
ſti non meruiſti ſed tm̄ inueniſti: qꝛ tūc non eſſet gratia: ſed gra/
tis accepti ⁊ ideo grām iueniſti: grām inquā quā nemo an̄ te po
terat iuenire: iueniſti grām quā eua amiſerat. Gregꝰ. Inuenit
em̄ grām coram deo virgo. quia ſplendore pudicitie propriam
aīam gratam ſe deo habitaculum preparauit. Preparauit inq̄
caſtitate: humilitate: cōſenſu ſiue fide. Ecce inquit cōcipies. Ec
ce celeritatē ⁊ euidentiā denotat. De hac glorioſa iuentione di/
cit̄ Matth. ij. Anteꝗ̄ conuenirent ſcꝫ habitatione inuēta eſt in
vtero habens de ſpūſancto. Mirabile vas ſcꝫ vterus virgina
lis Ecc̄s. Uas ām̄irabile opus excelſi. De ſecundo Luc̄. ij. Fa
ctum eſt poſt triduū iuenerūt illū in templo ſcꝫ maria ⁊ ioſeph
ſedētē in medio doctorū: audientē illos ⁊ interrogantē. ⁊ iue
nerunt ieſum: qꝛ cū dolore queſierūt. Dicit̄ Luc̄. xv. de mulie/
re q̄ dragmā ꝑditā iuenit. Cōgratulami mihi oēs: qꝛ iueni dra/
gmā ꝑditā: que dragma eſt nūmus certe quātitatis imaginem
habens regis. Si illa tantū exultauit de dragma inuenta. quid
nos qui tantū theſaurū incōparabilē ſcꝫ ieſum xp̄m multis an/
nis perditū iuenimus Ecc̄. vj. Qui iuenit illū theſaurū: qꝛ non
eſt digna ponderatio auri vel argenti contra bonitatem fidei il/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

lius. De tertio poteſt intelligi illud Deut. xxxij. Jnuenit eum in terra deſerta: in loco horroris ⁊ vaſte ſolitudinis: ⁊ hoc in patibulo. Uere in terra deſerta: quia relicto eo omnes fugierunt: imo ipſe dei filius ait ad prẽꝫ Matth. xxvij. De⁹ meus de⁹ me⁹ vt quid me dereliquiſti? Locus fuit horroris: qꝛ horribilia paſſus ſcꝫ verba: verbera: ⁊ horribilẽ morteꝫ latronũ: ſcꝫ vaſta fuit ibi ſolitudo. qꝛ ſolus paſſus Eſa. lxiij. Torcular calcaui ſolus ⁊ de gentib⁹ nõ ẽ vir mecũ. pſ. Tu ſolus laborẽ ⁊ dolorẽ conſideras. O q̃ꝫ miſerabiliter tunc iuenit mater filiũ. vnde Joh. xix Stabat iuxta crucem ieſu mater eius. Stabat inquã: anguſtiabatur vſqꝫ ad mortem. Ber. Stabat mater miſericordie: plena miſerie: mater totius cõſolationis: expers ſolaminis: mater dulcedinis: plena amaritudibus: mater fecunditatis: orba prole iocunditatis. De quarto Cant. iij. Paululuꝫ cum pertranſiſſem eos inueni quem diligit anima mea. Hoc hodie impletuꝫ eſt in maria que choros angelorũ ⁊ manſiones omnes pertranſiuit: quia locum ſibi congruũ non iuenit. vnde ait Ecc. xxiiij. Propter qđ cantat eccl'ia. Ecce exaltata es ſuper choros angeloruꝫ nec imerito: cũ ipſa merita ⁊ premia hoim tranſcendit ⁊ angeloruꝫ. vnde ait Hiero. Exaltari meruit maria hodie ſuper choroſ angeloruꝫ: ⁊ peruenire vltra q̃ꝫ noſtre humanitatis eſt natura. Nam vſqꝫ ad throni celſitudinẽ proceſſit atqꝫ in regni ſolio ſublimata poſt xp̄m glorioſa reſedit. Quid ergo dicere poterant angeli ⁊ ſcti in trãſitu hui⁹ glorioſe virgis niſi illud apli. Heb. xiij. Nõ habem⁹ hic manẽtẽ ciuitatem: ſed quere⁹ ſup nos. Et illud pſ. Intẽde ꝓſpe ꝓcede ⁊ regna. Et illud Luc. xiiij. Aſcende ſuperius ⁊ erit tibi gloria corã ſimul diſcũbentib⁹. Sequit̃. Jnueni quẽ diligit aia mea. O q̃ꝫ deſiderat mater filij ꝑditi iuentionem. Sic maria. Fili⁹ eñ ei⁹ qui tot⁹ eſt deſiderabilis i cruce perierat: hodie iuent⁹ eſt ab ea in palatio. O quale ⁊ quãtũ gaudium honor ⁊ tripudiũ hodie erat in celo. Tũc angeloꝝ: qꝛ i aſcẽſione marie noua lux oriri viſa eſt. Uñ ãmirãtes dixerũt Cant. vj. Que eſt iſta q̃ ꝑgredit̃ q̃ſi aurora ꝯſurgens. Tunc marie de filij iuentione. Jnueni inquit quẽ diligit aia mea. Tũc eñ de⁹ ei viciſſitudines dilectiõis oſtendẽs tanq̃ꝫ filius matri ſue: qꝛ ipſaꝫ tem in corpe q̃ꝫ in aia glorificauit.

In die Palmarum

Extrema gaudij luctus occupat Prouerb.
xxiij. Figuratiue domin⁹ in ſe oſtē
dit: qui veniens in hieruſalez laudari ⁊ honorari vo
luit ⁊ poſtea pati. vñ eodem die vbiqȝ in eccleſia fit
ſolennis proceſſio. In pceſſione legit euangeliũ breue de laude
dñi ⁊ honore: poſtea paſſio prolixior. Nam breue gaudiũ ⁊ ho/
nor breuis ſibi exhibitus: ⁊ longa pena ⁊ multiplex in pceſſiōe
ſibi illata. Bene ergo dicit. Extrema gaudij luct⁹ occupat. In
quib⁹ verbis duo notant: que ſunt Filij dei honorabilis ſuſce/
ptio: ⁊ lamentabilis paſſio. Primũ exprimit in gaudio: ſecũdũ
in luctu. Circa p̃muz notant duo ex quib⁹ ſurgit gaudiũ ⁊ exul/
tatio: vicȝ Aduentus domini deſiderabilis: ⁊ occurſus populi
cōmendabilis. Quantum ad dñi aduentum notantur tria: vicȝ
Venientis auctoritas: qualitas: ⁊ vtilitas. Primo auctoritas
vēiētis tāgit ibi Mat. xxj. Et zach. ix. Dicite filie ſyō: ecce rex
tuus venit tibi manſuetus ⁊c̃. Ipſe enim eſt rex regum ⁊ domi
nus dominantiũ: imo pater conſubſtantialis. Unde legitur in
epiſtola hodierna. Phil. ij. Qui cum in forma dei eſſet ⁊c̃. Ec/
ce quante auctoritatis eſt ⁊ dignitatis. Magna ergo benigni/
tas dei ꝙ tantus ad tam miſeros venire voluit. Hodie veniēs
dominus: ⁊ videns ciuitatem fleuit ſuper illam ⁊c̃. Item veni/
endi quantitas. ibi. Mãſuetus ſedens ſuper aſinaȝ: in quo ap/
paret quantũ ſe humiliauit. vnde in epiſtola legitur. Semetip/
ſum exinaniuit formam ſerui accipiens ⁊c̃. Humilis em̃ fuit filij
dei ingreſſus: progreſſus: ⁊ egreſſus: qđ bene apparet in peduȝ
lotione. Item veſtra vtilitas. ibi. Venit tibi. i. ad tuaȝ vtilitatē.
vnde Zach. ix. Venit tibi iuſtus ⁊ ſaluator: hoc em̃ ieſus inter=
pretat. Saluauit em̃ nos per iuſticiam non per potentiaȝ. Ro.
viij. Proprio em̃ filio nō pepcit de⁹ ſ ꝑ ⁊c̃. Anſel. Quid mueri
cordi⁹ nēpe intelligi pōt: ꝙ pctōr ⁊c̃. Quãtũ ad occurſũ pplī tria
notant q̃ ad honorē dñi: ⁊ ad ipſius gaudiũ eſſe videbant. Alij
veſtimēta ſua pſternebãt i via. Alij ramos oliuarũ portabãt in
manibus. Alij ore clamabãt. Oſanna filio dauid: benedict⁹ qui
venit in nomine domini. Quid em̃ veſtimenta niſi corpora no/
ſtra deſignant que ſunt quaſi veſtimenta aīe. Unde dicit glõ.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Alberti. Veſtimenta ſua ſternunt in via: quia [corpora] ſua do-
mant vt iter ad mentē pararēt: vel bona exēpla ſequentibꝰ pre
beant. Quid rami oliuarū in manibꝰ niſi opera miſericordie de
ſignant. Dicit enī Ambro. Sola miſericordia eſt comes defun-
ctorum. Quid oris clamor niſi puram confeſſionē ſignat. Oſan
na interpretatꝰ ſalua: obſecro: vel viuifica. Hec tria in hoc ſacro
tempore a fidelibus xp̄i impleta ſunt. Circa ſecūdū notanꝰ duo
que dn̄i aggrauant paſſionē: vicȝ De hieruſalē eductio miſera-
bilis: ꝛ populi ſubſecutio deteſtabilis. Quantū ad eductionem
notanꝰ tria: ſcȝ Quis: qualiter: ꝛ cur educatꝰ Primo quis: quia
ille verus agnus ꝛ innocēs. Ita dicitꝰ Pet. ij. Peccatū non fe-
cit nec inuētus ē dolus in ore eius Eſa. liij. Sicut ouis ad occi
ſionem ducetꝰ: ꝛ quaſi agnus coram tondente ſe obmutuit: ꝛ nō
aperuit os ſuum. vnde Joh. xix. Suſcipientes autē ieſum edu
xerunt. Itē in ꝓpria venit ꝛ ſui eum non receperūt: ſed potiꝰ eie
cerunt. O miſerabilis eiectio ꝙ illū qui poſſedit fecit ꝛ creauit te
eijcis a te a q̄ bona cuncta ꝓcedūt. Qd̄ bene ſignatuȝ eſt in abel
qui eductꝰ eſt in agrum vt perimeretꝰ. Itē qualiter eductꝰ Joh.
xix. Baiulans ſibi crucē: exiuit in eū qui dicitꝰ caluarie locꝰ. Tu
lit inquā crucē q̄ſi latro furtū qd̄ longe ante ꝓphetauerat. Eſa.
ix. Factꝰ eſt principatꝰ eius ſup humeꝝ eiꝰ. Glō. Portauit cru
ceȝ in qua meruit p̄ncipatū. O ꝙ grauitꝰ tulit crucē: qꝛ grauius
pōdus. ſ. pctm̄ nr̄m ptulit Eſa. liij. Ipe pctā nr̄a tulit. Uere enī
pctm̄ grauiꝰ eſt oī pōdere. Itē tertio cur eductꝰ q̄ ad patiēdū: ꝛ
h̄ ꝓ pctis nr̄is. vn̄. j. Pet. ij. Chriſtꝰ paſſus ꝓ nob̄ vob̄ relinq̄ns
exēplū ꝛc̄. Quātū ad ppl'i ſeq̄lā ſitiꝰ tria nōnꝰ ꝑ ꝯriū ſibi exhibi
ta i ꝓceſſiōe. Qui enī paulo an̄ venerāt cū ramis oliuaꝝ ſeu pal
maꝝ modo cū gladijs ꝛ fuſtibꝰ exierūt taꝙ ad latronē. imo ſm̄
Mat. xxvj. Expuētes i eū accipiētes arūdinē ꝑcutiebāt caput
ei. Hiere. Faciē meā nō auti ab increpātibꝰ ꝛc̄. Itē q̄ p̄us ve
ſtimēta ſua ſternebāt in via mō veſtimēta dn̄i diuiſerunt Joh.
ꝛ h̄ quidē milites fecerūt. Tunc enī adeo pauꝑ factꝰ eſt vt nō ha
bēt vbi caput ſuū reclinaret. Itē qui an̄ clamauerūt. Oſanna fi
lio dauid: nūc dicebāt crucifige crucifige eū. Sed xp̄us ꝯōuer
ſo. Pr̄ ignoſce illis: qꝛ neſciūt quid faciūt.

In Cena dn̄i

SCitis quid fecerim vobis ego domi/
nus ⁊ magiſter veſter Jo.
xiiij. Felix diſcipulus qui ad hãc q̃ſtionẽ valet reſpõ
dere. Dicit em̄ interrogatiue. vt oſtẽdat facti magni/
tudinẽ dñi. Primũ egit dñs factis: ⁊ poſtea docuit verbis ſm̄
illud Act.j. Cepit ieſus facere et docere. Nota ergo ꝙ dñs in/
ſtãte paſſionis tempore ſue quinqꝫ fecit que nos ſcire deſiderat
vt ⁊ nos eadeꝫ faciamus que ſunt: Humilis dei miniſtratio: di/
lectionis obligatio: benignitatis exhibitio: manſueta ſue traditi
onis ãmonitio: ⁊ patiẽtie in oibus obſeruatio. De primo. Joh.
xiij. Surgit a cena ⁊ poſuit veſtimenta ſua: ⁊ cum accepiſſet lin
theum precinxit ſe. deinde miſit aquam in peluim ⁊ cepit laua/
re pedes diſcipuloruꝫ: ⁊ extergere lintheo. Vere magne humi
litatis documentum in hac lotione recepimus ſi iſta que hic di
cuntur conſiderem9: vicꝫ q̃ꝫ humiliter lauit: quia genua flecten
do lauit. Lauit inquã dñs pedes ſeruorũ magiſter diſcipulorũ.
O quanta miniſterij huius humilitas ad quã petrus obſtupu/
it: ⁊ ãmirans ait: Tu mihi lauas pedes. Aug9. Quid eſt tu? qd
eſt mihi? cogitanda ſunt hec potius q̃ꝫ dicẽda. Veniens dñs in
mũdũ humilit̃ nat9 eſt. Egreſſus de h° mũdo hũilia opat9 ẽ. vñ
dr̃ Ecc.iij. Quãto maior es hũilia te in oib9 vel corã oib9: vl̃ ꝓ
oib9. Magn9 inquit generis nobilitate vel honoris dignitate
Itẽ q̃ꝫ feruent̃: vt em̄ ꝓmptior eſſet ponit veſtimẽta ſua: vt ma
iorẽ deuotionẽ exprimeret genua flexit: ipſe ꝑſonalit̃ aquam in
peluim miſit: perſonalit̃ pedes lauit: ⁊ extersit ⁊ oſculat9 eſt. De
ſecundo Joh.xiiij. Mandatũ nouum do vobis vt diligatis in
uicem: ⁊ iteruꝫ Joh. dixit quanta ſalus eſſet in dilectione filioli
mei diligite inuicem: q2 in hoc cognoſcẽt omnes hoies: q2 mei
eſtis diſcipuli: ſi dilectionẽ habueritis inuicẽ. De tertio Mat.
xiiij. Cũ eſſet ieſus in bethania in domo ſimonis ⁊ recũberet: ve
nit mulier habẽs alabaſtrũ vngẽti ⁊ effudit ſuꝑ caput ei9 Joh.
xij. dic. Ante ſex dies .i. ſabbatũ ante palmarũ. Ipſa em̄ adhuc
peccatrix ſm̄ Luc. pedes dñi lauit: lachrymis rigauit: vngẽto
vnxit: nunc iuſtificata ⁊ familiaris facta non tantum pedes ſed
et caput eius Joh. Mar. ⁊ Mat. Fracto alabaſtro fudit ſu/
per caput eius. O quantũ benignitatis indiciũ ꝙ tantus a tam

magna peccatrice tāgi nō dedignaꝝ. Non eñ ipam horruit nec
abiecit: iuxta illud Eſa. lxv. Ne appropinq̄s mihi: recede a me
q2 imūda es: imo opꝰ ipſiꝰ cōmēdauit dicēs: Opꝰ bonū opata
eſt in me ⁊c̄. De q̄rto Mat. xxvj. Amice ad q̄d veniſti? In hoc
maxie dās exēplū māſuetis p̄latis. Nō eñ ſtati ꝓditorē q2 ſb̄di
tus ſuꝰ erat voluit cōfūdere: ꝫ māſuetudie ſtuduit ipm reuoca/
re. Et h̄ tripliciꝝ: vicȝ Amorē ſuū ad memoriā ſuā reuocādo vł
reducēdo. ibi. Amice ad quid veniſti. Uocat eū amicū vt ſalteȝ
ꝓpꝝ amorē p̄teritū reſipiſcat. v. i ps̄. Si is qui oderūt me ſuper
me magna locuti fuiſſent ab me. for ab eo. Seneca. Nulla peſtiſ
grauior ad nocendum q̄ȝ familiaris hoſtis Mich. vij. Inimi. i
hois domeſtici eiꝰ. Igr̄ ab eo qui dormit i ſinu tuo cuſtodi clau
de oſtiū tuū. Itē pudorē ingerēdo. ibi. Qui intingit mecū in pa
rapſide h̄ me tradet. ps̄. Tu vo hō imanis dux meꝰ ⁊ notꝰ meꝰ:
qui ſimul mecuȝ ⁊c̄. in domo dei ambulauimus cum conſenſu.
Itē timorē incutiēdo. ibi. Ue hōi illi p quē filiꝰ hois tradeꝝ: me
lius illi erat ſi nō fuiſſet natꝰ hō ille. Infelix hō qui ſic fuit deſpe
ratus q̄ ipm tantus amor: tātus pudor: nec taȝ horrēdus timor
a tam nephādo opere reduxit. Uere de illo pōt dici illud Pro/
uerb. xviij. Impiꝰ cuȝ in ꝓfundū pctōrū venerit contēnit. De
quinto Eſa. lxvij. Tacui: ſemp ſilui: patiēs fui. Uere ex patien
tia magna ad oia ſibi illata tacuit. In hac eñ nocte dep̄henſus
tanq̄ȝ latro vinculatus eſt. Tacuit eñ quādo falſi teſtes ipm ac
cuſabāt. vñ Matth. xv. Nihil reſpōdes ad ea q̄ iſti aduerſū te
teſtificanꝝ? ieſus aūt tacebat. Infra. Et cū accuſareꝝ a p̄ncipibꝰ
ſacerdotū ⁊ ſeniorībꝰ ppł̄i nihil reſpōdit. Adeo eñ patiēs fuit i
tacendo vt pilatus admirareꝝ vehementer Thren. iiij. Ex ore
altiſſimi nō egrediēꝝ neq̄ȝ bona neq̄ȝ mala d2 Luc̄. xxiij. Ex accu
ſabāt ieſum de doctrina ſua: de deſtruitione tēpli: ⁊ de blaſphe
mia: q2 dixit ſe filiū dei. Paſſus eñ fuit in auribꝰ: in oculis: in fa
cie. Sequiꝝ. vt pturiēs loquor. Glō. Sicut mater infantē: ſic p
ferā ſimulatū dolorē. Uere eñ cū magno dolore locutꝰ eſt p̄nū
cians paſſionē. Ait eñ ad diſcipulos Mat. xxvj. Triſtis ē aīa
mea vſq̄ȝ ad mortē. vñ d2 Luc̄. xij. Factꝰ eſt ſudor eiꝰ tanq̄ȝ gut
te ſanguiſ decurrētis i terrā. i. dolores itollerabiles doloreſ inq̄ȝ
vt pturientis. Cur auteȝ triſtis fuit dñs ait Hiero. Non inquit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

paſſionis timore qui ꝑpter hoc venerat: ſed ꝑpter infideliſſimũ
iudã ⁊ ſcandalũ oĩm apoſtoloꝝ: ⁊ reiectionẽ populi iudeorũ et
euerſionẽ miſere hieruſalẽ. Jtez locut⁹ eſt ad prẽz Mat. xxvj.
Procidit in faciem ſuã orans ⁊ dicẽs. Mi pater ſi poſſibile eſt
tranſfer a me calicẽ iſtũ. Procidit. Glõ. vt hũilitatẽ mentis oſtẽ/
dat habitu corpis. Sed cõqueritᷣ Threñ. iij. Sed cũ ⁊ clamarẽ
excluſit orationẽ meam Job. xxx. Clamabo ad te ⁊ non exaudi
es: diu ſto ⁊ non reſpicis me: mutatus es mihi in crudelem. Di
citur eñ Matth. Ꝙ tertio orauit eundem ſermonẽ non tamen
exauditus eſt. vnde ſequitᷣ. Uerũtamen non ſicut ego volo ſed
ſicut tu vis. Hec vox vtiqȝ audita eſt. vñ dicitᷣ Heb. v. cuz cla/
more valido ⁊ lachrymis offerẽs ſez ſpiritũ. Exauditus eſt pro
ſua reuerentia: vel locut⁹ eſt ad ſuos perſecutores iudeos Joh.
Jeſus autẽ ſciens omnia que ventura erãt ſuper eum ꝓceſſit et
dixit ad eos: Quem queritis? Ecce qui fugere noluit vltro ſe
obtulit. vnde Eſa. liij. Oblatus eſt quia ipſe voluit. Interlini.
Nemo coegit. Eſa. l. Ego autez non cõtradico. Interlini. Nol/
lenti ei: retrorſum non abij: corpus meũ dedi ꝑcutientib⁹: ⁊ ge/
nas meas vellentib⁹ faciem meã ⁊c. Sequitᷣ. dicit ei ieſus. Ego
ſum. vbi ergo dicit. Ego ſum abierunt retrorſum ⁊ ceciderunt
in terrã. Aug⁹. Ubi nunc multũ cohors: vbi terror ⁊ munimen
armorum. Una vox turbam odijs fortem: armiſqȝ terribilem ſi
ne telo vllo percuſſit: repulit: ſtrauit. Sequitur. Si me queritis
ſinite hos abire: dixi vobis quia ego ſum. q. d. Si me queritis
nil vobis adhuc neceſſe eſt: ad ſuos dilectionis conſeruantiam
demonſtrãs. Aug⁹. Sinit hos abire quos non vult perire. Ec
ce ꝙ̃ dolenter ⁊ patientᷣ locutus eſt dñs.

Sermo ſecundus vnde ſupra

Exemplum dedi vobis vt queãd/
modũ ego feci vo
bis ⁊ vos ita faciatis. Joh. xv. Nota ꝙ dei filius ho
die reliquit exemplũ duplex: vicȝ humilitatis ⁊ pu
ritatis. Primuz in pedum lotione. ibi. Si ego lauero pedes ve/
ſtros dñs ⁊ magiſter: ⁊ vos debetis alter alteri⁹ lauare pedes.
Secũdũ in ſui corpis ãmĩſtratiõe. ibi. Hoc facite ɋ̃tiẽs ſumitis
in meã cõmemorationẽ. Circa primũ notãdũ ꝙ dñs dedit nob

humilitatis exemplũ quantũ ad triplicẽ aſpectũ. Nam dñs di/
citur quis reſpectu nobilitatis dñationis ſiue auctoritatis: ⁊ re-
ſpectu ſanctitatis. Dñs eñ reſpectu nobilitatis dedit exemplũ
nobis humilitatis: quia nobis lauit pedes piſcatorib⁹: vt nobi/
les humiles non contẽnãt. Ecc̃. iij. Quãto magnus es humilia
te in oibus. Plus aũt chariſſimi legim⁹ hoies hoibus pedes la
uiſſe. vnde Geñ. xxiiij. Et laban dedit aquaz ad lauandũ pedes
camelorũ ⁊ viroruz qui venerãt cum ſeruis abraam. Magna
humilitas. Legim⁹ q̃z hoies ãgelis lauiſſe pedes. vnde dr̃ Geñ.
xviij. Et ſedēte abraã i oſtio tabernaculi ſui appuerũt ei tres viri
ſtãtes ꝓpe eũ. ſ. angeli ſi c̃ inuit ibi glõ. Qui ait. Afferã paxillũ
aque ⁊ lauate pedes vr̃os: ⁊ requieſcite ſub arbore ⁊c̃. Nũq̃z ãt
legim⁹ angelos hoib⁹ lauiſſe pedes. Et ecce ſtupẽda res ⁊ hũili
tas maxima: q2 nõ dico angelus: ſ angelorum dñs hodie lauit pe/
des humilib⁹ hoib⁹. Qđ magnũ attẽdẽs petr⁹ ait Joh. xiij. Nõ
lauabis mihi pedes ieternũ. Itẽ reſpectu dñatiõis ſiue auctori
tatis dic̃ dñs. Sic creator creature lauit pedes dãs exẽpluz gu/
bernatorib⁹ ne ſuos ſbditos puipẽdãt: ꝓ quo dr̃ Ecc̃. xxxij. Re
ctorẽ te poſui noli extolli: eſto i illis q̃ſi vn⁹ ex illis. Glõ. q̃ digni
tate pẽſt nõ dz ſupbire. vñ Lu. xxv. Qui maior eſt vr̃m fiat ſic̃
mior. Aug. Timore corã deo ſbſtrat⁹ ſub pedib⁹ vr̃is. Itẽ dñs
dr̃ ibidẽ inocẽtie ſiue ſanctitatis. Nã inocẽs lauit pedes pctõri/
bus dãs exẽplũ talib⁹ ne peccatores ſpernant qualit̃ ille phari
ſeus fecit Luc̃. xj. qui di. Gratias ago tibi: q2 nõ ſum ſicut cete
ri hoim. Talis credit q̄ deus nulli ſit bon⁹ niſi ei ſoli. Sed vere
fatuus eſt qui nõ credit ſolẽ gratie alibi lucere niſi in domo ſua.
Ber. Nolo vnq̃z arbitreris nuſq̃z opari grãm niſi in cõſcientia
tũa. Propter hec ergo predicta dñs ait. Ego dominus ⁊ magi
ſter veſter. Circa ſecundũ nota q̄ dñs dedit nobis hodie exem
plum puritatis in ſui corporis amminiſtratione vbi nos docuit
quattuor poſtponere ſi volumus hoc ſacramẽtũ digne ſuſcipe
vicz Gulã: luxuriã: auariciã: ⁊ malã cordis ꝯcupiſcẽtiã. Primo
docuit gulã poſtponere: in cui⁹ ſignũ ſurrexit a cena ⁊ vt ꝑmit/
tamus abſtinẽtiã. Nõ eñ digni ſunt h̃ ſacramẽto: qui nõ xp̃o
ſ ſuo vẽtri ſeruiũt. Propt̃ qđ eccl'ia ſtatuit q̄ h̃ ſacr̃m ieiuno ſto
macho ſumi dz. Nã ⁊ plerĩq3 deuoti mlt̃a ꝑmittũt ieiunia antẽ

xp̄iꝰ ſuſceptionē. Itē non docuit auaritiā exercendā: ⁊ charitatē amplexandā. In cuiꝰ ſignū poſuit dn̄s veſtimēta ſua. Hoc em̄ ſacr̄m charitatis ē vt ait Aug. Nō q̄rit q̄ ſua ſūt. Vn̄ dr̄ h̄ ſacr̄m cōio ſꝫ nō ꝑcipit eo qui in rebꝰ ſuis ſingularis eſt. Talis erat iudas qui fuit int̄ ap̄los quibꝰ erāt oīa cōmunia: ſolꝰ fur ⁊ loculos h̄n̄s ſibi ſingularit̄ reſeruauit: ⁊ iō q̄ꝛ talis exiſtēs corpꝰ xp̄i p̄ſūpſit accipe poſt buccellā intrauit in eū ſathanas. Itē docuit luxuriā cohibendā: ⁊ caſtitatē habēdā: in cuiꝰ ſignū lintheo ſe p̄cinxit. Lintheū em̄ multis tūſionibꝰ ꝑuenit ad cādorē. Sic cōtinentia multis afflictiōibꝰ charitatis. ſ. ꝑ ieiunia: vigilias ⁊ ꝑ alios labores acq̄rit̄. In cuiꝰ etiā ſignū xp̄s in ſindone alba inuoluit̄ ſepulchro. Itē docuit nō ſolū corꝑales: ſꝫ etiā cordis maculas: affectiōes: ꝯcupiſcētias remouēdas. In cuiꝰ ſignū diſcipulorū pedes dn̄s lauit. vn̄ ait Augꝰ. Pes meꝰ eſt amor meꝰ. Vti ergo mūdo corde ⁊c̄. vn̄ Ap̄ls Cor. x. Hoc ſacr̄m ſumi debet i azimis ſinceritatis ⁊ veritatis. Qđ vere facimꝰ cū ipſas affectiones malas lachrymis lauamus.

In Paraſceue

O Vos oēs qui trāſitis ꝑ viā attēdite ⁊ videte ſi eſt dolor ⁊c̄. Threñ. j. In v̄bis iſtis iuitat nos dn̄s ad ꝯpaſſionē ſue amariſſime paſſionis. Nō q̄ ſunt q̄ttuor q̄ filij dei aggrauāt paſſionē q̄ ſūt: Perſone nobilitas: penaꝝ acerbitas: totiꝰ corꝑis vniūſitas: ⁊ culpe imunitas. Primo dico aggrauāt xp̄i ieſu paſſionē ꝑſone nobilitas: ⁊ h̄ quātū ad tria. Ipe em̄ quātū ad diuinaꝫ naturā excellētiſſimꝰ ē: ⁊ iō paſſio ipſiꝰ fuit grauior. Grauiꝰ eſt em̄ p̄ncipi alapa cedi vl̄ hūiliari q̄ꝫ paupi. vn̄ dr̄ Phil. ij. Qui cū in forma dei eſſet. i. i plena q̄litate p̄ris nō rapinā arbitratꝰ ē ⁊c̄. Req̄re quāta ⁊ q̄lia paſſus eſt. Itē quātū ad aīam deuotiſſimus fuit Cant. viij. Innixa ſuꝑ dilectū delitijs afflués. i. v̄bū icreatū. Grauiꝰ em̄ eſt delitioſo affligi q̄ꝫ groſſo. Valde aūt afflicta fuit aīa xp̄i añ mortē. vn̄ Mat. xxvj. Triſtis ē aīa mea vſq̄ ad mortem quapropt̄ cepit pauere ⁊ tedere ⁊ triſtis eſſe. Item quātum ad corpus fuit tenerrimꝰ: partꝰ virginalis tenerrimus eſt. Quāto em̄ caro tenerior eſt ⁊ natura melior: tanto q̄ꝫ dolor grauior. Ambro. ⁊ Augꝰ. dicunt. Teſtimoniū bone nature dol

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

lore ē: ſ natura xp̄i melior fuit: q2 imunis a pc̄tō: ⁊ iō in corpe gra
uior ⁊ maior dolor. Scd̄o aggrauat xp̄i paſſionē: penaꝝ acerbi
tas q̄ ſimlr̄ triplex eſt: vicȝ In ṽbis: verberib9: ⁊ i morte. Ber.
O bone ieſu q̄ȝ dura ꝓ hoīb9 paſſus es ṽba: duriora verbera:
duriſſima ⁊ horrēda crucis ſupplicia. Uere erāt dura iudeoruȝ
ṽba. vn̄ Luc̄. xxiij. Crucifige crucifige eū. Tȝ bon9 ieſus econū
ſo dicebat Luc̄. xxiij. Pr̄ dimitte illis q2 neſciunt q̄d faciūt. Itē
duriora ṽbera Mat. xxvi. Expuētes in faciē ei9 colaphis euȝ
cedebāt. Alij aūt alapas i faciē ei9 dederūt dicētes. Propheti/
za quis eſt qui te ꝑcuſſit. Itē duriſſima crucis ſupplicia paſſus
eſt nō ſolū ꝓpt̄ mortē: ſ etiā ꝓpt̄ mortis gen9. ſ. vilitateȝ. Nam
mors crucis pena latronū ē. vn̄ Sap̄. ij. Morte turpiſſima ꝯdē
nem9 eū. Deut̄. xxi. Maledict9 oīs qui pēdet in ligno. Tertio
agḡuat xp̄i paſſionē toti9 corpis vniuſitas. Et h̄ quātū ad tria:
vicȝ Corpis lōgitudinē: latitudinē: ⁊ pfundū. In lōgitudie at/
tēde oīa q̄ paſſus ē a capite vſq3 ad pedes Eſa. j. Caput lāguidū
⁊ cor merēs: a plāta pedis vſq3 ad ṽticē nō ē in eo ſanitas. Naȝ
vbiq3 dolor. Luc̄ xij. Fact9 ē ſudor ei9 vt gutte ſanguis decur
rētis in terra: ibi eīn dolor intolerabil̄. Dolor inquā vt ꝑturien
tis. In latitudine attēde a dextera vſq3 ad ſiniſtrā: ⁊ vide oīa q̄
paſſus ē i manib9 ⁊ in brachijs cōfixiōes: ⁊ extēſiōes: denudati/
ones: flagellatiōes. vn̄ Lu. xxiiij. Uidete inq̄t man9 meas ⁊ pe
des meos. ps̄. Dinumerauerūt oīa oſſa mea. Hec pōdera q̄ȝtū
ad corpis diſtētionē. Ber. Qui celū veſtit diuſis lumib9 an̄ cru
cem nud9 aſpicit̄: ⁊ vt erat flagell̄ liuidus cruci affigit̄. Et h̄ qui
deȝ milites fecerūt Eſa. l. Corp9 meū dedi ꝑcutientib9: ⁊ genas
meas vel. faciē meā nō auerti ab increpātib9 ⁊ ꝯſpuētib9 in me
In pfunditate vide q̄ȝ in ꝓfundo corpis fuerūt claui ⁊ lancea.
q̄ȝ de pfundo exiuit ſanguis ⁊ aq̄. Ber. O q̄ȝ vehemēti ample
xu amplexat9 es me dn̄e in cruce in q̄ exiuit de latere aq̄: ſaguis
de corde: aīa de corpe. Quarto agḡuat ei9 paſſionē culpe imuni
tas: vbi tria vide. Nā graue ē pati ſine offenſione. j. Pet̄. j. Qui
pctm̄ nō fecit nec iuent9 ē dolor in ore ei9: imo in cruce latro ait
Lu. xxiij. Nos q̄dē digna iuſte factis recipim9 ⁊c̄. ⁊ qd̄ pl9 ē ipe
iudex ait Lu. xxiij. Ego nullā cauſā mortis iuenio i eo. Itē gra
uius eſt pati ꝓ falſo crimis ipoſitiōe. Accuſabāt eīn ipm̄ de do/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ctrina falſa de tēpli deſtructiōe de blaſphemia: qꝛ dicebat ſe fili
um dei cū ꝑ oē euāgeliū ſe filiū hoīs appellat. Sed ipe ex patiē
tia tāq̄ʒ ſurdus ⁊ mut⁹ fact⁹ ē ita vt pilat⁹ miraret̄ vehement̄ et
diceret. Nihil rn̄des ad ea q̄ iſti aduſuʒ te teſtificant̄: ih̄s aūt ta
cebat. Iteʒ grauiſſimū eſt pati ꝓ bn̄ficiȳ exhibitiōe Hiere. xviij.
Nunq̄d reddit̄ ꝓ bono malū: qꝛ. fo. foueaʒ. a. me ⁊c̄. Recorda
re q̄ ſteterim. plus ibi. Stare. meб. iiij.

Sermo ſecundus

Attendite ⁊ videte ſi eſt dolor ſicut do
lor me⁹. Glō. attendite cōpati
enti corde ⁊ videte. Intel̄. Charitatis intētione. Cir
ca qđ notādū q̄ q̄ttuor ſunt q̄ nos ad cōpatiēdū xp̄o
ꝓuocāt ſiue q̄tuor ſunt ad h̄ q̄ xp̄i paſſionē aggr̄uāt: q̄ charitatis
itētiōe debem⁹ itu eri: q̄ ſūt Sociorꝫ int̄ q̄s erat vilitas: locorꝫ q̄
litas: tp̄is ſolēnitas: ⁊ fruct⁹ paſſiōis modicitas. Prio ergo ē ſo
ciorū vilitas: ⁊ h̄ q̄tū ad tria. Graue em̄ eſt nobilē pati int̄ viles
pſonas: regē int̄ latrones: vn̄ petiuit fili⁹ dei. pſ̄. Ne ꝑdas cū i
pijs de⁹ aiaʒ meā: ⁊ cū viro. ⁊c̄. Sʒ heu mīme ē exaudit⁹. Scri
ptū ē em̄ Eſa. lxiij. Tradidit in mortē aiaʒ ſuā: ⁊ cū ſceleratis re
putat⁹ eſt. Itē graui⁹ eſt pati cū ↄuitiātib⁹. vn̄ Marc̄. xv. Et q̄
cū eo crucifixi erāt ↄuitiabāt̄ ei. Infra. Si tu es xp̄s ſaluū fac te
metipʒ ⁊ nos Mat. xxvij. Pricipes ſacerdotū illuſerūt cū ſcri
bis ⁊ ſeniorib⁹ dicētes: Alios ſaluos fecit ſeip̄m nō pōt ſaluū fa
cere. Ecce q̄les ↄſolatores: ſʒ poti⁹ deriſores. Iob. xvj. Cōſola
tores oēs oneroſi vos. pſ̄. Suſtinui q̄ ſimul ↄtriſtaret̄ ⁊ nō fuit:
q̄ſiui ↄſolari ⁊ nō iueni. Sed heu a cōſolatorib⁹ ē relict⁹ Mat.
xxvj. Tūc diſcipuli oēs relicto eo fugierūt. Itē grauiſſimū ē pati
cū caris ⁊ amātib⁹: vtpote cū fratre ⁊ m̄re ſuſpēdi: ⁊ ecce m̄r cru
cifixi crucifigebat̄ i aīa Io. xix. Stabat iuxta crucē ieſu m̄r eius
Lu. ij. Tuā ip̄i⁹ aiaʒ ptrāſibit gladi⁹. ſ. dn̄ice paſſiōis. Ber. Sta
bat m̄r mie ⁊c̄. Scd̄m ē locorꝫ q̄litas: ⁊ h̄ q̄tū ad tria. Aggr̄uat̄
em̄ xp̄i paſſio ꝓp̄t multitudinē. Quāto em̄ q̄s i locis plurib⁹ cō
fundit̄: tāto grui⁹ patit̄. Et ecce xp̄s i orto ligat̄: i domo anne al
ba veſte induit̄: i cōmuni via crux ab ip̄o pſonalit̄ portat̄ i gol
gata crucifigit̄. Itē ꝓp̄t loci turpitudinē Ioh. xix. Exiuit in eū
q̄ vocat̄ caluarie locū: ꝓp̄t caluarias decollatorꝫ: ſic dict⁹ ē loc⁹

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ille. Tū ꝓpt᷑ tormēta: tū ꝓpt᷑ cadauera mortuoꝝ ſiue dānatoꝝ
Itē ꝓpt᷑ altitudinē loci. In alto em̄ ſuſpēdit᷑ vt māifeſtiꝰ ꝯfūda
tur. Sꝫ ꝙ illi ad ꝯfuſionē iſte piꝰ ieſus fecit ad nr̄az ſaluationem
Ber. Chriſtus ī altū aſcēdit vt ab oībus videret᷑: valide clama
uit vt ab oībꝰ audiret᷑. Clamori lachrymas addidit vt hō ꝯpate
ret᷑. Tertiū eſt tp̄is ſolēnitas. Et hoc q̄tū ad tria. Aggūat em̄ xp̄i
paſſionē ꝓpt᷑ feſti magnitudinē Threñ. j. Uocauit adūſū me tē-
pus vt ꝯtererēt. Multi em̄ tūc ꝯuenerāt ī hierl̄m: ⁊ ſic corā pl̄ibꝰ
inhonoratꝰ ē. Inſup tp̄e gaudij ḡuiꝰ ē affligi Ecc. iij. Tp̄s flēdi
tp̄s ridendi. Itē ꝓpt᷑ ſupplicij lōgitudinē: paſſus em̄ eſt ꝑ totaz
noctē ⁊ diē vſqꝫ ad horā nonā. Hinc ide ductꝰ ⁊ afflictꝰ diuſſimo
de. pſ. Die ac nocte ḡuata ē ſup me manꝰ tua. vñ pre nimia laſſi
tudine clamauit ſitio. Item ꝓpt᷑ bñficioꝝ multitudinē. Nō illo
tp̄e patit᷑ a iudeis q̄ eos de egypto liberauit. Illo em̄ q̄ aīaz pri
mo hoī inſpirauit: ip̄e aīaz expirauit. Illa die latus eiꝰ lācea eſt
trāſfixū quo de latere adē mr̄ez oīm finxit. Illo q̄ꝫ die filiꝰ dei in-
carnatus eſt. Ecce quot ꝯcurrunt circa nos dei beneficia ⁊ ecō
uerſo impioꝝ maleficia. Quartū eſt fructꝰ paſſionis modicitas
⁊ hoc quantū ad tria. Paſſus eſt em̄ vt paſſio ſua eſſet preciū re
demptionis nr̄e. vñ. j. Pet. j. Nō corruptibilibꝰ auro vel argē-
to redēpti eſtis de vana vr̄a ꝯuerſatiōe: ſꝫ p̄cioſo ſanguie agni
icōtaminati ⁊ imaculati Coꝝ. vj. Empti eſtis p̄cio magno ⁊c̄.
vñ Augꝰ. O aīa p̄cioſa nō auro redēpta: nō opibꝰ: ſꝫ agni ima-
culati ſanguie ⁊c̄. vñ ḡue eſt qđ preciū ſuū in multis eſt ꝑditū.
Ber. Fleuit xp̄us in cruce: q2 cū paſſio ſua ſufficeret redēptioni
oīm ⁊c̄. Itē vt eſſet ſignū dilectiōis Ioh. xv. Maiorē hac dile
ctionē nemo hꝫ. Ber. Tu maiorē habuiſti bone ieſu ponēs aīaz
ꝓ iīmicis. Nō ſi em̄ te incipiēte ſubmergi in mari: iam amicꝰ ſci-
enter ſe ſubmergeret vt ſuo adiutorio euaderes. O quāta eſſet
dilectio. Sic ꝓ nob̄ fecit xp̄s vt optime ſignatū eſt in Iona: qui
ſe ꝓ ſalute alioꝝ ī mari p̄cipitari fecit. Nō hiſtoriā ⁊ expoſitiōez
ꝑ mare mūdus: ꝑ cetū mors: ꝑ ionā ſignat᷑ xp̄s. Ecce quō xp̄s
aīaz ſuā poſuit ꝓ amicis ſuis: imo qđ maiꝰ eſt etiā ꝓ iīmicis ſuis
Ro. v. Cum inimici eſſemus reconciliati ſumus deo per mortē
filij eius: ⁊ hoc eſt ſignum maioris dilectionis q̄ꝫ dare animam
pro amicis. vnde graue eſt ꝙ tantum diligens econuerſo tantū

odit. ps. Posuerũt aduersuz me mala ꝓ bonis: odiũ ꝓ dilectio
ne mea. Itẽ vt esset exẽplũ imitatiõis. ſ. Pet. ij. Chriſtꝰ paſſus
eſt ꝓ nob vobis relinquẽs exemplũ: vt ſequami veſtigia eius.
Et Phil. ij. Hoc ſentite in vobis qđ ⁊ in xp̄o ieſu. Apl's. Per
multas tribulationes optet nos intrare i regnũ celoꝝ. Et Hie/
ro. Impoſſibile eſt gaudere cum mũdo ⁊ regnare cũ xp̄o. vnđ
Augꝰ. Extremũ genꝰ moriẽdi elegit dñs vt nullã mortẽ formi/
darẽt martyres. vñ graue fuit ꝙ fructꝰ imitatiõis in diſcipul' eiꝰ
euacuatꝰ fuit: qñ timore mortis relicto eo oẽs fugierunt. Et qđ
grauiꝰ fuit petrꝰ ne ipm imitaret ꝑ mortẽ eũ negauit.

Sermo tertius vnde ſupra

Cum vidiſſet ieſus mr̃ez ⁊ diſcipu/
lum ſtãtẽ dic mr̃i ſue
Mulier ecce filiꝰ. Mos int charos eſt: vltima
morietis: ⁊ altiꝰ ſolẽt valoris mẽtis fortiꝰ iculcari
poſtea cũ cordis amaritudine recitari. Sic q̃ttuor euãgeliſte ta/
ꝙ̃ kmĩ in xp̄o verba illa q̃ dñs pendẽs in cruce lamentabilit eſt
locutꝰ. Nõ ꝙ dñs locutꝰ eſt q̃ttuor v̾ba multũ cõſolatoria: ꝫ la
mentatiõe plena. Que ſunt mr̃is cõmendatio: ꝓ crucifixoribus
interpellatio: latronis recõciliatio: ſitientis refocillatio. De pri
mo dic h. Cũ vidiſſet ieſus mr̃ez ⁊ diſcipulũ. Infra. Ecce filius
tuꝰ. Mater quẽ reliq̃t alteꝝ ꝓ ſe aliũ q̃dãmõ tribuit. vñ ait ad
diſcipulũ. Ecce mr̃ tua. O q̃ diſcipulis cõmutatio. Glõ. h do/
cet vt a pijs filijs ipẽdat cura pẽtibꝰ. Dñs aũt añ mortẽ ſuã du
plex ↄdidit teſtamẽtũ qđ duobꝰ ſuis fidelibꝰ ac kariſſimis cõmẽ
dauit. ſ. petro ſanctã eccl'iaz. Iohi mr̃em. Ber. Petro cõmẽda/
tur eccl'ia. Iohi. maria. Illi tumultuoſa negocia: ſed illi quieta.
Illi atria ⁊ veſtibulum ⁊ altaria ſanguinũ. Huic altare incẽſi ⁊
ſctã ſctõrũ. Bene aũt v̾go virgini cõmendat: q2 nõ decet corru
ptas cũ ſanctis v̾ginibꝰ conũſari. ps. Cuz ſctis ſctũs eris ⁊c. vñ
petrꝰ in domo cayphe ad vocẽ ancille xp̄m negauit qui exiſtẽs
int diſcipulos dixit. Et ſi oportuerit me mori tecũ nõ te negabo
Mulier inquit ecce filiꝰ tuꝰ. O q̃ bñ dicere potuit dñs h đ ſua
ꝓpria ꝑſona. q. d. Vide mater in qua miſeria: qua deſolatione:
qua morte morit filius tuus. Cui dubiũ quin ipſa libenter cum
filio mori voluiſſet licet claui cõfixi in manibꝰ ⁊ pedibꝰ filij erant

nihilominus in corde ⁊ in anima marie. Luc. j. Tuam ipſiꝰ ani/
mam ꝑtranſibit gladius. i. dolor dominice paſſionis. Re. xvj.
Quis mihi det vt ego moriar ꝓ te fili. De ſecũdo Luc. xxiij. Je
ſus autẽ dicebat. Pr̃ dimitte illis quia neſciunt quid faciũt. Ec
ce q̃ fidelis interpellator: ⁊ q̃ꝫ efficax interpellatio. Primo eniꝫ
tanq̃ꝫ prudens aduocatꝰ captat beniuolentiã. Cum dicit Pr̃. ſ.
cui obedio vſq̃ꝫ ad mortẽ. q. d. Ex quo pro te tantũ facio nõ ne
gabis mihi q̃d petã. Secũdo petitionẽ ponit. Dimitte illis inq̃t
Secure eñ poterat petere tanq̃ꝫ deus ⁊ hõ. Tertio addidit fa/
cti excuſationẽ: nõ eñ ſciũt inquit quid faciũt. Cor. j. Si eñ co/
gnouiſſent nũq̃ꝫ dñm glĩe crucifixiſſent. vñ Eſa. lj. Ipſe peccata
multoꝝ portauit ⁊ ꝓ trãſgreſſoribꝰ orauit. Hiero. Ad hanc vo
cem ſm̃ euãgeliũ nazareorũ multa milia aſtantiũ iudeorũ credi
derunt: nec mirũ q̃ ꝓ illis rogauit quibꝰ ſe ſponte obtulit dicẽs
Joh. xviij. Quẽ q̃ritis ego ſũ. De tertio Luc. xxiij. Hodie me/
cum eris in paradiſo. Glõ. magna gr̃a in h̃ latroni emicuit. Nul
lum mẽbrũ a ſupplicio liberũ habuit preter cor ⁊ linguã totũ q̃d
liberũ habuit obtulit. Corde credidit: ore cõfitet̃: fidẽ habuit: q̄
regnaturum credidit qui ſe fecit morientẽ vidit. Et ecce plus la
tro accipit q̃ꝫ rogare preſumpſit. Rogauit q̃ tantum ſui memor
eſſet: ⁊ mox intulit dominꝰ. Hodie mecuꝫ eris in paradiſo. Am/
bro. Cito dominus ignoſcit: quia cito ille conuertit̃. Nota q̃ la
tro ille cõmendatur quintuplicit̃: vicꝫ quia dixit verbum redar
gutionis ſcꝫ ibi. Tu non times deũ: inſtructionis ibi. Qui in eadẽ
dãnatione es. q. d. Saltem tibi pena oculos aperiat. Sui ipſius
accuſationis. ibi. Nos quidem iuſte digna factis recipimus. Et
filij dei excuſationis. ibi. Hic autẽ nihil mali fecit. Et humilis ve
nie poſtulationis. ibi. Memento mei dñe ⁊c̃. De quarto Joh.
xix. Sciens ieſus q̄ omnia cõſummata ſunt vt conſumeret̃ ſcri
ptura. ſ. pſ̃. Dederunt in eſcam meã fel: ⁊ in ſiti meo potauerũt
me aceto. Dicit Sitio. q. d. Hoc minus feciſtis date etiam. De
ne ſitire potuit: quia tota die ⁊ nocte laborauit vſq̃ꝫ ad horã no
nam. Scimus kariſſimi q̃ minuti multũ ſolent ſitire. Et ecce ie
ſus multũ per omnẽ modũ de ſanguine minutus fuerat: q̄ groſ
ſum habuit minutorẽ. Sed heu dederunt ei bibere vinũ cũ fel/
le mixtum. Ambro. Amara vitis: amarum vinuꝫ facit quod ꝓ l

pinant dño ieſu xp̄o. Unde cõquerit̃ Hiere. ij. Ego plantaui te vineam electã: quõ ergo cõuerſa es mihi in prauũ. Sitio inquit Ber. Quid ſitis dñe: ergo ne plus cruciat te ſitis q̃ȝ crux: ð cruce taces: ⁊ de ſiti clamas. Sitio inquit. Nũquit potũ? Nõ certe fidẽ nr̃aȝ noſtrãq̃ȝ ſalutẽ: plus gaudiũ aīarũ veſtrarũ q̃ȝ cordis mei cruciat⁹ me tenet. Sed heu mlti dñm nimis diu ſitire faciũt.

Sermo Quartus vnde ſupra

DEus meus deus meus vt quid dereliquiſti me. Nota ꝙ ad hͦ dei filius in cruce pendens tria verba locutus eſt plena lamentatione: Que ſunt Paſſionis ſue conſũmatio: patris īuocatio: ⁊ anime ſue cõmẽdatio. De p̄mo Joh. xix. Cũ accepiſſet ieſus acetum dixit conſũmatũ eſt. Glõ. quicquid ptinet ad meã paſſionẽ ⁊ hoīs redẽptionẽ Job. xxj. Saturati ſunt penis meis. Hec aũt cõſũmatio facta eſt aceto guſtato. Nã oīa mẽbra habuerũt ſpecialẽ dolorẽ p̄ter os ⁊ linguã in quib⁹ xp̄s patiebat̃ p acerũ. Et iõ ait ꝯſũmatũ ẽ. Patiebant̃ ſiquidẽ oculi qñ viderũt mr̃eȝ anxiã: ⁊ cordis martyriũ patiẽtem multis ſibi flexis genibus illudẽtes: oculos velãtes: diſcipulos fugiẽtes: oculos fletib⁹ caligãtes. Itẽ aures diuerſas cõtumelias audiẽtes. ſ. Prophetiza quis eſt qui te p̄cuſſit. Crucifige crucifige eũ ⁊ multa ſiilia. Itẽ aures fetorẽ ſputorũ ſentiẽtes. Itẽ caput colaphizatũ: ſpinis coronatũ: vt de ip̄o ſanguinẽ educerent. Itẽ pedes ⁊ man⁹ cruci affixos: ⁊ ſanguinẽ manãtes totũ inſup corp⁹ mẽbrorũ diſtẽſionẽ etiã vſq̃ȝ ad coſtarũ dinumerationẽ. Vñ ergo tũc dicere potuit ꝯſũmatũ eſt. De ſcðo Mat. xvij. Et circa horã nonã clamauit ieſus voce magna dicens: Deus me⁹ deus meus vt quid me dereliquiſti. ſ. eoruȝ cruciatib⁹ exponẽdo. Sȝ vbi nũc ẽſt illa vox pr̃is Mat. iij. Hic ẽ filius meus dilect⁹ ⁊c̃. Heu pr̃ q̃ſi oblit⁹ filij tanq̃ȝ ſurdus nõ audiebat filiũ exorãtem. Job. xxx. Clamabo ad te ⁊ nõ exaudies: ſto. ſ. in cruce ⁊ non reſpicis me: mutat⁹ es mihi in crudelẽ Threñ. iij. Sed ⁊ cũ clamarem excluſiit orõnẽ meam. Hanc inquã q̃ dicit Mat. xvj. Mi pater ſi poſſibile eſt trãfferia me calicẽ hũc non ſolum derelict⁹ a pr̃e: ſ etiã a diſcipulis fuit xp̄s ieſus. Nã derelicto eo oẽs fugierunt: imo qð graui⁹ fuit. Ip̄e petr⁹ qui ſe moriturũ cũ ip̄o dixe-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

rat: timore mortis ter ipm negauit. De tetio Lu. xxiiij. Clamās voce magna ieſus ait: Pater mi in manus tuas cōmēdo ſpiritū meū: nō ſolum clamauit ſed ꝛ fleuit Heb. v. Cum clamore valido ꝛ lachrymis offerēs exauditus eſt ꝓ ſua reuerētia. Ber. In altū aſcēdit vt a multis videret. Alte clamauit vt ab oībus au/diret. Clamori lachrymas miſcuit: vt homo ſibi cōpateret. Sequit. Et hec dicēs expirauit. Joh. dicit. Et inclinato capito tradidit ſpm̄. Et hoc ad ſiniſtrā vbi mater ieſu ſtabat: q̄ſi diceret. De cetero per ipſam veniā impetrare. Unde etiā latro pendēs ad aquilonē veniam impetrauit. vnde v̄ſus. Pendet ad amplexum caput: artus ad oſcula fletum. O q̄ȝ magna ꝛ horribilia ſi/gna vltima vocē ieſu chriſti ſunt ſecuta. Nam ſol obſcurat qui ſuo compatiēs creatori. veluȝ templi ſciſſum eſt a ſūmo vſq̄ȝ de/orſum: terra mota eſt: petre ſciſſe ſunt: monumenta aperta ſunt. Ecce quomodo elementa compatiebant chriſto morienti. Sed heu miſer hō vix recogitat vt xp̄o cōpatiat. vn̄ Hiero. Ois creatura cōpatit xp̄o moriēti. Nā ſol obſcurat: terra mouet: petre ſcindunt: velū tēpli diuidit: ſepulchra apiunt. Solus hō non cōpatit pro quo ſolo xp̄s morit.

Sermo Quintus vnde ſupra

Stabat iuxta crucē ieſu mater eius Joh. xix. Stabat inquā pia mr̄ xp̄i ꝛ anguſtiabat vſq̄ȝ ad mortē. Et h̄ ppt̄ tria: vicȝ Propt̄ ſub/ſidij ipotentiā: doloris ſui ſufficiētiā: ꝛ filij inocentiā. Primo dico ſtabat iuxta crucē ppt̄ ſbſidij ipotētiā. Uere eñ ipotēs erat maria ad ſbueniēdū filio in tāta ncc̄itate poſito. vn̄ cōpetit ei illd Dan. xij. Anguſtie mihi ſūt vndiq̄ȝ: ꝛ quid eligā ignoro. Utiq̄ȝ mori elegiſſet ꝓ filio. Reg. xv. Quis mihi det vt ego moriar ꝓ te fili. O q̄ȝ libent caput inclinatū ſubleuaſſet: vulnera liniuiſſet Cū ergo in nullo ſubuenire potuit: nihil reſtabat niſi flere ꝛ do/lere. Unde Reg. j. Doleo ſuper te ionatha decore nimis ꝛ amabilis ſuper amorē mulierū: ſicut mater vnicū amat filiū ita te di/ligo. Anſel. Dn̄a mea miſericordiſſima quos fontes erupiſti de pudiciſſimis oclius tuis cum attēderes vnicum filium innocen/ter coram te ligari: flagellari: mactari. Flendum ergo nobis eſt cum maria: quia multe autentice perſone fleuerunt chriſto

ieſu compatientes: imo ꝑmo oim ieſus. Heb. v. Cum clamore validoꝛ lachrymis offerẽs exaudit⁹ eſt pro ſua reuerẽtia. Triſtis eſt ait aia mea vſqꝫ ad mortem. Cur autẽ fleuerit ait Bern. Fleuit xp̄us in cruce: qꝛ cũ paſſio ſua ſuffecerit re. omniũ: pfuit tamẽ re. paucorũ. Fleuit etiã petr⁹ Mat. xxvij. Egreſſus foraſ fleuit amare. Fleuerũt oẽs diſcipuli quoniã ſm. Joh. xvj. Triſticia impleuit cor eoꝝ ſcꝫ pro morte ꝓpria. Nã relicto eo oẽs fugierũt: ideo ꝛ mortalit̃ peccauerũt. Voluit qꝫ creatura ſupior ſicut ſol: qꝛ tunc obſcurat⁹ eſt. Media: qꝛ petre ſciſſe ſunt: terra mota eſt. Inferior: qꝛ gemens infernus vlulabat. De hac die poteſt dici illud Sopho. j. Dies tribulationis ꝛ anguſtie: dies calamitatis ꝛ miſerie: dies tenebrarū ꝛ caliginis. Stabat ergo maria ꝛ anguſtiabat̃. Ber. Stabat mater miſicordie plena miſerie. ꝛc̃. Secundo ſtabat maria ꝛ anguſtiabat̃ ꝓpter ſui doloris ſufficientiã. Nam cor ipſi⁹ amaritudine erat plenũ ſm illud Ruth. j. Nolite me vocare ꝛc̃. qꝛ amaritudine repleuit me oipotens qui eſt fili⁹ meus. O quantus dolor cuius cor trãſit gladius. Tuã inquit ſymeon ipſi⁹ aiam ptranſibit gladius. i. dolor dñice paſſionis Luc̃. j. Habuit maria dolorẽ naturalẽ in ſũmo qꝛ dilectionẽ naturalẽ in ſũmo habuit. vñ dixit. Sicut mr̃ vnicum amat filiũ ꝛc̃. Tertio ſtabat ꝛ anguſtiabat̃ ꝓpter filij patientis inocentiã. ibi. O vos oẽs. mẽb. iiij.

In die Paſce

Surrexit non eſt hic Matth. vl. In verbis prepoſitis eſt nõndũ ꝙ dñs noſter ieſus xp̄s tripliciter nos de ſua reſurrectione certificauit: videlicꝫ Per humanã corporis oſtenſionem: vulnerum attrectationẽ: ꝛ ciborũ deguſtationem. De p̄mo Luc̃. xxiiij. Videte man⁹ meas ꝛ pedes meos: quia ego ipſe ſum. Spũs carnem ꝛ oſſa non habet: ſicut me videtis habere. Exiſtimabant ſe viſum videre: ſcꝫ quem in paſſione emiſerant. Sic qꝫ probat̃ noſtra ſpũalis reſurrectio: cum vulnera manuꝫ ac pedum. i. peccata operum ꝛ afflictionũ in confeſſione oſtendimus Luc̃. xviij. Ite oſtendite vos ſacerdotib⁹ Prouer. xxviij Qui eñ abſcondit ſcelera ſua non dirigetur ꝛc̃. Tal: dicit̃ Apocalyp. iij. Scio opera tua: quia non habes ꝙ viuas ꝛ mortuus

es. Inter . Quia qui in vno offendit eſt oim reus. Ecc̄. viij. Vi
di impios ſepultos qui etiā cū adhuc in loco erāt: ⁊ laudabant
in ciuitate ſua. q. iuſtorum operuz. De ſecundo Joh. xx. Infer
digitum tuum huc ⁊ vide manus meas: ⁊ affer manū tuā ⁊ mit/
te in latus meuz: ⁊ noli eſſe incredulus ſed fidelis ⁊c̄. Qui ergo
tangi ſe ꝑmittit in vulnere. i. argui de peccato quo aīa vulnera/
ta ē ſignū eſt ſpiritualis reſurrectionis p̄ſcripti in vulnere late/
ris. i. de peccato occulto. Sic angelus percuſſo latere petri exci
tauit eū dicēs. Surge velociter Act. ix. De tertio Luc̄ vlt. Ad
huc illis nō credentib⁹ ⁊ mirātib⁹ pre gaudio dixit: Habetis h̄
aliquid vt mādacet. At illi obtulerūt ei partē piſcis aſſi ⁊ fauuz
mellis. Spiritualit̄ autem eſuriūt qui cibum ſpiritualez. i. vitam
aſperam non faſtidit Job. vj. Que prius nolebat tangere ani/
ma mea nūc pre anguſtia. ſ. quā patior cibi mei ſunt. Cibus etiā
ſpūalis verbū dei eſt Joh. viij. Qui eſt ex deo verba dei audit:
ꝓpterea vos non auditis q2 ex deo nō eſtis Deut. v. Nō in ſo/
lo pane viuit hō: ſ3 in oi verbo dei.

Sermo ſecundus vnde ſupra

Surgens ieſus mane prima ſab/
bati appuit p̄mo
marie magdalene. In verbis iſtis duo notant̄ q̄ ſunt
Reſurrectionis velocitas: ⁊ apparitiōis benignitas
Primū ibi. Surgēs ieſus mane. Secundū ibi. Apparuit p̄mo
marie magdalene. Circa p̄mū nota ꝙ ad formationē nr̄am xp̄s
quadrupliciter: reſurrexit vicz Velociter: integralit̄: ſcialiter: ⁊
eternaliter. De primo hic. Surgens ieſus mane. Surrexit eniz
velociter non ſegniter: mane non ſero. Sic nos velociter ſurge/
re debemus. Ecc̄. v. Ne tardes cōuerti ⁊c̄. Mane nō ſero ſur/
ges a peccatis Prou. viij. Qui mane vigilauerit ad me iueniet
me: Qð ſatis patet in magdalena. Que mane ſabbati cū adhuc
tenebre eſſent venit ad monumentū: nec tenebras nec cuſtodes
horruit. De ſecundo Coll. iij. Si cōſurrexeritis cū xp̄o. i. ſimul
⁊ integralit̄ ad ſimilitudinez xp̄i. vnde. Ro. vij. Quō xp̄us re/
ſurrexit a mortuis ꝑ gliaz pr̄is. Ita ⁊ nos i nouitate vite ābu
lem⁹. Qui ergo ꝯuerſus a vitijs i multa bona vel odiū nō reliq̄t
Nōdū adhuc itegralit̄ reſurrexit Eſa. xxiiij. Grauabit eū iniqui/

tas ſua: ⁊ corruet ⁊ nõ adiecẽ vt reſurgat. De tertio Mat. xxvij.
Multa corpora ſanctoꝝ dormiebant ſurrexerũt. . . merita
nr̃a per pctm̃ extincta nobiſcum reſurgunt vt reuiuiſcat. Aug.
Penitẽtia nõ ſolũ remittit peccatũ: ſ; etiã reſtituit ablatũ. i. me/
ritum. Inmo ad lrãm quãdo vnus magn⁹ pctõr ⁊ maxime po
tens aliqͣs ꝯuertitẽ. Multi ei⁹ exẽplo cõuertunẽ ⁊ a pctõ reſur
gunt. Sic ille famoſus peccator Matthe⁹. Surgens a thelo/
nio ſecutus eſt dñm ſe vocãtẽ Mat. ix. De q̃rto Joh. vj. Chri
ſtus reſurgẽs a mortuis iã nõ moriẽ: vltra mors illi nõ dñabiẽ.
Sic ⁊ nos pſeuerantẽ maneam⁹ in ꝯũſione vt de cetero nõ mo/
riamur. pſ̃. Non moriar ſed viuã. Circa ſecundũ nota ꝙ dñs p̃
mo marie magdalene apparuit quinqꝫ de cauſis: vicꝫ Proptẽ
fauorẽ dilectionis Prouerb. viij. Ecce diligentes me diligo: ⁊
qui mane vigilãt ad me iueniẽt me. Que vere fuit magdalena.
vñ etiã q: ardẽti⁹ dñm amauerat audire meruit Lu. vij. Remit
tunẽ ei pctã multa: q: dilexit multũ. O quãta vis hui⁹ dilectio/
nis q̃ tot purgauit crimina: imo ſeptẽ ab ip̃a eiecit demonia. Se/
cũdo appuit ei ppẽ ꝯtinuã inq̃ſitionẽ. Nã alijs recedẽtib⁹ nõ re
cedebat. vñ Joh. xx. Abierũt ergo diſcipuli ad ſemetip̃os. ſ. pe
trus ⁊ iohẽs qui ſimlẽ currebãt. Maria aũt ſtabat ad monumẽ/
tum foris plorãs. vñ Orige. O maria quid ſpei: quid ꝯſilij: aut
q̃d cordis erat tibi vt ſola ſtares ad monumẽtũ diſcipulẽ abeũti/
bus: tu ante illos veniſti ⁊ poſt illos remãſiſti. Hui⁹ ergo muli/
eris feruorẽ dilectiõis: necnõ pſeueſantiã inquiſitiõis ãmirans
ieſus ait: Mulier quid ploras: quẽ tã frequentẽ q̃ris ⁊ tam pſe/
uerantẽ: O ſi eſſet nobis dolor de xp̃i abſẽtia: vtiqꝫ q̃rerem⁹ eũ
cũ diligẽtia. Bene ergo ĩpletũ eſt in maria illud Mat. x. Qui p
ſeuerauerit vſqꝫ in finẽ ſalu⁹ erit. Tertio apparuit ppter ſolatiũ
pctõris: vt. ſ. nemo de dei miſ̃icordia deſperet. Ro. v. Ubi abũ
dauit delictũ ſupabundauit ⁊ gratia. Delictũ ĩnquã delinquen
tis ⁊ grã penitẽtis. Plus ibi. Mulierẽ fortẽ quis iueniet. mẽ/
bro. ij. Quarto appuit ppter depulſionẽ timoris: vt nemo quã
tũcunqꝫ iuſtus pctõrib⁹ ſe p̃ponat Mat. xxj. Publicani ⁊ me/
retrices p̃cedũt vos ĩ regno dei. Nõ enĩ legiẽ p̃mo apuiſſe caro
ſuo iohĩ q̃ ꝟgo fuit elect⁹ ab ipſo ſaluatore: nec mr̃i ſue ſ; famoſe
peccatrici. Ad qđ dici põt: ꝙ btã ꝟgo fuit olim ſecretoꝝ dei con

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſcia: vt patet in nuptijs qñ preſcia fuit quid factur⁹ eſſet filiꝰ eiꝰ
ait miniſtris: Quecunqꝫ dixerit vobis facite. Habuit qꝫ perfe/
ctam contẽplationẽ: ꝛ myſterij incarnationis plenã cognitionẽ
Huius argumentũ eſt: qꝛ nullã poſt incarnationẽ dñi legimus
ipſi factã reuelationẽ. Unde nec trãſfigurationi interfuit: nec ei
aliqua poſt reſurrectionez apparitio facta fuit: qꝛ in fide inſtitui
nõ indiguit: q̃ ſola iuxta crucẽ filij in fide pmãſit. Quinto appa/
ruit ꝓpter exemplum noſtre reformationis: vt peccatori ad de/
um cõuerſo familiaritatem ꝛ grãm exhibeamꝰ Eſa. lij. Qui di/
cunt recede a me ne appropinques mihi quia imũdus es. vñ di
xit phariſeꝰ intra ſe Luc. vij. Hic ſi eſſet ꝓpheta ꝛc. O qꝫ dño
appropinq̃uit magdalene qñ pedes lauit: terſit ꝛ oſculata eſt.

Sermo Tertius vnde ſupra

Factum eſt dum fabularent̃ ꝛ ſecũ q̃re/
rent: ꝛ ipſe ibat cũ illis Luc.
vlt̃. Nõ qꝛ trib⁹ de cauſis dilectorib⁹ dñs ſe adiũxit
vicꝫ Propter ſcripturarũ adimpletionem: iteranti/
ũm cõmendationẽ: ꝛ meſtorum conſolationẽ. De primo ſcilicet
ſcripturarũ adimpletionẽ dicit̃ Matth. xij. Ubi duo vel tres
cõgregati fuerint in noĩe meo: in medio ſum dicit dñs. Uerax ẽ
iſte dñs in ꝓmiſſis: Cũ eñ dicit. Amen amẽ dico vobis: vl̃itez
dico vobis vt h. In medio eoꝝ ſum inquit Rabanꝰ. Amat me
diũ mediator dei ꝛ hoĩm qui in medio doctoꝝ fuentꝰ eſt: mediꝰ
pendet in cruce: reſurrgens qꝫ ſtetit in medio diſcipuloꝝ. Unď
h̊ factũ ẽ dũ fabularent̃ ibat cũ illis tã corpalr̃ q̃ꝫ ſpũalit̃. Propt̃
qď dicebãt Lu. xxiiij. Nõne cor nr̃m ardẽs erat i nob dũ loq̃re/
tur in via. O quãte efficacie eſt dei allocutio: nec mirũ cũ reſ[illegible]e/
ctꝰ. ſ. in petri negatione ipm ad lachrymas ꝓuocaret. Libent̃ er
go ſſoqui poſſumus de ipſo legẽdo: orando: vt in medio nr̃i ſit.
Sic iſti narabãt de hijs q̃ acciderãt circa paſſionẽ dñi. De ſecũ/
do Prouerb. viij. In vijs iuſticie ambulo in medio ſemitaruz
iudicij. Ecce quomodo dñs iter' ꝛ iterantes commendat. Nam
ipſoꝝ via iuſta: ãbulatio iuſta: itinerãtes iuſti: qꝛ diſcipli eiꝰ: q̃ ẽ
iuſtꝰ i oĩbꝰ vijs eiꝰ. Ipa eñ i via pctõꝝ nõ ſtetit nec ãbulauit. de
quibꝰ ďr Sap. v. Laſſati ſumꝰ in via pditiõis ꝛ iiquitatis: ꝛ am
bulauimus vias difficiles. Uiam autẽ dñi ignorauimus. O. q̃ꝫ

benigne dominus ambulauit in mundo diſcipulos ad ſe vocā-
do verbo ⁊ exemplo dulciter informando: et cum ipſis grauiť
laborando. De tertio ibi. Qui ſunt hi ſermones quos cōfertis
adinuicem ambulantes ⁊ eſtis triſtes. Vere em̄ triſtes erant de
morte propria q̄ȝ de morte chriſti: quod probať per hoc ꝙ reli-
cto eo omnes fugierūt. propter quod ait Jo. xvij. Triſticia ve-
ſtra verteť in gaudium. Quod hodie factū eſt: quia gauiſi ſunt
diſcipuli viſo dn̄o.

Sermo Quartus vnde ſupra

Tu ſolus peregrinꝰ es in hierlm̄ ⁊ nō co-
gnouiſti ⁊c̄. Luc. vlť. Nota ꝙ
dn̄s tribꝰ de cauſis diſcipulis apꝑuit in habitu pere-
grino: vicȝ Propť ipoꝝ de reſurrectiōe dubitatiōē;
ppť ipſiꝰ filij ꝑegrinationē: ⁊ ppť mūdi deſpectionē. De pmo
Tu ſolus ꝑegrinꝰ es in hierlm. q. d. Nunqd tu ſolus ꝑegrinꝰ es
oēs alij nouerūt ꝑter te. In habitu em̄ ꝑegrino diſcipulis appa-
ruit: qꝛ ꝑegrinꝰ in mētibꝰ eoꝝ erat. Dubitabāt em̄ iſti de xpi re-
ſurrectiōe dicētes. Nos ſperabamꝰ qꝛ redēpturꝰ erat iſrł. imo
quidā actualť dubitabāt ſicut thomas: ppť qđ rephēdit eos.
O ſtulti ⁊ tardi corde ad credēdū in hijs: imo de pigricia: qꝛ ne-
qȝ de mulieribꝰ reſurrectionē nūciātibꝰ: neqȝ hijs qui ꝑ ſcriptu-
ras nouerāt crediderūt. De ſcđo Job. xix. Inqlini domꝰ mee ⁊
ancille mee: ſic̄ alienū habuerūt me: ⁊ q̄ſi ꝑegrinꝰ fui i oculꝭ eoꝝ.
Vere em̄ dn̄s in mūdo q̄ſi ꝑegrinꝰ habitauit: nō honorē appeti-
uit vbi neqȝ māſionē habuit. ibi. Vobiſcū. mēb. j. De. iij. j. Pe.
ij. Obſecro vos tanq̄ȝ aduene ⁊ ꝑegrini abſtinere vos a carna-
libꝰ deſiderijs q̄ militāt aduerſus aīaȝ. Glō. Eo minꝰ aīm terre-
nis rebꝰ ſuppoſite q̄ vos p̄riaȝ in celis hr̄e memineritis. vn̄ ps.
ait. Heu mihi qꝛ incolatꝰ meꝰ ꝓlōgatꝰ eſt. Sȝ heu multi i hac pe-
regrinatione conſtituti valde a deo elongant: qꝛ longe a pecca-
toribꝰ ſalus. i. ſaluator. Corinth. v. Dum ſumꝰ in h corꝑe ꝑegri-
namur a dn̄o ⁊ elōgamur. Sic faciebat ille filiꝰ ꝓdigꝰ qui rece-
dens a p̄re abijt in regionē longinquā ⁊c̄.

Sermo Quintus vnde ſupra

Quid turbati eſtis ⁊ cogitatiōes aſ-
cendūt in corda v̄ra.

Luč. vlť. In verbis iſtis duo nõnť q̃ ſunt: Meſtorum de xp̃i
morte cõſolatio: ⁊ dubiorũ de ipſius reſurrectione certificatio.
Primũ ibi. Quid turbati eſtis. Secundũ ibi. Uidete manꝰ me/
as ⁊ pedes meos. Circa primũ nõ ꝙ diſcipuli turbabanť triplici
ter: vicꝫ De xp̃i paſſione vt ħ. Quid turbati eſtis. Merito em̃
triſtes erãt apl̃i de nece dñi ſui. q꞉ ipſo habito oĩa habuerũt. vñ
manens apud eos dixit: Quid vnq̃ꝫ defuit vobis? O quantꝰ do
lor eſt illi qui dilectũ perdit amicum. Ecce dei filius nos dilexit
ſuper omnẽ amorẽ naturalẽ. ij. Reg. j. Sup amorẽ mulierũ di
lexi te. vnde Joħ. xv. Maiorem hac dilectionez nemo habet.
⁊c̃. Ber. Tu maiorẽ habuiſti bone ieſu ⁊c̃. Secundo turbaban
tur de ſua eternali dãnatione Mat. xxvj. Tũc diſcipuli relicto
eo oẽs fugierũt ⁊ iõ mortaliť peccauerunt: q꞉ a fide receſſerunt
Et quidã actualiť negauerũt. Merito ergo turbati erãt: q꞉ diť
Augꝰ. Ex inter oẽs tribulationes aĩe nõ eſt maior q̃ꝫ tribulatio
cõſciẽtie pctõꝝ. Cõtra hãc triſticiã ſtetit ieſus in medio diſcipu
lorũ ⁊ dixit eis. Pax vobis ego ſũ nolite timere Eſa. lxiiij. Ego
ſuꝫ. Interľ. Pius miſericors qui deleo iniquitates tuas ꝓpter
me: ⁊ pctõꝝ tuorũ nõ recordabor. Uñ non ſolũ ipſis pctã ꝓpria
relexauit: ſ etiã alijs pctã dimittendi tribuit poteſtatẽ Joħ. xx.
Accipite ſpm̃ ſanctũ: quorũ remiſeritis pctã ⁊c̃. Tertio turbabã
tur de iudeorũ ꝑſecutione. vñ Joħ. xx. Cum ſero eſſet dies vna
ſabbatorũ ⁊ fores eſſent clauſe vbi erãt diſcipuli cõgregati ꝓpť
metũ iudeoꝝ. Ecce ꝑſecutio iudeorũ. Nã ꝓpter metuꝫ diſperſi
erãt tp̃e paſſiõis timẽtes: ⁊ ipſi mortẽ fugierũt: nec adhuc cõpe
re p̃ſumebãt: vñ fores erãt clauſe Ro. . Huiꝰ timoris fuit: q꞉
adhuc ſpm̃ ſctm̃ nõdũ acceꝑant. vñ dꝛ Act. v. Qm̃ poſt donati
onẽ ſpũſſcti ibãt apl̃i gaudẽtes añ ꝯſpectũ conſilij: qm̃ digni ha
biti ⁊c̃. Cõtra hãc triſticiã ſtetit in medio diſcipulorũ q̃ſi confor/
tans eos in tribulatione. Et ħ foribꝰ clauſis. ps̃. Cum ipſo ſum
in tribulatiõe. vñ etiã ad ipoꝝ ꝯſolationẽ ait Joħ. xv. Si mun
dus vos odit ſcitote q꞉ priorẽ me odio habuit. Nõ eſt ſeruꝰ ma/
ior dño ſuo: ſi me ꝑſecuti ſunt ⁊ vos ꝑſequenť. Sed hec oĩa fa/
ciẽt vob̃ ꝓpter nomẽ meum. Circa ſcd̃m nõ ꝙ q̃ttuor de cauſis
dñs cicatrices vulneꝝ reſeruauit. Prima eſt diſcipulos in fide
ꝯfirmãdo. vnde Luč. xxiiij. Uidete manꝰ meas ⁊ pedes meos:

quia ego ipſe ſum. Spūs carnē ⁊ oſſa nō habet ſicut me videtis habere. Exiſtimabāt aūt ſe videre ſpiritū ſuum quē in paſſione emiſerat. In hoc em̄ articulo periculoſiſſime erratur. Propter qd ait Thome dubitāti Joh. xx. Infer digitū tuum huc ⁊ vide manus meas: ⁊ affer manū tuā ⁊ mitte in latus meū: ⁊ noli eſſe incredulus ſed fidelis. Leo papa. Thomas cū eſſet ſanct⁹ ⁊ fidelis nō dubitauit: ſ; vt oēm ſuſpitionē a nobis expelleret cicatrices tetigit. Secunda cauſa eſt vt ad ſuaꝫ dilectionē nos puocaret Cant. vlt. Pone me ſicut ſignaculuꝫ ſup brachia tua. Glō. Solemus ſignū aliqd ſub brachio alligatura nobis circūferre quo ad memoriā illius rei cui⁹ frequentiorē volum⁹ habere memoriā. Quia fortis eſt vt mors dilectio. Glō. Dilectio quā habui ad te efficax fuit vt mors: quia p eam aīa mea ſeiūcta a vita fuit ſicut mors ſepat aīam a corpore. vnde dr Heb. iiij. Recogitate eū qui talem ſuſcipit a peccatorib⁹: aduerſus ſemetipſuꝫ cōtradictionē: vt nō fatigemini animis vr̄is deficiētes. Glō. Deficere eſt timore tribulationis fidem negare. Ecc̄. xxj. Gratiaꝫ fideiuſſoris tui ne obliuiſcaris. Dedit em̄ animā ſuā p te. Unde fidelis aīa dicit Cant. j. Faſciculus mirrhe dilectus meus mihi inter vbera commorabitur. Glō. Tota congeries paſſionis. Bern̄. Quādiu vixero ⁊c̄. Plus ibi. Cōfortat. memb. j. Tertia cauſa eſt vt pro nobis apud patreꝫ interpellaret. vnde Joh. ij. Aduocatū habem⁹ apud patrē ieſum xp̄m: ⁊ ipſe ē ppiciatio p peccatis noſtris. Ro. viij. Chriſtus ieſus qui mortuus eſt: imo qui ⁊ reſurrexit: qui eſt in dextera dei: qui etiā interpellat p nobis. Glō. non voce ſed miſeratione ⁊ repreſentatione humilitatis: dum quotidie hominē quē aſſumpſit: ⁊ graue onus mortis p nobis ſuſtinuit vultu paterne offerret. pſ. Reſpice in faciem xp̄i tui. Uerba poſſunt eſſe filij ad patrē. q. d. Reſpice ipſum facie conſputū: flagellatū: crucifixum: mortuū. Ber. O homo ſecurum acceſſum habes ad deum ⁊c̄. Quarta cauſa eſt damnandis cicatrices deponēdo. vnde Apoc̄. j. Ecce cuꝫ nubibus. i. cū ſanctis: ⁊ videbit euꝫ omnis oculus. Interli. tam bonus q̄ȝ malus ⁊ qui eum pupugerunt. zach. xij. Aſpicient ad me queꝫ crucifixerunt: ⁊ plāgent eū quaſi vnigenitū: ⁊ dolebūt ſup eū ſicut doleri ſolet mater in morte primogeniti.

In Aſcenſione dñi

Quis eſt iſte qui venit ꝺ edom tinctis veſtibꝰ ꝺ boſra Eſa.lxiij.
Nō ꝙ angeli in aſcēſione dñi tria videnť mirari: vicȝ
Xp̄iꝰ circa nos benignitatē: amictꝰ venuſtatē: ⁊ aſcē/
dētis auctatē. Primū ꝗtū ad paſſiōiſ acerbitatē. Scōm quātū
ad reſurrectiōis dignitatē. Tertiū ꝗtū ad aſcēſionis ptātē. De
pmo ꝺr h. Quis eſt iſte qui venit de edom tinctis veſtibꝰ de bo/
ſra .i. de crucis āguſtia: ⁊ h mēbris cordis ſiue corporeis. vñ ait
infra. Torcular calcaui ſolꝰ .i. p̄ſſurā crucis: ⁊ de gentibꝰ nō eſt
vir mecū: qꝛ oēs reges eoꝝ fugierūt. Uere multū āmirāduȝ eſt
tāte benignitatis ac charitatis officium. Vñ etiā āmirādo excla
mat Gregꝰ. O ineſtimabilis dilectio charitatis vt ſeruuȝ redi/
meret filiū tradidit. De ſecundo ibi. Iſte formoſus in ſtola ſua.
Interl. habitu hūilitatis. Uere em̄ ſpecioſus forma p̄ filijs ho/
minū Cant. v. Dilectꝰ meꝰ cādidus ⁊ rubicundus electꝰ ex mi
libus: ⁊ totꝰ deſiderabilis. Hūc habitū induit dñs in reſurrecti
one p imortalitatē. Sic ergo nos cū xp̄o ſpūaliť cū volumꝰ aſ/
cendere veſte nuptiali induamur: qꝛ dictū eſt Mat.xxj. Ami/
ce quomodo huc intraſti ⁊c. Apoc.xvj. Beatꝰ qui vigilat ⁊ cu
ſtodit veſtimēta ſua .ſ. inocentie baptiſinalis: nudus ambulet ⁊
videaᵗ turpitudinē ſuā in iudicio. De tertio ibi. Gradiēs in mul
titudine virtutis ſue. Glō. Nullo egens auxilio in plenitudine
diuitatis ſue. Vñ āmirādo dicūt: Quis eſt iſte q̄ venit ꝺ edom.
⁊c. tam potentialiť. Dicit em̄ ibi glō. Ꝙ quidā angeli non plene
cognoſcētes myſteriū incarnatiōis: paſſiōis: ⁊ reſurrectiōis: vi
dentes dñm celos aſcēdere cū multitudine angeloꝝ inquirūt.
Quis eſt iſte? Cuiꝰ potentie ⁊c. O ſi mirabanť angeli aſcēſionē
tā imaculati: tā ſancti .ſ. filij dei. Quid erit de nr̄o aſcenſu? vnde
ps̄. āmiratiue de puro hoīe dicit. Quis aſcendit in mōtē ⁊c. Si
cut ergo dñs potētialiť aſcēdit: ſic ꝙȝ vēiet ad iudiciū. vñ Act.
j. Sic veniet quēadmodū vidiſtis eū euntē in celum.

Sermo Secundus vnde ſupra

Nunquid ad p̄ceptū tuū eleuabiť aqui-
la Job.xxxix. Nō ꝙ dei filiuſ
q̄ttuor de cauſis aquile compať: vicȝ Propť libera

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

liſſimā cōmunionē: ꝓpt̄ glioſiſſimā reſurrectionē: ꝓpt̄ ſblimiſſimā aſcēſionē: ⁊ ꝓpt̄ limpidiſſimā ſecretoꝝ ꝯgnitionē. De pͥmo Job. xxix. Pulli aquile lābūt ſanguinē. Vn̄ dicit pulli aquile ⁊ nō corui. Aq̄la eñ auis libaliſſima ē: huiꝰ ergo aquile ieſu xp̄i pulli ſunt fideles qui q̄tidie in ſacro lābūt hūc ſāguinē quē in cena inſtāte paſſiōe libaliſſime apl̄is cōicauit Mat. xxvj. Bibite ex h̄ oēs: h̄ eñ eſt ſanguis meꝰ noui teſtamēti quē ꝓ vob effudi in remiſſionē mltoꝝ. Attēde ꝙ dic̄ multoꝝ nō oim. Propt̄ qd̄ dn̄s in cruce fleuit: qꝛ cū ſuffeciſſet ſanguis ſuꝰ in vna gutta redēptioni oim: ꝓfuit tn̄ redēptioni paucoꝝ: ſicut dicit Ber. Certe nūq̄ fuit aquila tā liberalis ſicut iſta q̄ carnē ꝓpͥā alijs auibus cōicauit ſiue cōicaret. Anſel. Nēpe quid miſicordiꝰ ⁊c̄. De ſecūdo pſ̄. Renouabit̄ vt aquile iuuentꝰ tua ⁊c̄. Verba ſūt pr̄is de filij reſurrectiōe. Fuit eñ filiꝰ dei renouatꝰ in reſurrectione ꝑ īmortalitatē. vn̄ Ro. vj. Chriſtꝰ reſurgēs a mortuis iā nō morit̄. Quā renouationē petebat dn̄s a pr̄e an̄ paſſionē Joh. xvij. Clarifica me pr̄ claritate quā habui ⁊c̄. Sic ꝗ̄ reformabit dn̄s corpꝰ hūilitatis nr̄e ꝯfiguratū corpi claritatis ſue Phil̄. iij. Tūc eñ plumas miſiaꝝ p̄ſentiū ꝓijciemꝰ. Scimꝰ qꝛ aues nobiles q̄ debēt renouari claudunt̄ in loco ſecreto ⁊ veſcunt̄ carnibꝰ toxicatis. Sic multi pꝰ iueterati pctō optime īmutant̄: ⁊ renouāt̄ q̄tidie in clauſtro vbi veſcunt̄ dieta auſteritatis Job. vj. Que prꝰ nolebat tāgere aia mea: nūc p̄ anguſtia cibi mei ſunt. Coll̄. iij. Que ſurſum ſunt ſapite nō q̄ ſup terrā: ⁊ h̄ ſi cōſurrexiſtis cū xp̄o. De tertio h̄. Nunq̄d ad p̄ceptū tuū ele. ⁊c̄. Et i arduis ponet nidū ſuū. Aquila nr̄a xp̄s ieſus hodie eleuatꝰ ē ſup. ix. choros angeloꝝ. pſ̄. Aſcēdit ſup cherubin: ⁊ volauit vol. ſup pennas ventoꝝ. ſ. oim ſanctoꝝ. vn̄ nidū ſuū. i. habitationē ſuā i altiſſimis collocauit. ſ. in ſede maieſtatis ad dexterā pr̄is in excelſis. vn̄ āmiratiue clamabāt angeli in aſcēſu dei ⁊ hois Eſa. lxiij. Quis eſt iſte qui venit de edom tinctis veſtibꝰ de boſra. Nun[illegible] quid eñ prꝰ in celo hoiez viderāt ⁊ tātā gloriā. De q̄rto Job. xxxix. Oculi aquile de lōge ꝓſpiciēt. Certe aquila ꝑſpicax eſt [illegible] ſenſu cū ſolē videat in rota oculis irreuerberatis. Oia eñ ſecreta dn̄s lucide videt. vn̄ Heb. iiij. Oia nuda ⁊ apta ſunt oculis eiꝰ. vn̄ vidēs mala hois in terris clamat in celis Apoc. viij. Ve

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ve ve habitātib⁊ in terra. Sꝫ ꝑmittit. Audiui vocē vni⁊ aquile
volātis ꝑ mediū celū voce magna clamātis ve ⁊c.

Sermo Tertius

Aſcendit pādēs iter ante eos Mich.iij.
Nō ꝙ aſcenſio ieſu xpi ad tria
vtilis ē: vicꝫ ad pctōꝝ interceſſionē: vie oſtēſionē: et
ad hoſpitij ꝑpationē. De pmo Joh.ij. Aduocatum
habem⁊ apud prēz i celis ⁊c. Joh.xiiij. Ego rogabo prēz ⁊ aliū
paclitū dabit vob: vt maneat vobiſcū ietnū: quē mūd⁊ nō pt ac
cipe. O q̄ȝ vtil' fuit h intceſſio ipis iuſtis. ſ. aptis. Sꝫ heu q̄rimo
niā depōet apō prēz ꝑ q̄b⁊ iutilit laborauit Eſa.xliij. Inuacuū
laboraui ſine cā: ⁊ vane fortitudinē meā ꝯſūpſi. ſ. moriēdo. Pro
pt qō fleuit Ber. Fleuit xp̄s i cruce: q: cū paſſio ſua ſufficeret re
dēptiōi oim ꝓfuit tn̄ redēptiōi paucoꝝ. De ſcōo h. Aſcēdit pā/
dens iter an̄ eos. Interl. Ut dux ad padiſū. Un̄ d: xp̄s dux nr̄
q: ip̄e dux aiaꝝ nr̄arū. Ducit quidē ꝑ viā nos dn̄s valde igno
tam. ſ. ad celū quē nob oñdit ad oſtiuꝫ padiſi qō reſerauit. Hec
via ignota fuit olim. Nā an̄ xp̄i incarnationē nullis ꝟtutib⁊ licꝫ
hoies aliq̄ eſſent deuoti ⁊ iuſti ⁊ fideles poterāt obtinere regnū
dei ſiue celoꝝ niſi mediator veniret dei ⁊ hoim. Oēs eīn tūc ad
inferos deſcēderunt: ſꝫ in aſcēſione h eſt hodie facta eſt via puia
etiā pueris baptizatis. vn̄ Aug⁊. Scti ex pte reſurrectiōis ſtati
vt de corpe exeūt celeſtē habitationē aſcēdūt qō antiq̄s prībus
nō dabat. De tertio Joh.xiiij. Uado pare vob locū: nō turbet
cor vr̄m neq̄ȝ formidet. Creditis in deū ⁊ i me credite: in domo
prīs mei māſiones multe ſūt Luc.xxij. Ego diſpono vob ſicut
diſpoſuit mihi regnū pr̄ me⁊ vt edatis ⁊ bibatis mecū ſup men
ſam meā. Illi cetere de quib⁊ ante dixerat Luc.xxij. Uos eſtis
qui ꝑmāſiſtis mecū in tēptationib⁊ meis.

In feſto Penthecoſtes

Super quē requieſcet ſpūs me⁊ niſi ſu
per hūilē ⁊ quietū: ⁊ tremē
teꝫ ſermōes meos Eſa.lvi. Nō ꝙ ſpūſſctūs ꝑ quieq̄ȝ
allicit: vicꝫ ad reqeſcēdū in nob q̄ ſunt hūilitatis excellētia: cor/
dis mūdicia: orōnis pſeuerātia: ſpūal' ꝯcordia: ⁊ ubi diuini fre/
quētia. De pmo h. Sup quē reqeſcet ſpūs me⁊. Uer⁊ text⁊ dic

Ad quē reſpiciā niſi ad paupculū cōtritū ſpū. Propt̄ qd̄ venit ſpūſſctūs ſup diſcipulos hodie q̄ erāt ꝛ paupes ꝛ hūiles. Pau pertas eñ eligit̄ ab hūilib⁹: nec mirū: ipſi eñ erāt dīſcipli illius hūilimi doctoris qui ait Mat. xj. Diſcite a me ꝛc̄. Vñ etiā ſup mariā venit: qꝛ hūilima creatura fuit Luc̄. ij. Spūſſctūs ſupue niet i te. Propt̄ hūilitatē eñ ei⁹ dei fili⁹ eā ſibi aſſūpſit i matrē. Ber. Placet deo aīa illa q̄ ad hūilitatē in honorib⁹ ſp eſt inclia ta. De ſecūdo pš. Cor mūdū crea in me de⁹ ꝛc̄. Sz dr̄ Prouer. xx. Quis pōt dicere mūdū ē cor meū: pur⁹ ſuz a pctō. Vti ergo mūdo corde ꝛc̄. Mat. v. In tali corde libent̄ requieſcit ſpūſſan ct⁹ qd̄ dr̄ Sap. j. Nō habitabit i corpe ſubdito pctis. Na ſpūſ ſctūs diſcipline effugiet fictū: ſ; in mūdis cordib⁹ habitabit ꝛ ip ſa corda renouabit. vñ dr̄ Ezech. xxxvj. Dabo vob̄ cor nouū ꝛ ſpm̄ nouū ponā in medio vr̄i. ꝛ Ezech. xxxvij. Oſſa arida au di te vbū dn̄i ꝛ ſequit̄. Ecce ego mittā i vos ſpm̄ vitatis. De ter tio pš. Os meū aperui. ſ. in orōne ꝛ attraxi ſpm̄. vñ dr̄ Act. ij. Hi oēs erāt vnanimes pſeuerātes in orōne: cū mulierib⁹ ꝛ ma ria mr̄e ei⁹ ieſu. Glō. In orōne pſeuerāt q̄ ſpūm expectāt vñ eti am lr̄alit̄ dr̄. Q btūs Greg⁹. duz oraret in occulto latibulo ſbito lux imēſa ſup eum venit: qui viſo ſigno poſt triduū papa vrbis efficit̄. De q̄rto Act. j. Dū cōplerent̄ dies pentheco. erant oēs diſcipuli parit̄ in eodē loco tā animo q̄ȝ corpe. Et fact⁹ eſt repēſ te d̄ celo ſon⁹ tanq̄ȝ ſpūs vehemētis: ꝛ repleuit totā domū. In fra. Multitudis credentiū erat cor vnū ꝛ aīa vna. Glō. Unus ſenſ⁹: vna aīa: vna volūtas erat oīm. O q̄ȝtuz recordabāt q̄ oīa cōia hababāt. De q̄nto Act. x. Adhuc loq̄nte petro vba h. ſ. d̄ xp̄o ieſu cecidit. ſſ. ſup oēs q̄ audierūt vbū. O q̄ȝ ꝯſolatoriū ē il lud hijs qui libent̄ ꝛ attēte audiūt vbū dei. Vñ etiā dr̄ b ad quē reſpiciā niſi ad trementē ſermones meos.

Sermo Secundus vnde ſupra

Flauit ſpūs tu⁹: ꝛ operuit eos mare. i. amari tudo cordis Exo. xv. Nō q̄ ſpūſſcti gr̄a triplicē cordis amaritudinē pficit in electis: vicȝ De pctōꝝ cōmiſſiōe: miſerorū cōpaſſiōe: ꝛ futurorū recordatiōe. De p̄mo Eſa. xxxviij. Recogitabo tibi oēs annos meos i amaritudie aīe mee. Glō. tibi ſatiſfaciā puniēdo meip pš. Dolor me⁹ renouat⁹ ē. Iō certe qꝛ ꝯcaluit cor meū i[illegible] m[illegible]

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in meditatione mea exardeſcet ignis vicʒ ſpũſſcti. Vñ aut dolor
renouat⁹ ẽ. Nã q̃tidie d̃r dolor renouari: ſicut q̃tidie renouant̃
pctã. De ſcđo Job. xxx. Flebã quodã ſup eũ qui afflict⁹ erat: ⁊
aĩa mea ꝯpatiebat̃ paupi. Interl. Plus ẽ de ſe dare q̃ꝫ de alie/
nis: nã pl⁹ eſt cõpaſſio q̃ꝫ datũ. Eſt em̃ miſcđia de alieno cordis
malo miſeria. Hãc habuit ille pi⁹ pr̃ ſup filio ꝓdigo Luc. . Et
vidẽs eũ pr̃ miſcđia mot⁹ eſt. Spũs em̃ ſctũs veniẽs i nos facit
nos cõpaſſibiles ⁊ ꝓnos ad miſericordiã: nam .ſſ. eſt amor. De
terio Deut. . Utinã ſapent ⁊ intelligerẽt ac nouiſſima ꝓui/
derẽt. O ſi nũc futurũ iudiciũ cũ ſapiditate recordaremur: quã/
tam iã cordis amaritudinẽ haberem⁹ h̃ dolore cordis tact⁹ intri
ſecus Hiero. ait: Siue comedã: ſiue bibã: ſiue q̇cq̇d opis faciaꝫ
ſemp ſonat ille vox horribilis in aurib⁹ meis. Surgite mortui
venite ad iudiciũ. ps̃. A iuditĳs em̃ tuis timui.

Sermo Tertius vnde ſupra

Lauit ſpũs ei⁹ ⁊ fluẽt aq̃. ſ. lachrymarũ ps̃.
Nõ q: gr̃a. ſſ. flãte triplices fluere fac̃
aq̃s. ſ. lachryimaꝝ: vicʒ In ꝯſideratiõe dñice paſſio
nis: i deuotiõe orõnis: ⁊ i recordatiõe celeſtiſ hitatiõiſ. De pmo
Ro. iiij. Cãitas d̃i diffuſa ẽ i cordib⁹ vr̃is p. ſſ. q̇ dat⁹ ẽ vob. Cari
tas inq̃ꝫ quã oñdit nob i cruce. h̃ caritas ꝓuocat nos ad lachry/
mas Eſa. xij. Haurietis aq̃s i gaudio đ fõtib⁹ ſaluatoris. i. đ xpi
vulnerib⁹. Vere caritas dei quã ãmirãs Greg. exclamãdo ait.
O mira circa nos tue caritatis dig̃tio: vt ſuũ redimẽs filiũ tra/
didiſti. De ſcđo Ro. viij. Ipe poſtulat ꝓ nob gemitib⁹ ienarra
bilib⁹. poſtulat. i. poſtular̃ fac̃. ps̃. Gemit⁹ me⁹ a te ñ ẽ abſcõdit⁹
Sic rex ezechias ꝯũtit faciẽ ad pietẽ ⁊ or- uit ad dñm: ⁊ fleuit fle
tu magno Eſa. xxxij. Et ſeq̃t. Audiui orõnẽ tuã ⁊ vidi lachry/
mas tuas. vñ Amb. Orõ lenit: lachryma cogit: h̃ vngit: illa pũ
git. De t̃tio ps̃. Spũs tu⁹ deducet me i terrã rectã. i. celeſtis habi
tatiõiſ. Itẽ ſup flumia babi. illic ſe. ⁊ fle. dũ re. ſion. Uere merito
flere poſſum⁹ dũ cogitam⁹ đ celeſtib⁹ gaudĳs q̃b⁹ carem⁹: ⁊ đ mi
ſerĳs q̃b⁹ inherem⁹.

Sermo Quartus vnde ſupra

Quã bonus ⁊ ſuauis ẽ dñe ſpũs tu
us in oĩbus Cap. xij.
Glõ. Amor dei fõs toti⁹ bõitatiſ ẽ. Nõ q: tria opat⁹ ẽ

ſpūſſctūs i diſcipulis ſ̄m qđ trib⁹ vicib⁹ dat⁹ ē eis: vicȝ añ paſ
ſionē: poſt reſurrectionē: ⁊ poſt aſcēſionē. Et h̄ ad ppl'oꝝ erudi
tionē: ⁊ ad pctōꝝ remiſſionē: ⁊ ad ipoꝝ in tribulatiōe ↄfortatio
neȝ. De p̊mo Luc̄. ix. Cōuocatis ieſus. xij. diſcipul' dedit illis v̄
tutē ⁊ ptātē ſup oīa demōīa: ⁊ vt lāguores ſanarēt: ⁊ miſit illos
p̄dicare regnū dei. Ecce eruditio. Ꝙ q̄t ↄuſi ſūt ad ipoꝝ p̄dica/
tionē. vñ Act̄. ij. dr. Qui appoſiti ſunt ad fidē vno die circit̄ tria
milia hoīm: ⁊ h̄ ad p̄dicationē petri. De ſc̄do Joh̄. xx. Inſuffla
uit eis ⁊ dixit. Accipite ſpm̄ſctm̄ in vob: quoꝝ remiſeritis pctā
remittēt̄ eis. Uñ ſpālit̄ qui caput eccl'ie futur⁹ erat dixit Mat.
xvj. Quodcūqꝫ ſolueriſ ſup terrā ⁊c̄. Libent̄ ergo ſpūſſcti poſſu
mus iuocare grāȝ: qꝛ ipe eſt ↄſolatoꝛ optim⁹. Maxia aūt pec
catoris ↄſolatio ē remiſſio delictoꝝ. Anſel. Cōſolatio: leticia ſe
curitas: nolo vos niſi pnīa reduxerit vos. De tertio Act̄. j. Ap
paruerūt illis diſptite lingue tāqꝫ ignis. Ignis exp̄ſſit robur et
ↄſtātiā. Sicut eñ ignis teſtā mollē cōſolidat: ſic ſpūſſctūs i adū
ſis ↄfortat. Quā molles eñ huius doni receptionē fuerint apl'i:
ptȝ: qꝛ relicto dño oēs fugierūt timore mortis: imo petr⁹ colūna
toti⁹ eccl'ie xp̄m negauit ad vocē tenere ancille q̄ fuit i domo cay
phe. Ber. Oīpotēs p̊ncipē apl'oꝝ cadere pmiſit vt ſuā culpaȝ
diſcernēt q̄lit̄ alijs mi̇ſereri deberet. Cōfortati aūt ſpūſctō ibāt
gaudētes a ↄſpectu ↄcilij: imo libent̄ mortē p̄ fide xp̄i ſuſtinue/
rūt. Hoc totū opabat̄ donū ſpūſſancti.

Sermo Quintus vnde ſupra

Apparuerūt illis diſptite lingue tāqꝫ
ignis ⁊c̄. Act̄. ij. Nō qꝫ
ſpūſſctūs i triplici ſpē legit̄ appuiſſe: vicȝ In colūba
i nube: ⁊ i igne. Et h̄ ppt̄ tres ſtat⁹ fideliū. ſ. Penitētiū: pficiēti
um: ⁊ pfectoꝝ. De p̊mo Mat. iij. Et ecce apti ſunt ei celi: ⁊ vi
dit. ſſ. deſcēdētē ſicut colūbā ⁊ veniētē ſup ſe. Chriſt⁹ baptizat⁹
typū gerit penitētiuȝ. Uñ aūt. ſſ. in colūba baptizatis baptiſmo
pnīe appuit. Nā colūba felle caret amaritudinis. ſ. pcti quā ad
hucipij i ſe hñt. In quib⁹. ſſ. locū ad manēdū nō hȝ Sap. j. nō
habitabat i corpe ſ̄bdito pctis Itē colūba ſup aq̄s ſedȝ: ⁊ viſa
vmbra accipitris ſtati affugit. In q̄ nōt̄ ſolitudo: nā pen itentes
malign⁹ inſequit̄. vñ ſtati poſt baptiſmū duct⁹ ē ieſus in deſtū

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a ſpū vt tēptaret a diabolo. Greg. Cū lux diuina cor hoīs illu/
ſtrat. mox a diabolo tēptamēta ſuccreſcūt: vt idies pl' ſe vrgeri
ſentiat ꝙ diuine lucis radios neſciebat. De ſcdo Mat. xvij. Ec
ce nubes lucida obumbrauit eos. Glō. ſſ. in nube lucida appuit
Hec appitio facta ē i xp̄i trāſfiguratiōe: ad deſignādū ꝙ tranſfi/
guratis p pniaz: nubes h. i. ſſ. pbet pficiētib' refrigeriū ꝯ concu
piſcētias carnales. pſ. Trāſiui p ignē ⁊ aquā: ⁊ eduxiſti nos in
refrigeriū. ſ. p nubē. ſſ. De tertio h. Appuerunt illis diſptite lin
gue tāꝗ ignis ad deſignādū ꝙ. ſſ. viros pfectos ſpālit illumiat
ꝯ ...z: iflāmat ad amorē: ꝯſolidat ad tribulatiōez. vñ Act.
xiij. Sol exurit mōtes. i. xp̄us viros pfectos.

De ſancta Trinitate

Gratia dñi nr̄i ieſu xp̄i: caritas dei ⁊ cōicatio ſſ. ſit cū oib' vob Cor. j. In vbis iſtis
triplex officiū ſiue dignitas ſctē trinitatis nob ad me
moriā reuocat: vicz Pr̄is auctas: filij benignitas: ⁊. ſſ. liberali/
tas.. Primuz quo ad pr̄is filij miſſionē: ſcdm ꝗ ad filij obediētie
executionē: tertiū ꝗ ad. ſſ. cōmunicationē. Primū nōt ibi. Cha
ritas dei. ſ. pr̄is. Glō. Cui' dilectio miſit filiū ſuum. Scdm ibi.
Gr̄a dñi nr̄i ieſu xp̄i. ſ. ꝗ pr̄e obediuit filiuſ. Tertiū ibi. Cōicatio
ſſ. ꝗ. ſ. ſe fidelibus effudit. De pmo. ſ. pr̄is auctoritate dr Eſa. vj.
Audiui vocē dñi dicētis. Quē mittā ⁊ ꝗs ibit nobiſcū. Ecce au
ctoritas mittētis. In hac pr̄is miſſiōe ſiue datione tria ꝯſiderāt
vicz. Quis: quid: aut cui mittat: vel cui det. Immēſis ē em̄ qui
dedit ⁊ ex nimia charitate Joh. iij. Sic de' dilexit mundū vt fi/
liuz ſuū vnigenitū daret Eph. iij. Propt nimiā charitatē ꝗ dile
xit nos de'. ſ. pr̄: q2 de' charitas ē Joh. iij. Itē ꝗd dedit? Uere
magnū: q2 filiū ⁊ ipm vnigeītū dedit. Et mai' ē ꝗ ſi plures ha/
buiſſet: ꝗs tñ oēs p nob dediſſet Ro. viij. Proprio filio ſuo nō
pepcit de': ſ pro nob ⁊c. Dedit ergo magnū quid: q2 filiū char
quid: q2 vnigenitū. Ber. O imēſa largitas ſūmi pr̄is: tā maxia
dona dātis. Dādo em̄ filiū ſuuz dedit filiū naturalē: filium coeq
lem: filium vnicū ſiue ſingularē ⁊c. Itē cui dedit: q2 mundo: ſcz
ingrato vel gratis. Joh. iiij. In hoc eſt charitas dei in nob nōꝗ
ſi nos dilexerim' deuz. Nos. ſ. mundani: imo filiuz miſſuz ſunt
perſecuti. Benignus ergo venit in malignum. ſ. munduz. Joh.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

v. Totus mũdus in maligno posit⁹ eſt. Omne qđ eſt in mundo ꝛc̄. Dedit aũt ꝑ neceſſariũ: qꝛ ſine ipſo eſſe nõ poterat. vñ ſequi tur Joh. iiij. Ut oĩs qui credit in ipm̄ non ꝑeat ſed habeat vitã eternã. O quãta hoĩs neceſſitas. Quia dr̄ Marc̄. xvj. Qui nõ credit condẽnabit. Certe nos oportet dei filiũ de virgine crede re eſſe natum: paſſum: reſuſcitatũ: ꝛ ad iudiciũ venturuꝫ. Hanc ergo charitatẽ ãmirãs Greg. ait. O mira circa nos pietatis dig̃ tio. O ineffabilis diuina charitas: vt ſeruũ redimeret filiũ tradi dit. De ſecũdo .ſ. filij benignitate quantũ ad obediẽtie executio/ nem. dicit Eſa. iij. Ecce ego ſum .i. aſſum vel p̃ſto ſum mitte me. Cum ergo dñs ꝛ pater diceret. Quẽ mittã non coegit ſ̄ volũta riã obedientiã filij ꝑaudiuit Eſa. xix. Clamabũt ad dñm a facie tribulãtis: ꝛ mitte eis ſaluatorẽ ꝛ ꝓpug̃torẽ q̃libẽt eos. Mag̃ ẽ gratia filij vt vltro ſe offerat ad obediendum vſq; ad mortem. De hac filij gratia ꝛ obedientia dicitur hoc. Cor. j. Gratia dñi noſtri ieſu chriſti qua ſcꝫ paſſioni ſe obtulit. Ecc̄. xxv. Gratiã fi/ deiuſſoris tui non obliuiſcaris. Dedit eñ animam ſuam pro te. Hec gratia filij eſt incõparabilis triplici ratione. Excedit enim delicta: merita: ꝛ temptamenta. Uere delicta: quia mundus to tus fuit plenus delictis: tñ gratia paſſionis ſuꝑauit: ꝛ adhuc po tens eſt ſuperare. vnde Ro. v. Ubi abundauit delictũ: ſuꝑabũ dauit ꝛ gratia. Glõ. Omia cõdonãs. Totũ eñ qđ de adam tra xiſti per originale. Totum quod prauis moribus addidiſti qđ aut actuale cõmiſiſti totum deleuit. vnde Eph. j. In quo habe mus redemptionem per ſanguinem eius, ꝛ remiſſionẽ peccato/ rum: ſ̄m diuitias gratie eius. Glõ. Que omnia dimittit. Item excedit merita que fecimus. vnde ad Thi. ij. Apparuit gr̃a ſal uatoris dei nr̃i: non ex operibus iuſticie q̃ fecimus nos: ſed ſ̄m ſuam miſericordiã ſaluos nos fecit. vnde Greg⁹. Ue laudabili vita hoim: ſi remota pietate iudicet̃. Quia diſtricte diſcuſſa ma nu eculeos iudicis obruit̃. vnde placere ſe ſuſpiciebat̃. Iteꝫ ex/ cedit omnia temptamẽta: ꝛ hoc virtute iſtius gratie que omia ſuperat temptamẽta. vnde Heb. iiij. Adeamus cum fiducia ad thronum gratie: vt miſericordiam conſequamur: ꝛ gratiam in/ ueniam⁹ in tp̄e oportuno. Propter qđ dictũ eſt paulo Corinth. xij. Cum multũ temptaret ꝛ peteret temptationẽ ſtimuli a ſe re/

moueri. Sufficit inq̄t tibi gr̄a mea. De tertio. ſ. ſſ. l'balitate dr̄. H.
Et cōmunicatio. ſſ. Glō. quia cōmunis eſt patri ⁊ filio. Sit ſem/
per cū o'b' nobis magna liberalitas q̄ oibus ſe cōicat ⁊ effun/
dit ⁊ hoc tripliciter. Cōmunicat em̄ ſe nobis. ſſ. in dilectione. vn̄
Act. ij. Fact' eſt repente de celo adue. ⁊c̄. vn̄. Greg. Neſcit tar
da molimia ſpūſſancti gr̄a Apoc. iij. Ecce inquit ſto ad oſtium
⁊ pulſo ⁊c̄. Sed ideo ſibi non aperitur: quia tanti nuncij viſi/
tatio ignorat̄. Ber. Spūſſanctus qn̄ veniat ⁊ qn̄ vadat pericu/
loſiſſime ignorat̄: mens em̄ quādo ignorat abſceſſum patet ſedu
ctioni: ⁊ que reditū non ſeruat erit ingrata viſitationi. Et nota
q̄ ſpūs vehemens dr̄. q. vehens mentē ad bonā o pationē ⁊ ce/
leſtiū contemplationē. Item cōmunicat ſe. ſſ. ſine diminutione.
vn̄ apl's. Repleti ſunt oēs ſpūſancto: nihil em̄ in ip̄is vacuū p l
manſit qd̄ nō ipleret̄. Cor ardore charitatis: intellectus ſcientia
vn̄ Joh. xvj. Cū venerit ille docebit vos oia. vn̄ v'ſus. Larga
dei pietas veniā nō dimidiabit. Aut nihil aut totū ꝓpitiādo da
bit. Itē cōicat ſe ſine pſonaꝝ acceptione. vn̄ dr̄. Repleti ſūt oēs
imo repleuit totā domū vbi erāt ſedētes apl'i. Ratio eſt iſta: q̄a
aut bona ꝯferētes aut orōni iſiſtētes. Spūs em̄ vbi vult ſpirat
q̄tū ⁊ quō vult: q̄ neſcis vn̄ veniat aut q̄ vadat Joh. iij. Vnd̄
poſtq̄ i natiōes effuſa ē gr̄a. ſſ. ait petrus Act. . In v'itate cō/
peri: q̄ nō ē acceptor de' pſonarū. Sz in oī gēte q̄ timet deuz et
opat̄ iuſticiā acceptor eſt illi.

Sermo Secūdus vnde ſupra

Benedicam' p̄rez ⁊ filiū cuz. ſſ. Verba
iſta addita ſūt ab eccl'ia ad
cāticū daniel: i q̄b' v'bis ſpecificat̄ trinitas pſonaꝝ q̄
veneratiōe ac laude diḡ ē triplici rōne. Pr̄. ſ. ꝓpt̄ hois creatiōz
fili' ꝓpt̄ nr̄e carnis aſſūptionē. ſſ. ꝓpt̄ meſtoꝝ ſiue pctōꝝ ꝯſola
tionē. De p̄mo Deut̄. vlt̄. Nūq̄d nō ip̄e ē pr̄ tu' poſ. fecit ⁊ crea
uit te. Ip̄e ē q̄ ait Gen̄. iij. Faciam' hoiez ⁊c̄. Attēde o hō vn̄ te
fec̄ q̄tū ad corp' ⁊ humiliare: q̄ d' limo t̄re q̄lē te creauit q̄tū ad
aiam ⁊ eſſentiā ⁊ patri gr̄as age: q̄ ad imaginem ⁊ ſimilitudinez
ſuam. Vere pater ipſe eſt fideliſſimus: non ſolum creatione ſed
etiā tpali ꝓuiſione. Et hoc tā bonis q̄ malis: t ā magnis q̄ puſil
lis. Quia puſillū ⁊ magnū ipſe fecit ⁊ equalit̄ eſt ei cura de om/

nibus. De secundo Phil. ij. Qui cũ in forma dei eſſet ꝛc̃. Propter qꝺ dꝛ Joh. j. Verbum caro factum eſt. Glõ. Dei filius exiſtens fili⁹ pr̃is eſt filius mulieris. vnde dicere potuit in cruce pẽdens Joh. xix. Mulier ecce fili⁹ tu⁹. Propt̃ qꝺ legit̃ freq̃nti⁹ i euãgelio ꝙ filiũ hois ſe noiat ⁊ ñ dei: imo fratres nos appellat Heb. ij. Nõ ꝯfundit̃ eos fratres vocare. Nuſq̃ꝫ em̃ angelos apprehẽdit ſ; ſemen abrae. O quãta laude ac veneratione dignus eſſet iſte filius dei qui tantum ſe humiliauit. Chryſoſto: Non angelice nature data eſt hec dignitas vt deus ei in vna perſona iungeret: ⁊ reuera magnũ ⁊ mirabile ac ſtupore plenum eſt carnem ſurſuꝫ ſedere: ab angelis adorari. De tertio Joh. xiiij. Rogabo patrem meum ⁊ alium paraclitũ dabit vobis. Paraclit⁹ idem eſt qꝺ conſolator. Jpſe em̃ fons ⁊ origo eſt totius conſolationis Nam conſolat̃ nos in omni tribulatione noſtra: maxime peccatores qui merito triſtant̃. Exempluꝫ de heremita qui die ac nocte patrem ⁊ filium ⁊ ſpm̃ſanctũ benedixit.

Sermo Tertius vndeſupra

BEnedicamus patrẽ ⁊ filiũ cuꝫ ſpiritu ſancto. Jn vbo ꝓpoſito aperte tangit̃ trinitas pſonaꝝ cui tria attribuunt̃. Patri potentia. filio ſapientia: ſpiritui ſancto bonitas ſiue clementia. Eſt ergo patris potẽtia formidãda: filij ſapiẽtia ãmirãda: ſpũſſancti bonitas ſiue clemẽtia imploranda De pmo. ſ. patris potẽtia Ecc. iiij. Magna eſt potentia dei ſolius. ps̃. Et magnitudis eius. ſ. potẽtie non eſt finis. Si ergo tam magnus tã potẽs eſt pater celeſtis: valde eſt formidãdus ⁊ maxime ab inimicis. Reg. ij. Dominũ formidabunt aduerſarij ei⁹ id eſt peccatores: ⁊ maxime in iudicio quãdo ſuper ipſos in celis tonabit. i. in aere illã terribilẽ ſententiã dicet Mat. xxv. Diſcedite a me maledicti ꝛc̃. Vere eternus eſt ignis: qꝛ in inferno nulla eſt redẽptio. Aug⁹. Mors eterna eſt: q̃ nullo fine claudetur: ad quã nulla accedit cõſolatio: ⁊ nũq̃ꝫ recedit deſpatio. De ſecũdo. ſ. filij ſapiẽtia Ecc. j. Ois ſapiẽtia a dño deo eſt. i. filius oia ſapiẽs ⁊ oia ſciẽs. Glõ. dꝛ xp̃s fons: vita: lux vera: de patre naſcit̃ ⁊ oia p ip̃m facta ſunt. Hui⁹ filij ſapiam mamirãs apl's. Ro. xj. exclamat dicens: O altitudo diuitiaruꝫ ſapie ⁊ ſcie dei.

rc̄. Ipſa em̄ ſapia ſua ꝛ ſcia penetrat corda hoim. pš.. Deus ſcit cogitatiões hoim vñ dr Mat. xij. Hō videt ea q̄ patēt: deꝰ aūt intuet cor. Ipe em̄ ꝑ ſuā ſapiaꝫ intuet ea q̄ ſūt i tenebris ꝛ i luce: in angulis: ꝛ in publico Heb. iiij. Oia nuda ꝛ apta ſunt oculis eiꝰ. De tertio. ſ. ſpūſſcti clemētia ſeu bonitate Sap̄. xij. O q̄ bonꝰ ꝛ ſuauis ē dn̄e ſpūs tuꝰ in nob. Glō. Amor dei fons totius bonitatis eſt: imo bonus ꝛ clemens eſt ſpūſſanctus. Dicitur em̄ Dr. ubi. xvj. Clementia eius quaſi imber ſerotinus. Glō. Clemētia eius q̄ſi imbri ſerotino cōparat: qr qđ fructū vite bn̄ agētes ꝑcipimꝰ nō libertas arbitrij: ꝟ ſupni facit irrogatiōe doni. ſ. ſpūſſcti bonitatē ſiue clemētiā: huiꝰ. ſſ. aīa ſctā cuꝫ eccl̄ia iplorat dicēs. Ueni creator ſpūs rc̄. Itē cōſolator optime.

Sermo Quartus vnde ſupra

TRes ſunt qui teſtimoniū dāt i celo. Pr verbū: ꝛ. ſſ. Et hij tres vnū ſūt Joh. v. Nō q̄ btā trinitas de diuinitate ieſu xp̄i triplex teſtimoniū dedit: vicꝫ Pr̄ celeſtis in vocis intonatione: ip̄e filiꝰ in ſui trāſſiguratione: ſpūſſctūs in colūbe ſpecie apitiōe. De p̄mo Mat. iij. Uox de celis facta eſt: h̄ eſt filiꝰ meus dilectꝰ in q̄ mihi bn̄ cōplacui. Hic ē filiꝰ meꝰ. Glō. Cōſubſtātialis. Hilariꝰ. Hic ē filiꝰ meꝰ ꝓpriꝰ: vel meꝰ origie nō adoptiōe: veritate nō nūcupatiōe: nccītate nō creatiōe. Dilectꝰ ꝑ charitatē. Augꝰ. Pr̄ diligit filiū: quō pr̄ filiū nō quō dn̄s ſeruū. Quō verum nō quō adoptatū. In q̄ mihi bn̄ cōplacui: ꝟ complacui ꝟm Lucā. Remigiꝰ. Placitū meū cōſtituere vt ꝑ eū agem q̄ agēda ſunt. Genꝰ hūanū redimere. ſ. ꝑ ſacr̄m incarnatiōis: ꝛ paſſiōis. De ſcđo Mat. xxvij. Aſſūpſit petrū: iacobū: ꝛ iohem: ꝛ duxit eos i mōtē excelſuꝫ deorſū: ꝛ trāſſiguratꝰ ē an̄ eos. Plꝰ ibi. Aſcēdere. iij. meb iij. De tertio ibi. Appuerūt illis diſꝑtite lingue.

De ſancto Johanne baptiſta

ERit magnꝰ coraꝫ domino Lu. j. Nota q̄ bti ioānis magnitudo triplex eſt ſiue fuit. Erat em̄ magnꝰ in ingreſſu: maior i ꝓgreſſu: maximꝰ in egreſſu. Primū quātū ad ipſiꝰ in vtero ſctificationē. Scđm quātū ad ipſiꝰ ſctāꝫ ꝯuſationē. Tertiuꝫ quātuꝫ ad martyrij paſſionē. De p̄mo h̄. Erit magnꝰ coram

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

dñ̃o.i.magnꝰ vite. Tria aūt iohis ingreſſū cōmēdabāt: vicȝ an/
nunciatio: in vtero ſanctificatio. Item natiuitatis exultatio.
Siquidē cōceptio ſua ſolēnit̃ annūciata fuit: ⁊ ab eodeȝ angelo
qui ⁊ ſaluatorē p̃nūciauit. vñ dr̄ Luc̃.j. Apparuit aūt illi.ſ.za/
charie angelus dñi ſtās a dextris altaris incēſi. Et ait: Ne time
as zacharia: exaudita eſt orõ tua: ⁊ elizabeth vxor tua pariet ti/
bi filiū ⁊ vocabis nomē eius iohānes. Ecce quāta h̃ cōcurrerūt
ſanctitate plena: nunciꝰ ſctūs.ſ.gabriel. Locꝰ: qr i tēplo ⁊ iuxta
altare. Hora ſctā ⁊ optia: qr hora incēſi. Itē in vtero ſanctifica/
tio ⁊ hoc cū adhuc portaret̃. vnde Luc̃.j. Spūſancto repletus
⁊ hoc ex vtero ſuo. Hiere.ij. Anteq̃ꝫ exires de vētre ſanctifica/
ui te: imo ex aduentu marie ſanctitate p̄fuſus fuit. Unde ait mr̃
iohānis Luc̃.j. Unde mihi hoc vt veniat mater dñi mei ad me.
Ecce em̃ vt facta eſt vox ſalutatiōis in auribus meis: exultauit
in gaudio infans in vtero meo: ſcȝ ex amore aduenientis. Item
quod plus eſt ipſa mater repleta ſpūſancto ⁊ ait. Benedicta tu
in mulieribꝰ: ⁊ benedictꝰ fructꝰ ventris tui. Item natiuitatis io/
hannis exultatio. Uñ dr̄ prī.ſ.iohānis. Et erit tibi gaudiū ⁊ ex/
ultatio ꝓpter natiuitatē filij quā angelus tm̃ cōmendaui dicēs
Erit magnꝰ corā dño: tū quō aptū ē os zacharie qđ dudū clau/
ſum fuerat.ſ. ab annūciatione vſq̃ꝫ ad diē circūciſionis iohānis
imo ⁊ multi in natiuitate eiꝰ gaudebūt ait angelꝰ. Uere em̃ mul
tum debet gaudere ſctā eccl̃ia qñ hō bonꝰ naſcit̃ maxie qñ tātꝰ.
De ſcđo Mat.xj. Inter natos mulieꝝ nō ſurrexit maior iohe
baptiſta: vicȝ quātū ad vite p̄fectionē. Et h̃ quo ad tria.ſ. Quo
ad ipſiꝰ victū: veſtitū: ⁊ habitationis locū. Siquidē tenuē fua
uit dietā Mat.iij. Eſca autē eiꝰ erat locuſta ⁊ mel ſilueſtre. Ec
ce qualis farina. Angelꝰ ait prī. Luc̃.j. Uinū ⁊ ſicerā nō bibet.
Sed iohānes ſupaddidit: qr nec ceruiſiā nec aquā forte coctam
bibit. Sicut quidā heremita qui luxuriā timuit: vñ etiā ipaȝ ne
ceſſitatē ſepe cauſabat̃ ſupfluētē. Quid de pane ⁊ alijs eſcis di/
cam: O quantū valet abſtinētia bonoꝝ hoim. Ber. Si cōtinē
tiam diligis circūcide ſupflua: ⁊ varia deſideria tua cōſtringe.
Cōſidera totū quātū natura poſcat: nō q̃ꜩtū ꝯcupiſcat: ꝓpterea
māduca vt viuas: noli viuere vt māduces. Itē veſtitꝰ eiꝰ aſpe/
rius fuit Mat.iij. Ipſe autez iohēs habebat veſtimētū de pilis

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cameloꝝ nō agnelloꝝ. Quia qui mollib⁹ veſtiunt in domib⁹ regum ſunt. vñ Ber. Quere ad induēdū: nō qđ ſubtilius eſt ſ; qđ vtili⁹ inuenit: nō ꝙ frigus expellat: ſ; qđ ſupbire repellat. Nam deniq; iuxta regulā qđ vili⁹ pōt compari ſ; nō ꝙ venuſti⁹: imo vani⁹ oſtētari. Bene aūt veſtis aſpa: qꝛ in ea aſpa increpatione redarguebat Mat. iiij. Progenies inquit viperarū: qs vobis demōſtrauit fugere a vētura ira? vñ ait ad herodē. Nō licet tibi habere vxorē fratris tui. Sequit. Et zonā pelliceā circa lūbos nā ſic carnē afflixit. Coꝛ. ix. Caſtigo corp⁹ meū ꝛ in ſeruitutē redigo: ne cum aliis pdicauero ipe reprob⁹ efficiar. Itē loc⁹: qꝛ in deſerto manebat. vñ Mat. iiij. Venit iohes baptiſta pdicās in deſto nō in ciuitatib⁹. Vere em̄ deſertū eſt loc⁹ pnie. Ibi em̄ ſegregant a tumultu hoies. vñ dr Heb. vij. d xpo qui fuit. ſanctus: innocēs: impollut⁹: ſegregat⁹ a pctōribus. Sic ꝛ iohānes vnde de ipſo cātat eccl'ia. Antra deſerti ꝛc̄. Ecce qui tāte ſanctitatis fuit ꝙ in vtero ſanctificat⁹ fuit: tum deſertū intrauit vt a venalibus ſibi caueret. Cui⁹ exēplo multi deſertū religiōis .i. clauſtra intrant vt peccata vitent. De tertio Reg. iij. Nunc ignoras qm̄ pnceps ꝛ maxime cecidit hodie in iſratl .ſ. abner quē ioab occidit. Vere maxi⁹ fuit iohes quē angel⁹ magnū futuꝝ ipe dñs maiorē int natos mulieꝝ dixit. Cecidit ergo iſte tā magn⁹ ppt laſciuiā mulieris. Dixit em̄ herodi Mat. xj. Non licet tibi hr̄e vxorē fratris tui. vñ cōpetit ei illud Ecc. iiij. Vſq; ad mortē certauit p iuſticia: nā ꝛ ipe iuſtus erat. vñ dr. Herodes metuebat iohānē ſciens eum virū iuſtū ꝛ ſanctū quo ad ſeipm.

Sermo Secūdus vnde ſupra

QVis putas puer iſte erit: nā ꝛ manus domini cum illo eſt Mat. j. Nō ꝙ iohānes a tribus pſonis autenticis cōmendat: vicȝ Ab angelo: ab hoie ꝛ a deo. Prima cōmēdatio fuit in ipſi⁹ cōmēdatiōe. Secūda in nois ipoſitiōe. Tertia fuit i iudeoꝝ ꝯfutatiōe. Quarta fuit i iohis excellēti hūilitate. De pmo Lu. j. Elizabeth piet tibi filiū et vocab nomē ei⁹ Jo. h erit magn⁹ corā dño. Interl. Ecce rn̄ſio āgelica. Quis ergo puer iſte erit certe magn⁹ corā dño Intl. nō virtute corpis ſ; animi magnitudine. Glō. Magne coram dño

virtutis eſt p̄dicare in deſerto celeſtiū gaudiū: terrenas delitias ſpernere ob ludum laſciuitatis puelle capite truncari. Vocabis inquit nomē ei⁹ Johānes. Glō. Singularis meriti eſt idiciuz q̄tiēs a deo hoībus imponit̄ nomē vel mutat̄. Sed heu diuino nomen deitatis ignorat̄. De ſcdo Luc. j. Tu puer pꝓpheta altiſſimi vocaberis ꝛc̄. Vñ dr̄ puer iohānes a puritate: hūilitate liberalitate. Siquidē pur⁹ fuit beat⁹ iohēs: q2 i vtero ſcificat⁹ Hiere. ij. Anteq̄ȝ exires de vulua mr̄is tue ſanctificaui te Luc. j. Spirituſctō replet⁹ adhuc ex vtero mr̄is ſue. vñ dn̄s ip̄m angelo cōparauit Malach. xj. Ecce ego mitto angelū meuz. ſ. iohēz. Johānes em̄ vitā angelicā habuit. Hiero. In carne p̄ter carnē viuere nō eſt vita humana ſ; angelica: nō terreſtris ſ; celeſtis. Itē humilim⁹ fuit: q2 humilē habuit veſtitū: hūilimuz ſpm̄: q2 p̄curſor ipſi⁹ qui ait Mat. xj. Diſcite a me q2 mitis ſum ⁊ hūilis corde. Itē libalitate: q2 mdm ⁊ oīa ꝯtēpſit. Sic nec alid̄ appetiuit pꝑt qd̄ in deſerto habitauit: ⁊ h̄ a p̄meua etate. vñ Luc. ij. Puer creſcebat ⁊ ꝯfortabat̄ ſpūſctō: ⁊ erat i deſ̄to vſq̄ȝ ad diē oſ̄ſionis ſue ad iſrl̄. Tu ergo puer tāt⁹ pꝓh̄a altiſſimi vocaberis ꝑibis añ faciē dn̄i. pare vias ei⁹ Hiere. j. Prophetā in gētib⁹ dediſte. vñ p̄curſor dn̄i dr̄. O quāta cōmēdatio ꝙ de puero. i. d̄ infante tāta dicunt̄. De tertio Luc. xj. Quid exiſtis in deſertū: videre pꝓphetā? Etiā dico vobis pluſq̄ȝ pꝓphetā. Alij em̄ prophete dn̄m diu ante vēturū dixerunt: ſed iſte xp̄m digito demōſtrauit Joh. j. Ecce agnus dei: ecce qui tollit pctā mundi: imo et ꝗz ipſe dn̄i baptiſta fuit. Ecce quāta cōmēdatio iohānis. De q̄rto ait ip̄e iohēs Joh. j. Tu q̄s es? Quid dicis de te? Ipe ai . Ego vox clamātis in deſerto ꝛc̄. Negauit em̄ ſe eſſe xp̄m quē tñ ip̄m eſſe putabāt pꝑter vite ſanctitatē. vñ dixit: Nō ſum ego xp̄us: imo ait: Cui⁹ nō ſū dign⁹ ſoluē corrigia calciamēti ei⁹. Helias es tu? ait nō. Sed vox clamātis in deſerto. Ecce humiliatio.

Sermo Tertius vnde ſupra

Ecce ego mitto angelū meuz qui p̄parabit viā tuaz ante Malach. xj. Nō ꝙ btūs iohēs a q̄tuor cōmēdat̄: vicz A ſanctitatis maturitate: a pn̄ie auſteritate: a vite puritate: ⁊ a perfectionis multiplicitate. De p̄mo Luc. j. Spūſancto

replet⁹ adhuc ex vtero mrīs ſue. Ecce ꝙ matura fuit ei⁹ ſctitas. Johē. Quidā eñ in ſenectute: qdā in iuuētute: qdā in initio vite ſue ſctificant. Iſte aūt quidē i vtero mrīs ſue. Hiere. j. Añq̄ꝫ exires de vētre ſctificaui te: qḋ eſt ꝯ illos qui morā nimiā faciūt in ſua ꝯuerſiōe Ecc̄. v. Ne tardes cōuerti ad dn̄m: ⁊ ne differas de die in diē. Threñ. iij. Bonū ē viro cū portauerit iugū ab adoleſcētia ſua. Glō. Magnū eſt iuuenibus a vitijs abſtinere. De ſcḋo Mat. iij. Eſca autē ei⁹ erat locuſta ⁊ mel ſilueſtre. Nullus eñ ſine culpa portauit tātā pniaꝫ: vt ptꝫ in vita ſua: Ibi erit magnus corā deo. mēb. j. De tertio dr̄ ħ. Ecce mitto angelū meuꝫ. Vñ dr̄ btūs iohēs angelus duab⁹ de cauſis: vicꝫ Quia vitā duxit angelicā. vñ Chriſo. Puto ꝙ glorioſior fuit Joħ. qꝛ fuit hō ⁊ qꝛ ꝑpt meritū virtutis fuit angelus vocat⁹ ꝙ ſi noīe angel⁹ fuiſſet ⁊ natura. Proprie eñ nomen obtinuit angeli ꝑ grām qḋ nō habuit ꝑ naturā. Hiero. In carne ꝑter carnē viuere angelicum nō humanū eſt. Itē ꝑpter officij dignitatē. Angel⁹ eñ ideꝫ eſt ꝙ miſſus vt ħ. Ecce mitto angelū meū ante faciē tuā Joħ. j. Fuit hō miſſus a deo cui nomē iohēs erat Eſa. xviij. Ite angeli velocit̄ ad gentē cōuulſaꝫ ⁊ dilaceratā ad pplm̄ terribilē poſt quē nō eſt alius gentē expectantē ⁊c̄. De q̄rto Mat. xj. Quid exiſtis in deſertū videre ꝑphetā? Etiā dico vobis plus ꝙ ꝑphetam. Ipſe eñ fuit virgo: qꝛ ſanctificat⁹ in vtero: cui⁹ virtute luxuriaꝫ declinauit. Fuit confeſſor qꝛ heremita. vnde dr̄ Joħ. iij. Puer aūt creſcebat ⁊ cōfortabaṫ plenus ſpū ſancto ⁊ erat in deſerto. Ecce dicit puer erat in deſerto. vñ cōpetit ei illud Threñ. iij. Sedebit ſolitari⁹ ⁊ tacebit ⁊ leuabit ſe ſuper ſe: ⁊ hoc per diuinam contēplationē. Fuit eñ angelus miſſus a deo. Fuit etiā ꝑpheta Luc̄. j. Tu puer ꝑpheta altiſſimi vocaberis.

In feſto Marie magdalene

Mulierem fortez quis inueniet Prouer. vlṫ. Nota ꝙ beata maria magdalena fortis fuit quo ad duplicē ſtatum: vicꝫ Culpe ⁊ gratie. Primo quo ad pcti impudentiā: frequētiam: ⁊ abundantiā. De pmo Luc̄. viij. Et ecce mulier q̄ erat in ciuitate vbi erat multitudo populi ob quā nō verecūdabaṫ cōmittere peccatū. vñ diciṫ Hiere. iij. Frons meretricis facta ē ti/

bi noluiſti erubeſcere. vnde ibi notoria erat. Propt̄ quod Gre
go appellat eam famoſiſſimā peccatricem. vn̄ illi dixit phariſus:
quia peccatrix eſt. Propter quod deplangit eā ꝓpheta Thre
no .iij. Cui inquit compabo te vł aſſimilabo te filia hierl'm. Glō.
Cui compabo aīam leproſā: vbi nec ſpecies nec forma inuenit̄
Tota eſt informis: tota horribilis. Eſa .iij. Peccatū ſuum qua/
ſi ſodoma predicauit. De ſecundo dicit̄ ibi peccatrix ꝙ non fui
ex vno actu: ſed quia actū pluries reiterauerat. Sicut dicitur
ebrioſus nō ꝙ ſemel inebriatus fuit: ſed quia in vſu habet. O q̄
periculoſa recidiuatio in egrotis corpore: maxime qui egrotat i
aīa ⁊ ſepe recidiuū facit. vnde Prouerb. xxvj dr̄. Canis reuer
ſus ad vomitū: ⁊ ſus lota in voluiabro ſuo. Sic imprudens qui
iterat ſtulticiā ſuam. Hec frequētia ducit hoīez in malā cōſuetu
dinem. Aug⁹. Suſpirabā ligat⁹ nō alieno ferro: ſꝫ mea ferrea vo
lūtate. De volūtate quippe ꝑuerſa nata eſt libido: ⁊ dū lib lini
ſeruit̄ facta eſt conſuetudo: ⁊ dū cōſuetudini nō reſiſtit̄ facta eſt
neceſſitas: quibus quaſi quibuſdā anſulis (vt ita dicā) ſibimet
innexis obſtricta me tenebat dura ſeruitus. De tertio Luc̄.
Remittūtur ei peccata multa non pauca. vnde dicit̄ Matth.
vlt̄. Ꝙ dn̄s eiecit de ea ſeptē demonia .i. ſeptē criminalia p[illegible]ca/
ta. vnde dr̄ Hiere. iij. Leua oculos tuos in circuitu tuo: et vide
vbi ꝓſtrata ſis. Idē. Tu fornicata es cū amatorib⁹ multis. Sꝫ
valde ꝯſolatoriū eſt qđ ſequit̄. Tamē reuertere ad me dic̄ dn̄s.
Ecce q̄ fortis fuit maria magdale in ſtatu culpe. Iſtud pericu/
loſiſſimū eſt ⁊ ad minus perdit duas aīas. Circa ſtatum gratie
ſimiliter fortis fuit tripliciter: vicꝫ In obprobrij confuſione cor
dis cōtritiōe: ⁊ plenarie ſatiſfactione. De p̄mo Luc̄. . vbi ait
phariſeus. Hic ſi eſſet propheta ⁊c̄. O quanto obprobrio: ⁊ q̄
turpit̄ iſte iſtā magdalenā infamauit: qđ tm̄ iſtā a peccatis nō re
traxit: ⁊ etiā corā tot hoībus ait: Si eſſet ꝓpheta ſciret vtiqꝫ q̄
quantū ad ꝑſonā: ⁊ qualis eſt quātū ad famam: q: peccatrix eſt
quantū ad vitam. Certe ꝓprium eſt phariſeorū alios condēna/
re: ſeipſos iuſtificare. vnde Luc̄. xviij. Deus gratias ago tibi
⁊c̄. O q̄ fortis fuit iſta in hoc obprobrio ⁊ confuſione. vnde di/
citur Ecc̄. iiij. Eſt confuſio adducens peccatū: ⁊ eſt cōfuſio ad/
ducens gloriā ⁊ gratiam. vnde cōpetit ei illud Thob. v. Forti

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

gso eſto in ꝓpo vt a deo cureris. De ſecūdo dr̄ Threñ. iij. Ma
gna eſt velut mare ꝯtritio tua: quis medebit tui. q. d. nullus ni
ſi ad eum redeas a quo receſſeras. Et ecce ſtat retro ſecꝰ pedes
dñi. Cuius ꝯtritio tāta fuit vt fuſis lachrymis pedes ſaluatoris
irrigauit. vñ potuit dicere cuȝ pš. Cor cōtritū ⁊ humiliatū. Ve
re nō deſpicit ſed reſpicit Eſa. . Recogitabo tibi oēs annos
ſuos: in amaritudine aīe ſue cogitauit qd fecit ⁊c̄. Quia dicit
Augꝰ. Ex inter oēs tribulationes aīe non eſt maior q̄ȝ tribulatio
peccatoruȝ. De tertio Luc. v. dicit Lachrymis cepit rigare pe/
des eꝰ ⁊ capillꝭ terſit: ⁊ oſculata eſt pedes eiꝰ. Quid ergo d̄ aliȷs
mēbris fecit quādo capillis nō pepcit: bene ergo lintheū habuiſ
ſe ad tergendū: ſeq iuxta cōſiliū aplī fecit Ro. vj. Sicuit exhibu
iſtis membra vr̄a ſeruire imundicie ſt iniquiti ad iniquitatē: ita
nūc exhibete mēbra vr̄a ſeruire iuſticie in ſanctificationē. Pro/
pter hoc ergo multiplicia ſatiffactionis ſigna a dñō audire me/
ruit. Remittunt ei peccata multa: vade in pace. Q q̄ȝ plenarie
ſatiffecit, que poſt aſcenſionem. xxx. annis in heremo ſolitaria
manſit.

Sermo Secūdus vnde ſupra

Stans retro ſecꝰ pedes dñi Lu. vij.
Nō q̄ beata maria ma/
gdalena tribꝰ vicibus legit dñō aſtitiſſe: viȝ Ad pe
des: ad crucē: ⁊ ad monumētū. Primo quo ad ſtatū
penitētiū: ſcd̄o q̄ ad ſtatū ꝓficiētiū: tertio q̄ ad ſtatū ꝑficiētium.
De pmo h. Stās retro ſecꝰ pedes dñi. Stetit eñ pata ſeruire q̄
iacēdo ſepe offenderat. Stetit retro ꝓpt verecūdiā. vñ Eſdre.
viij. Dñe cōfundor ⁊ erubeſco leuare faciē meā ad te. qm̄ iniqui
tates mltiplicate ſūt ſup capita nr̄a: ⁊ delicta nr̄a venerūt vſq;
ad celū. Secꝰ ꝓpt cōfidentiā. pš. Bonū eſt ꝯfidere in dño. Ve
re multū cōfidebat q̄ tā ꝓpe ſtabat. quia bonus dñs ſperantibꝰ
in ſe Threñ. iij. vnde ait dñs Eſa. lxij. Non vocaberis vltra de
relicta: ſic nec iſta. Stetit ergo maria tanq̄ȝ ad fontem miſericor
die in domo ſimonis leproſi: ⁊ tm̄ fodit q̄ ipſa impetrauit aquā
compunctionis imo remiſſionis. vnde audire meruit. Remittū
tur ei peccata multa: quoniam dilexit multuȝ. De ſecūdo Joh.
xviij. Stabat iuxta crucē ieſu mater eius ⁊ maria magdalena: ⁊

hoc vt haberet intuitionē ⁊ formationē. Siquidē intuitionē q̄/
rebat ab hoste antiq̄ qui dudū eā possederat Job. xvij. Libera
me ⁊ pone me iuxta te: ⁊ cuiusuis manꝰ pugnet ꝯtra me. i. plena
tua ꝓtectio. Si latro in xp̄i cruce tuitionem inuenit: multo foꝛ/
tiꝰ maria q̄ multū an̄ penituit. vn̄ cū p̄s. petiuit dicēs: Sub vm/
bꝛa alaꝝ tuaꝝ ꝓtege me: a facie ipioꝝ qui me afflixerūt. Multi
em̄ erāt impij qui eā diu afflixerāt: qꝛ septē demonia. Itē stabat
iuxta crucē ad infoꝛmationē: ibi em̄ erat exēplar oīm ꝟtutū ⁊ cō
sūmatio. Vn̄ ergo dn̄s ait pēdēs in cruce Joh. xix. Cōsūm ... ē
Ibi em̄ oīa ꝯsūmata erāt q̄ ad suā ꝑtinebāt passionē ⁊ nr̄azi foꝛ/
mationē: imo ⁊ redēptionē. Multū ergo infoꝛmati sumꝰ ad cru
cē dn̄i maxie ꝓficiēdo in ꝟtutibꝰ. De tertio Joh. xx. maria sta/
bat ad monumētū foꝛis ploꝛās: ⁊ h̊ ad ꝯsolationē ⁊ dei visionē
Siquidē magna fuit ꝯsolatio marie videre angelos cuz adhuc
videre dn̄m nō meruit. Mulier inquiūt q̄d ploꝛas. q. d. quē q̄/
ris: Surrexit nō ē h̄. Vere magna ꝯsolatio nō solū marie: ꝫ etiā
oībꝰ fidelibꝰ xp̄i resurrectio: qꝛ sicut xp̄s resurrexit ⁊ nos resur
gemꝰ: ⁊ ad p̄miū recipiēdum sicut dꝛ. j. Coꝝ. xij. Magna ergo
cōsolatio eiꝰ qꝛ vidit angelos q̄s nec petrus nec Johēs videre
meruerūt. Propt̄ qd̄ dꝛ Joh. xxj. Abierūt ergo discipuli ad se/
metip̄os. Maria aūt stabat ad monumentū foꝛis ploꝛās: vn̄ fa
cta ē ei magna ꝯsolatio: qꝛ p̄ma oīm videre meruit dn̄m Mar.
vlt̄. Surgēs iesūs mane p̄ma sabbati: apꝑuit p̄mo marie mag/
dalene: h̊ ꝓpt̄ ardoꝛē dilectiōis: ⁊ ꝑseuerātiā inq̄sitionis. vnde
Gregꝰ. suꝑ illo ꝟbo Joh. xxj. Dū ergo fleret inclinauit se ⁊ pꝛo
spexit in monūmētū: ⁊ ꝙ semel aspexisse nō sufficit: qꝛ vis amo/
ris intētionē multiplicat inquisitiōis. Plus ibi. Surgēs ih̄s.

Sermo Tertius vnde supꝛa

Lachꝛymis cepit rigare pedes eiꝰ Lu.
vij. Nō ꝙ btā maria mag/
dalena tripliciť lachꝛymas fudit. s. De pctōꝝ cōmis/
sione: lazari tumulatione: ⁊ in dn̄i resurgētis absen/
tatione. Prime lachꝛyme fuerūt cōtritiōis: scd̄e cōpassionis: ter
tie dilectionis. De p̄mo Luc. vij. Stās retro secꝰ pedes dn̄i la/
chꝛymis cepit rigare pedes eiꝰ. O quāte efficacie fuerūt iste la/
chꝛyme: qꝛ oēm maculā abluerūt. Chꝛysosto. Nihil ita ꝯgluti/

…mit deo ſicut p…nitētis lachryme. Ber. O hūilis lachry-
Plus ibi. Mulierē fortē circa ſīm. ⁊ ibi. Flauit ſpūs tuus:
⁊ operuit eos mare mēb. ſ. De ſcdo Joh. xi. Dn̄e ait maria ſi h
fuiſſes frat̄ meꝰ nō eſſet mortuꝰ. Et infra. Jeſus autem vt vidit
eam plorantem fremuit ſpū: ⁊ turbauit ſemetipſum ⁊ lachry-
matꝰ ē. Ecce quāte efficacie fuerunt lachryme ille q̄ ad tāta ⁊ ad
talia xp̄m deducebāt. vn̄ dicit Hiero. Nō fleuit dn̄s mortuū la-
zaruz: ſ vt recidiuiuū cōpatiēs illi ad p̄ſentis vite miſeriā reuer-
ſu… Ecce maria cōpatit̄ tanq̄ȝ fratri: ieſus ſimilit̄ cōpatit̄ tanq̄ȝ
creature. Ecce plorat miſera: plorat ⁊ miſericordia: nō ſolū autē
plorās maria dn̄m ꝓuocabat ad lachrymarū cōpaſſionē: ſed ad
mortui reſuſcitationē. vn̄ ait: Lazare veni foras. Plꝰ ibi. Mor-
tuus. mēb. ij. in fine. De tertio Joh. xxiiij. Stabat ad monumē-
tum foris plorās: ⁊ h ex dilectione. quē enī priꝰ plorabat defun-
ctuz mō plorat ſublatū. Vere nihil ei ſapiebat niſi diligere ⁊ dul-
citer flere. vn̄ ait ei dn̄s. Mulier quid ploras quē queris? O ſi
eſſet nob dolor d xp̄i abſentia q̄rueremꝰ eū vtiq̄ȝ cū diligētia: imo
plāgeremꝰ ex triſticia. ibi. Querere. ⁊ ibi. Triſticia.

Sermo Quartus vnde ſupra

Hic ſi eſſet ꝓpheta ſciret vtiq̄ȝ q̄ ⁊ q̄lis eēt mulier q̄ tāgit eū: q꞉ peccatrix eſt. Luc. vij. Nota q̄ q̄ttuor habuit maria madale-
na validiſſimos ꝯdictores cōtra ſe murmurātes: vicȝ
phariſeū marthā: iudā: ⁊ diſcipulos vniūſos. Primꝰ murmu-
rat in lachrymatiōe: ſecūdus in verbi dei auditiōe: tertiꝰ in vngē-
ti effuſione: quartus in ſepulture p̄paratione. De p̄mo hic. Vi-
dens aūt phariſeꝰ qui vocauerat eū ait intra ſe dicēs: Hic ſi eēt
ꝓpha ſciret vtiq̄ȝ ⁊c. Interl. Quē edicit rep̄hēdit: q꞉ ſubuenit.
O iniqua rep̄henſio. Sic illi qui dicebant Mat. xx. Pares il-
los nob feciſti qui portauimꝰ pōdus diei ⁊ eſtus. Tales impu-
gnāt dei miſcdiaȝ miſeris iuidētes. Plus ibi. Mulierē fortem
q̄s iueniet circa ſcdam mēb. ſ. Hūc aūt phariſeū mltiplr̄ rep̄hē-
dit ⁊ mariā p ꝯſequēs cōmēdauit. Duo inq̄t debitores erāt cui-
dam feneratori ⁊c. Vides inquit hāc mulierē. Intraui in domū
tuaȝ aquā pedibꝰ meis nō dediſti. Hec aūt ex quo intrauit non
ceſſauit lachrymis pedes meos rigare. De ſecūdo Lu. iiij. Do-

mine non eſt tibi cure ꝙ ſoror mea reliquit me ſolam miniſtrare
Vere cura eſt de omnibus ſcilicȝ actiuis ꝛ paſſiuis. ps̄. Cogno
ui omnia volatilia celi. i. contemplationes: ꝛ pulchritudo agri
mecum eſt: id eſt actiui qui agrum terreſtrem colunt: quorum
vnum ſine altero eſſe non poteſt. Nam excuſando mariam ait:
Martha martha ſollicita es ꝛ turbaris erga plurima. Ma/
ria optimam partem elegit que non auferetur ab ea: ſcȝ ſoli deo
adherere. Siquidem bona eſt actiua: melior cōtēplatiua. Iſta
bona que deum paſcit: illa melior que a deo paſcitur. Iſtam cō
mendat dominꝰ Mat. xj. vbi dicit. Venite benedicti pr̄is mei
ꝛc̄. Eſuriui eñ ꝛ dediſtis mihi manducare. Et Matth. x. Qui
vos recipit me recipit. Iſtam cōmendat ſuper illam cum dicit:
Maria optimā partez elegit: ſcȝ chriſtū quo habito omnia ha/
bentur. De tertio Joh. xij. ait iudas. Quare hoc vngentū non
vendidit. ccc. denarijs ꝛ dat egenis? Sed iſte miſer egenis ſb/
traxit ꝛ ſibi reſeruauit: quia fur erat ꝛ loculos habebat. O miſe
ra ꝛ dānabilis ꝓprietas que auaricie ſtuduit egenis ſubtraxit:
ꝛ dominū vendidit. Propter qd̄ laqueo ſe ſuſpendit. vnd̄ dn̄s
excuſando mariā ait: Pauperes ſemꝑ habetis vobiſcū: me au/
tez nō ſemꝑ habebitis vobiſcū: ꝛ cū volueritis poteſtis illis be
nefacere: me aūt nō ſemꝑ habetis. Piuȝ eſt paupibus erogare
ſed impiū alienū contra ſalutem cōgregare. vnde Matth. viij.
Quid prodeſt hoi ſi mundū vniuerſum lucret: aīe vero ſue de/
trimentū patiat. Aut quā dabit homo cōmutationē ꝓ aīa ſua.
De quarto Mat. xxvj. Videntes aūt diſcipuli indignati ſunt
dicētes: Vt quid perditio hec? potuit eñ illud venundari mul/
tum ꝛ dari pauperibꝰ ꝛ fremebant in eam. O quotiēs indigna
tur homo de alicuius gratitudine ſiue gratia. Si eñ quis gratꝰ
ꝛ acceptus eſt dn̄o. ſ. alij pſequunt eū. Ad mariaȝ eñ dn̄s ſepe
declinauit ꝛ māſit: ꝛ cuȝ ea cenauit ꝛ facta ē cōmendatio. Quid
inquit moleſti eſtis huic mulieri: opus bonū opata eſt i me: mit
tens eñ vngētū hoc in caput meū ad ſepeliendū me fecit. Ecce
quomodo amabat eam.

Sermo Quintus vnde ſupra

ET cognouit quia ieſus accubuiſſet in
domo ſimōis leproſi: at/

tulit alabaſtrũ vngẽti Luc. vij. Nõ ꝙ beata maria magdalena
dño ſedenti ad cõuiuium ſex attulit ſpũalia fercula cuȝ vngento
quibus ferculis dñm laute cibauit: dicit em̃ Ber. Lib⁹ ei⁹ eſt pe
nitẽtia mea: cibus eius eſt ſalus mea. Sunt autez fercula marie
ppꝛie egritudinis recognitio: ſalubris. ſ. cõfuſio: excellẽtiſſima
humiliatio: lachrymoſa ꝯtritio: plenaria ſatiſfactio: ⁊ vehemẽs
xpi dilectio. De primo dicit̃ hic: vt cognouit ꝙ ieſus accubuiſ/
ſet. Quia ergo ꝯgnouit egritudinẽ. ſ. mox queſiuit medelã. Au/
guſti. Nouit quãto morbo laborauit: ⁊ illũ ad ſanandũ idoneũ
eſſe ad quem venit. Acceſſit imunda ⁊ redijt mundata: Acceſſit
egra ⁊ redijt ſana. O quot ſunt qui non ſolum vna infirmitate:
vel vno laborant vulnere: ⁊ tamẽ non cognoſcunt. Aliorũ vul
nera vident ⁊ conſiderant: ⁊ ſua quandoq̈ non attendunt. Sic
phariſeus iſte vulnera marie. vnde dicit̃ Luc. vj. Qui vides fe
ſtucã in oculo fratris tui: trabem in oculo tuo non vides? Quo
aũt cognouit maria. ſ. ꝙ periculoſa fuit ei⁹ egritudo. Propt̃ qð
ſtatiȝ vt cognouit ꝙ ieſus accubuit venit. Itẽ quia notoria fuit
eius infirmitas ideo publice venit in conuiuiũ nec erubuit. Sed
heu aliqui erubeſcunt vni ſacerdoti ſemel confiteri. ibi. Cõuer/
timini. Cognouit ergo maria ꝙ fecit ⁊ voluit moderare quid fa
ceret. De ſecundo require. Mulierez fortem quis inueniet cir/
ca ſecundũ principale meb̃. j. De tertio ibi. Secus pedes domi
ni non ad caput. Multũ em̃ ſe humiliauit: qꝛ magnã infirmita/
tem ſuã eſſe cognouit. O q̃ȝ infirma fuit que nõ ſolum ſeptez vi
tia mortalia: ſed etiã ſeptem demonia habuit. Sed vt ad pedes
dñi humilit̃ acceſſit oĩs malignus ſpũs ab ipſa receſſit Abac. iij
Egrediet̃ diabolus pedes eius. vnde qꝛ ſanitatẽ ad pedes dñi
accepit: nunq̃ȝ ð ipſis obliuiſci potuit: quapropter ipos lachry/
mis rigauit: capillis terſit oſculata eſt ⁊ vnxit. Martha mini/
ſtrãte ad pedes domini ſedit. Lazaro fratre eius mortuo ad pe
des eius corruit in reſurrectione eius pedes peruoluta tenuit.
De q̃rto ibi. Lachrymis cepit rigare pedes ei⁹. meb̃. j. De q̃nto
ibi. Capillis capitis ſui terſit. ibi. Mulierẽ fortem. meb̃. iij. De
ſexto ibi. Oſculabat̃ pedes eius. Oſculũ em̃ magne dilectionis
eſt ſignum: magnum ergo feruorẽ dilectionis domino oſtendit
quãdo diſcipulis a ſepulchro recedentib⁹ non receſſit. vnde etiã

am ipſi primo omniũ apparuit Prouerb. viij. Ego diligentes
me diligo. Et qui mane vigilauerint ad me iueniẽt me: imo ad/
huc plus meruit. Unde adiecit Luc. vij. Remittuntur ei pec/
cata multa.

In Aſſumptione Marie virginis

ET ſic in ſyon firmata ſum: ⁊ in ciui/
tate ſanctificata ſimili/
ter requieui Ecc. xiiij. Nota ꝙ ad pfectiões beate vir
ginis legim⁹ eam in vtero ſanctificatam: a ſpũſancto
obumbratã: virtutib⁹ cõfirmatã: ⁊ corpe ⁊ aĩa ſup ethera eleua
tam. De primo hic. In ciuitate ſanctificata ſimiliter requieui.
Scimus ꝙ hieremias in vtero ſanctificatus erat: quia prophe/
ta domini erat: vnde priuſq̄ formarem te ait dominus: in vte/
ro noui te: ⁊ anteq̄ de ventre exires ſanctificaui te. Ideo certe
quia prophetam in gentibus dedi te. Ipſe enim prophetando
de dñi aduentu ait: Nouũ faciet dñs ſuper terrã. Femina circũ
dabit viruz. Johes baptiſta in vtero ſanctificatus: q: baptiſta
dñi futur⁹ erat Luc. ij. Spũſancto replebit adhuc ex vtero ma
tris ſue. vñ dicit Mat. iij. Uenit ieſus a galilea in iordanez ad
iohãnẽ vt baptizaret ab eo. Quia licet ſanctificat⁹ in vtero: cõ/
uerſatus in heremo: tñ indignũ ſe reputãs phibebat euz dicẽs:
Ego a te debeo baptizari ⁊ tu venis ad me. Greg. In vtero ma
tris ſctificat⁹: a deo cõmendat⁹: in heremo cõuerſat⁹: non audet
tangere verticẽ dñi. Et tu peccator quõ non dico verticẽ ſed de
um ⁊ hoĩem in ergaſtulo tui corpis audes includere. O ii tales
moderni baptiſte pereũt. Beata aũt virgo ideo in vtero ſancti/
ficata fuit. q: mater filij dei futura erat. Et merito: q: domũ tuã
dñe decet ſanctitudo: ſanctificauit eñi tabernaculũ ſuum altiſſi/
mus pſonalit. Nam dicit in legenda ꝙ ioachim pñi marie ap/
paruit angelus annũcians ei de conceptu marie ⁊ ait: Spũſan/
cto replebit adhuc ex vtero matris ſue. Ber. Fuit pcul dubio
mater dñi ſancta anteq̄ nata. Maria autẽ non ſolũ in hac ſan/
ctificatione alios precellebat: ſed ⁊ puritate ſcz pphetas: patri/
archas: imo ⁊ ipos angelos iam beatificatos. vñ Ber. Que vt
angelica puritas marie puritate audeat comparari. Aug⁹. Ea
puritate nitebat qua ſub deo maior eſſe nequit. De ſecundo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Luc. ij. Spūſſanctus ſuperueniet in te: ⁊ virtus altiſſimi obumbrabit tibi. O qꝫ glorioſum erat illud pallium quo eam obumbrante cum turbata eſſet in ſermone angeli recepit conſolatorē. Ipſe enim ſpiritusſanctus eſt conſolator optimus. Paraclitus enim idem eſt ꝙ conſolator Sap. xij. O qꝫ bonus ⁊ ſuauis eſt ſpiritus tuꝰ in nobis. Glō. Amor dei fons totius boni eſt. Spiritusſanctus etiam cor mundat vel mundum cōſeruat: alias nō inhabitat. Spiritus enim diſcipline effugiet victum. ⁊ non habitabit in corpore ſubdito peccatis Sap. j. Gregꝰ. Marie ſplē dorem pudicitie ꝓpriam ornans aīam: gratum deo habitaculū preparauit: quo etiam obumbrante marie vterū impregnauit Mat. j. Joſeph filius dauid noli timere accipere mariam coniugem tuam: quod enim in ea natum eſt de ſpiritusſancto eſt. O ſi ſpūſſanctꝰ nos obumbraret: vtiqꝫ deū in nobis naſci per ſuā gratiā efficeret. ¶ De tertio hic. Et ſic in ſyon firmata ſum. Scimus ꝙ ſampſon a domino nazareus. i. confitens eligitur: ab incētiuis alimētis prohibet̄: non tamen virtutibus dei gratia confirmat̄: imo per feminā infirmat̄ Judic. xiij Erit inquit nazareꝰ ab infantia ſcꝫ ex vtero matris ſue vſqꝫ ad diem mortis. Uinū ⁊ cicerā non bibet: ⁊ nouacula non aſcendet ſuper caput eius. Beata autē virgo adeo fuit gratia ⁊ virtutibꝰ firmata: ꝙ etiam venialiter peccare non poterat: quantum ad inclinationem ad peccatum. Fuit enim īmunis ab omni peccato. ibi. Poſtqꝫ impleti ſunt. membro. j. De quarto pō. Eleuata eſt magnificentia tua ſuper celos. O maria per quā ⁊ in qua mirabilia fecit. Lu. j. Quia fecit mihi magna qui potens eſt. Ibi. Sanctificamini. Eleuata autem fuit corpore ⁊ anima. Infra in ſequenti ſermone ⁊ alibi.

Sermo Secūdus vnde ſupra

QUe eſt iſta que progredit̄ quaſi aurora conſurgēs Cant. vj. In verbis iſtis tria notant̄ de beata virgine āmiratione digna: que ſunt Prerogatiua ſanctificatiōis: eminētia cōuerſationis: ⁊ excellētia glorificationis. Propt̄ primū aurore compat̄ duplici rōne. Propter ſecundū lune: ꝓpter tertiū ſoli. De p̄mo dr̄ ibi. Que ē iſta q̄ ꝓgredit̄ q̄ſi aurora ꝯſurgens.

Aurore compaꝛ̃ ꝓpter duo. ſ. Rõne naſcentis. Habuit eñ ꝓro
gatiuã ſanctificationis. vnde dicit̃ qui oꝛa cõſurgẽs. Sicut eñ
auroꝛa habẽ ortũ ꝛ diẽ ſalutis nũciat ꝛ grẽ. Sic maria habu/
it ꝓrogatiuã in ipſi⁹ natiuitate: ſup oẽs i vtero ſanctificatos. ibi
Cũ eſſet deſpõſata. circa ſcdam. Itẽ rõne aſcẽdentis: q2 aduẽt⁹
ipſius in celũ fuit quaſi dies noua. vnde Heſter. viij. Noua lu:
oꝛiri viſa eſt. Gaud iũ: honoꝛ ꝛ tripudiũ apud oẽs populoꝝ: ſcꝫ
ãgelos ꝛ ſanctos. ꝛ merito. Si eñ ſanct⁹ iohẽs baptiſta adhuc
infans exultauit in vtero matris ex preſentia hui⁹ lumis ibi a/
parentis. Quanto magis ciues celeſtes: qui reuelata facie hoc
lumen delectabile: ſcꝫ beatam virginẽ cõtemplant̃. Ber. Quo/
modo non dixiſſet cũ elizabeth. Unde nobis hoc vt veniat ma
ter domini ad nos. Que eſt iſta que pꝛogredit̃ quaſi auroꝛa cõ/
ſurgens. Auroꝛe hodie cõparat̃ maria ꝓpter tria. Auroꝛa eñ
eſt noctis terminus: lucis exoꝛdium: iubilus auiuꝫ. Hec fuerũt
in aſſumptione marie. Ipſa eſt eñ hodie finis noctis. i. penalita
tis. pꝛincipiuꝫ lucis. i. eterne claritatis. iubilus auiũ. i. angeloꝝ
qui hodie dulci iubilo iubilauerũt dicentes: Que eſt iſta que
De ſecundo ibi. Pulchꝛa vt luna. Et hoc pꝛopter eminentiam
conuerſationis. Si enim vitam eius ꝛ beatã conuerſationẽ in/
tueri volumus: inuenimus eam imunem ab omni peccato. ibi:
Poſtq̃ꝫ impleti ſunt. circa pꝛimuꝫ. Duplici autem ratione lune
comparat̃. ſcilꝫ ratione luminis percipiendi ſicut ꝛ cetere crea/
ture percipiũt. Chꝛiſtus eñ eſt lux vera que illuminat omnem
hoiem venientẽ in hũc mũdũ. Multo magis beatã virginẽ in=
terius illuminauit: adeo vt oim ſecretoꝝ xpi cognitionẽ ha[bu]/
iſſet. Quod patuit in nuptijs quãdo ꝑſcia quid fili⁹ facere v[ell]et
dixit miniſtris: Quecũq̃ꝫ dixerit vobis facite. Luna eñ dicit̃ qua
ſi luce nitẽs aliena nõ ꝓpꝛia. Itẽ rõne vicinitatis. Sicut eñ lu/
na iferioꝛ planeta ꝛ viciniioꝛ nobis ẽ. Sic maria ſup oẽs ſanctos
vicinioꝛ eſt pctõꝛib⁹ ꝛ ꝓnioꝛ ad intervellendũ. Ber. Ille ſile[a]t
laudes tuas ꝟgo beata: qui in neceſſitatib⁹ fideliter inuocatam
in vno ſenſerit defuiſſe. Idem. Si vis gratiaꝫ illam noueris eſſe
mariaꝫ. Illa oſtendit filio pectus ꝛ vbera. Filius vero patri la
tus ꝛ vulnera: ille exaudit in omnib⁹ pꝛo ſua reuerentia: mater
quicquit petit accipit ꝓ ſua decẽtia. Itẽ ratione claritatis quã

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

hodie accepit a vero ſole xp̄o quādo aſſūpta eſt in celum corpe
ꝛ aīa. Pulchra vt luna. Et hoc ꝑpter tria. Luna em̄ rorat: refri
gerat: ꝛ noctē illūminat. Que tria bn̄ficia hodie fluūt a btā ꝟgi/
ne. Fluit em̄ ab ipſa ros gratie pnitētibꝰ: refrigeriū cōſolatiōis
in tribulatiōe exiſtētibꝰ: lux miſericordie pctōribꝰ. De tertio ibi
Electa vt ſol: ꝛ hoc quo ad duplicē eiꝰ ſtatū. ſ. vie ꝛ patrie. Quo
ad ſtatū vie elegit eā ex omni carne vt ex ipſa naſceret: q2 nō in/
ueniebat ei adiutor ſimulis ſibi quo naſceretur: quia non iue
niabat ei adiutor ſimil̄ ſibi q̄ mediāte genꝰ liberaret. Eſt ergo ma
ria electa vt ſol. i. impaſſibilis a pctō. ibi. Poſtq̄ꝫ impleti ſunt cir
ca pn ū. [illegible] q̄ ad ſtatū patrie eſt electa vt ſol ꝑpter excellentiaꝫ
glorificationis. Ipſa em̄ eſt illa mulier de q̄ dr̄ Apoc. xij. Signuꝫ
magnuꝫ appuit in celo: mulier amicta ſole ꝛc̄. i. induta corpis ꝛ
aīe glorificatiōe. Q aūt glorificata ſit corpe ꝛ aīa dic̄ auctoritas
vt ibi. Signū magnū ꝛc̄. ps̄. Regina a dextris tuis in veſtimen
to deaurato. i. corpe glificato. Ber. Abſit vt illiꝰ virginei corpis
pars ſit cum verbo: ꝛ pars cum verme: vel nec in mundo locuſ
dignior virginalis vteri templo in quo dei filium maria ſuſcepit
nec i celo regali ſolio quo mariā hodie filiꝰ ſublimauit. Itē ratio
cōſentit. Nā rōnabile eſt vt maneat incorrupta corpe que man
ſit incorrupta mēte. Si em̄ vt dicit Hiero. ſup iohem. Q poſitꝰ
iohes euāgeliſta ad pr̄es. ſ. tā extraneꝰ a dolore mortis q̄ꝫ a cor/
ruptione mētis iuenit̄ alienū. Multo magis maria q̄ mundiſſi/
ma fuit creatura.

Sermo Tertius vnde ſupra

QUe eſt iſta q̄ deſcēdit de deſto Cant̄. viij.
In ꝟbis iſtis duo āmirari videt̄ an
geli q̄ ſūt: Vrē ꝟginis dignitas: ꝛ mūdi huiꝰ de q̄ ve
nit vilitas. Primū ibi. Que ē iſta. Glō. q̄ꝫ dig. Scdm ibi. Que
aſcēdit de deſerto. Glō. de infimis ad alta virtutū vel ad deuꝫ.
Circa pmū nō Q triplicē i maria mirant̄ angeli dignitatē. ſ. Vir
ginalē fecūdationē: dei ꝛ hoīs pturitiōeꝫ: ꝛ glioſaꝫ eiꝰ aſcenſio/
nem. De pmo Eſa. xj. Ecce ꝟgo cōcipiet āmiratiue. Plus ibi.
Sāctificami. mēb. ij. Magna ē dignitas ꝟginalis fecunditas.
vnde dicit̄ Luc. j. Bn̄dicta tu in mulieribꝰ. Plus ibi. Aue ma/
ria circa ſcdam. memb. iij. vnde de ipſa dicit̄ Cant̄. vij. Venter

tuus ſicut aceruus tritici propter fecunditatem: va[l]latus lilijs
ꝓpter multiplicẽ ipſius caſtitatẽ. Fuit eñ virgo mẽt[e]: corpore:
⁊ ꝓfeſſione. Ber. Marie priuilegiũ nõ dabit alteri. Item no/
luit maria maledictionẽ incurrere ⁊c̃. Item quid pulchrius ca/
ſtitate marie? ⁊c̃. De ſecundo Ecc̃. xliij. Vas ãmirabile opʼ ex
celſi. Bene maria dicit vas ãmirabile. ibi ſanctificamini. mẽb. ſ.
Magnũ eſt eñ virginitatẽ cum fecunditate habere: maius pa
rere deum. Berñ. Magnum eſt angelo vt ſit miniſter dei: ma/
ius maria meruit vt eſſet mater dei. vñ ipſa dicit. Ex hoc beatã
me dicẽt oẽs gnãtiões. De tertio dr̃ h ãmiratiue. Que eſt iſta q̃
aſcẽdit de deſerto: ⁊ h delitijs afflues. ſ. celeſtiũ gaudioꝝ. [...]
tota curia celeſtis ipã cũ gaudio ſuſcepit. Ber. Quis cogitare
ſufficit q̃ glioſe hodie mũdi dña ꝓceſſit: q̃te deuotionis affectu
tota i eiʼ occurſu ꝓceſſerit celeſtiũ legionũ multitudo: q̃ placido
vultu: q̃ ſerna facie: q̃ letis ãplexibʼ ſuſcepta eſt a filio: ⁊ exalta
ta ſup creaturas. vñ Cant. viij. Innixa ſup dilectũ ſuũ. O gau
diũ ſup gaudiũ: diu eñ ꝓpt dilectũ filiũ ſuũ i deſerto huiʼ mũdi. ſ.
ix. ãnis poſt aſcẽſionẽ filij mr̃ eiʼ ꝑmãſerat. h aũt a ſctã p[...]
factũ ẽ. Voluit eñ maria adhuc i corꝑe ꝓprijs viribʼ meritu iu/
ſticie elaborare licʒ de gr̃a haberet q mr̃ dei eẽt: ⁊ ſup choriſ an
geloꝝ eſſet honorãda. Voluit etiã filiʼ vt mr̃ ſua ſpãli honorifi/
cẽtia ſuſtineret quã in eiʼ aſcẽſione nõ habuiſſet. Satis eñ tũc an
geli circa dñi aſcẽſionẽ fuerãt occupati laudibʼ. Circa ſm nõ q
huiʼ mũdi vilitas ꝑ deſertũ ſignat. vñ dr̃. Que aſcendit de deſer/
to. i. de infimis ad alta. vñ multũ mirabant ãgeli q tã ſancta tã
digna: ⁊ i tãtis delitijs d h vili deſerto aſcẽdere potuit: cũ plurimi
hinc aſcẽdãt ⁊ pleni miſerijs. Valde eñ mirabile eſſet ſi nobis le
vinũ de illa terra adduceret que ſterilis ⁊ arida eſt ⁊ vbi nõ cre
ſcit. Quid eñ eſt deſertuʒ niſi locus aridus ⁊ inutilis: horridus
et inhabitabilis. Teſte moyſi qui diu habitauerat in deſerto.
Deut. xxxij. Inuenit inquit eum in terra deſerta ⁊ in loco horro
ris ⁊ vaſte ſolitudinis. Eſt enim mundus locus aridus: quia
nec poteſt ſedare ſitim ſe diligentium. Quo oculus non ſatia/
tur viſu quo ad appetitum temporaliũ. Quo contra beata vir/
go paupercula fuit. Ibi. Aue gratia plena. Incultus propter
virtutuʒ paucitatem. pſ. Omnes declinauerunt ſimul inutiles

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

facti ſunt. Quo contra beata virgo deuotioni ⁊ virtutibus in/
ſiſtebat. Horridus propter multitudinē beſtiarum .i. vitiorum
Oſee .x. Maledictum ⁊ mendacium inundauerunt. Quo con
tra maria imunis fuit ab omni peccato. Ibi. Poſtꝙ impleti .cir
ca primū Inhabitabilis eſt propter quod in eo non eſt manen/
dum ſed tranſeundū ſm Apoſtolū. Non habemus hic manētē
ciuitatē: ſed peregrini ſumus ꝟ multi in hoc deſerto ſibi faciunt
zelum quaſi ſemꝑ hic mãſuri. Quo contra beata virgo mundū
pro veſte habuit: qꝛ in eo manere noluit. vnde cōtinue pennis
virtutū aſcēdebat d̄ deſerto in celū. vnde cãtauit hodie eccleſia
Uidi ſpecioſam ſicut colūbã aſſumptã: ⁊ hoc pennis virtutuꝫ.
Per Aduocatã premiſit pegrinatio noſtra q̄ tanꝙ iudicis mr̄
⁊ mr̄ miſcdie ſupplicit̄ ⁊ efficacit̄ ſalutiſ nr̄e negocia ꝑtractabat

Sermo Quartus vnde ſupra

Aſtitit regina a dextris tuis in ve/
ſtitu deaurato cū va/
rietate. pſ̄. In verbis iſtis beata virgo a trib⁹ cōmē/
datur. ſcꝫ A dignitatis preeminētia: ab aſſumptiōis
gloria: ⁊ a iocunde ſocietatis copia. Primuꝫ ibi. Aſtitit regina.
Secundum ibi. In veſtitu deaurato. Tertium ibi. Circūdata
varietate. Circa primuꝫ nota ꝙ dignitas marie ex tribus oſten
ditur: ſcꝫ Ex contēplationis felicitate. Ibi. Aſtitit. Sūma autē
beatitudo ſanctorū eſt contēplatio deitatis. In cuius ſignū ait
regina auſtri ad ſalomonē. Reg. x. Beati viri ⁊ beati ſerui tui
qui ſtant coram te ſemper Ioh. xvij. Hec eſt vita eterna vt co/
gnoſcant te ſolum verum deum ⁊ queꝫ miſiſti ieſum xp̄m. Sed
penſandum eſt ꝙ beata virgo aſtitit filio iam nato curaꝫ gerens
eius neceſſitati. ſ. vnde pannis eum inuoluit. Aſtitit etiã ei quan
do ſm legem ip̄m in tēplo obtulit. Aſtitit inſuꝑ morienti partē
ferēs paſſiōis Ioh. xvj. Stabat iuxta crucē Luc. ij. Tuã ipſius
aïaꝫ pertrãſibit gladi⁹. ſ. dn̄ice paſſiōiſ. glō. Aſtitit maria hodie
filio regnanti nunc ꝑticeps ſue conſolatiōis: ſicut em̄ ꝑticeps fu
it doloris: ſic ⁊ nunc cōſolationis. Qđ bene figuratū eſt in ber/
ſabee que primo multū anguſtiata fuit in ſalomone filio eius an
teꝙ intronizaret̄. vnde ait ad dauid. iij. Reg. j. Dn̄e mi rex tu iu
raſti per dn̄m deū tuum ancille tue. Salomō filius tuus regna

bit poſt me: ⁊ ipſe ſedebit in ſolio meo Luc̄.j. Dabit illi dn̄s de/
us ſedem patris eius. Itē ex dignitatis auctoritate. ibi. Regna
bit. Hec eſt heſter quā rex aſſuerus adamauit ſup omnes muli/
eres: ⁊ poſuit hodie diadema regni ſui ſuper caput eius. Hec ē
corona de qua dicit̄ Apoc̄. xij. In capite eius corona ſtellaruꝫ
xij. Itē ex beatitudinis imēſitate. ibi. A dextris tuis. Sicut em̄
filius dr̄ ſedere a dextris patris. i. in potiorib⁹ bonis. Sic mater
ei⁹ a dextris filij dr̄ aſtare: qr̄ eſt in potiorib⁹ bonis ei⁹: vt ei n[illegible]
lus in gratia adequat̄. vnde dr̄. iij. Reg. ij. ꝙ in aduentu ber/
bee ſurrexit rex ſalomon: ⁊ poſitus eſt thronus matri regis: ⁊ ſe
dit ad dexterā eius. Circa ſecundū nota ꝙ maria cōmendat̄ ab
aſſumptionis gloria cum dicit̄. In veſtitu deaurato. Dicit̄ cor/
pus marie veſtimētū: qr̄ aīam tegit ſicut veſtimentū tegit corp⁹
Hoc autē veſtimentū per naturā terrenū fuit: in aſſumptiōe de/
auratū. i. glorificatū: quia dicit̄ Apoc̄. xij. Mulier amicta ſole.
Vere ſalomon in oī gloria ſua ſic nō fuit veſtit⁹. Quā gloriā ip/
ſe dn̄s oſtēdit in monte tabor: qn̄ reſplenduit facies ei⁹ ſicut ſol.
Et eandē gloriam ꝓmiſit ſuis fidelibus dicens: Fulgebunt iu/
ſti ſicut ſol. Circa tertium nota ꝙ maria cōmendat̄ a iocunde ſo
cietatis copia. Ibi. Circūdata varietate. Dicit em̄ Hildefonſus
ꝙ hac ſacra virgine d̄ hoc ſeculo migrāte: ipa hora ſibi affuerūt
apl'i de diuſis mūdi ꝑtib⁹ cōgregati. In celeſti aūt patria circū/
data fuit varietate angeloꝝ ⁊ ſctōꝝ. Quod ſignatū eſt. ij. Reg.
vij. vbi dr̄ ꝙ in deductione arche fuerunt cū dauid ſeptē chori
ſcꝫ angeli: patriarche: ꝓphete: apl'i: martyres: cōfeſſores: ⁊ vir/
gines. vn̄ cantat eccl'ia. Circūdabāt eā flores roſarū ⁊ lilia ꝯual
lium: quorū ꝓceſſionē in deductione arche hodie mater eccleſia
repreſentat.

In Natiuitate beate virginis

Gredietur virga de radice ieſſe et flos
de radice eius aſcēdet Eſa.
xj. Nota ꝙ inuenim⁹ beatam virgineꝫ Egreſſam: ꝓ
greſſam: ⁊ ingreſſaꝫ. Primo quo ad natiuitatis ſcīfi
cationē. Scd̄o quo ad beatā cōuerſationē. Tertio quo ad ꝑfis
ꝑcreationē. Quarto ad corpis glorificationē. De p̄mo ħ. Egre
diet̄ virga de radice ieſſe. Hoc dicit ꝓpheta ad laudē btē virg

nis. ſ. naſcētis puritatē. Egredietᷓ virga. Glō. cui nullus frutex
adheſit. Virga enī ſine curuitate naſcitur ⁊ ira. Sic beata vgo
ſmunis fuit ab omni pctō: nec etiā de radice contraxit originale
Ber. Fuit procul dubio ⁊c̄. Itē generis nobilitatē: ibi. De ra/
dice ieſſe. vnde in euangelio hodierno tā patriarche q̄ʒ reges: et
plures ad honorē natiuitatis enumerātur. Item xp̄i ſm carna
lem natiuitatē. ibi. Flos ď radice eius aſcendet. Glō. ibi chriſt⁹
flos virtutum: corona angelorum: ſertum electorum. vnde ipſe
e Cant. ij. Ego flos campi ⁊ lilium conualliū. Glō. decus mū
di: gloria humiliū: virginitatis integritas: de inculta ortus ter/
ra. ſ. maria. Ibi. Deus aliqua. De ſecundo Cant. vij. Que eſt
iſta que progreditᷓ quaſi aurora conſurgens: innuitur in tribus
hic comparabilis beata virgo. Aurora enim que rubicunda eſt
ſignat mentis martyrium Luc. ij. Tuam ipſius animam per/
tranſibit gladius: id eſt dolor dominice paſſionis. Aliorū enim
martyrium paſſio fuit in corpore: marie autē in anima: ⁊ ideo ve
hementior. vnde roſeo colore qui ī rubore eſt patiētiā deſignat
vn̄ roſe cōparatᷓ Eccē. xxiiij. Quaſi plātatio roſe in hiericho. Lu
na que frigida eſt incōpabile illiū caſtitatis deſignat. Ber. Que
vel angelica puritas ⁊c̄. vn̄ cedro que iputribilis eſt cōparatur
Quaſi cedrus inq̄t exaltata ſū in libano. Sol qui fons ē caloris
inuit charitatis ſiue affectiōis ipſi⁹ incēdiū. Vn̄ p rubū ardētem
deſignatᷓ. ibi. Dabit ipe dn̄s vob ſignū. meb. iij. De tertio Pro
uerb. vltᷓ. Multe filie cōgregauerunt diuitias: tu ſupergreſſa es
vniuerſas: ⁊ hoc in prolis procreatione. Vere enim multe filie
congregauerūt diuitias. Quedam virginitatis que eſt magn⁹
theſaurus Ecc̄. xxij. Non eſt digna ponderatio anime contine/
tis. Quedam fecunditatis vt matres. Pro magnis enī diuitijs
cōputāt matres ortū prolis. Exemplū in anna matre ſamuel. j.
Reg. ij. In anna vxore thobie q̄ diuitias cōputabat q̄ videbat
filiū ſuū. Sed btā vgo ſupgreſſa eſt vniuerſas. Quid fecit: dei
tatē habuit: ⁊ vgialē pudicitiā nō amiſit. Fuit enī vgo mēte cor
pore ⁊ pfeſſiōe. De q̄rto heſt. xij. Induta ē heſter glīa ſua: ⁊ in
greſſa cūcta p ordinē oſtia ſtetit ꝯ regē vbi ſedebat ī ſolio regni
ſui. Indumētuʒ glīe fuit glorificatio corpis marie. vn̄ dr Apoc.
xij. Mulier amicta ſole. oſtia que per ordinem ingreſſa eſt ſunt

ſeptē chori ſiue mãſiões ſctõꝝ ãgeloꝝ: pꝛiarchaꝝ ⁊c̃. Hos per oꝛdinē trãſiuit: q2 locū ſibi ꝯgruū ad manēdū nō īuenit. vñ audi re meruit illō Luc̃. xiiij. Aſcēde ſupi⁹ ⁊ erit tibi glīa. Hec ē regi na ſaba q̃ vt dr. iiij. Reg. x. Ingreſſa eſt hierlm cuz multo comi tatu. ſ. angeloꝝ ⁊ ſanctoꝝ ad regē ſalomonē. i. xpm.

Sermo Secundus vnde ſupra

Noua lux oꝛiri viſa eſt: gaudiū: honoꝛ: tripudiū apud oēs pplos Heſt. viij. In vbis iſtis magnificaꝛ hodierna ſolēnitas tripliciꝛ: vicz Ex pte ſolēnitatis q2 noua: ex pte nãcẽtis q2 lux: ex pte vtilitatis q2 gaudiū: honoꝛ: ⁊ tripudiuz. Circa pmū nō q ſolēnitas hodierna noua dr triplici rōne. ſ. Rōne ſanctitatis: q2 oꝛtus marie fuit ſanct⁹. Ber. Fuit pcul dubio ⁊c̃. vñ Luc̃. ij. Spūſſanct⁹ ſupueniet in te. vnde ⁊ angelus ait ad ioachim patrē marie. Spūſancto repleta adhuc ex vtero mrīs ſue Plus ibi. Cū eſſet deſpōſata. circa ſecundã. Item ratione reuelationis ſicut patet. Quoniã reuelata fuit cuidã heremite p angelos qui ipſa die marie decãtabãt. Gloꝛia in exceiſis deo Et ſ anteq̃ꝫ celebꝛis eſſet illa dies. Et ideo dicitur ꝙ hodie noua lux oꝛiri viſa eſt. i. celit⁹ manifeſtata. Itē rōne celebꝛationis: q2 hodie ab eccleſia ſolenniꝛ celebꝛaꝛ. Ber. Merito eius natiuitatē celebꝛam⁹ q̃ non filia ire ſed gratie naſciꝛ. Et hoc quantū ad oꝛiginale peccatū. Trium tantū natiuitas celebꝛaꝛ: ſcz Chꝛiſti: marie: ⁊ iohãnis baptiſte. Iſti fuerūt ſanctificati: ⁊ ideo filij gratie: alij oēs filij ire naſcunꝛ. Circa ſecundū nota ꝙ beata virgo lux dr: q2 per triplex gloꝛioſuz lumē deſignaꝛ. ſ. Per lumē auroꝛe: lune: ⁊ ſolis ibi. Que eſt iſta q̃ pgrediꝛ q̃ſi auroꝛa: ⁊ ibi. Egrediꝛ virga. Circa tertiū nota. Utilitas natiuitatis marie vbi dicitur. Gaudiū: honoꝛ: tripudiū apud oēs hoīes. ſ. celeſtes: ⁊ terreſtres. Gaudiū habēt angeli in celo de feſto hodierno: imo in gere vt dictū ē. Gaudiū etiã habēt hoīes in terris: q2 illa que digna habita eſt fieri mater dei hodie nata eſt.

Sermo Tertius vnde ſupꝛa

Liber generatiōis ieſu xpi filij dauid: filij abꝛaam Mat. j. In vbis iſtis beata virgo cōmēdaꝛ a tribus: vicz A dignitatē compationis:

a ſublimitate generationis: a nobilitate ꝓpagatiōis. Primũ ibi
Liber. Secundũ ibi. Generatiōis ieſu xp̄i. Tertiũ ibi. Filij da/
uid ꝛc. qui multi ſunt numero. Circa primũ nota ꝙ beata ꝟgo
compaꝛ libro triplici ratione. ſ. Monimenti: teſtamēti: ꝛ docu/
menti. Primũ quo ad diuine clementie recordationē. Secũduz
quo ad eterne glorie poſſeſſionē. Tertium quo ad virtutũ infor
mationē. De primo Exo. xvij. Scribe hoc monimentũ in libro
Maria eñ eſt liber monimenti. i. monens mētem filij ad clemē
tiam ꝛ pietatem. vnde Ber. Per te clamamus ad filiũ: vt nos
per te ſuſcipiat: qui per te datus eſt nobis. Idem. O homo ſe/
curum habes acceſſum ꝛc. De ſecundo Hiere. xxxij. Accepi li/
brum poſſeſſionis ſignatũ. Ipſum eñ in neceſſitate vltima con/
ſtitutus dñs humano generi tanꝗ̃ librum in teſtamentũ eternũ
glorie reliquit. In cuius ſignum ait diſcipulo: Ecce mater tua.
vnde ipſa in epiſtola hodierna dicit Ego mater ꝛc. Oſtendens
filijs ſuis non aliter poſſe percipe eterne vite poſſeſſionē ꝗ̃ per
ipſam. vnde dicit: In me omnis gratia vite ꝛ veritatis. Glō.
Preſentis ꝛ future in me omnis ſpes vite ꝛ virtutis. De tertio
Eſa. xxix. Dabiꝛ liber neſciēti lr̄as: diceꝛ ꝙ ei lege librũ iſtũ. In
hoc libro inuenim⁹ per qd̄ informemur: vicȝ humilitatez: fidei
plenitudinē: patientiã: pietatē: caſtitatē. Item docet ſcientiã na
turalem per humilitatē: rõnalē per pauptatē: moralē per chari
tatem. ibi venire. Vi. vlt. Circa ſcundũ nota ꝙ btã virgo tripli
citer ſublimaꝛ. ſ. per ſue natiuitatis ſctificationē: xp̄i generatio/
nem: ꝛ ꝑ nobiliũ ꝓpagationē. De p̄mo ibi. Noua lux. De ſcd̄o
ibi. Liber generatiōis ieſu xp̄i. Glō. ſ. ſaluatoris geniti. O quã
ta marie ſublimitas cũ deſcendit eternitas ad imortalitatē: glo/
ria ad ignobilitatē: maieſtas ad humilitatē: virt⁹ oīa faciens ad
infirmitatē. vnde dr̄ Ioh. j. In principio erat verbũ: ꝛ verbuz
erat apud deũ: ꝛ de⁹ erat verbũ Oia ꝑ ip̄m facta ſunt. Illud in
quam ineffabile verbũ caro factũ eſt ex ipſa ꝓdijt: ꝛ habitauit
in nobis ibi. Vic aliqua. De tertio ibi. Filij dauid filij abraam.
vbi multi nobiles ꝛ p̄triarche enumeranꝛ. Et nõ ꝙ mathe⁹ hos
duos ſolos noīat: qꝛ ip̄os dñs elegit quoꝝ fili⁹ dr̄. Abrae eñ q̄
prius fuit patriarcha promiſſio facta eſt Gen̄. xij. In ſemini tuo
id eſt marie benedicētur omnes gētes. De dauid dicitur in ps̄.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Jurauit domin⁹ dauid veritatē: ⁊ non fruſtrabit̄ eum: eum de
fructu ventris ſui poſuit ſuper ſedem ſuam. In hac genealogia
duplices perſone noiant̄. ſ. Nobiles ⁊ rephenſibiles. Nobiles
quantū ad ſtatum ſeculi. ibi. Filij dauid filij abraam. Iſtorū glo
ria triplex eſt ibi. Gloriari. Sed beata virgo d̄ hac nobilitate ſe
non extulit ſed potius humiliauit. Unde in illa glorioſa ſaluta/
tione angelica reſpondit dicens: Ecce ancilla dn̄i. ibi. Cuz eſſet
deſpōſata. Itē ꝑſone rephēſibiles rōne pcti q̄s ſcriptura reꝑhē
dit. ſ. Thamar: raab: ⁊ berſabee. Iō dicit genealogia ſaluatoris
nullā ſanctaꝝ mulieꝝ aſſumi: ſ3 eas q̄s ſcriptura rephēdit q꞉ ꝓꝑ
pctōres venerat: ⁊ peccatricib⁹ naſcēs oim pctā deleuit: ⁊ vt di/
ſcerēt ſibi pctā patrū nō obeſſe. In cui⁹ ſignū maria mediatrix ē
int̄ filiū ⁊ pctōres. Nā pctis exigētib⁹ mr̄ dei fieri meruit.

De Angelis Sermo primus

Quis putas maior ē in regno celoꝝ Matth. xviij. Verba le
gunt̄ de angelis. In quorū cōmendatione tria notā
tur. Sunt eñ in angelis quedaz digna deſiderij affe
ctione. ſ. eorū premia. Primū ibi notat̄. Niſi conuerſi fueritis ⁊
efficiamini ſicut paruuli. Secundū ibi. Angeli eorū. ſ. hominuz
Tertium ibi. Semper videbunt faciem patris. Circa primū ſcꝫ
meritum angelorum. Nota ꝙ angeli paruulo compant̄ ꝓpte
quattuor: vicꝫ Propter ſui humilitatē: benignitatez: concordie
vnitatē: ⁊ omnimodā puritatem. De primo Apoc. viij. Omēs
angeli ſtabant in circuitu throni: ⁊ ceciderūt in facies ſuas ⁊ ad/
orauerunt deum. Quo hic dicit per que ꝓpendit̄ vera humili/
tas angelorū. quia ſtabant tanq̄ꝫ parati ad miniſtrandū: q꞉ om
nes ſunt ām iniſtratorij ſpūs: nō ſolū dn̄i regnātis in celo: ſed et
hoīm habitantiū in hoc exilio. Item ceciderūt in facies ſuas: ⁊
adorauerūt deum quod lucifer facere contempſit. Propter qd̄
hij humiliant̄ illi exaltant̄ Luc̄. xxij. Ois qui ſe exaltat hūiliabi
tur: ⁊ qui ſe hūiliat exaltabit̄ Eſa. xij. Quomodo cecidiſti luci/
fer qui mane oriebaris. Sic ergo āgeli ſunt ſicut ꝑuuli: q꞉ ea ſu/
perbia alijs eñ cadētib⁹ ꝑ ſupbiam hi ꝑſtiterūt ꝑ humilitatez.
Niſi ergo imitemur eos per hūilitatē: ⁊ efficiamur ꝑuuli nō in/
trabim⁹ in regnū celorum. De ſecundo Luc̄. xv. Gaudium eſt

angelis dei ſup vno peccatore penitētiā agente. O quāta beni-
gnitas ⁊ charitas. Ex gloriā quā habēt angeli nobis nō inuidēt ē
gaudēdo ſup penitētib⁹ ipaȝ eis optāt. Ber. Gaudēt angeli. vñ
benignitate ſua ꝓcedūt vſqȝ ad nos q̄ſi ad hāc gl̃iaȝ alliciētes: i-
mo libētiſſime deducētes ſic̄ pauprimū lazaꝝ. vñ ſic̄ puuli: ſic ⁊
angeli carēt inuidia. Niſi ergo eos imitemur in benignitate nō in
trabim⁹ in regnū celoꝝ. De tertio Job. xxv. Qui facit ꝯcordiā
i ſublimib⁹ ſuis. ſ. angelis: q̄ꝛ irā nō ſeruāt. Vñ ⁊ angeli appel-
lant Eſa. xxxiij. Immo nato dño i terris pacē obtulerūt Mat.
v. Bti pacifici qm̄ filij dei vocabunt. ibi. Pax. De q̄rto Thre.
iij. Cādidiores nazarei ei⁹: nitidiores lacte: rubicūdiores ebore
antiquo: ſaphyro pulchriores. Ecce quāta angelorum puritas.
nec mirū: q̄ꝛ ſpūs carnē ⁊ oſſa nō habet Sap. ij. Corpus qđ cor
rūpit aggrauat aiaȝ. vñ mai⁹ hñt meritū hoies cōtinētes q̄ȝ ange
li. Hiero. In carne pret̄ carnē viuere Mat. v. Beati mūdo cor
de: qm̄ ipſi deū videbūt. Niſi ergo puritatē habeam⁹ nō intra-
bimus in regnum celorum: quia caro ⁊ ſanguis regnum dei nō
poſſidebunt. Cor. ij.

Sermo Secūdus vnde ſupra

Angeli eoꝝ ſemp vidēt faciē p̄ris q̄ in celis ē
Nō q̄ angeli nr̄i dicūt q̄ſi nr̄is ſeruitijs
deputati. Seruiūt aūt nobis q̄druplr̄. ſ. Nos de car
cere culpe educēdo: i pnia ꝯfortādo: i ſpūali p̄mio ſbueniēdo: ⁊
aīas ad gl̃iam deducēdo. De p̄mo Act. xij. Angel⁹ dñi aſtitit ⁊
lumē refulſit in habitaculo carceris: p cui⁹ lat⁹ petrus excitat⁹ ē
dicēs: Surge velocit̄. Et cathene ceciderūt d̄ pedib⁹ ei⁹. Ange
lus iſte p̄dicator ē quē dñs ad pctōres mittit dicens Eſa. xviij.
Ite āgeli velocit̄ ad gētē ꝯuulſā ⁊ dilatatā ad pplm̄ t̄ribilē. Ca-
thene quib⁹ ligāt pctōres ſūt erubeſcētia ꝯfitēdi. ibi. Conuerti.
Has cathenas ſolū p̄dicator p lateris pcuſſiōeȝ. i. diuinā cōmiſ
ſionē ⁊ pctōꝝ remiſſiōeȝ vñ ceciderūt. De ſcd̄o d̄r. iiij. Reg. xix
Vñ āgel⁹ dñi excitauit heliā dicēs: Surge cōede grādis em̄ tibi
reſtat via. Et ecce ad caput ei⁹ ſbcinēici⁹ pāis ⁊ vas aq̄. ecce cib⁹
pnial̄. ſeq̄t. Qui ſurgēs cōedit ⁊c̄. Nō h̄. Et ābulauit i fortitudie
cibi illi⁹ vſqȝ ad mōtē di. gl̄. i. vſqȝ ad eminētiā pfectionis. Vere
maxie āgel⁹ ꝯſilij ꝯfortat penitētes i tā mag̃ abſtinētia quā etiā

tenerrime puelle ⁊ innocentes portant. De tertio Apocal. xij. Factum eſt prelium magnum in celo. Michael ⁊ angeli eius preliauerunt cum dracone. Illud prelium quotidie nobiſcum habet aduerſarius noſter qui tanq̄ leo rugiens circuens querens quem deuorat. Propter quod vt dicit Hiero. Magna eſt dignitas animarum vt vnaqueq̄ ab ortu natiuitatis ſue habeat in cuſtodia angelū ſuum delegatum. De quarto Luc. xvj. Factum eſt vt moreretur mendicus ⁊ portaretur ab angelis in ſinu abrae. Chryſoſto. Tante pene repēte delitijs cōmutantur: vt portaretur ab angelis ⁊ deduceretur ne ſaltem ambulans laboraret: nec ſuffecerat ad portādū vnus angelus Propterea plures venerunt angeli vt faciant chorum leticie: nec mirum cum non ſolum anima ſed ⁊ corpus beate katherine miniſterio angelorum portatum fuerit per viginti dietas a loco martyrij in montem ſynai. Heb. j. Omnes ſunt adminiſtratorij ſpiritus. vnde multū tenemur eis ad gratiarum actiones Thob. xij. Quid dignum poterit eſſe beneficij eius: loquitur de angelo qui thobie in via ſeruiuit. Sequitur tertium ſcilicet premium angelorū. ibi. Semper vident faciem patris mei qui in celis eſt. Nota q̄ ſemper tria importat. i. Sine intermiſſione: ſine fine: ſine tedio. Ergo angeli ⁊ ſi ad exteriora officia mutantur: ab interiori tamē cōtēplatione nūq̄ recedūt. Ipſe enim eſt vt ait petrus. In quē angeli deſiderāt proſpicere. Iſtā materiā plonga vt ſcis.

Sermo Tertius vnde ſupra

OMnes ſunt āminiſtratorij ſpūs: ⁊ miniſtri miſſi ad eos qui hereditatē capiūt ſalutis Heb. j. In v̄bis iſtis duo notantur. ſ. miſſorū angelorum agilitas: ⁊ nr̄a vtilitas. Primum ibi. Oēs ſunt āminiſtratorij ſpūs. Secundū ibi. Miſſi propter eos. Circa p̄mū nota q̄ agilitas miſteriorum nob̄ ad tria expedit. Sūt enim agiles nr̄is aduerſarijs reſiſtēdo: bona opa nr̄a dn̄o p̄ſentādo: ⁊ aīas ad patriā citius deducēdo. De p̄mo dicitur Oēs ſunt āmiſtratorij ſpūs. vn̄ ſpūs pmptus eſt ad oīa. Maxie ſpūs angelicus: vt enim aduerſarijs nr̄is agilibus ⁊ indefeſſis queāt reſiſtere miſſi ſūt. vn̄ dr̄ Hiere. xij. Seruietis dijs alienis qui nō dabūt vob̄ requiē die ac nocte. Quia ergo aduerſarius nr̄ ſpūs ē

inuiſibili[illegible] agis e[illegible] dus. Cũ eĩn ipm lõge putam⁹ abeſſe ppe
nos eſt. [illegible] de [illegible] viro ſctõ in dialago: qui cũ pigritãti ſer
uo diceret: [illegible] leri diabole exue mihi calceos: mox ceperunt co[illegible]
rigie diſſ[illegible]: ⁊ vir ſctũs. Diſcede inquit miſer nõ vocaui te ſ ſer
[illegible]uz meũ cõtra quos ſũt nob miniſtri agiles neceſſarij Eſa. lxij.
S[illegible] [illegible]s tuos iſrael cõſtitui cuſtodes. pſ. Angelis ſuis mã
d[illegible] us de te: vt cuſtodiant te in oibus vijs tuis. De ſecũdo
[illegible] vj. Quãdo orabas cum lachrymis: ego obtuli orõnẽ tu
[illegible]o. Non dicit quãdo oraueras: ſed ſtatim quãdo orabas.
[illegible]⁹. diſcurrunt inter nos ⁊ deum gemit⁹ noſtri: ⁊ ſuſpiria re
[illegible]ctes ad te de⁹: vt impetrẽt nobis faciẽ tue ꝑpitiationis beni
gnitatẽ: ⁊ referant ad nos deſideratã tue gratie bñdictionẽ: imo
orãtes ⁊ dño ſeruiẽtes ſepe angeli preueniunt. pſ. Preuenerũt
prin. con. pſallẽtes. De tertio Luc. xvj. Factũ eſt vt moreretur
mẽdicus ⁊ portaret ab angelis in ſinum abrae. ⁊c. Ecce plures
vt citi⁹ ꝑducãt. vñ ſup illo Prouerb. xxx. Aq̃ frigida aie ſitiẽti
nũci⁹ bon⁹ de terra lõginq̃. Glõ. q̃tidie ãgeli ð tra lõginq̃ i mðo
iuſtos: vł int tẽptatiões ſpe celeſtiũ roborãt: vł finito certamie
ad palmã retributiõis itroducũt. Sz pctõres ſicut dic Job. xxj
In pũcto ad iferna deſcẽdũt. Multo citi⁹ aie ſctẽ ad priaz aſcẽ
dũt: tũ ꝑpt deducẽtiũ ꝑltatẽ ſiue agilitatẽ: tũ ꝑpt migrãtiũ feli
citatem.

Sermo Quartus vnde ſupra

OMnes ſũt admiſtratorij ſpũs miſſi ꝑpt eos q̃ hereditatẽ capiũt ſalutiſ. Nõ ꝗ an
geli miſſi ſũt ad hoim vtilitatẽ: maxie q̃tuor generib⁹
hoim. ſ. Pctõrib⁹: peitẽtib⁹: ꝓficiẽtib⁹: ⁊ ꝑficiẽtib⁹. Prio pctõ
res i ſuis euẽtib⁹ ipediẽdo: ſcðo peitẽtib⁹ a maloꝝ ſocietatib⁹ ſe
pãdo: tertio ꝓficiẽtes i tribulatiõib⁹ ꝯfortãdo. q̃rto ꝑficiẽtes ð h
exilio deducẽdo. De pmo ð Num. xxj. ð balaã q cuz i aſina iret
ad maledicẽdũ pplo dei ab ãgelo triplicit ipedit. Siquidez an
gelus ſtetit in via plana euaginato gladio. Qð cernẽs aſina di
uertit a via. Sic boni angeli pctõres ꝓcedẽtes ad peccãdũ: ipe
diunt ad imagiatiõnẽ extremi iudicij. vñ occurrit ei euaginato
gladio Deut. . Euagiãbo gladiũ meũ inter man⁹ meas. Itez
occurrit ei in anguſtia duaruz materiaꝝ. Item occurrit ei in an
guſtiſſimo loco: vbi nec ad dexteram nec ad ſiniſtram poterat

declinare: ⁊ tūc aſina cecidit ſub pedibus eius: ⁊ hoc ꝓpter ho/
norem mortis q̄ ſignaꝛ ꝑ locū anguſtiſſimū. vbi nec ad dexterā
nec ad ſiniſtrā potuit declinare. De ſcđo Gen̄. xix. de loth quē
apphēderūt duo āgeli ꝑ man⁹: poſuerūtqꝫ extra ciuitatē dicētes
ſalua aīaȝ tuā. Difficillr em̄ q̄s i medio maloꝝ pt ſe a malo cuſto
dire. pš. Cū ſctō ſctūs eris. Nō ſatis aptū ē in petro q̄ i domo
cayphe ad vocē ancille xp̄m negauit. Sȝ exiſtēs int̄ diſcipulos
ait: Si me oportuerit mori tecum nō te negabo. De tertio
xxvij. ait angel⁹ ad paulū nocte: Ne timeas paule ceſari te oꝫ
te aſſiſtere. Sic petro angel⁹ aſtitit ⁊ lumē refulſit ⁊c. Qñ ergo
aūt i tribulatiōe carceris ē ꝯfortat⁹: ſꝫ a vinculis eſt ſolut⁹. Nā
angelo nec porte ferree nec cathene poterāt reſiſtere. Sic qꝫ ap
paruit xp̄o āgel⁹ i agonia ꝯfortās eū: cū ꝓlixi⁹ oraret p̄ triſticia
mortis ſanguinē ſudaret Luc. xij. De q̄rto ibi. Angeli eoꝝ mē
bro. iiij. Et ibi. Oēs ſūt āmiſtratorij ſpūs. Sermōe. j. mēb. iij.

De omnibus ſanctis

MEmores eſtote quō ſalui facti ſūt p̄res nr̄i Machab. iiij. Nō q̄ plures ſūt cauſe q̄re mr̄ eccl'ia feſtū oīm ſctōꝝ iſto die fidelib⁹ reducit ad memoriā dicēs: Memores eſtote. Primo ꝓpter nr̄am de ſanctis ignorantiā. Nō em̄ ſcim⁹ numeꝝ oīm ſctōrum: ⁊ iō nō poſſum⁹ cuilibet facere feſtū ſpeciale. vn̄ Job. xxv Nūquid ē numer⁹ militū ei⁹ ſi ſtellas celi quis dinumerare pōt ſemen q̄z tuū dinumerabit: Secūdo ꝓpter nr̄am indigentiam. Impoſſibile eſt em̄ multoꝝ p̄ces nō exaudiri. Quādo em̄ feſtū facimus vni⁹ vel duorū: tunc habemus paucorū ſuffragiū. Sȝ in feſto oīm ſanctoꝝ cum omnes ſint aduocati noſtri: impoſſibile eſt eos non exaudiri. vnde Oſee. ij. Ego exaudiaȝ celos ⁊ illi exaudiant terram. Leuaui oculos meos in montes vnde veniet auxilium mihi. Sancti dicunꝛ mōtes ꝓpter habitatiōis celſitudinē. vnde dr̄ in hodierna collecta. Queſum⁹ vt deſideratā nobis tue ꝓpitiationis abundantiā multiplicati interceſſoribus largiaris. Tertio ꝓpter nr̄am negligentiā. Multas em̄ negligētias cōmittim⁹ in feſtis ſanctoruȝ. vnde Thren̄. j. Viderunt eam hoſtes ⁊ deriſerunt ſabbata ſua Eſa. j. Solennitates veſtras odiuit anima mea. Cum ergo deuote feſtum illud agitur

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

⁊ celel omniũ feſtorum negligentie purgant. Ecc. vij. De ne-
glige ua purga te cum paucis. Quarto ꝓpter noſtrã cõuer
ſionem ſes eñi ſcti angeli feſtum habent ⁊ faciunt peccatori
conuerſo. vñde ⁊ nos oĩbus vicem reddere debemus Lu. xv.
Gaudiũ eſt angelis dei ⁊c. Ber. Gaudẽt angeli ⁊ ſancti in ꝯuer
ſiõe pctõris: multo plus in trãſmigratiõe aĩe felicis Eſa. xv. Cũ
le gredieminĩ: nã montes ⁊ colles cantabũt laudes. i. ange
cti. Quĩto ꝓpter cõmunẽ offenſam. Nã qui offendit vnũ
de lia alicuiꝰ potẽtis: tota familia reputat ſibi factũ. Sic eſt
de ſctis Jac. ij. Quicũqꝫ totã legem ſeruauerit: offendat aũt in
vno reus factꝰ eſt oĩm. Glõ. Qui vnũ mãdatũ negligit: cetera q̃
cõpleta videbant adiuuare inutilia reddunt. vñ oportet q̃ ſatiſ-
factio fiat in cõmuni. Sexta ⁊ vltima cauſa eſt materialis: qꝛ ad
ſilitudinẽ tẽpli pãtheon erat cõditũ in honore oĩm idolorũ. inſti
tuit papa Bonifacius feſtum illud omnibꝰ ſanctis celebrari.

Sermo ſecundus vnde ſupra

Beati pauperes ſpũ qm̃ ipſoꝝ eſt regnũ celoꝝ. Be
ati miſericordes: qꝛ ipſi miſcdiaꝫ cõſequent. Mat. v.
In ꝟbis iſtis tria inuit euãgeliſta de ſctis quorũ ho-
die feſtũ agit eccl̃ia. ſ. ipſoꝝ. Btitudinẽ: virtutẽ ⁊ remunerationẽ
ineſtiabilẽ. Primũ ibi. Bti: ſcd̃m ibi. Paupes ſpũ ſiue miſericor
tertiũ ibi. Qm̃ ipſoꝝ eſt regnũ celoꝝ: vel qm̃ ipſi miſcdiaꝫ cõſe-
quent. De his habes ibi. Btũs. Pauptas. Miſcdia. Bti qui
habitãt in domo tua dñe: in ſecula ſeculoꝝ laudabũt te. pš. In
ꝟbis iſtis tria inuit ꝓpha de ſctis. ſ. Btitudinẽ: habitationẽ: ⁊
actionẽ. Btitudinẽ ineffabilẽ: habitationẽ delectabilẽ: ⁊ actio-
nem mirabilẽ. De p̃mo ibi. Btũs. De ſcd̃o Eſa. ij. Erit p̃patus
mõs domꝰ dñi i vertice mõtiũ. Domꝰ dñi mõs dr̃ habitationis
celſitudinẽ: vñ plura delectabilia ſũt in illa domo. ibi. De gau-
dio celeſti. De tertio ibi. In ſecula ſeculoruꝫ laudabũt te. Ecce
actio mirabilis. Nõ quõ bti dñm laudãt: ad differẽtiã illoꝝ q̃ in
ferno vlulãt ꝓpt̃ fletũ ⁊ ſtridorẽ dẽtiũ. Itẽ ad differẽtiã illoꝝ
q̃ i mõdo laudãt aliq̃n. ſ. tpe ꝓſpitatiſ. pš. Cõfitebit̃ tibi cũ bñfece
ris ei. Iſti aũt ſp laudãt: ⁊ hoc ꝓpt̃ q̃ttuor. ſ. q̃ mũdi miſerias eua-
ſerũt: hoſtibꝰ ſuis viriliť reſtiterũt: iſernales ãguſtias nõ ſenſerũt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

p̄miū copioſū pcepert. De p̄mo ⁊ ſc̄do ii. i. Gaudere. . . v. ⁊ vj. De tertio ibi. recordari. meb̄. v. de penis. De q̄rto . . Gaudere. meb̄. j.

De animabus

BEati mortui q in dn̄o [illegible]oriunt. Apoc. xiiij. In hac ep̄la tria inuitibꝰ ioh̄es. ſ. Beatoꝝ mortē: quietē: ⁊ mercedē in ortē btificātē: q[illegible] borē terminātē ⁊ mercedē remunerātē. Prim[illegible] Bti mortui qui in dn̄o moriunt. Sc̄dm ibi. Ammō iā di[illegible] Tertiū ibi. Opa em̄ illoꝝ ſequunt illos. Circa p̄mū nō q[illegible] tiplex ē differētia mortuorū. Quidā em̄ moriunt cōtra de[illegible] ps/ Mors pctōꝝ peſſima. ibi. Mortuꝰ. Quidā p̄ter deū ſic[illegible] par uuli nō baptiſati: qui oēs ad limbū mittunt: qui p pphetā por/ ta mortis vocant. Vn̄ Joh̄. iij. Niſi q̄s renatꝰ fuerit ex aq̄ ⁊ ſpū nō pōt itrare i regnū di. Itē q̄dā cū dn̄o vt puuli baptiſati q nō ſuis meritis: ſ bn̄ficio paſſiōis xp̄i ſaluāt. Ro. vj. Si mortui ſu/ mus cū xp̄o credimꝰ: q2 ſimul viuemꝰ cū illo. Itē q̄dā p dn̄o vt martyres. vn̄ de ipſis cātat eccl̄ia. Ipſi [illegible]o mortui ſunt p xp̄o ⁊ viuēt ineťnū. Itē q̄dā i dn̄o vt ceteri ſcti q ex opibꝰ bonis ſaluā tur. De q̄bꝰ h d2. Bti mortui qui i dn̄o moriunt. Circa ſc̄dm nō ex quies ſctōꝝ ſequit poſt laborē. vn̄ d2. h. Vt req̄eſcāt a labori bus ſuis. pſ. Hec req̄es mea i ſeculuȝ ſeculi: h habitat q̄m elegit eā. Bti ergo mortui qui hāc quietē ſūt adepti. Beati iquā ppt q̄ttuor de quibꝰ ante ibi. Bti qui habitāt. in fine.

Sermo ſecundus vnde ſupra

NOn cōtriſtemini ſicut ceteri q̄ ſpem nō hn̄t. Nō em̄ nō debemꝰ ꝯtriſtari ppt mortuos: ⁊ h ppt tria. ſ. Pro/ pter ſpeȝ diuine miſeratiōis. Propt certitudineȝ reſurrectiōis. Et ppt īpoſſibilitatē reuocatiōis. De p̄mo illud Mat. xij. Scie bat iudas ꝙ hij qui cū pietate dormitionē accepant optimā ha/ berēt repoſitā grāȝ: ⁊ h in dei miſatiōe. Signū ē pietatis ⁊ grē dei circa mortuoſ pceptio ſacroꝝ. ſ. pnie ⁊ abſolutiōis i ꝯfeſſiō vn̄ Jac. v. Cōfitemini alťutrū pctā vr̄a ⁊ orate p iuicē vt ſal. Itē euchariſtie ⁊ cōmunionis Joh̄. vj. Niſi māducaueritis carnē fi lij hoīs. Itē extreme vnctiōis Jac. v. Infirmať q̄s i vob̄ indu/ cat p̄ſbyteros eccl̄ie ⁊ orēt ſup eū vngentes eū oleō ſctō in noīe

dñi. De ſecundo hic. Non contriſtemini ſicut ⁊ ceteri qui ſpem non habent ſcꝫ reſurrectionis Job. xix. Scio ꝙ redemptoꝛ me/us viuit ⁊ in nouiſſimo die de terra ſurrecturus ſum ꝛc̄. Item ſcio ſcriptura atteſtante Eſa. xxvj. Viuent moꝛtui tui domine: interfecti mei reſurgēt Dañ. xij. Multi de hijs qui doꝛmierūt in puluere terre euigilabunt. Alij in vitam eternā: alij in obpꝛo/brium. Interli. damnationis. Item ſcio fide certificante. Om/nia poſſibilia ſunt credenti. Unde ait dñs ad marthaꝫ Joh. xj. ſi crediderís videbis mirabilia: ⁊ martha ītulit. Scio quia reſurget in reſurrectione in nouiſſimo die. Unde ꝓpter hanc fi/dem domin⁹ lazarū quadriduanū reſuſcitauit. Item ſcio natu/rali ratione hoc dictante. Nam ſi moꝛtuoꝝ reſurrectio nō eſſet multa ſequerent̄ inconuenientia: maxime ꝙ laboꝛes ſanctoꝛuꝫ inanes eſſent quod inconueniens eſſet Coꝛinth. xv. Quid mihi ꝓdeſt ſi moꝛtui non reſurgunt. q. d. nihil: quod incōueniēs eſſet deo ſi laboꝛes ſanctoꝝ non remuneraret: cum quiſꝗ moꝛtalis dñs mercedem tribuat laboꝛantibus ſibi. De tertio Reg. xij. ait quid de filio moꝛtuo: quia moꝛtuus eſt quare ieiuno: nūquid poterro eum reuocare amplius: ego magis vadam ad eum: ipſe autem non reuertet̄ ad me. Ecce quia impoſſibile eſt moꝛtuos reuocare ad vitam. vnde diues ille petebat ab abꝛaam ꝙ ipoſ/ſibile erat Luc̄. xvj. Rogo inquit vt mittas eum in domū pr̄is mei: habeo enim quinꝗ fratres vt teſte. illis ne ⁊ ipſi veniāt in hunc locum toꝛmentoꝛuꝫ: ꝙ quia impoſſibile erat negatum eſt ꝛc̄. Job. xix. Miſeremini ꝛc̄. ibi. Manus. Memoꝛare no/uiſſima tua ⁊ ineternum non peccabis Ecc̄. vij. ibi. Moꝛtuus membꝛo pꝛimo.

In Dedicatione eccleſie

Ecce tabernaculū dei cum ho/mib⁹ ⁊ ha/bitauit cū eis Apoc̄. xxj. Nota ꝙ fili⁹ dei triplex ha/bet tabernaculū: vicꝫ Uterū virginalē. aīam fideleꝫ: ⁊ aulaꝫ celeſtem. De pꝛimo Ecc̄. xxiiij. Qui creauit me requie/uit in tabernaculo meo. In hoc tabernaculo celebꝛate ſunt nu/ptie gratiſſime: qñ dei filius diuinitatis ſue naturam humanam uniuit. vnde Heb. ij. Nuſꝗ̄ angelos appꝛhēdit: ſ; ſemen abꝛae.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Chryſoſt. Nō angelice nature data eſt hec dignitas. In hoc ta/
bernaculo filius dei induit ſex penalitates ad dilectionē noſtrā.
In hijs nuptijs tātū delectat⁹ fuit dñs. q. oblitus fuit oīm offen
ſarum ſuarū: quaproṗ ſibi hoiem reconciliauit. Sic vidē offen
ſus fuit dñs in celo per ſupbiam: in paradiſo per concupiſcētiā:
in terra p auariciā que mortē abel effecit. Pro pͥma offenſa ſatiſ/
fecit maria p humilitatē: pro ſecūda p caſtitatē. pro tertia p pau
pertatē. De primis duab⁹ dͬ ibi. Cū eſſet deſponſata. De
ibidē circa pͥmū. De hoc tabernaculo dicit pš. In ſole poſuit ta
bernaculū ſuum. i. in vtero marie fecit habitationē ſuaʒ. Nō ꝙ
beata virgo maria ſoli cōparaṫ ppṫ tria: vicʒ. Quia ſicut ſol il/
luminat mundū: ſic maria ſola oēs mundi hereſes. vnde cantat
eccleſia. Gaude maria virgo cunctas hereſes ſola interemiſti in
vniūſo mūdo. Ber. Tolle mariā: ⁊ quid reſtat niſi tenebre. Itē
ſicut ſol ferṫ ſup lunaʒ: ſic maria ſup tpalia Apoc. xij. Mulier
amicta ſole: ⁊ luna ſub pedib⁹ eius. Iteʒ ſicut lumē ſolis nunꝙ̄
deficit. Sic maria xp̄o paſſo ſola in fide ſtetit. vnde Cant. vij.
Statura tua. ſ. q̄ in fide ſtetiſti aſſimilata eſt palme: q̄ ſcʒ viridi
tatem foliorū nunꝙ̄ amittit. Sequiṫ. Et ipſe tanꝙ̄ ſpōſus pce
dens de thalamo ſuo. i. de vtero virginali: vbi dñs ſicut ſponſus
ſpōſe copulat⁹ eſt. De ſecūdo tabernaculo dͬ in pš. Sanctifica/
uit tabernaculū ſuuʒ altiſſim⁹. i. fidelē aīam vel eccleſiā. Qualiṫ
aūt dei fili⁹ h tabernaculū ſctificauit dͬ Leuiṫ. iiij. Hauriet in
ſacerdos de ſanguie vituli inferēs i tabnaculū teſtimonij cū
tinxerit digitū i ſanguie aſpget eū. ſ. ſanguinē ſeptieſ corā ve
velū ſanctuarij cū tabnaclo teſtimonij. Vere em̄ dei fili⁹ ſeptiēs
fudit ſanguinē ſuū p ſctificatiōeʒ hui⁹ tabnaculi. ſ. aīe fideliṫ vicʒ
In penali circūciſiōe: i ſanguineo ſudore: i ſeua flagellatiōe: i
ſpinaꝝ pūctiōe: i manuū crucifixiōe: i pedū affixiōe: ⁊ lateris ap
tiōe. Vis exponē dͦ btā vgie dicas ꝙ dñs ſctificauit h tabnacu/
lū tripliṙ: vicʒ In vteri mr̄ni habitatiōe: filij dī ꝯceptiōe: ⁊ i lega
li oblatiōe. De hijs ſctificatiōib⁹ habes ibi. Cuʒ eſſet deſpōſata.
circa ſcdm mēbrū: ⁊ alij i feſtis ip̄i⁹. De tertio thalamo dͬ h. Ec
ce tabnaculū dī cū hoīb⁹. ſ. ip̄e de⁹: ⁊ habitabit cū eis h viſibiliṫ
ſacramētaliṫ: ⁊ illic eternaliṫ: vbi videmus eū facię ad faciē. ibi.
Gauderę. De gaudio celeſti mēb. j.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Amicus	Fo.ij.	Aſcẽdere	fo.iiij.
Beatus	fo.vj.	Cõfortat	fo.vij.
Cõuerti	fo.viij.	Diligere	fo.xj.
Exaltare	fo.xvij.	Eligere	fo.xv.
Flere	fo.xx.	Filius	fo.xxij.
Gaudere	fo.xxiij.	Gloriari	fo.xxv.
Hora	fo.xxvij.	Humiliari	fo.xxvj
Leuare	fo.xxviij.	Manus	fo.xxix.
Mecum	fo.xxx.	Merces	fo.xxxj.
Miniſter	fo.xxxij.	Miſcdia	fo.xxxiij.
Miſit	fo.xxxiiij.	Mortu'	fo.xxxviij.
Mũdare	fo.xl.	¶ Nomẽ	fo.xlij.
Panis	fo.xliiij.	Pauptas	fo.xlv.
Pax	fo.xlvj.	Petere	fo.xlvij.
Pulſare	fo.xlix.	Querere	fo.l.
Recordari	fo.lij.	Reddere	fo.liiij.
Sanare	fo.lvj.	Sequi	fo.rviij.
Signa	fo.lx.	Surgere	fo lxiij.
Tangere	fo.lxvj.	Tẽplum	fo.lxviij.
Triſticia	fo.lxix	Uenire	fo.lxx.
Uidere	fo.lxxij.	Uobiſcũ.	fo.lxxv.
Uocare	fo.lxxvj.	Uolũtas	fo.lxxviij.

Exaratum Baſilee ꝑ venerabilẽ Nicolaũ keſler
Anno ſalutis. M.cccc.xcv.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ticia. int' uita et morte. int' luce ac tenebras. ut hac discreti
one pcepta ea q; st iusta ac d(e)o placita exercere studeant. t.
Apparuerunt apostolis dispertite lingue tamquam ignis ae — — via seditq;
sup singu—los eo—rum spiritus scs aevia ae via. Spiritus dni repleuit
totam domum ubi erant sedentes apos—to—li. Seditq; Cap.
Adhuc loquente petro uerba hec cecidit sps scs sup.
omnes qui audiebant uerbum. Ant. Ego sum ostium dicit dns p me si
quis introierit saluabitur & pascua inueniet aevia. evovae. Ant. Spiritus sanc
tus procedens a trono apostolorum pectora inuisibiliter penetrauit aevia. evovae.
Assit nob qs dne uirtus sps sci. q; & corda Coll.
nra clementer expurget et ab omnib; tueatur aduersis. p.
Inuit. t. Vixit. l. v. s. Nemo pot R. S. Johanne. O. B. ag
uenire ad me nisi pat' qui misit me traxerit eum. Et rel. tunc
Cum dns nr ihc xpc. sic in superiori loco ewangelium del
cum legeret audiuimus. panem ee dicendo ostendit. ego
sum panis uiuus qui de celo descendi. murmurauerunt iudi
& dixerunt. Nonne hic e filius ioseph cuius nouimus patrem et
matrem. t. R. Dum complerentur di—es. p. l. ii.
Ideo murmurauerunt quia ab ipso pane hoc e xpo sine aurta
longe erant. Nec eum esurire nouerant quia fauces cor
dis languidos habebant. t. R. Repleti sunt. l. iii.
Sed mentis oculus ceci stabant qa panis iste interioris
hominis querit esurientem. Vnde ipse dns alio loco dicit.
Beati qui esuriunt iusticiam. Iudei g qui ignorauerunt iusticiam
di. s; sua iusticia uolentes statuere iusticie di subiecti
ee noluerunt. t. R. Spc sanc—tus. Obstupuerunt Cap.
ex circumcisione fideles qui uenerant cum petro. qa & in na
tiones gra sps sci effusa e. Ant. Siquis diligit me sermonem meu
seruabit & pater meus diliget eum & ad eum ueniemus & mansionem
apud eum faciemus aevia. evovae. Ant. Spc qui a patre procedit aevia
ille me clarificabit aevia. evovae. Mentes nras qs. Coll.

de... ia. Spus dni repl. o. t. & h. q. o. s. h. v. P. in. Co. Sapiens petr.

Sic deus dilexit mundum ut filium suum unigenitum daret ut omnis qui cre
dit in ipso non pereat s; habeat vitam eternam aevia. evovae. Audistis quia
dixi vobis vado et venio ad vos si diligeretis me gauderetis utiq; quia ad
patrem vado quia pater maior me est aevia. evovae. Coll.

Ds qui aplis tuis scm dedisti spm. co cede plebi tue
pie peticionis effectu ut quib; dedisti fide largiaris & pace
Inll: t. Dixit. I. V. S. Amen am dico Ev. s. e. s. Iohann.
vob. qui intrat p ostiu in ovile oviu s; ascendit aliunde
ille fur est & latro. Et rt. O. B. agustini. epi. Fr.
Verba sci ewglii frs kmi. ita recte intelligunt
habere cocordia. Conuenire eni debent pcedentia
cu consequentib; quando ueritas loquit. Cu eni dixisset in
iudiciu eni in hunc mundu ueni. ut qui n uident uide
ant & qui uident ceci fiant. scribas & phariseos arguit.
qui se iustos & sapientes ee iactitabant. t. Dum uenerit
paraclitus spiritus ueritatis ille arguet mundum de peccato. et de iusti
cia & de iudicio ae via ae v ia. Nisi ego. Ille. Ev. II.
In iudiciu se uenisse in hunc mundu dns dic. ide ut dis
cretione faceret int sapientes hui scli. qui suas traditi
ones statuentes. lege ac mandata dni. pnihilo ducen
tes. cu eent omni iniusticia & prauitate decorti ad in star
sepulchrorum. q; foris de albata parent intus u plena st
ossib; mortuor. & omni spurcicia. t. Factus est repente de
celo sonus aduenientis spiritus uehementis ubi erant sedentes ae via
& repleti sunt spu sco loquentes magnalia dei aevia ae v ia. Et
apparuerunt illis dispertite lingue tamquam ignis seditq; supra singulos eo
rum. Et repl. Venit eni mediator Ev. III. ...
di & hominu in iudiciu in hc mundu ut discretione nos
doceat facere int bonum et malu. int iusticia & iniusticia

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf